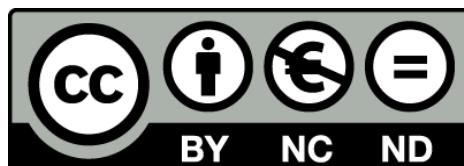

Terra de masos, vila de mar

**Vida, economia i territori al castell de Sitges i el seu terme
entre els segles XIV i XV (1342-1418)**

Carme Muntaner i Alsina

Aquesta tesi doctoral està subjecta a la llicència [Reconeixement- NoComercial – SenseObraDerivada 3.0. Espanya de Creative Commons](#).

Esta tesis doctoral está sujeta a la licencia [Reconocimiento - NoComercial – SinObraDerivada 3.0. España de Creative Commons](#).

This doctoral thesis is licensed under the [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0. Spain License](#).

Terra de masos, vila de mar

Vida, economia i territori al castell de Sitges i el seu terme entre els segles XIV i XV (1342-1418)

anno Caponis. Et bona de villa y se quicada domini quas haberet et
alma de retentio pro quicada domino quas haberet et ista villa terra parva caponi
que dicuntur sicut sonaria vnu par et mediu caponi. Et dum baricholomes
vnius de ista villa pro quicada domino quas haberet et ista villa vnu par caponi
et pessi bergues de ista villa pro quicada orio que hinc gressus fuit enton
vnu caponi. Et istius emperior de ista villa pro quicada domino quas habet
clerogine nostra ipsa Clerogine et idem Clerogine et genitrix bona vnu par
est ipsa famula et matris et tenet facere et prestatre angela annis et feli
tate videlicet qualiter parva et mediu caponi et vnu par sit et ista proposita
caponi. Et isto castello portu pro quicada orio que haberet et orio de villa
et haberet quid pletius videtur duas portas vnu par caponi. Et isto portu
ad hunc portu vnu par caponi item nore et autem pessi primaria et eo con
silio nore ipsa hinc et pessi et habere et posse debent et illis dividens
vnu par et quae habent et primo de castro et de quibus gallinae dea
volumen de calle pro regimini quid vnu gallina. Et hinc hinc quicada pro
sobris vnu gallina. Et isto castello portu pro quicada domino que sine T.

ANNEX DOCUMENTAL

Carme Muntaner i Alsina

2013

*Universitat de Barcelona
Facultat de Geografia i Història
Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica
Programa de doctorat “Societat i Cultura”. Bienni 2006-2008*

Terra de masos, vila de mar

Vida, economia i territori al castell de Sitges i el seu terme
entre els segles XIV i XV (1342-1418)

Tesi presentada per optar al títol de Doctora en Història

2013

Doctoranda:
Carme Muntaner i Alsina

Directora:
Teresa Vinyoles Vidal

ANNEX DOCUMENTAL

El següent annex inclou els documents que s'han treballat per realitzar aquest estudi. Està dividit en tres parts. L'apèndix I conté bona part dels 1600 documents consultats, de tipologia diversa. Degut a la quantitat de documentació consultada, no hem considerat convenient presentar la transcripció de tota ella, per la qual cosa hi hem inclòs la més significativa i alguns exemples de les tipologies més recurrents –aqueells exemples que ens han semblat més significatius. De la resta, se'n presenta un regest ampli amb el màxim d'informació. Finalment, d'aquella documentació que es reproduceix quasi en els mateixos termes en diferents dates –ens referim sobretot a bans i crides–, en fem a peu del document transcrit, els exemples similars, amb indicació de la data i ubicació. Les transcripcions i els regestos han estat ordenats de manera cronològica. Hem considerat a part dos grups de documents: per una banda, per la seva extensió, el *Llibre censal* de 1341-1342, que conforma l'apèndix II. I per altra banda, agrupades en l'apèndix III, presentem les ordinacions emanades del Consell de la vila en relació a les imposicions, que són de diferents dates, per tal de facilitar-ne la consulta.

Criteris de transcripció i edició

El criteri bàsic que s'ha seguit en la transcripció dels textos ha estat el màxim respecte a l'original. Malgrat tot, per tal de facilitar-ne la lectura i la comprensió, s'han adoptat les normes següents:

- S'ha seguit la disposició del text a línia tirada i s'ha introduït el punt i a part quan s'esmenta la data, els actors, la relació de testimonis i confirmants i la subscripció de l'escrivà. També s'ha introduït el punt i a part quan la millor comprensió dels diferents capítols d'un document així ho aconsella.
- S'han seguit els criteris actuals en matèria de puntuació, accentuació i ús de majúscules i minúscules.

- En els textos en llatí s'ha transcrit la *j* com a *i*. En els textos en català se n'ha normalitzat l'ús. S'han respectat les consonants dobles, tant al mig com a l'inici de paraula.
- En els textos en català, s'ha regularitzat l'ús de l'apòstrof i el guionet segons els criteris actuals. El punt volat s'ha utilitzat per indicar les elisions que actualment no tenen representació gràfica i les aglutinacions de paraules amb pèrdua d'un element de la segona.
- S'ha utilitzat el claudàtor [] per indicar aquelles paraules o lletres de lectura dubtosa o aquelles que, a causa del mal estat de l'original, són il·legibles i requerien una interpretació. Quan no ha estat possible la lectura, s'ha indicat, entre claudàtors, per mitjà del signe ± i el nombre aproximat de lletres il·legibles o bé, en el cas que no era possible calcular l'abast de la llacuna, de punts suspensius. També s'ha utilitzat per indicar les dates que, malgrat que no consten al document, ha estat possible deduir. Per la seva banda, s'ha utilitzat el claudàtor angular < > per restituir les lletres, síl·labes o paraules que manquen en el text per error de l'escrivà.
- S'han separat i ajuntat les paraules segons els criteris actuals.
- S'ha prescindit de transcriure els punts que apareixen al costat de les xifres romanes.
- S'ha indicat entre parèntesis i en cursiva els senyals dels escrivans, dels atorgants, dels testimonis i dels notaris, i també s'ha respectat el símbol de la creu + que apareix en les subscripcions d'atorgants i testimonis. Els textos escrits a doble o triple columna, s'han indicat entre parèntesi i en cursiva (*col. 1*).
- S'han indicat a l'aparat crític els afegits a la interlínia, els mots ratllats, les cancel·lacions, els espais en blanc, els afegits, les anotacions marginals, les correccions i aquelles errades dels escrivans que poden induir a confusió. No s'han indicat, però, els múltiples exemples de grafies incorrectes, de confusions dels casos de les declinacions, del gènere i del nombre dels substantius o de canvis fonètics, morfològics i sintàctics quan no afecten la comprensió del text.
- Els topònims i antropònims identificats consten en el regest amb la seva forma actual; s'han completat també els noms dels personatges coneguts.
- S'han ordenat cronològicament els documents.
- En els documents que incloïen fragments en llatí i en català alhora, la llengua dominant del text s'ha mantingut en rodona, mentre que els fragments o paraules soltes en la segona llengua s'han escrit en *cursiva*.

APÈNDIX I:
REGESTOS I TRANSCRIPCIONS DE
DOCUMENTS DIVERSOS

1116, juny, 12

Venda. Ramon Miró, la seva muller Sança, el seu fill Arnau, juntament amb Guillem Arnau, vicari del castell de Sitges, i la seva muller Arsenda, venen a Guillem Ramon i la seva muller Arsenda el mas que va ser de Guitard Bertran, amb totes les seves pertinences, situat al comtat de Barcelona, al territori del castell de Sitges, al lloc anomenat el Qual, pel preu de 6 morabatins, amb la condició que si Guitard tornés de la captivitat en la que es troba, li hagin de retornar el mas.

ACB, 4-70-410

In nomine Domini. Ego, Raymundus Mironi, et uxori mee nomine Sancia atque filio nostro Arnal et Guilelmus Arnalli, vicario castrum Ciges, et uxori sue Arsensis, nos simul venditores sumus vobis, Guilelmus Raimundi, et uxori tue Arsensis, per hanc scripturam istius nostre venditionis, vendimus vobis mansum I, qui fuit de Guitard Bertran, cum suis pertinenciis que illi tenebat. Et est ipso mansum in comitatum Barchinone, vel in territorio castrum Ciges, in locum que vocant ad ipso Qual. Advenit nobis pro ienitorum nostrorum sive per ullamque voces, terminatur autem a parte orientis [in] alodio de Biliards, de occiduo in alodio vel in vinea de Guiribert, de parte vero circi in terme de Ribes, de meridie [in] alodio de Scammaria. Quantum inter istas affrontationes includunt et isti termini continent sic vendimus vobis ipso [ma]nsum, et retinuimus parilios II de chapons servicio, simule cum exiis vel regresis earum, propter precium mo^r abatinos VI, quod vos eptores precium nobis dedistis et nos venditores, manibus nostris, recipimus. Ita tamen que si Guitard venit de illa captivitate, que vos reddaminis nobis ipso mansum cum ipso melioramento que hoc factum est in illo mas et est manifestum. Si vero nos venditores aut ullusque homo utriusque sexus qui contra ac ista venditione venerimus aut venerit, pro intrupendum sive infringendum, nil valeat set componat aut nos componamus vobis prefata hec omnia in duplo et post modum hoc maneat semper firmum.

II idus iunii, anno VIII regni Ledoyco rege.

Sig+ni Raimundus Mironi. Sig+ni Sancia. Sig+ni Arnal, filio nostro. Sig+ni Guillem Ar[nal]. Sig+ni Arsensis, nos, qui ista carta vendicionis fecimus scribere et firmamus et testes firmari rogavimus. Sig+ni Ramon Guillem. Sig+ni Ramon Bernard. Sig+ni Guiribert. Sig+ni Poncius Arnal.

Petrus, presbiteri, qui hoc scrispsit (*signe*) die et anno prefixo.

1241, abril, 19

Venda. Guillem Castell i la seva muller Maria venen a Ramon des Mas una mitgera d'ordi, un quarter d'oli i una gallina censals que els dóna Ermessenda, viuda de Guillem Batlle, per l'honor que té per ells al terme de Sitges, pel preu de 70 sous.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.64v

3

1259, març, 3

Venda. Pere Ferrer i Arnau Marc, de Sitges, venen a Romeu Pujol tot el dret i domini, cens i fadiga que tenen sobre dues vinyes de les que és tinent el mateix Romeu Pujol, al terme del castell de Sitges, al lloc anomenat Roatell, pel preu de 30 sous.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, Cartulari A, f.65v-66r

4

1261, juny, 3

Establiment. Guillem Miró i Justa, de Sitges, estableixen a Sanxo i la seva muller Ramona una peça de terra situada al terme del castell de Sitges, al lloc anomenat coma de Junyells, a cens d'una punyera d'ordí per Sant Pere i Sant Feliu. Es paguen 13 sous i 3 diners de moneda de Barcelona de tern en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, Cartulari A, f.66r-67r

5

1262, agost, 30

Venda. Guillem Robert, resident a Barcelona, i la seva muller Dolça, venen a Ramon Vedell dues peces de terra amb vinya i amb els arbres que hi ha, situades al lloc d'Aiguadolç, al terme de Sitges, pel preu de 115 sous.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, Cartulari A, f.67r

6

1263, novembre, 4

Venda. Romeu Pujol i la seva muller Mansella venen a Mateu Carbonell i els seus tres peces de terra amb vinya, situades al terme del castell de Sitges, al lloc anomenat els Solers, que van ser del mas dels Ferrers, sense el pagament de cap cens, pel preu de 280 sous de moneda de Barcelona de tern.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, Cartulari A, f.68r-v

7

1266

Venda. Pere Conill, la seva muller Elisenda, Berenguer Conill i la seva muller Berenguera, tots de Sitges, venen a Bernat Peiró i la seva muller Arsenda, del mateix lloc, una peça de terra amb vinya, situada al terme del castell de Sitges, al lloc anomenat la Madriguera, pel preu de 150 sous de moneda de Barcelona de tern.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, Cartulari A, f.69r

8

1266, juny, 1

Venda. *Ermessenda, viuda de Bernat Çamar, de Sitges, ven a en Jordà, del mateix lloc, una quartera i mitja d'ordi censal que fa a ella Pere Xifré anualment per Sant Pere i Sant Feliu, per un honor que ella i el seu marit van establir-li, situat al terme del castell de Sitges, al lloc anomenat Calaforn, pel preu de 60 sous de moneda de Barcelona de tern.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, Cartulari A, f.69v

9

1266, agost, 18

Venda. *Berenguer Moix i la seva muller Saurina venen a Romeu Vedell de Sitges una peça de terra que tenen al terme de Sitges, al lloc anomenat de l'Ytell, pel preu de 30 sous. Cada any Romeu Vedell els haurà de donar 18 diners per Nadal.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, Cartulari A, f.69v

10

1267, maig, 4

Venda. *Berenguer Gibert i la seva muller Alembores venen a Bernat Peiró, major, una peça de terra situada al terme del castell de Sitges, al costat del castell, per la qual els haurà de donar dos diners de cens per Nadal, pel preu de 20 sous de moneda de Barcelona de tern.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, Cartulari A, f.70r-v

11

1269, gener, 18

Donació. *Arnau de Gurb, bisbe de Barcelona, amb el consentiment del Capítol de la Catedral, dóna a Berenguer de Pedra, canonge de Barcelona i paborde del mes de juny, el delme que rep per dret episcopal sobre el terme del castell de Miralpeix i des d'aquell castell fins a Castelldefels. Es tracta d'un dret que s'havia retingut per a si el bisbe Vives, quan aquella terra va ser poblada.*

ACB, 4-70-8. Es tracta d'un trasllat del 13 d'octubre de 1291.

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento cuius tenor talis est:

«Sit omnibus notum quod nos, Arnaldus, Dei gratia Barchinonensis episcopus, cum consilio et assensu Capituli nostre ecclesie, per nos et omnes successores nostros, ex mera liberalitate et ex certa scientia, damus et concedimus vobis, Berengario de Petra, barchinonensis canonico et preposito prepositure mensis iunii, et successoribus vestros prepositis ipsius prepositure et eidem prepositure, im perpetuum, totam decimam quam accipere debemus iure episcopali in toto termino

castri de Miralpex et ab ipso castro de Miralpex usque ad castrum de Fels, quam etiam decimam dominus Vives, bone memorie episcopus barchinonensis, sibi retinuit tempore quo dicta terra fuit populata, secundum quod patet per publicum instrumentum. Hanc autem donacionem et concessionem facimus dicte prepositure mensis iunii et vobis, dicto Berengario de Petra, preposito eiusdem, et successoribus vestris im perpetuum, pure et sine omni retencione et sicut melius dici potet et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum.

Actum est hoc quinto decimo kalendas febroarii, anno Domini millesimo ducentesimo sexagesimo octavo.

Testes huius rei sunt Guilelmus de Claromonte, Bernardus de Pausis et Berengarius de Serriano.

Sig+num Bernardi de Serriano, canonici Barchinone. Sig+num Berengarii de Petra, prepositi mensis iunii. Ego, magister Berengarius de Terri, archidiachoni Barchinone, hoc firmo. Sig+num Berengarii de Spiells, Barchinone precentoris. Eg+o, Salvator, Barchinone canonici subscribo. Ego, Guilelmus de Rosanis, subscribo. Signum (*signe*) Petri Arberti Barchinone canonici. Ego, Arnaldus de Bucho, canonicus Barchinone, subscribo. Sig(*signe*)num Bernardi de Vilario, Barchinone canonici. Si<g>(*signe*)num magistri Arnaldi, Barchinone canonici. Sig(*signe*)num Bernardi de Sancto Fausto, Barchinone canonici. Sig+num Ferrarii de Terre, Barchinone canonici. Ego, Petrus de Pirariis, subscribo. (*signe*) Ego, magister Berengarius de Pulcrovicino, subscribo. Sig(*signe*)num Petri de Insula, Barchinone canonici. Sig(*signe*)num Bertrandi de Molendinis, Barchinone canonici, subscribo. Ego, Petrus de Spiells, pro me et domino Bernardo de Vilerto, cuius sum procurator, subscribo. Sig+num Raimundi de Monte, signo. Ego, magister Laurencius, canonicus Barchinone et rector altaris Sancti Sepulcri, subscribo. Sig+num magistri Bernardus de Olorda, sacriste Barchinone. Ego, Bernardus de Bonastre, Barchinone canonicus, subscribo. Ego, Bernardus de Sancta Eugenia, qui hoc firmo. Ego, Arnaldus, Barchinone episcopus subscribo.

Sig(*signe*)num Petri Marci, notarii publici Barchinone, qui hoc scripsit et clausit die et anno quo supra.»

(col. 1) Sig(*signe*)num Jacobi de Prato, notarii Barchione.

(col. 2) Sig(*signe*)num Jacobi Macellarii, notarii. Sig(*signe*)num Petri de Vilardebono, notarii.

Sig(*signe*)num Jacobi de Malvino, notarii publici Barchinone, qui hoc translatum sumptum fideliter ab originali instrumento et cum eodem comprobatum scribi fecit et clausit tercio idus octobris, anno Domini millessimo ducento nonagesimo primo, cum litteris rasis et emendatis in linea prima ubi dicitur mera.

12

1270, juliol, 4

Venda. Arnau de Merola, ferrer, i la seva muller Guillema venen a Bernat Jorba de Sitges un quartó del mas de Belens que tenen al castell de Sitges, al lloc on hi ha el mateix mas, pel preu de 60 sous de moneda de Barcelona de tern.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.70v-71r

Sit omnibus notum quod ego, Arnaldus de Merola, faber, et uxor mea, Guilelma, per nos et nostros, vendimus tibi, Bernardo Jorbe de Cigiis, et tuis, unum quartoni mansi des Beles quem habemus et tenemus in termino castri de Cigiis, in loco nominato dicti mansi, sicut terminatur et fexuriatur, cum omni iure nostro et cum arboribus que ibi sunt vel |^{f.71r} erunt, cum omni censu quem aliqui faciunt vel debent fieri. Dicti mansi des Belers tibi, Bernardo Jorba, et tuis vendimus sine omni retentu nostro vel nostris et de posse et iure dominio nostro dictum mansum tradimus et in tuum tuorumque posse mittimus ad habendum, tenendum omnique tempore possidendum, sicut rem tuam propriam, sicut melius potest dici vel intelligi, ad tuum tuorumque salvamentum et comodum,

salvo iure dominorum de Cigiis. Accepimus enim a te per hac vendicione LX solidos denariorum Barchinone bone monete ternalis, de quibus concedimus bene esse soluti in pace ad nostram voluntatem et nichil ex illis indebite remandit. Et si ultra hoc precium dicta vendicio valet vel forte valebit, totum illud plus tibi et tuis damus atque remitimus et in perpetuum difinimus inde omni excepcioni non numerate peccunie, duplicitis deceptionis sive alii omnique alii iuri, legum et consuetudinum que contra te et tuos inducere possimus, penitus renunciamus, promitimus dictam vendicionem facere, tenere et habere contra omnes personas et esse actores et defensores huius vendicionis contra omnes personas, sub obligacione omnium bonorum nostrorum, mobilium et immobilium, quascumque tu vel tui accipere volueritis. Et ad maiorem firmitatem tibi et tuis facienda, ego, dicta Guilelma, per Deum iuro et eius Sancta quatuor Evangelia que contra hanc vendicione non veniam aliqua racione.

Actum est hoc IIII° nonas juli, anno domini M° CC° LXX°

Sig+num Arnaldi de Merola, Sig+num Guilelme, eius uxor, qui hoc quos predicitum firmamus et laudamus et dicta Guilelma iuravit

Testes huius rey sunt Petrus Ferrarii et Bernardus Company

Sig+num domine Sancie de Cintillis, que hoc firmo

Sig+num Guilelmi de Cigiis, qui hoc firmo

Sig(signe)num Petri de Manso, prebiteri rectoris ecclesie, qui hec scripsit

13

1270, agost, 17

Venda. Berenguer Moix i la seva muller Saurina venen a Guillem Amat, de Sitges, una peça de terra situada al costat de la vila, a cens de 8 diners per Nadal, en adjutori del cens que ha de pagar el propi Moix, pel preu de 100 sous de moneda de Barcelona de tern.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.72r-v

14

1274, abril, 11

Venda. Berenguer Roig i la seva muller Elisenda, de Sitges, venen a Guillem Amat i la seva muller Francesca, del mateix lloc, unes cases situades dins la vila de Sitges, a cens de 2 sous per Nadal al propi Roig, pel preu de 140 sous de moneda de Barcelona de tern.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.71v-72r

15

1276, agost, 1

Venda. Pere de Recreus i la seva muller Elisenda, de Sitges, venen a Ramon Vedell mitja quartera de blat i 5 diners i òbol que Ramon acostumava a donar a Pere com a cens d'una peça de terra, que tenia per ells al terme del castell de Sitges, al lloc anomenat Aiguadolç, pel preu de 21 sous de moneda de Barcelona de tern.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.72v-73r

16

1277, octubre, 1

Venda. *Guillem Plana i Ermessenda, del terme del castell de Sitges, venen a Pere Granada, del mateix terme, fill de Ferrer Granada de Ribes, dues peces de terra amb vinya, situada al terme del castell de Sitges, al lloc anomenat Pou Vedre, que paga tres quartans d'ordi de cens a Llorenç Jorba, en adjutori de cens, pel preu de 300 sous de moneda de Barcelona de tern.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f. 73v-74v

17

1278, febrer, 26

Venda. *Pere de Mas, rector de l'església de Sitges, Arbert Batlle i Bonamic Bonfill, procuradors de Pere, Esteve, Arnau i Ermessenda, fills de Guillem Pedrosell, difunt, venen a Bernat Peiró una peça de terra amb vinya al terme del castell de Sitges, al lloc anomenat la Madriguera, que paga un cens d'un capó per Nadal als senyors de Sitges, pel preu de 135 sous de moneda de Barcelona de tern.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f. 73r-v

18

1279, maig, 13

Venda. *Pere Guillem dels Belencs ven a Llorenç Jorba una peça de terra, situada al terme del castell de Sitges, al mas dels Belencs, amb la condició que li pagui 1 quartà d'ordi cada any per sant Pere i sant Feliu en adjutori dels cens del mas Belencs, pel preu de 13 sous de moneda de Barcelona de tern.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.74v

Sit omnibus notum quod ego, Pertus Guilelmus des Belech, per me et meos, vendimus tibi, Laurecio Jorba, et tuis unam peciam terre quem habeo et teneo in terminis castri de Cigiis, in manso des Belech, et terminatur a parte orientis in honore Bernardi Goday, a parte meridie in via publica, a parte occidui et cercii in tu, emptori, sicut terminatur et fixuratur. Dicta pecia terre, cum arboribus que ibi sunt vel erunt et cum omnibus suis pertinenciis tibi et tuis vendimus ad habendum, tenendum omnique tempore possidendum, sicut rem tuam propriam, sicut melius potest dici vel intelligi, ad tuum tuorumque, semper salvum michi et meis unum quartanum ordei boni et pulcri censualem in quolibet anno in festo sancti Petri et Felicis, in adiutorio nostri census, scilicet de maso des Balercs. Accipio pro hanc vendicione XIII solidos denariorum Barchinone bone monete ternalis, de quibus concedo esse bene solutus in pace ad meam voluntatem. Unde promittimus tibi et tuis dictam vendicionem facere, tenere et habere contra omnes personas, sub obligacione omnium bonorum nostrorum, salvo iure dominorum de Cigiis et quantum ad hoc renuncio omni iure scripto et non scripto, quod contra hanc vendicione aliquo modo non veniam iuro habeam pro fermo, ut predicitur.

Actum est hoc tercio idus madii, anno Domini M° CC° LXX° IX°

Sig+num Petri Guilelmi des Belecs predicti, qui hoc quos firmo et laudo, ut predicitur

Testes huius rei sunt Arnaldus de Mari et Bernardus de Matesis et Bartholomeus des Quer
Sig+num Berengarii des Fonollar, qui hoc firmo
Sig+num Bernardi de Sintillis (*escut*)
Sig+num Berengarii de Spiells, Barchinone precentoris et prepositi mensis junii

19

1298, març, 1

Venda. *Guillem Miró de Puig Otger i la seva muller Berenguera venen a Ramon Peiró, de la vila de Sitges, quatre oliveres que tenen al terme de Sitges, als Junyells, plantades en una feixa de terra que és d'en Miró i limita amb el puig de l'Olla i el puig de la Guardiola, pel preu de 80 sous.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.74v

20

1300, gener, 5

Venda. *Pere Gibert i la seva muller Elisenda, de la vila del castell de Sitges, venen a Arnau Gibert, germà seu, de la mateixa vila, un solar de terra per construir-hi cases, situat fora dels murs de la vila, sota domini del senyor del castell, pel preu de 50 sous de moneda de Barcelona de tern.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.75v-76r

21

1307, maig, 2. Montblanc

Privilegi. *Jaume II, rei d'Aragó, fa concessió a Bernat de Fonollar del privilegi de celebrar, a la vila de Sitges, mercat setmanal perpetu el dijous.*

ACA, Cancelleria, Reg. 204, f.36r. Publicat parcialment per Parés (2000)

Castri et ville de Cigiis

Nos Jacobus, etcetera, regalis munificencie dexteram illis potissimum libenter extendimus [± 5] fidelem obsequiis insistentes sit se dignos ac habiles nostri favoris gratia representant ut dudum ipsi sed eorum tamen subditi suorum censemur participes liberalitatis nostre gratiam consequi mercantur, volentes igitur vobis, dilecto militi et consiliario nostro, Bernardo de Fonoylario, gratiam fieri specialem. Et ut castrum et villa de Cigiis, que vos tenetis ad feudum huiusmodi obsequiorum obtentu, suscipiat [± 4]mentum, concedimus vobis quod in dicta villa forum seu mercatum de cetero celebretur qualibet septimana, videlicet die jovis. Ita quod omnes [± 7] per mare vel per terram ad dictum mercatum sint salvi pariter et securi in omnibus rebus et bonis suis in venendo, stando et etiam redeundo sic quod non capiantur vel detinantur, marchantur aut pignoratur culsu criminis vel debitum alienis nec etiam si principales vel fideiussores exititerint nisi prius [± 2] ipsis fatica inventa fuerit de directo ipsis cum solventibus vel nostris iura in mercato consueta persolvere exceptis tamen proditoribus seu bausatoribus, falsatoribus vero violatoribus itinerum, homocidis, raptoribus, latronibus, criminis lese comitentibus maiestatis. Mandamus itaque per presens privilegium nostri procuratoribus, vicariis, baiulis ac universis aliis et singulis officialis nostris,

presentibus et futuris, quod predicta omnia et singula firma habeant et observent et non contraveniant nec [aliquem contravenire] permitant aliqua racione. In cuius rei testimonium presens privilegium nostrum vobis concessimus, sigilli nostri pendentis munitum comunitum.

Quod est actum in Montealbo, VIº nonas madii anno [Domini] Mº CCCº VIIº.

Signum + Jacobi Dei gratia, etcetera

(col.1) Testes sunt: Poncius Hugonis, comes Impurium; (col. 2) Jaspertii, vicecomes Castrinovi; Guilelmus de Angularia; (col. 3) Guilelmus de [...]; Guilelmus de [...]

22

1309, desembre, 4

Llicència. Bernat de Centelles, senyor del castell de Sitges, fa donació “inter vivos” a Bernat de Fonollar, castlà del castell de Sitges, de la potestat de construir un forn o forms a la vila i castell de Sitges, en el qual o els quals els habitants de la vila i terme hauran de cuure el seu pa i hauran de donar la puga. Bernat de Centelles es reserva el dret de tenir un forn propi a la vila per al seu ús particular i que Guillem de Pacs i Guillem Ferrer, domiciliats a la torre anomenada mas del Ferrer, puguin tenir un forn per al seu ús particular.

ACB, 4-70-18

Sit omnibus notum quod nos, Bernardus de Scintillis, dominus castri de Cigiis, damus et concedimus gracie et donacione inter vivos vobis, venerabili Bernardo de Fonollario, castlano de castri de Cigiis, potestatem construendi et faciendi furnum vel furnos in villa et castro de Cigiis. Ita quod vos et vestri perpetuo habeatis, teneatis et possideatis dictum furnum vel furnos in quo vel quibus homines habitantes et habitaturi in dicta villa et eius termino teneantur coquere panes suos et non alibi in dicto castro vel eius termino, et quod habitantes et habitaturi in dicta villa et eius termino teneantur dare vobis et vestris perpetuo pugiam, ad consuetudinem civitatis Barchinone vel Villefranche. Ita quod nos vel nostri vel aliqua alia persona non possimus coquere panes nostros in dicto castro vel eius termino nisi in dicto furno vestro seu furnis vestris, excepto quod nos possimus ad proprium usum nostrum habere furnum in dicta villa et coquere ibi panes nostros necessarios ad usum nostrum et familie nostre, set alias panes alicuius alterius non possimus ibi decoquere. Retinemus eciam quod Guilelmus de Pax et Guilelmus Ferrarii et sui perpetuo possint habere furnum in turre vocata mansi *des Ferrer*, ubi dicti Guilelmus de Pax et Guilelmus Ferrarii habent suum domicilium, et coquere ibi panes suo set familie eorum, tamen modo ad eorum et familie eorum proprium usum et non panes aliorum seu alterius. Hanc autem donacionem et concessionem facimus vobis et vestris perpetuo sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum, sine censu videlicet nostri et nostrorum, salvo tamen in predictis omnibus ius et dominium Galcerandi de Rippis et Ecclesie Barchinone, pro quibus nos tenemus dictum castrum cum pertinenciis suis. Promitentes vobis quod nunquam contra predicta vel aliqua de predictis veniemus aliquo iure, causa vel racione, renunciantes quantum ad hec omni iuri, racioni et consuetudini contra hec repugnantibus.

Actum est hoc pridie nonas decembris, anno Domini millesimo trescentesimo nono.

Sig+num Bernardi de Scintillis, domini castri de Cigiis predicti, qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt Berengarius de Paba, Raimundus et Hostalricho, Petrus de Villafranca et Ffrancischus de Refechs, cives Barchinone.

Sig(signe)num Jacobi de Lecenali, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit, die et anno prefixo.

1309, desembre, 8.

Llicència. Bernat de Santa Eugènia, canonge de Barcelona i paborde del mes de juny, senyor del castell de Sitges per la mateixa pabordia, concedeix llicència a Bernat de Fonollar per construir un forn o forns a la vila de Sitges, en el qual o els quals hauran de portar a coure els seus pans els habitants de la vila i terme de Sitges, en virtut de la concessió feta anteriorment per Bernat de Centelles, a canvi d'un cens de 6 diners de moneda de Barcelona de terno per Nadal. Per la llicència, es paguen 20 sous de la mateixa moneda.

ACB, 4-70-201. Es tracta d'una carta partida per ABC.

Noverint universi quod nos, Bernardus de Sancta Eugenia, canonicus Barchinone et prepositus mensis iunii canonice Barchinone, dominusque castri de Cigiis pro dicta prepositura, attentes ad comodum et utilitatem hominum et mulierum dicti castri de Cigiis et ville ac populationis ipsius et ad comodum eciam et utilitatem Ecclesie Barchinone ac dicte prepositure, attentes eciam quod Bernardus de Scintillis, qui predictum castrum tenet immediate pro Galcerando de Rippis, qui Galcerandus tenet dictum castrum, cum terminis ipsius, pro dicta prepositura seu Ecclesia Barchinone, concessit gracie vobis, venerabili Bernardo de Fonollaro, castlano dicti castri de Cigiis, potestatem construhendi et faciendi furnum vel furnos in villa et castro de Cigiis. Ita quod vos et vestri perpetuo haberetis, teneretis et possederetis dictum furnum vel furnos, in quo vel quibus homines habitantes et habitaturi in dicta villa et eius termino tenerentur coquere panes suos, et non alibi, in dicto castro vel eius termino, et quod habitantes et habitaturi in dicta villa et eius termino tenerentur dare vobis et vestris perpetuo pugiam, ad consuetudinem civitatis Barchinone vel Villefranche. In qua tamen concessione noluit contineri seu ad hoc astringi Guilelmum de Pax nec Guilelmum Ferrari vel familiam eorum, qui habent domicilia eorum in turre vocata mansi *des Ferrer*, immo voluerit ipsos Guilelmum de Pax et Guilelmum Ferrari posse decoquere panes suos ad proprium usum ipsori et familie eorum, et non panes alterius seu aliorum, in dicta turre vocata mansi *des Ferrer*, ut hoc et alia in instrumento dicta concessionis, confecto auctoritate notarii infrascripti, pridie nonas december, anno infrascripto, laciis et plenius continentur. Idcirco, cum assensu et voluntate expressa reverendi in Christo domini Poncii, Dei gratia episcopi Barchinone, et prepositorum dicte ecclesie, attentes insuper Ecclesiam Barchinone multa grata servicia et sub utilia a vobis pro tempore recepisse, damus et concedimus licenciam et potestatem vobis, dicto venerabili Bernardo de Fonollaro, et vestris perpetuo, construhendi et faciendi furnum vel furnos in villa et populacione facta et facienda in castro de Cigiis. Ita quod vos et vestri perpetuo habeatis, teneatis et possideatis dictum furnum seu furnos, in quo vel quibus homines habitantes et habitaturi in dicta villa et populacione ipsius ville seu dicti castri teneantur decoquere panes suos, et non alibi, in dicta villa et populacione ipsius facta et facienda in dicto castro, et quod habitantes et habitaturi in dicta villa et populacione ipsius facta et facienda in dicto castro teneantur dare vobis et vestris perpetuo pugiam, ad consuetudinem civitatis Barchinone vel Villefranche. Predictam namque concessionem et donacionem facimus vobis et vestris perpetuo sub ista condicione, quod vos et vestri perpetuo teneatis in emphiteosim dictum furnum seu furnos pro nobis et dicta prepositura, seu Ecclesia Barchinone, ad censem videlicet sex denariorum Barchinone de terno, quolibet anno solvendorum in festo Nathalis Domini. Pro hanc autem donacione et concessione confitemur et reconoscimus habuisse et recepisse a vobis viginti solidos Barchinone de terno. In quibus renunciamus excepcioni non numerate peccunie et non recepte. Promittentes vobis et notario infrascripto stipulanti nomine vestro et eius vel eorum quorum interest vel intererit predicta inviolabiler observare et nunquam contravenire aliquo iure, causa vel racione, renunciantes ad hec omni iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus.

Actum est hoc sexto idus december, anno Domini millessimo trescentesimo nono.

Sig+num Bernardi de Sancta Eugenia predicti, qui hoc laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt Guilelmus de Vallesicca, iureperitus, Guilelmus de Bastida, campsor, et Ffrancischus de Refechs.

Nos, Poncius Dei gratia episcopus Barchinone, subscribimus. Ego, Bernardus de Sancta Eugenia, barchinonensis canonicus et prepositus mensis iunii, subscribo. Ego, Berengarius de Argilagueris, canonicus barchinonesis ac prepositus mensis septembris, subscribo. Ego, Guilelmus Podiatis, canonicus Barchinone, et prepositus mensis octobris, subscribo. Ego, Arnaldus de Castilione, canonicus Barchinone, procurator venerabilis Berengarii de Palacio, sacriste Gerundum et canonici Barchinone ac prepositi mensis decembris, subscribo. Ego, Guilelmus Loreti, canonicus Barchinone ac prepositus mensis ianuarii, subscribo. Ego, Galcerandus de Barberano, canonicus Barchinone et prepositus mensis madii, tam nomine proprio quam nomine nobile viri Ugonis de Cardona, archidiaconi Barchinone et prepositi mensis febroarii, cuius procurator existo, subscribo. Ego, Berengarius de Lacera, canonicus Barchinone, procuratorio nomine incili domini Philipi de Mayoricis, canonici et prepositi mensis novembres ac Bernardi Durffortis, canonici et prepositi mensis marcii in Ecclesia Barchinone, subscribo. Ego, magister Arnaldus de Turre, prepositus mensis augusti, subscribo. Ego, Bernardus de Solariis, canonicus Barchinone et prepositus mensis aprilis, subscribo. Ego, Raimundus de Vilalta, canonicus Barchinone, procuratorio nomine venerabilis Petri de Scintillis, precentoris Valencie et canonici Barchinone et prepositi mensis iulii, subscribo.

Sig(*signe*)num Jacobi de Letonalí, notarii publici Barchinone, qui hoc scribi fecit et clausit, die et anno prefixo.

24

1320, agost, 28

Establiment. Arnau Amat i la seva muller Arsenda estableixen a Bernat de Coll i la seva muller Berenguera una peça de terra que tenen al lloc anomenat mas de ses Cases, a cens de mitja quatera d'ordi cada any. Es paguen 20 sous en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.82r

25

1321, juliol, 27

Establiment. Pere Gassó i la seva muller Elisenda estableixen perpètuament a Bartomeu Teixidor de Sitges una peça de terra, situada a la Parellada, que és d'ells, al costat de la vila de Sitges, perquè hi construeixi cases, horts o el que vulgui, a cens d'una quarta d'ordi per Sant Pere i Sant Feliu, del qual hauran de donar una quarta part al senyor. Es paguen 90 sous en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.84v

26

1323, febrer, 22 - març, 2. Barcelona

Sentència arbitral. Arnau de Comes, canonge de Barcelona, Bernat d'Abadia, Jaume de Montjuïc i Bertran de Seva, jurisperits de Barcelona, àrbitres en la controvèrsia oberta entre Bernat de Fonollar, per una banda, i el bisbe de Barcelona, el Capítol de la catedral, Hug de Cardona, lloctinent del bisbe, i els homes i universitat del castell de Sitges, d'una altra, dicten sentència, en la

qual estableixen les obligacions a què estan sotmesos els habitants del terme del castell de Sitges i de les que estan alliberats, per les qual hauran de pagar una redempció de 12.500 sous a Bernat de Fonollar.

ACB, 4-70-24. El document va ser tancat el 24 de maig de 1324.

Cum controversia diu agitata extiterit inter honorabilem Bernardum de Fonollaro, ex una parte, et reverendum in Christo, Patrem, Dominum, Dei gratia Barchinone episcopum, et honorabile Capitulum ecclesie catedralis Barchinone, et nobilem Ugonem de Cardona, locum habentem in hac parte a dicto domino episcopo, et homines ac universitatem castri de Cigiis, et eius termini, ex altera, in hunc modum: dicebat enim dictus Bernardus de Fonollaro quod, ratione utilis dominii et alterius iuris que ipse habet in dicto castro de Cigiis et eius termino et hominibus et mulieribus ipsius castri et eius termini, habet et habuit iurisdictionem in dicto castro et eius termino et hominibus et mulieribus ipsius castri et eius termini, propter eo quod dicebat et petebat quod universitas et homines dicti castri et eius termini sibi facere iuramentum et homagium. Dicebat etiam dictus Bernardus de Fonollaro quod dicta universitas et homines dicti castri de Cigiis et eius termini tenentur iuvare et defendere dictum Bernardum de Fonollaro in guerra seu bello quod haberet pro defensione persone sue, vel rerum suarum, seu alio necesario aut lictio seu iusto ac non reprobato a iuret, quod etiam ipse Bernardus de Fonollaro habebat ius faciendi pacem et guerram de dictis hominibus et universitate iamdicta, et ducendi et mittendi dictos homines in exercitum et cavalcatas, in casibus et pro casibus antedictis, et indicendi eisdem hominibus et universitati predice et ab eis exigendi auxilium, subsidium, questiam, munera ac servicia in casibus a iure concessis. Et predicta omnia petiti et petebat dictus Bernardus de Fonollaro, dicens predicta usitata fuisse et habita per dictum Bernardum de Fonollaro, et eius predecessores in dicto castro et eius termino et hominibus ipsius castri et eius termini. E converso, vero dictus dominus episcopus et dictus nobilis Ugo de Cardona, nomine Capituli predicti, et dicti homines ac universitas dicti castri de Cigiis et eius termini, defendantes se adversus predicta petita per dictum Bernardum de Fonollaro pro iure directi dominii alodialis, quod dictum Capitulum habet in dicto castro et eius termino et iuribus suis, dicebant quod dictus Bernardus de Fonollaro dictum iuramentum et homagium petere et habere a dictis hominibus et universitate predicta non poterat nec debebat, et quod eciam non poterat nec debebat in aliquo casu facere pacem et guerram de dictis hominibus, pro defensione persone sue vel rerum suarum vel aliter. Et quod ipsos homines non poteratducere vel mittere in exercitum vel cavalcatas, in casu aliquo, et quod ab eisdem hominibus non poterat, non debebat habere vel exigere, in casu aliquo, auxilium, subsidium, questiam, munera vel servicia forciata. Dicentes eciam quod aliquis usus quem dictus Bernardus de Fonollaro et eius predecessores habuerint de predictis, quod dicebant violentu si quis fuit, non preiudicabat dicto Capitulo et hominibus predictis. Confitebantur tamen quod dictus Bernardus de Fonollaro et eius predecessores habebant et habuerunt exercitum iurisdictionis, ratione sui utilis dominii, quod ipse Bernardus habet et habuerunt sui predecessores in dicto castro et eius termino et hominibus eiusdem preter merum imperium, quod illustrissimus dominus rex eidem venerabili Bernardo de Fonollaro concessit ad vitam eiusdem Bernardi in dicto castro et eius termino. Et hominibus dicebant etiam dicti dominus episcopus et dictus nobilis Ugo de Cardona, nomine dicti Capituli, quod si dictus Bernardus de Fonollaro haberet vel reciperet a dictis hominibus iuramentum et homagium, quod ipse episcopus assimili pro dicto Capituli et nomine eiusdem poterat et debebat recipere iuramentum et homagium ab ipsis hominibus dicti castri et eius termino, pro iamdicto directo dominio alodiali. Et alio dicti Capituli dicto Bernardo de Fonollaro dicente dictum iuramentum et homagium prestanda non esse dicto Capitulo vel alii eius nomine. Et cum parte predicto dicte altercacioni ac controversie predictorum finem [±7] vollent compromissum, sub pena decem milium solidorum, scilicet dictus Bernardus de Fonollaro, nomine proprio, ex una parte, et dictum Capitulum ecclesie Barchinone et dictus dominus episcopus et dictus nobilis Ugo de Cardona et Guilelmus Fferrarii, Petrus Xifre, Bonamicus Laurencii, Guilelmus Morey, Raimundus Gassoni et Petrus Peyroni, procuratores sindicos et actores hominum ac universitatis dicti castri de Cigiis et eius termini, ex altera, in posse nostri, Arnaldi de Cumbis, canonici Barchinone, et Bernardi de Abbacia et Jacobi de Montejudayco ac Bertrandi de Seva, iurisperitorum Barchinone, arbitrorum ac arbitratorum a partibus iamdictis, nominibus predictis, super hoc

comuniter assumptorum et promisserunt servare, facere et tenere dicte partis quiquid per nos, dictos arbitros et arbitratores, de iure, laudo vel compositione dictum et pronunciatum fuerit in premissis. Et ideo nos, dicti arbitri et arbitratores, visis predictis et aliis omnibus que dicte partes coram nobis dicere, proponere et hostendere voluerunt, verbo vel scriptis, pronunciavemus ut sequitur:

«In Dei nomine, nos Arnaldus de Cumbis, Bernardus de Albana, Jacobus de Montejudayco et Bertrando de Seva, arbitri et arbitratores predicti, in unam ditam ac sentenciam concordantes, visis propositis dictis et petitis supra per dictum venerabilem Bernardum de Fonollaro; visis etiam responsis propositis, petitis et dictis supra per dictum dominum episcopum et dictum nobilem Ugone de Cardona, et per parte dicti honorabilis Capituli, et per sindicos procuratores et actores dictorum hominum et universitatis dicti castri de Cigiis et eius termini; visis etiam et attentis omnibus aliis que per dictas partes coram nobis proposita, dicta et hostensa fuerunt, verbo ac scriptis, super predictis et predicta tangentibus partibus iamdictis, scilicet dicto Bernardo de Fonollaro, ex una parte, et Matheo de Truyars, procurator, yconomico, sindico et actore dicti Capituli et dicti domini episcopio et dicti nobilis Ugonis de Cardona et dictis Guilelmo Fferrarii, Petro Xifre, Bonamico Laurencii, Guilelmo Morey, Raimundo Gassoni et Petro Peyroni, procuratoribus, sindicis et actoribus hominum ac universitate hominum castri et termini de Cigiis, ex altera, presentibus ac potentibus per nos pronunciati, habitus comuni tractatu cura partibus predictis et in parte earundem partium assensu abito, dicimus et pronunciamus, arbitrando et componendo, pro bono pacis,¹ sub pena iamdicta decem milium solidorum, quod homines ac universitas dicti castri de Cigiis et eius termini faciant primo iuramentum et homagium, salvo iure dicti Capituli catedralis ecclesie Barchinone, dicto Bernardo de Fonollaro, pro iure utilis dominii et alio, quod habet in dicto castro et eius termini et hominibus et universitate eiusdem castri et termini, et iuribus ipsorum, prout ipse habet et sui predecessores habuerunt. Et quod postea, ipsi homines ac universitas dicti castri et eius termini faciant iuramentum et homagium dicto Capitulo, et pro eodem Capitulo et nomine eiusdem Capituli, dicto domino episcopo, pro iure directo et alodiali ac alio quod dictum Capitulum habet in dicto castro et eius termino, et iuribus ipsorum, salvo tamen iure dicti Bernardo de Fonollaro, in exercicio iuridicssionis predicte quod habet et habuit in dicto castro et eius termino, et hominibus ac universitate predicta, et eciam in alio iure eiusdem Bernardi quod habeat in predictis, ratione utilis dominii predicti. Dicimus etiam et pronunciamus quod predictum homagium prestetur dicto Bernardo de Fonollaro, vel eius procuratori, per singulos de dicta universitate infra tres dies postquam idem Bernardus, seu eius procurator, fuerit termino dicti castri et inde fuerunt requisiti. Et prestito dicto homagio dicto Bernardo, vel eius procuratori, prestetur homagium per singulos de dicta universitate dicto domino episcopo, vel eius procuratori, infra tres dies post quam ipse episcopus, vel eius procurator, in termino dicti castri fuerit et inde fuerint requisiti. Dicimus tamen quod dicta requisicio per dictum Bernardum, vel eius procuratore, vero possit fieri ante lapsum octo dierum proxime sequentium.

Item dicimus et pronunciamus, sub pena et forma iamdictis, quod dicti homines ac universitas dicti castri et eius termini non teneantur extra terminos dicti castri iuvare vel defenderi dictum Bernardum de Fonollaro in guerra seu bello quod habeat seu habebit pro defensione persone sue, vel rerum suarum, vel alia necessario aut licto seu iusto, ac non improbato a iure vel alio eciam casu extra terminum dicti castri de Cigiis. Si vero ipse Bernardus, et successores sui in dicto castro, fugati fuerint ab inimicis suis infra terminos dicti castri de Cigiis, dicti homines dicti castri de Cigiis et terminorum eiusdem teneantur infra terminos ipsius castri dictum Bernardum, et suos successores in dicto castro, iuvare et fugare inimices eiusdem Bernardi de Fonollaro, et suorum successorum in dicto castro. Dicimus etiam et pronunciamus, sub pena et forma iamdictis, quod dictus Bernardus de Fonollaro, et eius successores in dicto castro, non faciant nec possint facere in aliquo casu pacem et guerram de dictis hominibus nec ducere vel mittere eos in aliquo casu in exercitum et cavalcatas, et quod etiam dictus Bernardus de Fonollaro, et eius successores in dicto castro, non possint nec debeant indicere dictis hominibus et universitati dicti castri et eius termini nec ab eis exigere petere vel habere in aliquo casu auxilium subsidium, questiam, munera vel servicia vel adempriuva forciata, exceptis infrascriptis que dicto Bernardo de Fonollaro adiudicamus, videlicet

¹ pro bono pacis *afegit a la interlínia.*

quod dicti homines, tempore guerre vel suspicionis guerre vel inimicorum, faciant et teneantur facere guaytam de suo suis propriis sumptibus et expensis.

Item quod dictus Bernardus de Fonollaro recipiat seu recipere possit tictionem, dum tamen non recipiat de arbore viva vel fructifera vel que sit apta ad domum cohoperiandam.

Item quod dictus Bernardus de Fonollaro percipiat seu percipere possit semel in anno, a quolibet manso qui teneat boves, unam mantadam de paleis; et de homine habente vineam de sarmentis, unum faxium; hominis set de illius qui erunt homines lexii, aliquid non percipiatur, de paleis ne de sarmentis.

Item quod dictus Bernardus de Fonollaro recipiat seu recipere possit tamen a quolibet homine habente vineam unam manerium de racemis videlicet unam cistellam talem quam unus homo posset portare un manu ad domum. Ita tamen quod quicumque habeat unam quarteriatam vinee vel ultra teneatur dare si autem habeat inferius dare non teneantur.

Item quod dictus Bernardus de Fonollaro percipiat et percipere possit semel in anno, a quolibet homine vendente medium cafficum vini de Ciges vel ultra, unum quartanum vini ad mensuram de Cigiis, ab eis vero qui inferius vendent, id est minus medio cafficio vel infra nichil recipiat.

Item quod dictus Bernardus de Fonollaro recipiat et recipere possit tamen unam jovam a quolibet homine castri de Cigiis habente animalia aratoria et non ultra.

Item quod dicti homines faciant et teneantur facere operas muri et valli, turrium, barbachane, *empis* et *angyes* dicti castri et alias pertinentes ad fortitudine et defensione ipsius castri in dicto castro, salvo quod ipse Bernardus, et ipsi sui successores, teneantur ibi habere magistros ad sumptus ipsius Bernardi et suorum successorum.

Item dicimus et pronunciamus sub pena et forma iamdictas quod dicti homines ac universitas predicta, in emendam et satisfaccionem predictorum adempriviorum et serviciorum, a quibus in hac sentenciam liberamus, dictos homines et universitatem, ut est dictum, dent et solvant dicto Bernardo de Fonollario, vel cui ipse voluerit, duodecim mille et quingentos solidos monete Barchinone de terno, de quibus solvant et solvere teneantur dicto Bernardo de Fonollario, et quibus ipse voluerit,² duo milia solidorum in festo Nathalis Domini proxime venturo, et in subsequenti festo Nathalis Domini duo milia solidorum, et in alio subsequenti festo Nathalis Domini duo milia solidorum, et in alio subsequenti festo Nathalis Domini duo milia solidorum, et in alio subsequenti festo Nathalis Domini duo milia solidorum, et in alio subsequenti festo Nathalis Domini residuos duos mille et quingentos solidos. Et quod predictos duodecim mille et quingentos solidos solvendos dicto Bernardo de Fonollario, per terminos supradictos, promiteant et obligent se, dicti sindici, nomine dicte universitatis, et bona ipsius universitatis, sub pena terci in posse curie dicti Bernardi de Fonollario, dicti castri de Cigiis, ac baiuli sui dicti castri, cum fideiussoribus ydoneis ad nostri cognoscione, infra quindecim dies proxime venientes.

Item dicimus et pronunciamus, sub pena et forma iamdictas, quod dictos duodecim mille et quingentos solidos habeat liberos et quitos dictus Bernardus de Fonollario, sic quod de ipsis nichil habeant vel habere possint vel potere dictus dominus episcopus vel dictus nobilis Ugo de Cardona, habens locum a dicto domino episcopo, ut est dictum, vel dictum Capitulum ecclesie Barchinone, vel prepositus mensis junii eiusdem ecclesie. Et quod etiam, ratione, pretextu vel occasione predictorum duodecim milium et quingentorum solidorum, dictum Capitulum vel prepositus predictus, vel dictus dominus episcopus vel dictus nobilis Ugo de Cardona non habeant nec petant aliquid a dictis hominibus et universitate dicti castri et eius terminum vel eorum bonis, nec quod aliquod ius pretextu dictorum duodecim milium et quingentorum solidorum dictis domino episcopo Ugoni de Cardona, Capitulo ac preposito, vel alicui eorum, accrescat vel accrescere possit.

Item dicimus et pronunciamus, sub pena et forma iamdictis, quod de supradictis omnibus fiant instrumenta inter dictas partes quot et qualia cognoverimus et ad nostri cognoscione. Et in supradictis omnibus per nos pronunciantis dictas partes adinvicem, scilicet dictum Matheum de Truyats, procuratorem, sindicum et actorem predictum, et partem suam predictam et dictos

² duodecim mille et quingentos solidos monete Barchinone de terno de quibus solvant et solvere teneantur dicto Bernardo de Fonollaro et quibus ipse voluerit *afegit a la interlinia*.

Guilelmum Fferrarii, Petrum Xifre, Bonamicum Laurencii, Guilelmum Morey, Raimundum Gassoni et Petrum Peyorni, procuratores, sindicos et actores hominum et universitatis dicti castri de Cigiis et eius termini et ipsam universitatem, et dictum Bernardum de Fonollaro et eius procuatorem Guilelmum de Sala adinvicem, unam partem alteri, et etiam unum alteri adinvicem, ut supradictum est, sub pena et forma iamdictis, condempnamus in hiis tamen de predictis que sapiunt et sapere possint condemnationem actentis supradictis et in aliis que sapient et sapere possint, absolucione attentis predictis unam partem alteri adinvicem, absolvimus de hiis que coram nobis proposita sunt et dicta, sub pena et forma iamdictis. Salvamus tamen et retinemus nobis quod si presens pronunciacio in aliquo sit dubia vel obscura, quod eam possimus declarare et interpretari, quando et quociens requiramus per partes predictis vel alteram earum.

Lata hec sentencia Barchinone, in hospicio dicti venerabilis Bernardi de Abbacia, per dictos venerabiles Arnaldum de Cumbis, Benardum de Abbacia, Bertrandum de Seva et Jacobum de Montejudayco, arbitros et arbitratores predictos, et lecta per dictum venerabilium Jacobum de Montejudayco, de voluntate dictorum Arnaldi de Cumbis, Bernardi de Abbacia et Bertrandi de Seva, coarbitrorum sive coarbitratorum suorum, presentium, volentium et mandantium, et de partium voluntate, die mercurii qua computabatur septimo kalendas marci, anno Domini millesimo trecentesimo vicesimo secundo, presentibus dicto Bernardo de Fonollaro, nomine proprio, et simul cum eo Guilelmo de Sali, eius procuratore, ex una parte, et dicto Matheo de Truyars, procuratore ac yconomo dictorum reverendorum episcopi Ugonis de Cardona ac venerabilis Capituli catedralis ecclesie Barchinone et dictis Guilelmo Fferrarii, Petro Xifre, Bonamico Laurencii, Guilelmo Morey, Raimundo Gassoni et Petro Peyroni, procuratoribus ac sindicis supradictis, ex altera. Et presentibus etiam testibus venerabilibus et discretis Raimundo Vinaterii, legum doctore, Petro de Pens, iurisperito ilerdensis, Guilelmo de Podiatis, canonico Barchinone, Berengario de Cortilio, iureperito Barchinone,³ et Bernardo Serradelli.»

Quamquidem sentenciam, confestim cum lata et lecta fuit, dictus honorabilis Bernardus de Fonollaro, nomine proprio, ex una parte, et dictus Matheus de Truyars, procurator ac yconomus supradictus, et Guilelmus Fferrarii, Petrus Xifre, Bonamicus Laurencii, Guilelmus Morey, Raimundus Gassoni et Petrus Peyroni, procuratores ac sindici supradicti, nominibus predictis, ex altera, laudaverunt, approbaverunt et confirmaverunt et emologaverunt et eam tenere et observare et in aliquo non contravenire, sibi nominibus predictis, adinvicem et michi, notario subscripto, pro eis et aliis quorum intersit legitime stipulanti, promiserunt, presentibus scilicet testibus superius nominatis.

Post modum autem die qua computabatur sexto nonas marci, anno predicto, reverendus pater dominus Poncii, Dei gratia Barchinone episcopus supradictus, et reverendus ac venerabilis Ugo de Cardona, canonicus Petrus Grunni, precentor, Bernardus de Sancta Eugenia, Raimundus de Villademagno et Berengarius Durban, canonici Barchinone, constituti Barchinone, in hospicio nobilis domine Brunissendis de Cervilione, dicentes ac eciam confitentes se fore inibi congregatos pro Capitulo ecclesie Barchinone convocatos ad hoc canonice, ut est moris, laudaverunt, approbaverunt et confirmaverunt sentenciam supradictam et eam tenere et observare et in aliquo non contravenire promisserunt michi, notario infrascripto, pro personis quarum intersit, legitime stipulanti, presentibus videlicet testibus venerabilibus Jaufrido de Biure, officiali Barchinone, Arnaldono et Omertono de Turrillis, Nicholao de Salis, clero, et Jaufrido de Sancta Eugenia, clero diocesis Barchinone.

Sig+num Arnaldi de Cumbis, canonici, Sig+num Bernardi de Abbacia, Sig+num Jacobi de Montejudayco, Sig+num Bertrandi de Seva, iurisperitorum Barchinone, arbitrorum ac arbitratorum predictorum, qui dictam sentenciam tulerunt et predicta laudaverunt et firmaverunt.

Sig+num Bernardi de Fonollaro, Sig+num Mathei de Truyars, procuratoris ac yonomi supradicti, Sig+num Guilelmi Fferrarii, Sig+num Petri Xifre, Sig+num Bonanati Laurencii, Sig+num Guilelmi Morey, Sig+num Raimundi Gassoni, Sig+num Petri Peyroni, procuratorum ac sindicorum predictorum, Sig+num Poncii, Dei gratia Barchinone episcopi, Sig+num Ugonis de Cardona, Sig+num Petri Grunni, precentoris, Sig+num Bernardi de Sancta Eugenia, Sig+num Raimundi de Villamagno, Sig+num Berengarii Durban, canonicorum Barchinone predictorum, qui predictam

³ Berengario de Cortilio iureperito Barchinone *afegit a la interlínia*.

sentenciam laudaverunt, approbaverunt et confirmaverunt, presentibus videlicet ut predicitur testibus supradictis.

Sig(*signe*)num Guilelmi Canyadelli, notarii publici Barchinone, qui, auctoritate et comissione venerabilis vicarii Barchinone, hanc sentenciam iam in presentem publicam formam redactam inter notulas Ffrancisci de Greers, olim connotarium sive nunc autem ad officium advocationis promoti, inventam, notatam et firmatam sub dicto kalendario et cum notula eiusdem legitime aprobatam clausit nono kalendas iunii, anno Domini millesimo CCC^o XXX quarto, cum litteris suprapositis in linea XVIII^a ubi legitur «pro bono pacis», et in XXXIII^a ubi reperitur «duodecim mille et quingentos solidos monete Barchinone de terno, de quibus solvant et solvere teneantur dicto Bernardo de Fonollar et quibus ipse voluerit», et in linea XLIII^a ubi invenitur «Berengario de Cortilio, iureperito Barchinone».

27

1326, maig, 24

Testament. Bernat de Fonollar atorga testament, en el qual elegeix sepultura a la capella de l'hospital de Sant Joan de Sitges, que havia fet construir ell mateix, i fa diversos llegats a persones i institucions religioses, als seus familiars i amics. Deixa la seva muller Blanca d'Abella com usufructuària. Nomena hereu universal, en última instància, l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona.

ACB, 4-3-150. Versió extreta i corregida de Llopis (1891, apèndix III). Es tracta d'una còpia de 1786 realitzada a partir d'una còpia de 1590.

Universis et singulis dominis officialibus, iudicibus et personis tam ecclesiasticis quam secularibus, quacumque auctoritate fungentibus et functuris huiusmodi seriem inspecturis, visuris, lecturis et audituris attestor et indubiam fidem, facio ego, Mathias Marçal, apostolica atque regia auctoritatibus notarius publicus Barchinone et admodum ilustris Capituli Sedis Barchinone scriba infrascriptus, et eo nomine tenens regens et claudens scripturas publicas at alias reconditas et custoditas in archivo publico eiusdem Sedis Barchinone, quod in armario testamentorum tertia in stantia dicto archivo, sub numero centessimo quinquagesimo inveni infrascriptum publicum et auctenticum testamentum in papiro scriptum, thenoris sequentis:

«Universis et singulis dominis officialibus, iudicibus et personis, tam ecclesiasticis quam secularibus, quacunque auctoritate fungentibus et functuris huiusmodi seriem inspecturis, visuris, lecturis et audituris attestor et in dubiam fidem, facio ego, Salvator Coll, apostolica atque regia auctoritatibus notarius publicus Barchinone et admodum reverendi et insignis Capituli ecclesie Barchinone scriba infrascriptus, quod in archivo publico dicti reverendi Capituli, inter alias diversas scripturas publicas in eodem archivo reconditas, est reconditum et custoditum quoddam publicum testamentum in duobus pergameneis, quadam enna pergamenea simul adjunctis consutum, non viciatum, non cancellatum nec in aliqua sui parte suspectum sed omni prorsus vitio et suspitione carens, cuiusquidem testamenti tenor sequitur sub his verbis:

«In nomine Domini ego, Bernardus de Fonollar, miles, attendens quod nihil est morte certius nihil que incertius hora mortis, volens que humana conditionis huiusmodi inevitabile debitunt prevenire dum viget in corporis membris quies et ratio regit mentem, quam sepe adeo langor obmibilat quod non solum temporalium rerum verum etiam ipsius cogat ipsa langoris vehementia oblivissi, meum facio et ordino testamentum et eligo manumissores et executores huius mei testamenti seu ultime voluntatis dominam Blancham, uxorem meam charissimam, et venerabilem Guilelum de Turrillis, militem, et discretos Bertrandum de Seva et Berengarium de Cortilio, iurisperitos, cives Barchinone, et venerabiles Guilelum de Podiatis et Guilelum de Turrillis, canonicos Barchinone, et discretum Guilelum Alamani, iurisperitum de Villafranca de Penitensi, quos sicut carias possum deprecor eisque plenam potestatem, quod si me mori contigerit

antequam aliud faciam testamentum, ipsi exequantur et compleant hoc meum testamentum seu ultimam voluntatem, prout inferius scriptum invenerit et conventum, et si forçam omnes predicti manumissores his exequendis nequierint aut noluerint interesse illi vel ille etiam de eis qui interesse voluerint et potuerint sive voluerit et potuerit ea juxta formam subscriptam nihil minus exequantur seu etiam exequatur. Volo enim et cupio quod in exequutione huius mei testamenti semper et in quolibet actu preffati Guilelmus de Turrillis, miles, et Bertrandus de Seva et Berengarius de Cortilio, vel duo aut unus eorum, intersirint et debeant interesse, dum tamen ipsi vel aliquis eorundem possint vel possit comode interesse. Sed si nulluo eorum posset interesse comode, volo quod saltem requirantur eorum vel alicuius eorum concilium et assensus, et quod in exequutione huius mei testamenti iuxta eorum vel alicuius ipsorum assensum et concilium procedatur.

Primum volo et mando quod predicti manumissores et exequutores, ut dictum est, de bonis meis solvant et restituant omnia debita et omnes iniurias que et quas scripta et scriptas invenerint in quodam quaterno sive memoriali sive memorialibus scriptis manu religiosi fratis Bernardi de Pinu, ordinis fratrum predicatorum, confessoris mei, de quibus teneo unum sub clave mea et aliud tenet nunc religiosus frater Bernardus Clavelli, ordinis fratrum predicatorum, et hoc sic faciant dicti manumissores nisi forte ipsa debita ipse que injuria essent iam soluta et restituta, et hoc in ipso quaterno sive memoriali vel memorialibus vel alibi de manu mea vel de alia manu, sub meo sigillo vel de manu publica, invenerint esse scriptum. Post modum vero idem manumissores, ut dictum est, de bonis meis solvant et restituant omnia alia debita que debeam et omnes alias iniurias quas restituere teneatur et quod hec faciant de plano et sine omni difugio et malicia et absque judicij scriptu et figura, secundum Dominum Deum et forum anime, prout probari poterunt vel ostendi per testes vel instrumenta aut per alia quolibet legitima documenta. Volo etiam et mando quod manumissores predicti, ut dictum est, de bonis meis solvant et restituant omnia debita et injurias que et quas ego solvere et restituere teneatur de iure et de cuibus legitime apparuerit, ratione seu occasione Berengarii de Fonollario, quondam, domini de Fumeto. Volo etiam quod hec fiant de plano et sine omni malitia, secundum Dominum Deum et forum anime et absque iuditii, strepitu et figura.

Item volo et mando quod manumissores predicti, ut dictum est, de bonis meis exequantur et compleant testamentum seu ultimam voluntatem domine Elicsendis, quondam, matris mee, quo ad ea scilicet que de legatis per eam in ipso suo testamento relictis remanent ad solvendum nisi ea de manu mea vel de alia manu, sub meo sigillo vel de manu publica, scriptum invenerint me solvisse.

Item volo et mando quod manumissores predicti, ut dictum est, de bonis meis solvant in quod remanet ad solvendum de legatis ad pias causas relictis per dominum Guilelmum de Fonollario, quondam, patrem meum, quasquidem legata usque ad quantitatem mille solidorum ostendunt, prout in testamento eiusdem domini patris mei quo vel eius translato invenient contentum, et hoc sic faciant dicti manumissores nisi scriptum invenerint de manu mea vel de alia manu, sub sigillo meo vel de manu publica, me illud residuum pro anima dicti domini patris mei, quo pauperibus erogasse.

Item volo quod illis personis que petitiones movebant in bonis meis restituantur et solvantur de bonis meis per manumissores praedictos omnes expense quas pro ipsis petitionibus fecerint, si tamen apparuerit ipsas personas in bonis meis iustas petitiones movisse quod si obtinuerint apparebit et si alias dictis manumissoribus visum fuit ipsas expensas debere eisdem personis restitui solvi.

Eligo sepeliri in capella hospitalis quod construxi seu construi feci in villa mea de Cigiis, in illo scilicet loco quem jam ibi ad sepulturam meam corporis assignavi, instituto in ecclesia Sancte Tecle de Cigiis, in duabus scilicet capellas quas in ipsa ecclesia jam construxi seu construi feci duos perpetuos presbiteratus, unum scilicet ad altare Sancti Michaelis, quod in altarem earundem capellarum construxi, et alterum ad altare Sancti Petri Martiris, quod in altarem earundem capellarum construxi. Volens, statuens et ordinans quod presbiteri seu rectores dictorum altarium, videlicet unus quisque eorum in suo altari, celebrent singulis diebus singulas missas et orent ad Dominum Deum pro anima mea et pro animabus parentum et benefactorum meorum et omnium aliorum fidelium, et exeant ad tumulum meum ipsum, prout consuetum est, absolventes, et quod in dicta ecclesia Sancte Tecle intersint et interesse etiam teneantur omnibus horis canonicis tam nocturnis, scilicet quam diurnis a cantico pradu, videlicet inclusive usque ad completorum inclusive.

Ego, igitur, attendens quod qui altario servet de altario vivere debet, dimitto et assigno predictis duobus presbiteratis pro sustentione vitas rectorum suorum, scilicet utriusque ipsorum presbiteratum trecentos solidos monete Barchinone de terno, habendos et percipiendos singulis annis in perpetuum de redditibus castri mei de Campoasinorum, quod per franchum alodium habeo et possideo in diocesis Barchinone, volens, statuens et ordinans quod quicunque mihi quocunque titulo successerit in castro meo de Cigiis, quod habeo et teneo per Ecclesiam Barchinone, in predicta diocesis Barchinone, habeat ius patronatus presbiteratum predictorum et quod ad eos presentet et habeat putare rectores presbiteratos, videlicet bona conversationis et fama, scilicet ad unumquemque eorum suum rectorem infra unum mensem post quam vaccaverit aliquo in ipsa vite dominus barchinonensi episcopus ipsum conferat et assignet, salvo tamen et retento quod dicta domina Blanca, uxor mea, dum vixerit, presentet et valeat presentare rectores ad presbiteratos predictos, videlicet ad unumquemque eorum suum rectorem prima, videlicet vice et postea quandocumque et quocienscumque dictos presbiteratos et unumquemque eorum in vita ipsius domina Blanche vaccare contigerit. Et quod hec faciat ipsa domina Blanche, cum assensu et voluntate dicti Guilelmi de Turrillis, canonici Barchinone, et Umberti de Fonollario, fratrissui, vel alterius eorundem altero scilicet eorum absente. Post obitum vero dictam dominam Blancham, prefatus Guilelmus de Turrillis, canonicus Barchinone, dum vixerit, et post obitum eius dictus Umberto de Fonollario, frater eius, dum viverit, presentent rectores ad predictos presbiteratos, scilicet ad unumquamque eorum suum rectorem quandocumque scilicet et quotiescumque ipsos presbiteratos et unumquemque eorum in vita cuiuslibet ipsorum vaccare contigerit presbiteros scilicet bone commissionis et fame et infra unum mensem continuum post quam unusquisque ipsorum presbiteratum vaccaverit aliquo in ipsa vice dominus barchinonensi episcopus unumquemque ipsorum presbiteratum sic vaccantem conferat et assignet.

Item volo et mando quod dicti presbiteratus semper conferantur et assignentur presbiteris bonas conversationis et fame, ut dictum est, vel dictis bone conversationis et fame qui se fecerunt infra unum annum ad sacerdotium promoveri. Volo etiam et statuo quod si illi clerici quibus dicta benefitia, ut premittitur conferentur, non essent presbiteri, faciant servitium dictorum altarium fieri per idoneos sacerdotes donec ipsi essent promoti ad sacerdotium et ficerent in personis propriis servitium altarium predictorum.

Item volo et ordino quod illi quibus dicta benefitia confiterentur saltem et ad minus sint in etate viginti quinque annorum.

Item volo et ordino quod predicta benefitia non possint conferri vel assignari aliquibus sacerdotibus vel clericis habentibus aliquod aliud benefitium ecclesiasticum nisi primo renuntiarent alii benefitiis ecclesiasticis que haberent. Volo enim quod dicta benefitia vel eorum aliquod nequeant simul cum aliquo alio ecclesiastico beneficio retinente. Et si forçam predicta benefitia vel eorum alterum confiterentur aliquibus presbiteris vel aliis clericis qui aliquod aliud ecclesiasticum benefitium obtinerent aut si clericis quibus dicta beneficia, ut primitur conferentur, non essent presbiteri et se non facerunt infra annum ad sacerdotium promoveri, in quolibet istorum casuum ipsum benefitium in quo contra hanc ordinationem meam factam esset vacet protinus ipso facto et alii conferantur juxta traditam supra formam, preterea, volo et mando quod si aliquis presbiter vel clericus praefatae etatis viginti quinque annorum de genere meo inveniretur idoneus ille talis certis presbiteritis et clericis preferatur in asservitione cuiuslibet predictorum benefitorum, dum tamen si presbiter non esset se faceret infra annum ad sacerdotium premoveri, preterea volo quod rectores dictorum altarium teneant et habeant tenere ipsa altaria ornata pannis, vestimentis, calice et libros et aliis ornamentis et de candelis ad servitium divinorum et de cereis, etiam in elevatione Corporis Jesuchristi et hoc de redditibus et bonis predictis cuiilibet ipsorum altarium assignatis.

Item volo et ordino quod contra premissa vel aliquod premissorum non possit per dominum barchinonensem episcopum vel quemque alium dispensari vel etiam ordinari, volo quod in dicta villa de Cigiis sit in perpetuum illud hospitale pauperum, quod ego iam ibi construxi seu construi feci. Volo etiam, statuo et ordino in perpetuum quod quicunque mihi quocunque titulo successerit in dicto castro meo de Cigiis, constitutat sive ponat in dicto hospitale procuratorem et administratorem qui procuret bene et diligenter de ipso hospitali et de pauperibus qui ad ipsum hospitali refugerint, salvo tamen et excepto quod dicta domina uxor Blanca, uxor mea, dum vixerit, et post eius obitum dictus Guilelmus de Turrillis, canonicus Barchinone, dum vixerit, et

post eius obitum dictus Umbertus de Fonollaro, frater eius, dum vixerit, ponat et constituat procuratorem et administratorem in hospitali predicto. Ego, igitur, pro sustentatione procuratoris et administratores ipsius hospitalis et pro eodem etiam hospitali tenendo in perpetuum condirecto et pro pauperibus qui ad dictum hospitali refugerint procurandis, dimito et assigno quingentos solidos monete Barchinone predicte habendos et recipiendos per ipsum procuratorem singulis annos in perpetuum de redditibus dicti castri mei de Campoasinorum, quod per franchum alodium habeo et possideo in predicta diocesis Barchinone. Et volo quod procurator dicti hospitalis teneat et tenere teneatur condirectum dictum hospitale tam in domibus, scilicet et lectis quam de aliis.

Item volo quod procurator dicti hospitalis teneat et habeat tenere in quolibet dictorum altarium singulas lampades que ibi ardeant die noctisque perpetuo incessanter

Item teneant et tenere habeant in dicto hospitali aliam lampadem que ibi ardeat de nocte ad servitium pauperum qui ibi fuerint, cum oleo scilicet sufficienti ad servitium lampadum predictarum.

Item volo, statuo et ordino quod procurator dicti hospitalis reddat et reddere teneatur quolibet anno illi qui mihi quocunque titulo successerit in dicto castro meo de Cigiis et rectori dicte ecclesie Sancte Tecle et duobus procuratoribus eiusdem castri de Cigiis, quos ipse successor meus ad hoc elegerit, si ipse successor meus cognoverit eos esse eligendos, compotum et rationem tam super his que receperit tam super his que dederit et expenderit et aliter administraverit, ratione seu occasione hospitalis predicti. Et si quo anno vel inquisibus annis aliquid sibi super fuerit de his quas receperit, ratione seu occasione hospitalis predicti, facto servitio dicti hospitalis et refectione tam domus quam pannorum ipsius hospitalis et refectione lectorum quam aliorum necessarium et utilium dicto hospitali et capelle eiusdem hospitalis, mittat et convertat illud et mittere et convertere teneatur in bonum et utilitatem dicti hospitalis, ad cognitionem dicti successoris mei in castro predicto, vel eius locumentensis in castro predicto, et rectoris dicte ecclesie de Cigiis et domine Blanche, uxoris mee, si viveret. Preterea, volo et ordino quod in dicto hospitali admittarentur, recipiantur et procurentur pauperes peregrini et alii pauperes matores et orphani et alii etiam pauperes debiles et infirmi qui laborare non possint nec querere sibi victimum, ipsi autem pauperes debiles et infirmi post quam convaluerint de ipso hospitali, prout decuerit expellantur. Preterea, volo quod Bernardus de Fonollaro, qui nunc mecum manet apud castrum de Cigiis et qui patitur in una tibiarum suarum, et *en Lobet de Cigiis*, cui ego nunc provideo amore Domini Dei, habeant victimum et vestitum in dictum hospitali et de bonis eiusdem toto tempore vite sue idonee, ad cognitionem procuratoris ipsius hospitalis. Et nihilominus, dimitto dicto Bernardo centum solidos. Veruntamen, si procurator et administrator dicti hospitalis fidelis et bonis ac utilis arbitris solo dicti successoris mei aut suarum vel locum suum tenentis inventus fuerit in dicta procuratione et administratione, remaneat alioquin solo arbitrio et voluntate ipsius successoris mei et suorum, sine aliqua cognitione et decesione et sine aliqua contradictione et appellatione de facto amoveatur abindi per ipsum successorem meum et suos aliasque idoneus ibi ponatur cum assensu et voluntate dicte domine Blanche, uxoris mee, ea vivente, sub modo et forma ac conditionibus supradictis et post eius obitum, arbitrio solo ipsius successoris mei et suorum successorum in dicto castro.

Item volo et mando quod, si filius meus vel filia mea mihi heres fuerit, habeat liberam potestatem recuperandi ad se omnes illos redditus qui prefatis hospitali et altaribus fuerint, ut primitur, assignati, statim scilicet et non ante cum infra quinque vel sex leucas propre dictum locum de Cigiis dederit et assignaverit dictis hospitali et altaribus per alodium in locis scilicet idoneis et securis, tantundem in redditibus quantundem ego eisdem hospitali et altaribus supra dimissi et assignari statui, ut est dictum. Preterea, volo et ordino quod baiulus dictorum duorum presbiteratum et procuratoris hospitalis predicti vel aliquis alius de quo ipsi omnes convenerunt, petat, congreget et recipiat omnes redditus et proventus dicti castri mei de Campoasinorum et quod de ipsis cum congregari fuerint det et dare habeat unicuique rectori dictorum presbiteratum trecentos solidos singulis annis. Residuum vero ipsorum redditum det et dare habeat procuratori hospitalis predicti. Veruntamen si ipsum residuum dictorum redditum non esset necessarium hospitali predicto et dicta altaria vel eorum aliquod ornamentis aliquibus indigerent, ipsum residuum dictorum redditum in ornamentis ipsorum altarium convertatur et in servicio etiam lampadum dicte parochialis ecclesie de Cigiis et capelle dicti hospitalis mei. Laudimia vero et proventus qui provenient de dicto castro

de Campoasinorum habeat altaria supradicta seu rectores eorum et procurator dicti hospitalis, videlicet unusquisque eorum tertiam partem, factis inde tribus partibus.

Dimitto domui fratrum predicatorum Tarrachonensi centum solidos in prociatione conventus eiusdem domus convertendos ad mensam.

Item dimitto mense conventus fratrum minorum domus Tarrachone quinquaginta solidos amore Domini.

Item dimitto Guilelmo de Torrentibus, scutifero meo, trecentos solidos, et Simoni de Vilario, capellano meo, centum solidos.

Item dimitto Romie, uxori Bernardi de Monteacuto, quondam, centum solidos.

Item dimitto *an Moix*, qui moratur in villa de Cigiis, quincuaginta solidos amore Domini Dei, et mense conventu sororum minorum Tarragonensi quinquaginta solidos et domui Mercedis captivorum Tarragonensi decem solidos, et ecclesie Sancte Marie de Miraculo Tarragonensi decem solidos, et operi ecclesie Sancte Marie de Camino, que est apud Cambrils, quinque solidos.

Item dimitto mense conventus fratrum minorum Dertuse quinquaginta solidos, et mense conventus sororum minorum Dertuse triginta solidos.

Item dimitto pro redēptione captivorum eiusdem civitatis Dertuse decem solidos et ecclesie de Tevissa triginta solidos in ornamentiis maioris altaris eiusdem ecclesie convertenti, et ecclesie de Vallcors quinque solidos, et ecclesie de Laberia quinque solidos, et ecclesie Sancti Joannis de Mora quinque solidos, et mense conventus fratrum minorum domus Villefranche de Penitensi quinquaginta solidos, et mense conventus sororum minorum eiusdem ville quinquaginta solidos, et operi ecclesie eiusdem ville viginti solidos, et hospitali misericordie eiusdem ville quinque solidos.

Item dimitto Elicsendi de Vilardida, domicelle commoranti cum dicta domina Blanca, uxore mea, mille solidos.

Item dimitto filie maiori Guilelmi de Mari et Saurine, uxorius eiusdem, de Cigis, trecentos solidos, qui sibit tradantur cum nubet.

Item dimitto mense conventus fratrum predicatorum barcinonensi centum solidos, et mense conventus fratrum minorum barcinonensi ducentos solidos, et mense conventus sororum minorum barcinonensi quinquaginta solidos, et monasterio Sancte Marie de Monte Carmeli barcinonensi decem solidos, et operi Sedis barcinonensi centum solidos, et operi pontis fustei Lupricati decem solidos, et operi dicte ecclesie Sancte Tecle de Cigiis decem solidos, et altari Sancti Vincentii, constructo in eadem ecclesie, quinque solidos, et capelle Sancte Marie de Cigiis quinque solidos, et monasterio de Joncheris Barchinone quinquaginta solidos, ad mensam et Monasterio Vallisdonzelle, territorii Barchinone, quinquaginta solidos, ad mensam et confatua Sancti Anthoni Vianensi quinquaginta solidos.

Item dimitto Bernardinus de Podiatis quingentos solidos.

Item dimitto dicto Guilelmo de Turrillis, militi, mille solidos.

Item dimitto Sibilie, sicule nutrici Blanchete, filie nobilis Jasperti de Apilia, quondam, ducentos solidos.

Item dimitto dicto Guilermo de Turrillis, canonico Barchinone, ad opus librorum, duo milia solidorum.

Item volo et mando quod omnibus et singulis personis que mecum manebunt tempore obitus mei fiant, de bonis meis, vestes de panno de *sartgil*.

Item dimitto Andrea Martorelli, qui mecum manet, quinquaginta solidos et Ferrario, qui est de loco de Celma, qui mecum manet, centum solidos.

Item dimitto Borratio, clavingo meo, ducentos solidos.

Item dimitto unicuique scutiferorum meorum, qui mecum manebunt tempore obitus mei, centum solidos.

Item uniuersus azemblariorum et notariorum qui mecum manebunt tempore obitus mei, triginta solidos. Et nihilominus mando quod uniuersus ipsorum scutiferorum, azemblariorum et notariorum, qui mecum pro solidatis manebunt, satisfiat in omnibus eorum solidatis. Aliis vero qui mecum manebunt sine solidatis sive *acosiment* satisfiat, ad cognitionem dictorum manumissorum, ipsis recipientibus insoluto pro concurrenti extimatione vestes cuias eis fecisset dura mecum manserint.

Item dimitto Raimundo de Plano, capellano meo, quingentos solidos. Veruntamen si haberet unam de dictis duabus capellis sive presbiteratibus per me superius institutis, volo quod habeat dictos quingentos solidos sed in hoc casu dimitto sibi tricentos solidos tantum.

Item dimitto Petro Ferrarii de Cigiis, baiulo meo, et uxori eius, ducentos solidos.

Item dimitto Anthonio Januarii, qui nunc comedit in hospitio meo, centum solidos amore Domini Dei.

Confiteor et recognosco quod de illis viginti quinque mille solidorum monete Barchinone de terno que mihi promissa fuerunt pro dote seu nomine dotis dicte domine Blanche, uxor mee, habui et recepi undecim milia et quadringentos solidos monete Barchinone de terno et non amplius usque nunc. Pro residuis enim tresdecim mille et sexcentis solidis, recipio ego et recipere debeo quolibet anno mille trecentos solidos monete Barchinone predicto, pro interesse sive pro oneribus matrimonii sustinendis super redditibus videlicet et exitibus loci dicti de Sancte Joanne de Mora, qui est infra terminos castri de Gilida, et hoc tam dui et per tantum temporis donec per predictam dominam uxorem meam in predictis tresdecim mille et sexcentis solidis mihi fuerit satisfactum. Constat autem quod nobiles dominus comes et domina comitissa Pallariensi, quorum sunt dicti redditus mille trecentorum solidorum, quos ego percipio, ut est dictum, tenent a dicta domina uxore mea quoddam castrum suum dicto de Sancto Bartholomeo, quod est in diocesis Urgellensi, et quodam alia loca eiusdem dominice uxoris mee, scilicet locum qui dicitur de la Riia et vallem dictam de Sancto Joanne, quas vallis tenetur per nobilem comitem Fluxensem, et redditus eorundem recipiunt in emendam et compensationem predictorum mille trecentum solidum, quos ego pro predicto interesse recipio super dicto loco Sancti Joannis de la Mora anno quolibet, ut est dictum, in quibusquidem undecim mille et quadringentis solidis mihi solutis de dicta dote, ut supradictum est, et in aliis etiam siqua alia de ipsa dote mihi solvi contingat dum vixerit, ego laudo et confirmo eidem domine Blanche, uxori mee, totam suam donationem propter nuptias, prout in suo instrumento dotalitio continetur.

Item dimitto predicte dominae Blanche, uxori mee, pro suis voluntatibus faciendis, omnes vestes et arnesium suum quas et quod tempore obitus mei habebit, ad usum et servitium corporis sui factas et factum, et omnes anulos meos et suos auri et argenti, cum lapillis ibi incertis, et omnes perlas meas et suas sive sint in opere vel non et omnia vela sua et savenas et scintas et bursas et capellos solis et unam de cupis meis argenteis, illam scilicet quam ipsa uxor mea elegerit, excepta maxima et optima cupa mea, quam dominus rex Maioricarum mihi donavit. Dimitto etiam eidem domine uxori mee, pro suis voluntatibus faciendis, duas tacias meas argenti de aliis scilicet taciis meis mediocribus argenteis et duodecim con plana de argento et unam de mulieribus baptizatis vel sarracenabus servabus meis, illam scilicet quam ipsa domina uxor mea duxerit eligendam, et medietatem caxiarum et archibancorum, scilicet fustem, et omnes mensas et medietatem et pannorum lectorum et tapetorum et aliorum superlectilium meorum et apparatum meorum cogine. Et nihilominus mando sibi restitu omnes lectos et pannos lectorum et tovallias quos et quas ipsa apportavit ad hospitium meum tempore nuptiarum nostrarum, et quod restituantur sibi tales quales erunt tempore obitus mei, et de hoc credatur ipsi domine Blanche in sui legalitate. Dimitto etiam et assigno eidem domine uxori mee sex scutellas argenti, de maioribus scilicet et melioribus scutelli meis argenti.

Item dimitto Blanchete, filie nobilis Jasperti de Apilia, quo unam de cupis meis argenti, illam scilicet quam ipsa elegerit, excepta maxima et optima, et salvo et excepta quod dicta domina uxor mea prius eligat dictam cupam per me sibi supra dimissam. Ego, autem, ad solutionem et restitutionem debitorum et injuriarum in quibus teneatur et legatorum que in hoc testamento relinquo et ad complendum alia que in hoc testamento dispone, obligo specialiter et assigno totam pecuniam meam numeratam et totum argentum meum et omnes equitantias meas et totum arnesium meum,

exceptis omnibus armis de signo meo, que dimitto Umberto de Fonollario, salvis et exceptis scutis clientum qui remaneant in castro meo de Cigiis, vivente dicta domina Blanche, uxore mea.

Item ad solutionem debitorum et injuriarum et legatorum meorum, oblico et assigno omnia debita que mihi debeantur a quibuscumque personis et quibuscumqua de causis et omnia etiam animalia mea, tam grossa scilicet quam minuta, et omnes servos meos et servas quos et quas tempere obitus mei habeo, exceptis furnario et hortulano castri de Cigiis, si servi essent, qui remaneant ad opus et servitium dicte domine Blanche, uxoris mee, dum vixerit, simul cum animalibus assignatis et consuetis ad servitium furni ipsius castri.

Item ad solutionem et restitutionem dictorum debitorum injuriarum et legatorum, oblico et assigno omnia alia bona mea mobilia que habebo tempore obitus mei, exceptis cubis et tonnis et aliis apparatus cellarii, qui remaneant in domibus dicti castri de Cigiis ad servitium dicte domine uxoris mee, dum vixerit, et exceptis his que infra relinquo certis et determinatis personis. Volendo et ordinando et mandando quod dicti manumissores, confertim post obitum meum, petant et exigant et etiam sua propria auctoritate recipiant omnia et singula supradicta que ad predicta specialiter obligavi et assignavi, ut dictum est. Et quod vendant et tradant ea pro quorum vitio et evictione possit obligare omnia alia bona mea et omnia alia super his facere que ad hec sint utilia ac etiam opportuna. Volo etiam quod recipient pretia ipsorum bonorum que vendiderint et quod inde compleant et exequantur ea adque sunt, ut primitur, assignata.

Item oblico ad predicta specialiter et assigno omnes redditus, exitus et proventus meos omnium castrorum et locorum meorum, exceptis scilicet redditibus, exitibus et proventibus et iuribus dicti castri mei de Campoasinorum, quos assignavi, ut est dictum, supra dictis presbiteratibus et hospitali, quosquidem redditus, exitus et proventus meos dictorum castrorum et locorum meorum prefatis redditibus et exitibus et proventibus dicti castri mei de Campoasinorum dum taxat, exceptis dicti manumissores teneant, petant, exhigant et recipiant et convertant in his adque eos, ut primitur, assignavi, tam diu scilicet et per tantum temporis donec ea adque assignate sunt fuerint adimpleta. Predicta vero domina Blanca, uxor mea, teneat et possideat dictum castrum meum de Cigiis, cum terminis et pertinentiis suis et iuribus et omnes redditus et proventus eius recipiat, cum infante et sine infante, quam diu ipsa domina, uxor mea, caste et honeste vixerit et etiam sine viro, et provideat inde sibi ipsi et filiis mihi et sibi communibus, si qui fuerint, et alii familie sue ipsa etiam domina, uxor mea, eaque in ipso castro de Cigiis habeo ratione emptionis quam inde feci a domina Blanca de Calderiis, filia et herede Bernardi de Scintillis, quod teneat et recipiat et recipere debeat et tenere in emendam et compensationem redditum et proventuum et iurium dicti castri de Campoasinorum, qui fuerant Berengarii de Fonollario, quondam, et domine Sancie, quondam, uxor eiusdem, filieque Guilelmi de Cigiis, quondam, quos ego eidem domine uxori mee pro dote sua et sponsalitio suo sive donatione propter nuptias obligaveram.

Omnia vero alia bona mea, mobilia et immobilia, et iure universa quecumque sint et etiam ubicunque, dimito filio meo masculo si quem habuero in obitu meo de legitimo matrimonio procreatum si unicus fuerit et mihi super vixerit, instituens ipsum filium meum masculum mihi heredem universalem. Si vero in obitu meo habuero et dimisero duos filios vel plures filios masculos de legitimo matrimonio procreat qui mihi supervivant, in hoc casu primogenitum eorum mihi heredem universalem instituo, alii vero filio meo masculo secundogenito dimitto pro hereditate et legitima sua totum ius quod habeo et habere debedo in castro de Tevisa et eius termino, quod teneo per inclitum dominum infantem Raymundum Berengarii, filium illustrissimi domini regis Aragonie, et in his que dicto filio meo secundogenito mihi heredem instituo. Alii vero vel aliis filio vel aliis filiis masculini sexus meis de legitimo matrimonio, si plures essent quam duo, dimitto pro hereditate sua legitima que ei vel eis competent in bonis meis quequidem legitima detur eis, in pecunia numerata, in quaquidem legitima ipsum vel ipsos mihi heredera seu heredes instituo. Si autem in obitu meo habuero et dimisero filium vel filios masculini sexus et unam filiam vel plures filias de legitimo matrimonio, in hoc casu dimitto filie mee si unam tantum heredera vel maiori, si plures essent, pro hereditate et legitima sua paterna triginta milia solidorum, in quibus eam mihi heredem instituo unicuique vero aliarum filiarum mearum preterquam maiori. Si plures essent, dimitto pro hereditate et legitima sua, legitima que sibi competent in bonis meis in quaquidem legitima unamquamque earum mihi heredem instituo. Sed si in obitu meo non haberem nec dimitterem filium masculum de legitimo matrimonio sed heredem et dimiterem filiam vel filias de legitimo

matrimonio, in hoc casu instituo ipsam filiam meam, si unica fuerit, vel primogenitam earum, si plures fuerint, mihi heredem universalem. Secundam vero genite dimitto pro hereditate et legitima sua paterna totum ius quod habeo in castro de Tevisa et terminis eius et in his que sibi dimitto eam mihi heredem instituo unicuique vero aliarum filiarum mearum, si plures essent quam due, dimitto pro hereditate et legitima sua legitima que sibi competent in bonis meis in quaquidem legitima quam libet earum mihi heredem instituo. Volens quod ipsa legitima sibi detur in pecunia numerata. Veruntamen, si in obitu meo habuero et dimisero filium meum masculum de legitimo matrimonio et decesserit infra pupillarem etatem vel post ea quandocunque sine liberis de legitimo et carnis matrimonio procreatis, vel etiam cum talibus liberis qui ad etatem non pervenierint pubertatis, in quolibet istorum casuum, substituo illi filio meo qui heres mihi universalis esset, alium filium meum masculum si quis esset de legitimo matrimonio habitus et maiorem natu, si plures essent, qui tamen non esset in ordine religionis vel clericus in sacris ordinis constitutus. Et si non esset ibi alias filius meus masculus de legitimo matrimonio, vel si esset ibi alias filius meus masculus esset in ordine religionis vel clericus in sacris, in hoc casu substituo dicto filio meo in quolibet casuum predictorum filia mea de legitimo matrimonio si qua esset et majorem natu, si plures essent, dum tamen non esset in religionis ordine constituta. Et si non esset ibi filia mea extra ordinem religionis, in hoc casu, substituo dicto filio meo in quolibet casuum predictorum Dominum Deum et pauperes et sic gradatim et descensive huiusmodi substitutio extendatur ad substitutos predictos si ille filius meus vel filia mea ad quem vel quam hereditas mea et predicitur prevenisset decederet infra pupillarem etatem vel postea quandocunque, sine liberis de legitimo matrimonio procreatis vel etiam cum talibus liberis qui etatem non attingerent pubertatis, ut supra dictum est. Et si forsam in obitu meo habuero et dimisero prolem masculum vel feminie sexuo mihi et dicte domine Blanche, uxori mee, comunera que mihi supervivat, in hoc casu dimitto et assigno eidem proli sue sive una fuerit sive plures ipsam dominam Blancham, uxorem meam, in tutricem, volens quod ipsa domina Blanca ipsam prolem et bona eius teneat, procuret et administret. Ego enim dono et concedo eidem domine Blanche, uxori mee, super ipsa prole et super omnibus bonis eiusdem generalem et liberam administrationem in quo casu ipsa domina, uxor mea, sit domina et potens, usufructuario iure, omnium ipsorum bonorum meorum et ipsas prolis et ipsa bona teneat et possideat, usufructuario iure, toto tempore vite sue et eiusdem prolis, dum tamen caste et honeste vixerit et etiam sine viro, et cesset petere id quod de dote sua sibi debeam et augmentum suum ita scilicet quod ipsa uxor mea pro provisione sua et ipsius prolis et familie sue recipiat redditus, exitus et proventus et alia iura mea dicti castri de Cigiis et siquid inde superesset sit ipsius domine uxori mee pro suis voluntatibus faciendis omnes vero alii redditus, exitus et proventus mei ipsi proli mee et suis iuribus applicentur, solutis tamen et restitutis prius debitibus et injuriis et legatis predictis et corapletis aliis per me superius ordinatis. Et salvis et exceptis predictis bonis mobilibus et debitibus per me, ad predicta superius ordinata, specialiter obligatis et assignatis, de quibus fiat id quod superius dictum est.

Item si in obitu meo non haberem nec dimitterem prole de legitimo matrimonio procreatam, in hoc casu Dominum Deum et pauperes mihi heredes universales instituo, volendo, statuendo et ordinando quod in eo casu quo hereditas mea ad Dominum Deum et pauperes, ut predicitur, pertinent procuratores Elemosine pauperum Sedis Barchinone, quicunque pro tempore fuerint, si tamen domini dictorum castrorum de Cigiis et de Celma hoc sustinerint, teneant ipsa castra seu loca et recipient omnes redditus, exitus et proventus et alia quevis iura mea ipsorum castrorum et locorum et procurent et reficiant inde in refectorio dicte Sedis, pro anima mea et pro animabus parentum et fratrum meorum et domine Saurine, quondam, prime uxore mee, et pro anima dicte domine Blanche, uxor mee, et pro animabus etiam illorum quibus aliquo tempore aliquas injurias intulerim, de quibus per oblivionem non fuerit facta restitutio vel emenda tot pauperes quot inde poterunt procurari et refici, secundum quod procurantur et reficiuntur alii pauperes in predicta Elemosina instituti. Sed si domini dictorum castrorum de Cigiis et de Celma non sustinerent, quod procuratores dicte Elemosine tenerent ipsa castra seu loca nec quod redditus, exitus et proventus eorum reciperent, ut est dictum, in hoc casu volo et mando quod preffati manumissiores vel etiam duo eorum, si viverent, aut si non viverent procuratores dicte Elemosine, quicunque pro tempore fuerint, et in eorundem manumissorem deflectu dominus barchinonensis episcopus, quicunque pro tempore fuerit, cura concilio tamen prioris fratrum praedicatorum domus Barchinone, quicunque pro tempore fuerit, vendant predicta castra de Cigiis et de Celma cum omnibus iuribus et pertinentiis eorundem. Et quod obligent et obligare possint omnia alia bona mea pro evictione eorum et pro litis expensis et pro toto dampno et interesse emptoris seu emptorum eorum. Et quod

pretium seu pretia eorum recipient et apocham seu apochas faciant de soluto et quod posessionem eorum tradant et quod omnia alia faciant super his et facere possint quod ad hec sint utilia et etiam opportuna et que eis visa fuerint facienda et quod ipsum pretium seu pretia mittant et convertant et mittere et convertere teneantur in emptionem reddituum alodialium, in loco seu locis que ipsis manumissoribus idonea videantur, et quod ipsos redditus et exitus quos emerint, ut est dictum, donent et assignent Elemosine supradicte. Ex quibusquidem redditibus et exitibus et laudimiis etiam et proventibus eorundem procurentur et reficiantur in refectorio dicte Sedis tot pauperes pro anima mea et pro animabus aliorum praedictorum quod inde poterunt procurari et refici, ut superius est iam dictum. Salvo tamen et excepto quod dicta domina Blanca, uxor mea, teneat et possideat dictum castrum meum de Cigiis plenarie et potenter, usufructuario iure, toto tempore vite sue, et omnes fructus et proventus qui inde provenerint recipiat et habeat pro suis voluntatibus faciendis, dum tamen caste et honeste vixerit et etiam sine viro, et casset petere id quod sibi debeam de dote sua et augmentum suum, ut iam supradictum est, et salvis et exceptis predictis redditibus et iuribus quos et que predictis altaribus et hospitali dimisi et assignari statui, ut est dictum. Et si forsam ipsa domina, uxor mea, in predederetur ordinem assumendo scilicet habitum eiusdem vel non assumendo sed manendo in aliquo monasterio vel alibi, extra castrum de Cigiis vel terminos eiusdem, non sit usufructuaria ipsius castri. Salvo quod in hoc casu habeat mille solidos quolibet anno de redditibus ipsius castri pro sua provisione vel in auxilium eius, et in hoc casu, habendo et recipiendo ipsos mille solidos, possit petere, exigere et recipere in quod de dote sua recepi et habui, ut est dictum, et dictam donationem suam propter nuptias, de qua donatione propter nuptias possit facere in quod in suo instrumento dotalito continetur. Preterea, attendens me fecisse donationem Umberto de Fonollaro, filii Arnaldo de Turrillis, quondam, de castro meo de Tevisa, cum terminis, iuribus et pertinentiis suis, sub certis pactis, retentionibus et conditionibus, in instrumento ipsius donationis appositis, quod factura est per notarium infrascriptum sexto decimo kalendas iunii, anno subscripto. Volo quod in eo casu seu casibus quo vel quibus ipsa donatio non valeret et esset et reverteretur in dispositione mea iuxta thenorem dicti instrumenti dicte dapnationis fiat de ipso castro, ut per me iam dictum et ordinatum est, in dicto instrumento dicte donationis. Alia vero bona mea donent dicti manumissores amore Domini Dei pauperibus, pro anima et pro animabus aliorum praedictorum, pro ut ad salutem anime mee et animarum aliorum praedictorum melius cognoverint expedire. Dando et concedendo predictis manumissoribus plenam et liberam potestatem quod in eo casu quo hereditas et bona mea ad Dominum Deum et pauperes, ut praedicitur, pertinerent, possint ipsi manumissores sua propria auctoritate et sine fathica et requisitione alicuius curie et persone accipere et apprehendere castra et loca predicta et alia bona mea, ut supradictum est, et de eis facere ea que per me superius disponuntur, iuxta traditam superius eis formam. Preterea volo et mando quod in eo casu quo mando vendi et vendi contingere dicta castra de Cigiis et de Celma, ut supradictum est, deducantur de pretiis eorundem quinquaginta milia solidorum monete Barchinone de terno et quod de ipsis quinquaginta mille solidorum dentur quinque milia solidorum amore Domini Dei, pro anima mea et pro animas aliorum praedictorum, et pro iniuriis, oblitis puellis et aliis mulieribus pauperibus ad maritandum de dicto loco de Tevisa et termini sui, et quatuor milia solidorum puellis mulieribus pauperibus de dicto loco de Celma et termini sui, et aliis pauperibus eiusdem loci et termini eius et decem milia solidorum puellis, et aliis mulieribus pauperibus de parentela mea ad maritandum et aliis pauperibus de parentela mea et aliis pauperibus mulieribus ad maritandum et captivis ad et eius eius termino et aliis etiam pauperibus de dicto loco de Tevisa redimendum et pauperibus verecundis, prout ipsi manumissores ad salutem anime mee melius cognoverint expedire. Et quinque milia solidorum commutantur in aptatione itineris seu camini de Garaf nisi in vita mea hoc factum esset. De residuis vero viginti sex milie solidorum de dictis quinquaginta milie solidorum dimitto in hoc casu domine Saure, uxori Bernardi de Sarriano, in auxilium maritandi vel in ordinem collocandi filias suas duo milia solidorum, et domine Blanche, uxori Raimundi de Togores, quondam, in auxilium maritandi vel in ordinem collocandi filias suas, duo milia solidorum, et Arnaldono de Turrillis, domino castro de Ruppio, in auxilium maritandi vel in ordinem collocandi filias suas, duo milia solidorum, et Arnaldono de Turrillis, domino domus de Turrillis, in auxilium maritandi vel in ordinem collocandi filias suas, duo milia solidorum, et filio secundo Galcerandi de Sancto Minato, quondam, et Gaufrido de Sancto Minato, filio eiusdem Galcerandi, quondam, scilicet cuiilibet eorum duo milia solidorum, et domine Elicsendi de Bagnariis, uxori Raimundi de Angularie, quondam, domini de Uxafana, mille solidos, et domine Romie de Almenara, uxori Raimundi Arnaldi de Almenara,

quondam, mille solidos, et domine Sclarmunde de Rippis, monialiis monasterii Sancti Petri Barchinone, quingentos solidos pro necessitatibus suis, et filie Bernardi de Falchs, moniali eiusdem monasterii, ducentos solidos pro necessitatibus suis, et filie Ermengaudi de Bagnariis, quondam, monasterii de Bonrepos, trecentos solidos pro necessitatibus suis, et cuilibet duarum filiarum dicti Bernardi de Sarriano, monialium dicti monasterii Sancti Petri Barchinone, centum solidos pro suis necessariis, et domine sorori Berengarii de Fonollaro, moniali monasterii de Valle Sancta, centum solidos pro suis necessariis et domine Agneti de Guimerano, moniali eiusdem monasterii Vallis Sancte, centum solidos pro suiis necessariis, et domine Blanche, filie Berengarii de Fonollaro, uxorique Guilelmi de Castro Episcopali, quingentos solidos, et Gaufrido de Miralpeix duo milia solidorum et Bernardo Guilelmi de Rippis, in auxilium maritandi vel collocandi in ordine filias suas, duo milia solidorum, et Gaufrido de Ulugia duo milia solidorum et Elicsendi, uxori Petri Barcelona, quinquaginta solidos et Bernardo Nalenga et Guilerme, uxor eius de Tevisa, quinquaginta solidos et Guilvermo de Solano de Arapruniano, qui mecum mansit pro scutifero, centum solidos et Raymundo Bordusso qui mecum manet pro scutifero, centum solidos. Residuum autem dictorum viginti sex milium solidorum convertatur per manumissores praedictos in redemptionem pauperum captivorum. Residuum autem pretiorum dictorum castrorum de Cigiis et de Celma convertatur et disponatur, ut iam supra natum est. Volo etiam et mando quod si scriptum inveniatur de manu mea vel alterius sub meo sigillo me aliquid solvisse de legatis in hoc testamento contentis, stetur ipsi scripture et quod illud iterum non solvatur et si forsitan in obitu meo non haberem nec dimitterem prolem de legitimo matrimonio procreatam vel si talem prolem haberem et dimitterem et ipsa proles decederet infra pupillarem etatem vel postea quandocunque sine liberis de legitimo matrimonio procreatis vel etiam cum talibus liberis qui etatem non attingerent pubertatis, in quolibet istorum casuum dimitto personis subscriptis legata subscripta ultra alia scilicet legata praedicta per me eis vel quibusdam earum supra reicta, videlicet Guilvermo de Turrillis, militi, mille solidos et Arnaldono de Turrillis, domino de Turrillis, duo milia solidorum.

Item volo quod si quis aut si qui legatiorum predictorum moveret vel faceret vel moverent vel facerent in bonis meis petitionem aliquam vel demandam preter quam petendo suum legatum vel sua legata vel exequutionem huiusmodi testamenti in aliquo perturbare vel perturbarent vel contra ordinata per me veniret vel venirent, careat vel careant legato suo vel legatis suis ipso facto et fiat sibi de bonis meis breviter justitie complementum. Insuper volo quod hec sit ultima voluntas mea quam volo valere iure testamenti, et si forsitan non valet vel non valeret aut valere non posset iure testamenti, saltem valeat et valere possit iure codicillorum vel cuiuslibet aliis ultime voluntatis.

Actum est hoc nono kalendas junii, anno Domini millessimo trecentessimo vicesimo sexto.

Sig+num Bernardi de Fonollaro supradicti, qui hec laudo et firmo.

Testes rogati huius rei sunt Umbertis de Fonollaro, filius Arnaldi de Turrillis, militis quondam, Berengarius de Cortilio et Bertrandus de Seva, manumissores praedicti, Petrus Xifre de Cigiis et Petrus Luperti, de eodem loco, Petrus Narbonerti de Dertusa, Michael de Exea, Raimundus Bordusso et Petrus de Collellis.

Sig+num Bernardi Guilelmi de Villarubia, auctoritate Regia nottarii publici Barchinone, qui hoc testamentum receptum per Bernardum de Villarubia, patrem et connotarium suum, firmatumque in posse suo per praedictum venerabilem Bernardum de Fonollaro et in duobus pergameneis conscriptum, in quorum primo sunt septuaginta quatuor linee, quarum prima incipit «In nomine Domini ego, Bernardus de Fonollaro, miles» et finit «non solum» et secunda incipit «temporalium rerum» et finit «discretos Bertrandum» et penultima incipit «mando sibi» et finit «de majori» et ultima incipit «bus scilitet etiam» et finit «solutionem et res». In secundo vero pergameneo sunt sexaginta tres linee connumeratis lineis testium quarum prima incipit «stitutionem debitorum» et finit «salvis eis» et secunda incipit «exceptis scutis» et finit «omnis servos», auctoritate potestatis per dominum Regem super hoc sibi concesse scribi fecit et clausit tertio kalendas madii, anno Domini millessimo trecentessimo vicesimo octavo, cum litteris appositis in primo pargameneo, in linea septima, ubi dicitur «et restituant» et in linea tricessima, ubi dicitur «cuiuslibet» et in linea septuagessima secunda, ubi dicitur «caxiarii et archibanchorum scilicet fustem et omnis mensas et medietatem» et cura litteris etiam appositis in secundo pergameneo, in linea vicesima nona eiusdem pergamenei, ubi dicitur «domini» et in linea quinquagessima quinta, ubi dicitur «Guilelme» et rasis et

emendatis in linea tricessima quarta eiusdem pergamenei, ubi dicitur «faciant» et in linea quadragessima septima, ubi dicitur «ad» et alibi in eadem ubi dicitur «edi».»

Ut igitur premissis aliena manu exoratis in iuditio et extra iuditium pro ut suo originali ab omnibus ubique fides in dubia tribuatur ego, dictus Salvator Coll, notarius et scriba memoratus, hic me subscripsi et meum solitum artis notarie apposui.

Sig+num die vigessima octava mensis junii, anno a Nativitate Domini M^o D^o LXXXX, cum suprapositis in lineis XIII, pagine secunde, foleti primi, ubi legitur, «sive memoriali», XXV, pagine prime, foleti sexti, «eidem», XXV^a eiusdem pagine, «taciis», XXX^a iamdictae pagine, «et pannorum» penultima, pagine prime, foleti octavi, «meorum», in pagine secunde, foleti octavi, «mea» et cum litteris rasis et correctis in lineis XX^a, pagine prime, foleti tertii, ubi corrigitur «facerent», XI, pagine secunde, foleti secundi, «uxor». Et ut premissis aliena manu scriptis in iuditio et extra iuditium ab omnibus fides in dubia tribuat.»

Ego Mathias Marçal, notarii et scriba supradictum, hic me subscribo et meum quo utor artis notarie appono, die vigessima mensis aprilis, anno a Nativitate Domini millesimo septuagesimo octuagessimo sexto, Sig+num.

28

1326, octubre, 27

Inventari. *Els marmessors de Bernat de Fonollar fan inventari dels béns mobles i immobles de Bernat de Fonollar en els seus dominis de Sitges, Campdàsens, Tivissa, Selma i la Vall de Llers.*

ACB, 1-1-1863. Transcripció i estudi del document publicats a Batlle i Parés (1986).

29

1326, desembre, 12

Consentiment. *Ponç de Gualba, bisbe de Barcelona, i el Capítol de la Seu donen el seu consentiment a Pere Comte i Miquel de Palou, canonges i procuradors de l'Almoina dels pobres, perquè acceptin el llegat fet per Bernat de Fonollar, que va instituir l'Almoina hereva universal, per tal que alimentés tants pobres com fos possible amb les rendes dels castells de Selma i Sitges. A més, el bisbe i el Capítol manen que l'Almoina tingui el castell de Sitges en feu per l'Església de Barcelona.*

ACB, 4-70-26

30

1327, octubre, 19. [Barcelona]

Prestació d'homenatge. *Jaume de Bleda, procurador de Blanca d'Abella, víuda de Bernat de Fonollar, segons procuració feta el 17 d'octubre de 1327 davant de Guillem Galí, prevere i notari públic de l'església de Sitges per Pere Oller, rector, fa homenatge de mans i boca al vicari general en nom del bisbe Ponç de Gualba per raó del castell de Sitges, que té en feu per l'Església de Barcelona.*

ACB, 4-70-320

31

1328, març, 23 – 30. Barcelona

Requeriments. *Bertran de Seva i Berenguer de Cortell, jurisperits de la ciutat de Barcelona, com a marmessors de Bernat de Fonollar juntament amb la viuda d'aquest, Blanca d'Abella, Guillem de Torrelles, cavaller, i Guillem de Torrelles, canonge, absents, requereixen a Ramon de Vilalta i Miquel de Palou, canonges i procuradors de l'Almoina, que facin els passos necessaris per conservar els drets de l'Almoina sobre els castells de Sitges i Selma, que pertanyen a la institució per llegat testamentari de Fonollar, o permetin als marmessors de vendre'ls, per tal de poder pagar els deutes del difunt, que pugen a 150.000 sous. El dia 28 de març Pere Poquet, procurador dels almoiners, respon que els marmessors de Fonollar han comès certes negligències, que ja han venut un alberg de Fonollar a Vilafranca del Penedès i han començat a negociar la venda del castell de Selma, motiu pel qual demana que responguin d'aquestes acusacions. Dos dies després, Bernat Bover, com a procurador dels marmessors, nega les acusacions dels procuradors de l'Almoina i els demana que intervinguin en la negociació amb l'orde de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem per la venda del castell de Selma. A més, els fa saber que Bernat de Santa Eugènia, paborde de juny, els ha fet arribar una queixa, on diu que ell, com a senyor directe del castell de Sitges, no accepta que la possessió d'aquest es traspassi als procuradors de l'Almoina.*

ACB, 4-70-27

32

1328, abril, 29

Requeriment. *Guillem de Sala, procurador dels marmessors de Bernat de Fonollar, requereix a Ramon de Vilalta, procurador de l'Almoina, que vengui immediatament el castell de Selma a l'orde de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem pel preu de 30.000 sous, donat que no el poden retenir més per la necessitat de pagar tots els deutes que va deixar el difunt Fonollar, que pugen a més de 120.000 sous.*

ACB, 4-70-334

33

1329, agost, 21

Àpoca. *Pere Ferrer de Sitges, procurador de Mateu Poculull, de Vilafranca del Penedès, reconeix haver rebut de Guillem Torrelles, cavaller, Guillem de Pujades, Guillem de Torrelles, canonge, Bertran de Seva, jurisperit, i Berenguer de Cortell, jurisperit, marmessors de Bernat de Fonollar, 145 sous de Barcelona de tern en concepte de la corredoria de la venda del castell de Selma i 55 sous per raó de la despesa que Poculull va fer per raó de la venda a Barcelona, a Vilafranca i en d'altres llocs.*

ACB, 4-70-288

34

1330, febrer, 3

Establiment. Pere Xifré, de la vila de Sitges, tutor i administrador dels béns de Pericó i Guillem, fills infants de Pere Granada, difunt, i de la seva muller Elisenda, viva, de la vila de Sitges, per tal de pagar els 1.000 sous que Granada va llegar com a llegítima a la seva filla Romia i els 30 sous que Ferrera, mare de Romia, li va llegar pel temps de les seves núpcies, estableix a Ferrer Guitard, de la vila de Sitges, una peça de terra o hort, situat a la vila de Sitges, sota el domini de Blanca, víuda de Bernat de Fonollar, i per l'Església de Barcelona, a cens de 2 sous per Nadal. Es paguen 200 sous en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.93v

35

1330, desembre, 13

Acta. En presència de Guillem Galí, prevere i notari públic de Sitges pel rector Guillem Ramon de Fenollet, de diversos testimonis i de la universitat, congregada a l'església de Sitges per Pere Anglès, batlle del castell de Sitges per Blanca, víuda de Bernat de Fonollar, Ramon de Pla, beneficiat de l'altar de Sant Miquel de l'església de Santa Tecla de Sitges, de voluntat dels marmessors de Bernat de Fonollar, fa entrega a Pere Gassó del Mas, Bonamic Llorenç i Ramon Guitard, síndics, actors i procuradors de la universitat de Sitges, d'un debitori corresponent al deute de 12.500 sous que la universitat tenia amb Bernat de Fonollar en concepte del pactat en la sentència arbitral de 1323 (cfr. doc. 26).

AHMS, pergamins, 4

36

1332, gener, 2 - 6

Requeriments. Els marmessors de Bernat de Fonollar, excepte Guillem d'Alemany, que ha renunciat a la marmessoria, presenten a Berenguer Durbà i Galceran d'Orri, canonges de la Seu de Barcelona i procuradors de l'Almoina dels pobres, el requeriment que han presentat al bisbe, el Capítol i el paborde de juny, per tal que es donin per informats de tot, i els requereixen que si el bisbe, el Capítol i el paborde accepten el traspàs del castell de Sitges, que ells en nom de l'Almoina acceptin immediatament el castell i no tardin més de 15 dies, si no el vendran. El dia 6, Pere Gras, beneficiat de la Seu de Barcelona i procurador dels almoiners, respon que ja fa quatre anys que l'Almoina va obtenir el castell de Sitges i que amb les rendes dóna de menjar als seus pobres, que no és important que el paborde no hi estigui d'acord perquè en realitat és membre del Capítol i aquest ja ho va acceptar en el seu moment. Per tant, els marmessors no tenen permís per vendre el castell.

ACB, 4-70-269

1332, gener, 2 - febrer, 13

Requeriments. *Els marmessors de Bernat de Fonollar requereixen al bisbe Ponç de Gualba, el Capítol de la Seu de Barcelona i Ferrer Vila, canonge i procurador i administrador de Pere de Prats, canonge i paborde de juny, que decideixin si es pot fer el traspàs del castell de Sitges a l'Almoina dels pobres o, en cas contrari, el vendran al millor postor. El dia 3 el procurador del paborde respon que, com a senyor directe d'un terç de les rendes del castell, no vol que l'Almoina tingui el castell sinó que sigui venut. El 6 de gener, Berenguer Bos, escuder del bisbe, afirma que aquest vol que el castell sigui traspassat a l'Almoina, afirmació que també fa l'endemà Mateu de Trullats com a representant del Capítol. El dia 11 els marmessors responden al paborde amb l'aportació d'un seguit de documents, entre els quals una sentència arbitral de 22 de febrer de 1323 i la donació feta per Agnès, muller de Berenguer de Fonollar, a Bernat de Fonollar el 8 d'agost de 1306, al qual respon el dia 15 el procurador del paborde reafirmant-se en els seus drets. El 31 de gener els marmessors notifiquen que es desentenen del cas i demanen al bisbe, el Capítol i el paborde de juny que es posin d'acord, a la qual cosa el 13 de febrer el procurador del paborde torna a reafirmar-se en els seus drets.*

ACB, 4-70-267

1332, març, 4. Sitges

Testament. *Blanca d'Abella, víuda de Bernat de Fonollar, greument malalta, atorga testament, en el qual elegeix marmessors Bernat de Miralpeix, cavaller, Guillem Alemany, jurisperit de Vilafranca, als quals assigna dos servents, Joan Blanc i Joan Negre, i una serventa, Francesca, i demana que aclareixin els seus deutes amb Ramon de Pla, prevere beneficiat de l'església de Sitges, que li portava els comptes. Elegeix sepultura a la tomba del seu marit i deixa llegats als altars de Sant Miquel Arcàngel i de Sant Pere Màrtir de l'església de Sitges i a l'hospital de Sant Joan de la mateixa vila. Llega diferents quantitats a les seves nebodes Agnet de Guimerà, monja del monestir de Vallsanta, i Elionor, filla de Berenguer de Pera, i també a la seva donzell Elisenda de Vilardiada, a Sibil·la, dida i nodrissa de la seva neboda Blanca, a Blanqueta, filla de Guillem d'Abella i a Novella de Montalà. Atorga la llibertat al seu hortolà Pasqual i el seu forner Pere i als seus fills masclles i femelles. Nomena hereu universal seu Bernardó de Guimerà, i li llega entre d'altres els castells de Sant Bartomeu, de la Vall de Sant Joan i de la Rua. Si morís Bernardó, estableix que sigui substituït per Gispert de Guimerà.*

ACB, 4-2-156

1333, maig, 7. Barcelona

Carta. *Ponç de Gualba, bisbe de Barcelona, notifica als jurats i proboms del castell de Sitges que, donat que Blanca, víuda de Bernat de Fonollar, està greument malalta, ha decidit que Guillem de Torrelles, canonge de la Seu de Barcelona, marmessor de Fonollar i procurador de l'Almoina, tingui el castell en comanda, de manera que quan Blanca mori no caigui en mans estranyes i pugui ser lliurat a qui es pertany. Per tot plegat, demana als jurats i proboms que ajudin Guillem de Torrelles en tot el que sigui necessari i que l'obeeixin en allò que els manarà.*

ADB, Communium, 1330-1334, f.147r-v

40

1333, juliol, 7. Barcelona

Notificació. Ponç de Gualba, bisbe de Barcelona, i el Capítol de la Seu, reunits al palau episcopal, notifiquen a Ramon de Vilalta i Berenguer de Durbà, canonges i procuradors de l'Almoina, els poders que tenen com a receptors de les rendes i drets del castell de Sitges per tal de pagar tots els deutes que va deixar el difunt Bernat de Fonollar, és a dir rebre préstecs i d'altres contractes obligant els béns de Fonollar; vendre a perpetu castells, viles i llocs per retornar els deutes; absoldre cavallers, dames, homes i dones dels homenatges que han prestat; fer fer sagraments d'homenatges i de fidelitat; obligar-se als compradors de béns de l'Almoina; i fer àpoques i definició de pagament i rebuda.

ACB, 4-70-31

41

1333, novembre, 22. Sitges

Constitució de síndics. La universitat d'homes de la vila i terme del castell de Sitges, congregats mitjançant so de corn i tocs de campanes, com és costum, en presència de Bernat de Comes, prevere i notari públic de la vila de Sitges per Guillem Ramon de Fonollet, rector de l'església, i en presència de testimonis, elegeixen i ordenen Ramon Gassó, ciutadà de Barcelona, i als sitgetans Pere Ferrer, fill de Guillem Ferrer, Guillem de Torrents i Arnau Xifré, fill de Pere Xifré, procuradors, síndics i actors especials i generals seus.

AHMS, Pergamins, 66

42

1333, desembre, 20

Venda. Ermessenda Roberta, vídua de Bonanat Robert, i el seu fill Pere Robert venen a Guillem de Font de la vila de Sitges una olivera que tenen en una peça de terra que és al lloc d'Aiguadolç, pel preu de 5 sous.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.98v

43

1333, desembre, 30

Declaració. Arnau de Mas, canonge de Barcelona, delegat pel bisbe Ponç de Gualba, declara en presència de Guillem de Torrelles, cavaller, Guillem de Pujades i Bertran de Seva, per una banda, i Guillem de Torrelles, canonge, i Berenguer d'Urbà, com a procurador de Berenguer de Papiol, per part de l'Almoina, que els marmessors no poden traspassar el castell de Sitges a l'Almoina fins que no s'hagin pagat tots els deutes de Bernat de Fonollar; que si l'Almoina vol prendre possessió

del castell, que els marmessors es quedin amb les rendes necessàries per pagar els deutes que queden; i que si els béns del testador no són suficients per pagar tots els deutes íntegrament, que es faci la part proporcional per pagar-ne una part.

ACB, 4-70-274. El document 4-70-341 n'és un trasllat de 135[...], en carta partida per ABC.

44

1333, desembre, 30. Barcelona

Carta. *Ponç de Gualba, bisbe de Barcelona, notifica als proboms del castell de Sitges que, després de la mort de Blanca de Fonollar, s'ha acordat amb el Capítol de Barcelona que Guillem de Torrelles, canonge, almoiner i marmessor de Bernat de Fonollar, prengui possessió del castell i els mana que li facin homenatge i que li siguin fidels.*

ADB, Communium, 1330-1334, f.212v-213r

De nós, en Ponç, per la gràcia de Déu bisbe de Barchelona, als amats e fels nostres als prohomes del castell de Ciges, salut e gràcia. Fem-vos saber que, oyda la mort de la dona Blanca dez Fonollar, és estat acordat e ordinat per nos, l'onrat capítol de Barchinona, presents los marmessors de l'honrat en Bernat deç Fonollar ça entràs, que com lo dit castell sia e stat lexat a l'Almoyna de Barchinona, pagats primerament per los dits marmessors tots torts, deutes e lexes fetes per lo dit Bernat de Ffonoylar, de l'honrat en Guillem Torreyes, canonge de Barchinona, |^{f.213r} almoynier de l'Almoyna e marmessor del dit defunt, deya de present pendre possessió del dit castell, axí com a propietari de l'Almoyna, e axí com aquell qui deu reebre los ffruyts per los marmessors. Per què us deïm o us manam, sots la feeltat que sots tenguts a nós e a l'esgléa de Barchinona, que lexets pendre possessió del dit castell al damuntdit Guillem Torreyes e pendre les rendes d'aquel castell a ell ho aquell que el volrà. Encare volem e us manam que façats homanatge al dit Guillem Torreyes, per la propietat que és lexada a l'Almoyna, salvat lo dret en la percepció dels ffruyts a la marmesoria. Encare us deïm e us manam, sots la dita feeltat, que ajudets al dit Guillem Torreyes en defendre e guardar lo dit castell e açò volem que no mudets.

Ffeyta a Barchelona, II kalendes *januarii*, anno predicto.

45

1334, gener, 7. Barcelona

Carta. *Ponç de Gualba, bisbe de Barcelona, mana a Guillem Torrelles, canonge de Barcelona i almoiner, que, després de la mort de Blanca d'Abella i de la carta que ha enviat als jurats i proboms de la vila (cfr. doc. 44), tingui el castell de Sitges pel que fa a la senyoria útil, mentre que la marmesoria conservarà les rendes, fruits i altres drets i els mantindrà fins al pagament de tots els deutes. Haurà de rebre l'homenatge dels homes de la vila i comunicar a la universitat les llibertats i privilegis que tenen per la sentència arbitral de 23 de febrer de 1323 (cfr. doc. 26).*

ADB, Communium, 1330-1334, f.215r-v

46

1337, juliol, 26

Venda. Arnau Vedell, de la vila de Sitges, ven a Ferrer de Castellnou, de la mateixa vila, totes les cases que hi té pels senyors del castell, a cens d'un capó per Nadal, pel preu de 40 lliures.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, cartulari A, f.107v

47

1340, desembre, 1

Venda en encant. Guillem Gassó del Mas i Bernat Roig de la vila de Sitges, curadors assignats per Pere Ferrer, aleshores batlle del castell de Sitges pel venerable Guillem de Torrelles, canonge de Barcelona, dels béns de Pere Amat del terme de Sitges, absent, per instrument fet el 23 de desembre de 1337, per tal de satisfer els creditors d'Amat, i donat que no hi ha béns mobles a l'heretat de Pere Amat, van posar en venda pública una peça de terra que Pere Amat tenia al terme de Sitges i no hi va haver ningú que donés tant com Bartomeu Borràs, de la vila de Sitges. Per això venen a Bartomeu Borràs l'esmentada peça de terra, que paga cens d'una quartera de forment per Sant Pere i Sant Feliu, pel preu de 25 lliures.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.110r

48

1341, novembre, 14

Acord. Guillem de Pujades, ardiaca de Morvedre, Guillem de Torrelles, canonge, i Bertran de Seva, jurisperit, marmessors de Bernat de Fonollar, amb el consens de Ferrer d'Abella, bisbe de Barcelona, consenteixen en traspassar a Berenguer de Papiol i Bernat Rovira, procuradors de l'Almoina, els cups, tones, vasos vinars i altres objectes que eren al celler del castell, així com totes les rendes d'aquell any, descomptats els salariis que els marmessors havien de pagar per l'obra del castell i la reparació de la tomba on foren col·locats els ossos de Fonollar.

ACB, 4-70-350

49

1341, desembre, 23-24. [Sitges]

Visita pastoral. Ferrer d'Abella, bisbe de Barcelona, visita la parròquia de Santa Tecla de Sitges, en la qual alguns prohoms denuncien que el rector no toca les campanes a la tèrcia ni al migdia i que n'Alemany viu en concubinatge amb una dona. Pel que fa a l'hospital de Sant Joan, el seu beneficiat Ramon de Pla no se'n cuida com tocaria, sinó que alguns malalts hi moren i no hi diu missa. El rector afgeix, a més, que en Pla juga a daus a la plaça del castell. La vigília de Nadal, el bisbe tonsura sis escolars de Sitges, un de Miralpeix, dos de Ribes i un de Sant Martí de Foix.

ADB, Visites Pastorals, T.5, f.26v-28v

50

1342

Llibre de comptes. Titulat «Quadern de les robes que comprà d'en Ponç Vives per l'honorat Guillem Corenys, les quals eren al castell de Sitges», inclou als primers folis un inventari dels béns mobles trobats al celler i a l'entrada del castell, entre quals quals hi ha diversos cups, bótes amb i sense vi, un carretell, un embut, barrils i portadores. A continuació, Nicolau Cabot anota les coses que comprà a Ponç Vives, entre les quals diversos llits, llençols, vànoves, matalassos, travessers, flassades, un gran arquibanc i una caixa de pi, taules de peu ferm i plegadisses i bancs, així com diversos estris de cuina i pel foc: olles, peroles, un morter de coure, una caldera, una paella, unes graelles, etc., a més d'una pala de ferro de forn, una cadena de ferro i sis grillons i dues anelles de captius, que pesen 30 lliures de ferro, aixades de cavar, deu ballestes i una pastera. Tot pel preu de 655 sous i 2 diners. Més endavant s'anoten les equivalències de les mesures de Sitges.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Comptes, capsa Major 1320-1359, 1342

51

1342, gener, 21-27. Sitges

Possessió corporal i jurament de fidelitat. Simó Besalú, notari públic de Barcelona, presenta una carta a Guerau Tordera, batlle de Sitges instituït per Guillem Torrelles, canonge, on se li notifica que ha de lliurar el castell de Sitges amb els seus homes, rendes, jurisdicció i tots els seus drets a Berenguer des Papiol, ardiaca del Penedès, i Bernat Rovira, com a procuradors de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, segons una avinença feta entre Ferrer d'Abella, bisbe de Barcelona, el Capítol catedralici i els procuradors de l'Almoina, per una banda, i Guillem ses Pujades, canonge de Barcelona, Bertran de Seva i Guillem de Torrelles, canonge, marmessors de Bernat de Fonollar, per l'altra. Per això demana als sitgetans que facin sagrament i homenatge als procuradors com a nous senyors seus. A continuació, Pere Gras, prevere i beneficiat de la Seu, i Ponç Vives, escuder seu, com a procuradors de Guillem de Torrelles, lliuren la possessió corporal del castell de Sitges a Berenguer de Papiol i Bernat Rovira, procuradors de l'Almoina, segons el ritual acostumat. Seguidament, els procuradors de l'Almoina, fan fer al saig del castell Berenguer Palau una crida on notifiquen la transmissió de propietat del castell de Sitges a l'Almoina, motiu pel qual els seus habitants els han de prestar homenatge. Per això, els insta a presentar-se l'endemà a la plaça del castell. El 22 de gener, la universitat, reunida a la vila en presència dels procuradors, demana de deliberar i, el mateix dia, Pere Gras lliura a Berenguer de Papiol i Bernat Rovira, procuradors de l'Almoina, la possessió corporal dels cups, tones i altres vasos vinaris que es trobaven al castell, segons el ritual acostumat. El dia 23, en presència de diversos testimonis, els síndics de la universitat es presenten davant dels procuradors de l'Almoina per dir-los que estan disposats a retre homenatge de fidelitat, excepte pels privilegis i franqueses que els van ser concedits per sentència arbitral de 23 de febrer de 1323. L'endemà, 24 de gener, 126 caps de casa presten sagrament i homenatge als procuradors de l'Almoina, el dia 25, 31 caps de casa i el 27 de gener, 18 persones més. En total, són 175 personnes, de les quals 13 són dones.

ACB, 4-70-32

52

1342, gener, 26

Inventari. *Berenguer de Papiol i Bernat Rovira, procurador de l'Almoina, fan inventari dels béns de l'hospital de Sant Joan, situat a la vila de Sitges.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Hospital de Sant Joan, Inventari. El document, que ha estat restaurat, és pràcticament il·legible.

53

1342, agost, 11. Montpensat, diòcesi de Cahors

Procura. *Pere de Prats, paborde de juny, constitueix procuradors seus Guillem Pere Pallarès i Francesc Vila, canonges, i Bernat Menestral, clergue de la diòcesi d'Elna, per la permuta que es realitzarà entre el paborde, per una banda, i el bisbe de Barcelona, el Capítol i l'Almoina, de l'altra, per raó de les rendes del castell de Sitges i renúncia a continuar el litigi que havia portat a la Cúria romana.*

ACB, 4-70-362

54

1342, octubre, 10. [Sitges]

Préstec. *Romeu Trobat i la seva muller Francesca, del lloc de Sitges, reconeixen deure a Guillem Mola, del mateix lloc, 10 lliures de moneda de Barcelona de tern per raó d'un préstec i li empenyoren una vinya, situada al costat de la capella de Santa Maria, tinguda per l'ardiacaonat de Barcelona i el prevere Guillem Galí, a cens de 4 sous per Nadal. Guillem podrà disposar d'aquesta vinya i treure'n els fruits fins que li tornin les 10 lliures prestades.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.1v-2r

Ego, Romeus Trobat et ego Ffrancisca, uxor eius, de loco de Cigiis, confitemur et recognoscimus nos debere vobis, Guilelmo Mola, eiusdem loci, et vestris, decem libras Barchinone de terno, unde renunciamus omni excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli, pro quibus habendis et assecurandis mitimus vobis de presenti quandam vineam que est iuxta capillam Sancte Marie, quam nos tenemus a Bartholomeus Ollari, socero meo, ratione dotis Francische, uxor mee filiaque dicti Bartolomey, et tenetur pro archidiaconatum Barchinone et pro Guilelmum Galini, prebiterum, ad censem quatuorum solidorum eiusdem Guilelmo Galini solvendorum in festo Natalis Domini quolibet anno, quod censu vos et vestri teneamini solvere dicto Guilelmo in predicto festo, dum vos ipsam vineam tenueritis. Salvo tamen quod ego, predictus Romeus Trobat, promito vobis eidem Guilelmo Galini solvere in primo venturo festo Natalis Domini quatuor solidos predicto censu. Et deinde vos, dictus Guilelmus Mola, et vestri teneatis dictam vineam et fructus eidem percipiatis et colligatis, per tantum temporis quo usquam solverimus vobis et vestris dictas decem libras predicte monete, quas vobis debemus ex causa mutui per vos nobis gratis et bono amore facti. Qui dictus fructus non computere vobis nec vestris in solucionem dictam decem librarum et incontinenti cum nos vel nostri reddimus vel solverimus vobis vel vestris dictas decem libras teneamini vos et vestris nobis et nostris reddere et tradere dictam vineam. Et sub ista condicionem teneatis vos dictam vineam, quod faciatis eam putare et cavare dum ipsam tenueritis, sicut est assuetum. Et promitimus vobis et vestris quod in predictis que vobis in pignoramus nichil tangemus, capiemus seu tangi faciemus nec diminui faciemus. Ymo faciemus vobis et |^{f.2r} vestris

predicta omnia et singula per nos iure vestris proprii inpignoris tradita habere, tenere et pacifice possidere contra omnes personas per dictum tempus, sub obligacione omnium bonorum nostrorum et si forse vos, predictus Guilelmus Mola, vel vestri volueritis recuperare dictas decem libras, possitis vobis vel vestri ipsam vineam impignorare quandocumque volueritis, sine impedimento nostri vel nostrorum. Et pro hiis complendis et firmiter acthendendis, obligamus vobis et vestris omnia bona nostra, habita et habenda, et generaliter predicta vineam. Ydcirco ego, predictus Bartholomeus Ollarii, presens et consensiens, confiteor et recognosco omnia supradicta tenere et observare, ut supradictum est, sub obligacione omnium bonorum meorum, habitorum et habendorum. Et specialiter ego, predicta Francischa, cerciorata de iure meo per notarium infrascriptum, renuncio quantum ad hoc doti, sponsalicio meo et iuri hypothecarum mearum et ad majorem firmitatem, iuro per Deum et eius Sancta III^{or} Evangelia, manibus meys corporaliter tacta, predicta omnia observare et in aliquo non contravenire ratione mey dotis vel alia causa.

Actum est V^o ydus octobris

Testes Guilelmus Donuus, et Francischus Novela, scolaris, et Petrus Amigei

55

1342, octubre, 13. [Sitges]

Establiment. *Guillem Xifré i la seva muller Francesca, de Sitges, estableixen a Pere Dalmau una peça de terra, situada al lloc de la Corp Pedriça, sota domini dels senyors del castell, a cens de mitja quartera d'ordi pagadora a Arnau Xifré i els seus i 2 sous i mig per Nadal a Guillem Xifré i els seus. Es paguen 5 sous en concepte d'entrada.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 2r

56

1342, octubre, 28. [Sitges]

Establiment. *Romeu Guitart de Sitges estableix a Berenguer Palau un hort situat al Clot Alberic, al costat d'altres horts, sota domini de l'Església de Sitges i el seu rector, a cens de 3 sous i 9 diners per Nadal.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 2v

57

1342, novembre, 1. [Sitges]

Venda. *Pere Gibert i la seva muller Ferrera, de Vallcarca, terme del castell de Campdàsens, venen a Pere Omert unes cases situades a Sitges, sota domini del senyor del castell de Sitges, pel preu de 100 sous. Pere Omert els haurà de donar 4 diners cada any en adjutori del cens que ells fan a Pere Ferrer dels Ferrers.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.4r

58

1342, novembre, 3. [Sitges]

Àpoca. *Romia, viuda de Bernat de Pallàs, de Sitges, reconeix haver rebut de Pere Marí 50 sous que li devia Guillem des Solà, del lloc del Clot, al castell de Ribes.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.4v

59

1342, novembre, 8. [Barcelona]

Permuta. *Guillem Pere Pallarès i Francesc Vila, procuradors de Pere de Prats, paborde del mes de juny, amb el consentiment de Ferrer d'Abella, bisbe de Barcelona, i del Capítol de la Seu, permuten amb Berenguer de Papiol i Bernat Rovira, procuradors de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, quinze quarteres i cinc quartans de forment, cinquanta-dues quarteres, nou quartans i dues almostes d'ordi, i altres quatre quarteres i dos quartans d'ordi, un terç de quaranta-set parells de capons i mig de cens de pagesia, un terç de nou parells de capons i un parell de perdius censals, un terç de dotze gallines de pagesia, un terç de vint pernes de carn salada censal, un terç de les joves, un terç de sis sous i sis diners de pagesia, la meitat dels censals i entrades de Guillem Gassó, un terç dels sis sous de les taules de carnisseria, un terç de tots els peixos que es pesquen a la platja del castell de Sitges, la meitat del dret de les oliveres i de l'oli, tot el dret de les coses trobades, tot el que rep pel forn de la vila i d'altres drets, a canvi de vuitanta-vuit morabatins i vuit sous, és a dir quaranta-quatre lliures, censals sobre diferents cases i obradors situats tots ells entre el palau Reial i la plaça de l'Oli de Barcelona.*

ACB, 4-70-33

60

1342, novembre, 11. [Sitges]

Debitori. *Ramon Company i la seva muller Francesca, del terme de Sitges, reconeixen deure a Domènec Savanell, de Vilafranca del Penedès, 2.100 sous per raó de dot que van prometre amb motiu de les núpcies entre Domènec i Francesca, germana de Ramon, sota les següents condicions: que el primer pagament, de 30 lliures, s'efectuarà quan porti Francesca en matrimoni, i després cada any aquell dia 8 lliures fins que estigui pagat el deute. Aporten de fiadors Guillem de Marí de Miralpeix, Berenguer Muntaner del Clot, Guillem Marí de Sitges, Bernat Marí de Vilarrúbia, de la parròquia de Ribes, Bernat Roig de Sitges, Bernat Gassó de Sitges, Arnau Xifre de Sitges, Arnau Robert de Sitges, Guillem Gassó de Sitges i Ponç sa Riba de Ribes.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1336-1345, 1342, f.5r

61

1342, novembre, 14-15. Sitges

Presó de possessió corporal. *Guillem Pere Pallarès, canonge de Barcelona i procurador de Pere des Prats, canonge i paborde del mes de juny, lliura la possessió corporal a Berenguer de Papiol, ardiaca del Penedès, i Bernat Rovira, procuradors de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, del forn de la vila, segons el ritual acostumat, amb l'entrega de la pala d'enfornar.*

S'aprofita la presència de la universitat a l'acte per notificar que el passat 8 de novembre s'havia realitzat una permuta entre el paborde del mes de juny i els procuradors de l'Almoina (cfr. doc. 59), la qual Pere Ferrer dels Ferrers, Guillem de Torrent i Arnau Xifré accepten com a síndics de la universitat.

ACB, 4-70-357

62

1342, novembre, 16

Compromís. *Guillem Pere Pallarès i Francesc Vila, canonges de Barcelona, es comprometen a aconseguir que Pere de Prats, paborde de juny, accepti els termes de la permuta acordada entre el canonge Gaufred de Valoires i el bisbe Ferrer d'Abella, els canonges i els procuradors de l'Almoina, pel qual el paborde renunciava als seus drets sobre el castell de Sitges a canvi de 40 lliures censals a Barcelona.*

ACB, 4-70-359

63

1342, novembre, 16

Préstec. *Bonanat Godai i la seva muller Maria, del terme de Sitges, reconeixen deure a Bernat Colomer, de Sitges, 100 per raó d'un préstec. Per això, empenyoren una vinya, situada al lloc dels Godais i tinguda pels senyors del castell, que Bernat Colomer i els seus tindran fins que li tornin el deute, sota la condició que cada any que tinguin la vinya, se'l donin 4 s dels 100 s que li deuen o que en rebi el delme i la primícia.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.5v

64

1342, novembre, 17. [Sitges]

Venda. *Pere Marí, la seva muller Berenguera i la mare de Pere, Berenguera, del terme del castell de Sitges, venen a Marc Llorenç, de la vila del mateix castell, mitja quarterada de vinya plantada amb arbres, situada al costat del mas d'ells, a canvi dels quals els haurà de donar 12 d censals anuals per Nadal. El preu de venda és de 9 lliures de moneda de Barcelona de tern.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-1344, f.6v

Ego, Petrus Marini, et ego, Berengaria, uxor eius, necnon et ego, Berengaria, matre dicti Petri, termini castri de Cigiis, parrochie Sancte Tecle de Cigiis, per nos et nostros, presentis et futuros, gratis et ex certa sciencia, vendimus et titulo vendicionis concedimus vobis et vestris ad in perpetuum, Marcho Leurenti, de villa predicti castri de Cigiis, medium quarteriatam vinee nostre plantate cum arboribus diversorum quos ibi sunt, que vinea est iuxta nostrum mansum infra terminum predicti castri de Cigiis iamdicti et eam tenemus per dominos castri de Cigiis, sub

dominio elodio eorundem,⁴ et terminatur ex una parte cum vinea de *na Boneta* et ex alia parte, ab omnibus partibus, cum honoribus nostorum, vendoribus, prout terminatur et affrontatur et asignatur predicta media quateriata vinee ita vobis et vestris et cui volueritis, in perpetuum, vendimus et titulo vendicionis concedimus, cum terminis et affrontacionibus eiusdem, et cum introytibus, exitibus, omnibusque melioramentis et pertinenciis suis que ibi sunt et que vos aliquo modo facere poteritis pure, libere et absolute. Et sine omni retencione nostri et nostrorum sicut vobis melius dici potet et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum, extrahendo predictam medium quateriatam vinee, quam vobis et vestris vendimus et concedimus, de nostro nostrorumque ius, posse, dominium eamque in vestro vestrorumque ius, posse, dominium tradimus, trasferimus et transmutamus et in corporalem possessionem illius vos mitimus et introducimus cum hoc publico instrumento vobis et vestris perpetuo valituro, ad habendum, tenendum, possidendum plenarie et potenter in pace, contra omnes personas, iure nostre empacionis, cedentes vobis et vestris ex causa huius vendicionis omnia loca nostra, iura, voces et acciones nostros que nobis competunt et debent competere in predictis que vobis et vestris vendimus et concedimus contra quascumque personas et res, ratione earum. Quibus locis, iuribus, vocibus, accionibus nostris possitis vos vel vestri et quos volueritis uti, agere et experiri, agendo et defendendo in iudicio et extra iudicium, in curia et extra curiam, contra quascumque personas quem admodum nos possemus ante huiusmodi vendicione et iurum cessionem, constituendo inde vos et vestros, de predictis que vobis vendimus, dominos et procuratores, sicut in rem vestram propriam, ad faciendum inde predictis ad omnes voluntates vestras. Salvo tamen iure et dominacione dictorum dominorum castri de Cigiis et suorum successorum. Et sub ista condicione, vendimus vobis et vestris et cui volueritis⁵ dictam medium quateriatam vinee quod teneamini dare nobis et nostris in perpetuum XII^{ti} denarios monede Barchinone censuales quolibet anno anuatim, in festo Natalis Domini. Pro precio autem huius vendicionis habuisse et recipisse a vobis, dicto Marcho | f.7r Lorencii, novem libras monete Barchinone de terno, nobis quitias yure domini, in quibus re omni excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli. Renunciamus etiam lege que subvenit deceptis ultra dimidiam iusto precii et omni alii cuilibet⁶ iure, legi et consuetudini⁷ contra hec repugnantibus, dantes et remitentes vobis et vestris si quid hec que vobis vendimus plus modo valent vel amodo valuerint precio supradicto. Promitimus etiam vobis et vestris esse sempre actores et defensores huius vendicionis contra quascumque personas et teneri etiam de eviccione et de legali quarencia ad questionem vero si aliqua vobis vel vestris mota fuerint vobis vel vestris in predictis que vobis vel vestris vendimus et concedimus, promitimus statim pro vobis et vestris satisfacere et respondere cuilibet querelanti. Et in principio letis sincipere in nos bonus litigi et casum agere nostris propriis expensis a principio litis usquam ad finem. Et pro hiis complendis et firmiter acthendendis, obligamus vobis et vestris omnia bona nostra, mobilia et inmobilia, habita quam habenda, ubique sint, ut melius acapere volueritis. Renunciantes quantum ad hoc, ex certa sciencia, beneficio nove constitutionis et dividendem accionis et epistole Divi Adriani et omni alii cuilibet iuri, legi, consuetudini contra hec repugnantibus. Et specialiter nos, dicte mulieres, cerciorate de iure nostro per notarium infrascriptum, renunciamus quantum ad hoc dotis et sponsalibus nostris et iuri hypothecarum nostrarum et auxilio Velleyni et Senatus Consulti et ad maiorem fermitatem, iuramus per Deum et eius Sancta IIII^{or} Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, que contra predicta non veniremus, ymo promitimus omnia et singula superius expressa tenere firmiter et observare et nullo tempore contravenire iure aliquo nec causa.

Actum est.

Eodem die

Ego, Bernardi Lulli, doctor decretorum, archidiaconus de Mari, in ecclesia Barchinone, ac procurator Elemosine pauperum eiusdem Sedis, salvo iure in omnibus domini ipsius, hec firmo.

Ego, Petrus Marini de manso, termini castri de Cigiis, confiteor et recognosco me habuisse et recipisse a vobis, Marcho Laurecii, de villa castri de Cigiis, novem libras monete, et ratione illius

⁴ et eam tenemus per *afegit a la interlínia*.

⁵ et cui velitis *afegit a la interlínia*.

⁶ Cuilibet *afegit a la interlínia*.

⁷ et consuetudini *afegit a la interlínia*.

vendicionis quam vobis feci de medium quateriatam vine mee, ut instrumento vendicionis per nobis facta latus et plenius continetur. Inde renuncio omni excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli et quem de predicti novem libre esse michi, ad meam voluntatem, per vos plenarie satisfactum, facio vobis et vestris pactum et finem de ulterius non petendo, sicut melius et plenius dici et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum. Et eciam facio vobis et vestris, de predictis omnibus et singulis, presentis instrumentum aphocam de recepto.

Actum ut supra.

Ego, Guilelmus Petri Payleres, canonicus Barchinone, procurator Elemosine, salvo iure nostro, hoc firmo.

Testes Petrus Ferreri, Petrus Quart et Guilelmus Dunus, scolaris.

65

1342, novembre, 21. Sitges

Nomenament de batlle i prestació d'homenatge. Berenguer de Papiol, ardiaca del Penedès, i Bernat Rovira, canonges de Barcelona i procuradors i administradors de l'Almoina dels pobres, nomenen Bartomeu Borràs, de la vila de Sitges, batlle del castell i vila de Sitges i els seus termes en nom de l'Almoina, pel qual rebrà un salari de 150 sous de Barcelona. Borràs promet que regirà la batllia fidelment i fa homenatge de mans i boca segons els Usatges de Barcelona.

ACB, 4-70-154. Es tracta d'una carta partida per ABC.

66

1343, gener, 9. [Sitges]

Visita pastoral. Ferrer d'Abella, bisbe de Barcelona, visita la parròquia de Santa Tecla de Sitges, on el rector denuncia que els diumenges es ven i es subhasta i que el cavaller Guillem de Pacs conviu amb una dona amb la qual ha tingut fills. A continuació, el bisbe tonsura quatre escolans, dos dels quals són de Barcelona.

ADB, Visites Pastorals, T.5, f.120r-121r

67

1343, gener, 9. [Sitges]

Nomenament de batlle i prestació d'homenatge. Berenguer Luertes i Guillem Cornei, beneficiats respectivament de l'altar de Sant Pere Màrtir i de l'altar de Sant Miquel de l'església de Santa Tecla, i Bernat de Pla, procurador i administrador de l'hospital de Sant Joan de la vila de Sitges, constitueixen Bartomeu Borràs procurador i batlle del castell de Campdàsens, que tenen per lliure i franc alou, per tal que col·lecti, recapti i administri els fruits de les rendes i drets d'aquell castell. Bartomeu Borràs promet ser-lo fidel pel seu càrec.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.9r

68

1343, febrer, 4. [Sitges]

Establiment. *Guillem Xifre i la seva muller Francesca, de la vila de Sitges, estableixen a Arnaud Bernat, de la mateixa vila, un alberg situat a la vila de Sitges, sota domini del senyor del castell, a cens de 10 sous pagadors a Pere Ferrer dels Ferrers i mig capó al senyor del castell. Es paguen 140 sous en concepte d'entrada. Bernat Rovira, canonge procurador de l'Almoina, ferma l'establiment.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.13r

69

1343, febrer, 6. [Sitges]

Préstec. *Ramon Company i la seva muller Francesca, del terme del castell de Sitges, reconeixen deure a Bernat Colomer, de la vila del castell de Sitges, 150 sous de moneda de Barcelona de tern per raó d'un préstec, i li empenyoren 5 sous i una quartera d'ordi censals que els fa Jaume Roig i una quartera d'ordi censal que els fa Pere Granada des Palou, ambdós del terme del castell de Ribes, dels quals sous i quarteres censals podrà disposar fins que li tornin els 150 sous prestats.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.14v-15r

Ego, Raymundus Company, et ego, Ffrancischa, uxor eius, termini castri de Cigiis, confitemur et recognoscimus nos debere vobis et vestris, Bernardo Colomeri, de villa castri de Cigiis, centum et L solidos monete Barchinone, etcetera, ratione mutui quos nobis bono amore mutuasti. Unde renunciamus, etcetera, pro quibus CL solidos, pro quibus habendis et assecurandis mitimus seu impignoramus vobis et vestris et cui volueritis de presenti V solidos et unam quarteriam ordey sensualis, quos nobis facit et tenetur facere et solvere Yacobum Rubey, et ex alia parte unam quarteriam ordey censualem qua nobis facit et tenet facere Petrum Granata des Palou, omnes termini castri de Ripiis. Quosquidem V solidos predictos et duas quarterias ordey censuales acipiatis et teneatis vobis, predictus Bernardus Colomerii, et vestris tantum et tamdiu donec nos, vel aliquis nostrum nomine et in loco nostro, vobis vel vestris dicto Bernardo Colomeri, restituerimus sive solverimus predictos centum L solidos predictos yamdicte monete. Et sicut eos habemus et percipimus ita vobis et vestris mitimus impignori de presenti et ipsos de nostro nostrorumque ius, posse, dominium extrahimus, et in vestro vestrorumque ius, posse, dominium firmamus et transmutamus cum hoc publico instrumento. Et pro hiis complendis et firmiter ^{f.15r} aucthendendis, obligamus vobis et vestris omnia bona nostra, mobilia et immobilia, habita et habenda, ubique sint et ubicumque. Et renunciamus quantum ad hoc omni iuri, legi, consuetudini contra hec repugnantibus. Et specialiter ego, predicta Francischa, cerciorata de iure meo per notarium infrascriptum, renuncio quantum ad hoc doti, sponsalicio meo et iuri hypothecarum mearum et auxilio Velleyani et Senatus Consulti. Et ut predicta maiorem habeant firmitatem, yuro per Deum, etcetera, quod contra predicta non veniam nec aliquis nomine meo venire permitam loco mey ratione mey iuris vel alia causa.

Actum est.

Testes Guilelmus Messegeri, Guilelmus Bruneti et Guilelmus Dunç, scolaris

70

1343, febrer, 12. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. Ramon Company i la seva muller Francesca, del terme del castell de Sitges, venen a Guillem [...] dues quarteres de forment censal pagadores per Sant Pere i Sant Feliu i assignades sobre una peça de terra situada al terme del castell de Sitges, al lloc de Santa Maria, sota domini de l'ardiaca de Barcelona, pel preu de 10 lliures. A continuació, Ramon fa àpoca d'aquesta quantitat i Guillem fa carta de gràcia a 6 anys.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.16r

71

1343, febrer, 12. [Sitges]

Préstec. Ramon Company i la seva muller Francesca, del terme del castell de Sitges, reconeixen deure a Guillem Samar, del terme de Miralpeix, parròquia de Sant Pere de Ribes, 100 sous pel préstec que els va fer, els quals li prometen retornar per la propera festa de Sant Miquel.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.16v

72

1343, febrer, 20

Venda. Elisenda, viuda de Bartomeu Batlle, el seu gendre Gerard de Prat i Serverona, filla i muller respectivament dels anteriors, de la vila del castell de Sitges, venen a Pere Barba una casa que és al lloc anomenat de la Bassa Rodona, sota domini i alou del senyor del castell de Sitges, a cens de dos sous per Nadal pagadors a Pere Ferrer dels Ferrers i dotze diners pagadors a Pere Ortolà de la vila de Sitges, pel preu de 26 sous de moneda de Barcelona de tern.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1365, quadern 1342-43, f. 16v-17r

Ego, Elicsendis, uxor quondam Bartolomei Baiuli, et ego, Geraldus de Prato, generi eorum, necnon et ego, Serverona, uxor eius, de villa castri de Cigiis, per nos et nostros presentes et futuros, gratis et ex certa sciencia, vendimus et titulo vendicionis concedimus vobis et vestris et cui volueritis vel quibus in perpetuo Petro Barba quedam domum nostram que est in loco vocato Bassia Rotunda et etiam tenemus per dominum castri de Cigiis, sub dominio elodio eiusdem, tamen quod tenemini facere in festo Nativitate Domini II solidos Petro Ferrer des Ferrers et XII denarios Petro Ortolà dicta vila de Cigiis. Prout terminatur predicta domus ex una parte cum orto *d'en Bartoy*, ex alia parte cum domibus *de Pometa* et ex alia parte cum horto *d'en Martí de Puigmultó* et ex alia parte cum litore maris. Prout terminatur et afrontatur cum terminis et afrontationibus suis ita vobis et vestris et quibus volueritis perpetuo vendimus et concedimus cum introyibus et exitibus omnibusque suis pertinenciis et melioramentis que ibi sunt et que a vos aliquo modo facere poteritis pure, libere et absolute, sine omni retencione nostra et nostrorum et sine omni retencione, censu cuiuscumque persone sint vobis melius dici potet et intelligi ab vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum. Extrahendo predictam domum, quam vobis et vestris vendimus, et titulo vendicionis concedimus de nostro nostrorumque iure, posse et dominio eodemque in vostro vestrorumque ius, posse, dominium tradimus, transferimus et transmutamus et in corporalem illius possessionem vos et vestros mitimus, introducimus cum hoc publico instrumento vobis et vestris perpetuo valituro ad habendum, tenendum, possidendum plenarie et potenter in pace contra omnes personas iure vestre proprie empacionis. Cedentes vobis et vestris ex causa huius vendicionis omnia loca

nostra iura, voces et acciones nostras que et quas nobis competunt et debent competere in predictis que vobis et vestris proprie vendimus et concedimus et contra quascumque ratione eorum, quibus locis, iuribus, etcetera. Costituendo inde vos et vestros, salvo tamen iure et dominacione domini predicti castri de Cigis et suorum successorum, pro precio autem huius vendicionis habuimus et recipimus a vobis XX et sex solidos monete Barchinone de terno, nobis quitos a iure domini, in quibus re excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli, recognosco etiam legi que subvenit deceptis ultra dimidiad iusti precii et omni alii culibet iuri, legi et consuetudini contra hoc repugnantibus, dantes et remitentes vobis et vestris siquid hoc que vobis vendimus et concedimus plus modo valet vel a modo valuerit precio supradicto. Promitimus etiam vobis et vestris nos esse sempre actores et de seniores huius vendicionis, etcetera, ad questione vero, etcetera. Et pro hiis complendis et firmiter atendendis obligamus vobis et vestris omnia bona nostra et in nostro, etcetera. Re quantum ad hoc ex certa sciencia beneficio nove constitutionis et dividendo accionis et epistola Divi Adriani et omni alii culibet iuri, legi et consuetudini contra hec repugnantibus. Et speciliter nos, dicte mulieres, cerciorate de iure nostro per notarium infrascriptum, renunciamus quantum ad hoc dotis et esponsalibus nostris et iuri hypothecarum nostrarum et auxilio Velleiani Senatus Consulti, et quod pro contra predicta non veniemus, ymo promitimus predicta omnia tenere firmiter et observare et nullo tempore contravenire aliquo iure causa vel ratione.

Testes venerabile Berenguer de Secobeys, iureperitus Villefranche, Geraldus Tordera et Bartolomeus Boracii.

73

1343, febrer, 20. [Sitges]

Establiment. *Elisenda, viuda de Bernat Miró, i el seu fill Pere, hereu universal de Bernat, de la vila de Sitges, estableixen a Guillem de Puig, de la mateixa vila, una peça de terra situada al terme de Sitges, al lloc de l'Estanyol, sota domini del senyor del castell, a cens pagador a Elisenda de 12 diners per Nadal. Es paguen 12 diners en concepte d'entrada.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 17r

74

1343, febrer, 21

Venda a carta de gràcia. *Pere Robert de sa Sitja, del terme de Campdàsens, parròquia de Santa Tecla, i Bartomeu Robert, nét seu, de la vila de Sitges, venen a Pere Ortolà del mateix lloc, un alberg seu, situat a la vila de Sitges sota domini del senyor del castell, pel preu de 30 sous. Els administradors de l'Almoina fermeu la venda. A continuació, Pere Ortolà fa carta de gràcia a 5 anys.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.18r

75

1343, febrer, 23. [Sitges]

Establiment. *Bernat Gassó des Palau i la seva muller Guillema, de la vila de Sitges, estableixen a Pere de Cases, de la mateixa vila, una peceta de terra situada al terme del castell de Sitges, al lloc de*

l'Estanyol, sota el domini de Galceran de Ribes, cavaller, a cens pagadors a Bernat Palau de 2 sous per Nadal. Es paguen 6 diners en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 18v

76

1343, febrer, 25. [Sitges]

Préstec. *Bernat de Puigmoltó, del lloc de Figalós, terme de Ribes, reconeix deure a Bartomeu Mas del terme de Ribes, 40 sous per raó de préstec. Per aquest motiu li empenyora una coma amb oliveres que té al lloc d'Ullastrell, per 4 anys, perquè Bartomeu Mas la tingui i pagui cens de Pere Ferrer dels Ferrers de mitja quarta d'ordi i mitja de blat per Sant Pere i Sant Feliu i una gallina per Nadal.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.19r

77

1343, març, 9. [Sitges]

Àpoca. *Berenguer de Luertes, beneficiat de l'altar de Sant Pere Màrtir, de la parròquia de Santa Tecla de Sitges, reconeix haver rebut de Bartomeu Borràs, batlle del castell de Campdàsens, 200 sous dels 400 sous que estaven assignats a l'altar i el seu benefici.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.19r

78

1343, març, 18. [Sitges]

Establiment. *Elisenda, víuda de Pere Llobet de Miralpeix, usufructuària dels béns del seu marit, estableix a Arnau Brunet, de la vila de Sitges, una peça de terra amb arbres, situat al terme de Miralpeix, al Codolet, sota domini de Bernat de Miralpeix, cavaller, pel cens pagador a Elisenda de 4 sous per Sant Pere i Sant Feliu i 12 diners censals pagadors al venerable Bernat de Miralpeix per la mateixa festa. Es paguen 10 sous en concepte d'entrada.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 20r

79

1343, abril, 18. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Guillem Godai i la seva muller Sança, de la vila de Sitges, venen a Galceran de Ribes, cavaller, mitja quarta d'ordi censal pagador per Sant Pere i Sant Feliu, assignada sobre una peça de terra plantada de vinya, situada al terme de Sitges, al Puig Lladró, pel senyor del castell de Sitges, una peça de terra per la que es presta una quarta d'ordi censal a Bonanat Maiol, pel preu de 25 sous. A continuació, Galceran de Ribes fa carta de gràcia a 5 anys.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.21r

80

1343, abril, 19. [Sitges]

Establiment. Ramon Ferrer i la seva muller Guillem, de la vila de Sitges, estableixen a Bernat Camar, de la mateixa vila, un hort situat al terme del castell de Sitges, al Clot Alberic, sota domini dels senyors del castell, a cens pagador a Ramon Ferrer de 6 sous per Nadal. Es paguen 10 sous en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 22v

81

1343, abril, 19. [Sitges]

Establiment. Saurina, víuda de Guillem de Recreus, i la seva filla Romia, del castell de Sitges, estableixen a Pere Barques, de la vila de Sitges, una peça de terra situada al terme de Sitges, a ses Boades, sota domini del senyor de Sitges, a cens de 2 diners per Nadal pagadors a Saurina i Romia. Es paguen 10 sous en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 24r

82

1343, abril, 19. [Sitges]

Arrendament. Guillem Garrigues i Ramon de Mas, habitants de Vilafranca i compradors dels rèdis del castell de Sitges a l'Almoina, arrenden a Antoni Peiró, de la vila de Sitges, el forn de la vila i els pesos de la farina, del dilluns següent a la festa de Sant Joan i d'aquella festa a un any, pel preu de 31 lliures, de les quals pagaran 10 lliures per les Fires de Vilafranca, 10 lliures més per Carnaval i les 10 restants per la Santa Creu de Maig.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.24v

83

1343, maig, 7. [Sitges]

Préstec. Bernat de Quart, del terme del castell de Ribes, reconeix deure a Guillem Banyols, de la vila del castell de Sitges, 16 sous de moneda de Barcelona de tern per raó d'un préstec i li obliga especialment tres ovelles i un anyell que té a casa seva.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.25r-v

nonas madii

Ego, Bernardus de Quart, termini castri de Ripiis, confiteor et recognosco me debere vobis, Guilelmo Banyols, de villa castri de Cigiis, sexadecim solidos monete Barchinone de terno ratione mutui. Unde renuncio omni excepcione peccunie, pro quibus promito vobis dare IIII^{or} quarterias ordey ad messuram de Ripiis in tempore segencie proximo venitentem, sine omni dilacione excusacione meam et meorum et sine omni dampno et missione vestra et vestrorum garantie ac interesse. Et pro hiis complendis et firmiter aucthendendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea, mobilia et immobilia, et specialiter obligo vobis de presenti tres oves et unum agnum, quas et quem habeo in hospicio meo. Renuncio quantum ad hoc |^{f.25v} omni iuri, legi, consuetudini contra hec repugnantibus.

Actum est

Testes Petrus Papiol et Bartolomeus Robert

84

1343, maig, 8. [Sitges]

Establiment. *Galceran de Ribes estableix a Pere Gibert, ferrer de la vila de Sitges, dos horts situats al terme de Sitges, a la Madriguera, i que limiten amb el seu honor, a cens de 10 sous per Nadal. Es paguen 16 sous en concepte d'entrada.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 25v

85

1343, maig, 20. [Sitges]

Àpoca. *Berenguer Palau, de la vila del castell de Sitges, reconeix haver rebut de Bonanat Brunet, de la mateixa vila, 90 sous de moneda de Barcelona de tern, de la quantitat de 12 lliures i 13 sous que li devia per raó d'un mul de pèl baig.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.26r-v

XIII° kalendas junii

Ego, Berengarius Palacii, de villa castri de Cigiis, confiteor et recognosco me habuisse et recipisse a vobis, Bonanato Bruneti, eiusdem ville, XC solidos monete Barchinone, etcetera, de illo precio duodecim |^{f.26v} librarum et XIII^{um} solidorum monete predicte, quas michi debebatis ratione cuiusdam muli de pilo bag quem a me habuistis et recipistis et ego vobis vendidi, precio predictarum duodecim librarum et XIII^{um} solidorum, ut instrumento vendicionis per vos michi facto lagius et plenius continetur. Unde renuncio omni excepcione peccunie non numerate et non recepte et doli.

Testes Guilelmus Massaguerii d'Olivella et Raymundus Martorelli

86

1343, maig, 30. [Sitges]

Àpoca. *Nicolau Cabot, procurador substitut dels almoiners de la Seu de Barcelona, reconeix haver rebut de Jaume Otger, de la vila del castell de Sitges, 66 sous i 8 diners de moneda de Barcelona de tern per raó de l'eixorquia de Guillem, la seva difunta muller.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.27v

IIIº kalendas yunii

Ego, Nicholaus Cabot, procurator substitutus a venerabilibus elemosinariis Sedis Barchinone, confiteor et recognosco me habuisse et recipisse a vobis, Yacobo Otgerii, de villa castri de Cigiis, LX et sex solidorum et octo denarios monete Barchinone de terno, ratione exorquihe domine Guilelme, uxor vestre, quondam. Unde renuncio omni excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli et quod de predictis LX et sex solidos et octo denarios esse michi per vos ad meam voluntatem. Ydeo, facio vobis et vestris, de predictis omnibus et singulis, pactum et finem de ulterius non petendo amodo quiscumque, sicut melius et plenius dici et intelligi potest, ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum et comodum ac eciam facio vobis et vestris, de predictis, presens instrumentum aphocam de recepto.

Testes Bartholomeus Borracci et Petrus Ferrerii des Ferrers

87

1343, maig, 30. [Sitges]

Préstec. *Pere Bofill dels Gassons, de la parròquia de Santa Tecla de Sitges, reconeix deure a Ponç Ferrer, de la vila del castell de Sitges, 7 lliures i 18 sous de moneda de Barcelona de tern per raó d'un préstec. Dóna com a fiador Bernat Bofill, de la vila del castell de Sitges.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.27v-28r

eodem die

Ego, Petrus Bofiy des Gazons, parrochie Sancte Tecle de Cigiis, confiteor et recognosco me debere vestris, Poncio Ferrarrii, de villa castri de Cigiis, septem libras et octodecim solidos monete Barchinone de terno, racione mutui, quod ex illis bono amore michi fecistis. Unde renuncio, etcetera, quos promito vobis et vestris solvere in proximo venturo festo Sanctorum Petri et Felicis mensis augusti, sine omni dilacione, excusacione mey et meorum et sine omni dampno et missione garantie ach interesse vestro et vestrorum. Et pro hiis complendis et firmiter acthendendis, obligo vobis et vestris, etcetera. Renuncio quantum ad hoc, etcetera, et ut predicta omnia et singula ^{f.28r} maiore habeant firmitatem, dono vobis et vestris fideiussorem Bernardum Bofiy, de villa castri de Cigiis, qui ad predicta omnia et singula mecum et sine me complere teneatur.

Ynsuper ego, predictum Bernardus Bofiy, suspiciens in me hanc fideiussoram, promito et convenio omnia et singula predicta acthendere et complere cum predicto Petro Bofiy et sine ipso, ut supradicitur, sub obligacione omnium bonorum meorum. Et renunciando quantum ad hoc illi autenticho quia dicitur quod prius conveniatur principalis quam fideiussorem.

Actum est

Testes Bartholomeus Borracci et Raymundus Martorelli

1343, juny, 15. [Sitges]

Establiment. Pere Marí del mas i la seva muller Berenguera, del terme del castell de Sitges, estableixen a Berenguer Rovira, oriund de Subirats, parròquia de Sant Pere de Savern, ara habitant de la vila de Sitges, una peça de terra, situada al terme del castell de Sitges, al Coll de Llentiar, per millorar-la, a cens d'una quartera d'ordi per Sant Pere i Sant Feliu. Es paguen 12 diners de moneda de Barcelona de tern en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.28r

Ego, Petrus Marini de manso, et ego, Berengaria, uxor eius, termini castri de Cigiis, per nos et nostros, presentis et futuros, gratis et ex certa sciencia, damus et stabilimus vobis et vestris in perpetuum Berengario Rovira, oriundo de Subiratis, parrochie Sancto Petro de Saberno, modo comoranti in dicta villa de Cigiis, quondam pecie terre nostre que est infra terminum castri predicti, in loco vocato Coll de Lentiar, et emam⁸ tenemus per dominum castri de Cigiis, su dominio elodio eiusdem et suis sucusoribus, prout terminatur predictam peciam terre cum honore Bernardi Porellii, ex una parte, ex alia parte mecum, stabilitorem, et ex alia parte, a duabus partibus, cum honore Arnaldi Samar de Racreus, prout terminatur et assignatur predictam peciam terre cum terminis et affrontacionibus eiusdem, et cum introitibus et exitibus et pertinenciis suis, ad bene colendum et meliorandum et faciendum ibi quocumque vos volueritis ad in perpetuum. Sub ista tamen condicione stabilimus et damus vobis et vestris in perpetuum, quod teneamini dare et solvere⁹ nobis vel nostris pro isto stabilimento, singulis annis sensualiter unam quarteriam ordei, solvendam nobis quolibet anno anuatim in festo Sanctorum Petri et Falicis mensi augusti. Et sic, per nos et nostros, promitimus et convenimus vobis et vestris dictum stabilimentum facere, tenere posidere sacure et patenter, contra omnes personas, iure nostre proprie adquisitionis, sub forma predicta. Et non tangemus nec quod ibi aliquios nomine nostro tangi faciemus sive promitemus ab aliqua persona nomine [...] ad in perpetuum ad questione vero si aliqua vobis vel vestris mota fuerit in predictis que vobis vel vestris damus et stabilimus, promitimus vobis vos esse semper actores et defensores propriis expensis cuilibet querelanti. Et pro his complendis, firmiter actendendis, obligamus vobis et vestris omnia bona nostra, mobilia et inmobilia, habita quam habenda, ubique sint. Renunciantes quantum ad hoc omni alii iuri, legi, consuetudini contra hec repugnantibus. Pro intrata autem huiusmodi stabilimenti habuimus et recepimus a vobis, predicto Berengario Roura, duodecim denarios monete Barxinone de terno nobis quitos a iure domini, in quibus sumus vobis bene paccati et contenti ad nostras voluntates et renunciamus omni accepções peccunie non numerate et non racepte et doli. Et renunciatus eciam legii que subvenit deceptiis ultra dimidiā iusti precii, dantes et ramitentes siquid hec que vobis et vestris damus et stabilimus modo valent vel amodo valuerant precio supradicto. Cedentes vobis et vestris omnia loca nostra, iura, voces et acciones reales et personales, |f.28v utiles et directas. Constituendo in vos vel vestros dominos et procuratores, ut in rem vestram propriam, ad faciendum inde in omnibus vestras voluntates. Et specialiter ego, predicta Berengaria, cerciorata de iure meo per notarium infrascriptum, ranuncio quantum ad hoc doti et sponsalitio meo et iuri hypothecarum mearum et auxilio Velleiani et senatus consulti. Et ut predicta mayorem firmitatem, iuro per Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus meys corporaliter tacta, que contra predicta non veniamus ratione nostri iuris vel alia causa.

Actum est hoc XVIIº kalendas julii, anno quo supra.

Testes Raymundus Martorelli et Petrus Ortolani et Fararius Carbonis

⁸ sic.

⁹ dare et solvere afegit a la interlínia.

89

1343, juny, 23. [Sitges]

Préstec. Bonanat Brunet i la seva muller Guillema, de la vila del castell de Sitges, reconeixen deure a Ramon Martorell, de la mateixa vila, 30 sous de moneda de Barcelona de tern, per raó de'un préstec que li prometen tornar la propera festa dels Sants Pere i Feliu i s'obligen sota pena de terç.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.28v-29r

Ego, Bonanatus Bruneti et ego, Guilelma, uxor eius, de villa castri de Cigiis, confitemur et recognoscimus nos debere vobis et vestris, Raymundo Martorelli, eiusdem ville, XXX solidos monete Barchinone ratione mutuum, quos ex illis nobis bono amore fecistis et quosquidem XXX solidos predictos promittimus vobis et vestris solvere et deliberare in proximo venturo festo Sanctorum Petri et Felicis mensis augusti, sine omni dilacione, etcetera, et sine omni dampno et missione vestra et vestrorum generaliter ac interesse. Et pro hiis complendis et firmiter acthendendis, obligamus vobis et vestris omnia bona nostra, mobilia et immobilia, habita et habenda. Renunciamus et dicta Guilelma renuncia et iura. Et <ut> predicta omnia mayore habuit firmitatem, obligamus nos sub pena tercii, |^{f.29r} quod tercium sincidere inter lucraretur medietatem dominus castri de Cigiis et aliqua medietatem michi, predicto Raymundo Martorelli.

Actum est

Fuit cancellata de voluntate partium die antedicto sine tota requisizione¹⁰

90

1343, juliol, 5. [Sitges]

Comanda. Saurina, víuda de Berenguer Morey, de la vila de Sitges, reconeix haver rebut en pura comanda i dipòsit de Berenguer Morey, fill seu, 7 lliures de moneda de Barcelona de tern, que li promet tornar quan li siguin demanades.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.29r

Tercio nonas julii

Ego, Saurina, uxor Berengarii Morey, condam, de vila castri de Cigiis, confiteor et recognosco me habuisse et recipisse a vobis, Berengario Morey, ffiglio meo, et tanere in vestra pura comanda seu deposito septem libras monete Barchinone, etcetera. Unde renuncio, etcetera. Quod promitho vobis et vestris solvere et reddere et deliberare incontinenti ea hora que a vobis vel ab aliquo nomine vestro fuero requisitus omni oquasione dilacione ramotis. Et pro his complendis et firmiter acthendendis, obligo vestris et vobis me et omnia bona mea, mobilia tam non mobilia, habita quam habenda. Et renuncio quantum ad hec omni legi, iuri et consuetudini contra hec repugnantibus.

Actum est hoc

Testes Ferrarius de Claperiis, rectori Sancti Saturnini de Collo Sabatelli, Garaldus Parera et Johannes Sarculini

¹⁰ Fuit cancellata de voluntate partium die antedicto sine tota requisizione, al marge esquerre.

91

1343, juliol, 10. [Sitges]

Comanda. *Guerau Tordera, de la vila del castell de Sitges, reconeix haver rebut en comanda de Guillem Gassó, ciutadà de Barcelona, 100 lliures, 6 sous i 6 diners de moneda de Barcelona de tern, que promet invertir en nom seu en mercaderies per portar-les cap a Marsella.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.29r-v

Eodem die

Ego, Garaldus Tordera, de vila castri de Cigiis, confiteor et recognosco me habuisse et recipisse et tanere in vestra comanda, Guilelmo Gaconis, civis Barchinone, centum libras et VI° solidos et VI° denarios monete Barchinone de terno, quos promito dare et aministrare pro vos et nomine vestro in marcaturis, sicut michi videbitur, in partibus Marsillie ad bonum comodum vestrum et intellectum, ad portandum et reportandum ad pariculum venti et maris, ut est moris fieri asuetum, et pro his complendis et firmiter actendendis, etcetera. Renunciando |^{f.29v} quantum ad hec omni iuri, legi et consuetudini contra hec repugnantibus.

Actum est hoc VI^a idus iulli, anno Domini M^o CCC^o XL° tercio.

Testes Guilelmus Masageri, sutor, et Bonanatus Maciani

92

1343, juliol, 18. [Sitges]

Venda. *Saurina, viuda de Guillem d'Olivella de Recreus, i Sança i Romia, filles d'ells, per la gran necessitat de fam que passen, venen a Pere Barques, de la vila del castell de Sitges, 2 diners censals, que Pere Barques els feia per Nadal per una peça de terra, situada al terme del castell de Sitges, al lloc d'es Llentiar, que elles li havien venut, pel preu de 3 sous de moneda de Barcelona de tern.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.24r

Ego, Saurina, uxor Guilelmi de Olivella, quondam, de Racreus, et Sancia et Romia, eorum filie, non vi nec metu nec aliquo cirumventu,¹¹ termini castri de Cigiis, per nos et nostros, presentes et futuros, gratis et ex certa sciencia, propter magnam nescitatem famis et penurie quas [± 15], vendimus et titulo vendicionis concedimus vobis et vestris ad in perpetuum, Petri Barques, de villa castri de Cigiis, II^{os} denarios sensualies quos vos, predictus Petrus Barques, facitis et tenebatis facere nobis et nostris in festho Natalis Domini, in perpetuum, per quadam peccie terre vobis iam vinduta per nos et nostros, quam per nos tenebatis sub sensu duorum denariorum sensualium, que pecciam terre est infra terminum castri de Cigiis, in loco vocato *es Lentiar*, et eam tenemus per dominum castri predicti, sub dominio et elodio eiusdem,¹² prout terminatur et affrontatur predicta pecia terre cum honore de *na Valls* et ex alia parte cum honore Petri Taconis de Racreus et ex alia parte cum honore Bartholomei Stayoll, sicut eum habemus et percipere et habere debemeus sic eum vobis et vestris vendimus et concedimus ad in perpetuum. Hanc autem vendicionem facimus vobis et vestris de predictis omnibus et singulis pure, libere et absolute, ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum, extrahendo predictam que vobis vendimus et vestris de nostro nostrorumque ius, posse, dominium, eandamque in vestrum vestrorumque ius, posse, dominium trasferimus et transmutamus et in corporalem possessionem illorum vos et vestros inducimus et mitimus cum hoc publico instrumento vobis et vestris perpetuo valituro, promitentes vobis et vestris predicta omnia

¹¹ non vi nec metu nec aliquo cirumventu *afegit a la interlínia*.

¹² et eam tenemus per *afegit a la interlínia*.

et singula que vobis vendimus facere, tenere et posidere secure et potenter contra omnes personas et res, ratione earum, ad questione vestro in aliqua vobis et vestris motha fuerit in totum vel in partem que vobis vendimus, promittimus nos actores et defensores cuilibet querelanti nostris propriis expensis, a principio litis usque ad finem et in principio litis incipere in nos bonus litigi et expensis predicta. Remittimus vobis et vestris sicquid hec vendicio que vobis et vestris facimus de predictis plus modo valet vel modo valuerit precio supradicto et teneri vobis et vestris de evicione et legali garantia. Et pro hiic complendis et firmiter atendendis, obligamus vobis et vestris omnia bona nostra, mobilia et inmobilia, habita quam habenda, ubique sint. Pro precio autem vendicionis habuimus et recipimus a vobis, iamdicho Petro Barques, tres solidos monete Barchinone de terno nobis quitos a iure domini, in quibus renuncio omnis excepcione peccunie non numerate et non recepte et doli, renunciantes quantum ad hoc omni iuri, legi et consuetudini contra hec repugnantibus. Renunciantes etiam illi legi que sub nomine deceptis ultra dimidiam iusti precii. Ut in predicta omnia et singula maxime teneant roboris firmitatem, iuramus nos, predicte molieres, per Deum et eius Sancta III^{or} Evangelia, manibus, et de quod predicta omnia et singula tenebimus et observabimus et contra non veniremus, iure aliquo, racione nec causa, sub obligacione omnium bonorum nostrorum, hypotheca.

Actum est hoc.

Firmaverunt venerabilis Bernardi Rovire et Berengarius de Sancto Marco, canonicum Barchinone ac procuratorem Elemosine eiusdem Sedis, salvo iure in omnibus predicte Elemosine.

Testes Franciscus Novella, Raymundus Martorelli et Bonanatus Maciani.

93

1343, juliol, 19. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Guillem Ferrer i la seva muller Ferrera, de la vila de Sitges, venen a Pere Ortolà una quartera d'ordi censal, que li assignen cada any per Sant Pere i Sant Feliu, pel preu de 50 sous. Seguidament, Pere Ortolà firma carta de gràcia a set anys.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.30v

94

1343, juliol, 28. [Sitges]

Establiment. *Guillem Gassó del Mas i la seva muller Arsenda estableixen a Ferrer Guitard de Campdàsens un mas situat al terme de Campdàsens, sota domini del senyor de Campdàsens, a cens de 20 quartans d'ordi, dues joves i un tragí pagadors al senyor del castell, i 4 quarteres i mitja d'ordi censals pagadors a ells per Sant Pere i Sant Feliu. Es paguen 10 sous en concepte d'entrada.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 31v

95

1343, juliol, 30. [Sitges]

Elecció d'hereu. *Romeu Guitard, Guillem de Torrents i Bernat Vedell, marmessors del testament de Ferrer Vedell, en virtut de la potestat que els va donar aquell per elegir d'entre els seus fills i filles*

aquell que consideressin més idoni per a ser el seu hereu universal, elegeixen Ponç Vedell, fill de Ferrer Vedell, hereu universal de tots els béns del seu difunt pare, amb la condició que doni als seus germans diverses quantitats en concepte de llegítima i establint les substitucions acostumades.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 33r

96

1343, juliol, 31. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Elicsén, viuda de Ferrer Vedell, i el seu fill Ponç, hereu universal de Ferrer, de la vila de Sitges, venen a Ferrer dels Ferrers, del terme de Sitges, una quartera de forment pagadora per Sant Pere i Sant Feliu sobre tots els seus béns i sobretot sobre una peça de terra plantada de vinya, situada al cap s'Arena, pel preu de 100 sous. A continuació, Ferrer dels Ferrers firma carta de gràcia a 8 anys.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 32r

97

1343, agost, 9. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Pere Arman i la seva muller Francesca, de la vila de Sitges, venen a Jaume Guerau una quartera d'ordi censal pagadora per Sant Pere i Sant Feliu sobre totes les cases que tenen a la vila de Sitges, pel preu de 50 sous. A continuació, Jaume Guerau fa carta de gràcia a 3 anys.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 34r

98

1343, agost, 9. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Arsenda, muller de Pere Maiol de Sitges, ven a Jaume Guerau, de la vila de Sitges, una quartera d'ordi censal pagadora per Sant Pere i Sant Feliu, sobre una peça de terra situada al Puig Otger, pel preu de 50 sous. A continuació, Jaume Guerau fa carta de gràcia a 3 anys.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 34v

99

1343, setembre, 24. [Sitges]

Àpoca. *Berenguera, viuda de Berenguer des Coll, del terme de Sitges, tutora assignada pel batlle de Sitges de Berenguer i Guillem, fills pupils d'Arnau Coll, fill seu, absent d'aquesta terra, confessà haver rebut de Jaume Otger, de la vila de Sitges, 40 sous dels 50 sous que li devia per raó de la restitució de l'aixovar que Jaume va rebre per Guillem, muller d'ell i filla d'ella, difunta.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 36r

100

1343, agost, 24. [Sitges]

Empenyorament. Berenguera, viuda de Berenguer des Coll, del terme de Sitges, tutora assignada pel batlle de Sitges de Berenguer i Guillema, fills pupils d'Arnaud Coll, fill seu, absent d'aquesta terra, empenyora a Jaume Otger, de la vila de Sitges, del dia present a Sant Miquel i d'aquell dia a tres anys, una peça de terra plantada de vinya i oliveres i altres arbres, situada a la Vinya de Santa Maria.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 36r

101

1343, setembre, 3. [Sitges]

Establiment. Arsenda, viuda de Bartomeu Pigot, ara muller de Pere Gener, de la vila de Sitges, juntament amb Pere Gener, estableixen a Joan Garcia, de la vila de Sitges, una peça de terra situada als Messeguers, a cens de 2 quarteres d'ordi per Sant Pere i Sant Feliu. Es paguen 5 sous en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f. 38r

102

1343, setembre, 13. [Sitges]

Venda en encant. Saurina, viuda de Guillem d'Olivella, amb el permís del seu fill Pere d'Olivella, per la gran necessitat i falta d'aliments per ella i les seves filles Sança i Romia, venen, després d'haver-se fet una crida i encant, a Bernat de Prat, com a millor pagador, una peça de terra, situada al lloc de Recreus, sota domini del senyor de Sitges a cens d'una quartera de forment per Sant Pere i Sant Feliu i altres censos pagadors per Nadal: a Marc Llorenç, 3 diners; a Guillem Jorba, 3 diners; i a Bonanat Godai, 6 diners. El preu de venda és de 15 sous.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1343-44, f.39r

103

1343, octubre, 22. Avinyó

Renúncia. Pere de Prats, canonge de Barcelona i paborde de juny, renuncia a prosseguir la causa que tenia oberta des de temps dels papes Joan XXII, Benet XII i Climent VI contra el bisbe i el Capítol de Barcelona, perquè aquests havien concedit el castell de Sitges a l'Almoina, segons el testament de Bernat de Fonollar, un castell que Prats tenia per dret de pabordia.

ACB, 4-70-361

1344, febrer, 1. Sitges

Acord. *La universitat de Sitges acorda que qualsevol síndic o col·lector de talles que hi hagi al castell de Sitges des de deu anys enrera, hagi de retre comptes de tot el que va rebre i administrar en nom de la universitat i que ho faci abans de Pasqua. S'acorda també que aquests síndics siguin revocats del seu càrrec i no hi pugui haver més síndics sense voluntat dels administradors de l'Almoina.*

ACB, 4-70-161

Noverint universi quod die domenica, qua computebatur kalendas febroarii, anno Domini¹³ M° CCC° XL° tercio, in presencia mey, Bernardi Tordera, prebiteri ac notarii publici castri et ecclesie de Cigiis pro Guilelmo Raymundi de Fonollet, rector eiusdem ecclesie, et in presencia etiam testium infrascriptorum, universitas castri de Cigiis et termini eiusdem, seu maior pars ipsius universitatis, congregata yn ecclesia dicti castri, yn presencia venerabilis domini Guilelmi Petri Pallaresi, canonici Barchinone, elemosinari et administratoris Elemosine pauperum Sedis Barchinone, unacum venerabili domino Bernardo Lulli, decretorum doctori, et cum autoritate et decreto eiusdem, ad bonum et utilitatem dicte universitatis et singularitatum eiusdem habitantibus in predicto castro et eius termino, nunch vel yn futurum, et ut negocia dicte universitatis melius et utilius tractarentur et decetero procurarentur et perficerentur, et ad tollendam fraudem que circa premissa posset de facili devenire, statuit ac eciam ordinavit dicta universitas quod quicumque scindici seu collectores talliarum, qui sunt seu fuerint in dicto castro a decem annis citra, reddant et reddere habeant et teneantur compotum et rationem de omnibus hiis que predicta universitate et nomine eiusdem receperint seu modo aliquo administruerint, usque in hunc presente diem, yn posse illius vel illorum ad predicta assignandorum et deputadorum per venerabiles dominos elemosinarios et administratores predictos. Et quod facto dicto compoto et bene et diligenter examinato, semel et pluries, prout fieri debet et convenit, tornent et reddant et tornare et reddere teneantur totum id quicquid et quantum sitquid apparuerit eos debere, tornare et tradere iuxta dictum compotis bene et diligenter, ut predictetur, examinatum. Et quod hec omnia et singula sit fieri habeant et compleri cum effectu, prout superius continetur, predictos scindicos et collectores talliarum, quicumque fuerint hinc ad festum Pasce proxime instantis dilacionibus et excusacionibus cessantibus quibuscumque. Statuerit eciam et ordinavit universitas supradicta, presente dicto venerabili domino Guilelmo Petri Pallaresi, elemosinario et aministratore predicto, et hiis omnibus et singulis consenciente, constante et autoritatem suam ad predicta dante et concedente, quod de cetero in dicto castro non sint seu esse possint aliqui scindici sine voluntate et expresso consensu dictorum venerabilium dominorum administratorum et suorum successorum in officio supradicto. Ymo voluit dicta universitas, concessit ach eciam ordinavit de expresso consensu et fermamento dicti venerabilis domini administratoris, cum hoc publico presenti instrumento, quo ad hoc vice episcopale gerenti, quod quicumque scindici, actores seu procuratores qui usque in hodiernum diem fuerunt in dicto castro sint revocati et penitus pro revocatis habeantur. Et etiam quecumque instrumenta eis facta et pro premissis concessa sint cassa, yrrita et inania et omnino careant omni robore et valore et proynfectis totaliter habeantur, ac si nunquam acta seu gesta ac etiam eis concessa fuissent. Renuncians dicta universitas quantum ad hoc omni cuilibet yuri, legi, rationi et consuetudini contra hoc premissa in aliquo repugnantibus.

Ad hoc ego, Guilelmus Petri Pallaresi, elemosinarius et aministrator predictus, hiis omnibus et singulis in mey presencia et de expresso consensu meo, factis predictis omnibus et singulis, consencio eaque laudo, approbo et confirmo et autoritatem meam, autoritate et officio quo fungor yn hac parte eis dono et inpendo periter et de ceretum, ut eis omnibus et singulis fides plenaria ab omnibus inpendatur.

De quibus omnibus peciit dicta universitas fieri publicum instrumentum per notarii ynfrascriptum ad conservacione sui yuris et ad eternam memoriam de premissis habendum.

Quod fuit actum die et anno et loco predictis.

¹³ Domini afegit a la interlínia.

Testes huius rey sunt Gueraldus Ollari, Yacobus de Colle, Petrus Roure, prebiteri, et Antonius Mascaroni, scutifferi dicti venerabilis domini Guilelmi Petri Pallaresi.

Sig(signe)num Bernardi Tordera, presbiteri, notarii publici castri de Cigiis pro Guilelmo Raymundi de Fonollet, rector ecclesie eiusdem loci, qui hoc cum supraposito in prima linea, ubi dicitur «domini», scripsit et clausit.

105

1344, febrer, 4. Sitges

Elecció de jurats i petició de dimissió de síndics. *Guillem Pere Pallarès, canonge de Barcelona i administrador de l'Almoina, amb el consentiment de la universitat de la vila de Sitges, estableix com s'haurà de procedir a la primera elecció de jurats. L'elecció inclou els noms dels membres de la mà major i la mà mitjana. A continuació, 134 homes firmen una petició per tal que els antics síndics de la vila, Arnau Xifre, Pere Ferrer, Guillem Torrents i Ramon Gassó, aquest darrer absent, abandonin immediatament el seu càrrec, no sense abans haver passat comptes de la seva administració.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. diversa, capsa major segles XIII-XVIII, quadern solt

Volens que lo sindicat isqua de la vila o castel de Siges

(col. 1) Barthomeu Texidor; Ramon Martorelli; Fferrer Oller; Pere Mar; Bartomeu Stayol; Jacme Garau; Romeu Mungrós; Pere Guitart; Bartomeu Castel; Bonanat Maçìa; Bonanat Buffi; Johan Gariga; Bernat Arnau; Guillem Bardoy; Fferrer de Castelnou; Bernat Buffii; Bernat Guerau; Guillem Samar; Guillem Pasqual; Pere Fferrer; Guillem Asbert; Guillem Matheu; Jacme Guitart; Bonanat Amat; Ferrer Arnau; Ferrer Font;

(col. 2) Jacme Gibert; Guillemó Paulega; Bonanat Carbó; Bernat Gener; Pere Ner; Fferrer Ffont alter; Guillemó Samar; Bernat Belló; Guillem Moxó; Guillemó Banyols; Guillem Riera; Bonanat Brunet; Bernat Ffont; Guillem Brunet; Barthomeu Coll; Pere Mayol; Guillem Masseguer; Pons Gibert; Guillem Vivons; Ramon Pexó; Pere Casses; Jacme Triter; Pere Lorens; Pere Lobet; Guillem Fferrer;

(col. 3) Pere Fumat; Guillem Rog; Pere Marí des Mas; Guillem Otger; Guillem Goday; Romeu Xifré; Guillemó de Pax; Arnau Brunet; Arnau Gisbert; Pere Carbonel; Bonanat Bardoy; Pere Arnau; Pere Robert davant lo castel; Pere Matheu; Bernat Gaçó; Guillem Alamay; Berenguer Clapés; Bernat Puyol; Fferrer Brunet; Pere Genovès; Bertran Vilar; Ffrancesch Ruffà; Romeu Trobat; Berenguer de Villanova; Arnau Martí |^{f.7v}

(col. 1) Pere Maymó; Ffrancesch Monagos; Pere Clapés; Michel Dessalguia; Berenguer Torra; Jacme Tàpies; Ramon Iham; Pere Capeller; Bernat Casses; Jacme Gibert; Pere Totesaus; Bertran Vedel; Pere Rovira; Pere Norbert; [...] Otger; Guillem Payella; Berenguer des Ffonollar; Pere Vives; Guillem Ortolà; Barthomeu Guerau; Bernat Xifré; Romeu Clapés; Pere Gisbert; Romeu Gener;

(col. 2) Pere Riambau; Ffrancesch Rossel; Balquer Ffiter; Guerau Arnau; Ramon Mestre; Bonanat Mayol; Pere Fferrer de Ferrers; Pere Berges; Romeu Guitart; Guillem des Torens; Guillem des Prats; Berenguer Palau; Bonanat Stayol; Pere Castel; Gillem Vives; Pere Coreres; Pere Amigó; Arnau Bertran; Robert Barquer; Guerau des Prats; Ramon Busquets; Berenguer Arrover; Bernat Plana; Arnau Pagès; Guillemó Goday; Guillemó Pagès; Gamundí; Martí Moltó;

(col. 3) Bernat Bofill, fill d'en Bonanat Bofill; Banssent, genre d'en Guillem Ferrer; Ferrer d'Olivella; Pere Gibert de Maylenta; Ramon Robió; en Pere Tachó de Recreus

Factum fuit per modum concilii et congregatione dicte pridie [nonas] febroari anno [Domini M CCC] XL III, in presencia Guillelmi Petri Payerés, alemosinarius, mayorem pars de concili concessit quod illi qui modo sunt in

sindicato quod de cetero revocant non posint esse decetero [...] et de hoc petierunt fieri publicum instrumentum largo modo de hominum castri et eius termini in duplo maiori ac etiam triplo g[ener]acione alterius partis minoris.

Item volunt quod omnes cindicos et etiam colectores talliarum quod reddant computum de datis atque receptis a decem annis citra usque ad presentem diem. Et de hoc peterunt fieri publicum instrumentum.

Per venerabilem Guillelum Petri Pallarès ffuerunt interrogati scilicet Arnau Xiffre et Petrus Fferrer, Guillem Torens, presentes, absens Ramon Gassó, ubi erat scindicatus, responderunt quod Simon Oliverii, procurator cindicatorum, tenebat Barchinone in pignore. Interrogati pro quanto precio, responderunt se ignorare.

Efuit pena aposita Petro Fferrer, Arnaldo Xiffre et Guillelmo Torrent sub pena centum solidorum quod aportent sindicatum infra spatum XII^m dierum¹⁴ coram capitulo vel dominis Bernardo Lulli et Guillelmo Petri Paylarés,¹⁵ procuratoribus Elemosine Sedis Barchinone.

Aquests són majors; Primerament en Ramon Company; Pere Fferrer; Guillem Gassó; en Bernat Alegre; Romeu Guitart; Antoni Peyró; Bernat Gassó des Palau; Bertomeu Borràs; Fferrer de Casteynou; Ramon Gassó |^{f.1v}.

Aquests són mijans; Primerament en Bonanat Goday; en Bernat Garau; Bernat Porreyl; Arnau Samar de Recreus; Guillem Jorba; Pere Matheu des Solers; Bernat Royg; Pere Capeller; en Riambau; Guillem Riera; Romeu Trobat; Bernat Carbonell; Bernat Gassó, germà d'en Guillemó Gassó; |^{f.2v} en Pasqual Bajols; Fferrer Messeguer; Gassonet Gassó; Berenguer d'Espadamala; Pere Gibert Ferrer; Pere Fferrer, qui solia ésser balle; Guillem des Torrent; la Argentera; Romeu Peyró; Pere Ortollà; Bernat Xifré; Ponç Fferrer; Pericó Romeu Oyl; Arnau Xifré; |^{f.3r} Guillemó Xifré; Pere Robert denant lo castel; Pere Robert sa Cigia; Pere Lorenç; Arnau Robert; Berenguer Arrover; Ramon Pexó; Guillem des Prats; Guillem Malla; Arnau Vadetyl; Bonanat Amat; March Lorenç; Garau Tordera; |^{f.3v} Jacme Garau; Guillemó des Bertó; Pere Perer; Martí de Puygmoltó; Pere Fumat; Pere Granada; Fferrer Brunet; na Mirona; Jacme Capeller; Ramon Fferrer; Bernat Gararengol; Bernat Lorenç; Bernat Buffiy; |^{f.4r} Romeu Samar; Pere Buffiy des Gassons; Pere Brunet des Quaderyl; Arnau Plana; Bonanat Robert de Campdàsens; Jacme Vadetyl; Pere Gibert de Vaylcàrcara |^{f.5r}.

Sapien tuyt que dimecres que hom comptava *pridie nonas febrarii* de l'any de nostre Senyor M CCC XL III, l'onrat e discret senyor en Guillem Pere Pallarès, canonge de Barcelona [±6] e aministrador ensembs ab l'onrat e discret senyor miccer Bernat Llull, doctor en decrets de la Almoyna dels pobres de la Seu de Barcelona, personalment constituït en la sgleya del dit castell de Ciges, de consentiment e volentat de la universitat del dit castell e sengles d'aquella e de la maior partida d'aquells aiustats personalment dins lo dit castell de Ciges, a bé e a profit de la dita universitat e sengles d'aquella, volch, stablí e ordonà que per tota la dita universitat o la maior partida d'aquella sien elets de present e puys cascun any en lo dit dia VI prohòmens, ço és saber, dos dels maiors e dos dels migans e dos dels menors. Los quals VI prohòmens fer primerament sagrament en poder del batle del dit castel que ells bé, felment e leyal se auran en les coses davallscrites e, segons lur bona consiència, eleigen ensembs ab lo batle del dit castell tres jurats prohòmens que sien jurats del dit castell per un any contínuament següent aprés del dia que seran elets, ço és saber un dels maiors, altre dels migans e altre dels menors. Los quals tres prohòmens, com elets seran, juren e sien tenguts de jurar en poder del batle del dit castell qui ara és e per temps serà, que ells bé, felment e leyal tracten, procuren e aminstren los fets de la dita universitat e sengles d'aquella a bé e a profit de la dita universitat, guardant profit de la dita universitat e foregitant dampnatge en totes coses e que aquells III prohòmens jurats qui elets seran, cascun, |^{f.5v} com segons que dit és, tallen e pusquen tallar, ensembs ab lo batle del dit castell e no en altre manera, cascú habitador del dit castell e terme d'aquell, segons lur bon arbitri e consciència en totes missions qui s'agen a fer per la universitat damuntida en qualche manera. E que ls diners qui de les dites talles exiran, com cullits sien per alcuna persona covinent a açò asignadora per los dits jurats, reben e prenguen los dits jurats e d'aquelles façen les missions e despeses qui per la dita universitat a fer s'auran en qualche manera segons que dit és. E que ls dits tres prohòmens jurats, fenit lo lur temps, ço és al cap de l'any que seran stats jurats reten e sien tenguts de retre compte e rahó en presècia del batle del dit castell als

¹⁴ Segueix sub pena centum solidorum ratllat.

¹⁵ Segueix clericus ratllat.

altres III prohòmens jurats qui après d'ells seran elets e açó dins spay de un mes après que lo dit lur temps serà finit de tot ço que rebut, dat e després aurán per nom de la dita universitat en qualche manera, e que reten e restituesquen e retre e restituir sien tenguts als dits altres tres jurats que elets seran après d'ells tot ço qui fet lo dit compte aparrà que retre e restituir sien tenguts. E açó elegen que fos mes en llibre de la cort altra memoria perpetual de les coses demuntides.

Encontinent en presència del dit honrat e discret sènyer en Guillem Pere Pallarès e en presència encara d'en Delmau Borràç, batle del dit castell, foren elets en jurats del dit castell de l'any present en Bernat Alegre, iurat, e en Bernat Bofill, iurat, e en Romeu Girbert, iurat, los quals feren sagrament en poder del dit batle segons la forma damuntida. |^{f.7r}

106

1344, abril, 19. [Sitges]

Venda. *Bernat Sans de Recreus i la seva muller Ferrera, del terme del castell de Sitges, venen a Bernat Alegre, de la vila de Sitges, mitja quartera d'ordi censal, que assignen sobre una peça de terra que tenen establerta a Ramon Joan, de la vila del castell de Sitges, per la qual reben mitja quartera d'ordi censal, que a partir d'ara el dit Ramon prestarà a Bernat Alegre. El preu de la venda és de 25 sous de moneda de Barcelona de tern. Bernat Llull i Guillem Pere Pallarès, procuradors de l'Almoina, fermeu la venda.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.114r-116v. El document va ser posat en forma pública el 2 d'abril de 1347. El text presenta molts errors ortogràfics.

Sit omnibus manifestum quod ego, Bernardus Sans de Recreus, et ego, Fferraria, uxor eius, termini castri de Cigiis, gratis et ex certa sciencia, per nos et nostros, presentes et futuros, vendimus et in titulo vendicionis concedimus vobis et vestris et quibus volueritis perpetuo, Bernardo Alegre, ville castri de Cigiis, medium quarteriam ordei censualem, quam assignamus vobis et vestris habendam, solvendam et percipiendam quolibet anno in festo Sanctorum Petri et Felicis mensis augusti, et ad quam habendam, solvendam et percipiendam, ut predictitur, assignamus vobis et vestris super quadam pecie, quamquidem pecie terre et stabilimus Raymundo Johannis, ville castri de Cigiis, et suis, ad perpetuum, sub censu predicte medie quarterie ordei, solvendam nobis et nostris in predicto festo quolibet anno perpetuo, de quaquidem media quarteria ordei censuale volumus et consentimus quod deinde quilibet anno solvere respondeat vobis et vestris perpetuo, predicto Bernardo Alegre, sine aliqua retencione et excepcione et impedimento noster et nostrorum. Que pecia terre est infra terminum castri predicti, ad locum vocatum *c'Espluella*, et eam tenet predictus Raymundus Johannis per Eleemosinam pauperum Sedis Barchinone, succedentem in hiis in locum venerabilis Bernardi de Fonollaro, quondam, et prepositure mensis junii, et nomine eiusdem Sedis et |^{f.114v} successorum suorum nomine eiusdem. Prout terminatur ex una parte cum honore Guilelmi Bruneti, et ex alia, a tribus partibus, cum honore Raymundi Johannis predicti. Hanc autem vendicionem et concessionem facimus vobis et vestris, predicto Bernardo Alegra, de predicta¹⁶ media quarteria ordei censualis pure, libere et absolute, sicut melius et plenius dici et intelligi potest ad vestrum vestrorumque salvamentum, bonum intellectum ac comodum, obligantes vobis et vestris ad predictam medium quarteriam ordei censuale dendam, solvendam et percipiendam singulis annis, ut predictitur, specialiter super omnia bona nostra, mobilia et immobilia, habita et habenda, extrahendo predicta media quarteria ordei censuale que vobis et vestris vendimus et concedimus de iure, dominio et posse nostri et nostrorum, eademque omnia et singula in vestro vestrorumque ius, posse et dominium transferimus et transmutamus cum hoc perpetuo instrumento vobis et vestris perpetuo valituro, inducimus inde vos et vestros in corporalem possessionem. Et ex causa huius vendicionis damus et concedimus vobis et vestris omnia loca nostra iura, voces et acciones reales et personales, que nobis competunt, possunt et debent competere in

¹⁶ Segueix pecie terre *ratllat*.

predictis que vobis |^{f.115r} et vestris vendimus et concedimus quibus locis, iuribus et actionibus possitis vos et vestri uti, agere et experiri, in iudicio et extra iudicium. Nos enim facimus et constituimus vos et vestros in hiis dominos et procuratores ut in rem vestram propriam et promitimus vobis et vestris quod trademus posseconem corporalem de predicta quarteria ordei censuale seu quasi predictorum omnium que vobis vendimus et concedimus. Et nichilominus damus et concedimus vobis et vestris plenam et liberam potestatem quod vestra propria auctoritate et alterius cuiuscumque persone possitis ipsam possessionem apprehendere et adeptam licite restituere et inde facere vestram voluntatem. Nos enim interim donec vobis vel vestris ipsam possessionem tradiderimus vos eam apprehenderetis, constituimus nos predicta que vobis vendimus pro vobis et vestro nomine possidere seu quasi, salvo tamen iure et dominacione dicte Elemosine et procuratorum seu administratorum suorum et successorum suorum, nomine eiusdem. Pro precio autem huius vendicionis habuimus et recepimus a vobis viginti et quinque solidos monete Barchinone de terno, nobis quitios a iure domini, in quibus renunciamus excepcioni peccunie non numerate et non recepte, et doli, dantes et renunciantes vobis et vestris et quibus volueritis, siquid hec vendicio plus modo valet vel amodo |^{f.115v} valuerit precio supradicto. Insuper promitimus et convenimus vobis et vestris dictam vendicionem salvare et vobis et vestris inde teneri semper de firma et legali eviccione contra omnes personas ad questionem vero si aliqua vobis vel vestris mota fuerit in totum vel in partim que vobis et vestris vendimus, promitimus vobis et vestris esse semper acciones¹⁷ et deffensores nostris propriis expensis de principio littis usque ad finem. Et pro his complendis et observandis, obligamus vobis et generaliter omnia bona nostra, mobilia et inmobilia, habita et habenda, ut predictitur, renunciantes quantum ad hec omni beneficio nove constitutionis et dividende accionis auxilio Velleiani e epistole Divi Adriani, Senatus Consulti, et omni alii cuilibet iuri, legi, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus, renunciantes etiam legi que subvenit deceptis ultra dimidiā iusti precii. Et specialiter ego, dicta Fferraria, cerciorata de iure meo per notarium infrascriptum, renuncio quantum ad hec doti et sponsalicio meo et iure ypothecarum mearum, et insuper |^{f.116r} iure¹⁸ per Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta, predicta omnia et singula observare et in aliquo non contravenire ratione mei dotis vel alia causa.

Actum est hoc terciodecimo kalendas madii, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo quarto

Sig+num Bernardi Sans predicti, sig+num Fferrarie, eius uxor predicte et iurantis predictorum, qui predicta omnia et singula approbamus, laudamus, concedimus, firmamus et iuramus

Testes huius rei sunt Raymundus Johannis, Ffranciscus Novella et Gueraldus Olleri, prebiter
Ego, Bernardus Lulli, doctor decretorum, archidiaconus de Mari, in ecclesia Barchinone ac procurator Elemosine eiusdem ecclesie, salvo iure ipsius Elemosine in omnibus, hec firmo

Ego, Guilelmus Petri Pallares, canonicus |^{f.116v} et procurator Elemosine pauparum Sedis Barchinone, salvo iure ipsius Elemosine, hec firmo

Sig(signe)num meu, Antici de Podio Stephani, notarii publici de Cigiis pro Guilelmo Raymundi de Fonollet, rectore ipsius loci, qui hoc instrumentum notatum et firmatum inveni inter notulas scribanie dicti loci et in hac forma redactum clausi quarto nonas aprilis, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo septimo, cum firmis positis in fine notule sue.

¹⁷ Per actores.

¹⁸ Sic.

senyor de Sitges, a cens d'una quartera d'ordi pagadora a Ferrer Messeguer per Sant Pere i Sant Feliu, pel preu de 52 sous.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.116v

108

1344, juny, 1. [Vilafranca del Penedès]

Àpoca. *Pere Comte de Vilafranca, procurador administrador de l'Almoina, reconeix haver rebut de Bartomeu Borràs, batlle del castell de Sitges, 75 sous de moneda de Barcelona de tern en concepte dels salarys de Bernat Llaurador, Pere Guerau i Berenguer de Secabechs, jurisperits i escrivents, per raó d'una controvèrsia sorgida entre el rei i l'Almoina amb motiu de la jurisdicció del castell de Sitges.*

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, pergamí solt

109

1344, desembre, 6. [Sitges]

Visita pastoral. *Ferrer d'Abella, bisbe de Barcelona, visita la parròquia de Santa Tecla de Sitges, on alguns proboms denuncien que Guillem Alemany viu en adulteri amb una dona casada i el cavaller Guillem de Pacs té una concubina que es diu Aladraca. El vicari confirma l'adulteri d'Alemany i diu que l'hospital de Sant Joan necessita grans reparacions. També es lamenta que ha de fer servir un calze d'estany perquè els jurats de la vila tenen el calze d'argent i no el volen tornar. El bisbe recomana que es desfaci el concubinatge de Pacs i Aladraca o que el rector els excomuniui públicament.*

ADB, Visites Pastorals, T.5, f.171v, 181r-v

110

1346, abril, 30

Venda. *Elisenda, filla de Bonanat Guitard i Arsenda, difunts, de la vila de Sitges, com a hereva seva, per sustentar la seva vida, ven a Bernat Alegre, de la mateixa vila, una peça de terra situada a Aiguadolç, a agrer de quart de pa i vi, com és costum al castell, pel preu de 40 sous de moneda de Barcelona de tern.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, segle XIV, Cartulari A, f.123r

111

1346, maig, 22

Investidura de feu i prestació homenatge. *Bernat Roure, administrador de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona juntament amb Berenguer de Senmenat, canonge, investeix Guillem ca Vall, fill de Berenguer ca Vall, difunt, cavaller, del feu que té per l'Almoina al castell i terme*

de Sitges, i a continuacióça Vall promet ser fidel i feudatari de l'Almoina, segons costums de Catalunya i Usatges de Barcelona.

ACB, 4-70-355

112

1346, setembre, 8. [Sitges]

Venda. Bonanat Bardoi i la seva muller Ferrera, del terme de Sitges, venen a Ferrer Brunet, de la vila de Sitges, una peça de terra plantada de vinya, situada al lloc del Codolet, sota domini de l'Almoina i a cens d'una quartera d'ordi per Sant Pere i Sant Feliu, pel preu de 7 lliures. Bernat Roure i Berenguer de Santmenat, canonges de la Seu de Barcelona, fermen la venda.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.2v

113

1346, setembre, 8. [Sitges]

Venda. Elisenda, viuda de Pere Messeguer, del terme de Sitges, ven a Bernat Bofill, de la vila de Sitges, una peça de terra amb tots els arbres que hi ha, situada al lloc dels Messeguers, a cens d'una quartera d'ordi pagador a Ferrer Messeguer per Sant Pere i Sant Feliu. El preu de venda és de 25 sous que Pere Messeguer i Elisenda devien a Bernat Bofill per raó d'una comanda.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.2v

114

1346, setembre, 27. [Sitges]

Venda. Antoni Tacó de Vilanova i la seva muller Guillem, de la parròquia de Sant Pere de Ribes, venen a Ferrer de Castellnou, de la vila de Sitges, una quartera de forment censal, pagadora per Sant Pere i Sant Feliu, sobre el mas i les possessions que tenen al terme de Ribes, pels senyors de Ribes, pel preu de 100 sous.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.3v

115

1346, setembre, 27. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. Guillem Arrover, del mas de s'Arrover, i la seva muller Elisenda, de la parròquia de Sant Pere de Ribes, venen a Ferrer de Castellnou, de la vila de Sitges, dues quarteres i mitja de forment censal, pagadores per Sant Pere i Sant Feliu, sobre el seu mas i les possessions que tenen al terme de Ribes, pels senyors de Ribes, pel preu de 250 sous. A continuació, Ferrer de Castellnou fa carta de gràcia a 6 anys.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.4r

116

1346, octubre, 12. [Sitges]

Venda. Bonanat Bardoi i la seva muller Ferrera, del terme del castell de Sitges, venen a Bernat Bofill, de la vila de Sitges, una peça de terra que tenen al Codolet, sota domini de l'Almoina, pel preu de 7 lliures.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.4v

117

1346, octubre, 13. Lleida

Privilegi de mercat. Pere III, rei d'Aragó, fa concessió als homes i la universitat del castell i vila de Sitges, de l'Almoina de la Seu de Barcelona, del privilegi de celebrar mercat setmanal perpetu el dijous.

ACA, Cancelleria, Reg. 881, f.82r. Publicat a Llopis (1891, apèndix quart)

Mercatum castri et ville de Cigis

Nos Petrus, etcetera. Volentes Ecclesiam et Elemosinam Sedis Barchinone, in remissionem nostrorum peccaminum, favoribus et graciis prosequi opportunis, tenore presentis carte nostre, concedimus vobis, hominibus et universitati castri et ville de Ciges, que sunt Ecclesie et Elemosine predictorum, quod in castro et villa ipsa sit et celebretur mercatum perpetuo in die jovis cuiuslibet septimane, volentes et concedentes quod omnes et singuli cuiuscumque legis aut condiciones existant ad dictum mercatum venientes cum rebus et mercibus quas secum detulerint sint salvi et securi, in veniendo, stando et eciam redeundo et sub nostra speciali proteccione et guidatico constituti, sic quod non possint capi, detineri, pignorari seu aliquatenus impediri culpa, crimen vel debito alienis nisi ipsi in eis principales fuerint, aut fideiussorio nomine obligati, nec etiam in hiis casibus nisi prius in eis fatica inventa fuerit de directa examus tam ab hiis et excludimus preditores, falsatores monete, violatores itinerium, sodomitas, latrones, crimen lese magestatis comitentes et alias malefactores quoscumque. Mandantes per presentem cartam nostram gubernatori nostro generali eiusque vicesgerentibus vicariis, baiulis ceterisque officialibus, omnes presentibus et futuris, quod concessionem huiusmodi teneant firmiter et observent et faciant in perpetuo observari et non contraveniant nec aliquem contravenire permittant aliqua ratione. Quicumque autem ausu temerario ductus venire contra premissa attemptaverint iram et indignacionem nostram et penam mille aureorum nostro erario applicandorum se noviter absque remedio aliquo incursum dampno illaco primitus et plenare restituto. In cuius rei testimonium presentem cartam fieri et sigillo nostro magestatis pendenti iusimus comuniri.

Datum Ilerde, tercio idus octobris, anno Domini M^o CCC^o XL° sexto.

Signum (*espai en blanc*) Petri Dei gratia regis Aragone, Valencie, Maiorice, Sardinie, Corsice, comitisque Barchinone, Rossilionis et Ceritanie.

Testes sunt frater Catanus, episcopus Tarazonensis; Jacobus, episcopus Ilerdensis; Bernardus, episcopus Dertusensis; Rogerius Bernardi de Fuxio, vicecomes Castriboni; Petris de Fonoyleto, vicecomes insule.

1346, octubre, 14. [Sitges]

Comanda. *Antoni Macià, de la vila del castell de Sitges, reconeix haver rebut en pura comanda i dipòsit d'Elisenda, viuda de Gassonet Gassó, com a tutora dels seus fills Ramoneta, Pericó i Clara, 80 sous que portarà a les parts d'Alexandria amb la nau de Burget Marquet i en Compte.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.5r

II idus octobris

Ego, Antonius Maciani, ville castri de Cigiis, confiteor et recognosco vobis, Elicsendi, uxor Gassoneti Gaçoni, quondam, eiusdem ville, ut tutrici Raymundete, Periconi et Clare, filiorum vestrorum communisque dicti viri vestri et bonorum suorum, me debere vobis LXXX solidos, etcetera, ac in vestra pura comanda et puro ac plano deposito vestros eos tenere et portare in viagio quod intendo facere apud partes alexandrinas in navi absoluta Burgeti Marqueti et *d'en Compte*, civium Barchinone, quos intendo implicare cum aliis rebus meis, etcetera. Fiat largo modo ad usum maris.

Testes Romeus Peyroni et Petrus Lorens

1346, octubre, 17. [Sitges]

Contracte d'aprenentatge. *Pere Robert, de la parròquia de Sant Vicenç de Garraf, promet a Ramon Martorell, de la vila de Sitges, mestre picapedrer, que estarà amb ell, aprendrà el seu ofici i el servirà fidelment, els dos propers anys. Ramon li haurà d'ensenyar l'ofici i proveir-lo d'aliment, calçat i vestit. A canvi, Ramon rebrà vint sous de moneda de Barcelona de tern de present, i vint altres sous per la propera festa de Sant Joan de juny. Pere dóna com a fiadors Romia, mare seva, Bernat Robert, germà seu, Arnau Robert, oncle seu, i Bernat Cases.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f. 5v

Ego, Petrus Robert, parrochie Sancti Vincentii de Garraph, convenio et promito vobis, Raymundo Martorelli, ville de Cigiis, magistro *de picaperes*, stare seu permanere vobiscum ad adinistrandum vostrum dictum officium, serviens vobis fideliter, id est ad II annos primo venturos et continue sequentes, et ero vobis obediens nocte dieque, in totu tempore dictorum II annorum, secundum meum posse, in licitis et honestis. Promitens vobis esse sollicitus et intentus, circa bonis et utilitatibus vostram, et dampna que sci vero in quantam potero evitabo. Et non recedam a vobis per totum dictum tempus absque licencia vostra, quod si fecero possitis me capere seu capi facere, et in posse vostram reducere, tanquam discipulum vostrum. Et ego teneo vobis restituere, post predictum tempus dictorum II annorum, dies quibus ratione infirmitatis, fuge vel alii modis a vobis absens fuero, propter meam culpam, et etiam siquid mali fecero vobis, inffra predictum tempus, ad cognitionem pluriorum hominorum. Promitens vobis dare modo de presenti XX solidos monete Barchinone de terno et, in primo venturo festo Beati Johannis mensis junii, alias XX solidos. Vos vero teneamini dictum officium vostrum docere in quamcum milius poteritis et ego milius adiscere potero, et etiam michi teneamini providere per totum dictum tempus in victu et calciatu conde[...] et facere unam gonelam *de lavorar* et sanum providere, ad consuetudinem Barchinone. Et pro hiis complendis obligo vobis me et omnia bona mea habita et habenda et etiam dono vobis inffideiussores Romia, matre meam, Bernardum Robert, fratrem meum, Arnaldum Robert, avunculum meum, et Bernardum Cases, qui mecum et sine me vobis de predictis teneantur

sed hanc dictos Romia, Bernat Robert, Arnaldus Robert et Bernat Cases, fideiussores predicti, convenimus et promitimus vobis, dicto Raymundo Martorelli, predicta omnia et singula complere et atendere cum dicto Petro Robert et sine ipso et pro hiis obligo vobis omnia bona nostra mobilia et immobilia habita et habenda.

Ad hanc ego, dictus Raymundus Martorellis, convenio et promito vobis, dicto Petro Robert predicta que a me complenda sint, complere et atendere, ut sunt superius expressata, bene et legaliter et observare sub oligacione omnium bonorum meorum.

Actum, etcetera.

Testes Romeus Trobat et Petrus Guitart.

120

1346, octubre, 21. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. Ramon Company del Garrofer i la seva muller Francesca, del terme de Sitges, per tal de satisfer uns deutes que tenien, venen a Ferrer de Castellnou, de la vila de Sitges, una quarta d'ordi censal pagadora per Sant Pere i Sant Feliu que els prestava Guillem Samar del Port, de la mateixa vila, sobre una peça de terra plantada de vinya sota domini de l'ardiacaonat de Barcelona, pel preu de 50 sous. A continuació, Ferrer de Castellnou fa carta de gràcia a 7 anys.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.6r

121

1346, octubre, 21. [Sitges]

Establiment. Pere Gener i la seva muller Arsenda, de la vila de Sitges, estableixen a Ferrer Carbó, de la mateixa vila, una peça de terra situada al terme de Sitges, al coll del Clergue, sota domini de l'Almoina, a cens de 4 sous, amb la resta del seu honor, contigu a l'esmentada peça de terra, herència de Pere Bertran. Carbó els pagarà en adjutori de cens dels 4 sous, 2 sous per Sant Pere i Sant Feliu.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.6v

122

1346, octubre, 31. [Sitges]

Promesa. Ramon Company des Garrofer i la seva muller Francesca prometen a Arnau Xifre, Guillem Gassó, Bernat Roig i Bernat Gassó del Palau que no sofriran cap dany per raó d'haver actuat de fermances en el debitori fet pel matrimoni a Romeu Peiró de 12 lliures i mitja.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.7v

123

1346, novembre, 4. [Sitges]

Àpoca. Bernat Guerau, del terme de Sitges, reconeix haver rebut de Bernat Bofill, de la vila de Sitges, 92 sou de la quantitat de 7 lliures que Bernat Bofill havia de donar a Bonanat Bardoi per raó de la venda d'una peça de terra. Donat que Bonanat Bardoi devia els 92 sous i més a Bernat Guerau, segons debitori fet per Ferrera, muller de Bonanat (debitori del 12 de juliol de 1338), Bernat Bofill li paga els 92 sous i Bernat Guerau fa plena cessió dels béns comprats per Bofill a Bardoi.

ACB, Pia Almoina, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.8v

124

1346, novembre, 4. [Sitges]

Venda. Guillem Mateu i la seva muller Guillemma, del terme de Sitges, venen a Bernat Gassó, fill de Pere Gassó del Mas, del terme, una peça de terra plantada de vinya, situada al lloc dels Ferrers, sota domini de l'Almoina, a cens d'una quartera d'ordi per Sant Pere i Sant Feliu, pel preu de 20 lliures i 5 sous de moneda de Barcelona de tern. Bernat Roura i Berenguer de Sentmenat, canonges i administradors de l'Almoina, fermeu la venda.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.8v

125

1346, novembre, 4. [Sitges]

Establiment. Bernat Bofill i la seva muller Guillemma, de la vila de Sitges, estableixen a Bonanat, fill de Guillem Febrer, de la mateixa vila, una peça de terra per fer-hi un hort o unes cases, o el que vulgui, situada a la Bassa Rodona, sota domini de l'Almoina, a cens pagador a Bernat Bofill de 5 sous per Sant Joan de juny. Es paguen 12 diners en concepte d'entrada. Bernat Roura i Berenguer de Sentmenat, canonges i procuradors de l'Almoina, fermeu l'establiment.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.9r

126

1346, novembre, 4. [Sitges]

Establiment. Bernat Bofill i la seva muller Guillemma, de la vila de Sitges, estableixen a Pere Arnau un pati de cases, sota domini de l'Almoina, a cens pagador a Bernat Bofill de 7 sous 6 diners per Sant Joan de juny. Es paguen 3 sous en concepte d'entrada. Bernat Roura i Berenguer de Sentmenat, canonges i procuradors de l'Almoina, fermeu l'establiment.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.9v

127

1346, novembre, 4. [Sitges]

Establiment. Bernat Bofill i la seva muller Guillema, de la vila de Sitges, estableixen a Guillem Borradà un pati de cases, sota domini de l'Almoina, a cens pagador a Bernat Bofill de 7 sous 6 diners per Sant Joan de juny. Es paguen 3 sous en concepte d'entrada. Bernat Roura i Berenguer de Sentmenat, canonges i procuradors de l'Almoina, fermen l'establiment.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.9v

128

1346, novembre, 4. [Sitges]

Establiment. Bernat Bofill i la seva muller Guillema, de la vila de Sitges, estableixen a Bernat Pujol un pati de cases, sota domini de l'Almoina, a cens pagador a Bernat Bofill de 5 sous per Sant Joan de juny. Es paguen 12 diners en concepte d'entrada. Bernat Roura i Berenguer de Sentmenat, canonges i procuradors de l'Almoina, fermen l'establiment.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.9v

129

1346, novembre, 4. [Sitges]

Establiment. Bernat Bofill i la seva muller Guillema, de la vila de Sitges, estableixen Saurina, muller de Pere Castell, oriund de Sant Pere Molanta, ara habitant de la vila de Sitges, un pati de cases, sota domini de l'Almoina, a cens pagador a Bernat Bofill de 7 sous 6 diners per Sant Joan de juny. Es paguen 6 sous en concepte d'entrada. Bernat Roura i Berenguer de Sentmenat, canonges i procuradors de l'Almoina, fermen l'establiment.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.9v

130

1346, novembre, 5. [Sitges]

Préstec. Bonanat Estanyol i la seva muller Ermessenda, de la vila de Sitges, reconeixen deure a Bernat Alegre, de la mateixa vila, 30 sous per raó de préstec per al manteniment de la seva vida, que prometen retornar en 2 anys. Per aquest motiu, obliguen una peça de terra plantada de vinya que tenen al lloc de Cort Pedrissa, pel senyor del castell de Sitges, a cens d'una quartera i mitja d'ordi al senyor del castell i mitja al propi Bernat Alegre. Durant aquests dos anys, Alegre podrà recollir tots els fruits d'aquesta vinya, i passat aquell temps, l'haurà de tornar a mans dels deutors.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.10v

131

1346, novembre, 6. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. Pere Xoriguera i la seva muller Arsenda, de la parròquia de Sant Pere de Ribes, venen a Ferrer de Castellnou, de la vila de Sitges, 2 quarteres de forment censals pagadores

per Sant Pere i Sant Feliu, sobre un camp situat a Vilanova de Ribes i la resta de béns, honors i possessions del terme de Ribes, pel preu de 200 sous. A continuació, Ferrer de Castellnou fa carta de gràcia a 6 anys.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.11v

132

1346, novembre, 6. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Bonanat Bardoi i la seva muller Ferrera, del terme de Sitges, venen a Ferrer Brunet, de la vila de Sitges, una quartera d'ordi censal sobre una peça de terra que li van vendre sota domini de l'Almoina, pel preu de 50 sous. A continuació, Ferrer Brunet fa carta de gràcia a 3 anys.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.12v

133

1346, novembre, 26. [Sitges]

Venda. *Ramon Company dels Companys i la seva muller Francesca, del terme de Sitges, venen a Bernat Alegre, de la vila de Sitges, una peça de terra situada al terme, prop de l'església de Santa Maria del Vinyet, sota domini de l'ardiaca de la Seu de Barcelona, pel preu de 35 lliures. Berenguer Roma, canonge de la Seu de Barcelona i procurador de l'ardiaca, ferma la venda. A continuació, Ramon Company fa àpoca del preu de la venda.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.13v

134

1346, novembre, 26. [Sitges]

Comanda. *Pere Robert, la seva muller Romia, Guillem Capeller i Romeu Gibert, tots de la vila de Sitges, conjuntament, reconeixen deure a Elisenda, víuda de Gassonet Gassó, de la mateixa vila, i tenir en pura comanda i dipòsit 80 sous que li prometen retornar de seguida que els els demani.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.13v

Ego, Petrus Robert, et ego, Romia, eius uxor, Bernardus Capellerii et ego, Romeu Gibert, omnes villa de Cigiis, omnes insimul et ceterque nostrum insolidum, confitemur et recognoscimus nos debere vobis, Elicsendi, uxor Gaconeti Gaçó, quondam, eiusdem ville, et in vestra pura comanda et puro ac plano deposito vesto tenere LXXX solidos, etcetera, in quibus, etcetera, et omni, etcetera, quosque promitimus vobis dare, etcetera, incontinenti, etcetera, sine omni, etcetera, pro quibus, etcetera, obligamus vobis, etcetera, renunciamus, etcetera.

Actum, etcetera

Testes Jacme de Muntgros, Michael de Folguera et Francischus Ffaguera

135

1346, desembre, 5. [Sitges]

Àpoca. *Guillem Carbonell i Pere Llobet, patró d'una barca petita anomenada Santa Maria, ambdós de la vila de Sitges, reconeixen haver rebut de Berenguer Alot, habitant de Castelló d'Empúries, 38 lliures que els devia per raó del carregament de 190 salmes de gra que van portar de Sardenya a la ciutat de Barcelona.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.14r

136

1346, desembre, 5. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Bernat Plana i la seva muller Elisenda, de la vila de Sitges, venen a Guillem Xifré, de la mateixa vila, 18 quartans d'ordi censal, pagadors per Sant Pere i Sant Feliu, sobre un hort situat al Pou Vedre sota domini de l'Almoina, pel preu de 75 sous. A continuació, Guillem Xifré, fa carta de gràcia a 5 anys.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.14v

137

1346, desembre, 8. [Sitges]

Establiment. *Guillem Gassó del Mas i la seva muller Arsenda, del terme de Sitges, estableixen a Pere Porta, habitant de la vila de Sitges, un estar o pati de terra situat al costat del camp d'en Marí del Mas, sota domini de l'Almoina, a cens pagador a Guillem Gassó d'una quartera d'ordi per Sant Pere i Sant Feliu, la quarta part de la qual han d'entregar a l'Almoina. Es paguen 40 sous en concepte d'entrada.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.15r

138

1346, desembre, 27. [Sitges]

Establiment. *Guillem Gassó del Mas i la seva muller Arsenda, del terme de Sitges, estableixen a Bartomeu Robert, fill de Pere Robert sa Sitja, un estar o pati de terra perquè hi faci cases o un hort o el que vulgui fer, situat al costat del camp d'en Marí del Mas, sota domini de l'Almoina, a cens pagador a Guillem Gassó d'una quartera d'ordi per Sant Pere i Sant Feliu, la quarta part de la qual han d'entregar a l'Almoina. Es paguen 50 sous en concepte d'entrada.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.16v

139

1346, desembre, 27. [Sitges]

Venda. *Benvinguda, muller de Bernat Guitard de la vila de Sitges, estant ell absent, per necessitat d'ella i dels seus dos fills, ven a Guillem Vives, de la mateixa vila, un pati o estar que té a la Parellada de Guillem Gassó del Mas, sota domini de l'Almoina, a cens d'una quartera d'ordi per Sant Pere i Sant Feliu a Guillem Gassó, pel preu de 16 sous. Bernat Roure i Berenguer del Mas, canonges de la Seu de Barcelona, com a procuradors de l'Almoina, fermen la venda.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.16v

140

1346, desembre, 27. [Sitges]

Venda. *Romia, viuda de Bonanat Recreus, del terme de Sitges, i el seu fill Guillem venen a Bernat Alegre, de la vila de Sitges, una quartera d'ordi censal que els acostumava a prestar Bernat Arnau, de la mateixa vila, per Sant Pere i Sant Feliu, per una peça de terra que li van establir al lloc anomenat s'Espluella, sota domini de l'Almoina, de manera que a partir d'ara Bernat Arnau l'haurà de prestar a Bernat Alegre en lloc d'ells. El preu de la venda és de 50 sous.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.17r-v

Ego, Romia, uxor Bonanat Racreus, quondam, termini de Cigiis, et ego, Guilelmus, filius, gratis, etcetera, vendimus vobis, Bernardo Alegre, ville de Cigiis, et vestris perpetuo illam quarteriam ordey sensualem quam nobis consuevit facere et facit Bernardo Arnaldi, eiusdem ville, quolibet anno in festo Sanctorum Petri et Felicis mensis augusti, pro quadam pecia terre per nos sibi stabilita que est in loco vocato s'Espluella, sicut terminatur ab una parte cum Arnaldi Bruneti et ab duabus partibus cum Raymundo Johanni de Sen Pere d'Or et ab alia parte cum Guilelmo Jorba, et tenetur per Elemosina, etcetera. Hanc autem vendicionem, etcetera, sicut melius, etcetera, in hunc videlicet modum et formam, quod dictus Bernardus Arnaldi teneantur vobis respondere |^{f.17v} de dicto sensu quolibet anno in predicto festo inde et non nobis vel nostris. Extrahentes, etcetera, inducentes, etcetera, et ex causa huius vendicionis, etcetera, quibus, etcetera, constituentes nos, etcetera, salvo tamen iure domino, etcetera. Pro precio autem huius vendicionis habuimus et recipimus a vobis L solidos, etcetera, in quibus renunciamus, etcetera, et legi, etcetera, et omni, etcetera, dantes, etcetera, pro eviccione autem, etcetera, obligamus, etcetera, reniunciamus, etcetera.

Actum, etcetera

Testes Johannes Garriga et Galcerandus Grimau

Incontinenti dictus Bernardus Alegre fecit instrumentum gracie predictis ad III annos testes et kalendas predictis

141

1346, desembre, 30. [Sitges]

Establiment. *Pere Marí del Mas i la seva muller Berenguera, del terme de Sitges, estableixen a Romeu de Muntgrós, de la vila de Sitges, una peça de terra amb un oliverar, situada al coll de l'Espluella, sota domini de l'Almoina a cens de 5 sous de moneda de Barcelona de tern per Nadal. Es paguen 15 sous en concepte d'entrada. Bernat Roure i Berenguer del Mas, canonges de la Seu de Barcelona i procuradors de l'Almoina, fermen l'establiment.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.17v

142

1346, desembre, 31. [Sitges]

Venda i comanda. *Guillema, viuda de Berenguer de Clapers, del terme de Ribes, per pagar alguns creditors seus, ven a Guillem Dunús, prevere de la diòcesi de Barcelona, 43 ovelles, cada una valorada en 4 sous, 15 cabres, cada una valorada en 3 sous, i un porc per 8 sous, que suma un total de 225 sous. Guillema promet a Guillem de tenir els animals en pura comanda i dipòsit fins que els hi demani.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.18r

Ego, Guilelma, uxor Berengarii des Clapers, quondam, termini de Rippis, pro satisfaciendo quibusdam creditoribus meis, vendo vobis, Guilelmo Dunus, prebitero diocesis Barchinone, XLIII oveyes, quolibet earum IIII solidos, et vendo vobis XV cabres, quolibet earum III solidos, et etiam vendo vobis unum porcum pro precio VIII solidorum et dicta peccunia ascendit in summa ad CCXXV solidos, etcetera, in quibus renuncio, etcetera, et omni, etcetera, et etiam promito vobis dicta animalia tenere in vestra pura comanda et puro et plano deposito vestro quantumcumque vobis placuerit et etiam promito ea vobis reddere et deliberare incontinenti, etcetera, sine omni, etcetera, pro benis predictos vobis reddendis et deliberandis nisi casu mortis deficerent, etcetera, renucians, etcetera.

Actum, etcetera

Testes Romeus Samar et Romeus Guitart

Incontinenti dicta Guilelma fecit apocham de toto predicto precio testes et kalendas predictis

143

1347, gener, 2. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Bonanat Godai i la seva muller Maria, del terme de Sitges, venen a Ramon Singles, de la vila de Sitges, una quartera d'ordi censal assignada sobre una peça de terra de Pere Vives, situada a la coma dels Godais, de manera que Pere Vives o el seu gendre, Bernat Martí, bagin de respondre d'aquest cens a Ramon a partir d'ara. A continuació, Ramon Singles fa carta de gràcia a 3 anys, però la seva dona diu que si no fermava la gràcia, la venda no valgu.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.18v

Ego, Bonanatus Goday, termini de Cigiis, et ego, Maria, eius uxor, gratis, etcetera, vendimus vobis, Reymundo Singles, ville de Cigiis, et vestris perpetuo illam quarteriam ordey sensualem quam habemus super illam pecia terre Petri Vives, eiusdem termini, et est a la coma dels Godays, sicut temintatur ab una parte cum Petro Vives, eius filio, et ab alia parte cum Petro Mayoll, et tenetur per elemosinarum, etcetera. Hanc autem, etcetera, in hunc videlicet modum, quod dictus Petrus Vives seu Bernardus Martini, eius generus, et sui teneantur vobis respondere de dicto sensu unus quarterie ordei ad rectam mensuram dicti loci quolibet anno in festo Sanctorum Petri et Felicis mensi augusti et nobis vel nostris inde extrahentes, etcetera, inducentes, etcetera, et ex causa quibus, etcetera, constituentes, etcetera, salvo tamen iure, etcetera. Pro precio autem, etcetera, L solidos, in quibus renunciamus, etcetera, et legi, etcetera.

Actum, etcetera.

Testes Petrus Fumat et Petrus de Castronovo et Guilelmus Ortolani.

Incontinenti dictus Raymundus fecit instrumentum gracie predictis ad III anno testes et kalendas predictis.

La dona d'en Singles pres la dita carte e covinensa que si lo dit Ramon no fermave la gràcia, que la carta no valgués de la venda.

144

1347, gener, 2. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. Bonanat Estanyol i la seva muller Ermessenda, de la vila de Sitges, obligats a satisfet un debitori, venen a Bernat Alegre, de la mateixa vila, una quarta d'ordi censal pagador per Sant Pere i Sant Feliu, que li assignen sobre una peça de terra plantada de vinya, al terme de Sitges, al lloc de la Cort Pedrissa, pel preu de 50 sous. A continuació, Bernat Alegre fa carta de gràcia a 5 anys.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.18v

145

1347, gener, 2. [Sitges]

Àpoca. Bernat Alegre, de la vila de Sitges, reconeix haver rebut de Berenguer Clapers 50 sous que li devien Guillem Ferrer i la seva muller Guillema per raó de cens que Bernat va pagar per ells a Guillem Ombert.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.18v

146

1347, gener, 2. [Sitges]

Àpoca a carta de gràcia. Bernat Bofill dels Solers i la seva muller Elisenda, del terme de Sitges, venen a Antoni Peiró, de la vila de Sitges, mitja quarta d'ordi censal pagadora per Sant Pere i Sant Feliu, sobre una peça de terra situada als Junyells, per la qual es paguen 2 diners censals per Nadal; i sobre un hort situat al Pou Vedre, sota domini de l'Almoina, pel preu de 25 sous. A continuació, Antoni Peiró fa carta de gràcia a 4 anys.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.19r

147

1347, gener, 2. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. Bernat Bofill dels Solers i la seva muller Elisenda, del terme de Sitges, venen a Antoni Peiró, de la vila de Sitges, mitja quarta d'ordi censal pagadora per Sant Pere i Sant Feliu, sobre una peça de terra situada als Junyells, per la qual es paguen 2 diners censals per

Nadal; i sobre un hort situat al Pou Vedre, sota domini de l'Almoina, pel preu de 25 sous. A continuació, Antoni Peiró fa carta de gràcia a 4 anys.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.19r

148

1347, gener, 2

Venda a carta de gràcia. *Bartomeu Coll i la seva filla Elisenda, amb el consentiment del seu marit Arnau Robert, tots de la vila de Sitges, venen a Guillem Xifre, de la mateixa vila, 12 quartans d'ordi censal pagadors per Sant Pere i Sant Feliu, sobre les cases que tenen a la vila, i que paguen 5 sous censals a Pere Ferrer dels Ferrers i 12 diners censals a Bernat des Pla, pel preu de 50 sous. A continuació, Guillem Xifre, fa carta de gràcia a 3 anys.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.19r

149

1347, gener, 4. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Guillem Xifré i la seva muller Gueralda, del carrer Nou de la vila de Sitges, venen a Antoni Peiró, de la mateixa vila, una quartera d'ordi censal pagadora per Sant Pere i Sant Feliu, sobre una peça de terra plantada de vinya, al lloc de l'Estanyol per l'Almoina, pel preu de 50 sous. A continuació, Antoni Peiró fa carta de gràcia a 5 anys.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.19v

150

1347, gener, 4. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Ponç Dalmau i la seva muller Elisenda, del terme de Sitges, venen a Bernat Gener, de la vila de Sitges, mitja quartera d'ordi censal pagador per Sant Pere i Sant Feliu per una peça de terra situada a la Pastera sota domini de l'Almoina, pel preu de 25 sous. A continuació, Bernat Gener fa carta de gràcia a 4 anys.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.19v

151

1347, gener, 4. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Bertran Vilar, de la vila de Sitges, per tal de sustentar-se de menjar, beure i vestir-se ell i els seus fills, ven a Guillem Xifre, de la mateixa vila, una quartera d'ordi censal pagadora per Sant Pere i Sant Feliu sobre un hortet situat al cap s'Arena, sota domini de l'Almoina. A continuació, fa carta de gràcia a 5 anys.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.20v

152

1347, gener, 4

Venda. Berenguera, viuda de Berenguer des Coll, del terme de Sitges, com a tutora de Berenguer i Guillem, fills d'Arnaud Coll, fill d'ella, i d'Elisenda, donat que deu diversos censos al senyor del castell de Sitges, i com que no té suficient per a l'alimentació i sustentació dels esmentats infants, és a dir per beure, menjar i vestir-los, ven a Bartomeu de Coll, fill seu, 4 sous i 6 diners censals que rebia de Pere de Maria, difunt, de la vila de Sitges, i ara li pagaven els seus hereus, per raó d'una peça de terra que és al Codolet, tinguda per l'Almoina, pel preu de 50 lliures. Bernat Roura i Berenguer de Santmenat, canonges de la Seu de Barcelona i procuradors de l'Almoina, fermen la venda. A continuació, es fa àpoca.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.21r

153

1347, gener, 4

Venda a carta de gràcia. Bartomeu Castell, la seva muller Elisenda, i Guillem, mare d'Elisenda, de la vila de Sitges, venen a Bernat Bofill, de la mateixa vila, una peça de terra situada al terme de Sitges, al lloc d'Asotges, amb tots els arbres i part de vinya que hi ha, sota domini de l'Almoina a cens de 8 quarteres, pel preu de 25 sous. La venda es fa per 5 anys.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.21v

154

1347, gener, 21. [Sitges]

Préstec. Ramon Company dels Companys, del terme de Sitges, i la seva muller Francesca reconeixen deure a Bernat Alegre, de la vila de Sitges, 70 sous per raó d'un préstec que van utilitzar per pagar deutes, que li prometen retornar les properes veremes, és a dir que li donaran les somades de most pur que produixin, que serà valorat segons el preu de la somada que tindrà llavors al castell de Sitges, i li pagaran la resta fins a arribar als 70 sous en vi.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.23r-v

Ego, Raymundus Company des Companys, termini de Cigiis, et ego, Francischa, eius uxor, confitemur et recognoscimus vobis, Bernardi Alegre, ville de Cigiis, nos debere vobis, LXX solidos, etcetera, quos nobis gratis et bono animo mutuastis et misimus eos in soluzione debitorum |^{f.23v} nostrorum, in quibus renunciamus excepcioni peccunie non habite, etcetera, et omni, etcetera, quos vobis promitimus dare et solvere in primis vindemiis et continue venturis, scilicet in musto puro in hunc modum, quod vos, dictus Bernardus Alegre, teneamini recipere quamlibet saumatam musti secundum quod tunc valebit quelibet saumata in termino de Cigiis et nos, dicti coniuges, teneamini facere vobis complementum in vino tunc usque vobis fueritis plenarie satisfactum in dictis LXX solidos. Et pro hiis complendis et atendendis, obligamus vobis omnia bona, etcetera, renunciando beneficio dividende, etcetera, et omni alii legi, auxilio, promitentes etiam vobis restituere siquam dampna, etcetera.

Actum, etcetera

Testes Berengarius Roes et Gaçerandi Grimau

155

1347, gener, 25. [Sitges]

Establiment. *Guillem Gassó del Mas i la seva muller Arsenda, del terme de Sitges, estableixen a Pere Sala, de la vila de Sitges, un estar o pati situat al costat del camp d'en Mari del Mas, sota domini de l'Almoina, a cens pagador a Guillem Gassó d'una quarta d'ordi censal per Sant Pere i Sant Feliu, la quarta part de la qual han d'entregar a l'Almoina. Es paguen 35 sous en concepte d'entrada.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.23v

156

1347, gener, 26. [Sitges]

Establiment. *Bernat Sanç de Recreus i la seva muller Ferrera, del terme de Sitges, per tal de satisfet els deutes amb els seus creditors, estableixen a Guillem Xifré, de la vila de Sitges, una peça de terra situada al terme de Sitges, a Recreus, sota domini de l'Almoina a cens d'una quarta de forment pagadora a Bartomeu Borràs, per aquella peça juntament amb una altra peça. Pacten que Bernat Sanç i Ferrera pagaran el cens de les dues terres a Bartomeu Borràs, i que si no ho poden pagar, ho avançarà Guillem Xifré i ells els ho pagaran així que puguin.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.24r

157

1347, gener, 26. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Bonanat Godai, del terme de Sitges, i la seva muller Maria, per pagar alguns creditors seus, venen a Romeu Guitard quatre quartans d'oli bo a la mesura del lloc de Sitges, que assignen per Carnaval sobre una peça de terra plantada en part de vinya, situada al seu mas anomenat els Godais, pel preu de 100 sous. A continuació, Romeu fa carta de gràcia a 3 anys.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.25r

Ego, Bonantus Goday, termini de Cigiis, et ego, Maria, eius uxor, pro satisfiendo quibusdam creditoribus nostris, gratis, etcetera, vendimus vobis, Romeo Guitardi, et vestris perpetuo quatuor quartanos oley boni et sapidi, ad rectam mensuram dicti loci de Cigis, quos vobis <a>signamus habendos et percipiendos quolibet anno in festo Carniprimi super illam peciam terre parti vinee plantatam in qua est fundatus mansus noster, vocatus es Godays, sicut temintatur ab una parte cum Geraldo Tordera, ab alia parte cum herdibus Bonanati Company et ab alia parte cum itinere publico et ab alia parte cum casa, et tenetur predictam peciam terre cum dicto manso per Eleemosinam, etcetera. Hanc autem, etcetera, sicut melius, etcetera, extrahens, etcetera, inducendo, etcetera, et ex causa, etcetera, quibus, etcetera, constituentes, etcetera, salvo tamen iure, etcetera, pro precio

autem, etcetera, C solidos, etcetera, in quibus renunciamus, etcetera, et legi, etcetera, et omni, etcetera, dantes, etcetera, pro eviccione, etcetera, obligamus vobis, etcetera, renunciamus, etcetera.

Actum, etcetera

Testes Guilelmus Guitardi et Galcerandus Grimau

Incontinenti dictus Romeus fecit instrumentum gracie predictis ad III annos die antedicto fiat apocha

158

1347, gener, 26. [Sitges]

Venda. Bonanat Bardoi i la seva muller Ferrera, del terme de Sitges, venen a Guillem Prats, de la vila de Sitges, 2 quartans d'ordi censals que ells rebien sobre una peça de terra de la qual tenia la meitat el mateix Guillem i l'altra meitat Arsenda Samar, de la mateixa vila, de manera que ell queda alliberat del pagament del seu quartà, mentre que Arsenda li haurà de prestar a Guillem en lloc d'ells. El preu de venda és de 10 sous.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.26r

Ego, Bonantus Bardoy, termini de Cigiis, et ego, Ferraria, eius uxor, gratis, etcetera, vendimus vobis, Guilelmo Prats, ville de Cigiis, et vestris perpetuo illos II quartanos ordey sensual quos consuevimus habere super illam peciam terre vinee plantatam quod est in loco vocato *c'Estayoll*, medietatem cuius pecie terre vos tenetis et dictam aliam medietatem tenet Arsendis Samar, dicte ville, que tota dicta pecia terre terminatur ab una parte cum Geraldo Tordera, ab alia parte cum Poncio Gibert, ab alia parte cum Arnaldo Robert et ab alia parte cum arena maris, et tenetur per Elemenosinam, etcetera. Hanc autem vendicionem, etcetera, in hunc videlicet modum, quod vos et vestris sitis quitiis et libere de dicto uno quartano ordey et dicta Arsendis Samar teneatur a vobis respondere de alio quartano quolibet anno in festo Sanctorum Petri et Felicis mensis augusti et non nobis vel nostris. Extrahens, etcetera, inducendo, etcetera, et ex causa, etcetera, quibus, etcetera, constituentes, etcetera, salvo tamen iure, etcetera. Pro precio autem, etcetera, X solidos, etcetera, in quibus renunciamus, etcetera, et legi, etcetera, et omni, etcetera, dantes, etcetera, pro eviccione autem, etcetera.

Actum, etcetera

Firmaverunt venerabiles Berengarius de Papiolo et Raymundus Romei, canonici Sedis Barchinone ac procuratores Elemenosine pauperum eiusdem Sedis, salvo iure in omnibus predicte Elemenosine.

Testes Berangarius Palau, Guilelmus Mola et Romeus Company

159

1347, febrer, 14. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. Jaume Vedell i la seva muller Alamanda, de Vallcarca, parròquia de Santa Tecla de Sitges, venen a Guillem Xifré, de la vila de Sitges, 18 quartans d'ordi censal pagadors per Sant Pere i Sant Feliu, per tot el seu mas, situat a Vallcarca, sota domini dels senyors de Campdàsens, pel preu de 82 sous. A continuació, Guillem Xifré fa carta de gràcia a 7 anys.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.27r

160

1347, febrer, 18. [Sitges]

Venda en encant. *Berenguera, viuda de Berenguer Coll, del terme de Sitges, tutora dels seus néts Berenguer i Guillem, fills d'Arnau Coll, fill seu absent, a instància dels seus creditors, ven en encant al seu fill Bartomeu Coll, una peça de terra plantada de vinya, situada prop de l'església de Santa Maria, sota domini de l'Almoina a quart d'agrer i cens pagador a Guillem des Torrents de la vila de Sitges, de 2 sous per Nadal. El preu de venda és de 8 lliures. Berenguer de Papiol i Ramon Romeu, canonges de la Seu de Barcelona i administradors de l'Almoina, fermen la venda.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.25v

161

1347, febrer, 18. [Sitges]

Àpoca. *Guillem de Ribes, fill del difunt Galceran de Ribes, cavaller, reconeix haver rebut de Guillam Dolç de Viladellops 70 sous d'un violari que Nicolau Carbó prestava cada any a Guillem Dolç, equivalents a 4 quarteres de forment i que li havia pagat Guillem de Ribes com a fiador de Carbó. Per tant Ribes queda satisfet dels 70 sous i fa cessió a Dolç dels 70 sous sobre els béns de Carbó i sobre els béns dels altres fiadors.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, caixa 1336-1345, quadern 1346, f.27v

162

1347, abril, 19. [Sitges]

Venda. *Pere Bergues i la seva muller Sibil·la, de la vila de Sitges, venen a Bernat Alegre, de la mateixa vila, un pati de terra per fer-hi una eixida, situat entre les cases d'uns i l'altre, sota domini de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, pel preu de 15 sous de moneda de Barcelona de ter.*

ACB, 4-70-95

Sit omnibus notum quod ego, Petrus Bergues, ville de Cigiis, et ego, Sibilia, eius uxor, gratis et ex certa sciencia, vendimus vobis, Bernardo Alegre, eiusdem ville, et vestris, perpetuo, quoddam paticum terre ad faciendum ibi exitam vel quicquid ibi facere volueritis, quod est iuxta domos vestris, sicut terminatur a duabus partibus vobiscum, Bernardo Alegre, et ab aliis partibus nobiscum, venditoribus. Et tenetur per Elemosinam pauperum Sedis Barchinone, succendentem in hiis honorabili Bernardo de Fonollaro et prepositure mensis junii. Extrahentes predicta que vobis vendimus de iure, dominio et posse nostri et nostrorum, eademque in ius dominium et posse vestri et vestrorum mitimus et irrevocabiliter transferimus, et ex causa huius vendicionis damus et cedimus vobis et vestris omnia loca, iura, voces et acciones, reales et personales, utiles et directas, et alia quascumque que nobis competunt et debent in predictis que vobis vendimus, quibus locis, iuribus, vocibus et actionibus nostris predictis, possitis vos et vestri et quos volueritis perpetuo uti et experiri, agendo et deffendendo in iudicio vel extra, vel quocumque alio modo vobis placuerit quemadmodum nos possemus ante huiusmodi vendicionem et cessionem, constituentes vos in hiis

que vobis vendimus dominum et procuratorem, ut in rem vestram propriam ad ffaciendum inde vestre libitum voluntatis, salvo tamen iure dominio predicte Elemosine et suorum procuratorum, nomine eiusdem. Pro precio autem huius vendicionis habuimus et recepimus a vobis quindecim solidos monete Barchinone de terno, in quibus renunciamus excepcioni peccunie non habite et non recepte et doli et legi que subvenit deceptis ultra dimidiā iusti precii et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec venientibus pro eviccionem autem predictorum et pro omnibus dampnis, missionibus et interesse si vos oportuerit pro predictis sustinere in evinciendo hec vel causam eviccionis, examinando sive obtinantis sive etiam subtubantis, obligamus vobis omnia bona nostra, mobilia et immobilia, habita et habenda, renunciantes quantum ad hec beneficio dividendem accionis, nove constitucioni et omni alii legum auxilio.

Actum est hoc terciodecimo kalendas madii, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo septimo

Sig+num Petri, Sig+num Sibilie, eius uxor, predictorum, qui hec laudamus et firmamus

Testes huius rey sunt Bernardus Guitardi et Galcerandus Grima, scolaris

Ego, Berengarius Papiolo, archidiaconus Penitensis in Ecclesia Barchinone ac procurator pauperum Elemosine dicte ecclesie, salvo iure in omnibus dicte Elemosine, hoc firmo

Ego, Raymundus Romei, canonicus Sedis Barchinone ac procurator Elemosine pauperum dicte Sedis, salvo in omnibus iure dicte Elemosine, hoc firmo

Sig(signe)num Jacobi de Colle, presbiteri et notarii publici de Cigiis pro venerabili Berengarii Borrelli, rectori ecclesie eiusdem loci, qui hoc instrumentum invenit in scribania dicte ecclesie notatum et firmatum et iam in formam publicam redactum et ipsum cum sua notula bene et fideliter comprobatum et inde profeci et clausit ultima die julii, anno a Nativitate Domini millesimo CCC^o quinquegesimo quarto

163

1348, febrer, 18. [Sitges]

Venda. Pere Ferrer del Clot i la seva muller Sança venen a Bernat Alegre, de la vila de Sitges, una peça de terra que tenen al terme de Sitges, quasi a la vila, que paga un cens de dues quarteres d'ordi, pel preu de 20 lliures. La peça de terra venuda fou d'Arnau Amat i d'Arsenda, pares de Sança, la qual la va rebre com a llegítima i com a dot seu.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, Cartulari A, f.128r

164

1351, agost, 9. [Sitges]

Venda. Guillem, viuda de Guillem Bosch, de la vila de Sitges, ven a Romia Xifrena una quartera d'ordi censal pagadora per Sant Pere i Sant Feliu, pel preu de 25 sous.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, quadern 1351-55, f.16r

165

1351, octubre, 15 – novembre, 28. Vilafranca del Penedès

Requeriment. En presència de Bartomeu Martí, escrivent jurat, i de diversos testimonis, Arnau Ballester de Vilafranca, procurador de l'Almoyna dels pobres de la Seu de Barcelona, requereix a Guillem Ametller, sotsveguer del Penedès, que cancel·li els bandejaments fets a Pere Robert de Campdàsens i Jaume Gibert del castell de Sitges i la inquisició feta contra ells, perquè és un assumpte de jurisdicció de l'Almoyna de la Seu de Barcelona. El sotsveguer respon que la baralla entre ells va ser deliberada i per tant pertany al rei de jutjar-la. En les següents citacions, cada part persevera en les seves raons.

ACB, 4-70-366

166

[1351, desembre, 25 - 1352, desembre, 24]

Venda. Pere Feliu, majordom de l'Almoyna, ven a Pere Ferrer, del lloc de Sitges, dona Francesca, Ramon Maçó i Guillem Veguer de Vilafranca del Penedès les rendes del castell dels anys 1352 i 1353 pel preu de 430 lliures.

ACB, Pia Almoyna, Sitges, Capbreus, 1360, foli solt

Foren venudes les rendes del castell de Citges als anys de [MCCCLII] e de MCCCLIII, segons los següents capítols, per en Pere Faliu, majordom de la Almoyna, a·n Pere Farrer, hom del dit loch, e dona Francesca, en Ramon Maçó e en Guillem Veguer de Vilafranca, per preu de CCCCXXX lliures.

Suma de l'ordi censal } CXCII quarteres III quartans e mig e IIII almostes

Suma del forment censal } XIII quarteres V quartans

Suma de most e remost } XIX quartans grossos

Suma dels capons } LXXI parells e lo terç de I capó

Suma de pernes XX que a raó de XI sous *valentis* } CXX sous

Suma de joves no açensades que a raó de VI diners *valentis* } LXXX sous III diners

Ítem són les joves açensades XII que a raó de IIII diners *valentis* III sous e muten entre totes } XXXIII sous III diners

Suma que són cens los tragins XXIX que a raó de VI diners valen } XIII sous VI diners

Suma dels ous } CXXIII ous

Suma dels diners censals } CCXL sous III diners

Ítem hi és lo delme del pa, vi, cabrits, formatges, ayls, safrà, pols hi cols, dret de la farina, seura, oli de bassa, panís, mill, mantes de pala, redorts, dret de sisteles e altres drets, axí com és acustumad. |*f.v*

Entenem a vendre, los procuradors de la honrada Almoyna dels pobres de la Seu de Barchinona, totes rendes de dits censals, pernes, capons, galines, ordi, sivades e tot altre cens, agrers de pa e de vi e d'altres fruys ab los delmes,¹⁹ axí com la dita Almoyna los reheb e rehebre los deu en lo castell de Ciges.

¹⁹ ab los delmes *afegit a la interlínia*.

Entenem axí mateix en la dita venda, los dits procuradors, lo pes de la farina ab aquesta condició, que'l comprador ho compradors hagen a tenir persona covinent e leyal qui justament tenga lo dit pes a pròpies despeses dels dits compradors.

Ítem entenem en la dita venda la meytat de tots esdeveniments qui no sobrepuget D sous qui s'esdevenguen en lo dejús escrit temps levat, primerament lo redelme e tots altres mesions qui en avocats, jutges, sags se deguen ho se agen affer axí com és acustumat.

Retenem-se emperò, los dits procuradors, que si els, per nom de la dita Almoyna, venien o establien orts ho cases ho altres halous²⁰ qui sigan pròpies del dit castell, que no agen los dits compradors en²¹ les dites entrades ho preu d'aquellos alguns.²²

Ítem se retenen que puguen fer gràcies ho gràcia axí com en terços, bans, empares ho en altre fet de jurisdicció.

Ítem se retenen que si dins lo dejús scrit temps eren tornats agrés a cens sens que ls dits compradors agen a pendra lo çens en compensació del dit agrer.

Ítem no entenem ésser tenguts de fala nenguna si hi és deuem, ans entenem que agen lo preu, qual que sie, quiti de tota mesió, portat en Barchinona, en cases ho loch de la dita Almoyna.

Entenem encara que lo dit preu sia bé assegurat per los dits compradors ab bones fermances a conegeudes dels dits procuradors.

Entenem a vendre les dites rendes de la festa de Sancta Creu de mag²³ proppassades en tro els anys següents.

No entenem emperò en la dita venda la orte ne lo forn del dit castell.

167

1353, juny, 20. Barcelona

Concessió. Pere Sacosta, conseller reial i batlle general de Catalunya, com a procurador del rei Pere III, concedeix a Arnau de Busquets, doctor en lleis, i a Bartomeu Català, canonge de Barcelona, administradors de l'Almoyna de la Seu de Barcelona, i als homes i dones del castell, vila i terme de Sitges que aquest castell i terme entrin a la batllia de Barcelona i surtin, per tant, de la vegueria de Vilafranca del Penedès, a canvi de 5.000 sous de moneda de Barcelona de tern, quantitat que es destinarà a l'expedició de l'armada reial contra els genovesos.

ACB, 4-70-34

In nomine Domini. Noverint universi quod ego, Petrus de Costa, consiliarius domini regis et baiulus Cathalonie generalis, ac procurator specialis ac etiam generalis cum libera et generali administracione excellentissimi ac magnifici principis et domini domini Petri, Dei gratia regis Aragone, Valencie, Maiorice, Sardinie et Corsice, comitisque Barchinone, Rossilionis et Ceritanie, prout de ipsa procuracione plene constat per instrumentum publicum inde factum auctoritate Bartholomei de Lauro, scriptoris domini regis et eius auctoritate notari publici per totam terram et dominacionem suam ac sigillo cereo rubea magestatis regie in pendentii munitum, cuiusquidem instrumenti procuracionis tenor dinoscitur esse talis:

«Noverint universi quod nos, Petrus, Dei gratia rex Aragone, Valencie, Maiorice, Sardinie et Corsice, comesque Barchinone, Rossilionis et Ceritanie, actendentes in et super expedicione nostre

²⁰ ho altres halous *afegit a la interlínia*.

²¹ en *afegit a la interlínia*.

²² d'aquellos alguns *afegit a la interlínia*.

²³ de mag *afegit a la interlínia*.

felicis armate quam fieri facimus de presenti contra januneses, publicos hostes nostros, et alia nos diversas peccunie quantitates, [±10] et necessario nos opportere habere. Idcirco, tenore presentis publici instrumenti, armiter valituri, constituimus et ordinamus vos, fidelem, de consilio nostro, Petro ça Costa, baiulum Cathalonie generalem, licet absente tanquam presente, procuratorem nostrum certum et speciale ac etiam generalem ad vendendum et titulo vendicionis concedendum ac in emphiteosim tradendum et alia impignorandum seu alienandum perpetuo vel ad tempus cum instrumento gratie vel fine et pro quocumque precio seu preciis vel quantitatibus et quibuscumque personis volueritis, pro nobis et nostro nomine, villas, castra, loca, feuda, iureciones, potestates, redditus, census, exitus, et proventus et quecumque alia bona seu iura ac patrimonia nostra vel corone nostre ubicumque existat tam inter baiulam vobis comistat quam alia ubicumque, dantes et concedentes vobis, dicto procuratori nostro, plenissimam facultatem ac generalem mandatum quascumque vendiciones seu alienaciones et alios contractus factos et fiendos per nos, nostro nomine, firmandi. Et acciones et iura inde nobis competentia seu competere debentia emptori seu emptoribus predictorum nostro nomine cedendi, et premium seu precia recipiendi nostro nomine. Et renunciandi quibus vis, legibus, iuribus, usaticis vel consuetudinibus atque foris quibus contra premissa vel aliqua de premissis venire possemus quovis modo vel causa. Et tradendi possessionem corporalem seu quasi omnium et singulorum per vos, huius nostri mandanti pretextu vendorum seu etiam vendorum. Et constituendi emptores predictorum dominos et procuratores in rem eorum propriam ad faciendum inde eorum libitum voluntatis, necnon faciendi apocham seu apochas, finem et diffiniciones ac cessiones de precio seu preciis predictorum. Tenendi quoque ac teneri promittendi de firma et legali eviccione predictorum per vos vendorum. Indeque bona nostra omnia in specie vel in genere obligandi iurandi necminus in animam nostram et alium sacramentum prestandi nostro nomine pro predictis complendis et eciam actendendis. Et ffideiussiones pro dictis vendicionibus fiendis pro eviccione, videlicet et alia offerendi et dandi si quos fuerit indeque ipsos ffideiussores servari promittendi indempnes sub virtute iuramenti per nos inferius presenti ac nostrorum omnium obligacione bonorum. Et generaliter omnia alia faciendi, tractandi, consciendi, promittendi, obligandi et iurandi quecumque fuerint ad hoc utilia, necessaria seu etiam opportuna. Et que etiam nos possemus si personaliter adessenus, etiam si talia sint que mandatum exigant speciale. Et ut si hic continerentur specialiter et expresse ceterum quia magis timeri solent specialia quam generalia vobis huius serie plenam licenciam impertimur firmandi, auctoritzandi, consentiendi decretumque ponendi pro nobis et nostro nomine franche et libere ac quitie absque aliquo salario sive iure nostri seu nostre scribanie omnes et singulas vendiciones, violariurom, censualium mortuorum et alia omnes contractu, mutui vel comande seu aliorum debitorum factas vel factos, fiendas vel fiendos per universitates civitatum, villarum et locorum Cathalonie vel per scindicos eorundem aut ordinatores guerre seu clavarios Cathalonie vel per singularis personas pro expedicione celeri armati [±7]. Quoniam nos, nunc ut extunc et extunc ut exnunc, quascumque vendiciones factas vel fiendas per vos, nostro nomine necnon omnia decreta seu firmas per vos imponendas seu imponenda ac firmandas vel fiendas sive firmando vel fienda in contractibus sive vendicionibus factis vel fiendis pro expedicione armate iamdicte laudamus huius serie firmamus, actoritzamus ac etiam ratione iuramenti per nos inferius prestiti ex certa sciencia emologamus. Nos enim, volentes vos in et super predictis et quolibet predictorum plenissimum posse habere vobis coniunctis plenarie vices nostras et liberam ac generalem administracionem cum plenissima facultate super eisdem omnibus et singulis et dependentibus seu emergentibus ex eisdem vel ea tangentibus quovis modo, promittentes vobis necnon et notario infrascripto tanquam publice persone stipulanti, pro vobis et aliis quorum interfuerit legitimate ac etiam iuramus per dominum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, nos semper habere ratum, gratum atque firmum quicquid per vos, dictum procuratorem nostrum, in predictis et circa predicta et dependentibus seu emgentibus ex eisdem vel ea tangentibus quoquomodo, pro nobis et nomine nostro procuratum et actum fuerit sine gestum et nullo tempore revocare sub bonorum nostrorum omnium hypotheca. Quomodo, ad maiorem cautelam omnium predictorum volumus et iubemus quod in dictis vendicionibus ac firmis seu decretis ponendis tanta fides habeatur quanta si nos easdem corporaliter seu personaliter faceremus ac sigillo nostro proprio muniremus. Nos enim ipsas vendiciones atque firmas per vos, dictum procuratorem nostrum factas seu fiendas nunc ut extunc laudamus, ut predictetur, firmamus et juramus. Et ex nostre potestatis plenitudine defectum quemcumque si cui predicta vel aliqua de predictis visa fuerint quomodolibet subjacente supplemus etiam et tollius, mandantes per hos

presens publicum instrumentum vicem in hac parte especiale gerens, universis et singulis officialibus et subditis nostris, presentibus et futuris, quantius contenta in presenti publico instrumento teneant firmiter et observent et ab aliis inviolabiliter faciant observari et non contraveniant seu aliquem contravenire permittant quavis causa. In cuius rei testimonium presens publicum instrumentum vobis fieri iussimus nostre magestatis sigillo inpendenti munitum.

Quod est actum et datum in regali seu palacio regio civitatis Valentie, vicesima die madii, anno a Nativitate Domini millessimo trecentessimo quinquagessimo tercio.

Signum (*signe*) Petri Dei gratia rex Aragone, Valencie, Maiorice, Sardinie et Corsice, comitisque Barchinone, Rossilionis et Ceritanie, qui hoc laudamus, firmamus et iuramus.

Testes huius rei sunt nobilis Luppus, comes de Luna et dominus civitatis Sugurbii; Bernardus de Capraria; Matheus Marcerii; Raimundus de Villanova, milites; et Jacobus de Faro, consiliarii dicti domini regis.

Sig(*signe*)num Bartholomei de Lauro, scriptoris dicti domini regis, et eius auctoritate notari publici per totam terram et dominacionem suam, qui predictis interfuit et de mandato eiusdem hoc scribi fecit et clausit cum raso et emendato in sextadecima linea, ubi dicitur «vobis necnon et notario infrascripto tanquam publice persones stipulanti pro vobis et aliis quorum interfuerit legitime ac etiam iuramus».

Actendens fuisse propositum coram me, pro parte procuratorum et administratorum Elemosine pauperum Sedis Barchinone, cum querela, quod vicarius Villefranche Penitensis et eius sagionis frequenter et sepius ac multipliciter vexant et inquietant homines et mulieres castri et ville de Cigiis et terminorum eorundem, sitorum in Cathalonia, in martitimo, que sunt alodium Elemosine supradicte, in exercicio iureddicionis criminalis, capiendo, trahendo et ducendo eos ad Villamffrancham nedum pro magnis set etiam quod minimis denunciationibus criminalibus sive factis ad ipsam vicariam spectantibus, nomine domini regis prefati, et eos captos detinet ultramodum et coacti oppresionibus et sumptibus cauteris habent componere cum eodem vel remanere in carcere sint vexati et alia, ut asseritur, ipsos iniuste afficiunt, quam plurimum laboribus et expensis, supplicantes idem procuratores michi, nomine domini regis, ut eis et dicte Elemosine ac hominibus predictis super hiis providere de remedio opportuno sine tamen iure regii lesionे scilicet extrahendo et exhimendo dictum castrum et villam et terminos eiusdem et homines et mulieres ibi habitantes et habitaturos cuiuscumque condicionis et status fuerit et eciam alios homines extraneos ibi forum seu iureddicionem spectantem ad dominum regem sortitos a dicta vicaria Villefranche, ponendo, incorporando et annexando ea et eo in perpetuum baiulie Barchinone et eius baiuliuo et foro baiuli Barchinone, qui nunc est et qui pro tempore fuerit. Quiquidem baiulus in dicto loco et eius terminis possit exercere omnem iureddicionem sicut faciebat vicarius Villefranche tam in hominibus et feminis dicti loci quam eciam in hominibus extraneis potissime quia plura loca sunt in convicinio castri predicti, qui sunt de baiulia et baiuliuo dicti baiuli Barchinone et etiam plures dictus baiulus Barchinone habet officiales per quos in ipsis castro et villa de Cigiis et eius terminis ita bene valet illam iureddicionem ad dominum regem pertinentem exercere sint per vicarius Villefranche. Quaquidem supplicatione benigne admissa, volens nomine predicto et ex parte dicti domini regis super premissis debite providere comperto quod premissa licet fieri poterant, sine iuris regii dampno et lesionе maxime cum dictum castrum et villam de Cigiis et eius termini et dicti homines et mulieres non exeant a regia iureddicione que non est dubium sic conservari debere per baiulum Barchinone, sint per vicarium Villefranche et premissis plene discussis tanquam consenis, rationi supplicationi annui supradicte.

Idcirco, tenore presentis instrumenti perpetuo valituro, nomine procuratorio quo supra, et ex parte dicti domini regis et nomine ipsius et per eundem dominum regem, cum hoc etiam publico instrumento vicem etiam especiale gerenti, statuo et decreto et provideo et concedo gratis et ex certa sciencia et consulte vobis, venerabilibus Arnaldo de Busquetis, legum doctori, et Bartholomeo Cathalani, canonicis Barchinone, procuratoribus et administratoribus Elemosine pauperum Sedis Barchinone, nomine dicte Elemosine et eidem eciam Elemosine, necnon successoribus ipsius Elemosine in perpetuum, ac hominibus et mulieribus castri et ville de Cigiis et terminorum eorundem et vobis, notario infrascripto, tanquam publice persone pro eis et pro aliis etiam personis quarum intest et intererit recipienti et paciscenti quod de decetero perpetuo predictum castrum et

villa de Cigiis cum terminis suis et hominibus et mulieribus, presentibus et futuris, et ibi habitantibus et habitaturis, cuiuscumque condicionis et status fuerint et cum hominibus et mulieribus extraneis ibi delinquentibus seu alia in dicto loco et eius terminis aliqua ratione forum seu iureddiccionem spectantem ad dominum regem sorcientibus sint ammodo immediate de baiulia seu baiuliuo civitatis Barchinone et iureddiccione eiusdem baiulie Barchinone, et de eius limitibus et eius baiulo et districtui eiusdem, qui nunc est et qui pro tempore fuerit, subiecta et ipsum castrum et villam de Cigiis cum terminis suis et hominibus et mulieribus supradictis dicte baiulie Barchinone et eius baiuliuo et limitibus ipsius et eius foro et iureddiccioni unio, adiungo, incorporo perpetualiter et annexo et ipsum castrum et villam cum terminis suis et hominibus et mulieribus supradictis removeo, exhimo, extraho et separo et disiungo et remotum ac remota exemptum et exemptam extractu et extracta et separatum et separatam et disiunctum et disiuncta in perpetuum esse volo penitus a dicta vicaria Villefranche Penitensis et eius vicario qui nunc est et qui pro tempore fuerit et a foro et iureddiccione et districtu eiusdem vicarie Villefranche et a limitibus eiusdem. Statuens et ordinanas, ex parte dicti domini regis, quod decetero in perpetuum baiulus Barchinone, qui nunc est et qui pro tempore fuerit, et eius iudex et officiales et sagiones sui et non dictus vicarius Villefranche nec officiales et sagiones sui, vertantur et uti possint in dicto castro et villa de Cigiis et eius terminis iureddiccione quam dictus dominus rex ibi habet tam in hominibus et mulieribus ibi habitantibus et habitaturis quam in aliis extraneis omnibus modis et forma quibus utitur et utebatur dictus vicarius Villefranche Penitensis, salva tamen Elemosine supradicte et eius procuratoribus et administratoribus illa iureddiccione quam ibi habent seu habere debent. Promittens ex parte dicti domini regis per omnes heredes et successores suos quoscumque vobis dictis venerabilibus procuratoribus et administratoribus Elemosine supradicte et eidem etiam Elemosine et hominibus et mulieribus supradictis et vobis etiam notario infrascripto tanquam publice persone pro eis et pro aliis etiam personis quarum insterest et intererit recipienti et paciscenti, quod dictus dominus rex et sui successores in perpetuum predictum statutum, decretum ac provisionem et concessionem, et omnia alia et singula supradicta tenebunt et observabunt in perpetuum et quod in aliquo non contravenient nec aliquem contravenire permittent aliqua ratione, iure seu causa. Et si quod absit dictus dominus rex vel successores sui contrafecirent per oblatione vel alia aliqua ratione totum id quod contrafecerint sit nullum et irritum decernatur pro nunc ut extunc. Pro huiusmodi vero statuto, decreto et provisione ac concessione habui et recepi et confiteor me habuisse et recepisse, nomine dicti domini regis, a vobis, dictis venerabilibus procuratoribus et administratoribus, de bonis seu peccunia dicte Elemosine quinque mille solidos monete Barchinone de terno, quos dictus dominus rex seu ego, nomine et ex parte ipsius, misit seu convertit seu misi et et converti in expedicionem felicis armate dicti domini regis quam facit contra januenses, publicos hostes suos. Et ut predicta potiore robore fulciantur iure in animam dicti domini regis per dominum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus meis coporaliter tacta, ea omnia et singula prefatum dominum regem et suos successores tenerat firmiter et inviolabiliter observare et facere observari perpetuo et in aliquo non contrafacere vel venire aliqua ratione, iure seu causa nec aliqua necessitate quantumcumque magna fuerit que dictum dominum regem et successores urgeat seu urgere possit in presenti seu etiam in futuro. Mandantes etiam ex parte dicti domini regis cum hoc presenti publico instrumento vicem etiam especiale obtinentis in hac parte dico vicario Villefranche, qui nunc est et qui pro tempore fuerit et eius sagionibus et officialibus presentibus et futuris quod amodo in dictis castro et villa et eius terminis seu in hominibus et mulieribus ibi habitantibus et habitaturis ac delinquentibus in eisdem ac bonis eorum iureddiccione illa quam dictus dominus rex ibi habet seu alia occasione iurisdiccionis dicti castri, ville et terminorum suorum nullatenus utantur seu uti presumant cum sicut, ut predictitur, a sua vicaria, foro et iureddiccione et limitibus eiusdem remoti excepti abstracti et disiuncti et totaliter separati, interdicendo nomine iamdicto, ex parte dicti domini regis, dicto vicario Villefranche, sagionibus et officialibus eiusdem, presentibus et futuris, et totum locatenentibus perpetuo exercitium iurisdiccionis illius quam dictus dominus rex habet in dictis castro et villa et eorum terminis et hominibus et feminis ibi habitantibus et habitaturis et aliis quibuscumque delinquentibus in dictis castro, villa et eorum terminis seu alia ibi forani seu iureddiccionem spectantem ad dominum regem sorcientibus tanquam separatis et remotis exceptis abstractis et disiunctis penitus a vicaria Villefranche predicta et eius foro et iureddiccione et districtus a limitibus eiusdem. Mandans insuper ex parte dicti domini regis cum hoc publico instrumento [±6]nam especiale gerenti procuratori Cathalonie generali necnon vicario Barchinone et vicario Villefranche Penitensis aliisque universis et singulis officialibus et subditis prefati domini

regis et successorum eius presentibus et futuris quod prefatum statutum, decretum ac provisionem et concessionem et omnia alia supradicta et singula firma habeant et observent in perpetuum et contra predicta vel aliqua de predictis non faciant vel acceptent nec contraveniant nec aliquem contravenire seu facere permitant aliqua ratione, si iram et indignacionem dicti domini regis cupiunt evitare. In cuius rei testimonium, nomine procuratorio predicto et ex parte dicti domini regis, mando fieri presens publicum instrumentum vobis, dictis venerabilibus procuratoribus et administratoribus dicte Elemosine, nomine eiusdem Elemosine et eidem etiam Elemosine per Fferrarium de Conamina, auctoritate regia notarium publicum Barchinone.

Actum est hoc Barchinone, vicesima die mensis junii, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo tercio.

S<ig>+num Petri de Costa, procuratoris dicti domini regis predicti, qui nomine predicto hec laudo, firmo et iuro.

Testes huius rei sunt venerabilis Petrus de Ruvira, legum doctor; Guilelmus Jordani, procurator fiscalis baiulie generalis Cathalonie, cives Barchinone; et Marchus de Vilario, de villa de Arbucio.

Signum (*signe*) Petri, Dei gratia regis Aragone, Valencie, Maiorice, Sardinie et Corsice, comitisque Barchinone, Rossilionis et Ceritanie, qui predictum statutum, decretum, provisionem et concessionem et omnia alia et singula supradicta laudamus et firmamus et sigillum nostrum in presenti iussimus appendendum, necnon si quis defectus esse in preinserto procuratorio instrumento propter quem predicta facta gesta seu acta et in pactum deducta per dictum Petrum çà Costa, procuratorem nostrum, penitus non possent sortoi effectum id tollimus et supplemus de plenitudine nostre regie potestatis et etiam predictis omnibus et singulis auctoritatem nostram interponimus periter et decretum appensum hic manu fidelis scriptoris nostri, Jacobi Conesa, in civitate Valencie die XXII^a julii, anno a Nativitate Domini M^o CCC^o quinquagesimo tercio. Jacobi videt.

Sig(*signe*)num Fferrarii de Conamina, auctoritate regia notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit cum litteris rasis et emmendatis in linea vicesima quinta ubi dicitur «ibi», et in linea vicesima septima in duabus locis in altero quorum ubi dicitur «ita bene» et in altero ubi dicitur «Item per», et in linea vicesima octava ubi dicitur «volens nomine predicto et ex parte dicti domini regis super premissis debite providere», et in linea vicesima nona in duabus locis in uno quorum dicitur «sit» et in altero dicitur «sicut», et in linea tricesima octava ubi dicitur «predictam» et in linea tricesima nona ubi dicitur «vero» et in linea quadragesima septima ubi dicitur «prefatum» et in linea quintadecima ubi dicitur «semper habere».

168

1353, juny, 21. Barcelona

Compromís. Pere Sacosta, conseller reial i batlle general de Catalunya, com a procurador del rei Pere III, confirma la venda feta el 21 de juny de 1353 a Arnau de Busquets, doctor en lleis, i Bartomeu Català, canonge de Barcelona, administradors de l'Almoina de la Seu de Barcelona, del mer i mixt imperi i tota l'alta i baixa jurisdicció que el rei tenia al castell, vila i terme de Sitges, que l'Almoina té per lliure i franc alou, i es compromet a complir els quatre capitols continguts en la venda.

ACB, 4-70-364

In nomine Domini. Noverint universi quod ego, Petrus de Costa, consiliarius domini regis ac baiulus Cathalonie generalis et procurator ad hec et ad alia constitutus, cum libera et generali administracione a excellentissimo ac magnifico principe et domino domino Petro, Dei gratia rege Aragone, Valencie, Maiorice, Sardinie et Corsice, comiceque Barchinone, Rossilionis et Ceritanie, prout de ipsa pronunciacione plene constat per instrumentum publicum inde factum auctoritate

Bartholomei de Lauro, scriptoris dicti domini regis et eius auctoritate notari publici per totam terram et dominacionem suam, ac sigillo cereo rubeo magestatis regie impendentis munitum, quod actum et datum fuit in regali seu palacio regio civitatis Valencie, vicesima die madii, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo tertio. Actendens, nomine procuratorio quo supra, me vendidesse et ex causa vendicionis concessisse vobis, venerabilibus Arnaldo de Busquetis, legum doctori, et Bartholomeo Cathalani, canonicis Barchinone, procuratoribus et administratoribus generalibus Elemosine pauperum Sedis Barchinone, ementibus nomine dicte Elemosine et eidem eciam Elemosine, in perpetuum merum et mixtum imperium et omnem iuridictionem altam et baxam quam dictus dominus rex habebat et possidebat et habere et possidere debebat in castro et vila de Cigiis et terminis eorundem et in hominibus et mulieribus ibi habitantibus et habitaturis cuiuscumque condicionis et status fuerint, et eciam in hominibus et mulieribus extraneis et alia generaliter quacumque iuridictionem quam dictus dominus rex in dicto castro et villa et terminus eorundem habet et possidet per se seu suos officiales more naturali, concepta iuxta formam in instrumento vendicionis comprehensam, quodquidem castrum et villam cum hominibus et mulieribus terminis, pertinenciis et iuribus sitis dicta Elemosina habet et possidet et habere et possidere debet per liberum et franchum alodium in Cathalonia in mari[tima], prout de ipsa venditione plene constat per instrumentum publicum inde factum auctoritate Fferrarii de Conamina, notari infrascripti, vicesima prima die mensis junii, anno a Nativitate domini millesimo trecentesimo quinquagesimo tertio. Actendens insuper in limine dicti contractus vendicionis fuisse acta et conducta et in pactum deducta inter me, nomine quo supra, ex una parte, et vos, nomine predicto, ex altera, contenta in quatuor capitulis inter alia factis super dicta venditione, quorum quatuor capitulorum tenores tales sunt:

«Item, que lo dit senyor rey, ne altre per nom seu, no puxa vendre ne donar ne cambiar ne en altre manera alienar, durant lo temps de la gràcia, a altra persona ho universitat la dita juridicció.

Item, lo senyor rey, ne sos fills ne succebidors seus, ne procurador general de Cathalunya, ne comissaris lurs, ne nul altra per nom del senyor rey, en cas que la juridicció cobràs lo senyor rey, no puxen de les coses comeses ho crims perpetrats del temps lavors passat en los dits castell e vila e termens d'aquells, entro al temps que la iuridicció cobràs lo senyor rey, fer inquisicions ne punicions algunes en neguna manera.

Item, que en cas que'l senyor rey rema la dita juridicció que ven, que la juridicció que la Almoyna ha en lo dit castel de Ciges romanya a la dita Almoyna franca e de tot e[±4] illesa.

Item, que si lo senyor rey cobra la juridicció damunt dita per rahó de la gràcia, que anan que la cobra haia e dege enderrocar ho fer enderrocar les forques, costell e altra senyal de juridicció qui y sia posat per rahó de la dita venda.»

Ego enim, nomine predicto, vobis predicta [±6] in dictis capitulis et in pactum deducta servare. Idcirco, gratis et ex certa sciencia, nomine procuratorio quo supra, predictum dominum regem per firmam et solemnem stipulationem et sine dolo, malo et fraude ac machinacione, convenio et promitto vobis dictis Arnaldo de Busquetis et Bartholo[m]eo Cathalani, procurato[ri]bus et administratoribus supradictis, nomine dicte Elemosine et eidem eciam Elemosine, et vobis, notario infrascripto, tanquam publice persone, pro eis et pro aliis eciam personis quarum interest et intererit, recipienti et paciscenti, quod dictus dominus rex seu alii [±35] nec excambiabit nec aliter alienabit durante tempore gracie per vos fiende super vendici[one] predicta alicui persone vel manuficati iureddicionem predictam, nec eciam dictus dominus rex, nec filii nec successores sui nec procurator generalis Cathalonie nec comiss [±30] nomine dicti domini regis, in casu videlicet quo idem dominus rex recuperaret juridiccionem [±8]ssit de rebus commissis vel criminibus perpetratis de recipere tunc preterito in dictis castro et villa et terminis ipsorum usque ad tempus quo dictam iuridiccionem [±19] dictis rex facere inquisiciones nec puniciones aliquas aliquo modo. Et eciam in casu quo dictus dominus rex redimat juridictionem predictam, volo et concedo nomine quo supra quod iurisdiccionem quam dicta Elemosina habet in dicto castro de Cigiis remaneat [±9] sine franca penitus et illesa. Necminus si dictus dominus rex recuperaverit iuridictionem predictam, ratione dicte gracie, quod antequam ipsam reciperet, habeat et debeat diruere seu derui facere furchas, costellum, et aliud signum iuridictionis quas et quem posite et posita [±6] in dictis castro et villa et terminis eorum, ratione dicte vendicionis. Insuper, gratis et ex certa sciencia, ratione et auctoritate predictis convenio et promitto vobis quod ego, nomine quo supra, complebo et actendam et tenebo et observabo et dictus dominus rex complebit et actendet et tenebit et observabit dicta capitula et alia predicta quod in aliquo non contraveniam nec contravenire absque

iure, causa vel eciam racione. Hec igitur que dicta sunt facio, paciscor et promitto ego, dictus Petrus de Costa, nomine et auctoritate²⁴ predictis, obligo vobis, nomine dicte Elemosine et eidem eciam Elemosine, omnia bona dicti domini regis, mobilia et immobilia, habita et habenda. Et ut predicta maiori gaudеant firmitate non vi nec dolo set sponte iuro in animam dicti domini regis per dictum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, predicta omnia [et] singula actendere et complere, tenere et observare et in aliquo non contravenire aliquo iure, causa vel eciam racione. Hec igitur que dicta sunt facio, paciscor et promitto ego, dictus Petrus de Costa, nomine et auctoritate predictis vobis, dictis venerabilibus Arnaldo de Busquetis et Bartholomeo Cathalani, [ca]nonicis dicte sedis Barchinone, procuratoribus et administratoribus dicte Elemosine nomine dicte Elemosine et eidem eciam Elemosine et vobis eciam notario infrascripto tanquam publice persone pro eis et pro aliis eciam personis quarum interest et intererit, recipienti et pacienti ac eciam legitime stipulant.

Actum est hoc Barchinone, vicesima prima die mensis junii, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo tercio.

S<ig>+num Petri de Costa, procuratoris dicti domini regis predicti, qui nomine predicto hec laudo, firmo et iuro.

Testes huius rei sunt venerabilis Petrus de Ruvira, legum doctor, et Guillelmus Jordani, cives Barchinone.

Signum (*signe*) Petri, Dei gratia regis Aragone, Valencie, Maiorice, Sardinie et Cosice, comitisque Barchinone, Rossilionis et Ceritanie, quo hoc instrumentum, conventionis et promissionis et capitula supradicta et omnia alia et singula pretacta laudamus et firmamus et in ipso instrumento sigillum nostrum iussimus appendendum necnon siquis defectus esse in instrumento procuratorio per nos facto de quo supra mencio habetur propter quem predictum facta gesta seu acta et in ded[±3] per dictum Petrum ca Costa, procuratorem nostrum [...] Id vollimus et supplemus de plenitudine nostre regie potestatis et eciam predictis omnibus et singulis auctoritatibus nostram intrepidimus iuriter et decretum appositum hic manu fidelis scriptoris nostri Jacobi Conesa in civitate Valencie XXII^a die iulii, anno a Nativitate Domini M^o CCC^o quiquegesimo tercio. Jacobus videt

Sig(*signe*)num Fferrarii de Conamina, auctoritate regia notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit cum litteris rasis et emendatis in linea decima ubi dicitur «d'ell»; et in linea terciadecima, ubi dicitur «per firmam»; et in linea quintadecima, ubi dicitur «dictus dominus»; et in linea vicesima, ubi dicitur «et alia predicta et quo in aliquo»; et in linea vicesima prima, ubi dicitur «nomine dicte»; et in linea vicesima tercia, ubi dicitur «dicte».

169

1353, desembre, 11-16 [Vilafranca del Penedès]

Requeriment. Pere Pujol, porter reial, presenta a Bernat Pelegrí, lloctinent de Berenguer de Guanet, cavaller i veguer de Vilafranca, una carta on s'explica la sortida del castell de Sitges de la vegueria de Vilafranca per incorporar-se a la vegueria de Barcelona, segons concessió feta pel rei als procuradors de l'Almoina el 20 de juny de 1353 (cfr. doc. 167) i una segona carta de Pere Sacosta adreçada al veguer i sotsveguer de Vilafranca on s'explica el canvi de jurisdicció, feta a Sitges l'11 de desembre, a la qual cosa el lloctinent del veguer diu que ja havia rebut la primera carta i demana còpia de la darrera i dos dies per deliberar. El dia 15, el lloctinent reclama el dret que pertany a la vegueria per un privilegi de Pere III per raó del dot de la difunta reina Elionor, del 9 de gener de 1348. La resposta de la vegueria de Vilafranca és enviada l'endemà als procuradors de l'Almoina.

ACB, 4-70-365

²⁴ et auctoritate repetit.

170

1353, desembre, 17

Àpoca. Pere Sacosta, conseller reial i batlle general de Catalunya fa a Arnau de Busquets, doctor en lleis, i Bartomeu Català, canonge de Barcelona, procuradors i administradors de l'Almoina, dues concessions: per una banda, que el castell de Sitges, amb els seus homes i dones surtin de la vegueria de Vilafranca per entrar a la batllia de Barcelona, a canvi de 5.000 sous que el rei invertirà en l'expedició reial contra els genovesos (cfr. doc. 167). I per altra banda, el mer i mixt imperi i la jurisdicció alta i baixa que el rei ha venut a l'Almoina per 12.000 sous, també destinada a l'expedició contra els genovesos (cfr. doc. 168). El conseller reial rep els 17.000 sous i promet que el rei confirmarà tot plegat al cap d'un mes.

ACB, 4-70-464

171

1355, març, 15. [Sitges]

Àpoca. Berenguer des Clapers, de la vila del castell de Sitges, com a possessor dels béns que van ser de Guillem Gassó del mas i la seva muller Arsenda, reconeix haver rebut de Bartomeu Bardoi, de la mateixa vila, 4 sous i 6 diners de moneda de Barcelona de tern per raó del cens endarrerit d'un alberg situat a la vila, pel qual paga un cens anual de 18 diners.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caps 1343-1356, quadern 1355-1356, f.2r

172

1355, març, 17. [Sitges]

Venda. Romeu Marí, del terme de Roda d'Arc de Berà, ven a Berenguer Gausech, de la vila de Sitges, una casa situada a la vila de Sitges, sota domini de l'Almoina, i cens pagador a Guillem Gassó i els seus successors d'una quartera d'ordi censal per Sant Pere i Sant Feliu, pel preu de 13 lliures menys 2 sous de moneda de Barcelona de tern.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caps 1343-1356, quadern 1355-1356, f.2v-3r

173

1355, març, 24. [Sitges]

Establiment. Arnau de Busquets, canonge de la Seu de Barcelona, procurador i administrador de l'Almoina juntament amb Bartomeu Calany, canonge de la Seu, estableix a Ferrer Messeguer, de la vila de Sitges, una peça de terra que l'Almoina té per lliure i franc alou, situada al lloc del Colomer, a cens de 18 diners de moneda de Barcelona de tern per Nadal. Es paguen 5 sous en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caps 1343-1356, quadern 1355-1356, f.55r-v

174

1356, gener, 18. Barcelona

Arrendament. *Gofred de Santa Eugènia, ardiaca del Vallès i de Barcelona, i Bartomeu Català, canonge de Barcelona, procuradors i administradors de l'Almoina dels pobres, estableixen a Pere de Quart, del lloc de Sitges, el forn o forns de destret de Sitges amb totes les seves pertinences, que l'Almoina té en lliure i franc alou, a cens de 20 sous per Nadal durant 25 anys, amb la condició que Quart cogui els pans decentment i si un forn no és suficient per coure els pans, faci funcionar els dos forns. A més, hi haurà d'enfornar els pans panades, formatjades, flaons i cassoles dels administradors i oficials de l'Almoina. Es paguen 50 sous en concepte d'entrada.*

ACB, 4-70-36

175

1356, maig, 18

Enfranquiment. *Arnau de Busquets, doctor en lleis i canonge de Barcelona, en representació de Miquel de Ricomà], bisbe de Barcelona i d'acord amb el Capítol, i davant la súplica presentada per Pere Ferrer i Bernat de Quart, jurats del castell de Sitges d'aquell any, concedeix l'enfranquiment dels drets d'intèstia i eixorquia als homes i dones del castell de Sitges, uns drets que ja no es demanen als castells i llocs del voltant. Es concedeix aquest enfranquiment amb les següents condicions: en cas que una persona mori amb testament, però els seus hereus l'anul·lin, l'Almoina no pugui protestar per intèstia; si algú mor en edat infantil, de manera que no hagi pogut testar, que l'Almoina no pugui reclamar el dret d'intèstia; si algú mor després d'edat infantil sense descendència, que l'Almoina no pugui protestar per eixorquia.*

AHMS, Pergamins, 49. Es conserva un trasllat de l'1 de desembre de 1390 realitzat per Francesc de Montalt, notari públic de Barcelona, a ACB, 4-70-35.

176

1356, juliol, 30. Barcelona

Procura. *Arnau de Busquets, doctor en lleis, canonge de Barcelona i vicari del bisbe de Barcelona, Jaume de Sant Climent, precentor, Berenguer de Papiol, ardiaca del Penedès, Guillem de Torrelles, Pere de Canet, Joan Ricomà, Pere Alquisimi, Pere Bramona i Ramon Ferer, canonges de la Seu, elegeixen procuradors seus, del Capítol i de l'Almoina, Ramon Romeu i Bartomeu Català, canonge de Barcelona, per tal que vengui censals morts i violaris per saldar els préstecs que va haver de contractar per pagar els salariis de cavallers i homes a peu que l'Almoina tenia i té al castell de Sitges per raó dels genovesos que van atacar el castell i que encara poden tornar.*

ACB, 4-70-110

In nomine Domini, amen. Noverint universo quod, cum Elemosina pauperum Sedis Barchinone sit et fuerit diversis personis peccunie quantitatibus quas mutuo recepit ab eosdem quasque habuit necessario expendere et converttere in salario seu stipendio militum et pedicuum, quos habuit tenere et nunc tenet in castro de Cigiis, quod est dicte Elemosine, et in defensione et tuixione eiusdem

propter januenses, illustrissimi domini regis Aragone et suarum gentium inimicos capitales, qui dudum cum multitudine galearum et gentium armatarum venerunt versus dictum castrum et ipsum forciter debellarunt et in armis et aliis necessitatibus dicti castri et alia, pro restauracione eiusdem, cum alia nisi hec fierent dictum castrum esset in perdicione. Et cum dicta Elemosina ad presens non habeat in promptu peccuniam de qua posset solvere quantitates peccunie in predictis conversas nec eciam decetero tenere milites et pedices in dicto castro, si forte dectero dictos januenses ad dictum castrum hostiliter contingerit revenire, nec aliqua habeat bona mobilia vel immobilia comode in promptu vendendo de quibus posset in dictis peccunie quantitatibus satisfacere creditoribus quibus eas debet, et alia dicti castri necessitatibus subvenire ac eciam ipsius Elemosine negotiis providere. Idcirco, die sabbati intitulata tricesima die mensis julii, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo sexto, in presencia mei, Petri Borrelli, auctoritate regia notarii publici Barchinone, et in presencia eciam testium infrascriptorum ad hec specialiter vocatorum et rogatorum venerabiles et discreti viri domini Arnaldus de Busquetis, legum doctor, canonicus Barchinone, vicarius in spiritualibus et temporalibus generalis reverendi in Christo patris domini Michaelis, divina providencia Barchinone episcopi in remotis agentis, Jacobus de Sancto Clemente, precentor, Berengarius de Papiolo, archidiaconus Penitensis in ecclesia Barchinone, Guillelmus de Turrillis, Petrus de Caneto, Johannes Ricomani, Petrus Alquiximi, Petrus Bramona et Raymundus Fferrarii, canonici Sedis Barchinone, in quadam domo nova intus claustrum Sedis Barchinone constructa, Capitulum vulgariter appellata, ut Capitulum, ad sonum campane, more solito congregati, et Capitulum eciam facientes ad quos, ut asseruerunt, onus et honor dicte Elemosine pertinent et spectant habita, ut asseruerunt, super hiis deliberacione per quem modum nunch dampnose possent habere peccuniam de qua possent complere predicta. Et tandem invenerint per modum infrascriptum quam per alium fieri esse utilius dicte Elemosine habere peccuniam antedictam. Ideo, dicti domini de Capitulo et Capitulum, facientes nomine dicte Elemosine et Ecclesie Barchinone et nomine eorum proprio, cum auctoritate et decreto venerabilis et discreti viri domini Arnaldi de Busquetis, vicarii supradicti, presentis et auctoritzantis, facerunt, constituerunt et ordinaverunt suos veros et legitimos procuratores, sindicos, actores, factores et yconomos generales, venerabiles et discretos viros dominos Raymundum Romei et Bartholomeum Cathalani, canonicos Barchinone, et quemlibet eorum insolidum, ita quod non fiat pocior condicio primitus occupantis sed quod per unum eorum inceptum fuerit per alterum eorum mediari valeat prosequi et futuri, ad vendendum et ex causa vendicionis concedendum, pro dicto venerabili Capitulo et singularibus de eodem, nomine dicte Elemosine et Ecclesie Barchinone, et pro eos cuicumque seu quibuscumque personis voluerint et pro quocumque precio seu preciis eis videatur, censualia mortua ad in perpetuum in nuda percepcione, seu violaria ad vitam duarum personarum, illius videlicet quantitatis que eis videatur, habenda et recipienda per emptorem seu emptores eorundem et suos successores, et quos velint scilicet per quemlibet eorum suam quantitatatem censualis pensionis et violarii a dicta Elemosina et Ecclesie Barchinone et bona earundem et de bonis dictorum constituencium et cuiuslibet eorum insolidum et pro toto annuatim certo seu certis terminis de quibus cum dictis emptoribus convenerint, et ad promittendum pro dictis dominis constituentibus et uno quoque ipsorum et eorum nomine et dictarum Elemosine et Ecclesie Barchinone, ipsis emptoribus et cuilibet eorum quod ipsi domini constituentes et singulares de Capitulo seu procuratores et administratores dicte Elemosine dabunt et solvent predicta censualia et violaria eisdem et cuilibet eorum et eorum successoribus in eisdem censualibus et violariis intus civitatem Barchinone et in hospiciis seu mansionibus eorundem seu procuratorum ipsorum, habentium ab eisdem causam seu locum vel ubi ipsi seu causa ab eis inde habentes voluerint in dicta tamen civitate ffrancha, siquidem quitia, libera et [±7] ab omni onere contribucionis, questie et alterius servitutis vel numeris, quocumque iure vel nomine censeantur et aliorum quorumcumque que dici vel nominari possint dicte Elemosine et Ecclesie Barchinone, penitus expedita, liberata atque remota propriis dicte Elemosine et Ecclesie Barchinone et cuiuslibet eorum et ipsorum constituencium et cuiuslibet eorum sumptibus et expensis, videlicet cuilibet ipsorum emptorum suam pensionis censualis seu violarii quantitatem per terminos de quibus convenerint cum eisdem. Et quod predicta facient dicti domini constituentes et quilibet eorundem seu fieri facient a procuratoribus seu administratoribus dicte Elemosine, sine omni scilicet dilacione, excusacione et excepcione, et absque omni dampno et missione ipsorum emptorum et cuiuslibet ipsorum et suorum successorum, et quorum ipsi et quilibet eorum voluerint et ordinaveint, ut est dictum. Et ad assignandum ipsis emptoribus et cuilibet eorum dicta censualia seu violaria et quodlibet earum,

videlicet cuilibet ipsorum emptorum suum censuales per universis et singulis bonis et iuribus dicte Elemosine et Ecclesie Barchinone, et dictorum constituencium et cuiuslibet ipsorum quecumque sint et ubicumque privilegiatis et non privilegiatis que pro dictis censualibus solvendis possint obligare specialiter et expresse. Et ad tradendum possessionem corporalem seu quasi de dictis censualibus et de predictis bonis et iuribus dictarum Elemosine et Ecclesie Barchinone ipsis emptori, vel emptoribus, vel procuratoribus eorum, vel cui seu quibus voluerint obligatis. Et ad promittendum, nomine dictorum dominorum, constituencium et cuiuslibet eorundem prenominatis emptori seu emptoribus et eorum successoribus ac quibus ipsi voluerint, quod restituent et solvent ipsis et cuilibet ipsorum et eorum successoribus, si quos missiones, dampna et interesse ipsi et sui successores fecerint et sustinuerint quoquomodo pro predictis pensionibus dictorum censualium et violariorum et qualibet eorum, petendis et habendis a dicto termino seu terminis in antea et alia, si contra predicta vel infrascripta vel aliqua de predictis et infrascriptis dicti domini constituentes fecerint vel venerint ullomodo. Et ad conveniendum et paciscendum cum ipsis emptoribus quod super missionibus, dampnis et interesse credatur ipsis emptoribus et cuilibet eorum et eorum successoribus in eisdem censualibus et violariis solo simplici sacramento quod possent eis quo ad predicta defferre. Renunciando super hoc cuilibet legi sive iuri dicenti dilacionem, iuramenti ante sui prestacionem posse revocari. Et ad promittendum eciam nomine dictorum dominorum et cuiuslibet ipsorum ipsis emptoribus et cuilibet eorum et successoribus ipsorum quod dabunt et solvent eis et suis successoribus ac causam ac eis habentibus in predictis, pro pena et nomine pene, quelibet die que solucio dictorum censualium et violariorum retardabitur, illam peccunie quantitatem de qua cum emptoribus predictorum poterunt convenire. Et ad promittendum pro predictis dominis constituentibus et qualibet ipsorum emptori seu emptoribus predictorum quod super predictis vel aliquo predictorum ipsi domini constituentes vel aliquid aut aliqui ipsorum non firmabunt ius ipsis emptori seu emptoribus vel suis successoribus aut causam ab eis habentibus in predictis nec causabuntur cum eis nec contestabimur littere nec opponent eis aliquam aliam excepcionem, excusacionem, compensacionem, diffugium vel maliciam, nec aliquam aliam causam, propter quam possent soluciones annuales dictorum censualium et violariorum differre vel super predictis vel aliquo predictorum in aliquo se iuvare. Et ad renunciandum pro ipsis dominis constituentibus et qualibet ipsorum omnibus supradictis auxiliis, et ad promittendum eis non uti aliquo modo. Et ad promittendum eciam pro dictis dominis constituentibus et qualibet ipsorum quod ipsi domini constituentes vel aliquis aut aliqui ipsorum non impetrabunt aliquod privilegium gratiam elongamenti super sedimenti provisionis et guidatrici a domino nostro propria vel eius legatis et a reverendo domino episcopo Barchinone eiusque vicariis et officiis, et a domino rege nec a domina regina et a liberis suis eorumque procuratoribus quacumque persona de hoc potestatem habente, nec quod ratione alicuius marchie, reprehesalias empare seu pignoris facte vel faciende, concesse vel concedende, per dominum regem vel quoscumque officiales suos vel per alium quecumque de hiis potestatem habentem, ad instanciam ipsorum dominorum constituencium vel alicuius eorum vel aliquarum aliarum personarum nomine ipsorum non opponent nec facient nec opponere nec facere possint aliquam compensacionem nec retencionem de dictis censualibus seu violariis nec de aliqua parte eorundem nec se indere a solucione eorundem censualum seu violariorum aliquatenus excusabunt nec eciam different quoqvmodo. Et ad mandandum venerabilibus procuratoribus et administratrisbus dicte Elemosine et cuilibet ipsorum, qui nunc sunt et pro tempore fuerint, quatenus de redditibus et iuribus dicte Elemosine, dictis emptori seu emptoribus vel cui voluerint loco eorum, respondeant et satisfaciant de predictis censualibus et violariis qualibet anno in eorum terminis, et de omnibus dampnis, missionibus et interesse eorum. Et eisdem emptori seu emptoribus potestatem dandum compellendi dictos procuratores dicte Elemosine et quemlibet eorum quibuscumque modis et quemadmodum idem domini constituentes possent ante vendiciones dictorum censualium et violariorum, ac si presentes personaliter interessent et eisdem procuratoribus et cuilibet eorum finem et pactum de non petendo faciendum in qualibet venditione dictorum censualium et violariorum postquam predicta de predictis redditibus et iuribus dicte Elemosine predictis emptoribus et cuilibet eorum solverint et tradiderunt qualibet anno in eorum terminis. Et ad scribendum et solvere promittendum ipsis emptoribus et cuilibet eorum et eorum successoribus pensiones dictorum censualium scilicet cuilibet [...] pensionem sui censualis seu violarii quantitatem annuatim in suo termino seu terminis et pro qualibet die solucionis dictorum censualium seu violariorum cessate in libro curie vicarii reverendi domini episcopi Barchinone. Et confessiones iudiciales de eisdem faciendis et recipiendum

perceptum de solvendo in dicta curia, cum omnibus et singulis penis seu missionibus, promissionibus, renunciaciōnibus, cautelis et securitatibus supradictis et cum aliis quibuscumque clausulis ad hec necessariis, utilibus et opportunis ad utilitatem ipsorum emptorum et cuiuslibet eorum et suorum in hiis successorum. Et ad obligandum predictis emptoribus et cuilibet eorum et eorum successoribus omnia bona dicte Elemosine et Ecclesie Barchinone et dictorum constitucionum et cuiuslibet eorum, mobilia et immobilia, habita et habenda, quecumque sint et ubicumque. Et ad acceptandum terminum seu terminos et quemlibet eorum dictorum censualim seu violarirum pro spacio sex mensium vel alterius temporis quod datur debitoribus pro vendendis honoribus. Et ad renunciandum residuo spacio sex mensium vel alterius temporis quod datur debitoribus pro vendendis et distrahendis honoribus, ut est dictum, et spacio quadrimestri quod a lege indulgetur condempnatis in personali accione et omni alii cuicunque spacio dilacioni vel termino temporis vel dierum dato vel concesso de foro, usu, stilo aut alia in vel pro similibus, tam in curia domini regie quam in alia quacumque curia, ecclesiastica vel secularia. Et omni eciam privilegio sive beneficio elongacionis super sedimenti provisionis, guidatici et gracie obtento vel obtainendo tam a domino rege quam a domina regina et a liberis suis eorumque procuratoribus et a quacumque eciam alia persona de hoc potestatem habente et omni auxilio et beneficio eiusdem privilegii et omnibus eciam aliis privilegiis, consuetudinibus, statutis, usaticis, foris, deffensionibus et iuribus pro eis in hiis faciencibus et quibus se possent adversis predicta quovis modo tueri eciam si ipse deffensiones fora et iura sint talis nature que de iure absque ipsorum specificacione renunciari nequeat, cum hic pro specificatis habere voluerunt dato eciam quod essent maiora vel eciam graviora. Ed ad recipiendum precia et ad faciendum eisdem emptoribus et cuilibet eorum apocham seu apochas de soluto. Et ad renunciandum eciam pro ipsis dominis constituentibus et eorum nomine beneficio novarii constitutioni et dividedarum accionum et epistole Divi Adriani et omnibus aliis iuribus, statutis et consuetudinibus et beneficiis pro eis in hiis facientibus quibus possent se iuvare adversus predicta. Et ad prestandum in animas dictorum dominorum constituencium et cuiuslibet eorundem ad Sancta Dei Quatuor Evangelia, corporale iure, quod ipsi domum coſntinentes et quilibet ipsorum attendent et complebunt, tenebunt et observabunt omnia et singula supradicta ac alia per ipsos scindicos, actores, yconomos et procuratores et utrumque eorum, nomine ipsorum promittenda et in aliquo non contravenirent aliquo iure, causa vel eciam racione. Et ad faciendum et firmandum de predictis et quolibet predictorum ac aliorum a predictis seu circa predicta deppendencium seu emergencium publicum instrumentum seu publica instrumenta cum predictis promissionibus, renunciaciōnibus, securitatibus et cautelis et aliis opportunis, prout ad utilitatem ipsorum emptorum et eorum successorum melius fieri poterit et dictari eciam ubi essent vel sint talia que sine expressa posicione eorum predicta vel aliqua de predictis non possent intelligi vel comprehendendi, volentes et conscientes prenominati domini constituentes pro positis et adiectis hic haberi ac si nominaliter hic essent apposita et adiecta ac expressa ubi eciam maiora vel graviora fuerint superius expressatis. Et ad recipiendum mutuum seu mutua tam a iudeis quam christianis, tam ad usuras quam ad baratas, de quacumque seu quibuscumque monetis, eisdem procuratoribus et cuilibet eorum expendiens videatur et sub illis pactis et convencionibus de quibus convenerint cum eisdem et pro predictis omnibus et singulis fideiussores et cauciones quascumque, dandum et ipsos ab eis servari indempnes promittendum. Et pro predictis omnibus et singulis bona dicte Elemosine specialiter et generaliter obligando et de eisdem possessionem tradendum. Et de predictis omnibus et singulis fieri, faciendum et firmandi, publicum instrumenum seu publica instrumenta cum omnibus securitatibus, obligacionibus, renunciaciōnibus et cautelis ad hec necessariis. Et ad substituendum procuratorem vel procuratores ad predicta et quodlibet predictorum. Et generaliter omnia alia et singula in et super premissis et eorum quolibet et deppendentibus ex eisdem seu ea tangentibus quoquomodo pro predictis dominis constituentibus et quolibet ipsorum et eorum nomine faciendum, obligandum, firmandum, iurandum, renunciandum, promittendum quecumque sint ad hec utilia et eciam opportuna eciam si mandatum exigerent speciale et sint maiora et graviora superius expressatis. Et nichilominus iamdicti domini constituentes ipsum mandatum sempre iteratis nominibus ampliantes tradiderunt et concesserunt potestatem ipsis eorum scindicis, actoribus et procuratoribus et yconomis et utrique ipsorum insolidum, ut est dictum, super predictis et eorum quolibet et super predictis omnibus et singulis ad predicta attendentibus vel ab eis deppendentibus vel que ad totalem premissorum, effectum et comodum ipsorum emptorum et ipsorum successorum hiis actendere valerent, et prout melius et firmius, lacius et caucius, in dicta curia domini episcopi Barchinone est constuetum firmari

et dictari per periciores et similibus scripturis et alia meliori modo quo poterit ad firmitatem ipsorum emptorum et suorum successorum in premissis ad sensum sapientis per emptores eligendi ac eciā plenam et liberam ac generalem administracionem cum plenissima facultate. Promittentes insuper dicti domini constituentes dictis nominibus iamdictis emptoribus et eorum cuiilibet et successoribus ipsorum, necnon et prefatis procuratoribus, scindicis et actoribus ac michi, notario infrascripto, tanquam publice persone, pro ipsis emptoribus et quolibet ipsorum et ipsorum successoribus et pro aliis eciā personis quarum interest et intererit, stipulanti ac recipienti predicta omnia et singula attendere et completere, tenere et observare et se ratum, gratum et firmum perpetuo habituros quitquid per dictos scindicos, actores et yconomos et utriusque ipsorum et per substituendum seu substituendos ab eis super predictis et circa predicta pro dictis dominis constituentibus et unoquoque ipsorum eorumque nomine procuratum et actum sive eciā gestum fuerit et nullo tempore revocare sub bonorum dicte Elemosine et Ecclesie Barchinone et suorum priorum et cuiuslibet ipsorum omnium ypoticha. Et de predictis omnibus et singulis pecierunt et rogaverunt iamdicti domini constituentes fieri et tradi eis et dictis emptoribus et cuiilibet ipsorum et suis successoribus publicum et publica instrumenta per me, notarium infrascriptum, ad memoriam rey geste.

Acta fuerunt hec die et anno ac loco predictis, presentibus scilicet me, dicto notario, et discretis Berengario Saborit, beneficiato in Sede Barchinone, et Bernardo Serra, prebitero Barchinone, ad hec vocatis specialiter pro testibus et rogatis.

Sig(*signe*)num mei, Petri Borrelli, auctoritate regia notarii publici Barchinone, qui unacum supradictis testibus, predictis omnibus et singulis, ut supra continetur, presens rogatus interfui et hec scribi feci et clausi, cum litteris suprapositis in linea decima, ubi dicitur «presentis et auctoritatis», et in linea tricesima prima, ubi dicitur «habente», et in linea quadragesima quarta, ubi dicitur «ad recipiendum predicta», et in linea quinquagesima secunda, ubi dicitur «obligandum», et in linea quinquagesima octava, ubi dicitur «dictis», et cum litteris rasis et emendatis, in linea terciadecima, ubi dicitur «pensionis», et in linea vicesima secunda, ubi dicitur «oluerint», et in linea vicesima quarta, ubi dicitur «conveni», et in linea vicesima octava, ubi dicitur «aut», et in linea quinquagesima secunda, ubi dicitur «et de», et cum litteris eciā suprapositis, in linea decima, ut dicitur «scindicos».

1357, abril, 6. [Sitges]

Establiment. Arnau Mulet i la seva muller Maria, de la vila del castell de Sitges, estableixen a Bernat Girona, de la mateixa vila, una peça de terra plantada de vinya, situada al terme del castell de Sitges, al lloc anomenat l'Era, que va ser de les possessions d'Antoni Peiró, difunt, sota domini de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, a cens de 8 sous de moneda de Barcelona de tern per Sant Miquel. El preu d'entrada és de 12 sous. Els almoiners fermen la venda.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, Cartulari A, f.132r-134r

Sit omnibus notum quod ego, Arnaldus Mulet, ville castri de Cigiis, et ego, Maria, eius uxor, gratis et ex certa sciencia, per nos et nostros, presentes et futuros, damus et in emphiteosim stabilimus vobis, Bernardo Gerona, ville eiusdem loci, et vestris et quibus volueritis perpetuo quandam peciam terre vinee plantatam, quam habemus et habere debemus in termino castri de Cigiis, in loco vocato la Era, que fuit de possessionibus et pertinenciis Anthoni Payró, quondam, dicte ville, et tenemus eam pro venerabili Elemosina^{f.132v} pauperum Sedis Barchinone, sub dominio ffrancho et quito alodio suo, prout terminatur ex una parte cum honore Petri Grantida, et ex alia parte cum honore Arnaldi Mola, et ex alia parte cum honore de n'Stanyol et cum via publica que ibi est. Hanc autem stabilimentum et in emphiteosim dacionem facimus vobis et vestris et quibus volueritis perpetuo sicut melius dici potest et intelligi ad vestri vestrorumque salvamentum comodum et bonum intellectum cum introitibus et exitibus, iuris et pertinenciis suis universis et cum omnibus

melioramentis ibi factis et fiendis et terminis et affrontacionibus suis supradictis in hunc videlicet modum et formam, quod vos et vestri succesores in predictis faciatis, detis et solvatis, facere, dare et solvere teneamini nobis et nostris a primo venturo festo sancti Michaelis ad unum annum et inde singulis annis in eodem festo seu termino, octo solidos monete Barchinone de terno pro censu dicte pecie terre et omnium melioramentorum suorum que vos inde in ipsa feceritis, quem censum faciatis vos vel vestri nobis et nostris in adiutorium illius census quem nos facimus et facere debemus dicte Elemosine pro honoribus et possessionibus nostris, quo fuerunt dicti Anthonii Payró, quondam, nunquam vere vos nec vestri non eligatis neque proclametis in predictis que vobis damus et stabilimus alium dominium sive dominos nisi tamen dictam venerabilem Elemosinam pauperum dicte Sedis et suos honorabiles procuratores et administratores, nomine eiusdem. Et nos et nostros in predicto censu liceat vobis et vestris predicta que vobis damus et stabilimus dare, vendere, stabilire, et alia alienare vestris tamen consimilibus personis et non aliis, salvo tamen semper in predictis censu, iure et dominacione dicte venerabilis Elemosine et suorum venerabilium procuratorum et administratorum, nomine eiusdem, et salvo eciam nobis et nostris dicto censu dictorum octo solidorum, ut predictitur. Promittentes vobis et vestris predictam donacionem et stabilicionem facere, tenere et possidere perpetuo, secure, potenter et in sana pace, contra omnes personas, iure nostre proprie adquisitionis, sub obligacione bonorum nostrorum habitorum et habendorum, tam mobilium quam immobilium et teneri etiam vobis et vestris quisquam nostrum insolidum perpetuo, promittimus de firma eviccione et legali garencia et de toto dampno, missione et interesse que seu qua pro predictis opportebit vos vel vestri facere vel sustinere aliquomodo de quibus creditur vobis et vestris solo semplici sacramento absque omnia alia pro-^{f.133r}batione requisita. Renunciantes quantum ad hec omni culibet iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Pro intrata autem presentis stabilimenti habuimus et recepimus a vobis, manibus nostris numerando, duodecim solidos monete Barchinone de terno, super quibus renunciamus omni excepcioni predicte peccunie non numerate non recepte et intrate non habite et doli, mali et infrascriptam accioni et omni alii legi, iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus.

Actum est hoc sexta die mensis aprilis, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo septimo

Sig+num Arnaldi Mulet, sig+num Marie, uxoris dicti Arnaldi Mulet, predictorum, qui hec laudamus, concedimus et firmamus

Testes huius rei sunt Petrus Robert et ffrater Dominicus Salares, de ordine minorum, et Fferrarius Mulet

Ego, Berengarius de Papiolo, archidiaconus Penitensis in ecclesia Barchinone ac procurator pauperum Elemosine dicte ecclesie Barchinone, salvo iure in omnibus dicte Elemosine, hec firmo ^{f.134r}

Ego, Petrus de Caneto, canonicus in ecclesia Barchinone ac procurator pauperum Elemosine dicte ecclesie, salvo iure in omnibus dicte Elemosine, hec firmo

Sig(signe)num Ffrancisci Novella, presbiteri regentis scribaniam ecclesie Sancte Tecle de Cigiis pro venerabili Bernardo Segura, rectore eiusdem ecclesie, qui hec scripsit cum litteris suprapositis in quarta linea ubi scribitur «que fuit de possessionibus et pertinenciis Anthonii Payró, quondam, dicte veille» et in nona linea, ubi ponitur «quem censum faciatis vos et vestri nobis et nostris in adiutorium illius census quem nos facimus et faceret debemus dicte Elemosine pro honoribus et possessionibus nostris que fuerunt dicti Anthonii Payró, quondam», et clausit.

terra, i de Francesca, muller seva, 65 sous de moneda de Barcelona de tern, del deute de 110 sous de moneda de Barcelona de tern que Ramon Company li devia, a ell i a la seva germana Martina.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 2, f. 1v-2r

179

1357, abril, 14. [Sitges]

Establiment. *Pere Messeguer i la seva muller Ferrera, del terme de Sitges, estableixen a Berenguer Marí, de la vila de Sitges, dues peces de terra situades al terme de Sitges, als Messeguers, sota domini de l'Almoina a agrer de quart de pa i vi i cens d'una quartera d'ordi pagadora a Pere Messeguer per Sant Pere i Sant Feliu. Es paguen 8 sous en concepte d'entrada.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 2, f. 3r

180

1357, abril, 14. [Sitges]

Establiment. *Pere Messeguer i la seva muller Ferrera, del terme de Sitges, estableixen a Bernat de Quart, de la vila de Sitges, dues peces de terra situades al terme de Sitges, als Solers, sota domini de l'Almoina a agrer de quart de pa i vi i cens d'una quartera d'ordi pagadora a Pere Messeguer per Sant Pere i Sant Feliu. Es paguen 8 sous en concepte d'entrada.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 2, f. 4r

181

1357, maig, 29. [Sitges]

Venda en encant. *Bernat Colomer, de la vila de Sitges, com a curador dels béns que foren de Pere Marí del mas i la seva mare Berenguera, difunts, venen en encant a Elisenda, viuda de Pere Amat, de la vila de Sitges, un hortet, situat al terme del castell de Sitges, al pou Devall, que fou dels béns del mas de Pere Marí, i es té sota domini de l'Almoina, a cens de 2 sous en adjutori de cens del mas i d'un capó a Bernat Gassó des Palou, i que rep en adjutori 5 diners que fa Francesca Carbonella, viuda, i un terç de capó que fa Maria Otger, viuda. El preu de venda és de 20 sous i 6 diners de moneda de Barcelona de tern. Berenguer de Papiol i Pere de Canet fermen la venda.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, segle XIV, quadern 2, f.8v-9v

Ego, Bernardus Colomer, ville castri de Cigiis, curator datus et assignatus per venerabilem curiam castri de Cigiis, bonis que quondam fuerunt Petri Marini de manso et Berenguarie, eius matris, defunctorum, termini castri de Cigiis, prout constat per instrumentum receptum in notulis curiam castri de Cigiis, III^a idus octobris, anno a Nativitate Domini millesimo CCC^o XL^a IX°, ad instanciam creditorum seu alia ius, in et super bonis dictorum Petri Marini et eius matris Berengarie, quondam, transacto spacio sex mensium michi dato per honoribus vendendis, cum non sint bona mobilia in dicta cura de quibus possit satisfacere creditoribus antedictis, exposui venerabilem Guilelmum de Canoves, sagionem et publicum curitorem ville castri de Cigiis, quemdam ortetum qui ffuit de

tenedonibus et honoribus mansi dictorum Petri Marini et Berengarie, eius matris, quondam, et est in termino castro de Cigiis, iuxta puteum Deval, qui est satis propre domus Bernardi Alegre et tenetur per venerabili Elemosinam pauperum Sedis Barchinone, sub dominio et francho elodio suo et sub censu duorum solidorum monete Barchinone de terno in adjutorium census quem dictus mansus facet dicte venerabili Elemosine et sub censu etiam unius caponis, quem caponem heredes Bernardi Gaçonis des Palou, quondam, habet et habere debent super dictum ortum, quicquidem omnes sencus supradicti solvit et presentatur tam dicte et venerabili Elemosine quam heredibus Bernardi Gaçonis in festo Nativitatis Domini, quolibet anno perpetuo, et dictus ortus accipit et accipere debet quelibet anno perpetuo in predicto festo seu termino²⁵ in adjutorium suis census quem ipse tenetur facere quinque denarios, quos facit Francischa viso Guilelmi Cabonela, vidua, et unum terc caponis quem facit Maria Otger, vidua, per aliquibus ortellis que vos ipse tenent, que fuerit scilicet mansi predicti. Et dictum curitorem faci dictum ortum plures preconitzari, et facta inde legitima subastacione, cum non apparuerit aliquis emptori qui tantum precium offeret sive dare in dicto dicte orteto quantum vos, domina Alicensis, uxor Petri Amat, quondam, ville castri de Cigiis. Idcirco, gratis et ex certa sciencia, auctoritate dicte cure, vendo et *f.9r* concedo vobis, dicte domine Elicsendi, et vestris perpetuo, predictum ortetum sive ortum, prout terminatur ex una parte cum orto domina Otgera, viuda, et ex alia parte cum orto Jacobi Coll, et ex alia parte cum arareto, et ex alia parte cum itinere publico. Hanc autem vendicione et concessione facio vobis, dicte domine Elisensis, et vestris, perpetuo, et quibus volueritis, actoritate dicte cure, cum introyitibus et exitibus et omnibus iuribus et cum pertinenciis suis universis, sicut melius dici potest et intelligi ad vestri vestrorumque salvamentum, comodum et bonum intellectum, extrahendo predicta que vobis et vestris vendo de iure, posse et dominio nostri, nomine quo supra, et eadem in posse, ius et dominium vestri vestrorumque, nomine quo supra, trado, transfero et transmiso irrevocabiliter cum hoc presenti perpetuo instrumento vobis et vestris perpetuo valituro, inducendo inde vos et vestros et quos volueritis, in predictis que vobis et vestris vendo, nomine quo supra, in corporalem possessionem vobis quia ad habendum, tenendum et possidendum in sana pace contra omnes personas et res, ratione earum. Et ex causa huius vendicionis dono et concedo et mando vobis et vestris, nomine iamdicto, omnia loca mea, iura, voces et acciones, reales et personales, utiles et directas, mixtas et extraordinarias, et alia quascumque que michi competunt, possunt et debent competere, nomine quo supra, in predictis que vobis et vestris vendo, quibus locis, iuribus, vocibus et actionibus meis predictis possitis vos et vestri et quos volueritis perpetuo uti, agere et experiri, agendo et defendendo in iudicio et extra iudicium vel quocumque alio modo vobis melius placuerit quemadmodum ego poteram, et posse, nomine quo supra, ante huiusmodi vendicione et concessione vel postea quandcumque. Constituendo inde vos et vestros et quos volueritis in predictis que vobis vendo, nomine quo supra, dominos et procuratores, ut in rem vestram propriam, ad faciendum inde vestre libitum voluntatis in omnibus de predictis. Salvo tamen semper in predicte iure et dominio dicte venerabili Elemosine et suorum honorabilium procuratorum et administratorum eiusdem et salvo etiam dicto censu duorum solidorum dicte monete, solvendorum quelibet anno perpetuo dicte venerabile Elemosine, in adjutorium census quem mansus dictorum Petri Marini et Berengarie, eius matris, facere debet venerabili Elemosine, solvendo quelibet anno in termino sive festo supradicto et salvo etiam dicto censu unique caponus solvendo quelibet anno perpetuo heredibus Bernardi Gaçonis des Palau, quondam, in festo seu termino iamdicto. Pro precio autem huius vendicionis et concessionis habui et recepi et vos michi *f.9v* dedistis et soluistis viginti solidos et VI denarios monete Barchinone de terno, michi quitos a iure terni, in quibus renuncio omni excepcioni predice peccunie non numerate et non habite et non recepte, et doli mali et infrascriptum accioni et legi que subvenit deceptis ultra dimidia iusti precii et omnia alii cuiilibet iurii, legi et consuetudini contra hec repugnantibus, dando et renunciando, nomine quo supra, vobis et vestris et quibus volueritis, siquid hec vendicio vobis vendo, iamdicto nomine, plus modo valet vel amodo valebunt vel possit valere precio antedicto, promiendo vobis et vestris, nomine quo supra, quod contra predicta non veniam nec venire faciam aliquo iure, causa vel ratione per eviccionem autem predictorum obligo vobis et vestris tota bona dicte cure, ego tamen nec bona mea propria non simus bonis nec vestris per predictis in aliquo obligati.

Actum est hoc XVIII die mensis madii, anno a Nativitate Domini millesimo CCC^o LVII°

²⁵ quelibet anno perpetuo in predicto festo seu termino *afegit a la interlínia*.

Sig+num Bernardi Colomerii, curatoris predicti, qui nomine et actoritate dicte cure, hec laudo, concedo et firmo

Ego, Berengarius de Papiolo, archidiaconus Penitensis in ecclesia Barchinone ach procurator pauperum Elemosine dicte ecclesie, salvo iure in omnibus dicte Elemosine, hec firmo

Ego, Petrus de Caneto, canonicus in ecclesia Barchinone ach procurator pauperum Elemosine dicte ecclesie, salvo iure in omnibus dicte Elemosine, hec firmo

Sig(signe)num mei, Antici de Podio Stephani, notarii publici de Cigiis pro Guilelmo Raymundi de Fonolletto, rectore ipsius loci, qui hoc instrumentum notatum et firmatum inveni inter notulas scribanie dicti loci et in hac forma redactum clausi quarto nonas aprilis, anno Domini millesimo trecentesimo quadragésimo septimo, cum firmis positis in fine notule sue

182

1357, juny, 25

Venda. Ferrer Novella i Arsenda, de la vila de Sitges, venen a Pere Cucó dels Cucons, del castell de Ribes, 4 quartans de blat censals pagadors per Sant Pere i Sant Feliu per una peça de terra situada als Cucons, pel preu de 15 sous.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 2, f.13r-14r

183

1357, juliol, 4

Definició. Pere Trobat i Guillem Perxa, del terme del castell de Garraf, renuncien al mas que tenen al terme del castell de Garraf, sota domini i alou del monestir de Sant Vicenç de Garraf.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 2, f.16r

184

1357, juliol, 4. [Sitges]

Establiment. Francesc Duran, prior del monestir de Sant Vicenç de Garraf, per tal de dur a terme obres de millora al monestir, estableix a Arnau Ros, de la vila de Sitges, un mas o masia situat al terme de Garraf, a la Vallbona, que Pere Trobat i Guillem Perxa han definit recentment, i que en temps pretèrits va ser dels pares d'Arnau Ros. Es paguen 5 sous en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 2, f.16v-17r

185

1364, setembre, 5. Sitges

Prestació d'homenatge. Pere Cuçó, Guillem Carbó, Jaume de Clapers, Bernat Alegre "el Jove", Bartomeu Castell, Bernat Gausech, Bartomeu Gassó, fill de na Amada, Pere Xifré del carrer

Nou, Francesc Xifré del carrer Nou i Pere Gibert, tots de la vila de Sitges, reconeixen ser homes de l'Almoyna dels pobres de la Seu de Barcelona, i que li seran fidels i lleials. Preseten homenatge de boca i mans a Guillem de Pacs, donzell, batlle al castell de Sitges per l'Almoyna.

ACB, 4-70-37

Noverint universi quod die jovis, que est quinta die septembris anno a Nativitate Domini M^o CCC^o LX° quarto, in presencia mei, Raymundi de Ortis,²⁶ prebiteri et scriptoris curie castri de Cigis pro venerabili Elemosinam pauperum Sedis Barchinone, et in presencia etiam Fferrarii Font, Jacobi Coyll, mayoris dierum, Petri Bruguers, Petri Pellicerii, sartoris, Fferarii Carbó, Francischii Novella, prebiterii, Jacobi Noguera, Raymundi Pexó et plurium aliorum de loco ville de Cigis, testium ad hoc vocatorum et rogatorum, Petrus Cuçó, Guilelmus Carbó, Jacobus de Claperiis, Bernardus Alegre, junior, Bartholomeus Castell, Bernardus Gausech, Bartholomeus Gaçó, filius *de na Amada*, Petrus Xiffreni de vico Novo, Francischus Xiffreni de dicto vico Novo, et Periconus Giberti, omnes predicti de villa de Cigiis, gratis et ex certa sciencia, ab hac die in antea usque ad ultimum diem vite ipsorum et cuiuslibet eorum, prestiterunt sacramentum fidelitatis pariter et homagiis ore et manibus comendatum in posse venerabilis Guilelmi de Pax, domicelli, baiuli in castro de Cigis pro venerabili Elemosine pauperum Sedis Barchinone iamdicte, quod dum ipsi fuerint homines dicte venerabilis Elemosine erunt fideles, legales et obedientes in omnibus licitis et honestis dicte Elemosine et honorabilibus procuratoribus ac administratoribus eiusdem et substitutis procuratores vel baiuli ipsorum seu eorum locatenentes amitantes membrorum seu partem aliquam alicuius membra vel aliquid aliud nec causam prestabant aut tractabant quod dicte Elemosine seu dictis honorabilibus procuratoribus ac administratoribus seu eorum procuratoribus substitutis nec baiulo seu baiulis vel eorum locatenentibus dicte Elemosine iniuria seu contumelia aliquam inferatur. Et si sciverint vel audiverint quod aliquis aliquod predictorum vellet facere, tractare vel sustinere contra dictam venerabilem Elemosinam vel contra dictos honorabiles procuratores ac administratores eiusdem seu contra eorundem substitutos procuratores sive contra baiulum vel eius locatenentes predicti castri posse ipsorum eisdem et cuilibet eorum ut non fiat impedimentum prestabunt. Et si sciverint etiam quod aliquis dictam Elemosinam seu dictos eius honorabilis procuratores administratores sive substitutos eorum procuratores aut baiulum vel eius locatenentes in dicto castro vellet offendere et inde fuerint requisiti eorum posse eisdem honorabilibus procuratoribus ac administratoribus et eorum procuratoribus substitutis seu baiulo et eius locatenentibus in predicto castro et cuilibet ipsorum prestabunt auxilium. Et si aliquid in secreto fuerit eis per dictam honorabilem Elemosinam seu per dictos eiusdem procuratores ac administratores sive per substitutos eorum procuratores vel per baiulos eiusdem Elemosine de dicto castro seu per quemlibet eorum postulatum illud sine licencia predice Elemosine seu dictorum honorabilium procuratorum ac administratorum sive eorundem substitutorum procuratorum vel baiulorum et eorum locatenentum seu cuiuslibet predictorum nomine pudent vel quod panderetur facient. Et si consilium fuerit per dictam venerabilem Elemosina seu predictos honorabilis eiusdem procuratores ac administratores aut eorum substitutos procuratores sive per baiulos et eorum locatenentes in dicto castro vel per quemlibet eorum postulatum illud secundum quod magis eis videbitur expedire dabunt prefate Elemosine et eiusdem honorabilibus procuratoribus ac administratoribus sive eorundem substitutis procuratoribus necnon dicto baiulo et eius locatenentibus. Et si contrarium fecerint de predictis omnibus seu de aliquo predictorum voluerunt et concenserunt dicti superius nominati quod sint predictores et abusatores predictores ad forum Aragonie et abusatores ad consuetudinem Cathalonie et de hoc non possint se scundire per duellum seu per batalliam per parem vel consimilem nec cum aliquo genere armorum. Immo hoc presens scriptura seu instrumentum redderet ipsos et quemlibet ipsorum pro predictoribus bausatoribus per viris et convictis probans ubique penitus et apud omnes et ad eternam rey memoriam de predictis dictis venerabilis Guilelmus de Pax, baiulus predictis, nomine dicte Elemosine requisivit me, dictum scriptorem, ei fieri et tradi publicum instrumentum in testimonium premissorum, que fuerunt acta in platea predice ville de Cigis, die et anno predictis presente me, dicto scriptore, et presentibus testibus supradictis.

²⁶ Ortiz *afegit a la interlinia*.

Sig(*signe*)num mei, Raymundi de Ortis, prebiteri scriptoris curie castri de Cigis, venerabili Elemosine pauperum Sedis Barchinone, qui predictis omnibus interfui unacum testibus et venerabili Guilelmo de Pax, baiulo supradictis, et ad requisitione dicti venerabilis baiuli hoc scripsi, cum supraposito in prima linea ubi scribitur «Ortis», die et anno prefixo et clausit.

186

1365, març, 11. [Sitges]

Àpoca. *Galceran de Sobrevida, prevere del castell de Creixell, diòcesi de Tarragona, reconeix haver rebut de Francesc, viuda de Guillem Carbonell, pescador de Sitges, una barca o llaüt amb els seus aparells, és a dir cinc remes, arbre, antenes, vela i timó, que Guillem Carbonell tenia en comanda.*

ABC, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, segle XIV, llibre 1364-1365, f.9r. Acompanya aquest document una nota inscrita en un full solt, inserida dins del manuals notarial, on diu «Les robes que en Galsaran de Sobravila de Guillem Carbonell, pescador, e són aquestas: primerament I laüt e V remes e arbre e antenes e 1ª vela e govern».

Galcerandus de Supravilla, presbiter castri de Caxella, diocesis Terrachone, ex certa sciencia confietor et recognosco vobis Francische, uxor quandam Guilelmi Carbonelli, piscatoris de Cigis, quod habuisse et recepi a vobis unam barcham sive *llaüt* cum aparamentis infrascriptis videlicet quinquem remis, arborem, antenas, vela et gubernaculo eiusdem, que dictus Guillelmus Carbonelli ut aut in comanda mantenebat et quia de predictas est michi per vos plenarie satisfactum ad voluntatem meam, facio vobis et vestris de predictis apocha de recepto bonum et perpetuum fine et pactum de ulterius non petendo michi et meis super hiis imponendo silencium sempiternum sicut melius dire et intelligi potest ad vestri et vestrorum salvamentum et bonum intellectum.

Actum est hoc XI^a die a mensis marci, anno a Nativitate Domini millesimo CCC^o LX^a quinto.

Testes huius sunt Bernardus Gonera, Bernardus Piquerii et Bernardus Martini, scolaris.

187

1365, juliol, 19. Sitges

Tutoria i inventari “post mortem”. *Guillem de Pacs, donzell, assigna Maria, viuda de Pere Font, tutora dels fills d'ambdós. A continuació, es fa l'inventari dels béns mobles i immobles de Pere Font.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 3, f.2v-3r

Die diyous, XIX mensis juli, anno a Nativitate Domini M^o CCC LX quinto, in presencia mei, notarii infrascripti, venerabili Guillelmi de Pachs, domicillus, constitutus personaliter intus castri de Cigis, et Petri Coll, Berengarii de Claperis, Michaelis Riba et Ferrarii Bruneti. Et incontinenti dicta Maria, tutrix et curatrix predicta, et ad conservacionem intimu spiritu, in presencia superius vocatum, feci inventarium presens de bonis et iuribus que fuerint dicti Petri Font, viri sui, et nunc sint dictorum pupillorum.

Et primo invenit in bonis mobilibus, unum cubum continens pro vel XI saumatas. Item duas bótas de mena. Item II^{as} duodenas de quintolenchs. Item una alfàbia cum una pesa de farina de forment. Item IIes certines guarnides de teryela cum mig quartà d'oli. Item 1 barril. Item 1ª pastera ab peus cobertada. Item 1 parell de portadores badines. Item 1 travesser listat de pocha valor. Item 1 cortax ab XXXV posadores. Item IIes bragues. Item parell de guans de ferre. Item 1ª balesta ab IIes etochs. Item unes ores de vidre. Item II corbelles de culir palmes. Item 1ª falch. Item 1ª escala. Item migta taula de pi.

Item IIIes troces de caytats. Item altre troç de caytat. Item I post. Item I^a bóta gran de fusta grossa qui té XII somades. Item I^a altra bota qui té VII somades. Item I conqueta d'aram. Item I^a taula plegadiça ab peus. Item II^{os} banchs. Item IIes quarteres e migas de forment. Item XXX forchs d'ays. Item IIIes gerres plenes d'oli en què havia ben XXII quarteres d'ordi. Item IIIes gerres buydes e la una és melleta. Item I cub, és encivellat ab XX cercolls. Item I pagès. Item I brecol. Item VII feixs de palmes seques. Item I tabart mesclat blau squinçat. Item I^a paella d'aram. Item I scudelea de verduchs. Item I^a gitadora de fferre. Item IIIes barrals, los II desonats. Item unes graeles. Item uns feres de och. Item paster de fferre. Item V scudeles, II culeres de fust. Item I talador gran e IIes quinques IIes boxs ab I tonus de fust. Item mortere de peça marbea. Item I^a capereta ab peus de pocha valor. Item I servidor gran ab I taledor poch. Item I lit de posts ab màrfega e I lançol ab I^a vanova e migas flaçada e travesser listat blau. Item I arquibanch. Item IIes limaneres. Item I^a caxa plana. Item VII cartes públiques faens per los dits pupills. Item I^a stora de jonch de València. Item IIes post ab IIes pages. Item I cot vert de dona de IIes vies de magranetes. Item I^a tovalola ab los caps obtats de seda. Item unes calçes e I caperó tarongats. Item I meetot de pocha valors. Item unes ca [...] taulas. Item IIIes cavayons. Item I begau d'am de pocha valor menys de mànegues. Item I manill scaçat. Item I^a vanova blanca bona. Item I farçet cubert de seda froch. Item I^a capa morada listada. Item I^a capa simla de guant ab tafatà verd listat. Item I cota vermelha de dona ab IIes vies de trena d'or et ab I^a via de granadura. Item una cota de drap tarongat, ab gemiroses e IIes vies de trena d'or et ab parell d'axins. Item I^a gonela de dona vermelha ab fices de talet als punys e IIII dotxenes de botons d'argent. Item I brau de dona ab corporal de bordet. Et ab sots faldes de fustani vermel. Item I^a gonella de dona morada ab trena d'or als punys ab III dotzenes e X botons d'argent. Item I^a gramala e I^a gonela d'om de olea scinta de drap de narvi feses davant. Item I parell de lançols de IIIes telles. Item unes tovalles franceses obtades de seda als caps. Item I cuperí obtat de seda ab flochs de seda. Item capell de dona ab tafatà et ab corda de seda. Item I matalaf. Item IIes bragues. Item I^a caxa plana gran buyda. Item III taçes d'argent llarga daurada qui pesen [espai en blanc]. Item I^a candalera ab IIII vells de dona, los III de pocha valor. Item I anellet d'or ab I^a perla. Item unes vermeles de pocha valor. Item I borau de fustani blanch de dona. Item III culeres d'argent, I^a trencada. Item a denariis septuaginta sex solidos et IIII^{or} florins. *Item unum florí que dedi en Ferrer Font.* Item [...] Albert Font en Arnau deç Casals de Ribes, ab carta publica, XXX solidos. Item deu en Pere Coll per senayles que comprà a la dita Maria, XXVII solidos.

Item invenit unum hospicium, in quo habitavit dictus Petrus, in dicta villa de Cigiis, cum patichus, cum dictis domibus contiguas, terminatum cum domibus Raymundi Pexó, Petri Granada, Arnau Rubey et cum vico publico.

Item unum ortum quem dictus Petrus habebat iuxta villam de Cigiis, terminatum cum honoribus Bernat Alegre, Petri Carbonelli et cum torrente.

Item unam vineam apud locum quid dicit la Pastera, terminatum cum honoribus Petri Carbonelli, Bernardi Alegre et cum torrenta de la Pastera.

Item aliam vineam apud locum de l'Uyastrell, terminatum cum honoribus domina Camar, Bernardi Magistri, Guilelmi de Brito et via publica.

Item aliam vineam apud locum de Pinuscorp, terminatam cum honoribus Petri Carbonelli, Bonanati Carbonelli cum camino publico.

Item aliam vineam apud locum d'Ayguadolç, terminatam cum honoribus Antonii Jordani, Bernardus Rubey, Petri de Bosco, Bernardi Alegre.

Item I^a flaçada blanca de poca valor.

Item I migencer qui encara no és acabat.

Protesta fuit dicta Maria, etcetera, quod si alia bona dictorum potuerit invenire, quod ea possit in presenti repertorio oponere. Et dictus Guilelmus de Pachs predictis suum decrecium aposuit presentibus testibus supradictis. Et incontinenti dicta Maria constituit suos actores et procuratores generales Petrum Carbonell, patrem suum, et Ferrarium Font, socerum suum, fiat largo modo, et dictus baiulus suum aposuit decretum at sono super Raymundi Rigau, ville de Cigiis, de confessu Bonanat Amat et Ferrarii Font, predicte vile de Cigiis, confessio et recognosco vobis predicto Raymundo Rigau, viro meo, quod ego habui et recepi a nobis omnes illas quinquaginta libras monete Barchinone quas nos promisisti michi aportare et ego eas iam nos assecurari tempore michi matrimonii, et Bernardus Martini, scolaris.

188

1365, juliol, 23. [Sitges]

Establiment. *Guillem de Bertó i la seva muller Elisenda, de la vila de Sitges, estableixen a Pere Dalmau, fill de Pere Dalmau, del terme de Ribes, un alberg, un farraginal, un hort amb safareig, una quintana i tres peces de terra, que tenen al terme del castell de Sitges, al lloc de Recreus, que van ser del mas de Pere Porrell, a cens de 3 quarteres d'ordi de lloçol i 10 sous en adjutori de cens. El preu d'entrada és de 20 sous.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, segle XIV, quadern 3, f.1r

Guilelmus de Bertó et Alicsendis, uxor eius, ville castri de Cigiis, damus et stabilimus vobis, Petro Dalmacii, filio Petri Dalmacii, termini castri de Ripis, quasdam hospicium cum possessionibus infrascriptis, que nos habemus in termino castri de Cigiis, quod hospicium habemus infra dictum terminum in loco de Recreus, terminatum cum domibus Raymundi Mayoll, ab alia cum domibus Ferrarii, sacii via media, ab alia cum honore Guilelmi Genovesii, ab alia cum honore Guilelmi Recreus, ex partis duobus a tribus lapidis qui ibi sunt. Item stabilimus vobis unum farragenal, cum orto ibi contiguo et cum çafaregio qui est in dicto orto, et cum quintana sive intra qui ibi est contigua, prout terminatur predictum farragenale et dictus ortus et cum quintana, ab tribus partibus, cum honoribus predicti Raymundi Mayoll, ab alii cum honore Guilelmi Genovesii. Item unam peciam terre quam habemus iuxta dictum hospicium et locum de Recreus vocatum *la Cometa*, terminatam ab una parte cum honorem Ferrarii Sancii, ab alia parte cum honoribus predicti Raymundi Mayoll, et Guilelmi Genovesii. Item alia pecia terre que est in dicto termino, in loco vocato *es Uyells*, terminatam ab una parte cum honore Raymundi Gaçó, ab alia cum honore predicti Raymundi Mayol. Item aliam peciam terre quam habemus in dicto termino, in loco qui dicitur Argelagosa, terminatam duabus partibus cum honoribus nobis tenentibus, ab alia cum honore que stabilimus Raymundo de Bertó, ab una cum honore quam stabilimus Guiellme, uxor quandam Berengarii Capeller, ab alia cum honore Ferrarii Carbó et cum garriga, ab alia cum honore *de na Celoma* et cum honore Poncii de Claperis, et predicitur usque parte orientis isque ad caminum quod iter a loco de Cigiis ad locum de Ripiis. Item aliam peciam terre quam habemus in dicto termino iuxta dictum locum de Recreus, terminatam ab una parte cum honore Raymundi Gaçó, ab alia cum honore Martini Clapers, ab alia cum honore Farrarii Sanci, et cum honore domina Canoves, ab alia cum honore Guilelmi Recreus. Renimenus tamen nobis de tota vita nostra tamen tres fculneas que ibi sunt, que tenemus et fuerunt de masia que fuit Petri Porelli, de dicto loco de Recreus, sub tali condicione, quod detis nobis proximo venturo festo Sanctorum Petri et Felicis, ad unum annum, et postea, etcetera, IIIes quarterias ordei de locido et a proximo festo Natalis Domini ad unum annum X solidos et postea, etcetera, X solidos, etcetera, in adjutorium, etcetera. Habuimus per intrata viginti solidos monete, etcetera.

Actum XXIII dies julii, anno

Testes Poncius Dalmacii et Ffrancischus de Claperis et Bernardus Martini, scolaris

189

1365, octubre, 13. [Sitges]

Tutoria i inventari “post mortem”. *Guillem de Pacs, batlle del castell de Sitges, assigna Elicsén, viuda de Francesc Codina, tutora de Francesca, filla d'ambdós. A continuació, es fa inventari dels béns mobles que van ser de Francesc Codina, alguns dels quals estan empenyorats.*

ACB, Doc. Notarial, caixa segle XIV, quadern 3, f.3r

Die lune, XIII mensis octobris, anno a Nativitate Domini Mº CCC LXº quinto, venerabili Guillelmi de Pacs, baiulus castri de Cigis, ad instanciam Petri de Boscho et Guillelmi de Claperis et Peronetha Francische, filie quondam Francischi Cudina, et Elicsen, eius uxor, ad nunc viventis, assignavit in tutorie et curatricem de Francische dictam Elicsen, matrem suam, in presenciam Bernat Garona et dictorum Petri de Boscho, et Guillelmi de Claperis et Jacobo Avallà.

Et dicta Elicsen juravit, etcetera. Et dedit ffideiussoris Guilelmi de Claperis et Petrum de Boscho predictos.

Et incontinenti dicta Elicsen, tanquam tutrix et curatrix predicta, et ad conservationem instrumenti sui, fecit inventarium de bonis dicte pupille et que fuerint dicti Francisci, in presencia dicti baiuli et testium predictorum. Et primo invenit II^{os} fexos de palmes. Item I^a taula ab peus. Item I banch. Item I^a bóta gran de fusta prima de X somades. Item I^a bóta gran de fusta prima de X somades. Item I^a bóta de mena buydes. Item I^a bóta de fusta grossa gran de X somades. Item I cub gran ab XXV somades de venema poch més ho menys. Item I banch gran de cub. Item I altre banch poquet. Item I parell de portadores. Item I embut gran de pocha valor. Item tres somades de most. Item I arquibanch buyt ab IIes cases. Item I^a taça d'aram. Item I caveguet. Item I^a allfàbia ab IIes pesos de farina de forment. Item I^a gerra oliera ab IIes quartans de faves. Item I^a ola de coure esbraglia. Item pastera cobertada ab peus. Item uns fferres de foch trencats. Item I^a cobertora de fferre. Item I^a paella trencada menys de coa ab I^a gitadora. Item I^a caxeta de pocha valor. Item I poal de coure. Item I lit de posts ab I^a màrfega e ab I matalaf de pocha valor e ab I capçal. Item I parel de lançolls de pocha valor. Item I borregà squinçat. Item I cobertor blanch de pocha valor. Item I travesser blanc. Item VI scudeles, III taladors, I morter e I box. Item I fex de palmes. Item IIes lumanés. Item I cobertor blanch, lo qual té na Cuçona empenyora per X sous. Item I vànova que lo dit Ffrancesc Cudina comanà a na Bonanada, uxor quòndam d'en Bertran Nadal. Item I espada e I^a axa que té la dita Bonanada. Item té unes tayes de molt e I aster gran de ferre.

La dita Bonanada protestada cum fuit dicta Elicsen, quod si alia aveva dicte pupille potuit invenire quod ela possit superioribus adnuguere. Et quo er ela quod facet vel faciet non intendit hereditatem dicti Ffrancisci non dicte pupille a dicte tacite vel existesse donch super predictis fuit libertat.

Et incontinenti dicta Elicsen, nomine dicte tutele et cure, constituit suos procuratores et actores Petrum de Boscho, Guillelmum de Claperis et quilibet in solidum super omnibus bonis et singulis dicte pupille fiat largo.

Et dictus baiulus predictis suum decretum et auctoritatem apposuit. Iter fuit.

190

1366, gener, 23. [Sitges]

Establiment. *Guillem de Bertó, de la vila de Sitges, estableix a Guillema, viuda de Bernat Capeller, de la vila de Sitges, una peça de terra plantada de vinya, situada al terme del castell de Sitges, als Gassons, sota domini de Berenguer de Ribes, senyor de la quadra dels Gassons, a cens de 12 diners al senyor i 2 sous als hereus de Pere Ferrer, a més de 6 sous per Nadal pagadors al dit Bertó. Es paguen 6 sous en concepte d'entrada.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 3, f.5v

191

1366, gener, 30. [Sitges]

Inventari “post mortem”. *En presència de Guillem de Pacs, batlle de Sitges per l’Almoina, de Bernat Gerona, saig del castell, i de diversos testimonis, es fa inventari dels béns que van ser de Guillema, víuda de Berenguer Godai, difunta, a requesta del seu hereu Bernat Arman. A la seva*

casa amb pati o cort es troba una caixa, un llit, un llumener de ferro, roba de llit i de dona i una estora de palmes.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 3, f.6r

192

1366, febrer, 1. [Sitges]

Testament. *Guillema, muller de Bernat Trobat, del lloc de Garraf, atorga testament en el qual fa diversos llegats a persones i institucions religioses, a altres persones i amics i als seus familiars.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 3, f.6r

Guilelma, uxor Bernati Trobati, loci de Garrafo, infirmitate detecta, in meo tamen ecterea, meum facio testamentum, in quo eligo manumissores Francischam, matrem meam, Michaelem, fratrem meum et rectorem ecclesiam de Cigiis, quos etcetera. Et accipio pro anima mea XV libras monete, etcetera, de quibus dimito Sancto Vicencio de Garrafo, iure perrochanatus, V^e solidos. Item dimito Sancte Tecle de Cigiis, in cuius ciminterio meam eligo sepulturam IIes solidos. Item dimito Jacobo de Colle, Ffrancischo Novella et Ferrario de Claperiis, prebiteris beneficiatis, et ecclesia et parrochia de Cigiis, ita quod intesint, etcetera, cuiusque XII denarios. Item Sancti Macharii et Sancte Marie cuiusque XII denarios. Item cuique altariorum aliorum in dicta parrochia constructorum, per singulis missas celebrandis ibidem XII denarios. Item dimito Romie, uxor Berengario Rubey, XX solidos. Item dimito Ffrancischo et Michaeli, fratribus meis, cuiusque XX solidos. Item dimito Bernardo Trobat, viro meo, X solidos. Item volo quod celebretur misse in ecclesie Sancti <Vicencio> de Garraffo per X solidos. Residdum, etcetera, revertetur quod sibi dimito alteri superviventи. Et si ambo decesserint, etcetera, revertatur dicta bona mea dicte Francisce, matri mee, vel successoribus suis. Item recognosco mee dote dicte Romie, uxor Berengarii Rubey, IX solidos. Item recognosco mee teneri cuidam hon de qui alcrure de cuius nomine non recordet in XVI denarios hec etiam mea ultima voluntas quam valute nobis.

Actum est primum die februario, anno a Nativitate Domini M^o CCC^o LX° VI°.

Testes Berengarius Rubey et Ferrarius Messeguer.

193

1366, febrer, 20. Sitges

Tutoria i inventari “post mortem”. *Guillem de Pacs, batlle del castell de Sitges, assigna Romia, viuda de Guillem Guitard, del castell de Sitges, i Antoni Madoll de Trem^p, del castell de Ribes, oncle d'ells, tutors de Llorenç, Tomeu i Pere, fills infants de Guillem i Romia. A continuació, es fa inventari dels béns mobles i immobles que van ser de Guillem Guitard.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 3, f.7r

Die veneris, XX^a mensis februario anno predicti, venerabilis Guillelmo de Pachs, baiulus castri de Cigiis, ad instancia Jacobi Guitardi, Anthonius Mayol, Romei Xiffreni de Solers, Arnau Bruneti et Fferrari Bruneti et plurium aliorum amicorum, Laurenci, Thomeo et Petri, filiorum pupillorum Guilelmi Guitardi, quondam, et Romie, eius uxor, de villa de Cigiis, curevit et asignavit tutores et curatores eiusdem pupilis predictam dominam Romia, matrem priorum pupillorum, et Anthonium Madoy de Trempo, castri de Rippis, avunculum eorundem, quoquidem Romia et Anthonius promisserunt bona pupillorum salva fore, etcetera. Et dicta Romia nichilominus

renunciavit quantum Veleyanus, etcetera. Dederunt fideiussores predictorum Jacobum Guitardi et Romeu Xiffreni des Solers, quo fideiussores promisserunt, etcetera.

Et incontinenti, dicta Romia, ad conservationem instrumentum suarum et ambo, ut tutores et curatores predicti, in presencia venerabili Guillelmi de Pachs et mei, insfrascripti notarii, et testium infrascriptorum, fecerunt inventarium de bonis quod fuerunt dicti Guilelmi Guitardi.

Et primo inveniunt unum hospicium, quod est in villa de Cigiis, confrontatum cum domibus Berengarii, cum Guillelmo Bruneti et cum duobus vicis publicis, in quibus erat bona mobilia infrascripta:

Primo, *un cubeletet de VII somades omnes vacue. Item un cub de XX somades. Item un bací de conte. Item una banqueta. Item una post de lit. Item un arquibanch ab IIIes cases de pocha valor. Item I^a bota de mena de mena buyda. Item I embut. Item una gerra vinagrera. Item IIes fexos de palmes. Item una destraleta. Item panas de pocha valor. Item una taula de menjar ab un banch. Item una pastera cobertora. Item una capa plana buyda. Item una portadoreta pocha. Item una taceta poqueta d'argent. Item un lit de posts ab màrfega de pocha e ab I parell de lançols la un de pocha valor. Item un travesser de pocha valor. Item un borregà. Item I^a flaçada de pocha valor. Item un matalàs e una flaçada. Item una caxa plana. Item unes canales taulas. Item un armari pintat. Item un quartó de li poch més bo menys. Item un lit de posts ab màrfega. Item IIes paneses. Item una paella trencada. Item uns ferres trencats de foc. Item unes balances. Item una fula de serra manera.*

Item unum hospicium cum sua exida que est in dicta vila de Cigiis, cum domibus *de na Cudines*, Ferrarii de Olivella et cum vico publico.

Item unam peciam terre, vinea plantata, que est ad locum *dells Solers*, terminatum cum honoribus Berengarii Gausech, Petri Roberti *des Pou* et cum duobus vies publicis.

Item aliam peciam terre vinea plantatam, iuxta Sanctam Mariam de Vinyeto, terminatam cum honoribus Petri Xifreni, cum alodio domini Archidiaconi Barchinone et *de na Cudines* et Guillemo, uxor quondam Petri Lobeti.

Item aliam vineam *a Codolet*, terminatam cum honoribus Ferrarii Romei Giberti et Jacobi Coll.

Item aliam pecia vineam in dicto loco *Codolet*, terminatam cum honoribus *de na Cudines*, Romei Xifré, Bernardus Payroni et cum termino de Miralpeix.

Item aliam vineam, iuxta Sanctam Mariam, terminatam cum honoribus Bernati Alegre, Bernat Gerona, Petri d'Olina Carbó et Petri Omberti.

Item unum hortum ad Puteum Novum, terminatum cum honoribus Guillemi Laurencii, Romei Giberti, Romei Ferrarii et cum via publica.

Item unum ortum apud Bassa Rotunda, terminatum cum honoribus Romei Lobeti, Petri Col et *de na Cudines* et cum via publica

Actum ut supra.

Testes Guillemus Cantó, Bernardo de Quart, Arnaldus Bruneti.

1366, març, 3. La Geltrú

Venda. *Saurina, muller de Ramon Gibert de Vilanova de Cubelles, que abans va ser muller de Pere Tordera, difunt, del castell de Sitges, i hereva de la seva filla Ferrarona, amb el consentiment del seu marit, ven a Bernat Alegre de la vila de Sitges dues peces de terra: una plantada de vinya que té al terme de Sitges, al lloc d'Aiguadolç, per l'Almoina i sota cens de 10 quartans d'ordi i mig quarter de vi, mig blanc i mig vermell, i una altra peça de terra plantada de vinya que té al costat del mas d'en Marí, per l'Almoina i sota cap cens, pel preu total de 13 lliures de moneda de*

Barcelona de tern. Arnau Busquets i Guillem de Tagamanent, canonges i procuradors de l'Almoina, fermen la venda.

ACB, 4-70-91. El document va ser copiat a ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.134r-137r

195

1366, març, 18. [Sitges]

Venda. *Antoni Çamar, habitant de Sitges, procurador de Ramon Bardoí, candeler de seu i ciutadà de Barcelona, ven a Bernat Arnau, fuster de la vila de Sitges, una peça de terra plantada de vinya, situada al terme de Sitges, al lloc de Puig Otger, sota domini de l'Almoina, a la qual presta 1 quartera de lloçol i un capó i 2 sous per Nadal.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 3, f.8r

196

1366, març, 31. [Sitges]

Dipòsit. *En presència de Pere Coll i Bernat Alegre, testimonis, Ramon Gibert de Vilanova de Cubelles, tutor de Pericó Gibert, fill de Pere Gibet i nét de Pere Ferrer dels Ferrers, difunt, del terme de Sitges, diposita en poder de Guillem de Pacs, donzell, batlle de Sitges, dos sacs de carbó i una bossa segellada plena de diners, en els quals hi havia, segons va dir, 7.400 sous, que havien de servir per pagar a Francesca, muller en primeres núpcies de Pere Ferrer dels Ferrers i actual muller d'Arnau Muller, en virtut d'una sentència arbitral acceptada per les parts, pels drets que Francesca tenia sobre els béns que van ser de Pere Ferrer. Ramon Gibert va demanar que Francesca fos informada del dipòsit pel saig de Sitges.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 3, f.10r

197

1366, maig, 1. [Sitges]

Venda. *Bernat Çamar des Clapers i Ramon Çamar, del lloc de Villarrúbia, del terme de Ribes, venen a Ferrer Carbó, de la vila de Sitges, un pati de cases que tenen al costat de la vila de Sitges, al lloc de la Bassa Rodona, sota domini de l'Almoina, per la qual reben els hereus de Pere Ferrer dels Ferrers 3 sous de censal, pel preu de 25 sous.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, segle XIV, quadern 3, f.9r

Bernat Çamar des Clapers et Raymundus Çamar, loci de Villarubia, termini castri de Rippis, vendimus vobis, Ferrario Carboni, ville castri de Cigiis, unum pathicum domorum quem habemus iuxta villam de Cigiis et locum qui dicitur Bassa Rotunda, et ipsam tenemus per Elemenosinam, etcetera, super quem recipit heredes Petri Ferrarii des Ferrers, quolibet anno in festo Natalis Domini, tres solidos censuales, prout termintur ab una parte cum honore Bernardus Bofiy, ab alia cum litore maris, ab alia cum honore Ferrarii de Olivella, ab alia cum orta predice Elemenosine. Hanc autem, etcetera, habuimus pro precio viginti quinque solidos.

Actum ut supra

Testes Raymundus Rigau et Anthonius Çamar

198

1366, maig, 8. [Sitges]

Requeriment. Ramon de Banyeres, de la vila de l'Arboç, batxiller en medicina i aprovat en art de la cirurgia, requereix a Pere Bosch, del qual ha curat d'una nafra a la part esquerra del pit, que faci repòs i vagí a cavall en comptes de a peu, o ell es desentindrà de qualsevol recaiguda que pugui tenir.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa segle XIV, quadern 3, f.9r

199

1366, juny, 1-1367, juny, 1. [Sitges]

Llibre de comptes. Ramon Rabassa, procurador de l'Almoina de la Seu de Barcelona al castell de Sitges, anota les rebudes en concepte de terços i d'alous.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Comptes, 1366, f.3r-6v

Rebudes de terços e lous

En nom de Déu e de madona sancta Maria e de madona sancta Eulàlia, cos Sant de Barchelona, memòria sia que faç yo, en Ramon Rabaça, procurador de la honrada Almoina de la Seu de Barchelona en lo castell de Ciges, de les rebudes e comanç de regir la procuració lo primer dia de juny de l'any de Nostre Senyor M e CCC LXVI, les dades són avant escrites, e fenex lo primer dia de juny de l'any de M e CCC LXVII.

Primerament rebé per lo pes de la farina que'l sènyer en Ramon des Orts avia venut a los prohomes de la vila de Ciges ha 1 any, lo qual any avia començat le festa de Sancta Creu prop passada, per preu de

LXXV sous

Ítem rehèbí d'en Bernardó Alegra, del loch de Ciges, per rahó de terç de IIes peçes de terra que ha comprades de la dona na Saurina, muller d'en Ramon Gilbert de la Vilanova de Cubelles, per preu de XIII lliures, segons le carte d'aquèn feta, *quod fuit factum III^a die marçii, anno Domini M^o CCC^o LXV°*

CXXX sous

Ítem rehèbí d'en Pere Aranyó per rahó de 1 terç de I^a peça de terra que pres ha establiment d'en Bonanat Amat e de sa muller na Elicsèn e donà per entrada XXX sous, segons le carte d'aquèn feta *prima die mensis madii anno a Nativitate Domini CCC LXVI°*

XV sous

Ítem rehèbí d'en Fferrer Carbó per rahó de terç de I pati de cases que comprà d'en Bernat Çamar des Clapers e d'en Ramon Çamar de Vilarúbia, del terme de Ribes, per preu de XXV sous, segons que appar per carta pública d'aquèn feta *prima die madii anno a Nativitate Domini M^o CCC^o LXVI°*

XII sous VI diners

Summa de plana

CCXXXII sous VI diners | *f.3v*

Ítem rehbí d'en Pere Rubert des Castel, per rahó de terç de 1ª peça de terra que comprà d'en Fferrer Oller, tudor de l'Anthoni, fill seu, per preu de II sous, segons le carte d'aquèn feta *XIII^a die junii, anno a Nativitate Domini M^o CCC^o L^o primo*

I sou

Ítem reebí d'en Jacme Coyll, fill d'en Pere Coyll, per rahó de I terç de I estar *sive* pati de terra que'n Ffrancesch Esperaguera vané a·n Bernat Gaçó per preu de VI lliures e XV sous, segons que appar per carta d'aquèn feta *VII° idus januarii anno Domini M^o CCC^o XLVII°*. E com lo dit Jacme agé presa le filla del dit Bernat Gaçó, qui és hereva de son pare, per ço lo dit Jacme ho deu pagar

LXVII sous e VI diners

Ítem en Pere Coyll comprà de na Romia, muller quòndam d'en Ffrancesch Cudina, I pati de cases per preu de L sòlidos, segons le carte d'aquèn feta *XXIX die decembris, anno a Nativitate Domini M^o CCC^o LXVI°*. E en lo mes de mayg del dit any los honrats micr Arnau de Busquets e en Guillem de Tagament foren açí a Ciges e, per tal que lo dit Pere Coyll ho bràs lo dit pati qui era enderrocat, lexaren-li graciosament lo terç, segons que a mi dix lo sényer en Ramon des Orts. E per ço yo faç menció de la dita carta

nichil

Ítem en Pere Pellicer, sartre de Ciges, comprà d'en Ffrancesch Cudina, tudor dels béns d'en Guillem Çamar, quòndam, I ort qui era del dit Guillem Çamar per preu de III sòlidos, segons le carte d'aquèn feta *IX^a die septembris, anno Domini M^o CCC LXIII°*. E lo dit terç de la dita compra rebé lo sényer en Ramon des Orts, segons que lo dit Ramon me dix e que'l terç avia ja el mes en rebuda, si bé le present carta no era firmada

nichil

Suma de plana

LXVIII sous VI diners | *f4r*

Ítem reebí de n'Arnau Muyer per rahó de terç de 1ª quartera d'ordi sençal que le dona muller quòndam d'en Pere Ferrer dels Ferrers, are muller del dit Arnau Muyer, avia comprada d'en Pere Amat per preu de L sòlidos, segons que appar per carte d'aquèn feta *kalendas marci, anno Domini M^o CCC^o XXX° VII°*

XXV sous

Ítem reebí d'en Pere Messeguer per rahó de terç de unes cases que avian comprades d'en Ramon Gaçó, ciutadà de Barcelona, per preu de XXX sòlidos, segons que apar per carta d'aquèn feta *XXII^a die mensis juli, anno Domini M^o CCC LXVI°*

XV sous

Ítem rehbí de na Elicsén, muller d'en Ferrer Olivella, per rahó de terç de 1ª peça de vinya que avia comprada de na Catharina e Elicsén, filles d'en Guillem Otger, quòndam, ciutadà de Barchelona, per preu de LXXXI sòlidos, segons carte d'aquèn feta *ultima die mensis junii, anno Domini M^o CCC^o LXVI°*

XL sous e VI diners

Ítem reebí de n'Anthoni Vadell per rahó de 1ª peça de terra vinya plantada que na Elicsén e Catharina, filles d'en Guillem Hotger quòndam, de Barchelona, li veneren per preu de LXXII sòlidos, segons que s'appar per cartes d'aquèn feta *II^a*

XXXVI sous

die mensis juli, anno Domini M^o CCC LXVI°

Ítem reebí de la muller d'en Romeu Trobat, per rahó de terç de III pecioles de terra que avia comprades de na Sibília, muller d'en Ramon Çalom, per preu de X sòlidos, segons que s'appar per carta d'aquèn feta a XIII dies del mes d'agost, *anno Domini M^o CCC^o LXVI*

V sous

Suma de plana	CXXI sous	VI diners ^{f.4v}
---------------	-----------	-----------------------------

Ítem rebé d'en Johan Martí, grech, per rahó de terç de I establiment que'n Bernat Brunet e na Bonanada, sa muller, li avien fet de I^a peça de terra, és le entrada V sòlidos segons que s'appar per carta d'aquèn feta ha XIX de setembre, *anno Domini M^o CCC LXVI*

II sous e VI diners

Ítem rebí d'en Pere Xiffra per rahó de terç de I^a peça de vinya que comprà d'en Rubert ça Ciga e de sa muller, na Rumia, de Campdàsens, per preu de VI libres e XV sòlidos, segons que apar per carte d'aquèn feta ha XXII del mes de noembre de l'any de M e CCC LXVI

LXVII sous e VI diners

Ítem rebé d'en Guillem Mir de Miralpeix per rahó de terç de IIes peces de vinya que li establí le muller d'en Ffrancesch Cudina, ha entrada de XLV sòlidos, segons que appar per carte d'aquèn feta ha XXV del mes de setembre de l'any de M e CCC LXVI

XXII sous e VI diners

Ítem reebí d'en Pere Bardina, del terma del castel de Campdàsens, per rahó de terç de unes cases que comprà d'en Fferrer Font e de na Saura, sa muller, per preu de XLV sòlidos, segons carte d'aquèn feta ha XX dies de setembre de l'any de M CCC LXVI

XXII sous e VI diners

Ítem rebí de la muller d'en Barthomeu Xiffra, per rahó de lou de mige quarta d'ordi sençal que comprà de la muller d'en Ffrancesch Cudines, quòndam, ab carte de gràcia e prenia le dita mige quarta sobra I^a vinya del dit Barthomeu

II sous e VI diners

Ítem rebé d'en Fferrer Brunet, per rahó de lou de I^a quarta de forment sençal que avia comprada ab carta de gràcia d'en Brunet de Vayllcarquera, segons que s'appar per nota presa per lo rector de Ciges ha XXII de febrer de l'any de M e CCC LXVII

X sous

Suma de plana	CXXVII sous	VI diners ^{f.5r}
---------------	-------------	-----------------------------

Ítem rebé d'en Ponç Dalmau per rahó de lou de I^a quarta d'ordi sençal que avia comprada d'en Johan de la Guàrdia e de sa muller ab carta de gràcia, le qual fou presa per lo rector de Ciges ha IX de fabrer de l'any de M e CCC LXVII

V sous

Ítem rebí d'en Pere Guitar per rahó de lou de IIes quarteres de forment sençals que avia comprades de n'Arnau Xiffra e de sa muller ab cartes de gràcia, la I^a fou presa ha XIII d'agost, l'antra ha XXX d'agost de l'any de M e CCC LXVI per lo dit rector

XX sous

Ítem rebé d'en Guillem Lorenç, major de dies, per rahó de

X sous

lou de 1ª quartera de forment sençal que avia comprada de n'Arnau Xiffra e de sa muller ab carta de gràcia presa per lo dit rector *ha prima die marçii anno Domini M CCC LXCVII*

Ítem rebé de 1 lou de 1ª quartera d'ordi sençal que'n Berant Fferrer avia venuda a'n Fferrer Brunet ab carta de gràcia, le qual fou presa per lo rector de Ciges ha XXV de fabrer de l'any de M e CCC LXVII

V sous

Ítem rebé d'en Monet des Clapers per rahó de lou de IIes quarteres de ordi sençals que avia comprades de na Elicssén, muller d'en Ffrancesch Cudines, quòndam, ab carte de gràcia presa per lo dit rector ha II dies de fabrer de l'any de M e CCC LXVII

X sous

Ítem rebí d'en Jacme Gibert e d'en Bernat Gibert a qui fo establida per en Guillem de Recreus e per sa muller, na Rumia, 1ª peça de terra e feren-se II cartes ab lestres partides e no se'n deu pagar entre aneduy sinó 1 terç, fo l'entrada XX sòlidos, segons que s'appar per carta feta ha XXIII de fabrer de l'any de M CCC LXVII

X sous

Suma de plana

LX sous |^{f.5v}

Ítem rebé d'en Guillem Lorenç, major de dies, a qui fou establida una peça de vinya per le dona na Elicsén, muller d'en Ffrancesch Cudines, quòndam, ha entrada de X lliures, segons que s'appar per carta feta ha XXVIII de janer de l'any de M e CCC LXVII

C sous

Ítem rebí d'en Fferrer Oller, per rahó de 1ª peça de terra que na Maria, muller d'en Berenguer Monserrat, li vané per preu de XVIII sòlidos, segons que s'appar per carta d'aquèn feta ha XVIII del mes de janer de l'any de M e CCC LXVII

IX sous

Ítem rebé d'en Berenguer Marí, per 1ª peça de vinya que la dona n'Alicsén, muller d'en Ffrancesch Cudines, quòndam, li ha establida per entrada de XXX sòlidos, segons que s'appar per carta feta ha XXXI^a *die* de janer de l'any de M CCC LXVII

XV sous

Ítem rebé de na Ffrancesca, muller d'en Pere Carbonell, per 1 pati de cases que'n Guillem Plana de Campdàsens li vené axí com a procurador de la filla d'en Pere Goday, quòndam, e per preu de XII sous, segons que s'appar per carta feta ha XII de noembre de l'any de M e CCC LXXVI

VI sous

Ítem rebé d'en Ramon de Bertó per 1ª peça de terra que'n Guillem de Bartó e Arsén, sa muller, li establiren per entrada de X sòlidos, segons que s'appar per carta d'aquèn feta *prima die mensis madii, anno Domini M^a CCC LXVII*

V sous

Ítem rebé d'en Guillem Lorenç, per 1ª vinya que avia comprada de na Arsenda, filla d'en Romeu Gibert, muller d'en Bernat Palegrí, per preu de XI libres e II sòlidos, segons que s'appar per carta d'aquèn feta *IX^a die mensis marçii, anno Domini M CCC LXVII*

I sou

Ítem rebé de n'Arnau Royg per 1ª peça de terra que na Maria, muller d'en Ffrancesch Xiffra, li establí per entrada de X sòlidos, segons

Suma de plana	CXXXVI sous ^{f.6r}
---------------	-------------------------------

que s'appar per carta d'aquèn feta ha XXIX dies del mes de
deembre de l'any de M e CCC LXVII V sous

Ítem rebé d'en Ramon Payró per unes cases e pati que'n Pere
Coyll li vené per preu de LX sòlidos, segons que s'appar per
carta d'aquèn feta *XI^a die februario, anno Domini M^o CCC^o LXVII°* XXX sous

Ítem rebé de na Gueraula, muller d'en Guillem Mola,
quòndam, per 1ª peça de terra vinya plantada que na Maria,
muller d'en Berenguer Monserrat, li vané per preu de II
sòlidos, segons que s'appar per carta d'aquèn feta *XVIII^a die
mensis januarii, anno Domini M CCC LXVII* I sou

Suma de plana	XXXVI sous ^{f.6v}
---------------	------------------------------

Suma major de tots los terços e lous del dit any, segons que
demunt és escrit per menut DCCLXXXII sous

200

1366, novembre, 13

Visita pastoral. *Guillem de Torrelles, bisbe de Barcelona, visita la parròquia de Santa Tecla de Sitges, on troba alguns corporals que no són nets i falta una creu per les processons, per la qual cosa mana que es faci una creu de fusta pintada que sigui suficient. A l'església hi ha dos altars beneficiats, els de sant Miquel i el de sant Pere Màrtir, i al terme hi ha dues capelles més beneficiades, Santa Bàrbara i Santa Maria del Vinyet. Són cridats el rector, el procurador de l'Almoina, el batlle i alguns proboms, que denuncien diverses qüestions relacionades amb la vida moral dels parroquians i dels beneficiats. A continuació, es tonsuren quatre escolans de Sitges i un de Sant Quintí de Mediona.*

ADB, Visites Pastorals, T.5bis, f.53v-54v

201

[1368]

Declaració. *Aclariments sobre alguns capítols continguts en la sentència arbitral de 1323 entre Bernat de Fonollar, antic castlà del castell de Sitges, i la universitat del castell i que ara es disputen aquesta i l'Almoina, com a successora de Fonollar. Els capítols origin de la controvèrsia són els referents als drets del senyor sobre els tions, la mantada de palla, les cistelles de raïm, la venda de cafissos de vi al terme, les joves i les obres dels murs i valls.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Comptes, 1368, quadern solt

Qüestió és entre la honrada Almoyna de la Seu de Barchelona e los hòmens del castell de Ciges sobre alcuns capítols contenguts en una sentència donada entre l'onrat en Bernat des Fonollar, quòndam, casllà del dit castell, al qual socceyx ara la dita Almoyna, e la universitat del dit castell. Los quals capítols ffan a declarar e són aquests:

Primer se conté en la dita sentència aquest capítol: «*Item quod dictus Bernardus de Fonollaro recipiat seu recipere possit tictionem dum tamen non recipiat de arbore viva vel ffructifera vel quod sit apta ad domum cooperiendam*».

Sobre aquest vocable *tictionem* es qüestió, car diu lo senyor que el pot pendre a hobs de ffer foch tot tió de arbre ab qui no sia de aquelles conditions posades el dit capítol, e açò aytantes vegades con se volrà ni aytal tió con trobarà, sia de qui's vulla, car en lo dit capítol no y posa nombre ni persona.

Dien los dits prohomes que lo dit senyor no deu pendre sinó I tió una vegada l'any, sso és en la ffesta de Nadall, e que en I any lo prengua de I hom e altre any de altre hom, etcètera.

Sobre aquest capitoll demanen declaració.

Ítem hi a altre capitoll qui diu: «*Item dictus Bernardus de Fonoyllario percipiat seu percipere possit semel in anno a quolibet manso qui teneat boves unam mantadam de paleis*».

Sobre aquest capitoll és qüestió, car lavoress, con la dita sentència se donà, tots los mases tenien bous e no muls e ara nul mas no y té bous, sinó I mul. E axí, dien qui no deuen dar la dita payla, pus no tenen bous e encara més qui no deuen dar si no tenen I pareyl de bous ho I pareyl de muls, en cas que tenguts hi sien.

Diu lo senyor que tot mas qui tengua I^a bèstia ho més per lauró deu dar la dita payla.

Sobre aquest capítol demane declaració. |f.1v

Ítem hi ha altre capitoll: «*Item dictus Bernardus de Ffonoyllario recipiat seu recipere possit tamen a quolibet homine habente vineam unum menerium de racemis, videlicet unam sistellam talement qualem unus hom possit portare in manu ad domum. Ita tamen quod quicumque habeant unam quarteriatam vinee vel ultra teneatur dare. Si habeat infferiorius, dare non teneatur*».

Sobre aquest capítol és qüestió de la grenea de la sistela, car dien los promes que és massa gran e diu lo senyos que mayor solia ésser en vida d'en Ffonoylar e en vida d'aquells qui donaren la sentència e depuys, après la mort d'aquells, tota vegada és estada mayor que ara no és, car de III anys ha ençà s'es aminuada, segons que's pot veher ho conèixer per les sisteles antigues que són en Ciges e per aqueles ab què ara se leven.

Ítem és altre qüestió sobre les dites sisteles, car en lo dit castell ha quarterada nova e quarterada veyla, axí que la quarterada veylla és molt menor e dien aquells qui han quarterada veylla que pus no basta a quarterada nova no deuen paguar. E la quarterada nova no ha molt de temps que en Pere Fferrer des Ferrers la aportà del terme de Ribes e posà lo dextre en la paret de la església de Ciges, envés la mar, en la qual part és aximateyx lo dextre ho mesura de la quarterada veylla. Per què la mesura ho quarterada nova no deu perjudicar al senyor son dret.

Ítem ha altre qüestió sobre les dites sistelles, car alguns hòmens del dit castell han viyes en lo alou d'en Berenguer de Ribes, e en lo alou de l'Ardiachonat, e en lo alou de Sancta Tecla. E axí, dien que no deuen paguar la dita sistela, perquè la sentència no pot prejudicar los²⁷ senyors delsalous desús dits.

Diu lo senyor que la sentència no carregua los dits alous, mas carregua les personnes qui tenen aquelles vinyes en los dits alous, les quals personnes són del²⁸ dit terme. E per semblant cas, aporten la venema del delme al senyor al castell aquells qui tenen vinyes en los dits alous con ffan aquells qui tenen viyes en lo alou del senyor, car la dita sistela no dóna senyoria al senyor del dit castell ni ffa neguna subjugació a les vinyes dels dits alous ni a lurs senyors, sinó tantsolament a aquells qui tenen les dites vinyes e deuen paguar la dita sistela e açò per vigor de la dita sentència qui diu «*Ita tamen quod quicumque habeat unam quarteriatam vinee vel ultra teneatur dare unam sistellam et qui dicit quicumque*

²⁷ Segueix alous ratllat.

²⁸ Del afegit a la interlínia.

neminem excludit. Per què aquestes aytals deuen pagar la dita sistella, no contestant les rahons per ells alleguades. |^{f.2r}

Ítem hi ha altre capítol qui diu: «*Item quod dictus Bernardus de Ffonollaro percipiatur et percipere possit semel in anno a quolibet homine vendente medium cafficum vini de Cigiis vel ultra unum quartanum vini ad mensuram de Cigiis. Ab eis vero qui inferius vendunt I minus medio cafficio vel infra nichil recipiat*

Per què hi ha molts hòmens en Ciges qui han vinyes ffora lo terme de Ciges e meten la venema a Ciges e ffan lur vi aquí e venen-lo, per què aquests aytals dien que no deuen pagar lo dit quarter de vi, pus lo dit vi no s'és levat en lo dit terme de Ciges. Per què en la dita sentència no ffa menció si lo dit vi se levarà en lo dit terme de Ciges ho no.

Ítem ha alguns hòmens qui aporten vi a Ciges de altres lochs ffora del dit terme e venen-lo aquí a Ciges, qui a menut, qui en gros, e dien semblant rahó qui pus lo vi no s'és levat el terme de Ciges no deuen paguar lo dit quarter.

Ítem hi a d'altres qui han les vinyes en lo dit terme de Ciges e ffan lur vi aquí e puys naveguen lo dit vi per vendre en altres lochs e dien que pus lo vi no·s ven en lo loch de Ciges, que no·n deuen paguar lo dit quarter. Per què en lo dit capítol no·s conté lo dit vi hon se leverà ni hon se vendrà, sinó tant solament que diu «*a quolibet vendente medium cafficum vini*», etcètera. Per què demanen sobre aquest capítol declaració.

Ítem ha altre capitoll en la dita sentència qui diu: «*Item quod dictus Bernardus de Ffonollaro recipiatur et recipere possit tamen unam jovam a quolibet homine castri de Cigiis habente animalia aratoria et non ultra*

Per què dien que no són tenguts de ffer la dita jova aquells qui no han sinó I mul, car la dita sentència diu *animalia* e axí que no s'i entén quel qui no ha sinó I^a bèstia.

Diu lo senyor que axí deu ben ffer la dita jova aquel qui ha I mul con aquell qui n'ha II, car aquel qui ha II muls deu laurar e laura tot I dia ab aquells II muls ho pagua ço qui és acustumad de paguar per I^a jova. Aximateyx, aquel qui ha I mul deu laurar tot I dia ab aquell, car lo senyor li aurà altra mul e no·l quer sinó I dia ho que pach ço que és acustumad de pagar per jova de una bèstia. Per què demane sobre aquest capítol declaració. |^{f.2v}

Ítem hi a altre capítol qui diu «*Item quod dicti homines ffaciant et teneantur ffacere operas muri et valli, turrium barbachane, empits e enayers dicti castri et alias pertinentes ad ffortitudinem et defensionem ipsius castri sine sumptibus dicti Bernardi de Ffonellaro et suorum successorum in dicto castro, salvo quod ipse Bernardus et ipsi sui successores teneantur ibi habere magistros ad sumptus ipsius Bernardi et suorum successorum*

És qüestió ja aquests mestres que lo senyor aurà en les dites hobres que ffarán ne que deuen ffer, car en lo dit capitoll no diu que ffacen res, ben diu en lo dit capítol e declara que los dits hòmens del dit castell ffaçen e sien tenguts de ffer les dites hobres, con s'entén ço que diu «*quod dicti homines faciant et teneantur facere operas muri*», etcètera, car semble, segons ço que diu que·ls dits hòmens ho ayen tot a ffer e que los dits mestres que lo sènyer hi aurà, que dicten les dites hobres e que vegen sobre aqueles, de guissa que·s ffacen bé e profitosament.

Ítem és qüestió sobre les dites hobres, si algunes pedres grans haurà hobs a les dites hobres e no se'n troben sinó a la muntanya, aqueles aytals pedres axí grans qui les traurà ho les arrancarà, car los hòmens del dit castel han acustumad de dar e aver e aportar tot ço qui sia obs e necessari a ffer les dites obres a lurs pròpies missions, e lo senyor ha acustumad de aver los dits mestres a ffer les hobres del mur, etcètera. E ara novelament dien los dits hòmens del dit castell que·l senyor ha aver mestres qui traguen les pedres a la muntanya ho a la pedrera, car els no ho saben ffer. Per què és guardat e considerat lo custum antich: e aquel adverbi qui diu *ibi*: «lo senyor no és tengut de aver mestres sinó *ibi*», sso és a la hobra qui·s ffa al mur, vayll, torre, etcètera. E si lo senyor havia a tramar mestres a les muntanyes ho là hon són les dites pedres, no seria *ibi*, que enans seria *alibi vel alicubi*. Per què aquell ad-|^{f.3r}verbi *ibi* perdria son significat, la qual cosa és impossible, car *ibi* pròpiament vol dir aquí, ço és là hon la hobra se ffa del mur, val e torra, etcètera. Per què, esgordat

e considerat ço que diu en lo dit capítol, là hon diu «*quod dicti homines faciant et teneantur facere operas muri, vallis*» etcètera, e lo significat de aquest adverb *ibi* no és dupte que el dit no aya pres gran tort de ço que ha ffer en les dites obres per culpa e per ignorància de ssos ffeedors e ara lo pendria mayors si avia a trametre mestres a Muntjuhich ho en altres lochs per arrencar ho trer pedres.

E axí sien vists e regoneguts diligentment los dits capítols, cascun per sí, e los vocables en els contenguts. E ffaça-se'n si que rahó ni dret vuyla, car en tots quants capítols ha en la dita sentència los pròmens del dit castell meten contrast.

202

1368, maig, 20. [Sitges]

Venda. Ramon Paixó i la seva muller Gueralda, de la vila de Sitges, venen a Bernat Alegre, de la mateixa vila, unes cases amb pati contigu, situat fora els murs de la vila, al costat del mar, al port de n'Alegra, sota domini de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona i a cens de 3 diners de moneda de Barcelona, pel preu de 22 lliures de moneda de Barcelona de tern. Els almoiniers fermen la venda.

ACB, 4-70-96

Sit omnibus notum quod ego, Raymundus Paxoni et uxor mea, Geralda, de villa castri de Cigiis, gratis et ex certa sciencia, per nos et nostros, presentes atque futuros, vendimus et concedimus vobis, Bernardo Alegre, de dicta villa et castri de Cigiis, et vestris et quis vel quibus volueritis, perpetuo, quasdam domus cum pathico eis contiguo, quas habemus extra muros dicte ville de Cigiis, iuxta mare, in portu de n'Alegra, que fuerunt quondam Bertrando deç Mas, et tenentur dicte domus cum pathico eis contiguo per venerabilem Elemosinam pauperum Sedis Barchinone, sub elodo et dominio eiusdem et sub censu trium danariorum monete Barchinone de terno censualium, solvendarum eisdem Elemosine quolibet anno in festo Nathalis Domini, quos ibidem habet et percipit, habere et percipere debet et consuevit singulis annis in predicto festo dicta venerabilis Elemosina et procuratores ac administratores eiusdem. Et terminatur predicte domus cum pathico eis conthiguo ab una parte, ab oriente et meridie et cum littore maris, ab alia parte ab occidente et cum honoribus Johannis Garrigues et Romei Trobat atque Guilelmi Riera, a circio et cum Berengarius Moreyll, civis Barchinone atque cum vico publico. Hanc autem vendicionem et concessionem facimus vobis et vestris et quibus volueritis perpetuo de dictis domibus et pathico eis contiguo, prout terminantur terminis et afrontationibus supradictis cum introytibus et exitibus et cum omnibus iuribus et pertinenciis suis et cum omnibus eciam melioramentis ibi factis et faciendis de abisso usque ad celum pure, libere et absolute, et absque aliqua retencione nostri et nostrorum successorum et alterius cuiuscumque persone. Et sicut melius dici et intelligi per ad vestri et vestrorum salvamentum comodum et bonum intellectum, extrahendo predicta que vobis et vestris seu quibus volueritis vendo et concedo de iure, posse et posse et dominio nostri et nostrorum, et eadem in ius posse et dominium vestri et vestrorum, trado, transfero et transmitto irrevocabiliter, inducendo inde vos et vestros vel quos volueritis de predictis, cum presenti instrumento, in corporalem possessionem vel quasi ad habendum, tenendum omnique tempore in pace et ad omnem vestram vestrorumque voluntatem inde libere faciendum. Et ex causa huius vendicionis concedimus et mandamus vobis et vestris et quibus volueritis perpetuo omnia loca, iura nostra, voces et acciones, reales et personales, utiles et directas sive etiam mixtas, ordinarias et extraordinarias et alias quascumque michi competentes et competere debentes in predictis et contra quascumque personas et res, ratione eorum, quibus locis, iuribus, vocibus et actionibus supradictis possitis vos et vestri et quos volueritis perpetuo uti et experiri, agendo et defendendo et alio quocumque modo volueritis quemadmodum nos possemus ante presentem vendicionem et iurum cessionem, constituendo inde vos et vestros in hiis predictis dominos et procuratores in rem

vestram propriam et ad faciendum inde vestram in omnibus voluntatem sine contradicione et impedimento nostri et nostrorum et alterius persone, salvo tamen semper iure et dominacione et dicta censu trium danariorum censualium dicte venerabilis Eleemosine et suorum honorabilium procuratorum et administratorum nomine eiusdem. Pro precio autem huius vendicionis et concessionis abuimus et recepimus a vobis bene ad meas voluntates viginti duas libras predice monete quithias, in quibus renunciamus omni excepcioni predicte peccunie non numerate et non recepte et legi etiam qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur et omni alii iuri rationi et consuetudini contra hec repugnantibus, dando et remittendo a vobis et vestris perpetuo siquis hec vendicio plus modo valet vel valebit vel valere poterit precio antedicto. Insuper convenimus et promittimus vobis et vestris et quibus volueritis et notario infrascripto, tanquam publice persone, quod predicta que vobis de presenti vendimus et concedimus faciemus vobis et vestris et quibus volueritis perpetuo habere, tenere et in pace possidere, contra omnes personas, iure vestre proprie emptionis, et inde vobis et vestris et quibus volueritis semper de eviccione et legali gananthia teneri promittimus. Et pro hiis complendis et firmiter attendendis, obligamus vobis et vestris et quibus volueritis omnia bona nostra, mobilia et immobilia, habita et habenda, reniniantes quantum ad hec nove constitucioni et beneficio dividende accionis et omni alii iuri rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Et specialiter ego, dicta Geralda, cerciorata de iure meo a tebellione per notarium infrascriptum, ex certa scientia renuncio quantum ad hec doti mee et sponsalicio et auxilio Senatus Consulti Velleiani et omni iuri hypothecarum mearum. Insuper, sponte iuro in animam meam, per Dominum Deum et eius Sancta Quatuor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta, predicta omnia et singula attendere et completere, tenere et observare, et non in aliquo contrafacere vel venire iure aliquo, causa vel racione.

Actum est hoc vicesima die mensis madii, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo sexagesimo octavo

Sig+num Raymundi Paxoni, Sig+num Geralde, eius uxor, iurantis, qui hec laudamus, concedimus et firmamus

Testes huius rey sunt Ffrancischus Novella, presbiter, et Petrus Coll

Ego, Guilelmus de Tagamanent, canonicus Barchinone, procurator et administrator predicte Eleemosine, hoc firmo iuribus ipsius Eleemosine, in omnibus semper salvis

Ego, Bernardus de Speluncis, canonicus Barchinone, procurator Eleemosine supradicte, hoc firmo ratione dominii iure et dominio ipsius Eleemosine, in omnibus semper salvis

Sig(signe)num Bernardi Arroverii, presbiteri notarii publici de Cigiis pro discreto Bernardo Segura, rectore ecclesie eiusdem loci, qui hoc scripsit et clausit

203

1371, desembre, 13. Sitges

Prestació d'homenatge. *La universitat de la vila, amb els seus jurats [...] Granada, Jaume Coll i Ponç Dalmau al capdavant, en presència de Berna Badós, prevere beneficiat de la Seu de Barcelona i procurador dels administradors de l'Almoina, juren que mentre visquin i estiguin domiciliats al castell de Sitges o al seu terme, defensaran l'Almoina i els seus procuradors i els seus batlles i lloctinents i denunciaran tota persona que actuï en contra d'aquells.*

AHPS, s/c. El marge dret del pergamí està trencat, pel qual s'ha perdut part del text.

Noverint universi [quod die intitulata] XIII^a die december anno a Nativitate Domini millesimo CCC^o LXX° primo, in presencia mei, Ferrarii de Claperis, auctoritate regia notarii publici in totam [terram] et dominacionem [illusterrimi domini Regis Aragonum, ...] Cigiis [...] ipsius ville, ad mandatum venerabilis Bernardi Alegra, baiuli dicti castri et honorabili Elemosina pauperum Sedis Barchinone,

cuius est [...] et castri predicti de Cigiis, admodum soni emessi de [...] videlicet et postulacionem iuratorum et consiliariorum hoc anno dicti castri de Cigiis et, prout insimiliter [... Gra]nada, Jacobus Coll et Ponciius Dalmau, iurati hoc [ville] et castri de Cigiis. Item et Martinus Clapers, Petrus Coll, Petrus Guau, Martinus Jordà, Poncius Gibert, Petrus [...], Guilelmus Roig, Raymundus Bardina sive Piquer, Miquel Riba, Bonanatus deç Casals, Bernardus Gausech, Petrus Bruguers, Bernardus Arnaldi, magister lapidum, Ferrarius Carbó, [±] Piquer, [...] Johannes de la Guàrdia, Arnaldus Brunet, Guilelmus Carbonell, apothecarius, Guilelmus Andreu, Johannes Bertran, Bernardus Mathei, Raymundus Payró, Petrus Massaguer, Laurencius Banyols, [...] Raymundus de Brenyo, Ferrarius Novella, Raymundus Pexó, Raymundus Cars, Jacobus Avallà, Berengarius Gausech, Petrus Aranyó, Guilelmus Robert, Petrus Prats, Anthonius Cabot, Bartholomeus [...], Bernardus Capaller, Bernardus Fferrarii, Arnaldus Muyerii, Anthonius Samar, Petrus Xiffré, Guilelmus Martorell, Ffrancischus Xiffré, Bernardus Pagès, Guilelmus Llorens, Guilelmus Brunet, [...] Bernardus Mestra, Petrus Gibert, Fferrarius Font, Ffrancischus des Clapers, Johannes Martí, Bernat Busquet, Petrus Capeller, Romeus Gibert, Bartholomeus Stanyol, Guilelmus Cantó, Guilelmus [...], Guilelmus Totamany, Petrus Robert de castro, Petrus Capeller de villa, Bernardus Robert, Petrus Coll, *brasser*, Romeus Gibert, filius Petri Gibert, quondam, Guillelmus de Segarre, Fferrarius Brunet deç Port, Arnaldus Brunet, [...] Bordus de Sechabechs, Arnaldus Xiffré, Ffrancischus Company, Bertrandus Vadell, Bonanatus Guoday, Romeus Xiffré de termino, et Antonius Guerau, omnes supradicti universitatem dicti castri de Cigiis [...] Cigiis, ante presencia venerabilis et discreti Bernardi Badocii, presbiteri beneficiati in Sede Barchinone, procuratoris constituti a venerabilibus administratoribus et procuratoribus generalibus Elemosine pauperum Sedis Barchinone, [...] procuracione per publicum instrumentum ffactum auctoritate Fferrarii de Conamina, regia auctoritate notarii publici Barchinone, VIII^a die madii anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo septuagesimo primo. Atendentes quod dictus [...] et eius terminis homagium fidelitate, prout facere tenentur predicte Elemosine et administratoribus et procuratoribus suis, tanquam eorum domine naturali. Atendentes etiam predictos superius nominatos et omnes etiam alium [...] dicte Elemosine Barchinone, et venerabilium administratorum et procuratorum eiusdem, propter quod tenentur et debent ipsum homagium facere et prestare quencumque et quo cienscumque requirantur. Igitur, omnes et singuli superius nominati [...] singulorum eiusdem, gratis et ex certa sciencia et spontanea voluntate et etiam bona fide, convenerunt et promisserunt dicto venerabili Bernardo Badocii, procuratori predicto, presenti, et etiam dicte venerabili Elemosine Barchinone et [...] manu videlicet et posse mei, infrascripti notarii, tanquam publice persone hec ab omnibus et singulis superius nominatis et a quolibet ipsorum pro predicta venerabili Elemosina Barchinone et eius procuratoribus et administratoribus [...] time et recipientis pro dum ipsi habitabunt et domiciliati fuerint in dicto castro de Cigiis, vel eius terminis, erunt fideles et legales et obedientes in omnibus honestis dicte Elemosine Barchinone et honorabilibus procuratoribus et admini[stratoribus eiusdem] et quod deffendent et [defend ...]ebunt ipsam Elemosinam et eius procuratores et administratores tam principales quam substitutos et dictos baiulos dicti castri de Cigiis et eorum locatenentes et tam presentes quam futu[ros ...] permitent vel modo aliquo sustinebunt quod dictum castrum de Cigiis aut aliquod ius seu pars eiusdem amittatur, perdatur vel modo aliquo diminuatur dicte Elemosine Barchinone. Et quod nunquam scienter erunt in consilio aliquo in quo [...] iura eiusdem vel contra suos honorabiles procuratores vel administratores eiusdem aut eorum substitutos seu baiulos dicti castri de Cigiis vel eorum locatenentes. Et quod non sustinebunt immo cessabunt in quantum poterunt quod predict [...] baiulis dicti castri, vel ipsorum locantibus vel eorum alteri, iniuria seu contumelia aliqua, tam verbo quam facto, modo aliquo inferatur immo si scirent quod aliqua persona malum aliquod seu dampnum tractaret seu tractare vel facere aut inferre [...]nentur et debent eorum dominum naturalem. Et si per dictos venerabiles administratores ac procuratores Elemosine predicte, aut per eorum substitutos vel baiulos dicti castri de Cigiis vel ipsorum locatenentes aut per alias personas, [...] non denunciabunt seu revelabunt personis suspectis Elemosine predicte nec etiam aliquibus aliis personis sine speciali licencia illorum qui eis dixerint seu revelaverint secreta predicta. Et predicta omnia et sin[gula] [...] et singulorum eiusdem et [predict]am universitatem facientes et representantes, quia maior et sanior pars est, eiusdem universitatis et etiam iuraverunt in manu et posse mei, infrascripti notarii tanquam publice persone, [...]ibus eiusdem et pro substitutis ipsorum et pro dictis baiulis dicti castri de Cigiis et eorum locatenentibus et pro omnibus etiam aliis persona quarum interest et intererit et interesse potest et poterit stipulacione legitime et recipi [...] dicte venerabilis Elemosine Barchinone et eius

venerabilium procuratorum et administratorum generalium recipientis et acceptantis ab omnibus et singulis superius nominatis et a quolibet ipsorum [±4] predicti [...] detinet aliqua ratione vel causa. Et voluerunt predicti superius nominati ac eciā concesserunt, ex certa sciencia, quod si aliquis ipsorum aut de universitate predicta, quod Deus nolit, contra predicta fecerit vel venerit ali [...] vel venire ullomodo non possit se ext[±5] cum armis vel sine armis, per batalliam vel per parte vel simile aut aliud ullomodo, immo ad solam hostensionem huius publici instrumenti [...] omnia supradicta fuerunt in dicta villa de Cigiis, scilicet in dicta platea eiusdem ville, die et anno predictis in prima linea contentis, presente me, dicto notario, et presentibus testibus, discretis Jacobo de Colle et Guilelmo Bai [...], peractis incontinenti tam predicti superius nominati quam etiam dicti jurati dicti castri de Cigiis et nomine universitatis eiusdem castri, quam eciā dictus venerabilis Bernardus Badocii, procurator prefatus et nomine dicte Elemosine [...] tradi tot publica instrumenta quot fieri requirantur in testimonium premissorum.

Sig(signe)num mei, Ferrarii de Claperis, auctoritate regia notarii publici per totam terram et dominacionem illustrissimi domini regis [Aragonum, qui hoc scribi fecit et clausit, cum literis rasis et emendatis] in linea XX^aVII^a, ubi ponitur «ore et manibus». Et in XXIX^a linea ubi scribitur «Catalanone constat etiam [...].

204

1373, octubre, 18. Sitges

Llicència. Jaume de Coll, beneficiat de l'altar de Sant Pere Màrtir i procurador de l'hospital de Sant Joan de la vila de Sitges, i Guillem Batlle, beneficiat de l'altar de Sant Miquel, donen llicència i potestat a fra Bernat Serra, ermità, per tal que edifiqui una cel·la a la muntanya erma que va ser propietat del mas Mulner, al terme del castell de Campdàsens, parròquia de Santa Tecla de Sitges.

AHMS, pergamins, 54. Publicat per Muntaner (1997).

205

1374, juny, 7. [Sitges]

Venda. Bernat Roquer, de la vila de Sitges, ven a Berenguer Soler, de la mateixa vila, una taula a la plaça del castell de Sitges, sota domini i alou de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, a cens de 5 sous de moneda de Barcelona de tern pagadors per santa Maria d'agost, pel preu de 50 sous.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.139v-141v. El document va ser posat en forma pública el 12 de maig de 1378.

Sit omnibus notum quod ego, Bernardus Roquerii, ville castri de Cigiis, gratis et ex certa sciencia, per me et meos, presentes atque futuros, vendo et concedo vobis, Berengario Soler, eiusdem ville, et vestris et quibus volueritis perpetuo, unam tabulam que est in platea dicti castri de Cigiis, et tenetur sub dominio ffranco et quito alodio venerabilis Elemosine pauperum Sedis Barchinone et sub censu quinque solidorum monete Barchinone de terro censualem solvendorum anno perpetuo in festo sancte Marie augusti. Et terminatur ab una parte cum tabula Guilelmi de Claperis et cum parietibus dicti^{f.140r} castri de Cigiis et paticho puthei dicte platee dicti castri de Cigiis. Hanc autem vendicionem et concessionem facio vobis et vestris de predicta tabula cum paticho in qua tabula existit seu hedificata est modo de presenti et de omnibus iuribus et pertinentiis suis universis cum introitibus et exitibus et aliis melioramentis ibi factis et vobis et vestris inde fiendis pure, libere et absolute, absque aliqua retencione mei et meorum et sicut melius dici et intelligi potest ad bonum et

sanum intellectum et comodum vestri et vestrorumque, extrahendo predicta que vobis et vestris vendo et concedo de iure, posse et dominio mei et meorum, eaque in ius, posse et dominium vestri et vestrorum trado, transfero et transmitto irrevocabiliter, inducendo inde vos et vestros cum hoc presenti publico instrumento in corporalem possessionem vel quasi ad habendum, tenendum et possidendum in pace, contra omnes personas. Et ex causa huius vendicionis et concessionis, mando vobis et vestris omnia iura, loca, voces et acciones reales et personales, utiles et directas sive etiam mixtas, ordinarias et extraordinarias et alias quascumque michi et meis competentes et pertinentes, pertinere et comptere debentes in predictis et circa predicta. Quibus locis, iuribus et actionibus meis supradictis possitis vos et vestris et quos volueritis perpetuo uti, agere et experiri, agendo et deffendendo et alio quocumque modo voluerint²⁹ quemadmodum ego possem ante presentem huiusmodi vendicionem et iurum cessione vel ^{f.140v} postea quandcumque. Constituendo inde vos et vestros in hiis predictis dominos et procuratores, ut in rem vestram propriam, ad faciendum inde vestra in omnibus voluntates sine impedimento mei et meorum et alterius cuiuscumque persone, salvo tamen iure et dominio dicte venerabilis Elemosine et suorum honorabilium procuratorum et administratorum, nomine eiusdem et in dicto censu dictorum quinque solidorum censualium quolibet anno solvendorum in predicto termino. Pro precio autem huius vendicionis et concessionis habui a vobis quinquaginta solidos monete Barchinone de terno, michi quitos a iure tertii, de quibus renunciando omni excepcioni predice peccunie non habite, non recepte et non numerate, et doli et eciam legi que subvenit deceptis ultra dimidiā iusti precii et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus, dando et concedendo ac remittendo vobis et vestris, si quid hec vendicio plus modo valet vel valebit precio antedicto. Promitentes vobis et vestris omnia et singula supradicta facere, habere, tenere et possidere contra omnes personas iure vestre propria empacionis. Et vobis et vestris pro predictis de eviccionē et legali garencia teneri promitto. Et pro hiis complendis et firmiter attendendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea, habita et habenda, renunciantes quantum ^{f.141r} ad hec nove constitucionis et dividende accionis et omni alii iuri, legi, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus.

Actum est hoc septima die mensis iunii, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo septuagesimo quarto

Sig+num Bernardi Roquerii predicti, venditoris, qui hec laudo, concedo et firmo

Testes huius rei sunt Guilelmus de Claperis et Guilelmus Arnaldi

Ego, Galcerandus de Podio, Barchinone canonicus, sedis Barchinone procurator et administrator Elemosine pauperum dicte Sedis, salvis semper iuribus dicte Elemosine in omnibus, hec firmo

Ego, Bernardus Vallesii, canonicus Sedis Barchinone, procurator et administrator Elemosine pauperum eiusdem Sedis, hec firmo, iure dicte Elemosine in omnibus semper salvo

Sig(signe)num Petri Avellani, prebiter notarii publici de Cigiis, pro venerabili Bernardo Segura, rectore ecclesie eiusdem ^{f.141v} loci, qui hoc instrumentum invenit in scribania dicte ecclesie in presentem formam publicam iam redattum, et ipsum cum sua notula fideliter comprobavit et clausit die mercurii duodecima mensis madii, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo septuagesimo octavo.

²⁹ Segueix aliena ratllat.

AHPB, Pere Martí, capbreu 7 setembre 74-1 gener 75, f.16v-17r. Regest publicat a Garcia i Sanz i Ferrer i Mallo (1983, vol. II, doc. 68).

1375, març, 16. [Sitges]

Venda. Elisenda, viuda de Bonanat Amat, de la vila de Sitges, i Pere Amat, fill d'ells i hereu universal de Bonanat, venen a Pere Granada, de la vila, un mas amb els seus honors, arbres, cases i un trull, situat al terme de Campdàsens, parròquia de Santa Tecla de Sitges, al lloc anomenat Vilamesquina, sota domini dels senyors del castell, pel preu de 50 lliures. A continuació, fan àpoca.

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, Serena, f.7r-v

Ego, Elicsendis, uxor Bonanati Amat, quondam, ville de Ciges, et ego, Petrus Amat, filius dictorum coniugum³⁰ et heres universalis dicti Bonanati Amat, quondam, quisque nostrum insimul, per nos et nostros, presentes et futuros, gratis et ex certa sciencia, vendimus et concedimus vobis, Petro Granada, ville predicte, et vestris et quibus volueritis perpetuo, totum illum mansum nostrum cum omnibus terris et possessionibus suis, cultis et heremis, quem et quas habemus et possidemus in termino castri Campiasinorum, parrochie Sancte Tecle de Cigiis, apud locum vocatum Vilamesquina, et tenemus per dominos castri predicti, sub alodio et dominio eorundem,³¹ et terminatur autem dictus mansus et honores eiusdem cum torrente Fontis Gallinarum, cum honore qui fuit Petri de Recreus, cum honore qui fuit Petri Jorba, cum honore qui fuit Petri Roberti, sicut terminatur et fixuratur dictus mansus et honores seu possessiones eidem pertingentis et cum omnibus arboribus que ibi sunt vel erunt et cum domibus et operatorio olivarum, cum introytibus et exitibus³² et cum omnibus iuribus et pertinenciis suis universis, sicut melius dici potet et intelligi ad vestrum vestrorumque comodum et bonum ac sanum intellectum, sic dictum mansum, cum predictis terris, domibus et possessionibus vobis et vestris vendimus perpetuo pure, libere et absolute, extrahendo predicta que vobis et vestris vendimus de iure, posse et dominio nostri et nostrorum eademque in ius, posse et dominium vestri et vestrorum tradimus, transferimus et transmutamus irrevocabiliter, cum hoc presenti publico instrumento inde perpetuo valituro, inducentes inde vos et vestros de predictis que vobis et vestris vendimus in corporalem possessionem vel quasi ad habendum, tenendum et possidendum pacifice, ad omnes vestras vestrorumque voluntates inde perpetuo ac libere facientes sine contradicione nostri et nostrorum et alterius persone. Et ex causa huius vendicionis, cedimus et mandamus vobis et vestris perpetuo omnia loca, iura, voces et acciones reales et personales, utiles et directas, mixtas, ordinarias et extraordinarias et alias quascumque nobis et nostris competentes et competituras aliqui modo, in predictis que vobis vendimus et contra quascumque personas et res ratione earum. Quibus locis, iuribus et actionibus nostris supradictis possitis vos et vestris et quos volueritis perpetuo uti, agere et experiri, in iudicio et extra iudicium, causa agendo quam deffendendo et omnia alia in predictis faciendo quecumque et quemadmodum nos possimus ante huius vendicionem et iurum cessionem et possemus nunc et postea quancumque. Constituendo inde vos et vestros in predictis que vobis vendimus dominos et procuratores, ut in rem vestrarum propriam, ad faciendum inde vostre libitum voluntatis, salvo tamen iure et dominacione dictorum dominorum dicti castri et salvos etiam eiusdem dominis empara et fatica triginta dierum de et in omnibus vendicionibus seu

³⁰ Dictorum coniugum *afegit a la interlínia*.

³¹ Segueix et sub agrario setens panis, vini et olei et aliorum fructum prout est fieri et dare assuetum in toto termino dicti castri *ratllat*.

³² cum introytibus et exitibus *afegit a la interlínia*.

alienationibus que inde fient de predictis que vobis vendimus.³³ Pro precio autem huius vendicionis et concessionis habuimus et recipimus a vobis quinquaginta libras monete Barchinone de terno nobis quitias, in quibus renunciamus omni excepcioni peccunie non numerate, habite et non recepte, et doli et legi que subvenit deceptis ultra dimidiā iusti precii et omni alii iuri, rationi, etcetera. Dantes et remitentes, gratis et consulte et irrevocabiliter, inter vivos siquid que vobis vendimus plus modo valent vel a modo valebunt precio supradicto, promittentes vobis et vestris predicta que vobis vendimus facere, tenere, habere et possidere secure, potenter et in pace contra omnes personas, iure vestre proprie empacionis et teneri etiam vobis et vestris perpetuo de eviccionē^{f.7v} et legali garencia, obligando vobis et vestris usque nostrum insolidum omnia bona nostra, habita et habenda, renunciantes quantum ad hec nove constitucioni et dividende accionis et omni alii iuri, etcetera, et specialiter ego, dicta Elicsendis, ratione quantum ad hoc doti et sponsalicio meis et iuri hypothecarum mearum et auxilio Velleyanī Senatus Consulti, insuper iuro per Dominum Deum et eius Sancta IIII^{or} Evangelia, etcetera.

Actum est hoc XVI^a die mensis marci, anno a Nativitate Domini M^o CCC^o LXX° V^o

Testes huius rei sunt discretus Francischus Molins, prebiter, Bernardus Alegre et Berengarius Soler

Et predicti Elicsendis et Petrus, filius eius, firmaverunt apocham dicto Petro Granada de receptis predictis quinquaginta libre dicte monete ratione vendicionis predicte, etcetera, fiat largo modo. Actum XIX^a die mensis madii, anno predicto

Testes discretus Francischus Molins et Bernardus Alegre

208

1375, novembre, 16

Rendició de comptes. Berenguer Català, beneficiat de la Seu de Barcelona, abans majordom de l'Almoina dels pobres, reconeix a Bernat de Casademunt, prevere procurador de l'Almoina al castell de Sitges, que havent fet comptes de les rebudes i dates del castell dels anys 1373-1374 i 1374-1375 (entre l'1 de maig i el 30 d'abril), del primer any es van rebre 3.571 sous i pagar 2.898 sous 9 diners, pel qual va tornar 672 sous 3 diners a l'Almoina. I del segon any van ser rebuts 6.530 sous i 1 diner i pagar 4.379 sous 3 diners 1 obol, pel que va retornar 1.673 sous 9 diners obol, i quedaven per tornar unes somades de vi que s'havien d'enviar immediatament.

ACB, 4-70-73

209

1376, juliol, 18 - octubre, 24. Sitges - Barcelona

Prestació d'homenatge. Romeu Roig, del mas dels Ferrers, Romeu Carç, jurats de la vila i castell de Sitges, Pere Guitard, Jaume de Camps, Pere de Quart, Guillem Robert, Bernat Arnau, picapedrer, Guillem Messeguer, Francesc Xifre, Ferrer Carbó, Arnau Guitard, Arnau Samar, Jaume Clapers, Ponç Clapers, Bertran Vedell, Guillem Peiró, Pere Roig, Pere de Coll, Arnau Bertran, Guillem Clapers, Pere Xifre de l'Església, Pere Dalman, Ferrer Oller, Romeu Ferrer, Asbert Torra, Romeu Llobet, major de dies, Pere Vives, Bartomeu Bardoi, Joan Martí, Joan de la Guàrdia, Pere Robert, Pere Messeguer, Guillem Segarra, Ferrer des Clapers, Ramon Peiró, Bernat Mateu, Arnau Brunet, Ramon de Bartó, Guillem Antoni, Miquel Riba, Pere de

³³ Segueix et salvo etiam dicto agrario setens omnium fructum predictum est ratllat.

Totesaus, Bernat de Quart, Guillem Roig, Joan Bertran Romeu Roig, Jaume de Coll, Bernat Brunet, Romeu Llobet, júnior, Ramon Anglès, Ferrer Novella, Bernat Godai, Bernat Bofill, Bernat Mestre, Francesc Company, Bonanat Plana, Pere Robert, Pere Capeller, Pere Prats, Ramon Peiró, Bonanat Godai, Arnau Muller, Miquel Muller, Berenguer Cuquetes, Guillem Recreus, Ramon Maiol, Pere Gibert, Francesc Ortolà, Antoni Samar, Ferrer sa Olivella, Berenguer Marí, Bernat Robert, Ferrer Sanç, Bonanat Martí, Guillem Llorenç, sènior, Guillem de Bertó, Martí Jordà, Berenguer Soler, Bartomeu Estanyol, Pere Capeller, major de dies, tots de la vila i castell de Sitges, congregats a l'església de la vila, com a universitat del lloc, després d'haver deliberat amb juristes i amb Antoni Aragonès, advocat seu, en presència de Bernat Vallès, canonge de la Seu de Barcelona, procurador i administrador de l'Almoina juntament amb Galceran de Puig, canonge de Barcelona, reconeixen ser homes naturals, propis i sòlius vassalls i afocats de l'Almoina i prometen que li seran fidels i legals. Ho juren pels quatre Sants Evangelis i presten homenatge de mans i boca a Bernat Vallès, procurador de l'Almoina. El mateix dia fan homenatge Bernat Capeller i Ramon Bardina, àlies Piquer, del castell de Sitges, a la plaça de Sitges, i poc després Bernat Gibert del castell de Sitges, constituït al castell de Sitges. El dia següent, 19, ho fan Bernat Arnau i Bartomeu Gassó, una mica més tard Arnau Roig, després Bartomeu Robert i Guillem Carbonell, després Bernat Mestre i Guillem Riera, després Bernat Gausach, i després Guillem Clapers. El diumenge 20, Martí Clapers, Pere Ortolà, Pere Dalmau de Recreus, Guillem Llorenç del castell, Romicó Gibert, Pere Bardina, Romeu Gibert, Bernat Ferrer, Pere Oliver, Bonanat Carbonell, Antoni Dalmau i Jaume Avellà, tots de la vila i castell de Sitges, i el mateix dia Pere Alsina, Antoni Cabot, Pere Busquet i Pere Xifre del carrer Nou, després Bernat Pagès, Joan Navarra del castell de Sitges, després Bernat Busquet, Pere de Font, Francesc Panlega i Berenguer Bossagai, i el mateix dia Pere Granada, fill de Pere Granada, després Pere Aranyó i Romeu Sastre. El dimarts 22, Romeu Xifre àlies Palou, Jaume de Coll, fill de Pere de Coll, després Pere Bruguers, després Llorenç Guitard i Bartomeu Castell, i després Ponç Ferrer, ferrer. El dissabte 2 d'agost, Bernat Alegre i el 24 d'octubre Pere Granada, major de dies, aquests dos darrers a Barcelona. En total presten homenatge 124 homes.

ACB, 4-70-38

210

1377, maig, 1 – 1378, abril, 30. [Sitges]

Llibre de comptes. *Delme de forment, ordi, faves, llenties, guixes, vesses, mestall, anyells, cabrits i porcells, formatges, llana, polls, alls i oli, recollit al terme de Sitges l'any 1377-1378.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Comptes, 1377

Ítem he rehebut forment de delma, ab aquell que trie de mestay e ab aquel de quart, XXII quarteras e IIII quartans e mig

del qual forment ç'a després en casa per a masió en lo dit any XII quarteras e III quartans

Ítem ç'a després en lo següent any del dit forment V quarteras e quartà e mig

Ítem he venut del dit forment V quarteras, de les quals he haüt a raó de XIII sous la quartera

LXX sous

Suma de plàgena

LXX sous |^{f.4v}

Ítem he rehebut ordi de delma, part sol qui s'és despés en casa de sivada e al nodriment com tant de quart que n'aguí, LXXVIII quarteras, lo qual he venut a VI sous la quartera, qui levà en suma	CCCCLXVIII sous
Ítem rehebí faves de delma, les quals anvie a la Almoyna a XIX de març per la barqua d'en Jacme Coll	VII quarteres
Suma de plàgena	CCCCLXVIII sous <i>f.5r</i>
Ítem aguí de V quartans de lenties de delma que vení, part seles qui's despaseren en casa,	V sous IX
Ítem aguí de III quartans e mig de guixes de delma, part seles qui's són despeses en casa, a raó de X diners lo quartà	II sous XI
Ítem rehebí de quartera de vesses que vení, qui eran stades de delma, part que se n'havie despeses en casa a ops del porch,	III sous
Suma de plàgena	XII sous VIII <i>f.5v</i>
Ítem rehebí de delma mestay, que romàs del forment com fo triat, IX quarteras e mige e quartà, del qual molguí VIII quarteras e aguí an diners de V quarteras e mige e I quartà, que vení a raó de VII sous la quartera,	XXXVIII sous II diners malla <i>f.6r</i>
Suma de plàgena	XXXIX sous I diner malla
Rehebuda del delma dels anyells e de cabrits e de porçells	
Ítem rehebí d'en Robert qui està denant lo castell per II anyells e mig	XII sous VI
Ítem rehebí d'en Ramon Piquer des Gassons per I anyell	V sous
Ítem rehebí d'en Pere Granada per II anyells	X sous
Ítem rehebí d'en Ffrancesc Sanç de Recreus per I anyell	V sous
Ítem rehebí d'en Pere Ortolà per II ^{os} cabrits qui nom tagien bé	IX sous
Ítem rehebí de na Bruneta VIII cabrits de delma, dels qualsça menjaren com lo honrat en Bernat Vals hic fo II ^{os} , he haüt dels VI qui restaren	XXX sous
Ítem rehebí del seu pastor qui havie IIII cabrits per delma	VIII diners
Ítem rehebí d'en Pere Mayol de Recreus per VI cabrits, dels qualsça menjaren II ^{os} a Carnistoltes e a Pascha, e haüt dels quatre	XX sous
Ítem rehebí de n'Anthoni Garau per delma de II ^{os} anyells e mig	XII sous VI
Ítem aguí d'ell mateix per III anyells qui eran del seu pastor	VI diners
Suma de plàgena	CV sous II <i>f.12v</i>

Ítem rehebí d'en Riera per I anyell de delma	V sous
Ítem rehebí d'en Roig des Puyol per I anyell e mig delma	VII sous VI
Ítem rehebí de la dona muller d'en Fferrer d'Olivella per delma de II ^{os} anyells	I sou
Ítem rehebí d'en Piquer de Gassons per delma de porçells del temps de casa damunt	VI sous
Ítem rehebí d'en Guillemó Payró per mig porçell de delma	III sous VI
Ítem rehebí del dit Poquer qui's nodrex en casa	I porçell
Ítem aguí de na Brunata qui's nodrex en casa	I porçell
Suma de plàgena	XXIII sous
Suma XXXI entre cabrits e anyells e porçells que he haüt en lo dit any, axí com apar an la present carta que n'e haüt en diners	CXXVIII sous II diners <i>f.13r</i>

Rehebuda de formatges de delma e de lana

Ítem rehebí de la lana del delma que vení	XXXV sous
Ítem rehebí de n'Anthoni Garau que's són despeses en casa formatges	VI
Ítem rehebí d'en Mayol de Recreus que's són despeses en casa formatges	VI
Ítem rehebí d'en Ferrer Sanç formatges que's són despeses en casa	VI
Ítem rehebí de na Brunata formatges que's són despeses en casa	VI
Ítem rehebí d'en Piquer des Gassons formatges que's són despeses en casa	III
Ítem rehebí d'en Roig des Puyol formatges qui's són despeses en casa	III <i>f.13v</i>
Ítem rehebí LXVIII polls de delma, dels quals se n'ha menjats en casa e perduts e morts ben XXVII poll. Restan-na XLI poll que he venuts a diverses fors e n'haüt en diners	XLI sous
Ítem rehebí de CXXXV forchs d'ays de delma que vení en Jacme Coll a rahó de V diners lo forch uns amb altres qui leva'n	LVI sous III <i>f.14r</i>
Ítem rehebí de delma de olives d'en Brunet lo preu	X diners
Ítem rehebí de delma de olives d'en Fferrer Sanç	VI diners
Ítem rehebí d'en Granada des mas de delma de olives oli qui's despés en casa I ^a gerreta	

211

1378, gener, 29. Barcelona

Manament reial. *El rei Pere III mana a Berenguer Serra, sotsveguer de Vilafranca del Penedès, que revoqui la crida feta a Sitges, per la qual es prohibeix la càrrega o descàrrega de blat en aquest castell sense llicència reial.*

ACA, Cancilleria, Registres, núm. 797, f.17r-v

Petrus, etc., fideli nostro subvicario Villefranche Penitensis, salutem et gratiam. Administratores Elemosine Sedi Barchinone nobis humiliter supplicarunt ut, cum vos, mandato nostro, quandam feceritis fieri preconizacionem huiusmodi servet:

«Ara hoials tuyt què us fa saber l'onrat sotsveguer de |^{f.17v} Vilafranca de Penadès per lo senyor rey a tuyt generalment per manament a ell fet per lo dit³⁴ senyor rey ab letra sua, que neguna persona de qualche condició o estament sia no gos trer ne fer trer negun linyatge de blat del castell de Ciges sens llicència del dit senyor o de l'honrat en Guillem Huguet, o a qui ell ho ha comanat, sots pena de perdre lo blat o la bèstia o los vaxells ab qual ne traurà.

Item que nenguna barcha que aduga gra no gos descarregar en lo castell de Ciges sots pena de cors e de béns si donchs no ha llicència del dit senyor, ans lo haia a descarregar en los descarregadors qui són dats per lo senyor rey.»

Dignaremus eam tanquam preiudicialem et dampnosam Elemosine supradicte, de benignitate regia nostra facere revocari. Nos itaque supplicationem ipsa benigne suscepta vobis dictus et expresse mandamus quatum preconizacionem predictam protinus revocetis hocquam differre nullatenus presumatis. Cum sit nos fieri providerimus et velimus.

Datum Barchinone, XXIX die januarii anno a Nativitate Domini M° CCC° LXXVIII°

Berengarius Segarra mandatus rex Petrus

212

1378, febrer, 1. Sitges

Crida. *Jaume Centellols, saig del veguer de Vilafranca del Penedès pel rei, fa una crida a la plaça del castell de Sitges on revoca una crida anterior, en la qual el rei prohibia que cap persona tragués o descarreués blat al castell de Sitges, sense llicència reial o de Guillem Huguet, perquè entén que era perjudicial pels interessos de l'Almoina.*

ACB, 4-70-386

Noverint universi quod die lune, que fuit prima die febriarii anno a Nativitate Domini millesimo trescentesimo septuagesimo octavo, in platea ville castri de Cigiis personaliter adinvento in presencia mei, notarii infrascripti, in presencia etiam discretum Francischi Molins et Fferrarii des Clapers, prebiteri Petri Narbonès et Bartholomei Guardiola de Sancto Felice de Guixols et plurium aliorum testium ad hoc specialiter vocatorum, rogatorum et adhibitorum, Jacobus Centeyols, sagio venerabilis vicari Villefranche Penitensis pro dicto rege, fecit ibidem sequentem preconizationem:

«Ara oyats què us fa saber lo honrat sotsveguer de Vilafranca del Panadès per lo senyor rey a tuyt generalment, que con lo dit honrat sotsveguer per manament del dit senyor rey ab letra sua a ell fet bagués feta fer públicament en lo dit castell de Ciges la crida següent:

«Ara oyats tuyt que us fa saber lo honrat sotsveguer de Vilafranca del Penedès per lo senyor rey a tuyt generalment per manament a ell fet per lo dit senyor rey ab letra sua, que neguna persona de qualche condició o stament sia no gos

³⁴ dit afegit a la interlínia.

trer ne de tret negú linatge de blat del castell de Ciges sens licència del dit senyor o de l'bonrat en Guillem Uguet, a qui ell ho ha comenat, sots pena de perdre lo blat o la bèstia o los vexells ab que l'ne traurà.

Ítem que neguna barcha aduga gra ne gos descarregar en lo castell de Ciges sots pena de cors e de béns si donchs no ha licència del dit senyor ans lo hage a descarregar en los descarragadors qui són dats per lo dit senyor rey.»

E com ara lo dit senyor rey les dites crides axí con a dampnoses e preindicials a la Almoyna de la Seu de Barchelona, de la qual és lo dit castell de Ciges, de la sua benigitat reyal ab letra sua hage manades revocar les dites crides, per çò lo dit sotsveguer per manament del dit senyor rey, ab aquesta present pública crida, revoca e per revocades vol haver les crides dessís dites, axí con de certa sciència lo dit senyor lo hage volgut.»

De quibus omnibus sic predictis et peractis venerabilis Petrus de Manso, baiulus dicti castri de Cigiis pro honorabilem Elemosina pauperum Sedis Barchinone, nomine dicte Elemosine, requisivit fi<eri> et sibi nomine predicto tradi publicum instrumentum.

Quod fuit actum die et anno predictis, presentibus me, notario infrascripto, et testibus supradictis.

Sig(signe)num meus, Petri Conieri, prebiteri et notario publico de Cigiis pro venerabili Bernardo Segura, rectori eiusdem, qui hoc escribi fecit cum rasis in VI^a «mea» et clausit.

213

1378, agost, 24

Visita pastoral. Pere de Planelles, bisbe de Barcelona, visita la parròquia de Santa Tecla de Sitges, on a la visitatio rerum comprova l'estat dels altars de l'església parroquial, Santa Tecla, Sant Macari, Sant Vicenç i Sant Miquel, i els objectes litúrgics que hi ha. Amonesta els proboms de la vila per tal que obrin les fonts baptismals i suspèn l'arrendament de la casa del rector fins que no s'arregli.

ADB, Visites Pastorals, T.7, f.88r, 124v

214

1379, febrer, 15. [Sitges]

Reducció de cens. Pere Feliu i Pere de Conamines, preveres beneficiats de la Seu de Barcelona, procuradors de l'Almoyna, per tal de fer obres de millora a l'Almoyna de la Seu, redueixen a Pericó Granada del mas i a la seva muller Saurineta, del terme de Sitges, el quart d'agrer de tots els fruits que pagaven una parellada que era seva, a una cens de 20 sous per Nadal i una quarta part de tots els establiments que facin en aquella parellada. A continuació, redueixen a Pere Granada del mas l'agrer que pagaven pel camp de les Figueres a cens de 10 sous per Nadal i una entrada de 20 sous. A continuació redueixen al mateix Pere Granada i la seva dona l'agrer d'un tros de terra situat al cap de la vila a cens de 15 sous per Nadal i una entrada de 2 florins. A continuació, redueixen a Ponç Gibert, ferrer, l'agrer de tres quartons de terra situats a la Madriguera a cens de 18 diners per Nadal i una quartera d'ordi pagadora a l'hereu dels Ferrers per Sant Pere i Sant Feliu, i una entrada de 5 sous. A continuació, fa reducció a Pere Ros de l'agrer d'una peça de terra situada als Solers, pel cens de 5 sous per Nadal i una entrada de 10 sous. A continuació fa reducció a Pere Piquer de l'agrer d'un tros de terra situat a la Madriguera, a cens de 12 diners per Nadal i una entrada de 3 sous. A continuació, fa reducció a Bernat Mestre de l'agrer d'un tros de terra situat als Solers a cens de 13 sous per Nadal i una entrada de 5 sous. A continuació fa reducció a Guillem Roig del Pujol de l'agrer d'una peça de terra situada al Picorb, a cens de 18 diners per Sant Miquel i una entrada de 5 sous. A continuació fa reducció

a Tomeu Gibert de l'agrer d'una peça de terra situada a Aiguadolç, a cens de 3 sous per Nadal i una entrada de 5 sous. A continuació, fa reducció a la muller de Ferrer Brunet, Arnau Brunet i la seva muller Romia, de l'agrer d'una peça de terra situada a les comes dels Termes o d'en Font, a cens de 4 sous per Nadal i una entrada de 5 sous.

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, Serena, f.3v-4r

215

1379, març, 5-14

Requeriment. Pere de Mas, batlle del castell de Sitges per l'Almoina, presenta a Bernat Martí, sotsveguer de Vilafranca pel rei, una carta reial en què el rei manava que es fes una esmena a una crida feta pel sotsveguer a la vila de Sitges, on imposava penes per retirar qualsevol tipus de gra sense llicència de Guillem Huguet i imposava vectigal de 3 diners per quartera treta de la vila, a més que el dit Huguet va comissionar dues persones perquè col·lectessin el vectigal. El dia 14 el veguer respon que, després d'haver demanat consell als seus assessors, farà cas immediatament al manament del rei.

ACB, 4-70-68

216

1379, març, 30. Barcelona

Reducció de cens. Pere Feliu i Pere de Conamines, preveres beneficiats i procuradors de l'Almoina, estableixen de nou a Guillem Roig del Pujol, del lloc de Sitges, una peça plantada de vinya, d'una mujada de terra més o menys, que ja tenia al terme del castell de Sitges, al lloc d'Aiguadolç, sota domini i alou de l'Almoina i pel qual prestava quart d'agrer dels fruits, per un cens, a partir d'ara, de 4 sous de Barcelona de tern. Es paguen 30 sous en concepte d'entrada.

ACB, 4-70-405

217

1379, abril, 5. [Sitges]

Establiment. Miquel Riba i la seva muller Elisenda, de la vila del castell de Sitges, estableixen a Ponç Gibert, del mateix lloc, un estar de cases, situat a la vila de Sitges, sota el domini de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, a cens pagador a Miquel i Elisenda de 12 diners de moneda de Barcelona de tern. Es paguen 8 lliures en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, Serena, f.13r-v

1379, maig, 28. [Sitges]

Establiment. *Miquel Riba i la seva muller Elisenda, de la vila del castell de Sitges, estableixen a Bartomeu Bardoi, del mateix lloc, una coma anomenada d'en Sant Quintí, sota el domini de l'Almoina dels pobres de la Senyoria de Barcelona, a cens de mitja quartera de forment i un quartà d'ordi per Sant Pere i Sant Feliu, que hauran de donar a Bartomeu Robert en adjutori de cens que aquest presta a l'Almoina. Es paguen 10 sous en concepte d'entrada.*

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, Serena, f.11v-12r

Sit omnibus notum quod ego, Miquell Riba, et ego, Elicsendis, eius uxor, ville castri de Cigiis, ex certa sciencia, per nos et nostros, presentes atque futuros, damus et stabilimus vobis, Bartholomeo Bardoy, eiusdem loci, et vestris unam comam vocatam d'en Sent Quintí, et tenetur pro venerabili Elemosine pauperum Sedis Barchinone, sub dominio ffranco et quitio alodio eiusdem, et terminatur ab una parte cum honore Bartholomei Robert, ab alia parte cum honore Arnaldi Bruneti, et ab alia parte cum honore Guilelmi Barthoni. Hanc autem stabilicionem facimus vobis et vestris de predicta coma cum introitibus et exitibus, et cum omnibus iuribus suis universis iure, libere et absolute, et sicut melius dici et intelligi potest ad bonum et sanum intellectum et comudum vestri et vestrorum, in hunc videlicet modum et formam, quod vos et vestri detis et faciatis dare et facere teneamini eidem Bartholomei Robert quolibet anno perpetuo in festo Sanctorum Petri et Felicis mensis augusti,³⁵ pro censu dicte come et in adjutorium censuum quam et que dictus Bartholomeus Robert facit dicte venerabile Elemosine pauperum Sedis Barchinone, quolibet anno in predicto termino,³⁶ prout dicta coma, medium quarteriam frumenti et unum quartanum ordei censuales boni et receptibilis et pulcri ad rectam mensuram dicti castri de Cigiis in quam vero ibi alium dominum seu dominos eligatis vos vel vestri nisi predictam venerabilem Elemosinam et dictum Bartholomeum Roberti in dicta media quarteria frumenti et uno quartano ordei censualibus, liceatque vobis et vestris predicta que vobis et vestris damus et stabilimus dare, vendere, inpignorare et alia quomodolibet alienare vestris tamen consimilibus et non aliis, salvo tamen iure et dominio predicte venerabile Elemosine et suorum, salvo eciam dicto Bartholomeo Roberti predicta media quarteria frumenti et uno quartano ordei censualibus. Pro intrata autem huius stabilimenti habuimus et recepimus a vobis decem solidos monete Barchinone de terno, super quibus renunciamus omni excepcioni predicte peccunie non numerate et doli, promitentes vobis quod predicta que vobis et vestris damus et stabilimus faciemus vobis et vestris tenere, habere et possidere contra omnes personas iure vestre proprie adquisicionis et quod tenebamur vobis et vestris de eviccione et legali garenchia. Et pro hiis complendis et actendendis, obligamus vobis et vestris omnia bona nostra, habita et habenda, renunciantes quantum ad hoc beneficio dividende accionis, nove constitutionis et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Et specialiter ego, dicta Elicsendis, ex certa sciencia, renuncio doti et sponsalicio meis iuri hypothecarum et auxilio Senatus Consulti Velleyani. Insuper sponte iuro per Dominum Deum et eius Sancta IIII^{or} Evangelia, manibus meis corporaliter tacta, predicta omnia et singula attendere et completere, tenere et observare et non in aliquo contrafacere vel venire liure aliquo, causa vel ratione.

Actum est hoc XXVIII die mensis madii, anno a Nativitate Domini M^o CCC^o LXX° nono

Testes huius rei sunt Bernardus Marthi et Francischus Company

³⁵ Segueix medium quarteriam frumenti et unum quartanum ordei ratllat.

³⁶ quolibet anno in predicto termino afegit a la interlínia.

1379, juliol, 28

Venda. Ferrer de Mas i la seva muller Antònia, del terme del castell d'Olivella, venen a Francesc Xifre, de la vila de Sitges, una peça de terra plantada de vinya, situada al terme de Sitges, al lloc anomenat Torrent de la Pastera, sota domini de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, per la qual el comprador rep una quartera d'ordi censal, pel preu de 100 sous de moneda de Barcelona de tern.

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, Serena, f.14r

Ego, Ferrarius de Manso, et ego, Antonia, uxor eius, termini castri de Olivella, per nos et nostros, presentis et futuros, ex certa sciencia, vendimus vobis, Francisco Xiffre, eiusdem villa, et vestris et quibus volueritis perpetuo unam peciam terre vine plantate quam habemus in termino castri de Cigiis, apud locum vocatum *lo Torrent de la Pastera*, et ipsam tenemus per venerabliem Elemosinam pauperum Sedis Barchinone, sub alodio et dominio eiusdem, super quam vos, dictus emptor, percipitis quolibet anno in festo Sanctorum Petri et Felicis mensis augusti, unam quarteriam ordei censualem ad rectam mensuram castri de Cigiis, prout terminatur ab una parte cum honore Bernardi Gausech, ab alia parte cum viam publicam. Hanc autem vendicionem facimus vobis et vestris et quibus volueritis de predicta peciam terre cum introitibus et exitibus et cum omnibus suis iuribus et pertinenciis universis pure, libere et absolute. Et sicut melius dici et intelligi potet ad vestri et vestrorumque salvamentum et bonum intellectum. Extrahendo predictam que vobis et vestris de iure, posse et dominio nostri et nostrorum eaque in ius, posse et dominium vestri vestrorumque ius trado et trasfero irrevocabiliter, constituendo inde vos et vestros dominos et procuratores ut in rem propriam ad faciendum vostre libitum voluntates, salvo tamen iure et dominio predicte venerabile Elemosine et suorum, et salvo eciam vobis, dicto emptori, predicta quarteria ordei censuali. Pro precio autem huius vendicionis habuimus et recepimus a vobis centum solidos monete Barchinone de terno, super quibus renunciamus omni excepcioni predicte peccunie non numerate et doli et iuri quod subvenire decepti ultra dimidia iusti precii, dando et remitendo vobis et vestris siquid hec vendicio que vobis et vestris vendimus plus modo valent vel amodo valuerint precio supradicto. Promitentes vobis et vestris, pro predictis que vobis et vestris vendimus, faciemus habere, tenere et possidere contra omnes personas iure vestre proprie emptionis et que vobis et vestris de eviccione eorum et legali carencia. Et pro hiis complendis et firmiter acthendendis, obligamus vobis et vestris omnia bona nostra, mobilia et inmobilia, habita et habenda, renunciantes quantum ad hoc ex certa sciencia beneficio dividendum accionis, nove constitucionis et omni aliis iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Et specialiter ego, dicta Anthonia, ex certa sciencia, renuncio doti et sponsalicio meis iuri hypothecarum et auxilio Senatus Consulti Velleyan. Insuper sponte iuro, per Dominum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta, predicta omnia et singula attendere et completere et in aliquo non contrafacere vel venire iure aliquo vel ratione.

Actum est hoc XXVIII die mensis iulii, anno a Nativitate Domini M° CCC° LXX° nono.

Testes huius rey sunt Arnaldus Samar et Petrus Nadal, termini castri de Olivella.

1379, agost, 1. [Sitges]

Venda. Arsenda, muller de Berenguer Bossagai, filla i hereva universal de Pere Font, de la vila de Sitges, successors en béns i drets d'Elisenda, la seva tia i muller de Guillem Llorens, ven a Guillem Mir, de la mateixa vila, 4 quarteres d'ordi censals pagadores de Sant Pere i Sant Feliu, per una vinya situada al terme de Sitges, als Godais, pel preu de 10 lliures.

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, Serena, f.9r

1379, setembre, 7. [Sitges]

Venda. Bartomeu Estanyol i la seva muller Dolça, de la vila del castell de Sitges, venen a Ferrer de Clapers una peça de terra plantada de vinya, situada al lloc dels Junyells, sota domini de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, per la qual haurà de prestar a Arnau Bertran, o el seu hereu, una quartera d'ordi censal per sant Pere i sant Feliu d'agost i rebrà 6 sous de Francesc Oller en adjutori de cens. El preu de la venda és de 12 lliures de moneda de Barcelona de tern.

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, Serena, f.14v

Ego, Bartholomeo Stayol et ego, Dolça, uxor eius, ville castri de Cigiis, ex certa sciencia, per nos et nostros, presentes atque futuros, vendimus vobis, Ferrario de Claperiis, eiusdem ville, et vestris et quibus volueritis perpetuo, unam peciam terre vinee plantate quam habemus apud locum vocatum Juyells et ipsam tenemus per venerabilem Elemosine pauperum Sedis Barchinone, sub alodio et dominio eiusdem, super quam Arnaldus Bertran, vel heres eum, percipit quolibet anno in festo Sanctorum Petri et Felicis mensis augusti unam quarteriam ordei censualem boni, pulcri et receptibile ad rectam mensuram dicti castri de Cigiis, prout terminatur a duabus partibus cum honoribus Petri Bardina, ab alia parte cum via publica et ab alia parte cum honore Ferrarii Oller. Hanc autem vendicionem facimus vobis et vestris et quibus volueritis de predicta pecia terre cum introitibus et exitibus et cum omnibus suis iuribus et pertinenciis universis pure, libere et absolute, et sicut melius dici et intelligi potest ad vestri et vestrorumque salvamentum et bonum intellectum, extrahendo predicta que vobis et vestris de iure, posse et dominio nostri et nostrorum eaque in ius, posse et dominium vestri et vestrorum tradimus, transferimus irrevocabiliter, constituendo inde vos et vestris dominos et procuratores, ut in rem vestram propriam, ad faciendum vestre libitum voluntates, salvo tamen iure et dominio predicte venerabilis Elemosine et suorum et salvo eciam dicto Arnaldo Bertrandi, vel heredi suo, predicta quarteria ordei censuali et quod vos recipiatis illo de sex solidos quod Francisci Olleri faciebat nos in adiutorium censu. Pro precio autem huius vendicionis habuimus et recipimus a vobis duodecim libras monete Barchinone de terno, super quibus renunciamus omni excepcioni predicte peccunie non numerate et doli et iuri quod subvenit deceptis ultra dimidiam iusti precii, dando et remitendo vobis et vestris, siquid hec vendicio que vobis et vestris vendimus faciemus vos et vestros habere, tenere et possidere contra omnes personas iure vestre propria empacionis et quod tenebimus vobis et vestris de eviccione eorum et legali garenchia. Et pro hiis complendis et firmiter attendendis, obligamus vobis et vestris omnia bona nostra, habita et habenda, renunciantes quantum ad beneficio dividende accionis, nove constitutionis et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Et specialiter ego, dicta Dolça, ex certa sciencia, renuncio doti et sponsalicio meis iuri hypothecarum, auxilio Senatus Consulti Velleiani, insuper sponte iuro per Dominum Deum et eius Sancta IIII^{or} Evangelia, manibus meis corporaliter tacta, predicta omnia et singula actendere et complere et in aliquo contrafacere vel venire aliquo, causa vel racione.

Actum est hoc VII^a mensis septembbris, anno a Nativitate Domini M° CCC° LXX° nono

Testes huius rey sunt discretus Fferrarius de Claperiis, presbiter, et Bernardius Arnaldi

Precedens instrumentum firmaverunt racione dominii venerabiles Guilelmus de Fortibus et Berengarius de Feudo, canonici Barchinone, administratores predicte Elemosine, iuribus eiusdem Elemosine in omnibus semper salvis

222

1379, novembre, 6. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Martí Clapers i la seva muller Alamanda, de la vila de Sitges, venen a Bernat Alegre 2 quarteres de forment censal pagadors per Tots Sants, per tots els béns que tenen sota domini de l'Almoina, pel preu de 10 lliures. A continuació, Bernat Alegre fa carta de gràcia a 9 anys.*

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, Serena, f.16v-17r

223

1379, novembre, 29. [Sitges]

Venda a carta de gràcia. *Pere Granada, de la vila de Sitges, ven a Guillem Mir, de la mateixa vila, 2 quarteres d'ordi pagadores per Sant Pere i Sant Feliu per tots els béns que tenen, pel preu de 10 lliures. A continuació, Guillem Mir firma carta de gràcia a 9 anys.*

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, Serena, f.12r-v

224

1380, gener, 18. [Sitges]

Àpoca. *Llorenç Guitart, de la vila del castell de Sitges, comprador i collector de la talla feta per raó de l'obra de l'església de Santa Tecla de Sitges, reconeix haver rebut de Joan Gassó, de la casa del rei, cintadà de Barcelona, fill i heren universal de Ramon Gassó, ciutadà de Barcelona, 33 sous de dues talles per raó dels béns que té al castell de Sitges.*

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, Serena, f.20v

Ego, Lorencius Guitart, ville castri de Cigiis, emptor cuiusdam taye et collector dicte taye inferius expressate, confiteor et recognosco vobis, venerabili Johanni Gaçoni, de domo domini regis, civi Barchinone, filio et heredi ab intestato venerabili Raymundi Gaçoni, quondam, civis dicte civitatis, soluistis michi bene et plenarie ad meam voluntatem XXXIII solidos Barchinone, quos solvere tenebamini in duabus tallis factis in dicto castro ratione operum ecclesie Sancte Tecle de Cigiis, quosquidem triginta IIIes solidos vos solvere tenebamini pro bonis que habetis in dicto castro et terminis eiusdem, secundum declaracionem inde factam per venerabilem Petrum de Caneto, canonicum et prepositum Barchinone, administratorem Elemosine Sedis Barchinone, de consilio venerabili Petri de Calmo, legum doctoris, civis Barchinone, advocati dicte ecclesie. Et ideo, renunciando excepcioni peccunie non numerate et non solute et doli, facio vobis et vestris de predictis XXXIII solidos donum et perpetuum finem et pactum de non petendo. Est tamen certum quod secundum dictam declaracionem in nullis aliis exaccionibus nec contribucionibus ipsius castri teneamini aliquid solvere ratione dictorum bonorum vestrorum nec alia nisi tum in dictis operibus ecclesie, muri et valli predictorum.

Actum est hoc XVIII^a die mensis januarii, anno predicto

Testes discretus Ferrariai de Claperiis et Bernardus Siteller de Montalbo

225

1380, setembre, 13. Girona

Confirmació. L'infant Joan confirma la donació “inter vivos” feta pel seu pare, el rei en Pere, a Bernat de Fortià (l'1 de desembre de 1379 a Barcelona) del lliure i franc alou de les viles, llocs i castells de Cubelles, Vilanova i Fontrúbia, a la vegueria del Penedès, i les quadres de Gallifa, Rocacrespa, Vilaseca, Cunit, Segur [de Calafell], Puiglart, Sant Pere i Darró, amb tots els feus, pertinences i molins que hi ha, amb totes les potestats i els seus vassalls, masos, bordes, homes i dones i el mer i mixt imperi i la jurisdicció alta i baixa, host i cavalcada, i tots els censos, delmes i parts de les collites, domenges, possessions i rendes que hi rep el rei.

ACA, Cancelleria, Registres, núm.1685, f.86r-89v. La donació “inter vivos” realitzada per Pere III es troba a ACA, Cancelleria, Registres, núm.934, f.192r i ss. Posteriorment, el 21 d'octubre de 1385, aquesta donació perpètua va ser revocada per una donació vitalícia: ACA, Cancelleria, Registres, núm.945, f.229v i ss.

226

1382, setembre, 3. València

Donació “inter vivos”. Pere III, rei d'Aragó, València, Mallorca, Sardenya, Rosselló i Cerdanya, fa donació “inter vivos” a Bernat de Fortià, cavaller, germà de Sibil·la, reina consort d'Aragó, per lliure i franc alou el mer i mixt imperi i la jurisdicció civil i criminal, alta i baixa del castell, vila i lloc de Sitges, situat a la vegueria de Vilafranca del Penedès.

ACB, 4-70-114

In nomine Domini nostri Iesuchristi. Noverint universi quod nos, Petrus, Dei gratia rex Aragone, Valencie, Maiorice, Sardinie, Rossillionis et Ceritanie, debita meditacione pensantes quod si extraneis et ignotis se plerumque exhibet regalis excellencia munificam illis quidem plus munificencie sue dona prorrigere debet, largiflora quos affinitatis et amoris nexus amabilius iunxit ei et reddit potius graciore, tenore presentis carte nostre firmiter et cunctis temporibus valiture volentes in vos, dilectum consiliarium et camarlengum ac cognatum nostrum preclarum, Bernardum de Fortiano, militer, germanum illustris Sibilie, regine Aragone, consortis nostre carissime, nostram uberiorum diffundere largitatem, cum decens et oportunum reputemus quod sicut ex exaltacione dicte regine, sororis vestre, ad reginalis apicem dignitatis honor et status vestri exaltati quia sunt et vestra per consequens exinde onera et expenses sic et utique facultatum vestrarum augeatur potencia per nos, qui erga vos vices liberalis partis et domini gerere volumus et subire, gratis et ex certa sciencia, per nos et heredes et successores nostros, damus et concedimus graciouse donatione pura, perfecte et irrevocabili inter vivos vobis, dicto cognato nostro, et vestris ac quibus velitis propter per purum, liberum et francum alodium, merum et mixtum imperium ac iure diccionem omnimodam civilem et criminalem, altam et baxiam et aliam quamlibet cuiuscunque nature seu especie existat, necnon et aliud quodcumque ius quam et quod nos habemus et habere debemus ac per nos seu officiales nostros sumus uti aut possumus seu debemus quomodolibet exercere in castro, villa seu loco de Citges, situato infra vicariam Villefranca Penitensis vel in terminis territorii pertinenciis mari et portu eiusdem ac in omnibus et singulis personis cuiuscumque sint status seu condicionis ibi degentibus, habitantibus, declinantibus, contrahentibus seu delinquentibus quovismodo sive sint persone ipse extranea sive private et sive delinquerint in caminis publicis vel alibi aut alia tam in terra quam in mari seu portu castri vel loci predicti. Ita quod vos et vestri in his successores et quos volueritis propter huius nostre donationis vigore habeatis, teneatis et possideatis seu quasi a midi merum et mixtum imperium ac omnimodam iure diccionem predictam eaque exerceatis plenarie et potenter per vos et officiales vestros quos semel et pluries ac quociens volueritis, possitis ad hoc constituere, ponere et tenere illosque destituere ad libitum voluntatis. Pro quorum exercicio et ut de

ipsis mero et mixto imperio ac iure diccionem omnibus et singulis notorie pacefiat et ut in ipsis criminosi et culpabiles puniantur possitis erigere et tenere seu erigi facere quocienscumque volueritis in dicto castro seu loco et eius terminis et territoriis et in quibuscumque volueritis partibus terminorum et territoriorum eiusdem furcas et medias furcas, custellei et pertitas et alia merum imperium ac iure diccionem totalem denotancia et inibi et alia execuciones iusticie facere condemnatos ad suspendum, suspendendo per modum quod naturaliter moriantur seu alia suppicio ultimo condemnando, relegando vel in exilium deputando manus, pedes, nares, aures et alia membra, mutilando oculosque et lingam abstrahendo, flagellando, fustigando, capiendo, encarcerando, inquirendo, torquendo et condemnando vel absolvendo absentatos, citando et baniendo et eorum bona anotando et confiscando et de premissis si et quando volueritis componendo seu ea grosse aut alia remitendo et omnia alia faciendo et libere exercendo etiam de tempore preterito que et quodadmodum nos et officiales nostri poteramus ratione iurisdiccionis ac meri et mixti imperii predictorum et exercitii eorundem ante donacionem presentem et possemus ipsa non facta nunc et etiam postea quandocunque. Et hanc donacionem de predictis mero et mixto imperio, iure diccione et aliis supradictis cum emolumentis, esdevenimentiis, obvencionibus et iuribus universis facimus gratis ex certa sciencia et consulte vobis, eidem Bernardo, et vestris et quibus velitis propter pure, libere et absolute et absque omni contradiccione et retencione et sicut melius et utilius ad vestrum vestrorumque bonum et sanum intellectum et comodum possit intelligi sive dici. Promitentes vobis quod de predictis omnibus que vobis damus et concedimus, ut prefertur, trademus seu tradi faciemus vobis vel cui volueritis loco vestri possessionem corporalem seu quasi vacuam et statim, cum inde per vos nobis fuerit supplicatum, vel vos et vestri, si volueritis, possitis ex potestate quam inde vobis conferimus cum presenti possessionem eandem apprehendere libere vestra propria auctoritate et apprehensam licite retinere absque facta requisitione, monitione, contradiccione, vinculo, impedimento et obstaculo nostri et nostrorum alterius cuiuscumque nos enim interim donet, videlicet possessionem vobis tradiderimus seu vos eam adhepeus fueritis realiter et de facto constituimus et facemur nos premissa omnia et singula que vobis damus pro vobis et vestro nomine precario possidere seu quasi dicentes et mandantes firmiter et expresse huius serie vicem gerentis speciale in hac parte universis et singulis personis cuiusvis status legis et contradiccionis existint in dicto loco et eius terminis et territoriis degentibus ac habitantibus et habitaturis et aliis inibi contrahentibus et delinquentibus quant vos, eundem Bernardum, et vestris in hiis successores pro domino iurisdiccionis ac meri et mixti imperii ac aliorum iurium predictorum habeant et teneant, vobisque et vestris officialibus in usu et exercicio ipsius iurisdiccionis ac meri et mixti imperii de eis et emolumentis fructibus, obvencionibus et iuribus inde provenientibus respondeant et satisfaciant pareant, obedient et attendant, prout inde nobis respondere, satisfacere, petere, obidere et attendere consueverunt seu debent de iure, usu, usatico, consuetudine seu constitutione vel alio quovis modo vosque et vestri in hiis successores tanquam domini iurisdiccionis ac meri et mixti imperii eorundem possitis predictas personas ad [...] quemlibet compellere modis et compulsionibus quibus nos possemus et extrahimus premissa omnia et singula que vobis de iure, dominio, proprietate et posse nostri et nostrorum heredum et successorum, tam in vestrum ac vestrorum ius dominium proprietatem et possessionem metimus et transferimus irrevocabiliter pleno iure. Preterea, ex causa donacionis huiusmodo, damus cedimus et mandamus vobis et vestris in hiis successoribus et quibus velitis propter omnia iura omnesque voces, raciones et acciones nobis competentes et competere debentes in premissis que vobis damus seu ratione et occasione eorum. Quibus iuribus et actionibus et aliis supradictis possitis vos et vestri ac quos volueritis propter uti et experiti in iudicio et extra iudicium, agendo, respondendo, defendendo, excipiendo et replicando et omnia alia et singula faciendo quecunque et quodadmodum nos poteramus ante presente donacionem et possemus ipsa non facta nunc et etiam quandocunque constituentes in hiis vos et vestros ac quos volueritis propter dominos et procuratores ut in rem vestram propriam ad faciendum inde vestras et vestrorum in omnibus voluntates. Et promitimus in nostra bona fide regia vobis, dicto Bernardo, et vestris in hiis successoribus, ac etiam iuramus sponte per dominum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, nostris manibus corporaliter tacta, quod presentem donacionem et concessionem et omnia et singula supra et infrascripta rata et firma semper habebimus, tenebimus et observabimus tenerique et observari faciemus irrefragabiliter et sine interpretatione aliqua omniique excepcione remota et nullaterius contrafaciemus vel veniemus iure aliquo ratione vel causa. Mandantes de certa sciencia et expresse inclito et magnifico infanti Johanni, carissimo primogenito nostro, ac in omnibus regnis et terris nostris generali gubernatori et

universalis successori sub paterne benedictionis obtentu necnon suo vicesgerenti in Cathalonie ac vicario et subvicario Villefranche Penitensis ceterisque universis et singulis officialibus et subditis nostris quocumque nomine nuncupentur ad quos spectet et dictorum officialium locatenentibus presentibus et futuris sub pena mille morabatinorum auri de bonis cuiuslibet contrafacentis si et quociens contrafactum fuerit habendorum et etiam nostre gracie et mercedis quarum concessionem et donacionem nostram huiusmodi raram habentes et observantes tenaciter vos dictum Bernardum et vestros in hiis successore officialesque seu procuratores in possessione, usu seu exercicio meri et mixti imperii iurisdictionis et aliorum predictorum que supra vobis damus non inquietent, perturbent vel impedian nec alia contra predicta faciant tacite vel expresse aliqua ratione. Quinimo vos in predictis ac in possessione, usu et exercio eorundem manuteneant et defendant ac preservent a molestiis et iniuriis quibuscumque ceterum siquis forsan in presenti donacione ratione solemnitatis omisse vel alia qualitercumque posset apponi vel impigni defffectus nos illum supplemus ex certa sciencia de nostre regie plenitudine potestatis decernentis et volentes donacionem hanc vicem virtutem et efficaciam habere legitima ac etiam robus obtinere privilegii cunctis temporibus firmiter valituri non obstantibus quibusvis privilegiis statutis consuetudinibus ac constitutionibus, concessionibus sive pactis quibuslibet universitatibus collegiis seu personis singularibus aut aliis quibuslibet per nos seu predecessores nostros singulariter vel generaliter sub quavis forma seu concepcione verborum indultis seu factis aut aliis quibuscumque iuribus adversantibus seu contrariantibus ad premissa etiam si alienacionem vel separacionem a nostra corona regia de predictis non debere nec posse fieri continerent. Quoman nos ea omnia et singula quatenus hiis obviare possent de nostre potestatis plenitudine tollimus et revocamus et pro sublatiis et revocatis habemus eaque premissis de terminus non obstare. In cuius rei testimonium han cartam fieri et cum bulla nostra plumbea iussimus comuniri.

Datum Valencie, tercia die septembbris, anno a Nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo secundo, regnique nostri quadragesimo septimo. Rex Petrus.

Signum (*signe*) Petri Dei gratia regis Aragone, Valencie, Maiorice, Sardinie et Corsice, comitisque Barchinone, Rossilionis et Ceritanie.

(Col. 1) Testes sunt inclitus infans Martinus, comes de Exerica et de Luna, miles

(Col. 2) Ffrater Johannes Turriltanus, archiepiscopus; Fferdinandus, Oscensis episcopus, cancellarius

(Col. 3) Ffilipus Dalmacii, vicecomes de Rocabertino et Arnaldus Dorcau, milites

Sig(*signe*)num mei, Berengarii Vallossera, predicti domini regis scriptoris, qui de eius mandatus [...]

227

1382, setembre, 13. [Sitges]

Visita pastoral. Pere de Planelles, bisbe de Barcelona, visita la parròquia de Santa Tecla de Sitges, on comprova que els draps de l'altar major estan ratats i en mal estat i tot és correcte als altars de Sant Pere Màrtir i de Sant Miquel. Els proboms no denuncien cap irregularitat en la moral dels parroquians.

ADB, Visites Pastorals, T.8, f.87v-88r

228

1384, juny, 8

Venda. Pere Ferrer, fill de Pere Gibert, difunt, de la parròquia de Sant Antoni de Vilanova de Cubelles, que ara viu al castell de Sitges, ven a Ponç Gibert, de la vila de Sitges, una peça de terra plantada de vinya, situada a la parròquia de Santa Tecla de Sitges, al lloc de la Madriguera, i es té sota

domini i alou de l'Almoina, pel preu de 14 lliures de moneda de Barcelona de tern. Antoni de Fornells, canonge i procurador de l'Almoina, ferma la venda.

ACB, 4-70-112

229

1384, juny, 10. [Sitges]

Venda. *Guillem Llorenç i el seu fill Antoni Llorenç, de la vila de Sitges, venen a Guilelmo Riera, de la mateixa vila, unes cases amb portals que tenen dins els murs de la vila de Sitges que limita amb l'hospital de Sant Joan, sota domini de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, a cens de 5 sous de moneda de Barcelona de tern per Nadal, pel preu de 55 lliures.*

ACB, 4-70-393

Sit omnibus notum quod nos, Guilelmus Laurencii et Anthonius Laurencii, eius filius, omnes ville castri de Citgiis, per nos et nostros, presentes atque futuros, gratis et ex certa sciencia, vendimus et ex causa vendicionis concedimus vobis, Guilelmo Riera, dicte ville, et vestris et quibus velitis perpetuo quasdam domos cum portallis, suprapositis, tectis, introhitibus, exitibus, iuribus et pertinentiis earundem, quas nos habemus et possidemus intus muros dicte ville castri de Citgiis, et ipsas tenemus sub dominio et alodio venerabilis Elemosine pauperum Sedis Barchinone et suorum venerabilium administratorum nomine eiusdem ad censem quinque solidorum monete Barchinone de terno, solvendorum quolibet anno perpetuo in festo Nathalis Domini, tamen mediante quodam carrario per medium dictarum domorum transeunte, prout terminatur dicte domus quas vobis vendimus ab oriente cum domibus hospitalis dicte ville partim et partim cum dominus Bernardi Alegra, a meridie cum mare, ab occidente cum domibus Ffrancischi Xifreni, a circio cum domibus nostris. Hanc autem vendicionem et ex causa vendicionis concessione facimus vobis, dicto Guilelmo Riera, et vestris et quibus velitis perpetuo de predictis domibus cum iuribus et pertinentiis earundem, sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum, extrahendo predicta omnia et singula que vobis vendimus de iure, posse et dominio nostri et nostrorum, eaque in ius, dominium vestrum et vestrorum tradimus et transferimus et in posseccioinem seu quasi predictorum vos inducimus et ex causa huiusmodi vendicionis damus, cedimus ac eciam mandamus vobis et vestris et quibus velitis perpetuo omnes acciones et omnia iura que nunch competunt et competere possunt et debent in predictis que vobis vendimus et contra quascumque personas et res, ratione eorum, quibus iuribus et actionibus predictis nostris possitis vos et vestri et quos volueritis uti et experiri, agendo scilicet et respondendo, defendendo, excipiendo et replicando et omnia alia faciendo in iudicio et extra iudicium, quecumque nos poteramus ante huiusmodi vendicionem et iurum cessionem et possemus nunc et etiam postea quocumque. Nos, enim, facimus et constituimus vos in his dominum et procuratorem, tanquam in rem vestram propriam, ad faciendum inde vestre libitum voluntatis sine contradicione et impedimento nostri et nostrorum et alterius cuiuscumque persone, salvo tamen semper in predictis et super predictis que vobis vendimus dicto censu, iure et dominio dicte venerabilis Elemosine et suorum venerabilium administratorum nomine eiusdem, et salvamus etiam et retinemus nobis in presenti vendicions quod vos nec vestri non possitis contrastare nobis nec nostris aquam disurrentem quando pluit de quadam caneria nostra que est supra dictas domos quas vobis vendimus, versus circium. Pro precio vero predictorum que vobis vendimus dedistis et soluistis nobis, ad omnes nostra voluntates, quinquaginta quinque libras monete Barchinone de terno, super quibus renunciamus excepcioni non numerate peccunie et precii predicti non habiti et non recepti et legi que subvenit deceptis ultra dimidiā iusti precii et excepcioni doli mali et accioni infactum et omni alii iuri racioni et consuetudini contra hec repugnantibus, dantes et remitentes vobis et vestris perpetuo irrevocabiliter inter vivos, siquid hec que vobis vendimus plus valent vel possunt valere precio supradicto. Insuper convenimus et promittimus vobis, dicto Guilelmo Riera, quod predicta que vobis vendimus cum omnibus melioramenti que ibi vos vel vestri fecitis faciemus vos vel

vestros habere, tenere et possidere in pace perpetuo contra omnes personas. Et quod tenebimus vobis et vestris semper de firma et leguali evicione eorundem de omnique dampno et interesse littis et extra. Et pro hiis complendis et firmiter actendendis, obligamus vobis et vestris omnia bona nostra, mobilia et inmobilia, habita et habenda ubique, renunciantes quantum ad hec beneficio novarum constitutionum et dividendarum accionum et epistole Divi Adriani et omni alii iuri contra hiis observancia venienti. Et ut predicta maiori guaudeant firmitate, non vi nec dolo sed sponte, iuramus per Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, predicta omnia et singula actendere et completere, tenere et observare et in aliquo non contravenire iure aliquo causa vel eciam racione. Hec igitur que dicta sunt facimus, paciscimur, et promitimus vobis, dicto Guilelmo Riera, et vobis etiam, notario infrascripto tanquam publice persone, pro eo et pro aliis eciam personis quarum interest et intererit, recipienti et pasciscenti ac eciam legitime stipulanti.

Ad hec nos, Romia, uxor dicti Guilelmi Laurencii, et Blanca, uxor dicti Anthonii Laurencii, cerciorate de omnibus iuribus nostris per notarium infrascriptum, laudamus, aprobatam et confirmamus vobis, dicto Guilelmo Riera, et vestris et quibus volueritis perpetuo predictam vendicionem et eidem vendicioni et omnibus aliis et singulis supradictis expresse consentes, ex certa sciencia, convenimus et promitimus vobis et vestris ac eciam iuramus sponte in animabus nostris per Dominum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, quod contra predictam vendicionem nec in aliquo de predictis non veniemus nec venire permitemus racione dotis et sponsaliorum nostrorum, nec iurium hypothecarum nostrarum, nec ulla alia racione, iure vel causa. Renunciantes quantum ad hoc ex certa sciencia ipsis dotibus nostris et sponsalibus nostris et iuribus hypothecarum nostrarum et beneficio Velleyanus Senatus Consulti et auctentice «Si qua mulier», posite codice ad Velleyanum, que iura vobis et vestris quantum ad predicta ex pacto remitimus et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hiis observancia venientibus.

Actum est hoc decima die junii, anno a Nativitate Domini millesimo trescentesimo octuagesimo quarto

Sig+num Guilelmi Laurencii, Sig+num Anthonii Laurencii predictorum, qui hec laudamus et firmamus atque iuramus.

Sig+num Romie, uxor dicti Guilelmi Laurencii, Sig+num Blanche, uxor dicti Anthonii Laurencii, predictarum, que hoc consentimus, laudamus, firmamus et iuramus

Testes huius rey sunt Bernardus Busqueti, Martinus Jordanis, Petrus Giberti, omnes dicte ville, Petrus de Casacuberta, scolaris, et discretus Jacobus de Colle, presbiter

Ego, Antonius de Fornellis, canonicus sedis Barchinone, procurator et administrator Helemosine pauperum Sedis predicti, salvis iuribus ipsius Helemosine, hoc firmo

Sig(signe)num Petri Comitis, presbiter, regentis ecclesiam Sancte Tecle de Citgiis et notarii publici eiusdem ecclesie pro venerabili Bernardo Segura, rectore et notario publico dicte ecclesie, qui hec scripsit et clausit cum litteris rasis et emendatis in linea vicesima quinta ubi dicitur «vobis dicto»

230

1384, agost, 19. [Sitges]

Arrendament. Bonanat des Casals, del castell de Ribes, ven a Jaume sa Illa, del castell de Sitges, tutor de la pubilla de Francesc Clapers, una vinya plantada, al lloc de ses Boades, per tres anys o tres esplets, perquè la podi i cavi, a cens de 8 quartans d'ordi, pel preu de 3 florins.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, 1384, f.1v

Jo, en Bonanat des Casals, del castell de Ribes, ven a vós, en Jacmeça Hila, del castell de Ciges, axí com a tudor de la pubila d'en Francesch des Clapés, una viya plantada a III esplets següents, la qual

vinya és en lo loch appellat ses Buades, per aquesta forma qui's seguex: que vós, dit Jacme sa Hila, siats tengut de podar e de cavar tots anys segons ús y custum de la terra e encara que siats tengut de pagar VIII quartans d'ordi tots anys que fa de sens. E per aquesta venda que siats tengut de dar a mi, dit Bonanat des Casalls, per venda de la dita viya, dels dits III anys III florins per any quitis, per cascun any I florí. E que jo, dit Bonanat, sia tengut de fer tanir e aver en pau e posseyr la dita viya a vós e al vostres,³⁷ en lo dit temps, sots obligació de tots los béns de la dita pubila, etcétera.

231

1384, setembre, 8. [Sitges]

Clam. *Ponç Gibert, de la vila del castell de Sitges, es clama d'en Pere Messeguer, de la mateixa vila, de 40 sous que li deu per raó de sanales que li ha venut.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, 1384, f.2v

A VIII de setembre, *anno predicto*

Clame's en Ponç Gibert, de la vila del castell de Ciges, e'n Pere Massaguer, de la dita vila, de XL sous, sau dret en lo sobrepus, per rahó de sanales que lo dit Ponç Gibert ha vanudes. E per lo dit clam obliga lo dit Ponç Gibert si e sos béns per V sous e el creiximent en poder de vós, honrat en Guillem de Clapés, batlle del dit castell, ho de vostre lochtinent.

232

1384, setembre, 5 - 10. [Sitges]

Clam i àpoca. *Guillemó Riera, en judici al castell, reconeix haver rebut de Bartomeu Robert, del castell de Sitges, 61 florins d'Aragó, equivalents a 32 lliures i 9 sous de Barcelona, per raó de certes quantitats d'oli que li havia comprat. El mateix Riera havia presentat un clam el 5 de setembre passat.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, 1384, f.3r

A V dies de setembre, *anno predicto*

Clame's en Guillemó Riera, de la villa del castell de Ciges, d'en Bertomeu Rubert, de la dita vila, de XXXIII lliures sau dret en lo sobrepus e per los dits clams obligà lo dit Guillemó Riera si e sos béns per V sous e el creiximent en poder de vós, honrat en Guillem des Clapés, batlle del dit castell, ho de vostre lochtinent, etcétera.³⁸

Pagà lo dit Robert la dita quantitat al dit Guillem Riera.

A X dies de setembre, *anno predicto*

En Guillemó Riera, estant en juy en lo castell de Ciges, confessa e atorga per I clam preposat desús escrit, a V dies de setembre desús escrit, contra en Bertomeu Robert, del dit castell de Ciges,³⁹ de LX e I florí d'Aragó qui valen XXX e III lliures XI sous barchelonesos, per ço com lo dit Robert avia comprade alcuna quantitat d'oli del dit Guillemó Riera. Per lo qual dit oli, lo dit Guillemó Riera confessa e atorga aver haüts e rebuts tota la dita quantitat de LX e I florí, qui valen XXXIII lliures XI

³⁷ a vós e al vostres *afegit a la interlínia.*

³⁸ *Cancel·lat tot el paràgraf amb una línia ondulada.*

³⁹ del dit castell de Ciges *afegit a la interlínia.*

sous, de les quals fa bona e perdurable fi al dit Bertomeu Robert e als seus hoc encare com altres escriptures aparaguessen per lo dit olii que vull jo, dit Guillem Riera, que totes sien casses e vanes, que naguna valor no hayen ne obtenguen, en iuy ne fora juy,⁴⁰ sots obligació de tots mos béns, haüts e avadors.

Testimonis foren presents en Ferrer Oller, de la dita vila, e en Pere Gibert de Mirallpex

233

1384, setembre, 10-desembre, 14

Procés judicial. *Part del procés sobre el dret de llenyejar i palmejar que els habitants de Sitges tenien o no al terme de Garraf. Conté els interrogatoris fets a Bonanat Costa, del castell de Cubelles, Antoni Joan, abans del castell de Cubelles i ara habitant de Barcelona, Francesc Jofre, carnisser de Vilafranca del Penedès, i Bartomeu Robert, Francesc Macià, Pere Vives i Bonanat Brunet i Pere Vidal, tots del castell de Campdàsens, a més de dos testimonis desconeguts.*

AHPS, procés judicial, s/c

234

1384, novembre, 8. [Sitges]

Comanda. *Romia Valentia, muller de Valentí Trobat, del castell de Sitges, dóna en comanda una sèrie d'objectes a Bonanat Godai, del castell de Sitges, perquè les doni al seu marit si les demana.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, 1384, f.7v-8r

Na Romia Valentina, muler d'en Valentí Torrent, del castell de Sitges, comana alscunes robes e·n Bonanat Goday, del dit castell de Ciges, les quals sa saguen e volen la dita Valentina que sien donades al dit Valentí Torrent, marit seu, en cas que les deman.

Primerament, una màrraga ab lits de posts. Ítem, un matalaff de poca valor. Ítem, dues flaçades que són blanques amb listes vermeles, e la una és bona e l'altra esquiñada. Ítem, i travesser de pocha valor.

Jac sia que alscunes coses ho robes qui's contenen après en una pàgina vol la dita Romia vol que no'n sia fet contrast al dit Bonanat Goday, com per la dita Romia les ha totes venudes sinó aquestes qui desús són espacificades e que sien donades al dit Valentí en cas que los deman. |^{f.8r}

No han loch les coses devall scrites

Na Romia Valentina, muller d'en Valentí Torrent, comana alscunes robes e·n Bonanat Guoday, de la vila del castell de Ciges, com devall són escrites, assò en presència de l'honrat Francesch des Pla, procurador de castell de Ciges, en presència de l'honrat Guillem Clapers, batlle del dit castell.

Primerament, una taula plegadissa meys de peus. Ítem, i carratell de dues somades ple de reramost. Ítem, i matalaf apedessat de poca valor. Ítem, i lit de posts ab màrragua de poca valor. Ítem, i travasser de poca valor. Ítem, i lanssol de dues teles, d'altre part una tela de lençoll. Ítem, unes tovales esquiñades de pocha valor. Ítem, una pastera ab peus. Ítem, una caxota de poca valor. Ítem, una ampolla. Ítem, una pitcha de pedre. Ítem, i librell gran de pastar. Ítem, i banch de poca valor. Ítem, dues flassades de pocha valor. Ítem, dues estores de pocha valor. Ítem, una post patita

⁴⁰ en iuy ne fora juy *afegit a la interlínia*.

de pastar de pocha valor. Ítem, unes etpatleres esquinsades de pocha valor. Ítem, una gerreta pocha oliera. Ítem, I cizonet de palma. Ítem, una escala de fust. Ítem, I coxí patit amb coberta de seda vermalada.

Totes les coses desús sayades són del marit seu e voll la dita dona que li sien dades en cas que les deman e no més avant.

235

1384, desembre, 9. [Sitges]

Clam i ferma de dret. *Pericó Ferrer, fill de Pere Gibert, de la vila de Sitges, es clama de Pere Coll, de la mateixa vila, d'una quartera d'ordi per raó de cens a la família dels Ferrers, del qual Pere Coll fa ferma de dret.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, 1384, f.9v

Divendres a IX de deembre *anno predicto*

Clamà's en Pericó Fferrer, fill d'en Pere Gibert, de la vila del castell de Sitges, d'en Pere Coll, de la dita vila, de 1ª quartera d'ordi, la qual fa als Ferrers de sens,⁴¹ sau lo sobrepus, e per lo dit clam obliguà lo dit Pericó Ferrer, fill d'en Pere Gibert, si e sos béns per V sous e el creximent en poder de vós, honrat en Guillem des Clapers, batlle del dit castell de Citges, ho de vostre lochtinent.

A XVII de deembre *anno predicto*

Al clam dessusdit, respon lo dit Pere Coll, e per moltes e diverses rahons en son loch e temps proposades, fferma que fa e farà dret al dit Perichó Ferrer de tots clams o demandes que'l dit Perichó haia contra lo dit Pere Coll per la dita quartera, de la qual s'és clamat, e per la present ferma obligua lo dit Pere Coll tots sos béns per V sous e el creximent en poder de vós, honrat batlle del castell de Ciges, o de vostre lochtinent.

236

1385, gener, 13. [Sitges]

Establiment emfitèutic. *Guillem Muntgros, batlle del castell de Ribes, amb el consentiment de Bernat de Corbera, donzell tutor dels fills de Berenguer de Ribes, cavaller senyor del castell de Ribes, difunt, estableix en emfiteusi a Berenguer Morey, ciutadà de Barcelona, una peça de terra situada a la parròquia de Sant Pere de Ribes, a la quadra de Vilariúbia, que és dominicatura dels dits pupils, al lloc de les Comes, a cens de 12 diners de Barcelona de tern per Nadal. Es paguen 5 sous en concepte d'entrada.*

ACB, 4-70-75

⁴¹ la qual fa als Ferrers de sens *afegit a la interlínia*.

1385, gener, 20. [Sitges]

Manament. *Guillem des Clapers, batlle del castell de Sitges, posa el penó al lloc del mas d'en Roig des Pujol i crida els homes del terme a socórrer el rei, que ha apel·lat a l'usatge «Princeps namque» a causa de l'entrada de tropes franceses a Catalunya, en virtut de la carta rebuda del veguer de Vilafranca.*

ACB, Llibre de cort, 1371-92, quadern 1384-85, f. 12r-v

Dimecres, a hora de tercia passada, a XX dies de gener de l'any M CCC LXXX quinto ffo rebuda una letra, la qual presentà en Pere Company, batlle del molt honrat mossén en Bernat de Fortià, exercent la juridicció en lo castell de Citges, la tenor de la qual letra és aytall següent:

«Als molt reverents e honrats prelats, comtes, vezcomtes, cavallers, abbats, priors o a leurs procuradors o batlles o als llochtingents d'aquells, e encare a tots e sengles personnes ecclasiàstiques o seglàs de quelque gran dignitat ho estament sien, dins los límits de la vegueria de Vilafranca continguts, als quals les present pervendran, de nós, en Pere des Mas, sotsveguer de Vilafranca e de Penedès per lo senyor rey, salut ab degudes reverèntia e honor. Per sèrie e tenor de la present, ab lo segell del officii a nós comanat, sagellada certificación e cascun de vós en fem pròpria e plena fe que dimarç, a X dies del present mes de janer de l'any davayll script, fou a nós presentada una letra del senyor rey de la tenor següent:

«*Petrus, Dei gratia rex Aragonum, Valenciam, Majorice, Sardinie et Corsicie, comesque Barchinone, Rossilionis et Ceritanie, ffidelibus nostris vicario et bainulo Villefranche Penitentis, salutem et gratiam. Cum audierimus gentes externeas contra nos venire et contra nostram Cathalonie Principatum ad debellandum in tali posse ac multitudine quod sucursus totius dicti Principatus necessarius nobis et videlicet ad defensionem nostri et Principatus eiusdem ac propulsionem gentium predictarum. Propterea vobis dicimus et mandamus de certa sciencia et expresse quantum pro loco solita iuridictionis vobis [±5] cum preconitzacionibus vel fars aut aliis modis solitis convoquetis et faciatis convocarii gentes inter limites vicarie prediche tam scilicet in locis nostris quam ibi habitantes ut omnes habentes etatem et posse ingnandi veniat confessi ad succurrendum nobis iuxta usaticum «Princeps namque» et declaracionis inde scritas.*

Datum in Peralatam, prima die januarii anno a Nativitate Domini Mº CCCº LXXXº quinto.»

Per què, notificant a nós e a cascun de vosaltres la dita letra reyall e les coses en aquella contengudes de part el dit senyor rey e per auctoritat de l'offici del qual usam, vos requirim e us amonestam que encontinent cascun de vosaltres ab tots los vostres sotmeses havents en perhoodat e poder de combatre, anets al dit senyor per çocòrrer e ajudar-li segons tenir de l'usatge «Princeps namque» e declaració sobre aquell usatge feta. En altra manera, certificam-vos que cascun de vosaltres qui al dit senyor de present no socorrerà e ajudarà segons que dit és, serà cahut e encorregut en les penes en lo dit usatge contengudes e apposades.

Datum in Villafranca, XVI dies januarii, anno a Nativitate Domini Mº CCCº LXXXº quinto.»

Aquest die matex en Guillem des Clapers, batlle del castell de Sitges per la honrada Almoyna dels pobres de la Seu de Barchelona, encontinent obey e féu lo dit manament als hòmens del dit loch de Ciges e ncontinent gità e posà lo dit panó en lo loch appellat es mas d'en Rog des Puyol e de nar e seguir amb los dits hòmens del dit loc per anar en lo usatge, etcètera.

238

1385, gener, 30. [Sitges]

Clam. Arnau Guitart, de la vila del castell de Sitges, es clama d'Arnau Muler, de la mateixa vila, de 2 fflorins d'Aragó, equivalents a 22 sous, per raó de préstec que Arnau Muler li havia de tornar en ordi.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, 1384, f.13v

Eodem die

Clamà's n'Arnau Guitart, de la vila del castell de Ciges, de n'Arnau Muyer, de la dita vila, de dos fflorins d'Aragó qui valen XXII sous, los quals li prestà, dels quals dos fflorins lo dit Arnau li devia donar ordi. E per lo dit clam obliguà lo dit Arnau Guitart si e sos béns per V sous e ell creiximent en poder de vós, honrat batlle del dit castell, ho de vostre lochinent

239

1385, febrer, 14. [Sitges]

Obligació de cort. Pere Arrover, ciutadà de Barcelona, Miquel Company i Bonanat Godai, de la vila de Sitges, estant en judici de cort, confessen deure a Bernat Martí, del castell de Miralpeix, 8 lliures i 19 sous que quedaven de pagar de 18 lliures i mitja per raó d'un bolig, una aixàvega i un llaüt. Cancel·lada el 10 d'abril del mateix any.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, 1384, f.15v-16r

Eodem die

En Pere Arrover, ciutadà de Barçalona, en Miquell Company e en Bonanat Goday, de la vila del castell de Citges, stant en juy en la cort del castell de Citges, confessaren e atorgaren en veritat si deure cascun d'ells en Bernat ^{f.16r} Martí, del castell de Miralpex, VIII liures e XIX sous barcaloneses, les quals romaseren a pagar de 1ª quantitat de XVIII lliures e mig Barchelona per rahó de 1 bolix e axàvague e 1 laüt ac to<t> son forniment, les quals VIII lliures e XIX sous promeseren e iuraren cascun d'ells⁴² per Déu e per los Sants ^{III}or Evangelia, ab lus mans tochats, de pagar d'aquí a la primera ffesta de Pascha esdevenidora sots pena del terç senç tota rauesta, senç tota dilació,⁴³ excusació, etcètera, e encara renunciaren a espay de VI meses qui's donen per béns seents a vendre, e a tot altre dret qui tota pogués venir, etcètera.

A X dies d'ebrill de l'any desús dit ffo cancellada la demundtida obligació de volentat del dit Bernat Martí per ço com ffo çatisffet en lo demundit deute de VIII lliures e XIX sous d'equí avant de non a demanar

240

1385, març, 18. [Sitges]

Obligació de cort i llicència. Arnau Muler i la seva muller Francesca, de la vila de Sitges, s'obliguen en poder de Guillem Clapers, batlle de Sitges per l'Almoina, de pagar a Samuel

⁴² cascun d'ells afegit a la interlínia.

⁴³ dilació afegit a la interlínia.

Gràcia, jueu de l'Arboç, 30 lliures que tenen d'ell en comanda i que li prometen de retornar abans de la següent festa de Tots Sants. A continuació, Arnau Muler dóna llicència a Berenguer Sadurní de vendre unes peyores seves que té.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, 1384, f.19v

A XVIII dies de març, *anno predicto*

Obliguen-se n'Arnau Muler, e na Ffrancescha, ça muller, de la vila del castell de Citges, en poder de vós, honrat en Guillem des Clapés, batlle en lo dit castell de Citges per la honrada Almoyna dels pobres de la Seu de Barchelona, que pagaran en Samuell Gràcia, jueu habitador en la vila de ç'Erbós, XXX lliures barcheloneses sots pena del terç sens tota rauesta encontinent que per lo dit Samuell Gràcia serà request ho altre per nom seu, e jo, dit Arnau Muler, e Ffrancescha, muller mia, confessam tenir en comanda les demundites XXX lliures, de les qualls obligan cascun de nosaltres de pagar d'equí a la primera ffesta de *Omnium Sanctorum* primervinent. E per aquestes coses ffermament atenedores e complidores, obligam tots nostres béns, haüts e havadors, renunciam espay de X dies e de XX e de XXX dies qui's donen per béns movents a vendre, e espay de VI meses qui's donen per béns seents a vendre, e a tota gràcia e privilegi e alargament empetrat ho empetrador e atorgat ho atorgador del senyor rey e de la senyora reyna e dels senyors inffants e de tota altra persona qui d'eçò agués poder e a tot altre dret e ley e rahó e custuma qui valer ni ajudar nos puxa.⁴⁴ E a mayor ffermatat, juram per Déu e per les Sants *III^{or} Evangelia manibus nostris corporaliter tacta attendere et completere, etcetera*, e promateren de pagar totes missions que per lo demunddit deute ffahés ni sostengués, etcètera.

Ítem dóna llicència Arnau Muyer que en Berenguer Sadurní que pogués vendre alsunes peyores a totstems,⁴⁵ axí com són assí especificcades:

Primerament, IIII culeres d'ergent qui pesen 1ª onza

Ítem uns paternostres d'argent caulàs

Ítem I lanssoll

Ítem II^{os} boqualls d'argent ab platons

E que d'equí avant lo dit Arnau Muter no puxa fer qüestió ni demanda al dit Berneguer Sadurní ni ell seus de les demundites peyores.

241

1385, abril, 24. [Sitges]

Clam. *Pere Arrover, ciutadà de Barcelona, es clama d'Arnau Muler, de la vila de Sitges, de 39 sous que li devia per raó d'oli.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, 1384, f.21r

Diluns a XXIIII del mes d'abril, *anno predicto*

Clamà's en Pere Arrover, ciutadà de Barchelona, de n'Arnau Muyer, de la vila del castell de Citges, de XXXIX sous, los qualls li deu per rahó d'oli que lo dit Arnau Muyer li avia venut. E per lo dit clam, obligà lo dit Pere Arrover si e sos béns, per V sous e el creximent en poder de vós, honrat en Guillem des Clapers, batlle del dit castell, ho de vostre lochtingent.

⁴⁴ qui valer ni ajudar nos puxa *afégit a la interlínia*.

⁴⁵ a tots temps *afégit a la interlínia*.

242

1385, abril, 24. [Sitges]

Empara i obligació de cort. Berenguer Soler, saig del castell de Sitges, de manament de Llorenç Guitart, lochtinent del batlle de l'Almoyna, Guillem Clapers, denuncia que havia fet enpara de la barca de Miquelet Company, del castell de Ribes, a instància de Francesc Xifre, de la vila de Sitges. L'endemà, Miquelet Company s'obliga a pagar a Francesc Xifre les 11 lliures i 11 sous que li deu. El dente és cancel·lat de voluntat de Francesc Xifre el 29 de juny.

ACB, Pia Almoyna, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, 1384, f.21r

Eodem die

Denuncià en Berenguer Soler, sayg del castell de Citges, que de manament d'en Lorens Guitart, lochtinent del batlle per l'onrat en Guillem des Clapers, batlle del dit castell per la honrada Almoyna dels pobres de la Seu de Barsalona, que avia ffeta una enpara de una barcha en Miquelet Company, del castell de Ribes, que la dita barcha ell no var ni ffassa verar, qui és en lo port Mayor de la mar, a instància d'en Ffrancesch Xiffre, de la vila del castell de Citges, entro que hage donat compliment de ffermançes per la dita barcha la quall ha venuda, etcètera.

Solta és la dita enpara de volentat d'en Ffrancesch Xiffre a XXIII d'ebrell de l'any dessús dit

Vicesima quinta die aprilis anno predicto

Obligà's en Miquelet Company, del castell de Ribes, en poder de l'honrat en Guillem des Clapers, batlle del dit castell de Citges⁴⁶ per la honrada Almoyna dels pobres de la Seu de Barchelona, que pagarà en Ffrancesch⁴⁷ Xiffre del carrer Nou, de la dita vila, XI lliures XI sous barsalonesos sots pena del terç sens tota requesta d'aquí a la primera festa de sent Johan de juny primer vinent, per rahó de 1 terç de 1ª barcha que avia en la barcha d'en Miquell Company de Citges, lo quall terç de barcha a venut al dit Miquelet Company de Ribes per lo preu desusdit. E a mayor fermat, lo dit Miquelet Company dóna fermansa en Guillemó Riera, del castell de Citges. E lo dit Guillemó Riera, de bon grat rebée la dita ffermança⁴⁸ e jurà per Déu e per los Sants *III^{or} Evangelia* ab les sues mans tochats, atendre e accomplir les coses desús dites, etcètera.

Fo cançallada la demuntdita obligació de volentat del dit Ffrancesch Xiffre a XXIX de juny, *anno predicto*.

243

1385, juliol, 15 - agost, 5. [Sitges]

Manlleuta. Ponç Ferrer, de la vila de Sitges, i Arnau Bassa, sabater de la vila, manlleven Brunissén, muller d'Arnau Bassa, que era presa dins la força del castell, amb la promesa de tornar-la quan seran requerits. El 5 d'agost, l'almoiner Bernat de Barberà cancel·la la manlleuta.

ACB, Pia Almoyna, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.1r

⁴⁶ de Sitges *afegit a la interlínia*.

⁴⁷ Segueix Company ratllat.

⁴⁸ rebée la dita ffermança *afegit a la interlínia*.

A XV die julii, anno a Nativitate Domini Mº CCCº LXXXº quinto

En Ponç Ferrer, de la vila del castell de Sitges, e n'Arnau Bassa, sabater de la dita vila, manlevaren na Brunissén, muller del dit Arnau Bassa, le quall era presa dins la fforça del castell de Sitges, en mà e en poder de la honrada cort del dit castell, sots la següent fforma e condició: so és saber, que ells tornaran la dita Brunissén dins la força del dit castell, en poder de la dita honrada cort con ne seran requestes, ho L lliures barcheloneses. E açò a complir e atendre obligaren los dits Ponç Fferrer e Arnau Bassa si e sos lurs, häüts e avadors, e renunciaren a tota ley e a tot altre dret, *legi, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus, etcetera.*

A V dies d'agost, *anno predicto*, ffo cancellada la dita manleuta de manament de mossèn en Bernat de Barbarà, almoynier de la honrada Almoyna dels pobres de la Seu de Barchelona

244

1385, agost, 18. [Sitges]

Crida. *Berenguer Soler, saig del castell, fa saber, per manament de Francesc des Pla, procurador, que tot habitant de la vila i terme de Sitges ha de sortir amb les seves armes si senten el senyal d'alerta i denunciïn els homes armats que entrin al terme.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, quadern 1385, f.2v. Es fa una crida semblant el 22 de desembre de 1388 (ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.86v)

Ara hoyats tuyt que us fa hons assaber de part de l'honrat en Francesc des Pla, procurador del dit castell, a tutom generalment qui sia poblat dins lo castell de Sitges ho terma d'equell qui encontinent que hogen cornar halt en lo castell de Sitges ho repicar, que encontinent sien en la plaça del dit castell ab totes lurs armes, sots lo sagrament e homanatge que han fet a la dita honrada Almoyna ho aministradors d'equela.

Ítem, encare que tota persona qui sia poblat dins lo dit castell ho terma d'equell que encontinent que veyen entrar hômens armats, estranyos ho privats, de dia ho de nit, que de continent ho deyen denunciar al dit procurador, sots pena de D sous per cada vagada, e qui contra farà paguarà la dita pena, que amor no n'aurà.

245

1385, agost, 29. [Sitges]

Clam. *Bernat Llaurador, del castell de Sant Martí Sarroca, es clama de diferents veïns de Sitges de diverses quantitats en diners per raó de farina.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.3v

Diluns a XXIX d'agost *anno predicto*

Clamà's en Bernat Laurador del castell de Sant Martí de la Roqua, d'aquests dejús anomenats:

Primerament de na Gerona de la plaça de L sous que li deu per rahó de ferina que comprà del dit Bernat Laurador

Ítem d'en Pere Massager de _____ X sous per rahó de fferina

Ítem en Johan Bertran de _____	VIII sous e IX diners ⁴⁹ per rahó de fferina
Ítem de na Romia Roge de _____	LXII sous per rahó de fferina
Ítem en Pere Oliver de _____	VI sous X diners per rahó de fferina
Ítem d'en Guillem Cantó de _____	de XIX sous e VI diners per rahó de farina
Ítem en Pere Romeu de _____	V sous III diners per rahó de ferina

Tots de la vila⁵⁰ del castell de Sitges. Per los demuntdits clams, obligà lo dit Bernat Laurador si e sos béns per V sous e el creximent en poder de vós, honrat batlle del castell de Sitges, ho de vostre lochtinent

246

1385, agost, 29. [Sitges]

Clam. *Berenguer Borràdà, de la parròquia de Sant Pere de Riudebitlles, es clama de diferents veïns de Sitges de diverses quantitats en diners per raó de farina.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.3v

Eodem die

Clamà's en Berenguer Borràdà, de la parròquia de Sent Pere de Riudebitlles, d'aquests dejús anomenats:

Primerament d'en Guillem Clapers, del castell de Sitges, de XV sous que li deu per rahó de ferina que comprà del dit Berenguer

Ítem de na Romia Roge, de XIII sous per la⁵¹ rahó desusdita sau dret en lo sobrepús

Ítem de na Giberta, qui està denant lo castell, de XV sous sau dret en lo sobrepús

Ítem de la dona na Gerona, qui està denant la plaça, de XV sous III diners

Tots del dit castell de Sitges. E per los demuntdits clams obligà lo dit Berenguer si e sos béns per V sous e el creximent en poder de l'honrat batlle del castell de Sitges ho de vostre lochtinent.

247

1385, setembre, 17 - 1386, febrer, 17. [Sitges]

Venda en encant i repartiment de dipòsit. *Berenguer Soler, saig del castell, ven amb correduria de tres diumenges, la verema d'Antoni Roure a instància de Francesc Pla, procurador de l'Almoina, per raó de cens de temps passat, i d'altres creditors. A continuació es reparteixen els 50 sous aconseguits de la venda i es retornen 17 sous menys un diner sobrants del repartiment a Antoni Roure.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.7v

⁴⁹ e IX diners *afegit a la interlínia*.

⁵⁰ vila *afegit a la interlínia*.

⁵¹ la *afegit a la interlínia*.

Dicmenge, a XVII del mes de satembre, ffo venude la venema de n'Anthoni Roure, a instància d'en Ffrancesch Pla, procurador del castell de Citges, per rahó de sens que deu de temps pasat, so és a saber de III anys, e per altres creadors,⁵² la qual vanema ffo corraguda per tres dicmenges públicament per en Berenguer Soler, sag del dit castell, e no he negun qui tant preu ofarís en la dita vanema com en Romeu Gibert, pesquador, qui donà L sous barchelonesos, del quals sa són departits per aquesta forma qui's segueix:

Primerament n'ach lo sayg, per corradures, X diners

Ítem pagam en Romeu Gibert, lo qual lo dit Anthoni Roura, li devia per rahó de prest XI sous, a l'escribà VI diners

Ítem d'altra part al procurador de la Almoyna, per rahó de senç de l'any de LXXXIII, VIII sous

Ítem d'altra part al dit procurador, per rahó de senç de l'any de LXXXIII, VI sous e dos diners e male

Ítem d'altre part, de l'any de LXXXV, VI sous X diners

Restaren dels dits L sous, XVI sous menys 1 diner, los qualls foren liurats al dit n'Anthoni Roure, hereu dels dits béns, a XVII dies de febrer de l'any M CCC LXXXVI

248

1385, setembre, 18-20. Barcelona

Requeriment. En presència d'Antoni Vicens, escrivent jurat del notari Joan Eiximenis, Joan s'Anglada, ciutadà de Barcelona, procurador de Bernat de Fortià, cavaller, conseller del rei i camarlenc, presenta una carta a Bernat de Barberà, canonge de la Seu de Barcelona i almoiner de l'Almoyna de la Seu de Barcelona, en la qual protesta pels greuges provocats per l'Almoyna a Bernat de Fortià a causa del límit en la jurisdicció d'una i altre en el mer i mixt imperi i l'alta jurisdicció del castell de Sitges, que està en mans del darrer. A continuació, Joan s'Anglada presenta la mateixa protesta a Bartomeu Ferrer, també almoiner. El dia 20 de setembre Pere Bleda, procurador substitut dels almoiners i administradors de l'Almoyna, diu que el bisbe ha dictat sentència per la qual no considera que Bernat de Fortià hagi usurpat el mixt imperi i la jurisdicció civil de Sitges, així com de la quadra murada de Vilobí, que és dins del terme del castell de Sant Martí Sarroca.

ACB, 4-70-376

249

1385, octubre, 7-9. Barcelona

Requeriment. Joan s'Anglada, ciutadà de Barcelona i procurador de Bernat de Fortià, cavaller, conseller i camarleng del rei, presenta una carta reial a Bernat de Barberà, canonge de la Seu i procurador de l'Almoyna dels pobres, on se'ls requereix que es presentin davant del rei, perquè l'Almoyna està defensant indegudament el mixt imperi, que pertany a Bernat de Fortià. Els procuradors responen el dia 9 que el requeriment s'ha de presentar davant del veguer de Vilafranca i no davant del rei i que pertoca a l'Almoyna d'estar en possessió del mixt imperi.

ACB, 4-70-373

⁵² per rahó de sens que deu de temps pasat so és a saber de III anys e per altres creadors *afegit a la interlínia*.

250

1385, octubre, 20. Girona

Donació. Pere III, rei d'Aragó, València, Mallorca, Sardenya, Rosselló i Cerdanya, fa donació graciosa a Bernat de Fortià, com a obsequi per la seva fidelitat, en lliure i franc alou, el mer i mixt imperi i les altres jurisdicccions i qualsevol altre domini que pertanyien al rei als castells de Marmellar, Campdàsens, Garraf, Jafre i Ribes, situats al Penedès, i també a la quadra dels Gassons, i la casa, quadra o fortalesa de Miralpeix, situats al terme del castell de Ribes.

ACB, 4-70-39

251

1385, octubre, 20. [Sitges]

Clam. Na Riba, viuda de Miquel Riba, de la vila de Sitges, es clama d'en Pere Messeguer, de la mateixa vila, de 8 sous 6 diners per raó d'orellar senalles i cosir.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.11r

Eodem die

Clamà's la dona⁵³ na Riba, muller d'en Miquell Riba, quòndam, de la vila del castell de Citges, d'en Pere Massaguer, de la dita vila, de VIII sous VI diners qui li deu per rahó de sanales orelar e de cosir. E per lo demuntdit clam, obligà la dita dona na Riba si e sos béns per V sous e el crex en poder de vós, honrat batlle del dit castell, ho de vostre lochinent.

252

1385, novembre, 5. [Sitges]

Crida. Berenguer Soler, saig de la vila, fa una crida de manament de Francesc des Pla, procurador de l'Almoina pel castell de Sitges, on mana que no entri bestiar gros i menut en camps llaurats i vinyes, sota ban de certes penes.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, quadern 1385, f.13r. Aquesta crida es repeteix pràcticament igual el 12 de març de 1386 (f.17r), el 3 de novembre de 1387 (ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.52r), el 3 de febrer de 1389 (ídem, f.92r), el 7 de juny de 1389 (ídem, f.102v).

Ara hoiats tuyt que fa hom saber de part de l'honrat en Francesc des Pla, procurador del castell de Ciges per l'honrada Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, a requesta dels jurats i promes de la vila del castell de Ciges, que naguna persona no gos metre bestiar gros ne manut en negunes plantes de vinyes ne en altres laurons qui sien plantades ne goratades, car per quada vegada que lo dit bestiar hi serà atrobat pagará per cada bèstia manuda XII diners i per cada bèstia grossa, així com bestiar mular ho asa o bou, per casuna d'aquestes bèsties, II sous i per porch, altres XII diners.

⁵³ la dona *afegit a la interlínia.*

Aquell o aquella persona qui acusarà lo dit bant sia tengut de la sua ximple paraule sens tot altre segrament, e per quada vagada que acusarà lo dit bant, aurà lo dit acusador le meytat del dit bant.

253

1385, desembre, 5. [Sitges]

Requeriment. *Guillem Llorenç, de la vila de Sitges, requereix a Francesc des Pla, prevere, procurador del castell de Sitges per l'Almoina, perquè forci Arnau Muler i la seva muller Francesca, de la mateixa vila, a desobligar-lo de la fermança que ell havia firmat juntament amb Romeu Peiró, ara mort, per raó d'una venda de dues quarteres de forment censals amb carta de gràcia a 9 anys que havia passat a ser perpetua.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.14v-15r

Die martis, quinta die decembris anno a Nativitate Domini Mº CCCº LXXXº quinto

Con n'Arnau Muller e la dona na Ffrancescha, muller sua, tots de la vila del castell de Citges, en temps passat manlavassen de la dona na Saura Xifrena, de la dita vila, X lliures barcheloneses sobra dues quarteres de forment cençalls ab carta de gràcia a IX anys, segons que en aqueles cartes de la venda e gràcia sa contén. E la dita na Saura Xifrena les dites X lliures als dits marit e muller no volgués prestar si donchs no li donaven fermansa en Guillem Lorens del castell e en Romeu Payró, qui lavons vivia, tots de la dita vila. A la fi, los dits Guillem Lorens e Romeu Payró ffermaren àpoches dels dits marit e muller en la dita fermança e tots lus béns obligaren, ab certa condició: que dins los dits IX anys primers vinens de la dita gràcia los dits marit e muler los aguessen desobligats de la dita fermança. Ara lo dit Guillem Lorens, vivent, considerant que lo dit temps de la gràcia és escorragut e les dites dues quarteres són perpetualls a la dita na Saura Xiffrena, en les qualls ell, en nom de fermança, era obligat, servant a ell les dites condicions. Emperamor d'açò, lo dit Guillem Lorens raquer-vos, honrat sényer en Francesch des Pla, prevera, axí com a procurador ^{f.15r} del dit castell de Citges per la honrada Almoyna dels pobres de la Seu de Barchelona, ab la present, requesta que vós forçets o fassats forçar los dits marit e muller, que ll desobliguen de la dita fermança e açò per tall com la obligació que corria cert temps és ara perpetuall. E d'açò lo us requer lo dit Guillem Lorens que us plàcia de fer-li justícia espatxada ho de assignar-li jutge, si a vós serà vist faedor, en guisa que ell ne sos béns no sien obligats ne ypotheccats a nagun injustament.

254

1386, febrer, 5. Campdàsens

Presa de possessió corporal i prestació d'homenatge. *En presència del notari i de diversos testimonis, Bartomeu d'Ainsa, porter reial i procurador de Pere III, dóna possessió corporal a Joan de Puigterra, procurador de Bernat de Fortià, del mer i mixt imperi i de tota la jurisdicció civil i criminal, alta i baixa, que fins llavors tenia el rei al castell de Campdàsens, segons el ritual acostumat. A continuació, els homes del terme, presents, fan prestació d'homenatge al notari en nom de Fortià.*

ACB, 4-70-465

Noverint universi quod die lune, circa horam terciarum, que fuit quinta mensis febroarii, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo octagesimo sexto, in presencia mei, Johannis Eximini, notarii infrascripti, et in presencia etiam discreti Petri Cuniyera, beneficiati in altari Sancti Johannis,

constructo in hospitali ville de Cigiis, et Bernardi Gausech, habitatoris dicte ville, testium ad hec specialiter vocatorum, Bartholomeus d'Aynsa, portarius domini regis, procurator ad infrascripta et alia per dictum dominum regem deputatus, cum eius litera in eius dorso sigillata, que data fuit Barchinone, secunda die januarii anni presentis et jamdicti, convocatis primitus hominibus infrascriptis castri et termini de *Campdàsens* et de mandato dicti procuratoris congregatis intus dictum terminum, et sunt hii qui sequuntur: Guillemus Plana, Guillemus Janovès, Petrus Vadelli, Ffranciscus Molnerii, Petrus Vivons, senior, Petrus Vivons, eius filius, Petrus Roberti, Ffranciscus Maciani, Petrus Guitardi, Guillemus Martorelli, Bartholomeus Roberti, Bernardus Torragassa, Guillemus Piquer, Ffranciscus Messaguer, Raymundus Samar, Arnaldus Miró, Guillemus Brunet, Petrus Ultzina, presente, instante et requirente venerabili Johanne de Puigterris, de domo domine ducisse, procuratore ad hec substituto per venerabilem Johannem s'Anglada, procuratorem generalem nobilis viri domini Bernardi de Fortiano, militis, domini regis consiliarii et camarlengui, dominique castrorum et locorum de Cigiis, de Rippis et aliorum, fuit per me, dictum notarium, verbo dictis hominibus explicatum qualiter dictus dominus rex, graciouse, donavit dicto nobili merum et mixtum imperium et totam ac omnimodam integreriter iureddicionem civilem et criminalem, altam et baixam, et alia quamcumque quam dictus dominus rex ibi habebat, prout de dicta donacione constat per quandam cartam pergameneam dicti domini regis eiusque sigillo impendenti comunitam, data Gerunde, vicesima die octobris, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo quinto. Quibus per me, dictum notarium, dictis homini explicatis, incontinenti dictus procurator dicti domini regis tradidit possessionem corporalem seu quasi dicto venerabili Johanni de Puigterris, nomine predicto, de predictis mero et mixto imperio et de tota ac omnimoda integreriter iureddicione civili et criminali, alta et baxia, quam seu quas dictus dominus rex in dicto castro et termino habebat et habere consueverat in hunc videlicet modum: quia tradidit eidem venerabili procuratori substituto unum *dogual* canapis et unam securim, necnon fecit ponere et fixere in quadam comam vocatam *d'en Vadell*, versus terminum dicti castri de Cigiis, quasdam furcas fustis, ponendo in eisdem unum doguale canapis. Post hec, eadem die quasi incontinenti, dictus procurator domini regis unamecum dicto notario et testibus supradictis ascendit in planum vocatum de *Campdàsens* et, in quadam tenedone Petri Ultzina predicti, posuit et fixit sive poni et fixi fecit unum *pal* fustis cum *una travessa* fustis. Et predicta omnia fuerunt facta in signum vere possessionis de predictis dicto venerabili Johanni de Puigterris, nomine dicti nobilis, tradite. Et hiis preactis ilico omnes homines superius nominati de dicto castro et termino de *Campdàsens*, instante et requirente dicto venerabili procuratore substituto, fecerunt in posse mei, dicti notarii, prestito prius per ipsos, iuramento ad Sancta Dei quatuor Evangelia dicti nobili, licet absenti, pro eodem nobili stipulatis et recipientis sacramentum fidelitatis per modum seguementem:

Nós, tots damunt nomenats, habitants en lo terme del dit castell de Campdàsens, per virtut del dit sagrament que fet havem, juram que d'aquesta hora avant trosus al derrer dia de la nostra vida serem bons, feels e leals als dit noble mossén en Bernat de Fortià. E que jamés scientment no serem en consell o en fet alcú que lo dit mossén en Bernat perda la vida o membra alcú, o que ell reeba en persona alguna lesió, injúria o contumèlia, o ell perda la sua honor, la qual ara <ha> e posseeix, e d'aquí avant haurà e possebirà; ans si sabrem o oyrem de alcú que contra les dites coses o alcuna d'aquelles volrà fer, de poder nostre que no·s fassa, impediment prestarem; e en cars que impediment fer no puscham, tantost com porem al dit mossén en Bernat ho denunciarem e nostre adjutori segons que porem li prestarem. E si·s covendrà que lo dit noble alcuna cosa que ara ha o d'aquí avant haurà injustament o per cars fortuit perdrà, aquella ajudarem a recobrar enper totstems. E si sabrem que justament lo dit noble vulla alcun offendra, generalment o special raquests, al dit noble nostro adjutori prestarem, axí com porem. E si alcunes coses lo dit noble en secret nos manifestarà, aquelles no manifestarem. E si consell lo dit noble nos demanerà, aquell a ell nós darem, axí com mills nos serà vist faedor. E de nostra persona alcuna cosa scientment farem, la qual a contumèlia o injúria tornàs del dit noble mossén en Bernat.

Quibus omnibus ita gestis venerabilis Johannes de Puigterris, nomine predicto, petiti et requisivit de predictis omnibus et singulis sibi nomine predicto et dicto nobili fieri et tradi unum et tot quot voluerit et petierit publicum seu publica instrumenta per me notario supra et infrascriptum.

Que fuerunt facta in dicto castro de *Campdàsens* et eius terminis die, hora, loco et anno predictis, presente me, dicto et infrascripto notario, et testibus supradictis ad hec specialiter evocatis.

Sig(signe)num mei, Johannis Eximini, auctoritate regia notarii publici Barchinone et etiam per totam terram et dominacionem serenissimi domini regis Aragone, qui predictis, ut predictitur, interfui eaque scribi feci et clausi.

255

1386, abril, 19. [Sitges]

Manlleuta i obligació. *Pere Granada, Guillem Cantó, sastre, i Francesca, muller de Bonanat Martí, prenen en manlleuta Bonanat Martí, que era pres al castell en poder del procurador de l'Almoina, i el prometen retornar 5 dies després de ser requerit. A continuació, Bonanat Martí i Francesca prometen de guardar de tot dany els dits Pere Granada i Guillem Cantó per raó de la manlleuta.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.17v

Diyous, a XIX del mes d'abril de l'any M CCC LXXXVI, en Pere Granada, de la vila de Citges, en Guillem Cantó, sartra de la dita vila, e na Francescha, muller d'en Bonanat Martí, de la dita vila, cascun d'ells per lo tot, manlavaren e tornar promeseren lo dit Bonanat Martí, lo qual era pres en lo dit castell en poder del discret en Francesch des Pla, procurador del dit castell per la honrada Almoyna dels pobres de la Seu de Barchelona, que en espay de V dies après que'n sien requests, e açò sots obligació de L lliures barcheloneses goyadores al dit procurador en nom que desús. E per so complir, cascun d'ells per lo tot, obligaren-ne al dit procurador tots lurs béns, aüts e avadors, e renunciaren a una constitució de Barchelona que diu que cont són dos ho més en I^a obligació que cascun pagant la sua part siya desliurat, e a tot altre dret e ley contra açò vinent. E la dita dona, a dot seu e espoli seu e a dret de núpcies e ajuda de Velyeyà Senat Consult et a la autèntica |^{f.18r} posada al Codi de Velyeyà e a tot altra dret contra açò vinent, etcètera.

Ítem lo die e any demuntidts, los dits marit e muller promeseren de gardar de tot dampnatge los dits Pere Granada e Gillem Cantó per rahó de la dita obligació ho manlleuta. E per açò acomplir, obligaren-ne tots lus béns e renunciaren a tots drets, rahons, leys, costums qui ajudar lus posquessen en qualsevula manera e la dita dona renuncià quanta en aquestes coses a son dot e a dret de núpcies, etcètera.

256

1386, abril, 24. [Sitges]

Estimació. *Ferrer Oller, en Bardoi i Bonanat Plana, fiters de Sitges, jutgen les malifetes fetes per ovelles i cabres de Guillemó Rog del Pujol, Robert de Campdàsens i en Robert "davant el Castell" en diferents vinyes del terme.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.18v

Dimarç, XXIIII d'abril anno predicto

Ítem anaren los fiters de Sitges a una malafeta que avien fetes les oveles d'en Guillemó Rog des Puyoll, en la vige d'en Perichó Amat, la qual malafeta fo estimada per en Ferrer Oler e en Berdoy e en Bonanat Plana, fiters de la vila del castell de Sitges, condempnaren lo dit Guillemó Rog que fes esmena al dit Perichó Amat de IIII somades de venema.

Ítem encara condempnaren los dits fiters al dit Guillemó Rog per una malafeta que avien fetes les sues oveles en la vige d'en Johan Francesch, e condempnaren lo dit Guillemó Rog en una cistela de ve<ne>ma manual. Deu pagar los fiters lo dit Guillemó Rog III sous.

Ítem en Ferrer Oler e en Berenguer Ferrer e n'Anthoni Delmau, fiters, an ajutyades alscunes malesfetes de viges que les oveles d'en Guillemó Rog des Puyoll han fetes.

Primerament e n'Asbert Torra an ajutyades III somades de venema.

Ítem en Guillemó Riera, tres somades e mig de venema. Deu pagar lo dit Guillemó Rog los dits fiters, III sous.

Ítem han adjudicat los dits fiters en Johan Francesch una cistela de venema pocha ho XII diners deu pagar en Robert de Campdàsens la dita venema e los fiters, per tall com les sues cabres han feta la malafeta.

Ítem encara anaren los dits fiters alscunes malesfetes de viges, les quals havien fetes les hoveles d'en Robert devant lo castell, si és saber que ajutyaren en Jacme Camps V somades de venema.

Ítem encara ajutyaren en Bertomeu Robert des Carrer Nou dues somades de venema, deu pagar lo dit Robert denanat lo castell la dita venema, e deu pagar los fiters si és saber n'Anthoni Delmau e en Ferrer Oler e en Bernat Ferrer.

257

1386, abril, 27. [Sitges]

Empara. *El saig fa empara a Guillem Messeguer de tota la mel que té que és d'en Francesc Mata, de Vilafranca, a requesta de Miquel Company per raó de 15 de nòlit que en Mata li deu i de bestreta de 2 sous i 6 diners per descarregar la mel a Barcelona. L'empara és cancel·lada el 14 de maig del mateix any a instància de Miquel Company.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.18r

Divendres, a XXVII d'abill, *anno predicto*, fo feta una empara primerament d'en Francesch des Pla, procurador en lo castell de Citges per la honrada Almoyna dels pobres de la Seu de Barsalona, en Guillem Messeguer de la vila del dit castell, que ell que tenga per emparada tota aquella mell ho partida de aquella, qui és d'en Francesch Matha, de Vilaffrancha, per rahó de XV sous que deu en Miquel Company de nòlit, per rahó de LX quartans de mell que lo dit Miquelet li portà a Barsalona, e per rahó encara de II sous VI diners que li bestrach en lo descarreigar de la dita mell.

Diluns, a XIII de mag de l'any desús dit, fo cancellada la dita empara a instància del dit Miquelet Company, per tall com fo satisfet en lo demundit deuta

258

1386, maig, 3. [Sitges]

Arrendament. *Francesc Pla, procurador de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona al castell de Sitges, arrenda a Guillemó Segarra i en Francesc, forner, el forn, o forns, que és a la plaça del castell i que l'Almoina posseeix per fi i franc alou, per 5 anys i pel preu de 65 lliures de moneda de Barcelona, és a dir 13 lliures per any.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.19r

Diyous, a IIIes de mayg que era lo die de Santa Creu, l'ay de M CCC LXXXVI, fo venut lo forn, ho forns, qui és devant la plaça del castell de Citges, lo quall la honrada Almoyna dels pobres de la Seu de Barchelona ha e possex per fin e franch alou dins la vila del dit castell, lo quall forn ho forns

foren venuts per en Francesch des Pla, procurador del dit castell de Citges per la honrada Almoyna de la dita Seu, lo quall forn ho forns foren venuts en Guillemó Saguarra e en Francesch, forner, a V anys contínuament complidores, fo lo preu dels dits V anys, LX e V lliures de les quals LXV lliures són tenguts de pagar per any XIII lliures, e só és saber, VI lliures e X sous en la ffesta de Nadall prima esdevanidora, e les altres VI lliures e X sous en la festa de Pascha següent. E en assò mills atendre e acomplir, cascun dels obligas per lo tot si e sos béns atendre e acomplir les demundites pagues, sots pena del terç sens tota requesta per los térmens desús contenguts, per los demundits V anys. Renunciaren espay de X dies e de XX dies e de XXX dies qui's donen per béns monents a vendre, e espay de VI meses qui's donen per béns seents a vendre, e a tota gràcia e privilegi e alargament enpetrat ho enpatrador del senyor rey e de la seyora reyna e del senyors infants e de tota altra persona qui de só agues poder, e a tot altre dret e ley e cascuna qui de só no's puya valer ni ajudar. E d'aquesta venda sa féu carta pública en poder d'en Pere Compte, vicari de la esgleya de Santa Tegla de Citges e notarii d'aquela per l'onrat en Berenguer Segrià, rector d'aquela, e féu-sa la carta de la venda dels dits forns a tres dies de juny.

259

1386, maig, 8-9. Barcelona

Requeriment. Jaume Camps i Llorenç Guitart, jurats de la universitat de la vila de Sitges, en representació d'aquesta, requereixen a Bernat de Barberà i a Bartomeu Oliver, canonges de la Seu de Barcelona i procuradors de l'Almoyna dels pobres de la Seu de Barcelona, que reclamin els drets de l'Almoyna enfrente els manaments que Bernat de Fortià, com a detentor del mer i mixt imperi del castell de Sitges, fa sobre els homes d'aquest castell, en perjudici de l'Almoyna. Els procuradors responen que els homes de Sitges no facin cas d'aquests manaments.

AHPS, s/c.

Noverint universi quod die martis, paulo post pulsacionem vesprorum, Barchinone, octava die madii, anno a Nativitate Domini milles[imo trecentesimo] octuagesimo sexto, in presencia mei, Anthonii Stadera, scriptoris jurati sub Petro de Sala, notarii publici Barchinone, et in presencia etiam religiosorum fratrum Petri Michaelis, Ffrancisci de Gradia, ordinis fratrum minorum [± 13] Petri de Vilario, habitatorum Barchinone, testium ad hoc specialiter vocatorum, Jacobus Camps et Laurencius Guitardi, jurati hoc anno castri et termini de Cigiis, nomine eorum proprio et nomine etiam, ut asseruerunt, hominum universitatis [± 14] Cigiis, constituti personaliter ante presencia honorabilium et discretorum Bernardi de Barbarano et Bartholomei Oliverii, canonicorum Sedis Barchinone, ac procuratorum et administratorum Elemosine Pauperum dicte Sedis in Barchinone, dicti honorabilis et discreti Bernardi de Barbarano personaliter residencium, nominibus predictis, obtulerunt et presentarunt ac per me, dictum scriptorem, publice legi fecerunt honorabilibus et discretis Bernardo de Barbarano et Bartholomeo Oliverii, ut procuratoribus et administratoribus prefate Elemosine, quandam requisiconem sive protestacionem, scriptam in quasdam papiri cedula tenoris sequentis:

«Con los hombres del castell de Ciges, así com hombres propriis e sólius de la honrada Almoyna de la Seu de Barchinona, baien fet segrament e homenatge de feletat e de soliditat a la dita Almoyna e als seus honrats administradors. E ara lo molt honrat mossèn en Bernat de Fortià, o sos procuradors, facen tots dies o sovén molts e diverses manaments als dits hombres, en preiudici de la senyoria e jurisdicció pertanyent a la dita Almoyna segons que vosaltres, senyors administradors d'aquella, afermats. E encare lo dit molt honrat mossèn en Bernat de Fortià, o los dits seus procuradors, usen tots jorns o sovén en lo dit castell e terme d'aquell de jurisdicció civil e de mixt imperii, per tall com lo senyor rey ha dada al dit mossèn an Bernat lo mer e mixt imperii e altre qualsevol jurisdicció al dit senyor rey pertanyent. Oc encare se sdevé moltes vegades que ja sia que vosaltres, honrats administradors de la Almoyna, o vostro procurador manets alguna cosa als dits hombres o la un d'aquells, los honrats procuradors del dit mossèn en Bernat fan manament en contrari, e per açò aquells hombres e cascú d'els han abans obeyir e obtemperar als dits honrats procuradors de mossèn en Bernat de Fortià que no als procuradors o vosaltres, honrats administradors de la

dita Almoyna. Emperamor d'açò, los desusdits hòmens o en Jacme Camps e en Lorenç Guitart, jurats del dit castell de Ciges en nom lur e de tots los dits hòmens, requeren vós, molt honrat mossèn en Bernat de Barbarà, e vós, molt honrat mossèn en Barthomeu Oliver, canonges de la dita Sen de Barchinona e administradors de la dita Almoyna, que los dits hòmens e cascun d'aquells defenats de les dites coses e que defenats la jurisdicció, la qual afermats vós o la dita Almoyna haver en lo dit castell. En altra manera, los dits Jacme Camps e Lorenç Guitart, en los noms desusdits, protesten que ara ne per avant ells ne los dits hòmens no poguessen ésser represos del segramento e homenatge ne de la feletat que feta han a la dita Almoyna, con sia cert que els huien abans obeir e obtemperar a la senyoria e jurisdicció o manaments del dit mossèn en Bernat de Fortià e dels dits seus procuradors, per rahó del mer e mixt imperii e altre jurisdicció demunta dita, que no a vosaltres, dits honrats administradors, pus que no volets defendre la jurisdicció que affermats haver en lo dit castell e en los dits hòmens. Oferen-se emperò aquells hòmens de ésser fcls e leylas a la dita Almoyna e de fer-li ço que logudement e sens pena ne temor del dit molt honrat mossèn en Bernat de Fortià e dels honrats procuradors seus fer deien ne puxen. E per haver eternal memòria de les dites coses, demanen e requeren los dits Jacme Camps e Lorenç Guitart, en los dits noms, que l[a pre]sent cèdula sia legida a vosaltres, dits honrats administradors, e de tot açò a ells e a la lur part ésser feta carta pública per vós, notari, etcètera.»

Quaquidem requisitione sive protestacione presentata et lecta, ut supradictum et prefatis honorabilibus procuratoribus et administratoribus, incontinenti, dicti iurati, nominibus predictis, petierunt et requisiverunt de predictis sibi, eisdem nominibus, fieri et tradi instrumentum publicum per notarium supra et infrascriptum, dicti tamen procuratores et administratores [±7 requisi]siverunt de predictis copiam et transsumptum eis dari et tradi, que fuit dicto honorabili Bartholomeo Oliverii, recipienti nomine suo et dicti conprocuratoris et conadministratoris sui, paulo post, hac dicta die martis, tradita per me, scriptoris [±12] instanti dicti honorabiles procuratores et administratores non divertendo ad alias actus, in presencia mei, dicti scriptoris, et testium predictorum, dixerunt sequencia verba:

«E nos, axí com a procuradors e almoyners, fem mana[ment] a els [±10] d'els matex, que no obesquen los manaments de mossèn en Bernat ne de sos officials en res qui sia prejudici a la dita Almoyna, sots pena del segramento e de l'homenatge.»

Dixerunt etiam dicti honorabili[±15] quod ipsi volebant habere acordiu<m> super predictis et quod habitu ipso acordio ipsi responderunt predictis, prout de iure et ratione esset faciendum. Et hoc petierunt in fine predictorum inseri et apponi, et de predictis omnibus et singulis [±15] publicum [instrumentum] per notarium supra et infrascriptum.

Post hoc autem die mercurii, nona die dictorum mensis et anni, in presencia mei, dicti scriptoris, et in presencia etiam Mathei Calderons, illuminatoris, civis Barchinone [±24] Barchinone, testium ad hoc specialiter vocatorum, discretus Raymundus de Goltres, prebiter beneficiatus in dicta Sede, nomine et pro parte, ut asseruit, dictorum honorabilium procuratorum et administratorum, obtulit ad predicta [±25] residenti quandam responcionem scriptam in quadam papiri cedula, cuius tenor talis est:

«A les coses requestes e protestades per los dits protestants respon la part dels dits administradors [±37] los dits administradors e la dita Almoyna, en quant emperò fan per ells e la dita Almoyna [±2] son dret confessen aquelles dients que bé saben los dits protestants e la lur [±28] acostumat haver en els e lurs béns el exercici de jurisdicció que la dita Almoyna per sos officials ha exercir en els e lurs béns. E saben de quina e qual jurisdicció lo senyor rey per [±28] del qual lo dit honorable mossèn Bernat de Fortià succehex, per què los dits protestants e lur [±13] de respondre a cascú dels dits senyors e officials lurs de ço que és lur [±30] de no fer àvol fe a la dita Almoyna e se'n guardaran, si a Déu plaurà. E si a la dita Almoyna és feta alcuna novació ho oppressió sobre als cuns dels drets que ha en lo castell e terme de [Ciges] [±18] los dits administradors provehiran e provehexen sobre aquells ço que per justicia hi poden e deuen e [±4]tan fer».

Et hanc responcionem petunt continuari predictis per notarium, etcetera. Quaquidem responcionem [±25] supradictum incontinenti dictus Raymundus de Goltres, nomine et ex parte dictorum honorabilium administratorum, petit hoc continuarii predictis et de omnibus et singulis antedictis dictis honorabilibus [±20] fieri [±5] publicum instrumentum, per notarium supra et infrascriptum.

Acta fuerunt hec diebus, anno locisque predictis presenti me, dicto scriptore iurato, et testibus, ut predictitur, supradictis.

Sig(signe)num mei, Anthonii Stadera, scriptoris iuratis, [±6] de mandato dicti notarii unacum testibus supradictis premissis omnibus et singulis, prout superius continetur interfui et hec scripsi.

Sig(signe)num Petri de Sala, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit.

260

1386, desembre, 30. Girona

Donació “inter vivos”. L’infant Joan, governador general, duc de Girona i comte de Cervera, fa donació “inter vivos” a Violant de Bar, muller seva, de totes les viles, castells, llocs, masos, bordes i possessions, rendes, joies d’or i argent, perles i pedres precioses i altres béns mobles, immobles i semovents que han estat requisats a la reina Sibil·la, el seu germà Bernat de Fortià, Hug Roger II de Pallars, Berenguer d’Abella, Huguet d’Anglesola, Berenguer de Vilaragut, Bernat de Senesterra, Bernat de Vilademany, Berenguer Barutell, Pere de Planella, cavaller, Pere Desvall, tresorer del rei Pere, Roger de Medalla, Joan Togores, donzell, Bartomeu Llunes, Antoni de Naves, escrivà de porció, Guillem Ponç, lloctinent de protonotari, Bernat Metge, escrivent de l’infant Joan, Pere Comte, doctor en lleis i altres oficials, domèstics i familiars, acusats de crim de lesa majestat.

ACB, 4-70-40. Es tracta d’un trasllat realitzat el 12 d’agost de 1390 per Pere de Colls, notari públic de Barcelona per autoritat reial.

Hoc est translatum fideliter sumptum a quodam publico instrumento per serenissimum dominum Johannem, Dei gratia regem Aragonum, nunc regnante, tempore quo erat infans facto suoque sigillo pende munito, cuiusquidem instrumenti tenor talis est:

«Noverint universi quod nos, infans Johannes, serenissimi domini regis primogenitus, eiusque regnum et terrarum generalis gubernator, dux Gerunde et comes Cervarie, quia illustris Sibilia, regina Aragonum, ipsius domini regis consors, et Bernardus de Fortiano, miles eius frater, necnon nobilis Hugo, comes Palliensis, Berengarius de Apilia, Huguetus de Angularia, Berengarius de Vilariacuto, Bernardus de Senesterra, Bernardus de Vilademagno, Berengarius Barutelli, Petrus de Planella, milites, Petrus de Valls, ipsius domini regis olim thesaurarius, Rotgerius de Medalia, Johannes Togores, domicelli, Bartholomeus Lunes, Anthonus de Naves, ipsius regine scriptor porcionis, Guilelmus Ponci, dicti domini regis locumtenens prothonotarius, Bernardus Medici, scriptor noster, et Petrus Comitis, legum doctor, et nonnulli alii officiales, domestici et familiares, tam ipsius domini regis quam nostri, et alii apud nos de nonnullis et diversis ac enormibus criminibus, excessibus et delictis et specialiter de criminibus prodicionis bausie et lese magestatis contra nostram propriam personam, aliisque criminibus generum diversorum diversi mode et in pluribus actibus per eos et eorum quemlibet, ut dicitur, commissis et multifacie multisque modis perpetratis apud nos sunt delati, inculpati, denunciati et etiam accusati, de quibus omnibus et singulis supradictis per supranominatos et quemlibet eorum, ut dicitur, comisis et perpetratis noster animus est diversi mode informatus intantum quod ex ipsorum demiteris sint nostre correccioonis atuleo graviter puniendi, eorumque res et bona intendimus fisco nostro esse et merito confiscanda seu eciam applicanda, et quia redditus et iura per nos vobis, inclite infantisse Yolandi, coniugi nostre carissime, pro sumptibus vobis et curie vestre incumbentibus assignata non sufficiunt nec sufficere possunt decencia vestri status inspecta. Ideo, quia tenemur et sumus constricti onera matrimonii supportare, tenore presentis, bono animo et spontanea voluntate ac gracie, ex causis predictis et alia eis, via, modo et forma quibus melius valere possit et tenere, donacione irrevocabili inter vivos, donamus et concedimus vobis, dicte coniugi nostre, et vestris perpetuo ad omnes voluntates vestras, libere faciendas omnes et singulas villas, castra et loca, mansos, bordas et possessiones, redditus, exitus et proventus, jocalia argenti et auri, perulas ac lapides preciosos et res ac alia quecumque bona mobilia, inmobilia et semovencia et iura quecumque et quocunque nomine censeantur dicte Sibilie, regine, et omnium aliorum supranominatorum et cuiuslibet ipsorum et

aliorum, siqui sunt, in predictis criminibus aut eorum aliquo culpabiles seu obnoxii, et totum ius et quitquid et quantum iuris nobis in eisdem vel eorum aliquo nunc et eciam in futurum competit seu competere potest et potuerit in futurum ratione dictorum criminum aut eorum aliquo seu alia quacumque ratione seu causa sit, quod vos, dicta inclita infantissa censors nostra carissima, virtute presentis donacionis, quam vobis nunc pro tunc et econverso facimus, omnia et singula ipsa bona et iura predictorum delatorum et cuiuslibet eorum et aliorum si emerserint seu appariterint pro predictis possitis et valeatis per vos, seu officiales domesticos et procuratores vestros, petere, exigere, recipere, apprehendere et habere, seu peti, exigi et apprehendi, facere vestrisque utilitatibus applicare et de eis vestras omnimas facere voluntates, tanquam de re vestra propria. Dantes et cedentes vobis et vestris in et super predictis omnibus et singulis que vobis damus omnia et singula iura nostra, acciones, voces et vices nostras reales et personales mixtas, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias et alias quascumque nobis competentes et competencia et competere debentes et debencia quovis modo in eisdem et contra quascumque personas, ratione seu occasione eorum. Quibus iuribus, vocibus, vicibus et actionibus supradictis nunc et in futurum possitis per vos, officiales et procuratores vestros uti, agere et experiri in iudicio et extra et alia facere et exercere quecumque et quemadmodum nos poteramus ante huiusmodi donacionem et iurum cessionem et possemus nunc et etiam postea quandocunque. Nos, enim, facimus et constituimus vos, dictam consortem nostram, in hiis dominam et procuratricem ut in rem vestram propriam ad faciendum inde vestre libitum voluntatis. Mandantesque, de certa sciencia et expresse tenore huiusmodi instrumenti, vicemgerentis especiale in hac parte omnibus et singulis personis cuiuscumque condicionibus, status, preheminencie, dignitatis aut legis existant quorum interest et interesse potest et poterit, sub ire et indignacionis nostre incursu, quantum de predictis omnibus et singulis vobis eidem nostre consorti et quibus volueritis respondeant, pareant et obedient, responderi, pareri et obidiri faciant tanquam nobis. Promitentes dictam donacionem et iurum cessionem quas pro insinuatis haberi volumus et iubemus habere ratam, gratam atque firmam perpetuo et nullo tempore revocare ratione ingratitudinis nec alia. Renunciantes quantum ad hec ex certa sciencia et consulte legi sive iuri donacionem inter virum et uxorem fieri prohibenti, necnon et omnibus legibus, iuribus, constitutionibus et consuetudinibus atque foris hiis obviantibus seu contrafacentibus quovismodo supplentes ac tollentes ex nostre plenitudine potestatis omnem defectum siquis de iure vel de facto pretextu debite solemnitatis omnis vel alia posset impingi seu opponi qualitercunque et quomodocumque in predictis vel aliquo eorundem.

Quod est actum in civitate Gerunde, dia trigesima mensis decembbris, anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo septimo. Ffranciscus ça Costa.

Signum (*signe*) infantis Johannis, serenissimi domini regis primogeniti, eiusque regnorum et terrarum generalis gubernatoris, qui hec laudamus, concedimus et firmamus.

Testes fuerunt presentes nobilis Eximinus Petri de Arenosio, Berengarius de Perapertusa, alia de Sitafano, milites, Ffranciscus d'Aranda et Bernardus Margariti, domicelli.

Sig(*signe*)num mei, Galcerandi de Ortigis, dicti domini infantis prothonotarii regiae auctoritate notarii publici per totam terram et dominacionem regiam, qui predictis interfueri et hec scribi feci et cum raso et correcto in lineis tercia, ubi dicitur «*olim the*»; et in quarta, ubi raditur «*nostri et alii*»; et in quinta, ubi legitur «*quemlibet ut dicitur*»; et in VI^a ubi corrigitur «*quemlibet eorum ut dicitur et alibi in eadem diversimode*»; et eciam in ipsa sexta linea alibi, ubi videtur «*intantum quod ex ipsorum denveritis sunt nostre correccio[n]is atuleo graviter puniendi eorumque res et bona intendimus fisco nostro esse et mitere confiscanda seu eciam*»; et in VII^a, ubi cernitur «*applicanda*»; et in XIX^a, ubi prospicitur «*ataque foris hiis obviantibus seu clausi*».

Sig+num nos, Guillemi de Sancto Clemente, vicarii Barchinone et Vallensis, qui huic translato ab eius originali fideliter sumpto et cum eodem veraciter comprobato non viciato nec in aliqua sui parte suspecto, ex parte dominis regis et auctoritate offici quo fungimur auctoritatem imprenditus pariter decimus ut huiusmodi translato tanquam suo originali in iudicio et extra plena ab omnibus impendatur fides apositum manu mei, Arnaldi de Millanis, regia auctoritate notarii publici, in cuius posse prefatus honorabilis vicario volente discreto Anthonio ça Plana, notario et scriba curie prelibati honorabili vicarii, negocio occupato, hanc fiat firmam XII^a die juli, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo nonagesimo, presentibus testibus discreto Berengario de

Villafrancha, notario, et Jacobo Rotundi, scriptore. Et ideo ego, notarius predictus, hec scripsi et hoc meum hic apposui sig(*signe*)num.

Sig(*signe*)num Petri de Collibus, auctoritate regia notarii publici Barchinone, qui hoc translatum a suo originali fideliter sumptum et cum eodem de verbo ad verbum legittime comprobatum scribi fecit, et postea auctenticatum per honorabilem vicarium Barchinone et Vallensis, ut supra patet, clausit, duodecima die mensis augusti, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo nonagesimo, cum litteris in raso positis, in linea duodecima, ubi dicitur «inmobilia et semovencia et iura quecumque»; et in linea XIII^a, ubi scribitur «Sibilie regine»; et in vicesima quinta linea, ubi corrigitur «seu»; et in linea XXVI^a ubi dicitur «infantis»; et in XXVIII^a linea, ubi continetur «infantis»; et in prima linea presentis clausure, ubi dicitur «legittime».

261

1387, gener, 4

Crida. *El saig de la vila fa saber, per manament de Romeu Solces, procurador de l'Almoina al castell de Sitges, que tothom qui degui forment o ordi de cens, capons, gallines o diners de cens, vi de cens o de lloçol o de dret, o poll, verema o blat de delme, pagués en l'espai de 15 dies.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.22r. Es fa una crida semblant el 8 de setembre de 1387 (f.47r).

Ara hoiats què us fas a saber a tothom generallment, per manament del discret en Romeu Solçes, procurador dels senyors almoiners, aministradós e ragidós de la honrada Almoyna dels pobres de la Seu de Barchelona, que fa manament a tothom generallment a veu de questa pública crida, qui deïa cens de forment ho d'ordi, de capons ho de gallnes, diners de cens ho cortés de vi de cens, o de loseu ho de dret, que deïen pagar a la dita Almoyna, o pols de deuma, vanema ho blat de deuma, que dins aspay de XV dies primers vinent ho ajés a pagar sote pena de la dobla, sens tota merçè hos sien ab ells avenguts.

262

1387, gener, 4

Crida. *El saig de la vila fa saber, per manament del batlle del castell, que tothom que tingui barrals o altres mesures marcats amb un senyal diferent al de l'Almoina, els porti durant tot el dia al castell de Sitges.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.22r

Ara hoiats què us fas a saber, per manament del batlle del castell de Ciges per la honrada Almoyna dels pobres de la Seu de Barchelona, que tot hom qui tinga barrals ho qualssevuya mesures hon haia alcun seyall part aquell de la Elmoyna, que per vuy tot dia les age aportar dins lo castell de Ciges, he açò sots pena de X sous.

1387, gener, 21. Santa Maria de Pedralbes

Definició. *Sibil·la, viuda del rei Pere III, i el seu germà Bernat de Fortià renunciaren a favor del rei Joan I a tots els drets que tenien sobre castells, viles, llocs, valls, serres i muntanyes, altars, alcaldies, castellanies i jurisdiccions altes i baixes que posseeixen al regne d'Aragó o al principat de Catalunya o en qualsevol altre lloc.*

ACB, 4-70-379. Es tracta d'un trasllat realitzat el 12 de juliol de 1390 per Joan Eiximenis, notari públic de Barcelona.

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam publico instrumento tenoris sequentis:

«Pateat universis et singulis quod nos, Sibilia, domini Petri, regis Aragone bone memorie reicta, et Bernardus de Fortiano, miles frater germanus eiusdem, attendentes quod nobis, pridem in castro Sancti Martini de Ruppe, vicarie Penitensis constitutis, posuimus et misimus nos personaliter et libere et absolute cum omnibus bonis nostris in manu et posse incliti domini infantis Martini, fratris et tunc locumtenentis vestri illustrissimi principis et domini domini Johannis, Dei gratia regis Aragone nunc regnantis nomine, vestri dicti domini regis recipientis ad faciendam de personis et bonis nostris vestras in omnibus voluntates. Attendentes inquam vos dictum dominum regem ad maiorem et pleniorem corroboracionem predictorum voluisse et ordinasse per nos vobis ulterius fieri absolucionem, cessionem et alia infrascripta. Idcirco eadem nos completere volentes ex certa sciencia et mente deliberata damus, cedimus et mandamus, absoluimus, diffinimus, remittimus et relaxamus ex causis premissis et alia eis via, modo et forma quibus melius, tucius, caucius fieri et valere possit et tenere tam de iure quam aliter quoquomodo vobis, dicto illustrissimo domino Johanni, regi Aragone nunc regnanti, et vestris et quibus velitis et in vos et vestros et quos volueritis transferimus et transportamus perpetuo omnia iura et omnes acciones reales et personales, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias et mixtas et alias quascumque. Necnon et omnes vices ac voces nostras et que nobis et alteri nostrum competant et spectant et comptere et spectare possunt et debent in et super omnibus et singulis castris villis, locis, vallibus, serris et montaneis, altariis et alcaydis, castellaniis et jurisdiccionibus altis et baxiis et aliis quibuslibet cuiusvis speciei seu generis existant que nos habemus et possidemus tam in regnis Aragone et Valentie quam in Principatu Cathalonie quam in aliis partibus donacioni vestre subiectis et tam ratione vel occasione quorumcumque empacionum per nos vel alterum nostrum seu alios nomine nostro seu alterius nostrum factarum quam rationem quarumvis donationem, cessionem, acquisitionem et translacionem nobis seu nostrum alteri per quasvis personas cuiusvis dignitatis, status et condicionis seu preheminencie existant hactenus factarum quam aliis quibuscumque titulis et omnibus iuribus, contractibus seu quasi contractibus, modis, formis atque causis quocumque nomine censeantur. Item et in omnibus et singulis censibus, redditibus, proventibus, obvencionibus, emolumenis et iuribus quibuscumque ipsorum castrorum, villarum, locorum, vallium, serrarum, montanearum, altiarum, alcaydiarum, castellaniarum et iurisdiccionum et cuiuslibet ipsorum. Et in hominibus et feminis habitantibus et habitaturis in eisdem castris, villis, locis, iurisdiccionibus et aliis predictis. Quibus iuribus et actionibus, vicibus et vocibus nostris predictis possitis vos, dictus dominus rex, et vestri et quos volueritis uti et experiri agendo scilicet et respondendo, deffendendo, excipiendo, proponendo et replicando et predicta omnia et singula petendo, exigendo, recipiendo et ad manus vestras et vestrorum et quorum volueritis apprehendendo seu peti, exigi, recipi et apprehendi, faciendo et inde vestras vestrorumque voluntates inde libere faciendo. Et omnia alia faciendo et libere exercendo quecumque et quemadmodum nos et utrique nostrum peteramus et peterat ante huiusmodi iurium cessionem, absolucionem, diffinicionem, remissionem et transportacionem et possemus nunc et etiam postea quandocumque. Nos enim facimus et constituimus vos, dictum dominum regem, et vestros et quos volueritis dominos et procuratores in rem vestram propriam et vos, dictum dominum regem, et vestros et quos volueritis in locum et ius nostrum in hiis omnibus et singulis ponimus et statuimus ad faciendum inde vestre libitum voluntatis sine contradiccione et impedimento nostri et nostrorum et alterius cuiusquam. Et extrahimus predicta omnia et singula de iure, dominio, senioratico et posse nostri et nostrorum. Eademque omnia et singula in vestri vestrorumque ius, dominum, senioraticum et posse mittimus et transferimus irrevocabiliter pleno

iure ad habendum, tenendum, percipiendum et possidendum et ad omnem vestram vestrorumque et quorum volueritis voluntatem inde libere faciendum. Et volumus et consentimus et damus ac concedimus vobis et vestris et quibus volueritis plenum posse et liberam et plenariam potestatem quod quandocumque et quocienscumque volueritis et voluerint possitis et possint absque obstaculo et contradiccione nostri et utrique nostrum et nostrorum et alterius cuiuscumque possessionem predictorum omnium et singulorum corporalem seu quasi apprehendere seu apprehendi facere per illum seu illos quos volueritis et apprehensam penes vos et vestros in hiis successores et quos volueritis licite retinere. Nos vero interim donech ipsam possessionem corporalem et quasi predictorum omnium et singulorum apprehenderitis seu apprehenderint, ut est dictum, constituimus nos et nostrum vestrumque et omnia et singula pro vobis et eis precario nomine possidere seu quasi. Volentes et consentientes quod vigore horum verborum et ex iuris dispositione et alia ipsa possessio premissorum et singulorum sit et habeatur ac censeatur haberi in vos dictum dominum regem et vestros et quos volueritis pro translata et transportata sicuti et quemadmodum per nos et nostros utrumque esset realiter et de facto vobis seu vestris et quibus volueritis seu vestro vel eorum legitimo procuratori tradita de eisdem. Et nichilominus exeunt et spoliantes nos et nostros omnino et expresse ab omnibus supradictis et singulis et ea in vos et vestros et quos volueritis perpetuo transferentes et transportantes prout melius et plenius possit fieri sive dici et cum presenti publico instrumento plenarie valituro vicem in hac parte especiale gerenti notificantibus et intimantes omnia et singula supradicta omnibus et singulis officialibus, militibus et dominabus, hominibus et feminis cuiusvis condicionis et status existant in dictis villis, castris, locis, vallibus, serris, montaneis, altaris et alcaydiis, castellanis et iurisdictionibus infra terminos et territoria eorum et earum habitantibus et degentibus et habitaturis et aliis et singulis quibusvis personis quarum interest et intererit et interesse postest et poterit quomodolibet infuturum dicimus, precipimus et mandamus de certa sciencia et consulte eisdem et eorum singulis quarum amodo habeant et teneant et proclament vos, dictum regem, et vestros et quem seu quos volueritis pro dominis eorum vobisque et vestris et quibus volueritis pareant et obedient. Et de predictis et singulis compendeant et satisfaciant in omnibus et per omnia prout nobis et utrique seu alteri et nostrum parere, obedire, compendere et satisfacere tenebantur, necnon iuramenta, homagia, fidelitates et securitates quascumque vobis et quibus volueritis seu vestro vel eorum procuratori nomine vestro seu eorum recipienti, faciant et prestant, prout nobis seu alteri nostrum seu procuratori seu procuratoribus nostris et alterius nostrum facerant et presiterant aut prestare seu facere tenebantur. Et nos et nostrum utrumque nunc per tunc et extunc pronunc ipsos milites et dominas et homines et feminas et quasvis personas proinde nobis vel alteri nostrum astrictas seu obligatas ab omnibus iuramentis, homagiis, fidelitatibus, securitatibus et aliis quibuscumque quibus nobis et alteri nostrum essent astricti et quomodolibet obligati absolvimus, diffinimus et liberamus et proabsolutis et liberatis eos ab inde haberi volumus et censari serie cum presenti. Has itaque absolucionem, diffinicionem, translacionem seu transportacionem et iurium cessionem et alia supradicta omnia et singula facimus nos, dicti Sibilia et Bernardus de Fortiano, eius frater germanus, vobis, illustrissimo domino regi Aragone nunc regnanti, et vestris et cui sive quibus velitis perpetuo de predictis omnibus et singulis, sicut melius, firmus, caucus et securius fieri et dici potest et intelligi ad omne comodum sanum et bonum intellectum vestri et vestrorum in hiis successorum ac pure, libere et absolute et sine omni condicione et retencione nostri et nostrorum. Promittentes bona fide quod predicta omnia et singula semper rata, grata, valida atque firma habebimus tenebimus et observabimus et non contrafaciemus vel veniemus nec contrafacere seu venire possimus aliquo iure causa vel etiam ratione. Renunciantes quantum ad hec ex certa sciencia et consulte legi sive iuri prohibenti cessionem fieri in potenciō et omni alii legi, iuri, usui, constitucioni, rationi et consuetudini predictis adversantibus quoquomodo. Et ut predicta omnia et singula validieri vinculo fulciantur iuramus in animabus nostris per dominum Deum et Sancta quatuor Evangelia manibus nostris corporaliter tacta, predicta omnia et singula tenere et observare et non contrafacere vel venire aliqua ratione, modo seu causa. Hec igitur omnia et singula, prout superius dicta sunt et expressa facimus, paciscimur et promittimus nos, dicti Sibilia, dicti domini Petri bone memorie regis Aragone relicta, et Bernardus de Fortiano vobis, excellentissimo principi et domino domino Johanni, Dei gratia nunc regi Aragone supradicto, et vestris in hiis successoribus in manu et posse vestri notari infrascripti, ut publice persone, pro eo et suis et personis omnibus et singulis quarum interest et intererit recipientis et paciscientis ac etiam legitimate stipulantis. Et volumus quod de hiis fiant et

tradantur vobis dicto domino regi, et vestris et quibus volueritis et aliis quorum interesit unum et plura publicum et publica consimilia instrumenta per vos notario infrascriptum.

Quod est actum apud monasterium Sancte Marie de Pedralbis, territorii Barchinone, vicesima prima die januarii, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo octagesimo septimo.

Sig++na Sibilie, dicti domini regis Petri relicte, et Bernardi de Fortiano predictorum, qui hec laudamus, firmamus et iuramus die et anno et loco predictis, presentibus venerabili Petro Fabruarii, milite, Petro Roure, Ffrancisco Pericatii, notario, Petro de Ortis, notario Barchinone, Antonio Rosar et Petro Sechanelli, pro testibus ad hec vocatis specialiter et assumptis.

Ego, Petrus de Ortis, notarius Barchinone predictus, qui premissis ut testis interfui manu propria me subscribo.

Ego Ffranciscus Pericatii, notarius Barchinone predictus qui premissis tanquam testis interfui hic manu propria me subscribo.

Sig(*signe*)num mei, Petri de Besanta, prothonotarii et secretarii illustri<ssi>me domine regine consortis serenissimi domini regis Dei gratia nunc regnantis regiaque auctoritate notarii publici per totam terram et dominacionem suam, qui premissis unacum testibus supradictis interfui et scribi feci et clausi cum litteris suprapositis in linea prima ubi dicitur et; et in linea quarta ubi continetur dicto; et in linea vicesima tercia ubi scribitus et cum rasoque et emendato in linea quartadecima ubi prospicitur de.»

Sig(*signe*)num Jacobi Justi, auctoritate regia notarii publici Barchinone, testis.

Sig(*signe*)num Johannis Parayada, auctoritate regia notarii publici Barchinone, testis.

Sig+num Guilelmi de Sancto Clemente, vicarii Barchinone et Vallensis, qui hanc translato ab originali suo non viciato nec cancellato fideliter sumpto et cum eodem comprobato. Ex parte domini regis auctoritate oficii quo fungimur auctoritatem nostram impendendo et detentum ut huiusmodi translato tanquam originali suo in iudicio et extra fides ab omnibus impendatur appositorum manu mei Berengarii de Villafranca, auctoritate regia notarii publici Barchinone, in cuius posse dictus vicarius volente discreto Anthonio çà Plana conotario nostro et scriba curie dicti vicarii negotiis occupato hanc firmam fecit XII^a die julii, anno a Nativitate Domini M° CCC° nonagesimo, presentibus testibus Jacobo Baroni et Jacobo Redoni, scriptoribus Barchinone. Et ideo ego, dictus notarius hec scripsi et hoc meum hic apposui sig(*signe*)num.

Sig(*signe*)num Johannis Eximini, auctoritate regia notarii publici Barchinone, qui hoc translatum ab originali suo fideliter sumptum. Et cum eodem de verbo ad verbum legitime comprobatum scribi fecit et auctoritzatum per dictum honorabilem vicarium ut super patet clausit die XII^a mensis julii, anno a Nativitate Domini M° CCC° nonagesimo.

264

1387, gener, 24

Crida. *El saig de la vila fa saber, de manament de Pere de Conamines, procurador de l'Almoina al castell de Sitges, que es dóna una pròrroga de gràcia fins el diumenge següent per a tots aquells qui encara no han pagat els censos endarrerits que s'havien manat de pagar el 4 de gener anterior (cfr. doc. 261).*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.24v

Ara hoiats què us fas a saber a tothom generalment per manament del Pere de Conamines, procurador de l'honrada Almoina dels pobres de la Seu de Barchelona, que con una crida sia estada feta dies a passats, que tothom de la vila e terme del castell de Ciges agués pagat lo cens que deuen a la dita Elmoyna, segons la tanor de la dita crida, a dins spay de XV dies primers vinents, e açò no agen fet e sien ayguts en pena de la dobla. Per què lo dit procurador vos notifica a tot hom

generalment, ab veu d'equesta pública crida, que d'equí dicmenge primervinent per tot lo dia agen pagat lo dit cens al dit procurador sots la dita pena. E açò fa de gràcia com ja hi sien cayguts.

265

1387, febrer, 3

Crida. *El saig de la vila fa saber, de manament del procurador de l'Almoyna al castell de Sitges, que tothom qui tingui terres del mas de Belencs, presenti les cartes que ho demostren al procurador del castell en el termini de 8 dies.*

ACB, Pia Almoyna, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.28r

Ara hoiats tuit que us fas a saber, per manament del procurador de la honrada Elmoyna dels pobres de la Seu de Barchinona, a tota persona de quallque condició ho astament sia qui tinga terra ho terres qui sien astades del mas de Beylenchs, que agen mostrades les cartes al dit procurador en lo castell de Ciges dins aspay de VIII dies primersvintents, sots pena de LX sous sens tota merçè.

266

1387, febrer, 10

Crida. *El saig de la vila fa saber que tothom qui tingui una terra per compra o establiment de 5 anys encà, sota domini i alou de l'Almoyna, presenti les cartes corresponents al procurador en el termini de 10 dies.*

ACB, Pia Almoyna, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.26v. Es fa una crida semblant el 8 de setembre de 1387 (f.46v).

Ara hoiats què us fas a saber a tota persona de quallque condició ho astament sia qui haia presa terra a compra o establiment de V anys, la qual terra s'ha de tenir sota senyoria i alou de l'Almoyna per raó del castell de Ciges, que dins spay de X dies hagi presentat carta si ja no és stada presentada al procurador de l'Almoyna, sota pena de LX sous.

267

1387, febrer, 17

Crida. *El saig de la vila fa saber, per manament de Pere de Conamines, procurador del castell de Sitges i del castell de Campdàsens, i Pere Cuniera, administrador de l'hospital de Sant Joan de Sitges, que tothom qui tingui qualsevol tipus de dret, per herència, venda, dot o altra raó, sobre el mas Piquer del Castell de Campdàsens, ho faci saber en el termini de 30 dies.*

ACB, Pia Almoyna, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.25v

Ara hoiats què us fas a saber a tuit generalment, per manament d'en Pere de Conamines, procurador del castell de Ciges e del castell de Campdàsens, del discret en Pere Cuniera, procurador e aministrador de l'Aspitall de Sent Joan de la vila del castell de Ciges, a tota persona de quallque

astament o condició sia quis do alcun dret en lo mas Piquer del castell de Campdàsens, per heretat ho per venda ho per deuta de dot ho de qualsevuya rahó, que per aspay de XXX dies primers vinents sien comperaguts denanat lo dit Pere de Conamines, procurador demuntdit, per posar lurs clams ho demandes. En altra manera, passats los XXX dies no·ls respondria hom de res.

Una crida semblant es repeteix en les següents dates i pels següents béns:

1387/07/22	mas de Bernat Brunet de Vallcarca, terme del castell de Campdàsens	f.38v
1387/11/08	cases o pati enderrocat d'Arnau Muler, davant el portal del castell, Sitges	f.52v
1391/05/15	mas d'en Godai de Cort de Cabres, del castell de Campdàsens	f.112r

268

1387, febrer, 24. [Sitges]

Empara. *Pere Romeu, saig del castell de Sitges, fa empara de la barca d'en Miquel Company de Ribes, que està a la ribera de Sitges, a instància de Pere Gibert de Miralpeix, Bartomeu Bardoi i Guillemó Roig des Pujol.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.27v

269

1387, març, 14. [Sitges]

Obligació. *Pere Font del carrer Nou, de la vila de Sitges, promet pagar als procuradors de l'Almoina del dia present a la festa de sant Miquel, 7 lliures i 5 sous que queden de pagar d'un lliuisme d'una peça de terra que en Font comprà a Pere Gibert, hereu dels Ferrers per 29 lliures el 6 de novembre de 1386.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.28v

A XIII de març del dit any

En Pere Font del carrer Nou, de la vila del castell de Ciges, promés pagar als procuradors de la honrada Elmoyna dels pobres de la Seu de Barchelona, d'quest die present que és digous a XIII del demuntdit mes tro a la festa primera esdavanidora de sent Miquell, sots pena del terç sens tota requesta, VII lliures e V sous barchelonesos, les quals resten a pagar d'un lliuisme d'una peça de terra que lo dit Pere Font comprà d'en Pere Gibert, de la dita vila de Ciges, he hereus dels Ferrés, per preu de XXIX lliures, segons que apar per carta feta en la scrivania de Ciges *sexta die novembris de l'any M CCC LXXX VI.*

Pagà lo dit Pere Font XIII florins, resten II sous a pagar e la scriptura.

270

1387, abril, 17

Crida. *El saig de la vila fa saber, de manament del batlle a requesta dels proboms de la vila, que ningú gosi prestar a canvi d'una penyora a ningú que estigui amb algú altre.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.30r

Ara hoiats què us fas a saber, per manament del batlla, a requesta dels pròmes de Ciges, que no sia nagun hom astrany ni privat que gos prestar sobre naguna payora a nagú que astia ab altre, estant dins la vila ho terma e Citges, sots pena de XX sous e de perdra ço que prestat hi aurà.

271

1387, abril, 22. [Sitges]

Obligació. *Pere Serrat i la seva muller Eulàlia, de la vila de Sitges, prometen pagar a Saurina, viuda de Ramon Gibert de la Muga, del dia present a un any 11 lliures que Pere Serrat havia pres de mà de Bernat Alegre.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.30v

XXII del mes d'abril de LXXXVII

En Pere Serrat e na Eulària, muler sua, de la vila del castell de Ciges, promateren pagar a na Saurina, muler quòndam d'en Ramon Gibert de la Muga, de aquest dia present a un any contínuament següent, XI lliures barchelonesos sota pena del terç a requesta de V jorns e les quals XI lliures lo dit Pere Serrat pres he rebé de mà d'en Bernat Alegre e per ço a tenir e accomplir obligaren-na cascú d'els lur persona e lus béns e renunciaren a tots alarchs e gràcies del senyor rey e de la seyora rayna e de tots altres senyors e a tots drets qui·ls pusquessen ajudar ne valer ne a la dita Saurina noura. E per major fermatut juraren-ho per Déu e per los Sans III^a Evangelis ab lus mans corporallment tocats, no contravanir en res, mes atendra e accomplir tots les coses demuntides.

A XXVI d'abril na Saurina damuntida se clamà a V dies.

Fuit cancellata de voluntate partis XXIX d'abril.

272

1387, abril, 22. [Sitges]

Contracte de treball. *Barnadeló promet servir Bonanat Robert, sabater, fins al primer de juliol i que no jugerà durant aquest temps, sota pena de 50 sous o d'estar a la presó 60 dies.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.30v

En Barnadeló promés asservir a·n Bonanat Robert, sabater, tro lo primer dia de julioll, sots pena de L sous e promés que no jugerà dins lo dit temps, sots la dita pena de L sous o de astar en la presó del castell LX dies, sens tota merçè e obliga'n si matex en persona e après sos béns.

[1387, maig, 3-1388, maig, 2]

Llibre de comptes. Pere de Conamines, procurador de l'Almoina al castell de Sitges, anota les rebudes per esdeveniments de cort.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Comptes, 1387, f.9r-10r

Rebuda d'asdavaniments de la cort

Primerament rebí d'en Pere Mestra, que havia treta l'aspasa	XVI sous	VI
Ítem rebí d'en Riba d'una pena de què li faeren gràcia los senyós almoynés que era de C sous pagà	XI sous	
Ítem d'en Pere Xifre per sa muler per paraules desonestes	VI sous	
Ítem rebí d'un ban de sa fia d'en Piquer	II sous	
Ítem rebí d'en Johan Bartran 1 diner de cens de XL anys, XL diners, munten	III sous	III
Ítem rebí d'en Pere Carbonell per baraya d'un hom mundarii quitis	X sous	
Ítem rebí d'en Bernat Samar quitis de baraya	V sous	VI
Ítem rebí d'en Palau e de son nabot per una ampara	XI sous	
Ítem rebí d'en Bonanat Robert de trer l'aspasa	XI sous	
Ítem d'en Reira qui trach l'aspasa	V sous	VI
Ítem rebí d'en Pere Gibert de la Vilanova axí com a tudor de l'hereu d'en Pere Gibert des Ferrers d'un terç	V sous	
Ítem rebí d'Elfonso, qui trach l'aspasa	XI sous	
Ítem d'en Cristòfoll de baraya	V sous	V diners
Suma CIII sous III diners ^{f.9v}		
Ítem rebí d'en Goday de punicions d'un hom	XI sous	
Ítem d'en Romeu Roig	XI sous	
Ítem d'en Bonanat Robert	XI sous	
Ítem d'en Ferrando qui deu d'un mundarii a Nadall	VIII sous	
Ítem d'en Monet Quart e de son germà de baraya	XXII sous	
Ítem d'en Goday	V sous	VI
Ítem paga en Goday de punició, deu pagar a Pascha	XLIII sous	
Ítem en Pere Mestra jova de punició	XI sous	
Ítem rebí de III bans de minyons de vanema	I sou	VI
Ítem rebí d'en Robert prom per son fill, deu pagar a Carnestoltes	XI sous	
Ítem rebí de na Maria Samar d'un ban	II sous	

Ítem ⁵⁴ rebí de lou d'en Bardoy dues quarteres d'ordi que ha comprades a temps d'en Granada del mas	V sous
Ítem rebí d'en Lorenç Guitart d'una avinença que fou ab mi	XI sous
Ítem ⁵⁵ rebí d'en Ponç Fferrer de lou d'una quartera e mig e d'ordi que comprà d'en Bufiy	VII sous VI
Ítem rebí d'en Joan den Moles de baraya, pagà en Payró per ell	V sous VI
Suma CLXVII sous ^{f.10r}	
Ítem rebí d'una execució que ffo feta dels béns d'en Lorenç des Castell per tayes e obres e per l'ampara d'un bri que avia trancat de la sua porta e per consev de n'Oló, accessor del dit castell avem-na haüts	LX sous

274

1387, maig, 5

Venda. Pere Conillera, administrador de l'hospital de Sant Joan de Sitges, ven a Asbert Torra, de la vila del castell de Sitges, la renda del castell de Campdàsens, amb reteniment de terços, del passat dia de la Santa Creu a dos anys, pel preu de 60 lliures anuals, les quals es pagaran en dos pagaments de 30 lliures cada un, el primer per Nadal i el segon per Pasqua.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.31r

275

1387, maig, 12

Crida. El saig de la vila fa saber, a instància de Romeu Gibert, que havia fet una rasa en una propietat seva, situada a la Coma dels Junyells, pel que mana que tothom se'n guardi i no hi posi bestiar. En cas contrari, si prenen mal, se'n desentén.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.32r. Es repeteixen crides semblants amb les següents dates i protagonistes:

1387/12/27	Pere Ortolà del Castell,	a sa Pastera	f.55v
1388/12/27	Romeu Roig dels Ferrers,	a la vinya d'en Guillem de Pacs, al Llentiar	f.88v
1389/03/29	Martí Garcer,	a Recreus	f.97r
1390/03/14	Pere Amat,	al camp d'Aiguadolç	f.113v
1390/04/17	en Garcer,	a la seva maiola, a la coma que va a Jafre	f.114v
1390/04/24	Bernat Roig des Pujol,	al figueral d'Aiguadolç, prop el torrent	f.115r

⁵⁴ Al marge esquerre, lou.

⁵⁵ Al marge esquerre, lou.

1391/02/19 Berenguer Muler,

a l'Argilagosa

f.131v

276

1387, maig, 29

Contracte d'aprenentatge. Bernat Escofet, margener del Vendrell, es posa sota les ordres d'Arnau Bassa, sabater de la vila del Castell de Sitges, durant un any per aprendre l'ofici de sabater, i promet que li donarà per messió seva 9 florins d'or d'Aragó. Per la seva banda, Arnau Bassa promet d'ensenyar-li l'ofici i de proveir-lo de menjar, beure i sabates per tot aquell temps.

ACB, Pia Almoins, Sitges, Llibre de cort 1972-91, llibre 1385-91, f. 29v-30r

En Bernat Ascofet, magrener des Vandrell, se mes ab n'Arnau Bassa, sabater de la vila del castell de Sitges, d'aquest dia present a un any contínuament següent a l'ofici de sabater e promés-li cumplir lo dit any sots obligació de cí mateix a metre a presó en tot loch que sia atrobat si contrafeyea. E promet de dar lo dit Bernat Ascofet al dit Arnau Bassa per massió IX florins d'or d'Aragó, só és a saber lo dia present v florins e en la primera asdevanidora festa de Nadall, IIII florins. E per ço a tenir e accomplir, obliga si matex en persona e tots sos béns en què sien ho hon que no e lo dit Bernat jura per Déu e per los IIII Evangelis ab les sues mans corporallment tocats.

E lo dit Arnau Bassa promés de mostrar lo seu ofici al dit Bernat aytant com en ell serà e promés-li de fer promisió de manjar e de beura e donar compliment de calsat de sabates per lo dit temps. E foren-hi tots en mà d'en Pere Romeu de la vila de Sitges paga la primera paga.

Fuit cancelata de voluntate predicti Basse XXIII die julii.

277

1387, maig, 30. [Sitges]

Requeriment. Bertran Vedell de la plaça, del castell de Sitges, requereix a Guillem Clapers, batlle del castell, que declari nul·la la fermança que va fer la seva muller, Sança Vedella, per una quartera d'ordi censal que Francesc Mulner i la seva muller van vendre a Guillem Llorenç. I donat que el batlle dubtava, demandà consell al seu assessor, que li va indicar que la fermança no era vàlida.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.32v-33r

Comparech en Bertran Vadell de la plaça, del castell de Ciges, digous a XXX de maig de l'any demuntscrit, en juy denant la cort del dit castell, en lo scriptori requirent que a ell que no fos fet tort, mes que juy de dret a ell fos servat, protestant contra en Guillem Lorenç des castell, qui posava que na Sança Vadella, muller sua, era obligada en la fermança que avia feta a'n Ffrancesch Mulner de Vallcarca a la quartera d'ordi censall que·ll, dit Ffrancesch Mulner, avia vanuda ab sa muler al demuntdit Guillem Lorenç. E aquesta fermansa apar en la carta de la compra de la dita quartera d'ordi, però sens consej e volentat del dit Bartran Vadell, marit de la dita Sança Vadella. Per què, com naguna dona vivent se a merit, sens consej de son merit, no posque obligar naguns béns de son merit ne encara seus, e con la dita Sança no agués naguns béns ne aia vuy si no los quals lo dit Bartran Vadell possaex. Per què requè e'n Guillem Clapers, batla del dit castell, que d'equí avant ne ell ne sa muler ne béns seus, per ço com la dita fermança no vall, de dret no sien damanats d'equí avant per la dita rahó. E con lo dit batla duptàs en les coses demuntdites, que·ll requeria que

n'agués consey de son |^{f.33r} assessor, per guissa que el fos clar de no ésser tengut ne sa muler ne sos béns en les coses demuntdites.

En Guillem Clapers, batla del dit castell, hac consey de son assessor que la dita fermança que la dita Sança féu no vall ne d'aquí avant no'n faés naguna axacació.

278

1387, juny, 10

Debitori. Bernat Gausech reconeix deure a Romeu Llobet, menor de dies, 50 florins d'or d'Aragó en concepte d'un quarter de barca, que es compromet a pagar en diversos terminis: 25 florins el proper juliol i 25 florins per Nadal. Es cancel·la el debitori el 29 de març de 1388.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.33r

279

1387, juny, 10. [Sitges]

Clam. En Riera es clama d'en Pere Messeguer de 5 florins que li deu per un llaüt llarg.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.33r

A X de juny

Clamà's en Riera d'en Pere Massaguer de V florins que li prestà al laüt larch. Sia dictat fer reclam a XXVIII de juny.

280

1387, juny, 17. [Sitges]

Nomenament. Berenguer Muler és nomenat guardià del terme del dia present fins a Tots Sants.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.33v

Diluns, a XVII del mes de juny, comensà ha ésser gordià del terme en Berenguer Muler e foren-li promeses C sous tro a *Omnium Sanctorum*. Et jurà de ésser bo e layall al senyor e a la vila e foren-lo promesos la maytat del bans.

281

1387, juny, 20. [Sitges]

Ban. Na Brugués posa ban al seu hort contra tota persona que el toqui, a 5 sous de dia i 10 sous de nit.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.33v

A xx de juny

Na Brugués mes ban en lo seu ort a tota persona qui lo toch, a V sous de dies e X sous de nits.

282

1387, juliol, 4. [Sitges]

Clam. *Na Gemona Guitarda, viuda de Pere Guitard des Palou, es clama de Pere Messeguer, sabater, de 13 sous per raó de 1 mitja de senalles que li havia comprat de temps passat.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.34r

Clamà's na Gemona Guitarda, muler quòndam d'en Pere Guitart des Palou, d'en Pere Massaguer, sabater, de XIII sous que li deu de I miga de senayes que comprà en temps passat, que li fassa paga ho dret dins X dies primers vinents. E per los presens clams ferma dret per V sous e escrex.

Féu reclam a XV del dit mes.

283

1387, juliol, 10. [Sitges]

Empara. *Pere Romeu, saig del castell de Sitges, fa empara de dues polandes d'uns castellans, que té la muller d'en Jaume Camps, a instància d'en Collell, de la vila de Sitges.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.36v

Dimecres, a X de julioll

En Pere Romeu, saig del castell de Citges, féu relació que avia feta 1ª ampara sobre dues polandes e altres robes a sa muler d'en Jacme Camps⁵⁶ que té de castalans, a raquesta d'en Collell, de la vila del dit castell, que u tinga per amparat. Foren dats X dies als dits castallans que dins los dits X dies agen pagat en Collell que haien remudes les dites II polandes, en altra manera que les faria vendra per VIII florins que les té payora.

284

1387, juliol, 12 - agost, 15. Barcelona - [Sitges]

Carta reial. *La reina Violant de Bar notifica al batlle del castell de Sitges que es doni el dret de fadiga als jurats i proboms de la vila en la venda en encant del dret de la bolla dels draps. Per aquest motiu Bernat Alegre, batlle, mana a Llorenç Guitart, de la vila, que lliuri el segell de la bolla a l'escrivà del castell.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.41r

En Bernat Alegra, batla del castell de Citges, rebé 1ª letra de la senyora rayna, la tanor de la qual és aquesta:

⁵⁶ a sa muler d'en Jacme Camps *afegit a la interlínia*.

«La reyna

Batla, com nós vuylam de certa sciència e expressament que lo dret de la bulla dels draps qui·s venen ací, en gros com a tall manut, en aquexa vila, sia comprat e tret de l'encant per los pròmens de la dita vila, ells donant-hi semblant preu que altres, con lo profit e guany si alcun se fa vuylam axí con està en rahó més per los dits pròmens e universitat de la dita vila que per altres personnes singulàs ho fora del terma de la dita vila. Per ço a vós daïm e manam espressament e de certa sciència, sots encoriment de la nostra ira e indignació, que la fadiga de la venda del dit dret donets davant tots altres als pròmens e universitat de la dita vila, ells emperò donant-ho ço que altres hi diguen que sia reonable que's façà.

Dada en Barchelona, sots nostre segell secret, a XII dies de julioll de l'any M CCC LXXX VII»

Per vigor de la demuntdita letra, lo demuntdit Bernat Alegra féu manament a'n Lorenç Guitart, de la vila del castell de Sitges, digous a XV d'agost, que de present liuràs lo segell de la dita bolla en poder de l'escrivà del dit castell, per ço com és persona cumuna. Per què lo dit Lorenç de present obeí al dit manament.

285

1387, juliol, 20. [Sitges]

Venda en encant. *Pere Romeu, saig i pregoner públic del castell de Sitges, ven a Simó, draper, un cup de Bonanat Godai i un cup i dues bótes de Pere Messeguer.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.38v

A xx de julioll

Foren vanudes les fustes següents per mà d'en Pere Romeu, saig e cridador públic del castell de Sitges per manament del batla:

Primerament fo vanut I cup d'en Bonanat Goday, lo quall fo comprat per en Simon, draper, a X dies per preu de LX sous.

Ítem lo dit Simon na lavà un cup d'en Pere Massaguer, per preu de VIII lliures a X dies e II botes del dit Massaguer a preu de LX sous a X dies

Tot ho comprà en Simon, draper, disapte a XX de julioll

286

1387, juliol, 20. [Sitges]

Debitori. *Pere Messeguer, sabater del castell de Sitges, atorga que deu a Marió Pometa, viuda de Bernat Pometa, tots els comptes fets i 5 sous.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.38v

En Pere Massaguer, sabater del castell de Ciges, atorga a na Marió Pometa, muler quòndam d'en Bernat Pometa, qui li deu tots comptes fets e V sous, en presència del procurador e del batla e de molts d'altres.

287

1387, juliol, 20. [Sitges]

Crida. *Saura Xifrena es clama de Pere Messeguer de 44 sous.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.38v

Eodem die

Na Saura Xifrena se clama d'en Pere Massaguer de XLIII sous, que dins X dies li age fet dret ho paga, etcètera.

288

1387, juliol, 22. [Sitges]

Crida. *El saig de la vila fa saber, per manament de Bernat Alegre, batlle del castell de Sitges per l'Almoina, que ningú gosi portar dins la vila cap altra arma que no sigui punyal, coltell o espasa sense llicència del batlle. I que cap home estrany no porti cap altra arma que no sigui coltell o punyal.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.37v

Hara hoiats què us fas a saber a tothom generalment, per manament de l'honrat en Bernat Alegre, batlle del castell de Sitges per la honrada Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, dona del dit castell, que no sia nul hom privat que gos portar dins la vila del dit castell armes sinó tansolament punyall ho coltell e apasa sens llicència del dit batla, sots pena de perdra les armes. Ne nagun hom mundari e hom astray no gos portar nagunes armes, sinó tansolament coltell ho punyall, sots pena de perdra les armes que portarà.

289

1387, juliol, 22. [Sitges]

Crida. *El saig de la vila fa saber, de manament del batlle de la vila de Sitges, que ningú gosi jurar ni dir males paraules de Déu ni la verge Maria sota pena de 5 o 20 sous, segons la gravetat de les paraules, o l'estada a presó durant 10 dies a pa i aigua.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.37v. Es va fer una crida semblant el 27 de gener de 1387 (f.25r)

Ara hoiats què us fas a saber a tuit generalment ab nou de requesta pública crida, per manament del dit honrat batlle, que no sia nagú estrany ne privat qui gos jurar de Déu sobre joch, ne en altra manera cap, cor ne fetge de Déu ne de santa Maria, sots ban de V sous per cada vagada, sens tota merçè. E qui jurarà budels, cul ne dirà malgrat ne despit ne do dirà que Déu no n'a poder ne altra paraules desordonades de Déu ne de la verge Maria, que pach per cada vegada XX sous sens tota merçè ho astia en la presó dins lo castell de Ciges X dies a vianda e de pa e d'ayga per dalir son pecat e açó per cada vegada que contrafarà, sens tota merçè.

290

1387, juliol, 22. [Sitges]

Obligació. Pere Granada des Mas promet pagar a Jaume Coll, del castell de Sitges, del dia present a un any, per Santa Maria Magdalena, 240 sous de Barcelona que rebé per raó de préstec.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.38r-v

A XXII de julioll

En Pere Granada des Mas promés de pagar a'n Jacme Coll, del castell de Citges, d'esquest dia present fins a la fi de un any, que serà Santa Maria Magdalena, CCXL sous barchelonesos, los quals li prestà e per açò atanir e acomplir obligan tots sos béns mobles e immobles, sots pena del terç a raquesta de VIII dies e renuncian a tots alarchs e gràcies a ell faedores per lo senyor rey ho de la senyora rayna e a tots altres alarchs e gràcies en qualsevuya manera e a tots drets qui a ell pusquessen valer ne ajudar ne al dit Jacme Coll pusquessen noura. E per major fermamatat,⁵⁷ jura-u per Déu e per^{f.38v} los Sants IIII Evangelis ab les sues mans corporalment tocats, que en les coses demunt contengudes no contravandrà en nanguna manera, mes aquella tendrà e complirà.

Fo cancellata de voluntat del dit Jacme Coll a XXIII de janer de l'any M CCC LXXX nou.

291

1387, juliol, 22. [Sitges]

Crida. Bernat Alegre, batlle del castell de Sitges per l'Almoina, fa saber a tothom qui tingui drets o demandes sobre el mas d'en Bernat Brunet, de Vallcarca, al terme de Campdàsens, que ho declari en els propers 30 dies davant seu.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.38v

A XXII de julioll

Ara hoiats què us fas a saber a tot hom generalment per manament de l'honrat en Bernat Alegra, batla del castell de Ciges per la honrada Almoyna dels pobres de la Seu de Barchelona, que us notifica a tot hom et tota dona generalment, de qualche astament o condició sia, qui's do dret ho demanda⁵⁸ en lo mas d'en Bernat Brunet ne en béns d'aquell de Valcarcha, del terme del castell de Campdàsens, si és a saber per heretat ho per vincla o per deuta ho per qualsevuya rahó ho manera, que dins XXX dies primers vinents e contínuament següents ho hagen posat denant lo dit honrat batla. En altra manera, passats los dits XXX dies, segons que demunt se conte, d'equí avant no·ls en respondria hom de res.

292

1387, juliol, 25. [Sitges]

Aposament. Jaume Camps, Bonanat Plana i Elicsèn, muller de Bernat Plana, presenten els seus drets davant la cort per raó de la crida sobre el mas de Bonanat Brunet de Vallcarca, per raó de diferents quantitats.

⁵⁷ sic

⁵⁸ ho demanda afegit a la interlínia.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.39r

Aposaments en la crida del mas d'en Bonanat Brunet

Primerament si aposà en Jacme Camps, del castell de Citges, a XXV de julioll, per XIII sous que·ll dit Brunet li davia de asmena de tala, segons que·ll dit Camps posà.

En Bonanat Plana se posà per XXX lliures barcheloneses, que li són dagudes en lo dit mas Brunet de Valcarcha per dot de sa muller, e féu son aposament a XXV de julioll del dit any.

Ítem n'Alicsén, muller d'ell dit Bernat Plana, s'i aposà per dret de vincla a ella pertanyent, demanant l'aratat per si mateixa.

293

1387, agost, 1. Sitges

Prestació d'homenatge. *Antoni Esparreguera, Pere Font, Gonsalbo Llopis, Berenguer Muller de Recreus, Ferrer Messeguer, Francesc Colell, Ponç Bosch, Pere Forner, Bartomeu Riera, Joan Banyols, Pere Mestre, Pere Carbonell, Pere Ferrer i Francesc Olivella reconeixen ser homes propis, sòlius i afocats de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona i prometen que li seran fidels i legals. Presenten homenatge de boca i mans a Pere de Conamines, prevere, procurador del castell de Sitges, en nom de l'Almoina.*

ACB, 4-70-370

Noverint universi quod die jovis, in qua intitulabatur prima die mensis augusti, anno a Nativitate Domini millesimo trescentesimo octuagesimo septimo, quasi ora vesprorum, ville castri de Citgiis, in presencia mei, Petri Comitis, prebiteri regentis ecclesiam Sancte Tecle de Citgiis et notarii publici eiusdem ecclesie, et testium infrascriptorum ad hec specialiter vocatorum, infrascripti homines personaliter constituti intus plateam ville castri de Citgiis, ore proprio confessi fuerunt quod erant homines proprii, soliti et affocati venerabilis Elemosine pauperum Sedis Barchinone et suorum venerabilium administratorum, nomine eiusdem, et quod deinde erint boni legales et fideles, ac in omnibus mandatis obedientes, noctu dieque, dicte venerabili Elemosine et suis venerabilibus administratoribus nomine eiusdem.

Et, ut predicta essent melius roborata in futurum, prestiterunt homagium ore et manibus comendatum discreto Petro de Condaminis, prebitero procuratori dicti castri de Citgiis pro dicta venerabilis Elemosina recipienti, primo Anthonius Sparaguera, Petrus Font, filius Ferrarii Font, quondam, Guonssalbus Lopis, sartor, Berengarius Muyerii de Recreus, Fferrarius Massaguerii, Ffrancischus Colelli, Poncius Bosch, filius Petri Bosch, Petrus Fornerii, Bartholomeus Riera, Johannes Bayolls, Petrus Mestra, Petrus Carbonelli, Petrus Fferrarii, filius Petri Giberti, quondam, de Villanova de Cubellis, et Francsichus Novella. Quequidem homagia per dictum Petrum de Condaminis, nomine et vice dicte venerabilis Elemosine recepta, incontinenti, in presencia testium infrascriptorum, dictus procurator requisivit me, dictum notarium, ut de premissis sibi facerem, nomine procuratorio quo supra, presens publicum instrumentum ad rey memoriam in perpetuum habendam.

Quod fuit actum die, loco, ora et anno predictis, presentibus testibus me, dicto notario, et Guillelmo Canthoni, sartore, Guillelmo Carbonelli, Genesio Solerii, scolare, Martino Jordani, Petro Riba, Jacobo Camps, Petro Amati et Guillelmo Royg del Puyoll, omnibus dicte ville.

Sig(signe)num Petri Comitis, prebiteri regentis ecclesiam Sancte Tecle de Citgiis et notarii publici eiusdem ecclesie pro venerabili Bernardo Segura, rectore et notario publico dicte ecclesie, qui in predictis omnibus et singulis una et simul cum dictis testibus personaliter interfuit et hec scripsit et clausit.

294

1387, agost, 9. [Sitges]

Obligació. Pere Messeguer reconeix que havia pres de Guillem Riera, del castell de Sitges, 5 florins i 3 sous per pagar els mestres del laüt.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.40v

En Pere Massaguer féu sagrament que pres d'en Guillem Riera, del castell de Ciges, per pagar los maestres del laüt, V florins e III sous, los quals li asignà encuntinent sobra lo laüt, lo qual laüt féu aquesta Coresma proppassada hac III^s anys.

295

1387, agost, 22. [Sitges]

Obligació i manlleuta. Antoni Samar, del castell de Sitges promet dins la força del castell que no tindrà paraules amb Joan Bertran i semblant aquest darrer fa obligació. A continuació, Antoni Samar i Ponç Ferrer manlleven Felip de Bonvilar, que prometen retornar 2 dies després de ser requerit.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.41r-v

En Anthoni Samar, del castell de Ciges, jurà e's posa pena de X lliures, de grat e de volentat, en poder de l'honrat en Bernat Alegra, batla del dit castell de Citges, dins la força del castell de Citges, que con ell agués haüdes algunes paraules ab en Johan Bartran del dit castell de Citges, que per res que sia astat fet ne de paraula entr'andós, que ni lo farà ne li darà nagun dampnatge de fet ne |^{f.47v} de paraula per res que sia astat fins al dia present, ans con sabés lo contrari, que li u faria saber, sots la dita pena. E a ma<jo>r fermetat, jura-u sobre los Sans III^a Evangelis, ab les seus mans corporallment tocats, obligant si mateix en persona e après tots sos béns.

Eodem die féu semblant obligació en Johan Bartran, segons que n'Anthoni Samar avia feta.

Ítem lo die mateix n'Anthoni Samar e'n Ponç Ferrer manlavaren per L lliures en Falip de Bonvilar e promateren-lo tornar dins II dies après que ls fos request, sots la dita pena, e fo'ls request aquell dia mateix. E per la present obligació, obligaren tots lus béns, haüts e havadors, com mils pusquen ésser obligat.

296

1387, agost, 26. [Sitges]

Dipòsit. Pere de Conamines, escrivà de la cort, rep 26 lliures i 10 sous de dipòsit resultant dels béns venuts de Pere Messeguer, sabater de la vila de Sitges, que distribueix entre els seus creditors, segons la sentència dictada per Ramon Oló, assessor del castell.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.43r

Depòsit fo posat en poder de mi, Pere de Conamines, ascrivà de la cort del castell de Citges, de alcuns béns vanuts d'en Pere Massaguer, sabater e de la vila del castell de Citges, los quals foren vanuts a requesta de diverses creadós. Les coses ho béns vanuts foren aquestes que's segueixen:

Primerament se vané un cup que comprà en Ffrancesch⁵⁹ Ortals, forner, per preu de XII lliures.

Ítem se vaneren II bótes que comprà en Falip de Bonvilar per preu de LXX sous.

Item comprà en Lorenç Guitart I laüt per preu de IX lliures.

Ítem lo dit Lorenç comprà d'altra part una capa al dit Massaguer per preu de XL sous.

Suma de tot aquest depòsit } XXVI lliures e X sous

Per què lo dit depòsit és astat liurat a diverses persones, creadós en los béns del dit Pere Massaguer, segons que apar per sentència dada per en Ramon Oló, assessor del castell de Citges, e axí's seguí com devall és ascrit, a XXII d'agost del dit an. La sentència és aquesta:

Unde ego, Raymundus Oloni, jurisperitus Villefranche, judex seu consiliarius assumptus per venerabilem baulum castri de Citgiis, viso deposito facto de precio habito et nonnullis bonis venditis Petri Massaguerii, sutoris dicti castri, ad instantiam nonnullorum suorum creditorum, visis etiam peticionibus dictorum creditorum et iuribus et prioritatis ipsorum et possioritatis iurium eorundem, visis, videndis et considerantis dieque presenti dictis creditoribus assignata ad habuendum declaracionem super dicto deposito sacius Santis Scripturis, coram me positis, ut ex vultu dominio meum procedat iudicium et oculi mei videant equitatem pro tribunali, ut moris est, indicante meam divisionem super dicto deposito facio inffrascriptam:

Primo loco, adiudico de dicto deposito salario mei pertinens, inter salarium presentis depositi et pedagii, scilicet sexdecim solidos Barchinone.

Secundo et tertio, adiudico salarium scriptoris III solidos et sagioni sex solidos. | f.43v

Quarto loco, adjudico Bernardo Alegra, de dicto deposito, viginti e duas libras et semis inter sortem dicti censualis mortui et pensionis cessate eiusdem usque ad bodiernam die hoc ad dicto quod dictus Bernardus Alegra habeat facere apocham de soluto dicto Petro Massagerii et restituere instrumentum dicti censualis mortui.

Quinto loco adjudico residuum dicti depositi Berengario Martini, procuratori Simonis ses Preses, draperio Villefranche.

Per hanc tamen meam declaracionem non intendo perjudicare dictis creditoribus et aliis dicti Petri Massaguerii in debitis eorum, casu quo dictum depositum eis non sufficiat, imo eidem salvo ius eorum super bonis aliis dicti Petri Massaguerii.

Et predictum depositum fuit traditum per me, Petrum de Condaminis, predictis creditoribus secundum quod fuit adjudicatum:

Primo ascessori, XVI solidos.

Item ascriptori, III solidos et sagioni, VI solidos.

Item Bernardo Alegra, viginti duas libras et semis.

Item Laurencio Guitardi, loco Martini, procuratori dicti Simonis, quinquaginta et V^a solidos. Et ita fuit solvendum.

1387, agost, 30. [Sitges]

Obligació. Ferrer Messeguer i Antoni, fill seu, prometen pagar a Simó ses Preses, draper, del dia present fins a sant Miquel, tot el que li devien Pere Messeguer i la seva muller, pares i avis respectivament d'ells, que estan presos al castell, per raó d'una comanda.

⁵⁹ Segueix Massaguer ratllat.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.44v

D'en Massaguer

Divendres, a XXX del mes d'agost, en Fferrer Massaguer e n'Anthoni, fill seu, cascú per tot, prometeren pagar a·n Simó ses Preses, draper, d'aquest dia present tro al dia de sent Miquell primer asdavanidor, tot ço qui li és dagut en I carta de comanda contengut per en Pere Massaguer e per sa muler, para e mara del dit Ferrer e avis del dit Anthoni, que eren presos dins lo castell de Citges, e açò promateren sots pena del terç sens rauesta. E per major fermat, jurà-ho per Déu e per los Sants III^a Evangelis, ab lus mans corporalment tocats, e renunciaren a tots alarchs del senyor rey e de la seyora reyna. E a tots altres alarchs e gràcies que pusquesen noura al dit Simon ne als dits Fferrer ne Anthoni valer. E lo dit Anthoni renuncià a tot dret que li pusqués valer ne ajudar per adat, en quant és manor de XXV anys mes és major de XVI anys. E obligaren a ells matexos en persona e aprés tots lurs béns.

298

1387, agost, 30. [Sitges]

Obligació. *Arnau Muler promet pagar al procurador del castell de Sitges del dia present fins a sant Miquel 22 sous i 2 quarteres d'ordi.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.46r

A IX de satembre

N'Arnau Muler promés de pagar al procurador del castell de Citges, d'aquest dia present tro a la festa de Sent Miquell primer vinent, XXII sous e II quarteres d'ordi sots pena del terç sens tota merçè. E fermà-u e u jurà, present lo batla e·n Lorenç des Castell promés-ho complir.

299

1387, setembre, 1. [Sitges]

Crida. *El saig de la vila fa saber, de manament del batlle del castell, que tothom que hagi de fer guaites, hi signin de seguida que toqui el seny. També es mana que cap persona pugi a la teulada de l'església, si no és per lligar batalls o cordes a les campanes o esquelles.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.46r. Es fa una crida semblant el 7 de juny de 1388 (f.72v).

Ara hoiats què us fas a tothom generalment de quallque astament ho condició sia, per manament del batlle del dit castell, qui sia deüt demanar la goyata que lamés lo dia que nar la daurà ab tot jorn, sots ban de XX sous goayats a la cort del dit castell. E que aquel o aquells a qui serà demanada la goyta hi sien con lo seny aia tocat encontinent, sots ban de V sous sens tota merçè.

Ítem fou posat ban ab veu de pública crida que naguna persona gran ne poca no gos pujar en la taulada de la esgleya, si no·s fa per ligar batayls ho cordes dels senys ho de les asquelles, sots ban de V sous per cada vagada pagadós sens tota merçè.

300

1387, setembre, 2. [Sitges]

Ferma de dret. *Ferrer Messeguer i Maria, fill i muller de Pere Messeguer respectivament, es comprometen a pagar, salvats els seus dot, espoli i altres drets, tots els creditors de Pere Messeguer, excepte els deutes que pogués reclamar en Simó, draper. Obliguen tots els seus béns per cinc sous.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1372-91, llibre 1385-91, f.46r

Con per deuta de marit ho de para, la muller o el fill no degen ésser inquietats ho ésser conteguts, pus que ells en aquells deutes no agen fermat ho no sien obligats. E sia axí, que en Pere Messeguer, del castell de Citges, sia obligat *< a >* alsguns creados, los quals requeren e volen requerir, satisfair o pagà a ells feta dels béns del dit Pere Massaguer. E sia ver que en los dits béns és primera en temps e malor en dret la dona na Maria, muler del dit Pere Massaguer, per son dot e aspoli, que qualssevuya altres creadors del dit Pere, als quals ella no és obligada. E axímateix, en los dits béns del dit Pere Messeguer és primer en temps e malor en dret en Ferrer Massaguer, fill del dit Pere, per raó de la donació la qual aquell Ferrer és astada feta per lo dit para seu, e per rahó d'aquelles LXX lliures les quals na Francesca, muller, quondam, del dit Ferrer, aportà *< a >* aquell Ferrer, los quals LXX lliures se pertayen a n'Anthoni, fill cumú al dit Ferrer Masaguer e a la dita Francesca, quondam, muller sua.

Emperamor d'açò, los dits Ferrer Massaguer, fill del dit Pere Massaguer, e Maria, muller d'aquel Pere, per primers en temps e mallor de dret, fermen de dret que faran dret a qualssevuya creadós del dit Pere agen en los béns del dit Pere Massaguer *serosus* que als dits Maria, muller, e Ferrer, fill del dit Pere, sia entegrament pagat e satisfet en los dits dorts e spolis e en altres drets que an sobre los dits béns.

E per seguretat de la present ferma, obliguen los dits Maria e Ferrer tots lurs béns per V sous.

E ell, escreixment en poder de vós, honrada cort del dit castell de Citges per la honrada Elmoyna de la Seu de Barchelona.

No entenem emperò a fermar dret a'n Simó, draper, de res que li sia dagut per lo dit Pere Massaguer.

301

1387, setembre, 8. [Sitges]

Crida. *El saig fa crida, de manament del procurador de l'Almoina, que tothom qui degui corters o quartans de vi, o poll, alls o cebes de delme, de l'any present, que ho pagui o ho notifiqui a l'Almoina en espai de 8 dies, sota pena de 60 sous.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.47r-v

Hara hoiats què us fas a saber per manament del dit procurador ab veu d'aquesta pública crida a tothom generalment qui dege corter ho cortans de vi de l'any present ho de temps passat del dret que deuen pagar al dit castell, |^{f.47v} ho encara pols de deuma, ho d'ays, ho de sebes de deuma que deuen, que u paguen al dit procurador del dit castell per la dita honrada Elmoyna dins spay de VIII dies primers vinents ho u agen denunciat al dit procurador dins los dits VIII dies primers vinents, sots pena de LX sous e açò fa per tal com no u volen pagar per bé que·lls sia demanat e torna a depnatge e a menyspreu de la dita honrada Elmoyna.

302

1387, setembre, 16. [Sitges]

Sentència. Ramon Oló, jurisperit de Vilafranca del Penedès, jutge i conseller de Bernat Alegre, batlle del castell de Sitges per l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, condemna Romeu dit Palou Xifre a pagar cada any una quartera d'ordi a Antoni Esparreguera, hereu d'Elisenda, mare seva, hereva al seu torn de Romeu Guitard, així com les pensions endarrerides de vuit anys enrere fins que hagi pagat tot el blat que devia a Romeu Guitard.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.47r

Die lune XVI die setembris anno a Nativitate Domini M^o CCC LXXX° VII°

Unde ego, Raymundus Oloni, iureperitus Villefranche Penitensis, iudex seu consiliarius assumptus per venerabilem Bernardum Alegra, baiulum castri de Citgiis pro honorabili Elemosinam pauperum Sedis Barchinone, visa requisicione oblata per dictum Anthonium Sparraguera, heredem Elicsendis, uxor Francischi Sparreguera, heredis universalis vel legitimis successoribus Romei Guitardi, quondam, quantum facet execucionem de bonis Romei Xifre, termini dicti castri, usque ad quantitatem certam bladi que debet sibi ratione census cessati illius quarterie censualis quam dictus Romeus era assuetus exsolvore dicti Romei Guitardi, et suis, singulis annis; visa etiam confessione dicti Romei Xifre, qui confessus fuit se fecisse dictam quarteriam ordei et prescritisse dicto Romeo Guitardi, sec ipse allegat dictam quarteriam emisse a dicta Elicsende; visa etiam asignacione per me facta dicto Romeo Xifre Palou,⁶⁰ infra quam ostenderet dictam quarteriam emisse a dicta Elicsende qui non curavit modo aliquo hostendere empcionem predictam. Ostinto etiam de iure quod nemini est licitum mutare tamen possessionis sunt, pro tanto, cum in confessis nulle sint parte iudicium nisi in condempnando. Per tanto, condempno dictum Romeum dit Palou ad prestandam singulis annis dictam quarteriam ordei dicto Anthonio Sparraguera, heredi Elicsendis, eius matris, heredis Romei Guitardi, unacum omnibus pencionibus cessatis de octo annis qui sunt elapsis a tempore citra, quo Guillamona, uxor Guillelmi Bosch, quondam, migravit a Barchelona, que sibi, ut asserit, vendidit sibi dictam quarteriam ordei ad ipsius vice sine cum ipsa haberet usumfructum. Et quia dictus Anthonus bastraxit michi, dicto iudici, pro alia parte medium florenum, pro tanto dicto Anthonus adiudico super bonis dicti Romei Xifre.

Dimarts, a XVII de satembra, foren dats X dies al dit Palou de pagar a n'Asparreguera

303

1387, setembre, 24. [Sitges]

Relació de saig. Berenguer Muler, saig, fa relació que havia donat 10 dies a Arnau Muler perquè pagui 6 sous a Pere Granada del Mas que li deu de cens de l'any anterior.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.47v

A XXIIII de satembra

En Berenguer Muler, saig, féu relació que avia dats X dies a n'Arnau Muler que pach VI sous a'n Pere Granada des mas que li deu de cens de l'any passat, etcètera.

⁶⁰ Palou afegit a la interlínia.

304

1387, setembre, 26. [Sitges]

Contracte de barber. *Els jurats de la vila prometen de donar una pensió de 6 florins d'or d'Aragó a Francesc Roig, barber estudiant de Vilafranca, perquè faci el servei de barber cada dijous durant un any a començar el 3 d'octubre.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.48v

Los jurats del castell de Citges promateren de dar per panció VI florins d'or d'Aragó a'n Ffrancesch Roig, barber estodant de Vilaffrancha, lo quall per rahó de fer cervey de barber per un any, lo quall comensa a cervir digous, a III de vuytubre de l'any de M CCC LXXX VII. Però és anprés e contengut de volentat dels dits jurats e del dit Ffrancesch Roig que si lo dit Ffrancesch no fa contínuament lo servey de ésser en la vila del dit castell cascun digous, que li sia abatut de la sua panció ho aia a fer asmena del dit temps.

305

1387, setembre, 27. Sitges

Requeriment. *Jaume Valls, saig de la Geltrú per Jaume de Miralpeix, procurador de Violant, reina d'Aragó per la jurisdicció alta del castell de Sitges, empenyora Pere Serrat, per la qual cosa Pere de Conamines, procurador del castell per l'Almoina, requereix saber en nom de qui l'ha empenyorat. Valls respon que ho ha fet en nom de Jaume de Miralpeix i del seu assessor Valentí Robert. Acte seguit, el procurador de l'Almoina protesta contra ells com a usurpadors de la jurisdicció civil de l'Almoina al castell de Sitges.*

ACB, 4-70-378

306

1387, setembre, 28. [Sitges]

Reclam. *Antoni Esparreguera fa reclam a Romeu Palou de 8 quarteres d'ordi que li deu.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.48v

N'Anthoni Asparraguera fa reclam de les VIII quarters d'ordi que'n Romeu Palou li deu, divendres a XXVIII de satembra.

307

1387, octubre, 3. [Sitges]

Obligació. *Pere Messeguer, la seva muller Maria, el seu fill Ferrer i el nét Antoni, prometen pagar al procurador de l'Almoina 65 sous abans de Tots Sants.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.50r

III^a die octobris

En Pere Massaguer e Maria, muler sua, en Fferrer Massaguer e n'Anthoni, fill del dit Ferrer, tots para e mara, fil e nét demuntldits, cascun per lo tot, promateren pagar d'aquest dia present tro a la primera festa de *Omnium Sanctorum LXV sous*⁶¹ sots pena del terç sens tota requesta, e ab sagrament e ab obligació de tots lus béns, a pagar al procurador del castell de Sitges de la honrada Elmoyna dels pobres de la Seu de Barchelona. E renunciaren a tots alarchs e a gràcies a ells faedores.

Fuit cancellata de voluntate partis

308

1387, octubre, 19. Sitges

Requeriment. *Pere de Conamines, prevere procurador del castell de Sitges per l'Almoyna dels pobres de la Seu de Barcelona, presenta dos requeriments a Jaume de Miralpeix, procurador de la reina Violant al castell de Sitges, en presència de Valentí Robert, de Vilafranca del Penedès, assessor seu. Per una banda, que revoqui una crida que Miralpeix ha fet a Sitges, en la qual manava que tots els habitants d'aquest terme denunciessin tots els béns que tenien dels homes de Ribes, ja que és una crida perjudicial per a la jurisdicció de l'Almoyna. I, per altra banda, que no impedís a Asbert Torre, que havia comprat un mas al terme de Campdàsens a Pere Granada, d'entrar-hi i cultivar les seves terres ni prohibís als homes de Campdàsens de obeir el manament fet pel procurador de l'Almoyna per tal que treballassin en les obres dels murs de la castell de Sitges.*

ACB, 4-70-377

Noverint universi quod die sabbati, in qua intitulabatur decimanona die mensis octobris, anno a Nativitate Domini millesimo trescentesimo octuagesimo septimo, ora tertiarum, ville castri de Citgiis, honorabilis Jacobus de Miralpex, procurator serenissime domine regine Aragonum in castro de citgiis, tantum in iureddicione alta, et Valentinus Roberti, Villelibere Penitensis, assessor suus, fuerunt personaliter constituti apud dictam villam castri de Citgiis, in loco dicto *de la Guayta*, et venerabilis Petrus de Condaminis, prebiter procurator dicti castri de Citgiis pro venerabili Elemosina pauperum Sedis Barchinone, ibidem cum ipsis personaliter constitutus, in presencia testium infrascriptorum, ad hoc specialiter vocatorum, coram dictis Jacobo de Miralpex et suo assessore, tradidit michi, Petro Comito, prebitero vicario et notario publico ecclesie Sancte Tecle de Citgiis pro venerabili Bernardo Segura, rectore et notario publico dicte ecclesie, duas cedulas papireas patentes, requiriens me, dictum notarium, ut ipsas legerem coram ipsis Jacobo de Miralpex et suo assessore de verbo ad verbum. Et cum ego, dictus Petrus Comitis, ipsas duas cedulas papireas voluissem legere coram dictis venerabilibus Jacobo de Mialpex et et suo assessore, dictus assessor dixit: «Ja les avem per lestes, dats-nos-en tralats». Quequidem transumpta eis fuerunt ibidem tradita manualiter per me, dictum notarium, coram infrascriptis testibus. Quarumquidem duarum cedularum, eis presentatarum per dictum Petrum de Condaminis, series subsequebatur in hac forma:

«Cum vos, honorabilis Jacobus de Mirapice, domicillus, ut procurator illustrissime domine regine Aragone, habentis et exercentis altam et criminalem iurisdictionem in castro de Citgiis et eius terminis, fecitis seu fieri feceritis in dicto castro quandam preconitzacionem, quod quilibet habitator in dicto castro infra duos dies computandos a tempore dicte preconitzacionis denunciaret vobis omnes res quas sciret vobis penes ipsam tenet sub certa pena peccuniaria hominum castri de Rippis, prout hec et alia in dicta preconitzacione lacius continetur. Et huic est quod dictam preconitzacionem vobis licitam facere non existeret, tanquam redundantem in detrimentum Elemosine pauperum Sedis Barchinonem, cuius est dictum castrum, cum iuribus et pertinenciis eiusdem, rationibus que secuntur, tum quia dicta preconitzacio continet factum seu negotium mere

⁶¹ LXV sous *afegit a la interlínia*.

civile, quod magis pertinet dicte Elemosine quam dicte domine regine, loquendo cum reverencia; tum eciam quia dicta domina regina in dicto castro limitatam habet iurisdiccionem, scilicet penam mortis vel membrorum mutilacionem, aut invasionis ex certo et accordato proposito omnis alie cause civilis et punicionis pertinent dicte Elemosine, tanquam domine dicti castri set predicta pene inposicio non est de aliquo dictorum casuum; tum eciam quia tam de iure comuni quam patris dominis alicuius castri limitati et terminati habet in eo omnem civilem iurediccionem preter merum imperium set pena aposita in dicta preconitzacione continet factum mere pecuniarium igitur; tum eciam quia dicta pena imposicio non descendit pro facto criminali set potius fuit facta ad instanciam non nullorum creditorum hominum habitatorum infra terminos castri de Rippis, qui pocius debuissent requirere de premissis baiulum dicte Elemosine quam vos cui non pertinet facere dictam preconitzacionem, ut est dictum. Protanto, Petrus de Colomines, procurator dicte Elemosine in dicto castro de Citgiis, requirit vos, venerabilem Jacobum de Mirapice, nomine predicto, quarum dictam preconitzacionem incontinenti revocetis de facto, prout de facto processit, loquendo cum reverencia, et pro nulla penitus ipsam habeatis, tanquam inposita ab illo qui nullum ius inponendi eandem habeat, loquendo cum honore, alia si renueritis premissa adimplere, quod minime arbitratur dictus procurator nunc pro tunc et econtra protestatus contra vos, dictum honorabilem Jacobum de Mirapice, nomine premisso, de tanta iniuria sive *tord* in vobis salvo honore adiuventis quam eo tunc revocat ad cor suum et de omnibus dampnis missionibus et expensis ac eciam interesse quod seu quas oportuerit facere seu sustinere dictam Elemosinam ac eciam de penis apositis in constitutionibus sacri consilii Tarrachone, contra usurpatores invasores et depredatores bonorum ecclesiarum et locorum piorum et eorum consiliatores ac eisdem dantes consilium et favorem de quibus intendit vos et dantes vobis in predictis consilium et favorem afustare et convenire coram iudice competenti. Et ut premissa suis loco et tempore milius hostendantur pecit et requirit dictus Petrus de Colomines, nomine iamdicto, premissa vobis legi, dicto venerabili Jacobo de Mirapice, nomine predicto.»

Et de eisdem sibi fieri et tradi publicum seu publica instrumenta tot quot voluerit per vos, notario, et tenor secunde cedula:

«Cum Petrus Granada, castri de Citgiis, vendiderit quendam mansum suum cum iuribus et pertinentiis eiusdem Petro Piquer, termini castri de Campdàsens, condicionem adjecta si placeret domino dicti castri de Campdàsens, pro quo dictus mansus tenet sub certis censibus seu agrariis, quiquidem dominus noluit firmare dictam vendicionem dicto Petro Piquer nec placuit sibi vendicio antedicta, immo dixit dicto Petro Granada quod venderet alteri nam nolebat quod aliquo modo predictum mansum haberet dictus Petrus Piquer cum iam haberet tres mansos in termino dicti castri de Campdàsens. Pretextu quorum dictus Petrus Granada vendidit dictum mansum certo precio Asberto Torra, termini castri de Citgiis, quequidem vendicio placuit domino dicti castri et eidem Asberto Torra dedit faticam eiusdem mansi et alia fecit que necessaria sunt fieri per dictum alodiale alicuius rey emphiteotico. Et ad auditum Petri de Coniera, prebiteri procuratoris seu administratoris hospitalis Sancti Johannis, constructi in castro de Citgiis, domini dicti castri de Campdàsens, noviter sit deductum quod vos, honorabilis Jacobus de Mirapice, procurator illustrissime domine regine Araguonum, habentis et exercentur altam iurisdiccionem in dicto castro de Campdàsens et eius terminis imposuit penam vel imponi fecistis peccuniariam dicto Asberto Torra, ut non intret dictum mansum seu honores eiusdem laboret seu cultivet. Et nichilominus dictus administrator aut Petrus Colominis, eius procurator, imposuit penam hominibus dicti castri de Campdàsens ut venirent ad certum tempus ad operationem muri castri de Citgiis ad requisicionem iuratorum predicti castri, prout venire solebant temporibus retroactis. Et vos, dictus venerabilis Jacobus de Mirapice, mandastis cum litera vestra quod non facerent aliquid suum vobis et eisdem prorogasti dictam penam in magnum detrimentum dicti administratoris et evidentem injuriam qui pro premissis videtur omnino privatus daconem fathica dicti mansi et eiusdem vendicionem firmandi et iurisdiccionem quam habet in dictis hominibus propter quod caret iure quod habitatus esset ex dicta vendicione et honoribus et possecionibus dicti mansi qui ratione dicte pene remanet incultatus quodque, vobis loquendo cum honore, licitum non existit cum nemini de iure comuni aut constitutionibus sacri consilii Tarrachone prohibere si recte vel indirecte personis ecclesiasticis et piorum locorum administratoribus uti libere eorum iuribus prebendis sive redditibus quodque locum vindicat in nostro casu per dictam pene imposicionem indirecte dictus administrator privatur omnino omnibus iuribus que sibi pertinent in dicto manso. Pro tanto, dictus

administrator vel Petrus Colomines, prebiter, eius procurator, requirunt vos, dictum honorabilem Jacobum de Mirapice, nomine predicto, quarum dictam penam cancelletis de facto, prout, loquendo cum honore, de facto processit et dictum administratorem dictis iuribus suis que sibi pertinent in dicto manso uti permitatis. Necnon dictum Asbertum Torra dicto manso et iuribus eiusdem, tanquam hominem solidum et afocatum dicti hospitalis alia si secus fecistis quod minime arbitratur nunc pro tunc et econtra dictus procurator protestatur contra vos, dictum honorabilem Jacobum de Mirapice, nomine iamdcito, et dantes vobis consilium, favorem et auxilium in predictis de omnibus dampnis, missionibus, expensis ac eciā interesse. Et nichilominus de penis apponitis in dictis constitucionibus contra prohibentes personis ecclesiasticis ac administratoribus locorum piorum et ecclesiastorum ut libere eorum iuribus ac eciā usurpatores ac invasores seu depredatores bonorum ecclesiastorum aut locorum piorum seu religiosorum cum ex predictis iure diccio dicti hospitalis censeatur omnino usurpata, loquendo cum honore, cum ad ipsum pertineat omnis iurisdiccionis civilis et non ad vos. Et dicta pene imposicio sit mere civilis, pro quibus omnibus antedictis intendit vos convenire et afustare coram iudice competenti unacum dantibus nobis in eisdem auxilium consolium et favorem. Et ut premissa suis loco et tempore congruis milius hostendantur pecit dictus Petrus de Colomines premissa vobis legi, dicto honorabili Jacobo de Mirapice, nomine predicto, et de eisdem sibi fieri et tradi publicum instrumentum tot quot voluerit per vos notario etcetera.»

Quibus omnibus et singulis sic peractis incontinenti dictus venerabilis Petrus de Condaminis, nomine procuratorio quo supra, requisivit me, dictum notarium, in presencia testium infrascriptorum ut de premissis omnibus et singulis sibi, nomine procuratorio quo supra, facerem presens publicum instrumentum ad rey memoriam ad in perpetuum de predictis habendam.

Quod fuit actum die, loco, ora et anno predictis, presentibus testibus venerabili Johanne Guassoni, cive Barchinone, Bernardo Malerii, notario publico de Guialtrude, et Petro Giberti, Villenove de Cubellis.

Sig(signe)num Petri Comitis, prebiteri regentis ecclesiam Sancte Tecle de Citgiis, et notario publico eiusdem pro venerabili Bernardo Segura, rectore et notario publico dicte ecclesie, qui in predictis omnibus et singulis una et simill cum dictis testibus personaliter interfuit et hoc scripsit et clausit.

309

1387, octubre, 8. [Sitges]

Manlleuta. *Bernat Guasch i Monet de Quart manlleven Ferrando de Muntalbà de la força del castell i prometen tornar-lo l'endemà.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.51r

A VIII de vuctubre

En Bernat Gusech e'n Monet de Quart manlavaren en Fferrando de Muntalbà, qui era pres dins lo castell de Sitges, e promateren-lo tornar dins lo castell, demà a hora de migdia tercia, sots pena de Lliures. Cascun obliguen-na sos béns e recunciaren a tots privaletges e gràcies, *fiat largo modo*.

310

1387, octubre, 27 - 28. [Sitges]

Obligació i manlleuta. *Pere Quart i Ramon Aromir, del terme de Sitges, manlleven Ferrando de Muntalbà de la força del castell i prometen que no sortirà fora els portals del castell.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.50v-51r

A XXVII de vuytubre

En Pere Quart e'n Ramon Aromir, tots del terme del castell de Citges, se posaren pena de CC sous barchelonesos en poder del procurador del castell^{f.51r} de Citges, que féu per lo tot, que con en Fferrando de Muntalvà fos ferrat ab grions dins la força del dit castell, que'll dit Ferrando no passarà fora los portals forans del dit castell, sots la dita pena, sens licència del procurador. He per açò atanir e accomplir, n'obligaren tots lus béns, haüts he avedós, e renunciaren a tots drets qui·ls pusquessen valer ne ajudar.

Fuit cancellada XXVIII octobris

311

1387, novembre, 8. [Sitges]

Crida. *El saig, per manament de Bernat Alegra, batlle del castell de Sitges per l'Almoina, notifica a tothom qui tingui algun dret o demanda sobre el preu d'unes cases o pati enderrocat d'Arnau Muler, situades davant del portal del castell de Sitges, que s'han venut en encant públic.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.52v

Hara hoiats què us fas a saber a tuit generalment, ab veu d'equesta pública crida, per manament de l'honorat en Bernat Alegra, batle del castell de Sitges, per la honrada Elmoyna dels pobres de la Seu de Barchelona, que us notifica a tota persona generalment de qualque astament ho condició sia qui·s do dret ho entenia aver alcun dret ho demanda per qualsevuya rahó en lo preu d'unes cases ho pati enderrocat de n'Arnau Muler, les quals cases ho pati és denant lo portall del dit castell de Sitges, e les dites cases ho pati s'és vanut ancant públich e lo preu de les dites cases ho pati és depòsit de la cort, que dins XXX dies primers vinents e contínuament següents sien compareguts denant lo dit honorat batla per demanar lur dret si alcun n'i atnenen aver. En altra manera, passats los dits XXX dies, no·ls en respondria de res.

312

1387, novembre, 10. [Sitges]

Aposament. *Diverses persones demostren els seus drets sobre el preu de les cases d'Arnau Muler, per diferents raons.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.53r

Comparech en Pere Ortolà e aposà's en la crida del preu de les cases de n'Arnau Muler e aposà's per IX sous que li deu de cens de les dites casas e dos diners de l'aposament

X die novembris

Comperuit Ferrarius Clapers, presbiter, ponens demandam in predicta peccunia quia sibi debet predictus Arnaldus Muler de censu a temporibus retroactis ratione capelle Sancte Barbere XXVIIIº solidos

Comparuit Saura Xifrena, etcetera, opponens se in predicta peccunia pro XXⁱⁱ et duabus libris que sibi debet predictus Arnaldus Muler

Comparuit Ffrancischus Ortals, predicti castri, opponens in predicta peccunia pro XII florini aur aragonum quod sibi acomodavit ad solvendum sive debitum quod debebat a·n Gràcia, jueu ho Bonseyor, jueu de Barchelona

Comparuit Lorenç Guitardi et opponens se pro uno floreno quem sibi debet Arnaldus Muler unius tallie fogatia

Comparuit Arnaldus Guitart et opposuit se pro tribus florenos quos sibi debet predictus Arnaldus Muler

Aposament fet per lo procurador del dit castell de Citges sobra la dita moneda en II florins d'or d'Aragó que·ll dit Arnau Muler deu a l'Elmoyna e en lo terç d'equels e sagrament passat que és LX sous e X lliures que deu d'altra part d'una pena que·l dit Arnau se posà en que és caygut, tot açò demana lo dit procurador a ell ésser liurat en nom de la Elmoyna

Item comparuit Simon ses Preses et oppostui se in predicta peccunia pro XXIII^{bns} solidis quis sibi debet predictus Arnaldus Muler concessit sit sibi deverentur IIII sous de portu vini

Item comparuit Guilelmus Laurencii des castell et opposuit se in predicta peccunia in XI libris predicte monete quas sibi debet Arnaldus Muler

Comperuit Mertinus Jordà pro V solidos sibi debitibus

Item ab Bernat Alegra XIIIII solidos VI diners

Lo depòsit demuntdit és distribuït avant a II cartas, segons que aquí las segueix, ab seyall de +

313

1387, novembre, 24

Donació. Bernat de Fortià fa donació al rei Joan I i als seus hereus del castell de la Geltrú, situat a la vegueria del Penedès, amb tots els seus termes, quadres i llocs, que Fortià va comprar a Guillem de Guimerà, prior de Catalunya de l'orde de Sant Joan de Jerusalem i el seu nebot Jaspert de Guimerà, donzell i nebot seu (venda feta el 3 de març de 1382 al castell de Barberà), i del que després va rebre el mer i mixt imperi per donació de Pere III (1 de desembre de 1379). També li dóna el castell de Cubelles, de Vilanova i de Fontrúbia, que el rei Pere li havia donat (1 de desembre de 1379) i el mer i mixt imperi que va rebre dels castells de Marmellar, Campdàsens, Garraf i Calafell, al Penedès (20 d'octubre de 1385) i la quadra dels Gassons, la casa de Miralpeix, situat al terme de Ribes, i el castell de Sant Martí, per compra que va fer a l'infant Martí (15 de novembre de 1381). També li fa donació de 150.000 que el rei Pere li va assignar de 15.000 sous censals (20 d'octubre de 1377) i el castell de Foix i la quadra d'Albreda, amb el seu mer i mixt imperi (6 de febrer de 1386), i el castell de Borja i la vila de Magalló, situats al regne d'Aragó. Fortià fa aquesta donació després que el rei Joan I li hagi fet assignació de 12.000 sous censals anuals a rebre sobre alguns llocs concrets.

ACB, 4-70-375

314

1387, desembre, 9. [Sitges]

Repartiment de dipòsit. Bernat Alegre, batlle del castell de Sitges, de voluntat i en presència d'Arnau Muler i el seu procurador Guillem Llorenç del castell, liura i reparteix el dipòsit de 39 lliures obtingut de la venda d'un pati de cases d'Arnau Muler.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.54v

+ Del depòsit de les XXXIX lliures que s'agueren del pati de les cases de n'Arnau Muler, se lavaren tots los creadós simplement e de pla e sens tota contradicció que s'eren apposats a la crida, e les dites XXXIX lliures foren liurades per mà d'en Bernat Alegra, batla del castell de Sitges, de voluntat del dit Arnau Muler e d'en Guillem Lorenç des castell, procurador seu, presents, segons que's segueix a IX daembre.

Primerament foren pagadores a na Saura Xifrena, per II quarteres de forment censals, XV lliures e VII lliures per l'annuall que són	XXII lliures
Ítem foren pagades al procurador del castell per l'Almoyna, per terç de II quarteres del dit forment, les quals vané a la dita Saura,	VII lliures e X sous
Ítem pagà al dit batla, per lo seu dret del depòsit,	XIII sous
Ítem pagà al vicari II sous e a l'ascrivà del castell III sous, suma	V sous
Ítem pagà al saig de corradures e de crida	VIII sous
Ítem foren pagades an Bernat Alegra, de drap a ell daguts,	XIIII sous VI
Ítem foren donats de penes IIII florins, dels quals, etcètera, mes lo procurador I florí, que no's pres sinó III, donà'n I a n'Arnau Muler, valen	XLIIII sous
Ítem foren pagats al forner, del preu que damanava,	XI sous I diner
Ítem an Jordà	V sous
Ítem an Lorenç Guitart, a qui era dagut I florí de fogatge,	XI sous
Ítem an Pere Ortolà de cenç	IX sous VI
Ítem an Fferrer des Clapers de cens	XXVIII sous
Ítem foren pagats a na Gareta de cens	II sous VI
Ítem foren pagats an Simó ses Preses, de XXIII sous que damanava e davien IIII sous de port de vi, rebé	XIX sous
Ítem foren pagats a n'Arnau Guitart, de blat que li eren daguts,	XXII sous
Suma que munten les dates del dit dapòsit XXXIX lliures e II sous e VII diners, per què és despès I sous VII diners més que no és lo depòsit.	

315

1387, desembre, 9. [Sitges]

Clam i ferma de dret. *La mare de Pere Amat es clama a Antoni Esparreguera de 30 sous que li deu el fill d'aquest darrer. El mateix dia, Antoni Esparreguera fa ferma de dret que ell no li deu res, però reconeix que el seu fill li pugui deure quelcom.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.54v

A IX de daembra

Clamà's sa mara d'en Pere Amat de n'Anthoni Asparreguera de XXX sous que deu n'Anthoni, fill seu d'en⁶² Sparreguera, que dins X dies hage fet dret ho paga e fi.

Lo dit die, Anthoni Asparreguera fermà dret a la dita dona que no li deu res, bé atorga al dit Anthoni lo dit deuta, si donques no mostra procuració de son fill.

⁶² fill seu d'en *afegit a la interlínia*.

316

1387, desembre, 12 – 1388, maig, 19. [Sitges]

Clams i ferma de dret. Pere Gibert dels Ferrers es clama d'Antoni Guerau, Pere Coll i Arnau Muler de diferents quantitat d'ordi i diners de censos passats. Antoni Guerau fa ferma de dret que no li deu res.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.55r

Clamà's en Pere Gibert de Ferrer de n'Anthoni Grau de XV cortans d'ordi de cens de temps passat, sau dret en lo sobrapús, que dins X dies hage fet dret ho paga, etcètera. Comparech lo dit Anthoni e respòs que és apalat de pagar que no astà per ell, mes faç a ab soura l'ampara que'n Corbera hi a feta fer e pagarà.

Clamà's *eodem die* d'en Pere Col de III^s quarteres d'ordi de cens a la sua part de temps passat e és d'una quatera que fa per any més a la sua part, és aytant que dins X dies hage fet dret ho paga e per los presens clams ferma de dret, etcètera.

Clamà's de n'Arnau Muler de IIII sous VI de temps passat de V anys proppassats sau lo sobrapús,⁶³ que dins X dies primers vinents hage fet dret ho paga.

E per los presens clams fer-i, ferma, etcètera.

Fet reclam a XIX de maig de l'any de LXXXVIII.

317

1387, desembre, 12. [Sitges]

Empara. Berenguer Muler, saig de Sitges, fa empara a la muller de Ramon Aromir, de tots els béns que tingués de Franqueló, a instància de la muller de Ponç Ferrer.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.55r

A sa muller d'en Ramon Aromir foren amparades totes robes e béns que tangués d'en Francheló, a instància de sa muller d'en Ponç Ferrer, e de ço fiu relació en Berenguer Muler, saig del castell de Ciges.

318

1388, gener, 6. [Sitges]

Crida. Es fa una crida, per manament de Pere de Conamines, procurador de l'Almoina a requesta dels jurats i proboms de la vila i castell de Sitges, per la qual s'ordena que ningú pagui res del lloguer de la fàbrega del castell a en Pere Granada, en Roig dels Ferrers o a en Pere Gibert fins que hagin donat el ferro convenient pel bon funcionament de la fàbrega, sota pena de 10 lliures.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.55v

⁶³ de V anys proppassats sau lo sobrapús *afegit a la interlínia*.

319

1388, gener, 7. [Sitges]

Relació de saig. *Berenguer Muler, saig del castell de Sitges, fa relació que havia posat pena de 50 lliures a Pere Granada, en Roig dels Ferrers i Pere Gibert, hereus de la fàbrega del castell de Sitges, per tal que abans de 2 mesos hagin subministrat el ferro suficient a la fàbrega, a requesta dels jurats i proboms de la vila. Posteriorment, s'allarga el termini fins el 7 de maig.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.56r

320

1388, gener, 7. Sitges

Àpoca. *Pere Totesaus i la seva muller Amadona, de la vila del castell de Sitges, reconeixen haver rebut de Bernat Alegre, de la vila de Sitges, 23 lliures i 1 sou de Barcelona de tern, per la venda que li van fer d'una peça de terra plantada de vinya, que tenien al terme del castell, al lloc de Roatell, sota domini i alou de l'Almoina.*

ACB, 4-70-394

321

1388, gener, 20. Sitges

Requeriment. *Domènec de Calatay, porter reial, i Pere Codines, notari públic de Vilafranca del Penedès, juntament amb Jaume Valls i Francesc Orta, saigs de la Geltrú per la reina, requereix als jurats de la vila de Sitges que paguin 400 florins per a la coronació del rei Joan i la reina Violant – com ja els ho havia requerit uns dies abans Pere Febrer, cavaller i comissari del rei – o farà execució dels béns de la universitat. A continuació, Pere de Conamines presenta una cèdula en la qual s'affirma que els habitants de Sitges són exempts de pagar coronacions i bovatge.*

ACB, 4-70-141

Noverint universit quod die lune, in qua intitulabatur vicesima die mensis januarii, anno a Nativitate Domini millesimo trescentesimo octuagesimo octavo, post ortum solis, Dominicus de Calatayn, janitor domini regis Aragone, et Petrus Codines, notarius publicus Villelibere Penitensis, fuerunt personaliter constituti intus plateam ville castri de Citgiis, unacum Jacobo Valls et Ffrancischo Orta, sagionibus de Guialtrude pro serenissima domina regina Aragonum, et in presencia mei, Petri Comitis, prebiteri regentis ecclesiam Sancte Tecle de Citgiis et notarii publici eiusdem ecclesie pro venerabili Bernardo Segura, rectore et notario publico dicte Ecclesie, et testium infrascriptorum et eciam in presencia venerabilis Petri de Conaminis, prebiteri procuratoris dicti castri de Citgiis, pro venerabili Elemosina pauperum Sedis Barchinone, et Bernardi Alegra, baiuli dicti castri, dixerunt verbotenus: «*Quolls són jurats d'esta vila?*».

Et Petrus Rubey et Petrus Amat, jurati hoc anno dicte ville, ibi personaliter existentes, dixerunt: «*Veus-nos açí.*».

Et dictus notarius dixit: «*Senyors, ja sabets con l'altra jorn mosènyer en Pere Fabrer, cavaler e comissari per lo senyor rey, fo açí per demanar-vos quatra-cents florins per coronació del senyor rey e de la senyora reyna, e vosaltres,*

senyors, avets-li respost a Vilafranca que no li'n dariets nagun. Per què ell, axí con a comissari en aquest fet per lo dit senyor rey, a tramés aquest senyor de porter per boyr altra vaguada vostra resposta e, si no ho volets ffer, a-li dat plen poder de ffer execució dels dits quatra-cents florins dels béns de la universitat del dit castell e dels singulars d'aquela».

Et dicti jurati responderunt: «Encara deym axò mateix que no li u dariem nagun, que no ho davem fer».

Et dictus janitor dixit: «Jo us promet que jo faré axecació de vostros béns qui bestarà, emperò no n'he plaer».

Et dictus Petrus Condaminis, procurator dicti castri, dixit: «Donques axí ho avets en cor de ffer, que no n'estariets per res».

Et dictus janitor dixit: «Susara bi comançaré».

Et dictus procurator, ibidem, in presencia testium infrascriptorum et dictorum iuratorum et baiuli et aliorum procerum hominum dicte universitatis, tradidit michi, Petro Comitis, notario predicto, quandam cedulam papiream patentem et eam requisivit, coram ipsis janitore et notario, per me legi puntuatim et distincte, cuiusquisdem cedula tenor sequebatur in hac forma:

«Coram vobis, honorabili viro domino Petro Febroarii, milites serenissimi principis domini nostri regis Araguone, algutzario Petrus de Condaminis, procurator et procuratorio nomine Elemosine pauperum Sedis Barchinone, proponit et dicit quod a XX^a, XXX^a, XL^a, LX^a annis et citra et ultra ac tanto tempore et per tantum tempus, cuius inici seu contrarii memoria hominum non existit, homines in loco de Citgiis habitantes, qui homines et vessalli proprii et affocati sunt Elemosine pauperum Ihesuchristi dicte Sedis fuerunt et esse consueverunt et sunt eciam, per especialia privilegia liberi et immunes a quacumque prestacione, dominacione et adiutorio faciendis coronacioni et pro coronacione dominorum regis et regine Araguone, excepto dum tatxat bovagio, quod in novitate cuiuslibet novis regis consueverat temporibus retroactis.

Item proponit et dicit quod clare memorie dictus Petrus quondam, rex Aragone, ultimo defunctus, consenteiente et expresse volente serenissimo domino Johanne, Dei gracia nunc rege Aragone, tunc duce Gerundensis et prefati domini regis primogenito, dictum bovagium vendidit et precium ac precia habuit et recepit ac predictos homines a dicto honore et servitute bovagii penitus liberavit.

Item proponit et dicit quod in curiis generalibus ultimo celebratis in locis de Montesono et de Fragua, Ilardensis diocesis, fuit certum capitulum seu certus articulus ordinatum vel ordinatus per dominos, tunc regem, et dictum eius primogenitum, ac curias generales que expresse cavetur quod homines ecclesiarum, monasteriorum, elemosinarum et aliorum locorum ecclesiasticorum nullum subsidium, nullum adjutorium, nullaque exaccionem quocumque et nomine nunciparetur dare, solvere seu quomodolibet prestare tenerentur, nisi per curias generales hoc esset expresse ordinatum, ac quod dictus dominus rex et eius successores non possent mitere comissarios super premissis petendis et exhigendis; et si forssam comissarius miterent, eiusdem comissarii obedire et perere minime tenerentur, quodque predicta omnia in huiusmodi capitulo seu articulo conteni iuraverunt tenere et inviolabiler observare prefatus dominus Petrus, tunc *rey*, et dictus dominus Johannes, modernus rex, tunc dux Gerundensis et primogenitus Aragone.

Item proponit et dicit quod dominus noster, papa Clemens VII, prefato domino regi decimas concessit ad biennium et in letteris apostolicis expresse posuit et adiessit quod prefatus rex, durante dicto biennio, a prelatis et personis ecclesiasticis nichil exiguat nec recipiat. Etiam sponte oblatum ex quibus manifeste apareat quod ad ea que vos, venerabilis domine miles, petere et exhigere intimissime nomine vestrorum, Dominicus de Calatayn, janitor domini regis, unacum Petro Codines, notario publico Villelibere Penitensis, ab hominibus Elemosine supradictis, homines ipsi ullo modo non tenentur. Quare, cum debita reverencia, dictus procurator vos rogat et requirit quarum a petizione vexacione et exaccione prefatis dignemini totaliter abstinere et contra immunityates et libertate privilegia et capitula curie et alia supradicta non contrafacere vel venire aliqua ratione vel causa. Et si quod absit contrarium faceretis dictus procurator, per defensione iuris Elemosine et in modum defensionis que cuilibet debet de iure, cum reverencia qua decet, prestatur contra vos et bona vestra et contra dictum janitorem et notarium predictum et eciam contra Jacobum Valls et Ffrancischum Orta, sagionis serenissime domine regine, et eorum bona de penis et sentenciis tam iuris quam constitutionis sacri Consilii Tarrachone et de dampnis interesse et expressis preterea sustinendis et faciendis.»

Quaquidem cedula lecta per me, dictum notarium, coram dictis janitore et notario et eciam coram dictis sagionibus, in presencia testium infrascriptorum, dictus Petrus de Condaminis, ut procurator dicti castri, cum omni protestacione debita contra ipsos facta, de verbo requisivit me, dictum notarium, ut de predictis omnibus et singulis sibi facerem presens publicum instrumentum ad rey memoriam de predictis ad in perpetuum habendam. Et tam cito dictus notarius pecit sibi dari transumptum de predicta cedula, quod sibi ibidem per me, dictum Petrum Comitis, fuit traditum.

Actum est hoc die, loco, ora et anno predicti, presentibus testibus Petro de Quart, Bonanato Amati, Petro Giberti, Arnaldo Martini, prebitero et pluribus aliis.

Sig(signe)num Petri Comitis, prebiteri regentis ecclesiam Sancte Tecle de Citgiis et notarii publici eiusdem ecclesie pro venerabili Bernardo Segura, rectore et notario publico dicte ecclesie, qui in predictis omnibus et singulis, unacum dictis testibus, personaliter interfuit et hec scripsit et clausit.

322

1388, gener, 28. Sitges

Venda. Pere Totesaus i la seva muller Amadona, de la vila del castell de Sitges, venen a Bernat Alegre, una peça de terra plantada de vinya, que tenen al castell de Sitges, al lloc de Roatell, sota domini i alou de l'Almoina i de la qual reben de cens els hereus dels Ferrers 12 diners i de dona Maria, viuda de Bernat Pometa, un quartà d'ordi per Sant Pere i Sant Feliu, pel preu de 23 lliures i 1 sou de moneda de Barcelona de tern.

ACB, 4-70-109

323

1388, febrer, 18. [Sitges]

Declaració. Bernat Samar denuncia que tenia d'en Bernat Mulner, a la sorra, 3 palangres grocs, 3 de menuts, 1 palangre border i altres coses de poc valor.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.63r

En Bernat Samar denuncia que havia en la surra, d'en Bernat Mulner, primerament III palangres grochs e III pochs ho manuts e I palangra border e d'altres robes de pocha valor.

324

1388, febrer, 18. [Sitges]

Manlleuta. Joan Bertran i Bernat Samar, del castell de Sitges manlleven Bernat Mulner i Bernat Armengol del castell i prometen tornar-los.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.63r

Eodem die

En Johan Bartran e·n Bernat Samar, del castell de Citges, prengueren de mà e de poder d'en Bernat Alegra, batla del castell de Citges, axí com a carcelers, en Bernat Mulner e en Bernat Armangoll,⁶⁴ prometeren tornar-los dins lo dit castell hon astaven presos, ab condició que tinguesen grions e que no isquen fora de castell. Per les presents obligació,⁶⁵ obligaren ells mateixos en persona e après tots lus béns.

325

1388, febrer, 24 - maig, 20. [Sitges]

Obligació. *Bernat Samar, del castell de Sitges, s'obliga per Bernat Mulner, fill de Francesc Mulner de Vallcarca, a Bernat Alegre, batlle, per 77 sous 9 diners. A continuació Frances Mulner, pare de Bernat, s'obliga a Bernat Samar que no tindrà cap dany per l'obligació anterior.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.63v

A XXIIII de fabrer

En Bernat Samar, del castell de Citges, s'obligà per en Bernat Mulner, fill d'en Ffrancesch Mulner de Vallcarca, ab Bernat Alegra, LXXVIII sous IX diners,⁶⁶ que d'aquest present dia tro a la festa de Sincgesma primervinent, sots pena de terç a requesta de X dies. E per la present obligació, obliga tots sos béns mobles e immobles, haüts ha havedors, e renuncià a tots alarchs e gràcies a ell faedors, etcètera.

Fo cancellada a XX de maig del dit any.

En Ffrancesch Mulner de Valcarca, para del dit Bernat Mulner promés, al demuntdit Bernat Samar, qui s'obligà al demuntdit Bernat Alegre, per lo dit Bernat, fill seu, que si ell ha nagun dampnatge per la obligació de les dites LXXVIII sous IX diners e per la present obligació, obliga al dit Bernat Samar tots sos béns, mobles e immobles, e renuncià a son propi for meten-sa a for del castell de Citges.

326

1388, febrer, 26. [Sitges]

Obligació. *Bernat Mulner i Bernat Armengol, d'una banda, i Bonanat Robert i Romeu Roig, de l'altra, a causa de les desavinences que tenen entre ells, prometen davant del batlle que no es faran mal ni es parlaran ni es tractaran.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.64r

En Bernat Mulner e·n Bernat Armungoll d'una part, e·n Bonanat Robert e·n Romeu Roig, d'altra, foren desavenguts, per què, en poder de l'hornat en Bernat Alegre, batla del castell de Ciges, de consell de son assessor, pres obligació de tots los d'altres demuntdis, que per res que sia astat tro al dia present no·s faran mal ne·s diran ne·s tractaran e axí u firmaren e u juraren.

⁶⁴ en Bernat Mulner e en Bernat Armangoll *afegit a la interlínia.*

⁶⁵ Obligació *afegit a la interlínia.*

⁶⁶ ab Berant Alegra LXXVIII sous IX diners *afegit a la interlínia.*

327

1388, febrer, 27. [Sitges]

Manlleuta. Bernat Samar, del castell de Sitges, manlleua Bernat Mulner de Vallcarca, de la parròquia de Sitges, de mà de Bernat Alegra, batlle per l'Almoina, i promet tornar-lo de seguida que sigui requerit.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.64r

A XXVII de fabrer

En Bernat Samar, del castell de Citges, pres de mà e de poder de l'honrat en Bernat Alegra, batla del castell de Citges per la honrada Elmoyna dels pobres de la Seu de Barcelona, en Bernat Mulner de Valcarca, de la parròquia de Citges, a carceler e lo quall promés tornar tota vagada e encuntinent quen sia request, sots obligació de tots sos béns, dins la força del castell de Citges. E renuncia a armades e a tots alarchs a ell faedós per los senyor rey e per la seyora rayna e de qualssevuya altres officialls.

328

1388, abril, 11. [Sitges]

Carta. Miquel sa Illa, batlle dels castells de Cubelles i la Geltrú, en nom de la reina, notifica al batlle de Sitges que Simó ses Preses, draper de Vilafranca, ha proposat clams per diferents veïns de Sitges, pel que li mana que els obligui a pagar o fer ferma de dret davant seu en els següents 20 dies.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.65v

Dissapte a XI d'abril, hora tercie, fuit presentata presens lletra

A l'amat lo batla de Sitges, ho a son lochinent, de nós, en Miquell sa Illa, batla dels castells de Cubelles e de la Guialtruu e d'altres lochs, saluts. Fem-vos saber que Simonem ses Preses, draper de Vilaffrancha, ha proposata clams contra en Pere Gibert de II lliures e X sous,

Ítem de n'Arnau Mongoll de XXX sous

Ítem d'en Romeu Roig sartre de LXXXVI sous VI

Ítem d'en Miquell Company de LIX sous

Ítem d'en Jamó Payró de V lliures e XIX sous, sau lo sobrapús

Ítem d'en Jacme sa Illa de II lliures VI sous e III diners

Ítem d'en Martí Clapers de XIII sous IX diners

Ítem d'en Pere Granada des mas de XXXI sous

Ítem d'en Pere Bosch, fill d'en Pere Bosch, de IX sous

Ítem d'en Guillem Cantó de XIX sous

Ítem d'en Bernat Guitart, que solia astar ab en Moles, XXII sous VIII diners

Ítem d'en Ffrancesch Mulner de Valcarca de XXXII sous IX diners

per rahó de draps. Per ço, de part de la senyora rayna, vos amonestam que dins XX dies primers vinents forstes e dastranguats los desús anomanats a pagar les dites cantitats ho li'n vinguen fer dret en poder meu. En altra manera, nos ho payoraríem.

Datum en la Vilanova de Cubelles, a X dies d'abril *anno a Nativitate Domni M^o CCC^o LXXX° VIII°.*

Resposta per lletra contrària a L cartes avant.

329

1388, abril, 18. [Sitges]

Encomanació i sagrament. *Joan des Camp, ciutadà de Barcelona i procurador de Guillem Martins, Francesc Martins i d'altres pel general de Catalunya, comana a Pere Coll, del castell de Sitges, el fet de la Generalitat de les entrades i eixides de Catalunya. A continuació, Pere Coll fa sagrament i homenatge en poder de Bernat Alegre, batlle del castell, que usará bé i lleiament.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.67r

330

1388, abril, 22 - [1389], maig, 3. [Sitges]

Obligació. *Ferrer Messeguer i el seu fill Antoni prometen pagar a Saura Xifrena, del castell de Sitges, 5 florins d'or d'Aragó del dia present a la festa de Sant Miquel.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.69r

A XXII d'abril

En Fferrer Messeguer e n'Anthoni, fil seu, cascú per tot lo, promateren de pagar a na Saura Xifrena, del castell de Citges, d'aquest dia demuntdit fins en la primera festa esdavanidora de Sent Miquell, v florins d'or d'Aragó sots pena del terç, e obligaren a tots lus béns mobles e inmobles, haüts he havadors, renunciant a tots alarchs e gràcies. E per major fermatrat juraren-ho per Déu e per los Sants III^a Evangelis, ab lus mans corporalment tocats, totes les coses demunttdites tenir e complir e en res no contrafer ne vanir.

Féu la dita Saura reclam lo primer dia de març.

E an Samar paga los dits v florins a la Creu de la dita Saura e fo cancella la dita scriptura.

331

1388, abril, 27. [Sitges]

Debitori. *Francesc Cortey, de Vilanova de Cubelles, reconeix deure a Miquelet Company i a Bartomeu Robert, del castell de Sitges, 15 lliures, o 7 lliures i 10 sous a cadascun d'ells, per raó de la compra d'un llaüt amb el seu forniment, que els promet pagar durant el mes de maig següent.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.69v

En Ffrancesch Cortey, de la Vilanova de Cubelles, confessa deura a'n Miquelet Company e a'n Barthomeu Robert, del castell de Citges, XV lliures barcheloneses, les quals deu andós per agual partida, VII lliures e X sous a cascú e les quals XV lliures les deu per raó de compra de un laüt ab un asquís ab tot son forniment. E les dites XV lliures los promés de pagar per tot lo mes de maig primer vinent, sots pena del terç, a requesta de III^s dies. E per la present obligació, obliga tots sos béns, mobles e inmobles, haüts e avadós, e renuncia a tots alarchs e gràcies a ell faedors per lo senyor rey ho per la senyora rayna ho de lus fils e de tots officials lurs e a gràcia de armada e a totes

altres cops qui li pusquen veler ne ajudar.⁶⁷ E per major fermat, jura-u per Déu e per los Sans III^a Evangelis, ab les sues mans corporallment tocats, totes les damuntides coses tenir e complir e en res no contrafer en res, renunciant a son prorpii for sotsmaten-sa al for del dit castell.

332

1388, abril, 29 - 1390, gener, 6. [Sitges]

Arrendament del pes de la farina. *Asbert Torra arrenda el pes de la farina per 2 anys des de la Santa Creu de maig, pel preu de 13 lliures i 16 sous, pagadors en quotes dos cops a l'any, per Nadal i Pasqua.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.69v-70r

A XXIX d'abril

En Asbert Torra comprà lo pes de la farina a II anys, de Senta Creu de maig propvinent a II anys contínuament següents, per preu de XIII lliures e XVI sous, e ve per any VI lliures e XVIII sous, e pague's la paga de cascun any entra dos térmens, ço és LXIX sous a Nadall e a Pascha après següent altres LXIX sous, e l'ayn ^{f.70r} següent per semblant pagues. E per aquesta forma promés pagar sots pena del terç e obliga tots sos béns, mobles e inmobles, haüts e avadors, he ha III^s dies de requesta, ans que pusque caure en terç. Paga per la paga de Nadall primervinent LXIX sous, vuy que és a XVIII de vuytubre de l'any M CCC LXXXIX.

Ítem ma pagàs a VI de janer la paga de Pascha propvinent.

333

1388, maig, 7. Barcelona

Carta reial i manament. *Pere Sacosta, conseller reial i batlle general de Catalunya, mana a tots aquells senyors de viles, castells i llocs de la costa de Catalunya que, si venen una galera, galiota o lleny armat, facin alimara de foc, si és de nit, o de fum, si és de dia, per manament del rei Joan I (text inclòs).*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1385-91, f. 71r-v. El registre del llibre de cort indica que la carta es va rebre el 18 de maig de 1388.

Als molts reverents e honrats tots e sengles prelats, barons, nobles e cavallers e altres havenes, villes, castells e lochs en les marítimes de Cathalunya e a tots e sengles regidós de ciutats, viles e lochs del senyor rey, scituades e scituats en les costeres o a lu<r>s lochtingents, en Pere ça Costa, conseller del senyor rey e batla generall de Catalunya per aquell mateix senyor, salut ab tota reverència e honor. Sapiats mi haver rebuda del dit senyor rey una letra de tanor següent:

«En Johan, per la gràcia de Déu rey d'Aragó, de València, de Malorques e de Sardenya de Còrsega e compte de Barchinona de Roseylló e de Sardaya, al fell conseller meu, en Pere ça Costa, generall de Cathalunya, salut e gràcia. Bé sabets com aquestes galiotes de moros qui descurren les mees mars fan molt de mall en diverses parts de mea senyoria, per la quall cosa nós, havem proveït e ordenat e us daïm e us manam encontinent scrivats e manets de part nostra a tots e sengles prelats, barons e nobles cavallers e haltres autoritats viles, castells e lochs e altres marítimes de Cathalunya e a tots e sengles regidós de ciutats, viles e lochs meus scituades e scituats en la costera que ab tota cura e

⁶⁷ veler ne ajudar *afegit a la interlínia.*

diligencia fasen fer fer en los lochs acustumats farons, e tinguen contínuament guàrdia en aquells de qui sa que per dafaylment de guàrdies e farons nostres gens bo prenguem mall. E si trobarets aquells en aquestes coses ésser negligens, ponits-los-na mi per inposicions e axcions de penes com entre altre manera car nós vos encomans vostres veus.

Dada en Barcinona, a 28 d'abril en l'any de la Nativitat de nostre Senyor de M XXX LXXX VIII.
Franciscus sa Costa.

Per vigor de la quall letra, de part del dit senyor rey, vos dic e us man que cascun en vostra juradictió fasats fer e tanir en los lochs acustumats de la marítima guàrdia e guaytes o talayes e estoltes e farons, alimares, fums e altres senyals acustumats, so és, per cascuna galea ho galiota ho leny armat fassats una alimara de foch de nits e de dia de fum per les quals les marítimes solen ésser en temps de guerra dafeses e gordades. Certificant-vos que, si les dites coses no servats he complits segons tanor de la priuincerta letra, que o per ço que de nocgligència n'i pogués ésser représ ho significaria al dit senyor re e en altra manera anantaria contra nosaltres, segons lo manament del dit senyor.

Scrit en Barchinona a VI de maig, *anno a Nativitate Domini M^o CCC^o LXXX° VIII.*

334

1388, maig, 13. Barcelona

Testament. *Joan Gassó, ciutadà de Barcelona, fill de Ramon Gassó, mercader de Barcelona, i de Serena, atorga testament, en el qual nomena sis marmessors i demana ser enterrat al cementiri de Framenors. Fa deixes a nombroses esglésies i monestirs, així com als hospitals de la ciutat. Llega tots els seus béns de Sitges a la seva mare Serena en usdefruit i nomena hereu universal Andreu Joan, fill seu i de la seva muller, i estableix les previsions acostumades, deixant en últim terme bereva universal la Pia Almoina de la Seu de Barcelona.*

AHCB, IA-716. Regest publicat a Mañé (2005), doc.730.

335

1388, maig, 30. [Sitges]

Empara. *Pere Romeu, saig, fa empara a Jaume Coll dels diners que devia d'en Muntgrós de Rives, a requesta de Joan Gassó.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.72v

Disapte, a xxx de maig

En Pere Romeu, saig, féu relació que havia emparats a'n Jacme Coll tots diners que dagués an Muntgrós de Ribes, a requesta de l'honrat en Johan Gaçó.

Fuit cancellata de voluntate predicti Johannis

336

1388, juny, 2. [Sitges]

Fermança. *Arnan Muler de Sitges fa fermança a en Muntgrós que respondrà en tota qüestió oberta amb en Jaume Coll.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.72v

A II de juny

En Arnau Muler de Citges anrà fermança a'n Muntgros que en cas que fos feta qüestió ne damanda an Jacme Coll, del castell de Ciges, en festa e en vi que avia comprat del dit Muntgrós, que·ll dit Arnau s'obliga ab sagrament e ab obligació de tots sos béns, en aspaciall tot quant ha de la qüestió fins a la fi que ell s'i pararà.

337

1388, juny, 4. [Sitges]

Clam. *Pere Goç, procurador de Ramon Arboç, draper de Vilafranca, es clama de diversos veïns de Sitges per diverses quantitats de draps, als quals clams els demandats fan ferma de dret.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.75r

A IIII de juny

Clamà's en Pere Goç, axí com a procurador d'en Ramon Arboç, draper de Vilaffrancha, de sa muler d'en Bertran Vadell del castell de Citges de CIX sous IIII diners que deu de draps de lana e del que ella e son marit han pres en temps passat, que dins X dies primersvinents hage fet dret ho paga, etcètera. *Firmavit ius negando*

Ítem en Bernat Samar de III sous VI de drap. *Firmavit*

Ítem d'en Guillemó Clapers de XXX sous IX de drap. *Firmavit ius negando*

Ítem d'en Fferrer Messeguer de draps L sous. *Firmavit ius negando*

Ítem en Barthomeu Castell de IIII sous IX de draps.

Ítem de sa muller d'en Pere Busquet X sous VI de draps. *Firmavit ius*

Ítem d'en Barthomeu Gaçó qui deu per sa mara de drap XII sous.

Ítem de sa muler d'en Rumicó Roig, axí com hereva d'en Ffrancesch des Clapers. *Firmavit ius*

Ítem d'en Romeu Xifre VI sous de draps.

Ítem sa muler d'en Guillemó Bufiy de I sou III.

338

1388, juny, 13. [Sitges]

Manlleuta. *Pere Robert del castell de Sitges pren en manllenta el seu fill Arnau i promet tornar-lo així que sigui requerit.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.75r

A XIII de juny

En Pere Robert, del castell de Citges, pres son fill Arnau axí con a carceler, lo quall era pres en la presó del dit castell e promés-lo tornar tota vagada que'n sia request dins la força del dit castell, sots obligació de si mateix e de tots sos béns.

339

1388, juny, 14. [Sitges]

Ban. *Es posa pena de 10 sous a tothom qui prengui aigua de l'aljub d'en Dalmau.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.75v

A XIV de juny

Fo posada pena de X sous a tot hom de Recreus que prengués aigua de l'aljub d'en Dalmau sens licència sua.

340

1388, juny, 18. [Sitges]

Relació de saig. *Pere Romeu, saig del castell de Sitges, posa pena de 10 sous al forner que mantingué escurada la clavaguera del forn per tal que no danyi na Guitarda des Portall.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.76r

A XVIII de juny

En Pere Romeu, saig del castell de Sitges, féu relació que avia posada pena de X sous als forners que tanguesssen la clavaguera del forn ascurada axernida, de guisa que no pusqués dar dan en naguna manera a na Guitarda des Portall.

341

1388, juliol, 11. [Sitges]

Nomenament. *Berenguer Bossagai, és nomenat guardià de les vinyes de diumenge 12 de juliol fins a Tots Sants i pren un salari de 59 sous i la meitat dels bans.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.76v

342

1388, agost, 8

Visita pastoral. Ramon d'Escales visita la parròquia de Santa Tecla de Sitges, on comprova l'estat de l'església parroquial i dels seus altars, així com dels objectes litúrgics que hi ha. Enquesta diferents prohoms sobre la moral dels parroquians i dels clergues. Després tonsura nou nens de Sitges i un del castell de Miralpeix, parròquia de Sant Pere de Ribes.

ADB, Visites Pastorals, T.8, f.242v-244r

343

1388, agost, 31. Sitges

Debitori. Ferrer des Mas, del castell d'Olivella, reconeix deure a Ferrer Clapers, prevera, 60 sous, que es compromet a pagar per la propera festa de Carnestoltes.

ACB, Llibre de cort, Llibres de cort, caixa 1372-1391, 1385-91, f.80v

En Ferrer des Mas, del castell d'Olivella confessa deura LX sous a'n Ferrer Clapers, prevera, los quals li promés pagar en lo primer terme de Carnestoltes sota pena de terç a requesta de X dies e dóna fermansa en Berenguer Cuquetes del castell de Citges. E obliga tots sos béns mobles e immobles, renunciant a son propii for, sotmeten-sa al for de la cort del castell de Citges, renuncian a tots alarchs e gràcies a ell faedores per lo senyor rey ho per la senyora reyna e de lus fils e officials a privileges de omnes acordats e a tots alarchs e grans que al demuntdit Ferrer des Mas pusqueren valer ne ajudar ne al dit Ferrer Clapers moura. E per major fermetat, jura-u per Déu e per los Sants IIII Evangelis, ab les sues mans corporalment tocats, totes les coses demuntdites tenir e complir e en res no contrafer ne vanir en naguna manera.

344

1388, setembre, 27. [Sitges]

Manlleuta. Ramon Oromir pren en manlleuta Cristòfol, vagabund, i Bonanat Godai pren en manlleuta Alfonso, vagabund, i cadascun dels presos promet tornar de seguida que siguin requerits pel batlle.

ACB, Pia Almoina, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.82v

Eodem ide

En Ramon Oromir, del castell de Citges, pres com a carceller en Christòfol, mundari, que era pres dins lo castell de Citges, e'n Bonanat Goday del dit castell pres com a carceller en Alfonço, mundari. E cascú promés tornar-se'n presoner encunitinent que'n serà request per batla de la Elmoyna en lo castell de Citges, sots obligació de lus persones e de lus béns.

Fo cancellada de Alfonço.

345

1388, octubre, 27. [Sitges]

Clam. *Francesc Novella, del castell de Sitges, es clama de Jaume Camps, Miquel Company i els tutors dels hereus de Pere Gibert, d'un viatge que va fer amb la barca d'ells.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.83v

A XXVII de vuytubre

Clamà's en Ffrancesch Novella, del castell de Citges, d'en Jacme Camps e d'en Miquell Company e dels tudós d'en Pere Gibert, quòndam, d'un viatge que féu en la lur fusta o barcha. E promateren-lo pagar a for dels altres mariners. E per los presents clams, etcètera.

346

1389, gener, 1. [Sitges]

Pagament i promesa. *Pere Company, de la Vilanova de Cubelles, hereu de Pere Vives, liura 55 sous a Pere Roig, del castell de Sitges, com a marmessor d'Elicsèn Vives, viuda de Pere Vives, per pagar la sepultura i lleixes de la difunta, amb la condició que si els hereus no ho reben, que li ho hagi de retornar. Es cancel·la l'escriptura el 4 de novembre del mateix any.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.89v

Lo dia de ninou

En⁶⁸ Pere Company, de la Vilanova del castell de Cubelles, liurà LV sous a'n Pere Roig, del castell de Citges, axí com a mermassor de na Elicsèn Vives, quòndam, muller d'en Pere Vives, quòndam, per pagar sa sepultura e les lexes de la dita defunta. E en cas que lo hereu de la dita defunta no'l rabés en compte, que'll dit Pere Roig lo agués a tornar los dits LV sous al dit Pere Company. E lo dit Pere Roig açò fermà.

Fuit cancellata predicta scriptura IIII^a novembris de LXXXIX

347

1389, gener, 4. [Sitges]

Notificació. *Es donen 10 dies a Ferrer Messeguer perquè desempenyori una gonella vermella que havia empenyorat a Antoni Esparreguera.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.89v

Diluns, a IIII de janer

Foren dats X dies a'n Fferrer Massaguer que tragué I gonella vermay, la quall avia mesa payora a n'Anthoni Asparreguera.

⁶⁸ *Al marge esquerre LXXXIX.*

348

1389, febrer, 8. [Sitges]

Pagament. Pere Company, de la Vilanova de Cubelles, hereu de Pere Vives, del castell de Sitges, paga per força de cort, a diversos creditors del difunt i el cost de les escriptures.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.92v

Diluns, a VIII del mes de fabrer

En Pere Company, de la Vilanova de Cubelles, axí com hereu d'en Pere Vives, del castell de Sitges, pagà lo dit dia per força e per destret de cort, axí com hereu del dit Pere Vives, primerament a'n Monet Clapers XXXIII sous de cens de temps passat.

Ítem pagà an Monet Robert denant lo castell, de cens de sent Pere e sent Faliu proppassat dues quarteres d'ordi de cens VIII sous e mig.

Ítem pagà lo Pere Company, per aquesta scriptura, III diners e per lo procés en aquesta cort, II sous per scriptures tro aquest dia.

349

1389, febrer, 12. [Sitges]

Convinència. Pere Gibert de la plaça i Pere de Conamines, procurador, acorden, per raó de l'heretat donada a Pere Gibert per Sança Vedella i Bertran Vedell, que l'Almoina farà definició de tot dret pertanyen sobre aquesta heretat, a canvi del qual Pere Gibert farà compliment de 60 florins, pagats en tres fraccions.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.94r-v

Divendres, a XII de fabrer de l'any M CCC LXXX nou, en Pere Gibert de la plaça, del castell de Sitges, féu composició ab mi, Pere de Conamines, e jo a ell fi e definició de tot dret pertanyent a la Elmoyna en tota la sua heretat, per rahó d'una donació que li fo feta per na Sança Vadella e per en Bartran Vadell, segons que apar per carta pública, feta en poder d'en Barthomeu Jordà, notari de la Guialtruu, a XVIII dies de noembre de l'any M CCC LXVIII. E per aquesta definició promés pagar lo dit Pere Gibert, d'aquest dia present tro a Senta Creu^{f.94v} primera vinent de maig, XX florins e après, en la primera festa de *Omnium Sanctorum*, altres XX florins, e en la altra festa après primera de *Omnium Sanctorum*, altres XX florins, a compliment de LX florins. E aquest paci e avinença fo fet a pregàries d'en Lorenç Guitart, jurat del castell de Sitges, e del dit Pere Gibert, per ço com molt més na pertayia a la Elmoyna, qui astimàs les propietats. E aquesta composició jo, dit Pere, fiu de consej d'en Ramon Oló, assessor del castell de Sitges. E per major fermetat, lo dit Pere Gibert a les dites pagas obligà tots sos béns e sots pena del terç, a requesta de VI dies *et juravit, etcetera*.

350

1389, febrer, 12. [Sitges]

Ban. Pere Serrat, del castell de Sitges, fa metre ban a tothom qui faci cap dany a la bassa del mas d'en Marí, ara en mans de Pere Serrat.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.94v

En Pere Serrat, del castell de Citges, féu metre ban de V sous a tota persona qui fassa naguna laura ne par a la bassa del mas d'en Marí, que és d'en Pere desusdit.

351

1389, març, 1. [Sitges]

Debitori. Bonanat Godai reconeix deure a Pere Vivons de Campdàsens 100 sous per raó d'un bolig, que li pagarà fins a la festa de Pasqua. A continuació n'Alfonso reconeix deure a Bonanat Godai 3 florins.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.95r

Lo primer dia de març

En Bonanat Goday confessa deura a·n Pere Vivons de Campdàsens C sous barchelonesos per rahó d'un bulix que li a venut, los quals lo promés pagar sots pena del terç a requesta de X dies d'aquest dia present tro a la primera festa de Pascha. E per major fermetat, obliga tots sos béns e noresmenys, jura-u per Déu e per los Sants IIII^a Evangelis, etcètera.

Fuit cancellata

Ítem n'Atfonço promés per semblant obligació pagar a·n Goday demuntdit e al dit terme III florins.

352

1389, març, 2 - 27. [Sitges]

Relació de saig i reclam. Pere Romeu, saig, fa relació que havia donat 10 dies a Gonsalbo Llopis que pagui a en Romeu Llobet 13 sous 10 diners.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.95v

A II de març de l'any M CCC LXXXIX

En Pere Romeu féu relació que avia data X dies a·n Gosalbo Lopis que pach XIII sous X diners més an Romeu Lobet, major de dies.

En féu reclam lo dit Lobet a XXVII de març

353

1389, març, 18. [Sitges]

Empara. Pere Romeu fa empara a Guillem Riera de 7 florins del canvi de Mallorca.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.95v-96r

Digous, a XVIII de març

Fo feta empara a'n Guillem Riera a VII florins, e més si més na té, del cambi ^{f.96r} de Malorques, segons que féu relació en Pere Romeu, saig del castell de Sitges.

354

1389, març, 24. [Sitges]

Venda en encant. Bernat Alegre, batlle del castell de Sitges, a requesta dels jurats i de consell del seu assessor Ramon Oló, fa vendre 30 quarteres d'ordi de Llorenç des Castell, per raó de 96 sous de Barcelona que Llorenç devia a la vila de talles, obres i guaites, a més de 60 sous per haver trencat un bri de la tanca de la porta, tancada a requesta dels jurats.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.96r-v

Dimecres, a XXIIII de març de l'any M CCC LXXXIX, en Bernat Alegra, batla del castell de Sitges, a requesta dels jurats e de consey del discret en Ramon Oló, assessor seu en lo castell demuntdit, féu vendra XXX quarteres d'ordi d'en Lorenç des Castell, demandant los dits jurats XCVI sous barchelonesos, los quals lo dit Lorenç davia a la vila de tayes e de obres e de guaytes de temps passat d'obres de mur e de vall. E no lo accessor del dit castell, qui donà de consey al dit batla que, con lo dit en Lorenç agués trancat 1 bri de la tanca de la porta que era tancada a requesta dels jurats per les tayes e goyes e obres de mur e de vall, que n pagàs ^{f.96v} LX sous con de ampara trancada, e segons still e custum del dit castell. Per què foren vanudes a l'ancant per en Pere Romeu, corrador públich del dit castell, e foren liurades al procurador del dit castell, axí com a més donant, per preu de VII lliures e mig barcheloneses.

355

1389, abril, 10. [Sitges]

Requeriment i execució. Els jurats de la vila requereixen a Bernat Alegre, batlle del castell de Sitges, que els doni els diners de l'execució de l'ordi de Llorenç del castell, motiu pel qual el batlle va amb Romeu Llobet, menor de dies, a l'alberg d'en Llorenç, mesura l'ordi i l'entrega al procurador, que l'havia comprat. Amb els diners de la venda es paguen als jurats 90 sous i a l'Almoina 60 sous per l'empara trencada.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.97v

Disapte, a X d'abril de l'any demuntscrit, los jurats requeseren l'onrat en Bernat Alegra, batla del castell de Sitges, que ell los faés donar diners de la execució feta de l'ordi d'en Lorenç del castell, lo quall serà vanut a lur requesta. Per què de present, lo dit disapte, el ab en Romeu Lobet, manor de dies, entraren en l'alberch del dit Lorenç e lo dit en Romeu Lobet masurà lo dit ordi per nombra XXX quarteres e rabé-lo en Bernat Alegra per lo procurador qui ll'avia comprat, per preu de VII lliures e mig. E pagà'n als jurats XC sous e l'Almoina qui n'ach LX sous per ampara trancada del bri de la porta. E los jurats pagaren lo corrador e tirà l'ordi na Giberta e safrà el saig per preu de XVIII diners.

356

1389, abril, 10. [Sitges]

Venda en encant. *Berenguer Muntaner compra a Ferrer Messeguer 2 taules pel preu de 9 sous i 5 diners, per raó d'una quartera d'ordi de cens que li devia i una pastera amb peus.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.97v

Eodem die

Comprà en Berenguer Muntaner d'en Fferrer Messeguer II taules per XIII sous a X dies per preu de IX sous e V diners e per una quartera d'ordi que li davia de cens e per una pastera ab peus.

357

1389, abril, 26. [Sitges]

Convinència. *Miquel Company de Ribes, Francesc Collell i Monet Paulega, de la vila de Sitges, acorden fer una barca de 40 bòtes en els propers 3 mesos, sota pena de 50 lliures.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.99r-v

Dimarts, a XXVI d'abril

En Miquell Company de Ribes, en Ffrancesch Collell e'n Monet Paulega, de la vila del castell de Citges, tots III^s concordats, s'evengueren que dins III^s mesos primers vinents e contínuament següents hauran feta 1^a | ^{f.99v} barcha portant XL bòtes. E promateren cascú que pagarà cascú la sua part sota la terça part per aguals parts e que en res no vendran a menys. E promateren-ho sots obligació de tots lus béns generalment e posaren-se'n pena de L lliures barcheloneses cascú, la maytat de la dita pena goyada a la Elmoyna dels pobres de la Seu de Barchelona e l'altra maytat a la part ho parts obedientis. E per major fermetat, juraren-ho per Déu e per los Sants IIII^a Evangelis, ab lus mans corporalment tocats, totes les dites coses tanir e complir e en res no contrafer ho vanir en naguna manera.

358

1389, maig, 5

Debitori. *Pere Granada reconeix deure a Jaume Coll, major de dies, 50 sous de moneda de Barcelona de tern, que promet retornar en forma de most al raig del cup per les properes veremes, i si perden la collita, per Tots Sants. Es cancel·la el debitori en una data indeterminada.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.102v

359

1389, maig, 5. [Sitges]

Clam i empara. *Guillem Miró de Ribes es clama de Ferrer Messeguer de 13 sous que li deu de senalles i li són donats 10 dies. El mateix Guillem Miró fa emparar els diners que Martí Garcer deu a Simó [ses Preses], draper de Vilafranca, pels 9 sous que aquest darrer li deu de tirar vi.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.102v

Eodem die

Foren dats X dies a casa d'en Fferrer Messeguer, que dins X dies age pagats XIII sous a·n Guillem Miró del castell de Ribes, los quals li deu de senayes, que dins X dies primers vinents hage fet dret ho paga. E per los presents clams ferma dret per V sous, ectètera.

Eodem die

Lo dit Guillem Miró féu amparar los diners que Martí Garcer deu a·n Simon, draper de Vilaffrancha, lo qual Simon li deu IX sous per loguer de tirar vi, etcètera.

360

1389, maig, 16. [Sitges]

Elecció de càrrecs. *Jaume Camps, Martí Jordà i Pere Granada són elegits jurats del castell, amb els seus consellers, i també els mostassafs i els fiters.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.101r

Dicmenge, a XVI de maig de l'any M CCC LXXXIX

Foren elets jurats del castell de Citges lo dit terma en Jacme Camps, en Martí Jordà e·n Pere Granada des mas, e consellers d'en Jacme Camps, en Monet Carbonell e·n Pere Coll, e d'en Granada, son pare e·n Ponç Dalmau e d'en Jordà [...]⁶⁹

Ítem foren mostassafs en Arnau Dalmau e·n Jacmeça Illa. E fiters en Ferrando, en Pere Arayó e·n Pere Piquer. E tots juraren en poder del batla.

361

1389, maig, 21. [Sitges]

Empara. *Pere Romeu, saig, fa empara a Romeu Palou dels Solers dels blats que tenia als camps, a requesta d'Antoni Sparreguera, per raó de 21 sous 10 diners que li devia de cens.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.101r

A XXI de maig

En Pere Romeu, saig, féu relació que avia feta empara sobre tots los blats que avia en los camps a requesta de n'Anthoni Sparreguera an Romeu Palou des Solers per XXI sous X diners que li deu de ordi de cens.

⁶⁹ Manquen els consellers de Martí Jordà.

362

1389, maig, 28. [Sitges]

Venda en encant. Pere Romeu, corredor del castell de Sitges, ven diversos objectes en encant.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.101v

Divendres, a XXVIII de maig, fo venuda 1ª taça per axecació d'en Ponç Fferrer a X dies, la quall comprà en Bernat Alegra per preu de XL sous. En Antoni Fornels li o laxà.

Ítem fo venuda 1ª gramaya d'en Riera per axecació, la quall comprà en Bernat Alegra per preu de XVI sous e mig.

Ítem fo venuda 1ª vestadura de dona nova de drap masclat, la qual féu vendra na Guitarda des Portall e comprà-la en Bernat Alegra a X jorns, per preu de V florins.

Totes les demuntides robes foren venudes per en Pere Romeu, corrador del castell de Citges.

363

1389, juny, 3. [Sitges]

Debitori. Joan Bertran, del castell de Sitges, reconeix deure a Jaume Coll, major de dies, 12 florins d'or d'Aragó que li promet tornar en forma de most bo i fi o, en el cas de perdre la verema, retornar la mateixa quantitat en diners abans de Tots Sants.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.102r

Die joris III^a die junii

En Johan Bartran, del castell de Citges, confessa deura a·n Jacme Coll, major de dies, XII florins d'or d'Aragó, dels qualls li promés dar most bo e fi al raig del cup de la vanema de la viya de Sancta Maria e del terma sota pena del terç, sens tota requesta. E obliga'n tots sos béns e renuncia a tots alarchs e gràcies, *juravit predicta servarà*. E en cas que la vanema los perdés, que li agués a dar los dits XII florins a la primera festa de *Omnium Sanctorum*.

Fuit cancellata de voluntate partis.

364

1389, maig, 5. [Sitges]

Debitori. Pere Granada, del castell de Sitges, reconeix deure a Jaume Coll, major de dies, 50 sous que li promet tornar en forma de most bo i fi o, en el cas de perdre la verema, retornar la mateixa quantitat en diners abans de Tots Sants.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.102v

A V de maig de LXXXIX

En Pere Granada, del castell de Citges e manor de dies, confessa haver rebut per rahó de present d'en Jacme Coll, major de dies, L sous, dels quals li promés dar most al raig del cup a les primeres vanemes que vinguen bo e fi, e si les vanemes *se absit* se perdien, que'ls li ratrà a la festa de *Omnium Sanctorum* primera vinent. E promés complir totes les dites coses sots pena del terç sens tota requesta e obligà'n tots sos béns e per major fermat, jura-u per Déu, etcètera.

Fuit cancellata de voluntate partis

365

1389, juny, 7. [Sitges]

Crida. *Bernat Alegr, batlle del castell de Sitges per l'Almoina, a requesta dels jurats i proboms de la vila, mana posar ban sobre tothom qui entri en llauró d'altri sense llicència per collir herba, cargols o llenya, qui hi entri amb bestiar o qui passi per lloc conreat.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.102v-103r

Diluns a VII de juny del demuntdit any fo feta la crida següent

Ara hoiats tothom generalment què us fas a saber per manament de l'honrat en Bernat Alegra, batla del castell de Sitges per la honrada Elmoyna de la Seu de Barchelona, a requesta dels jurats e promes del dit castell, que null hom astrany ne privat no gos entrar en lauró ho proprietat conrohada d'altre sens licència d'aquell qui la possehex per cuylir erba ne caragols ne leya ne al-^{f.103r}tres coses, sots ban de II sous per persona e per cada vagada. Ítem que nul hom no gos metre nagun nodriment ho bastiar en loch conrohat, ne en rases, ne en loch hon no haia camí públich. E pagarà tota bèstia grossa e porç que seran atrobats en malafeta I sou per bèstia e per cada vagada, e tota bèstia menuda Vi diners. E que nul hom no gos passar per loch conrohat si camí no y ha, sota ban de II sous.

E són banes los pròmens següents, als quals és atorgada per lo senyor de gràcies del ban, que és de la Elmoyna la maytat, he són en Pere Granada des mas, n'Asbert Torra, en Bernat del Guayra, en Bossagay, n'Anthoni Cabot, n'Arayó, en Ffrancesch forner, en Domingo, en Johan Ffrancesch, en Pere Serrat, en Bernat Payró, en Bernat Pagès.

366

1389, juny, 7. [Sitges]

Prtéstec. *Gonsalbo Llopis, sastre, pren 6 florins de Bernat Alegr i 6 florins de Llorenç Guitart, els quals podran recuperar amb costures que en Gonsalbo faci.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.104r

En⁷⁰ Gosalbo Lopis, sastre, manlavà VI florins d'en Bernt Alegra e altres VI florins d'en Lorenç Guitart, e los quals li prestaren ab aytall convinència, que cascú d'els se pusquen pagar de custures que lo dit Gosalbo ffassa a cascú d'els, però que'ls dits prestants no pusquen demanar d'equests V anys primers vinents. Però que si lo dit Gosalbo sich partia per cor que no hic aturàs, que los dits prestants los pusquen demanar encunitinent. E per al dita obligació obliga si mateix e tots sos béns,

⁷⁰ *Al marge esquerre* pagà los VI florins d'en Lorenç. Ítem pagà los VI florins d'en Bernat Alegr.

mobles e inmobles, e ferma-u e jura-u e. Dóna fermançes en Pere Guitart, en Rumiçó Roig e'n Pericó Bosch, qui s'obligaren als dits XII florins a tornar per la forma desús dita sota pena del terç sens tota requesta, e fermaren sots obligació de lus béns.

Fuit cancellata de voluntate partis a XIIIII de julioll

367

1389, juny, 30. [Sitges]

Debitori. *Joan Bertran, del castell de Sitges, reconeix deure a Monet Roig del Pujol, del mateix castell, 34 lliures de Barcelona per raó d'un quarter de barca. El debitori és cancellat el 5 d'octubre del mateix any.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.103v

En Johan Bertran, del castell de Citges, confessa deura a'n Monet Roig des Pugoll, del dit castell, XXIIII lliures barcheloneses per rahó d'un corter de barcha, lo quall corter ha vanut lo dit Monet e lesquals XXIIII lliures lo dit Johan promés pagar al dit Monet d'aquest dia present tro a la primera festa de *Omnium Sanctorum*. E per la present obligació lo dit Johan obliga tots sos béns, movents e siens, renuncia a tots alarchs e gràcies que lo dit Johan pusqués enpatrar del senyor rey, de la senyora ho de lus officials, que en naguna manera no pusquen veler ne ajudar al dit Johan ne noura al dit Monet en naguna manera. E per major fermat, jura-u per Déu e per los Sants III^a Evangelis, ab les sues mans corporalment tocats, totes les dites coses e sengles tanir e complir e en res no contrafer ne vanir e naguna manera.

Fo cancellada a V dies de vuytubre de l'any M CCC LXXXIX *de voluntate partis*

368

1389, juliol, 8. [Sitges]

Requeriment. *Pere Company, de la Vilanova de Cubelles, requereix a Pere de Conamines, regent l'escrivania de la cort del castell de Sitges, que anul·li una comanda feta 5 anys enrere per raó d'una pedra anomenada cornalina.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.103v-104r

A VIII de julioll de l'any M CCC LXXXIX

En Pere Company, de la Nova de Cubelles, comparech denant mi, Pere de Conamines, regent l'ascrivania de la cort del castell de Sitges, e dix a mi, dit Pere, aytals paraules ho semblants: «Sènyer, jo fiu I comanda de L libres barcheloneses a'n Monet Clapers bé ha V anys proppassats, que en Pere Cuniera ^{f.104r} era⁷¹ procurador, e aquesta comanda se féu per l^a pedra appellada cornalina, que era bona a mall d'uys, per què'n fo gran castió entra ell e'll dit Guillem Batla, per què de la dita comanda los féu lavos obligació. Per què, sènyer, jo vuy que la dita comanda sia cassa e nulla e per tall com la dita obligació que lavós los féu de la dita comanda no's troba, fa-se'n aquesta scriptura, però que quant que⁷² la dita obligació sia atrobada vuy, que sia cancellada al dit Monet Clapers, qui lavós era batla».

⁷¹ Segueix batla ratllat.

⁷² quant que repetit.

369

1389, agost, 12

Venda. *Guillem Samar de Miralpeix, de la parròquia de Sant Pere de Ribes, ven a Bernat Alegre, del castell de Sitges, una peça de terra erma que té al terme de Sitges, al lloc del Codolet, per l'Almoina i de la qual reben els hereus de Bartomeu des Coll, àlies Gammundí, 9 quartans d'ordi de cens per Sant Pere i Sant Feliu, pel preu de 13 lliures i 15 sous de Barcelona de tern.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f.146r-148v

370

1389, setembre, 1. [Sitges]

Venda en encant i clam. *Es ven un cup del pubill de Pere Gibert, a requesta de Marc Crabei, de Vilafranca, pel preu de 9 lliures, 9 sous i 6 diners. El mateix dia Marc Crabei es clama de na Giberta ça Muga de 19 sous que li deu de drap.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.105r

Dimecres primer dia de setembre

Fo venut I cup del pubill en Pere Gibert ho de sos fils a X dies, per preu de IX lliures e IX sous e VI diners, lo quall fo venut a requesta d'en March Crabey de Vilaffrancha e lavan-la ell mateix.

Item eodem die lo dit March Crabey se clama de na Giberta ça Muga, de XIX sous los quals li deu de drap, etcètera.

371

1389, setembre, 6. [Sitges]

Comanda. *Romeu Roig i Gosalbo Llopis, sastres del castell de Sitges, reconeixen haver rebut de mans de Pere de Coromines 30 florins d'Aragó que esmerçaran en fil de seda i altres mercaderies per al seu ofici.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.105v

Diluns, a VI dies de setembre

En⁷³ Romeu Rog e en Gosalbo Lopis, sartres e del castel de Ciges, pregeran e reberen de mà del discret en Pere de Colomines XXX florins d'or d'Aragó, los quals prometen que esmercerien en fill ab sede e ab altres mercaderies nessesàries en lo lur ofici. E açò prometeren e juraren de retre bon conte e leyal de guay e de pèrdua d'aquí a la festa de Nedal primer esdevenidore e los dits nomenats de tornar los dits XXX florins en lo dit temps de Nedal en lo dit guay e en le pèrdua. Enperò si cas era que tos los dits diners se perderen, que éls que agesen a tornar al dit Pere de Colomines le

⁷³ *Al marge esquerre*, Pagaren a V de daembre XXXII sous. Ítem pagaren III florins e I sou . ítem pagaren II florins. Ítem mig florí.

meytat. E açò fermaren e juraren en poder de mi, en Girbau, e obligaren si e lus béns sots pena del terch sens tote requesta e cascun d'ells per lo tot.

372

1389, setembre, 26. [Sitges]

Debitori. *Martí Jordà i Pere Granada del mas, com a jurats del castell de Sitges, reconeixen deure a na Xifrena, del mateix castell, 25 florins d'or. Es cancel·la el debitori el 14 de novembre del mateix any.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.108r

En Martí Jordà, en Pere Granada des mas, axí com a jurats del castell de Sitges, reberen de na Saura Xifrena del dit castell XXV florins d'or, los quals lo promateren tornar d'aquest dia present tro a la primera festa de Nadall sots pena del terç, etcètera.

Fo cancellat a XIII de noembre

373

1389, octubre, 1. [Sitges]

Caució i lloació. *Jaume Camps dóna caució per qualsevol qüestió que Miquel Company i Bernat Gausech puguin tenir sobre el comprador d'una barca que Jaume Camps li vengué a València, la qual era entre ell, Miquel Company i Bernat Gausech. A continuació, Company i Gausech aproven el que havia fet Jaume Camps.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.108r

En Jacme Camps vané 1ª barcha a Velència per preu de XL lliures, la quall era entra ell, en Bernat Gausech e'n Miquellet Company, e donà caució que si nagú hi feya qüestió ne damanda, que agués lo dit Jacme Camps a defensar lo comprador a ses pròpies massions. En Miquellet Company e'n Bernat Gausech, per la lus part, an loat e aprovat tot ço que lo dit Jacme Camps avia fet per la lur part. E noresmenys cascú d'els an feta semblant obligació al dit Jacme Camps per la lur part.

Fet fo lo primer dia de vuytubre de l'any M CCC LXXX nou

374

1389, desembre, 16. [Sitges]

Ban. *Pere Granada, major de dies, fa metre ban a totes les gallines que facin danys al seu camp.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.110r

A XVI de daembra

En Pere Granada, major de dies, féu metre ban a totes gallines qui li facessen dan al seu camp de v sous per cada vegada

375

1389, desembre, 21. [Sitges]

Venda. *Asbert Torre ven a Bernat Robert, del castell de Sitges, 2 quarteres de forment, 1 d'ordi i 1 de blat avenós, per sembrar el mas de Robert de la Sitja, pel preu de 53 sous.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.110r

A XXI daembra

En Asbert Torra vané a'n Bernat Robert, del castell de Citges, per sembrar al mas d'en Robert de la Citge, II quarteres de forment e 1^a d'ordi e altra de blat avenós per preu de LIII sous, los quals promés de pagar a la festa primera vinent de Senta Margali<da> del mes de julioll, sots pena del terç sens requesta, etcètera.

376

1389, desembre, 21. [Sitges]

Debitori. *Joan Bertran, la seva muller Nicolaua i en Llorenç Guitart, del castell de Sitges, reconeixen deure a Monet Roig del Pujol 40 lliures de Barcelona, per raó d'una part d'una barca.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.110r-v

Diluns, a XXVI de daembra del dit any

En Johan Bartran e na Nicolaua, muller sua, e'n Lorenç Guitart, tots del castell de Citges, promateren pagar a'n Monet Roig des Pugoll XL lliures |^{f.110v} barcheloneses d'aquest dia present tro a la festa de Sent Johan de juny primer vinent, ço és en Johan Bertran e sa muller XX lliures e'n Lorenç Bartran altres XX lliures. E açò promateren sots pena del terç a requesta de V jorns, los quals deuen al dit Monet per rahó d'una part de barcha que compraren del dit Monet. E per açò tanir e acomplir, obligaren-na totes lurs béns, siens e movens, e renunciaren a tots alarchs e gràcies. E per major fermat, juraren-ho per Déu e per los Sants IIII Evangelis, etcètera.

377

1389, desembre, 28. Sitges

Comanda. *Miquel Company, fill de Miquel Company, difunt, del terme de Ribes, habitant de la vila de Sitges, reconeix haver rebut en pura comanda i dipòsit de Bonanat Company, germà seu, 55 lliures de moneda de Barcelona de tern, que promet tornar-li de seguida els les demani.*

ACB, Pia Almoina, Testaments, segle XIV-XV, II, 1390, 1v-2r

Sit omnibus notum quod ego, Michael Company, filius Michaelis Company, quondam, termini castri de Ripis, habitans intus villam castri de Citgiis, ex certa sciencia, confiteor et recognosco vobis, Bonanato Company, fratri meo, habitatori in dicto termino castri de Ripis, quod habui et recipi a vobis et teneo in vestra pura comanda seu puro ac plano deposito vestro quinquaginta

quinq[ue] libras monete Barchinone de terno, super quibus renuncio excepcioni non numerate peccunie et comande predicte a vobis non habite et non recepte et doli mali et accioni infrascriptum et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Conveniens et promitens vobis quod predictas quinquaginta quinq[ue] libras dicte monete solvam et restituam vobis vel vestris aut cui vel quibus vos volueritis loco vestri incontinenti cum a vobis vel vestris fuero requisitus, sine omni dilacione, excusacione, excepcione et absque omni dampno et missione vestri et vestrorum. Et quod restituam et solvam vobis vel vestris ad vestram voluntatem siquas missiones, dampna et interesse vos vel vestris facietis vel suscumbitis quoquomodo pro predictis quinquaginta quinq[ue] libras dicte monete, petendis, exigitur et habendis et credatur vobis et vestris super ipsis missionibus, dampnis et interesse plano et semplici verbo vestro, nullo alio probacionum genere requisito. Et pro hiis complendis et firmiter actendendis, obligo vobis et vestris mei personaliter et omnia bona mea, mobilia et immobilia, habita et habenda, ubique sint. Renuncians quantum ad hec beneficio novarum constitutionum et dividendarum accionum et epistole Divi Adriani et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus.

Actum est hoc intus villam castri de Citgiis, vicesima octava die mensis decembris, anno a Nativitate Domini millesimo trescentesimo nonagesimo.

Sig+num Michaelis Company predicti, qui hec laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Guilelmus Mir et Ffrancischus Company, omnes ville de Citgiis.

Testes Ferrarius de Claperiis, rectori Sancti Saturnini de Collosabatelli, Garaldus Parera et Johannes Sarculini.

378

1389, desembre, 28. Mas de la Sitja, Campdàsens

Inventari. *Arsenda, viuda de Bartomeu Robert de la Sitja, del terme del castell de Campdàsens, parròquia de Santa Tecla de Sitges, que posseeix tots els béns que foren del seu marit, com a hipoteca del seu dot i esponsalici i altres drets que li pertanyen per les Constitucions generals de Catalunya i costums de Barcelona, i usufructuaría dels béns del marit per raó del llegat per ell a ella fet, per evitar qualsevol frau, demana que signi fet inventari en presència d'Asbert Torra, batlle del castell, i Francesc Messeguer, saig, i testimonis cridats, a l'entrada de la casa del mas del dit marit seu, que és al terme del castell de Campdàsens.*

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss. XIV-XV, II, 1390, f.2r-v

In Dei nomine. Noverint universi quod ego, Arsensis, uxor Bartholomei Ruberti de la Citga, quondam, termini castri Campiasinorum, parrochie Sancte Tecle de Citgiis tenens et possidens omnia et singula bona que fuerunt dicti quondam mariti mei, michi obliquata et hypothecata pro dote et sponsalicio et aliis iuribus meis iuxta constitutionem Cathalonie generalem et consuetudinem Barchinone ac eciam usufructuaria in bonis dicti mariti mei quondam ratione leguati michi a predicto marito meo quondam michi facti in eius ultimo testamento propter doli, maculam evitandam omnemque fiandis suspicionis collendam et ne bona hereditatis dicti mariti mei quondam occultari valeant seu aliquo modo deperdi et eciam uti valeat et guaudere a iuribus et privilegiis a iure intraductis et hoc signo venerabilis Sancte Cru+cis hic inposito de hiis que in dicta hereditate seu bonis eiusdem inveni presens inventarium seu reportorium facere procuravi in hanc modum.

Primo namque inveni in presencia Asberti Torra, baiuli dicti astri et Francischi Massaguerii, sagionis eiusdem castri et testium infrascriptorum ad hoc speciliter vocatorum in domo intrate mansi dicti mariti mei qui est scitus infra terminos dicti castri Campiasinorum, unum *cànter* terre, item unam cauleriam fractam, item unam cassam fractam, *tres càvechs et unum feç*, un banchum, sex perabsides fusteas et sex cisorios fusteos pervos et unum magnum *de tayar*, unum archibanch disruptum suum

cohopertorio modice valore, unam pasteriam cum suo cohopertorio, unam serram pervam, unam palenyam pervi valore, duos *sedaços de perras* pervi valore, quasdas mapas pervi valore, unum stagnime pervi valore, unam guarbellam pervi valore, unam portadoram pervi valore, unum quartanum fustis, duos ferros *petits* causa coquinandi, unam ollam terre et unam cassolam terre pervi valore, unum citrillum terre, unam gerram terra maleram, viginti forchos alleroum, unum fexum palmarum, septem latas palum *de miyancer*, quatuor faus causa siccandi blada, unum *forrayat* et duas armellas aratri, unum triben fractum perui valore, unum *trosset de cuyr de avarques*, tres cucurbitas parvas, unum salonom terre, unum *cloquar* fustis causa escudelandi, unam cohopertoriam terre, unam caseriam causa tenendi caseos, duo morteria fustea parva modice valore.

In domo camere dicti defuncti inveni octo feixa palmarum, unam gerram olieram cum modico de oleo, unam duodenam sanalliarum palium, unam saquam in qua erat una quarteria et media farine *de mastay*, una gerram terre olieram, unam arnam modice valore, unam tabulam cum pedibus, unum quartanum *de glans*, unam sanallietam cum medio quartano de sale, tres latas palme, duas butas de mena bonas et aliam modice valore, aliam butam modice valore, unum cup tenoris |^{f.2v} decem saumatarum vel circa, unum banchum *de cup*, unam sanalliam in qua erant duo quartana *de ciurons*, unam arnam novam, unam techam pervam planam in qua erant diversa instrumenta publica, in uno dobrerio, duas portadoras in quibus erat una quarteria frumenti parvum minus, tres quarterias *de mastay* que erant in una dicartum butarum de mena, unum lectum parvi valore in quo erant duo capçalia modice valore et unum lodicem novum et alium lodicem parvi valore, unum librellum tere, unam guonellam de burello dicti mariti mei, aliam guonellam burelli parvi valore, aliam guonellam burelli que fuit vendita Raymundo Payroni, ville de Citgiis, precio viginti solidorum et sex, mediante Petro Romey, sagioni de Citgiis, pro solvendo sepulturas dicti mariti sui, quasdas caligas albas parvi valore, unum capucium lividum modice valore, unam gramasiem lividam parvi valore, unam corrigiam parvi valore et unum marçupium de corici in quo erant sex denarii, unum ensem modice valore, unam sarriam *de palma*, quatuor quartanos *de guixes* que erant in una gerra terre, unam astoram palmam, unam capam *de prozill* parvi valore, septem latas *de miganes*, unum manill et unum manutegium.

Inveni in domo estabule dicti mansi unam asinam de pilo nigro cum suo *bast*, tres boves de pilo virmilio quorum unus set senex vel veterus et unum aratrum cum duabus reys et una clavia ferreri, unam axiam et unam podadoram parvi valore, quadraginta *cabres*, unum porchum et unam porcellam *de nodrir*, tres pullas et unum guallum, unam palam *de forn*, unam rasoram *de pastera*, quindecim *cases de abeyas* et una que est valde *febla*.

Hec igitur bona que dicta sunt et non alia inveni in dicta hereditate protestans quod si decetero potero scire aut invenire aliqua alia bona predicta pro dicta hereditate facienda huic instrumento addam vel isto perfecto aliud faciam omni dolo et ffraude cessantibus. Et ut predicta maiori gaudeant firmitate vero vi nec dolo sed sponte iure per Dominum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta predicta omnia et singula actendere et complere, tenere et observare et in aliquo non contravenire iure aliquo causa vel eciam ratione.

Actum est hoc intus mansum dicti defuncti vicesima octava die mensis december, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo nonagesimo.

Signum Arsendis predicte que hec laudo, firmo et iuro.

Testes huius rey sunt Bartholomeus Roberti, Petrus Tarçii et Bernardus Ruberti, frater dicti defuncti, omnes parrochie Sancte Tecle de Citgiis.

Venda. *Miquel Company, fill de Miquel Company, difunt, del terme del castell de Ribes, ven a Francesc Ortolà, de la vila de Sitges, mitja barca seva, anomenada Sant Nicolau, que té a la platja de Sitges, amb tots els seus aparells, pel preu de 52 lliures i mitja.*

ACB, Pia Almoina, Testaments, segle XIV-XV, II, 1390, f.2v-3r

In Dei nomine. Sit omnibus notum quod ego, Michaell Company, filius Michaelis Company, quondam, termini castri de Ripis, per me et meos presentes atque futuros, vendo et ex causa venditionis concedo vobis, Ffrancischo Ortolani, ville de Citgiis, et quibus velitis, medietatem integrerter cuiusdam barche mee vocate Sent Nicholau, quam ego nunc de presenti habeo infra plagam de Citgiis, cum omnibus et singulis aparatus et exercitibus suis universis et sibi pertinentibus. Hanc autem vendicionem facio vobis et vestris et quibus velitis de medietate integrerter ipsius barche sicut melius dici potest et intelligi ad salvamentum et bonum intellectum vestrum et vestrorum, constituentes inde vos et vestros dominos et procuratores, ut in rem vestram propriam, ad faciendum vestre libitum voluntatis. Pro precio vero predictorum que vobis vendo dedistis et soluistis michi ad meam voluntatem quinquaginta duas libras et media monete Barchinone de terno, super quibus renuncio excepcioni non numerate et precii predicti non habiti et non recepti et legi que subvenit deceptis ultra dimidiam iusti precii et excepcione de dolo malo et accioni infrascriptum et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Dans et remitens vobis et vestris, siquid hec que vobis et vestris vendo plus modo valent vel amodo valebunt precio supradicto, promittentes vobis et vestris quod predicta que vobis et vestris vendo faciam vos et vestros habere, tenere et possidere contra omnes personas, iure vestre proprie empacionis et quod tenebor vobis et vestris de eviccione eorum et leguali guarencia. Et pro hiis complendis et firmiter actendendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea, mobilia et immobilia, habita et habenda, ubique.

Actum est hoc intus villa castri de Citgiis, trecesima die mensis decembris, anno a Nativitate Domini millesimo trescentesimo nonagesimo

Sig+num Michaelis Company predicti, qui hec laudo et firmo

Testes huius rey sunt Jacobus sa Yilla, faber, et Guilelmus Rubey del Puyoll, termini castri de Cigiis

380

1390, gener, 5. [Sitges]

Debitori. Romia Roja, víuda de Berenguer Roig, Romeu Roig, fill seu i sastre, i Gonsalbo Llopis, sastre, i la seva muller (de la qual no s'indica el nom), reconeixen deure a Pere de Conamines, prevere procurador del castell de Sitges, 20 florins d'Aragó.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.110v

v^a die mensis januarii

Item domina Rumia Roge, uxor Berengarii Roig, quondam, et Romeus Rubey, eius filius, sartor, et Guonsalbo Lopis, sartor, et uxor eius, quibet eorum insolum et pro toto, promisserunt et confessi fuerunt debere discreto Petro de Condaminis, prebitero procuratori castri de Citgiis, viginti florenos Aragonie, quos sibi promiserunt solvere sub pena tercii in proximo venturo festo Carnisprimi quadragesimo, omnibus dilacionibus retroactis. Et pro predictis complendis, quilibet eorum insolum et pro toto, obliguarunt se personaliter et omnia bona sua et renunciarunt omnibus legis, rationibus et consuetudinibus contra hec venientibus. Et dicte domine renunciarunt doti sue et sponsaliciis quantum ad hec et omni alii iuri et rationi contra hec venientibus.

Fuit cancellata de voluntate partis.

381

1390, gener, 5. [Sitges]

Arrendament. *Pere de Quart arrenda a Bernat Poderós 2 vinyes a 3 anys, a canvi de la verema i el preu de 6 lliures.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.111v

En Pere de Quart vané a'n Bernat Poderós II vinyes a III anys, rebent vanema de cascun ay, axí que·ll dit Bernat Poderós aia III asplets. E per preu de les dites II viyes, lo dit Poderós aia a pagar VI lliures barcheloneses, la maiytat en la primera festa de *Omnium Sanctorum* et l'altra maytat a la fi del temps dels dits III anys. E que lo dit Poderó<s> aia a pagar de Sent Pere e Sent Faliu primer vinent a un ay, per la vinya que és als Ferrers, I quartera d'ordi, e per aquella des Companys I^a quartera d'ordi e mig de forment. Aquest cens aia a pagar e que les dites II viyes sien ben podades e cavades cascun any per lo dit Poderós. E açò lo dit Poderós promés complir e atendra e pagar les dites VI lliures en los dits termes, sots pena del terç.

382

1390, gener, 12. [Sitges]

Debitori. *Bartomeu Robert, del castell de Sitges, reconeix deure a Pere Roig, del mateix castell, 16 lliures i mitja de Barcelona per raó de préstec i a en Pere Granada 11 lliures. Es cancel·la l'escriptura el 30 de gener del mateix any.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.111r

Barthomeu Robert del castell de Citges confessa deura a'n Pere Roig, del dit castell, XVI liures e mig barcheloneses, les quals li a prestades e les quals lo promés pagar d'aquesta dia present tro per tot aquest mes de janer, a requesta de V dies aprés la que·ll dit Bartomeu serà request per lo dit Pere Roig, e sots pena del terç. E obligan tots sos béns mobles, etcètera, e per major fermetat jura-u per Déu e per los Sants IIII^a Evangelis ab les dues mans coporallment tocats totes les demundtides coses tanir e complir e en res no fer contra.

Fuit cancellada de voluntat partis a XXX de janer.

Eodem die

Bartomeu Robert féu semblant obligació a'n Pere Granada, primer de XI liures aytall com al demunt dit Pere Roig, les qualls XI liures li a adar sens requesta d'aquest dia present tro a Carnestoltes primervinents.

Fuit cancellata de voluntate partis.

383

1390, gener, 13. [Sitges]

Acord. *Guillem Riera, d'una banda, i Ferrer Messeguer i el seu fill Antoni, de l'altra, renuncien a tots els drets que es puguin reclamar mítuament.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.111r

Digous

Digous, a XIII de janer de l'any M CCC LXXXX, renunciaren al canvi en Guillem Riera d'una part e'n Ferrer Massaguer e n'Anthoni, fill del dit Ferrer Messeguer, que renunciaren a cartes e a tots drets que hi pusquesssen demanar ans se reteren lo contracta la I a l'altro de tot. E noresmenys, juraren-ho per Déu e per los Sants III^a Evangelis, ab lus mans corporalment tocats, en res no contravanir ab volentat del procurador.

384

1390, gener, 17. Ribes, palau del castell

Establiment emfítetic. Pere Paret, rector de l'església de Sant Esteve de Salses, procurador de Ramon d'Escales, bisbe de Barcelona, estableix en emfiteusi a Bernat Muller, del terme del castell de Ribes, per tal que ho millori, el mas des Carro, amb totes les seves honors, possessions, arbres i planes que hi ha, que el bisbe té per lliure i franc alou com a senyor de Ribes, situat al terme del castell de Ribes, amb la condició que siguin homes, propis, solius i afocats del bisbe, a cens d'un parell de capons per Nadal, dues terçones d'oli i sis garbes en temps de sega, 5 quarteres i mitja de blat per Sant Pere i Sant Feliu i 4 ous per Pasqua. Es paguen 5 sous de moneda de Barcelona de tern en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, 1390, f.8v

385

1390, gener, 17. Ribes, palau del castell

Definició. Romeu Sanç, fill i hereu universal de Romeu Sanç, del terme del castell de Ribes, renuncia a favor del bisbe de Barcelona al mas de Romeu Sanç de Soriguera, sota domini i alou del bisbe, perquè és inútil i danyós per a ell

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, 1390, f.9v-10r

386

1390, gener, 17. Ribes, palau del castell

Establiment emfítetic. Pere Paret, rector de l'església de Sant Esteve de Salses, diòcesi d'Elna, procurador general de Ramon d'Escales, bisbe de Barcelona, estableix en emfiteusi a Bernat Serra, del terme del castell de Ribes, un mas anomenat de Soriguera, que antigament fou de Romeu Sanç, amb totes les possessions, arbres i plantes que hi ha, que el bisbe té en lliure i franc alou com a senyor de Ribes, amb la condició que siguin homes propis, solius i afocats i que paguin cada any de cens 2 quarteres de blat per Sant Pere i Sant Feliu, tres garbes en temps de sega i 15 sous per Nadal, i hagin de fer al bisbe les servituds tant rústiques com altres que els homes d'aquell castell acostumen a fer. Es paguen 5 sous de moneda de Barcelona de tern en concepte d'entrada.

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, 1390, f.10r-11r

1390, gener, 31. Sitges

Venda de censal mort i de violari. *Berenguer Puges i la seva muller Maria, del terme del castell de Ribes, venen a Asbert Torra, de la vila del castell de Sitges, un censal mort de 5 sous de moneda de Barcelona de tern i un violari de 9 sous per les vides d'Asbert Torra i Berenguer Puges, pel preu total de 7 lliures i 3 sous de moneda de Barcelona de tern.*

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss. XIV-XV, II, 1390, f.12r-14r

In Dei nomine. Noverint universi quod nos, Berengarius Puges et Maria, eius uxor, termini castri de Ripis, gratis et ex certa sciencia per nos et nostros presentes atque futuros vendimus et ex causa vendicionis concedimus vobis, Asberto Torra, ville castri de Citgiis, et vestris et quibus velitis, perpetuo quinque solidos monete Barchinone de terno censuales anuales, rendales et perpetuales, habendos et percipiendos per vos, et vestros et quod volueritis, perpetuo in modo tamen percepcione francos et quithios ab omnibus muneribus, questiis, exaccionibus, realibus, vicinalibus et serviciis ac contribucionibus quibuscumque, et ab omnibus eciam emparis, marchis et aliis quibuscumque impedimentis, et ab omnibus missionibus eciam et expensis vestri et vestrorumque a nobis et bonis nostris privilegiatis et non privilegiatis, habitis et habendis, scilicet a die presenti ad unum annum primum venturum et continue sequentem et deinde singulis annis propter in dicto termino intus habitacionem vestram quam habetis intus dictam villam de Citgiis.

Item per nos, et nostros presentes atque futuros, gratis et ex certa sciencia vendimus et ex causa vendicionis concedimus vobis, dicto Asberto Torra, et vestris et quibus volueritis, et ordinaveritis vobis vel vestro aut alia stitueritis, novem solidos monete Barchinone de terno ad violarium toto tempore vite naturalis vestri, dicti Asberti Torra, et mei, dicti Berenguarii Puges, et alterius nostrorum qui supervixerit alteri, per nos et nostros solvendos et aportandos ac eciam teadendos vobis et vestris et causam inde a vobis habentibus salve et secure intus dictam habitacionem vestram quam habetis intus dictam villam nostris propriis missionibus et expensis et ad nostri rossegum et fortunam et similiter de pensione dicti censualis mortui. Intendimus promitere quodquidem violarium promitimus vobis et vestris solvere a die presenti qua presens conficitur instrumentum ad unum annum primum venturum et postea quolibet anno toto tempore vite naturalis nostrorum amborum, scilicet mei, dicti Berenguarii Puges, et vestri, dicti Asberti Torra, et alterius nostrorum qui supervixerit aliter, ut est dictum, franchos siquidem et quithios ab omnibus questiis, exaccionibus, donis, servitibus, foguatiis, et franchos eciam et quithios ab omnibus emparis, marchis, contradiccionibus et impedimentis, et ab omnibus eciam missionibus vestri et vestrorum solvendos anno vobis et vestris inde dicti termino, die et a data intus dictam habitacionem vestram quam habetis in dicta villa de Citgiis⁷⁴ quoquidem violarium cum dicto censuali morto assignamus e assecuramus vobis, dicto Asberto Torra, habenda seu habenda in et super omnibus et singulis bonis nostris, mobilibus et inmobilibus, habitis et habendis.

Hanc autem vendicionem facimus vobis, dicto Asberto Torra, et vestris et quibus velitis, de predictis censuali mortuo et violario, pure, libere et absolute, sicut melius dicit potest et intelligi, ad comodum et utilitatem vestri et vestrorum, promitentes vobis quod de dictis censuali mortuo et violario seu de pensionibus eorundem trademus vobis vel cui vos volueritis corporalem posseccionem, seu quasi, quam posseccionem vestra ^{f.12v} propria auctoritate apprehendere possitis, et ipsam penes vos retinere et de eadem facere vestras voluntates ego non enim instrumentum constituimus nos predictam que vobis vendimus pro vobis et vestro nomine possiedere, vel quasi, scientes quod de iure ille possidet rem cuius nomine possidetur. Promitimus eciam quod restituemus et solvemus vobis siquas missiones, dampna vel interesse vos vel vestri fecitis vel sustineritis pro dicti —censualibus— pensionibus dictorum censualis mortui et violarii, petendo et habendo a dictis suis terminis in antea in totum vel in partem, super quibus missionibus volumus vobis vel vestris credi simplici verbo vel saltim nulla alia probacione requisita. Promitimus

⁷⁴ solvendos anno vobis et vestris inde dicti termino, die et a data intus dictam habitacionem vestram quam habetis in dicta villa de Citgiis, *afegit a la interlínia*.

eciam vobis quod quencumque contigerit ipsum violarium finiri post mortem corporalem nostrorum, dictorum Berengarii Puges et Asberti Torra, quod ex tunc solvemus vobis totum id quicquid et quantum pro rata temporeis aut alia debatur vobis vel vestris de violario supradicto. Promitimus eciam nobis quod pro unaquaquam die qua distulerimus seu tardaverimus vobis et vestris solvere predictis pensiones post eorum terminos apud dictam habitacionem vestram quam habetis in dicta villa de Citgiis dabimus et solvemus vobis et vestris aut nuncio seu procuratori vestri et vestroum, pro salario cuiuslibet diey qua tardaveritis et die qua vos vel vestri iuveritis seu transmisseritis mecum seu procuratorem vestrum, pro petendo seu habendo dictas pensiones seu partes earundem post terminum solucionis ipsius apud habitacionem meam dabimus et solvemus vobis et vestris quolibet die tres solidos monete Barchinone de terno. Pro precio autem huius vendicionis habui et recepi a vobis septem libras et tres solidos monete Barchinone de terno, super quibus renunciamus omni excepcioni dicte peccunie non numerate et non recepte et doli et precii predicti a vobis non habiti et non recepti et legi que subvenit deceptis ultra dimidia iusti precii et excepcioni doli, mali et accioni infactum et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Et damus et remitimus vobis et vestris siquid predicta que vobis vendimus plus modo valent vel valebunt a modo precio antedicto. Insuper, convenimus et promitimus vobis quod predicta omnia et singula que vobis vendimus facimus vos et vestros et causam a vobis inde habente habere, tenere, possidere et eciam recipere a nobis et super bonis nostris habitis et habendis sub formis predictis in pace contra omnes personas. Promitimus eciam vobis et vestris teneri firmiter ex causa huius vendicionis de eviccione et de leguali guarancia eorundem et si forssam pro tempore questio aliqua vel demanda mota fuerit in predictis que nobis vendimus seu contradiccio aliqua vobis vel vestris facta fuerit in receptionem dictarum pensionum dictorum censualis mortui et violarii quonius ipsas habere non possetis, promitimus vobis quod nos vel nostri incontinenti oponemus vos defensioni vestri et vestrorum. Et respondendibus et satisfaciemus pro vobis et vestris cuilibet querelanti^{f.13r} inde vel querelantibus. Et agemus et ducemus in nos causam et causas nostri [+5]mptibus et expensis a principio licet vel litium usque ad finem et vos et vestros [+6] omnibus et singulis servabimus penitus suum dampno vel vos et vestri possitis in vos ipsos agere et ducere causam et causas et hoc sit in eleccione vestri et vestrorum. Et si vos vel vestri eligeritis ipsam causam seu causas ducere per vos ipsos promitimus vobis resituere omnes missiones et expensas ac eciam dampna per vos⁷⁵ et vestros circa lites factas et fiendas ac instrumentata et totum id quicquid et quantum a vobis evictum fuerit de predictis super quibus omnibus volumus quod credatur vobis vel vestris sumplici iuro vestro vel vestrorum nulla alia probacione requisita quos autem iurum vobis et vestris deferimus nunc pro tunc et pro delato volumus illud haberi illis vero legibus loquentibus quod defendes alicui iurum aut sui prestacione <posse> revocari et omnibus eciam quibuscumque iuribus et legibus contra predicta facientibus et obstantibus nullo modo quia ipsis omnibus quo ad hoc penitus renunciamus et pro predictis omnibus et singulis complendis et firmiter actendendis obligamus vobis et vestris nos personaliter et omnia bona nostra et utrique nostrum, mobilia et immobilia habita et habenda ubique et renunciamus ex certa sciencia quantum ad hoc novum constitutioni et beneficio dividende accionis et especiale Divi Adriani, et beneficio eciam cedendarum accionum et iurum cuicunque consuetudini prohibenti penam dari et solui et resolucionem dampnorum et interesse fieri. Et iuri suum legi dicenti quod pena semill exacta amplius exigit non potest et iuri suum legi dicenti quod personam liberam loco obsidi vel usatici pro peccunia vel alia non posse derimiri. Et iuri dicenti quod quis frusrt pro pena promissa laborat post neguocium transactum vel post receptionem sortis vel partis principalis nisi partibus placuerit et iuri dicenti quod qui cum iuro promitti non videtur perincasse si ex concessa sibi causa hoc desservit. Et auctentice hoc ponite Codice de solucionibus qua cavetur quod debitor solvens immobilia creditor pro peccunia vel de mobili quod non habet dando in solucionem immobilia liberantur et auxilio seu beneficio ne quis condempnetur in quantum facere potest habita ratione ne egeat causa quo locum haberet de quibus omnibus confitemur nos fore certificados et cuicunque usatico vel consuetudini ac iuri prohibenti animalia aratoria vel instrumenta laborandi pro debito pignorari. Renunciamus eciam espacio sex mesium et alterius temporis quod datur debitoribus pro vendendis honoribus et espacio quatuor mensium quod a lege indulgetur condempnatis in personali accione. Et espacio decem et plurium dierum quod conceditur pro pignorinus faciendis. Renunciamus eciam quantum ad hoc omni privilegio

⁷⁵ Segueix ratllat et vestros ipsos promitimus vobis constituere omnes missiones et e.

gracie et elongamenti et supercedimenti et guidatici obtentiset obtainendis a domino rege et a quacumque^{f.13v} persona potesta [±6] privilegia et gracias concedendi. Et ego eciam Maria, cerciorata de iure meo per notarium infrascriptum, renuncio quantum ad hoc ex certa sciencia beneficio Velleiani Senatus Consulti, et eciam quo ad obligacionem bonorum dicti mariti mei doti meo et sponsalicio meo et iuri ypothecarum mearum, quod vobis et vestris quantum ad predicta ex pacto remito, et auctentice «si qua mulier» que est Codice ad Velleyanum, qua auctentica cavitur quod quam muler se obligat cum marito vel obligacioni mariti consenserit quod huiusmodi obligacio vel consensus non valet nisi manifestes probetur peccuniam ipsam ipsius mulieris utilitatem fore converssam et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugantibus et renunciamus omnes in simul consuetudini contra hec repugnantibus et renunciamus omnes insimil consuetudini Barchinone dicenti quod cum sint duo vel plures debitores in aliquo debito, licet in solum oliguati quod unusquisque eorum non tenentur nisi pro parte sua nisi alii sint absentes vel non solvendo existentes et omni alii iuri contra hec venienti. Promitimus eciam nobis quod de predictis nec de infrascriptis non firmabimus vobis nec vestris ius nec causabimur vobiscum nec oponemus aliquam deducionem nec aliquam causam contrariam ad predicta nec aliqua cercia seu iudex teneatur seu debeat ipsa recipere. Nos enim renunciamus omnibus auxiliis supradictis et aliis omnibus iuribus quibus nos possemus iurare in predictis et aliis eciam comissis vel non solutum vel non nichilominus nos et nostri teneamur et compellamur ad faciendum et complendum omnia supradicta et nos et nostri possimus distingi ad faciendum supradicta omnia ac si essemus condempnati per definitivam sentenciam et que in rem transiverit iudicatam nos enim renunciamus quantum ad hoc privilegio fori nostri quo ad iureddicionem venerabiis baiuli castri de Ripis vel eius locumtenentis et curie sue et iudicium assessorum eiusdem ita videlicet quod ipse baiulus vel eius locumtenens per se et suos sagionis ac nuncios possit ac teneatur nos et nostris compellere et compelli facere ac distingere ad faciendum et complendum omnia et singula supradicta. Et curia et iudex aliquis in alleguaremus nos vel nostri licet invitox vos teneatur remitere ad examen et compulsaione dicti baiuli castri de Ripis et curie sue predice cum a dicto baiulo vel eius locumtenete fuerint requisiti. Et est sciendum quod nos scripsimus vobis predictas pensiones censualis mortui et violarii, sub pena terci, in libro curie dicti baiuli castri de Ripis, cui scripture terci nolo fieri preiudicium propter presens instrumentum vendicionis vel presenti instrumento propter dictam scripturam terci, sed quolibet ipsarum in suis permaneant viribus et valore, et vos et vestri possitis uti predictis caucionibus et qualibet ipsarum, prout volueritis et vobis magis placuerit faciendum. Et ut predicta maiori guaudeant firmitate, non vi nec dolo sed sponte iuramus nostris corporaliter tacta predicta omnia et singula actendere et completere tenere et observare et in aliquo non contravenire iure aliquo casua vel etiam ratione hec igitur^{f.14r} omnia et singula que dicta sunt facimus, pasciscimur et promitimus vobis, dicto [Asberto] Torra, et vestris, et vobis eciam notario infrascripto, tanquam publice persone, pro et pro aliis eciam personis quarum interest et interererit recipienti et pasciscenti ac eciam legitime stipulanti.

Actum est hoc intus villam castri de Citgiis, ultima die mensis ianuarii, anno a Nativitate Domini millesimo trescentesimo nonagesimo.

Sig+num Berengarii Puges, Sig+num Marie, eius uxor, predictorum, qui hec laudamus et firmamus atque iuramus.

Testes huius rey sunt Raymundus Burrull de Ripis, Raymundus Bardina dels Guassons et Romeus Rubey, sartor de Citgiis.

Definició. *Bartomeu Robert, de la vila del castell de Sitges, hereu universal del seu oncle Guillem Robert, renuncia a favor de Pere Aranyó i de la seva muller Elisenda, que primer va ser muller de Guillem Robert, a totes qüestions, peticions i demandes contra ells, per raó dels béns immobles que Elisenda va rebre del seu primer marit, a canvi de 15 florins d'Aragó.*

ACB, Pia Almoina, Testaments, ss.XIV-XV, II, 1390, f.14r-v

389

1390, febrer, 19. Sitges

Requeriment. *Joan Pellicer de Vilafranca compareix davant la cort del batlle i declara al procurador de l'Almoina que havia portat a Sitges, en nom del seu companyó Guillem Mestre, de Vilafranca, 300 quarteres de civada que el darrer havia venut a Simonell de Tossa, del bisbat de Girona. Joan havia anat un i altre cop a Sitges per trobar en Simonell, fer compliment de la venda i rebre'n el preu, però no hi va trobar mai en Simonell, pel que declarava que la civada es trobava a la botiga de Monet Clapers de Sitges, alhora que protestava al dit Simonell que passés a recollir la civada.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.113r

390

1390, març, 16. Sitges

Arrendament. *Bonanat Robert, del castell de Sitges, confessa que havia pres a llauró de Berenguer Serra, ciutadà de Barcelona, una peça de terra, situada al portal d'en Galiot, al capdamunt de les feixes, i un hort a la Bassa Rodona, a 4 anys iniciats la festa de Tots Sants passada. Promet pagar cada any per Tots Sants el cens que fan les dites propietats (no es diu quin) i 16 sous i mig per any de lloguer.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.113v

391

1390, maig, 15. [Sitges]

Elecció de càrrecs. *Pere Roig, Ponç Ferrer i Bartomeu Bardoi són elegits jurats del castell, amb els seus consellers, i també els mostassafs i els fiters.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.116r

Eodem die fuit facta eleccio iuratorum castri et ville de Cigiis

Primerament en Pere Roig, après en Ponç Ferrer e·n Bertomheu Bardoy, jurats
Consellers d'en Pere Roig, en Pere Gibert e·n Guillem Robert des castell
Consellers d'en Ponç Ferrer, en Bernat Gausech e·n Pere de Quart
Consellers d'en Bardoy, e Pere Amat e·n Jacme Coll
Mostassafs Enthoni Dalmau e·n Pere Busquet
Ffités en Fferrer Oller, en Ffrancesch Company e n'Anthoni Cabot

1390, maig, 27. Sitges

Venda. Pere Xifre, del terme del castell de Sitges, vell i incapàc de treballar, donat que no té més béns mobles que un mul amb el que es desplaça, ven a Jaume Coll de port, de la vila del castell de Sitges, una peça de terra, situada al terme del castell de Sitges, al lloc anomenat els Solers, sota domini i alou de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, a cens d'11 sous de moneda de Barcelona de tern, que forma part de les terres del seu mas, pel preu de 12 lliures de moneda de Barcelona de tern, dels que haurà de donar 86 sous al procurador de l'Almoina en concepte de censos deguts. Francesc de Castanyer i Pere de Pujol, canonges de Barcelona i administradors de l'Almoina, fermen la venda.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, Cartulari A, f. 148v-151r

Sit omnibus notum quod ego, Petrus Xifreni, termini castri de Cigiis, sciens me sustinere magnam famem et inopiam et solidiatatem propter senectutem, in qua positus sum, eo quia non possum laborare in posessionibus ^{f.149r} mansi mei, prout decet mansus meus, postulat et requirit. Ideo, volens me sustentare de bonis meis immobilis, eo quia de mobilibus nichil habeo nisi tam unum mulum in quo cavalco quem portet me ire in aliquo loco, gratis et ex certa scientia, per me et meos presentes atque futuros, vendo et ex causa vendicionis concedo vobis Jacobo Coll de porte, ville castri de Cigiis, et vestris et quibus volueritis perpetuo, quandam peciam terre cum introitibus, exitibus, iuribus et pertinenciis suis et arboribus diversorum generum que ibi sunt, vel pro tempore erunt, quam ego habeo et possideo intus terminum castri de Cigiis, in loco dicto *los Solers*, et ipsam teneo sub dominio et aladio venerabilis Elemosine pauperum Sedis Barchinone et suorum venerabilium administratorum nomine eiusdem, ad censem undecim solidorum monete Barchinone de terno quolibet anno solvendorum illius census, in quo meus mansus est obligatus. Prout terminatur dicta pecia terre quam vobis vendo ^{f.149v} ab oriente cum honore Johannis Francisci; a meridie cum honore vostri, dicti Jacobi Coll, partim, et partim cum honore Romiconi Giberti; ab occidente cum camino publico quo tenditur *als Companys* de Rippis et ab alia parte cum itinere quo itur ad mare. Hanc autem vendicionem facio vobis et vestris et quibus volueritis perpetuo de predicta pecia terre cum iuribus et pertinenciis suis, sicut melius dici potest et intelligi ab salvamentum et bonum intellectum vestri et vestrorum. Extrahens pro dicta que vobis et vestris vendo de iure, posse et dominio mei et meorum, itaque in ius posse et dominium vestri et vestrorum trado et transfero, et in possessionem eorum vos induco seu quasi, constituendo inde vos et vestros dominos et procuratores, ut in rem vestram propriam, ad faciendum vestre libitum voluntatis, salvo tamen semper in predictis que vobis vendo censu, iure et dominio dicte venerabili Elemosine, et suis ve- ^{f.150r}nerabilis administratoribus nomine eiusdem, tam totus census ad quem dictus meus mansus est obligatus sit ita salvus dicte venerabili Elemosine, tam super predicta pecia terre quam vobis vendo, quod super dicto manso meo michi remanente. Pro precio vero predictorum que meam voluntatem duodecim libras monete Barchinone de terno, michi quitias a iure laudimio, de quibus opportuit me solvere, vi vel gratis, venerabili procuratori castri de Cigiis, pro censu debito, octuaginta sex solidos monete predice, super quibus renuncio excepcioni non numerate peccunie et precii predicti non habiti et non recepti et legi que subvenit deceptis ultra dimidiā iusti precii et excepcioni de dolo, malo et infenum accioni et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec repugnantibus, dans et remittens vobis et vestris si quid hec que vobis vendo plus mudo valent vel amodo valebunt precio supradicto, promittens vobis quod predicta que vobis et vestris ^{f.150v} vendo cum omnibus et singulis melioramentis que ibi feceritis faciam vos et vestros habere, tenere et possidere contra omnes personas. Et quod tenebor vobis et vestris de eviccionē eorum et legali quarencia. Et pro hiis complendis et firmiter actendendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique.

Actum est hoc intus villam castri de Cigiis, vicesima septima die mensis madii, anno a Nativitate Domini millessimo trecentesimo nonagesimo.

Sig+num Romei⁷⁶ Xifreni predicti, qui hec laudo, concedo et firmo.

Testes huius rey sunt Johannes Ffrancisci, Johannes Clapers, omnes ville castri de Cigiis, et discretus Petrus de Condamines, prebiter procurator dicti castri.

Ego, Ffranciscus Castanyerii, canonicus et archidiaconus Vallensis in ecclesia Barchinone, procurator et administrator supradicte Sancta Elemosine, hec firmo, censu, iure et dominio ipsius Elemosine semper salvis.

Ego, Petrus de Podiolo, licenciatus in decretis, canonicus Barchinone, procurator et administrator Elemosine antedictie, predicta firmo, iure et dominio ipsius Elemosine in omnibus semper salvis.

Sig(*signe*)num Petri Comitis, prebiteri regentis ecclesiam Sancte Tecle de Cigiis, et notario publici eiusdem ecclesie pro venerabili Bernardo Segura, rectore et notario publico dicte ecclesie, qui hec scribi, fecit et clausit cum litteris suprappositis in linea quartadecima, ubi legitur «meus».

393

1390, maig, 27. [Sitges]

Àpoca i debitori. Jaume Coll, major de dies, del terme de Sitges paga al senyor 12 lliures que en Palou o Romeu Xifre, devia per raó d'una peça que vengué a tempteig i, fets els comptes entre ells, en Palou deu encara 33 sous a Jaume Coll.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.116v

A XXVII de maig

En Palou, en altra manera apellat Romeu Xifre, vench a tempte ab en Jacme Coll, major de dies, tots del terma del castell de Citges, axí que'n Jacme Coll demuntdit li pagà entre cens que davia a senyor e major partida e lo sobrepús, li pagà en diners comptants XII lliures barcheloneses per rahó d'una peça de terra que'll dit Romeu vané al corrador, per lo cens que davia al senyor e altres deutes, e tots comptes fets entr'andos, romàs en deuta que'll dit Palou ho Romeu Xifre davia encar tornar al dit Jacme Coll, pagat lo preu de la dita peça de terra, XXXIII sous.

394

1390, juny, 12. [Sitges]

Nomenament. Els jurats de la vila nomenen guardià Domingo Sabater fins a Sant Lluc, pel preu de 100 sous i la meitat de tots els bans. Sabater fa sagrament d'usar bé i lleialment en el càrrec. Tota peronsa que trobi en malifeta pagarà 5 sous de dia i 10 sous de nit, i tota bèstia grossa i porc 1 sou i tota bèstia menuda, 6 diners.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.116v

⁷⁶ Sic.

1390, juny, 12. [Sitges]

Àpoca. Bonanat Plana, gendre de Bonanat Brunet del castell de Campdàsens, efectua diversos pagaments per deutes del seu sogre, per força i destret de cort i consell de Ramon Oló, jutge assessor dels castells de Sitges i Campdàsens: a na Francesca, muller de Bonanat Brunet i madrastra de la seva muller, 68 sous en concepte de lleixa i aixovar; a Llorenç Guitart, 22 sous en concepte de diverses compres a l'obrador de draps; a en Cuquetes, 22 sous en concepte d'un ase que en Brunet comprà a en Martinet de Vilafranca; a na Quarta, muller de Joan de Quart, 25 sous i 6 diners en concepte de deute que Brunet devia a l'obrador d'en Quart de draps que havia pres; a Jaume Camps, 6 s per esmena que en Brunet li devia; a Jaume Coll, 8 sous que li eren deuts; a Jaume Avellà, 11 sous de blat que li havia prestat; a Bernat Arnau, fuster, mig florí de deute; i 100 sous per ordenació del testament de Bonanat Brunet, segons albarà del degà del Penedès.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.118r

1390, juny, 19. Girona

Venda. Joan I i Violant, reis d'Aragó, València, Mallorca, Sardenya, Còrsega, comtes de Barcelona, Rosselló i Cerdanya, necessitat de diners pel matrimoni que es celebrarà entre la seva filla Violant i Lluís, rei de Jarusalem i Sicília, i d'altres negocis, venen a Domènec Ponç i Antoni de Fornells, canonges de la Seu de Barcelona, almoiners, procuradors i administradors de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, per lliure i franc alou, el mer i mixt imperi i la jurisdicció criminal, alta i baixa, dels castells de Citges i Campdàsens i la quadra dels Gassons, situats a la vegueria de Vilafranca del Penedès, pel preu de 55.000 sous de moneda de Barcelona de tern.

ACB, 4-70-41

In nomine Domini. Pateat universi quod nos, Johannes et Yolans, Dei gratia rex et regina Aragone, Valencie, Maiorice, Sardinie et Corsice, comesque et comitissa Barchinone, Rossilione et Ceritane. Attendentes nos habere summe necessasiam peccuniam de presenti tam pro expeditione felicis matrimoni iam concordato inter illustrem Ludovicum, Dei gratia regem Iherusalem et Sicile, et inclita infantissam Yolandam, carissimam filiam nostram, quam pro solvendo eciam plures et diversas peccunie quantitates, quas diversis urgentibus negotiis nostris et curiarum nostrarum ac nostre rei publice a diversis personis ad mogubellum usuram et aliud importabile damnum et interesse manulevamus, quarum peccunie quantitatet summa sit cotidie crescit, quod nisi super hoc celeriter subveniatur totum patrimonium nostrum destrueret. Scientes etiam nos propter immensas expensas et sumptus quas et quos pro restauracione regni Serdinie et pro aliis urgentibus necessitatibus nostris facere habuimus non habere [± 3] ad presens in perpetu peccuniam ita celeriter, prout necessario convenit ad predicta et propterea previis diligenti et maturo consilio ac tractatu deliberasse fore nobis utilius et magis expediens ac minus dampnosum ipsam peccuniam seu parte eiusdem nobis ad predicta necessaria habere per vestra vendicionis subscripte quam per alium modum qui nobis ad presens occurrat omnibus aliis viis et modis super hiis diligenter indagatis. Idcirco, nos, dicti rex et regina, certificati ad plenum de infrascriptorum utilitate et valore, gratis et ex certa sciencia, per nos et omnes heredes et successores nostros et utriusque nostrum, ex causis premissis nobis utilibus et necessariis et precepire pro expeditione negotiorum predicti felicis matrimoni dicte filie nostre, vendimus et ex causa vendicionis concedimus vobis, fidelibus nostris Dominico Poncii et Anthonio de Fornellis, canonicis sedis Barchinone, elemosinariis et procuratoribus ac administratoribus Elemosine pauperum dicte Sedis Barchinone tanquam re vera, plus dantibus et nomine et ad opus dicte Elemosine ementibus et eidem eciam Elemosine ac vestris successoribus procuratoribus et administratoribus in dicta Elemosina,

quicumque fuerint, successive et quibus velitis perpetuo, per liberum et franchum alodium, merum imperium et totam ac omnimodam iureddiccionem criminalem et altam ac alium quamcumque necnon et quodcumque dominum, servitutem et ius quam et quod nos seu alter nostrum habeamus et habere debeamus ac nos seu oficiales nostri sumus usi aut possumus seu debemus exercere in castra, villa et loco de Cigiis, situato infra vicariam Villefranche Penitentem, et in quadra *des Gassons*, esistenti infra terminum dicti castri de Cigiis, necnon et in castro *de Campdàsens*, in Penedesio situato, quequidem castra de Cigiis et de Campdàsens, ut dicte Elemosine et in terminis, territoriis seu limitibus, honoribus et pertinenciis, mari et portu ipsorum castrorum et utriusque ipsorum et in quibuscumque quadris, parrochiis, sagrariis, suffraganeis vel non suffraganeis, et in fortaliciis, domibus sive mansis dictorum castrorum et quadrarum, parrochiarum et terminorum suorum et utriusque ipsorum et eciam in caminis publicis et privatis, tam in mari atque portu, ac in omnibus hominibus sive feminis cuiuscumque status seu condicionis existant, extraneis et privatis, christianis sive sarracenis, iudeis et aliis quibuscumque, prout videlicet et sicut nobis seu alteri nostrum pertinent et spectant, quovismodo titulo, ratione sive causa et nos aut officials nostri seu alterius nostrum usi fuimus et fuerunt et uti possumus quoquomodo, vendimus etiam vobis dictis elemosinariis et procuratoribus ac administratoribus dicte Elemosine pauperum Sedis Barchinone et vestris successoribus in dicta Elemosina, ad opus ipsius Elemosine et quibus velitis, perpetuo totum ius et dominium si quod nos seu alter nostrum habemus seu habere debemus aut nobis seu alteri nostrum pertinent seu spectat quovis titulo sive causa in mixto imperio et in iureddiccionem eciam civili quod seu quam dicta Elemosina seu vos, nomine eiusdem, iam habetis seu exercetis et predecessores vestri habuerunt seu exerceerunt in dictis castris de Cigiis et *de Campdàsens* et in utroque eorum et in quadris, parrochiis, terminis et territoriis suis.

Et est certum quo predictum merum imperium et iureddiccio et alia quam quod et que dicte Elemosine et vobis, dictis procuratoribus et administratoribus ipsius Elemosine, vendimus pertinent et spectant ad nos, dictam reginam, titulo scilicet et ratione donacionis et concessionis per dictum dominum regem, virum et dominum nostrum, tempore quo erat infans nobis facte, inter alia, de omnibus bonis et iuribus illustris Sibilie, serenissimi domini Petri, alte recordacionis regis Aragone, socii nostri relicte, et Bernardi de Fortiano, militis, frartis suis, et aliarum diversarum personarum, prout de dictis donacione et concessione per ipsum dominum regem virum et dominum nostrum tunc infantem nobis factam appetet, per instrumentum publicum sigillo pendentis ipsius domini regis, tunc infantis, comunitum, actum in civitatem Gerunde, die XXX^a mensis december, anno a Nativitate Domini M^o CCC^o LXXX° septimo, et clausum per Galcerandum de Ortigis, dicti domini regis, tunc infantis, prothonotario regiae auctoritate notarium publicum per totam terram et dominacionem regiam, et titulo eciam laudacionis et approbacionis, ratificacionis et confirmationis cum promissione de eviccione per predictum dominum et virum nostrum nobis, dicte regine, factarum de omnibus et singulis assignacionibus, concessionibus et donacionibus per ipsum dominum regem nobis, dicte regine, fratris de quibusvis civitatibus, villis, castris, locis, aliamis, feidis, iureddicionibus et aliis quibuscumque debitibus et bonis, ut in instrumento dictarum laudacionis, approbacionis et confirmationis, acto Barchinone, die XXVIII^a madii, anno predicto a Nativitate Domini M^o CCC^o LXXX° septimo, et clauso per Petrum de Beviver, secretarium dicti domini regis et auctoritate regia notarium publicum per totam terram et dominacionem eiusdem, sigilloque pendentis ipsius domini regis roborato laciis continetur.

Spectant inquam ad nos, dictam reginam, predictum merum imperium et iureddiccio ac alia quod et quam et que vobis, dictis procuratoribus et administratoribus dicte Elemosine et eidem Elemosine, vendimus ratione transacciones, compositionis et avinencia inter dictum dominum regem, virum et dominum nostrum, et dictum Bernardum de Fortiano, fratum, vigore cuius transaccionis et avinencia ipse Bernardus de Fortiano dedit et concessit, absoluit, diffinivit et remisit ac eciam renunciavit et relaxavit dicto domino regi, viro et domino nostro, et suis successoribus et quibuscumque personis ab ipso domino rege causam habentibus perpetuo omnia et singula castra villas, loca, possessiones, redditus et alia quevis bona res et iura sia, et inter alia predictum merum imperium et dictam iurisdiccionem dicti castri *de Campdàsens* et quadra *des Gassons*, ut in instrumento de dictis transaccionis et avinencia, acto quinta die mensis december, dicto anno a Nativitate Domini M^o CCC^o LXXX° septimo, et clauso per Petrum de Besanta, iamdicti domini regis scriptorem et auctoritate regia notarium publicum per totam terram et dominacionem eiusdem, et eciam per Petrum de Collibus, auctoritate regia notarium publicum Barchinone, in quidam est videre. Ad

predictum auctoritate Bernardum de Fortiano predictum merum imperium et iure diccio et alia quod, quam et que vobis, dictis procuratoribus et administratoribus dicte Elemosine et eidem Elemosine, vendimus pertinebant et spectabant, videlicet predictum merum imperium iure diccio et alia predicti castri et ville seu loci de Cigiis et terminorum suorum, titulo et ratione gratiose donaciones et concessionis per dictum dominum regem Petrum, recolende memorie, inde sibi facte cum publico instrumento bulla plumbea ipsius domini regis Petri imprendenti comunito, datum Valencie, tercia die september anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo secundo, et clauso per Berengarium Vallossera, dicti domini regis Petri scriptorem, et dictum merum imperium, iure diccio et alia predicti castri *de Campdàsens* et quadra *des Gasons*, titulo similiter et ratione gratiose concessionis per dictum dominum regem Petrum, alte recordacionis eidem Bernardo de Fortiano, de hiis et aliis sibi facte cum alio publico instrumento sigillo magestatis dicti domini regis Petri inpendenti insigito, datum Gerunde, XX^a die october, anno a Nativitate Domini M° CCC° LXXX° quinto et clauso per Bartholomeum Sirvent, tunc predicti domini regis Petri secretarium.

Spectant eciam predictam que vobis, dictis elemosinariis et procuratoribus dicte Elemosine et eidem Elemosine, vendimus ad nos, dictos regem et reginam, et ad alias predictos et ad predecessores nostros spectabant diversis aliis iustis et legitimis titulis, rationibus atque causis. Hanc itaque vendicionem et ex causa vendicionis concessionem facimus nos, dicti rex et regina, vobis, dictis elemosinariis procuratoribus et administratoribus dicte Elemosine, nomine et ad opus ipsius Elemosine, et vestris successoribus in dicta Elemosina, et quibus velitis, perpetuo, per liberum et franchum allodium, de predictis omnibus et singulis ab omni impigneracione, assignacione et hypotheca et quolibet obligacionis genere quitiis desobligatus, taliter expeditis pure, libere et absolute et sine omni condicione et retencione, et prout videlicet ea omnia et singula que vobis vendimus melius et plenius ad nos seu alterum nostrum competunt et spectant seu competere et spectare debent aut dicto Bernardo de Fortiano, seu predecessoribus nostris, competebant et spectabant et eciam sicut melius dici potest et intelligi ad salvamentum et bonum intellectum vestri et vestrorum, volentes et concedentes ac eciam declarantes nos, dicti rex et regina, et uterque nostrum vobis, dictis elemosinariis et procuratoribus dicte Elemosine et successoribus vestris in eadem Elemosina, quod vos et vestri in hiis successores et quos volueritis, teneatis et possideatis in pleno dominio predicta que vobis vendimus et fructus et emolumenta eorum, ex causa huiusmodi vendicionis, et ratione domini in vos, nomine predicto seu in dictam Elemosinam, transalti vestros nomine predicto et dicte Elemosine, faciat ita quod decetero vos, nomine predicto et successores vestri in dicta Elemosina et quos volueritis, perpetuo possitis per vos seu baiulos, procuratores vel alias officiales vestros et dicte Elemosine exercere in predictis castris de Cigiis et *de Campdàsens* et in utroque eorum et in dicta quadra *des Gasons* et in aliis quadris, parrochiis, terminis, territoriis suis et in personis in ibi habitantibus et habitaturis vel extraneis cuiuscumque legis seu condicione existant, ibidem contrahentibus vel quasi delinquentibus seu quasi tam in stratis, caminis seu viis publicis, et tam in terra quam in mari atque portu, quam in aliis quibuscumque locis intra terminos seu territoria dictorum castrorum de Cigiis et *de Campdàsens* seu alterius eorum et in quadris et parrochiis ipsorum castrorum et utriusque eorum omnimodam iure diccionem cuiuscumque nature condicione seu specie existat. Et, ut per vos seu successores vestros aut per officiales vestros et ipsorum successorum vestrorum puniant delinquentes seu culpabiles, ac eciam ut de mero et mixto imperio et alia iure diccione predicta omnibus et singulis notorie patesiat possit seu possint decetero quandcumque et quociens vobis et successoribus vestros placuerit semel et plures in predictis castris de Cigiis et *de Campdàsens* et in utroque ipsorum et in eorum et utriusque ipsorum quadris, parrochiis, et terminis ac in finibus ipsorum terminorum seu in quacumque alia partem eoundem volueritis erigere seu erigi facere et tenere quot volueritis furchas et medias furchas sive de lapidibus et cemento, custella, partitas et medias partitas, et alia quecumque signa merum et mixtum imperium et iure diccionem omnimodam designanciam et denotanciam, et malfactores seu de quibuscumque criminibus delatos capere, incarcere et punire et absentes citare et banire bona annotare et confiscare, torquere seu questionibus supponere, fustigare, incarcere, suspendere, decapitare, necare et alio quocumque moris, naturalis et civilis genere perimere aures, manus, pedes, nares et alia membra ac oculos et lingua mutilare, afferre, abstrahere et privare, relegere, exulare et quovis alio punicionis et condempnacionis genere criminosos seu de criminibus inculatos peccuniariter ac corporaliter punire vel eciam absolvere et componere, condempnare, remittere et relaxare ac perdonare, sicut vobis et vestris in hiis successoribus placuerit et facere volueritis seu

fuerit bene usum. Possitis inquam vos et vestri in hiis successores in predictis castris de Cigiis et *de Campdàsens* et in utroque eorum et in quadris, parrochiis et terminis suis et utriusque ipsorum bannitos per nos seu officials nostros vel quosvis alios malfactores ac de quibusvis criminibus inculpatos receptare, recolligere et sustinere et alia uti dictis iureddicionibus et aliis iuribus, prout plenius quicunque barones et quevis alii qui maiori et pociori gaudent prerogativam in locis suis habentes merum et mixtum imperium et aliam simile huic jureddicionem possunt et consueverunt facere et etiam exercere absque aliqua appellacione, provocacione, supplicacione, fatica et recurs qui seu que ad nos seu alterum nostrum aut officiales nostros minime habeant nec haberi valeant aliquot modo nec illum vel illam nos, dicti rex et regina, seu alter nostrum seu successors aut officiales vestro habedonus seu habere valeatis nec habeant aut habere valeant in aliquo casuum contingencium quovismodo volentes etiam et declarantes quod in presenti vendicione et contractu intelligantur et comprehendendantur nedum future criminal excessus et delacula comittenda imo eciam inde comissa sive inde inquisitum sit sive non.

Mandantes cum presenti inclito infanti Martino, carissimo fratri nostro, duci Montisalbi, nostre incursu ac eis eciam nostris generali gubernatori sub obtentu nostre gratie et amoris necnon et suo vicesgerenti in Catalonie ac vicario et subvicario Villefranche Penitensis ceterique universis et singulis officialibus et subditis nostris et utriusque nostrum presentibus et futuris et successorum nostrorum, sub ire et indignacionis nostre, incursu ac eis eciam expresse inhibentes ne de aliqua iureddicione seu exercicio eiusdem in dictis castris de Cigiis et *de Campdàsens* seu in altero eorum aut in quadris, parrochiis et terminis eorundem et hominibus et mulieribus cuiusvis status, legis seu condicionis existant, delinquentibus seu contrahentibus aut quasi in dictis castris seu altero eorum seu in eorum quadris, parrochiis et terminis eciam in stratis viis seu caminis publicis in terra seu in mari aut in portu seu quomodolibet intromittant nec pro aliquibus criminibus seu causis ipsi officiales vestri presentes vel futuri aut eorum locatenentes intrent castra supradicta de Cigiis et *de Campdàsens* seu quadras, parrochias aut terminos ipsorum nec alia vos seu vestros in hiis successores aut officiales vestros inquierent, impendiant vel perturbent aut contra premissa vel infrascripta omnia et singula teneant et observent et ab aliis faciant eciam observari si iram et indignacionem nostrum cupiunt evitare. Et extrahimus predicta omnia et singula que vobis, nomine predicto et dicte Elemosine, vendimus de iure, dominio, proprietate et posse nostri et utriusque nostrum et successorum nostrorum eademque in vestrum nomine predicto et successorum vestrorum ac dicte Elemosine ius, dominium, proprietatem et posse mittimus et transferimus irrevocabiliter pleno iure ad habendum, tenendum, utendum et exercendum omnique tempore pacifice possidendum et ad omnem vestram vestrorumque voluntatem inde libere faciendum sine contradicione et impedimento nostri et nostrorum et alterius cuiuscumque persone. Promittentes vobis, dictis emptoribus, quod de predictis que vobis vendimus trademus seu tradi faciemus vobis vel cui volueritis loco vestri plenam, vacuam et pacificam possessionem corporalem seu quasi et in ea vos et successores vestros deffendemus et faciemus vos et eos perpetuo existere pociores. Et nichilominus damus et concedimus vobis plenam et liberam potestatem quod per vos seu alium nomine vostro possitis vestra propria auctoritate quandocumque volueritis possessionem omnium predictorum que vobis vendimus libere apprehendere et apprehensam licite retinere. Nos enim interim donech vobis dictam possessionem corporalem seu quasi tradidiremus vel vos eam apprehenderitis constituiimus nos et utrumque nostrum predicta omnia et singula que vobis vendimus pro vobis et vestro nomine precario possidere seu quasi. Preterea, ex causa huiusmodi vendicionis, damus, cedimus, transferimus atque mandamus vobis et vestris in hiis successoribus ac dictis Elemosine et quibus velitis perpetuo omnia iura, loca, voces, vices et acciones nuestras reales et personales, mixtas, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias et alias quascumque nobis, dictis regi et regine, seu alteri nostrum competentis et competencia et comptere debentis et debencia in seu pro predictis omnibus que vobis vendimus et contra quascumque personas et res ratione eorum quibus iuribus, locis, vicibus, vocibus et accionibus possitis vos et vestri in hiis successores et quos volueritis uti et experiri, agendo, respondendo, deffendendo, excipiendo, proponendo et replicando et omnia alia et singula faciendo in iudicio et extra iudicium quecumque et quemadmodum nos, dicti rex et regina, poteramus seu alter nostrum poterat ante presentem vendicionem et iurum cessionem et possemus seu alter nostrum posset nunc et eciam postea quandocumque nos enim facimus et constitutimus vos, nomine predicto in hiis dominos et procuratores ut in rem propriam dicte Elemosine vosque nomine predicto et dictam Elemosinam, in locum et ius nostrum ponimus et statuimus ad faciendum inde vestras omnimas voluntates

sine contradiccione et impedimento nostri et officialium ac successorum nostrorum et alterius cuiuscumque persone, dicentes et mandantes tenore presentis publici instrumenti vicem in hac parte especiale gerentis universis et singulis hominibus et mulieribus cuius vis, status, legis et condicionis existente habitantibus et habitaturis in dictis castris de Cigiis et *de Campdásens* seu in altero eorum aut in quadris, parrochii et terminis ipsorum castrorum et utriusque eorum et aliis inibi contrehentibus et delinquentibus seu quasi quantum vos, dictos Elemenarios ac procuratores et administratores dicte Elemenae et successores vestros in dicta Elemenae ac dictam eciam Elemenam et quos volueritis, pro dominis iurecpcionis et meri et mixti imperii ac aliorum iurium predictorum habeant et teneant vobisque et vestris successoribus in usu et exercicio ipsius iurecpcionis ac meri et mixti imperii de eis et emolumentis fructibus obvencionibus et iuribus inde provenientibus respondeant et satisfaciant, pereant, obedient et attendant prout inde nobis seu alteri nostrum respondere, satisfacere, perere et obedire ac attendere consueverunt et debent de iure usu usatico consuetudine seu constitucione vel alio quovismodo vosque nomine predicto et vestri in hiis successores tanquam domini iurecpcionis et meri ac mixti imperii eorundem possitis eosdem ad premissa et eorum quodlibet compellere modis et complusionibus quibus nos possemus.

Precium autem predictorum que vobis, nomine predicto, ad opus dicte Elemenae et eidem eciam Elemenae, vendimus est quinquaginta quinque mille solidorum monete Barchinone de terno quos vos, dicti emptores nomine dicte Elemenae, de voluntate et mandato nostris tradidistis et soluistis fideli nostro Berengario de Cortilio, thesaurario nostri dicte regine, per ipsum convertendos in expedicione dictorum negotiorum, pro quibus vobis presentem facimus vendicionem. Et ideo quia de predictis precio contenti sumus ad voluntatem nostram renunciamus excepcionis non numerate et non solute peccunie et precii predicti per modum predictum non habiti et non recepti et doli mali et accioni infractum et legi que subvenit deceptis ultra dimidiam iusti precii et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus, donantes et remittentes gratiose vobis, dictis elemenariis et procuratoribus et administratoribus dicte Elemenae et eidem eciam Elemenae et successoribus vestris in dicta Elemenae et quibus velitis, perpetuo pure et irrevocabiliter inter vivos ob Dei et beate virginis Marie matris sue reverenciam et ob honorem eciam beate Eulalie virginis que in dicta ecclesia Barchinone requestit suis meritis gloriosa a quibus diversa cotidie recipimus munera gratiarum siquid predicta quibus vobis, nomine predicto et dicte Elemenae, vendimus plus modo valent seu decetero valere poterunt precio supradicto. Insuper nos, iamdicti rex et regina, et utreque nostrum insolum convenimus et promittimus vobis, dictis emptoribus, quod in seu de predictis que vobis nomine predicto et dicte Elemenae vendimus vel ratione eorum nos seu alter nostram aut successores nostri nullam contra vos vel vestris in hiis successores moventibus inferemus vel proponemus aliquo tempore questionem vel demandam littem vel controversiam nec consentiemus etiam inferenti imo convenimus et promittimus utreque nostrum insolum vobis quod nos et successores nostri faciemus vos nomine predicto et dictam Elemenam ac successores vestros in ipsa Elemenae et quos volueritis predicta omnia et singula que vobis et dicte Elemenae vendimus habere, tenere et possidere et eis uti in pace perpetuo contra omnes personas, corpus, universitates et collegia. Et quod tenebimus nos et successores nostris vobis nomine predicto et dicte Elemenae et successoribus vestris in hiis semper deffensione et evicione ipsorum. Et si forsam aliqua universitas seu aliqua persone cuiuscumque status vel condicionis fuerint, ficerent, proponerent vel moverent aliquo tempore contra vos nomine predicto aut successores vestros seu contra dictam Elemenam aliquam actionem questionem peticionem vel demandam littem vel controversiam iuste vel iniuste de iure vel de facto in iudicio vel extra iudicium aut alia in seu pro predictis que vobis vendimus vel aliqua parte ipsorum aut rationevel occasione eorum. Ex certa sciencia convenimus et promittimus utreque nostrum insolum vobis quod nos et successores nostri statim eis inde fuerimus requisiti opponemus nos deffensioni vestri et vestrorum in hiis successorum ac Elemenae supradicte et respondebitus et satisfaciemus pro vobis et vestris et pro dicta Elemenae cuilibet inde querelanti. Et quod in principio littis suscipiemus in nos onus litigii et agemus et ducemus ipsas causam seu causas nostris propriis sumptibus et expensis a principio littis usque ad finem vel vos aut vestri in hiis successores si malueritis possitis ipsas causam seu causas agere et ducere per vos ipsos et hoc sit in eleccione vestri et vestrorum. Nos enim ex certa sciencia et ex pacto remittimus vobis et vestris in hiis successoribus onus denunciandi et necessitatem eciam appellandi. Et si vos vel vestri in hiis successores elegeritis ipsas causam seu causas agere deffendere et ducere per vos ipsos convenimus et promittimus utreque nostrum insolum vobis quod nos et successores nostri restituemus et solvemus vobis et vestris in hiis successoribus ad vestram

voluntatem omnes missiones et expensas que circa littem seu littes et extra littem seu littes fient et sive vos seu vestris in hiis successores ipsas causas duxeritis sive no quitquid et quantum a vobis vel vestris in hiis successoribus evictum fuerit de predictis simul cum toto dampno et interesse que inde vos et vestri in hiis successores feceritis aut sustineveritis pro premissis quoquomodo sive obtineatis in causa seu causis sive etiam succumbatis. Et non possimus nos seu alter nostrum aut successores nostri seu alterius nostrum dicere, excipere vel allegare quod per imprudenciam vel iniuriam iudicis aut per culpam contumaciam vel deffectum vestri, dictorum emptorum vel vestrorum in hiis successorum aut procuratoris vestri seu ipsius Elemosine, aut per impericiam seu culpam advocati dicta res vendita in totum vel in parte evicta imo renunciamus quantum ad hoc legi sive iuri dicenti quod venditor non tenetur emptori de evictionem nisi per sentenciam iuste latam res vendita fuerit evicta et non si per impericiam vel negligenciam iudicis vel advocati sub [...] emptor et omni alii iuri hiis obviantis venienti. Et alia promittimus vos et vestros in hiis successores et dictam Elemosinam super premissis omnibus et singulis servare penitus sine dampno, cum vos et vestros successores in premissis ad dictam Elemosinam ad omnis dispenditi, questione et inquietudine velimus esse securos sicuti esse debetis tanquam emptores rei patrimonio regis seu consortis incorporare et ab ipsis possesse. Et credatur vobis et vestris in hiis successoribus super ipsis missionibus dampnis et interesse vestro et successorum vestrorum in hiis solo iuramento quod nunc pro tunc vobis et vestris in hiis successoribus defferimus et pro delato haberi volumus nullo alio probacionum genere requisito. Et pro predictis omnibus et singulis complendis et firmiter attendendis, tenendis et observandis nos, dicti rex et regina, et utreque nostrum insolum obligamus vobis, dictis emptoribus, et vestris in hiis successoribus ac dicte Elemosine omnia bona res et iura nostra et utriusque nostrum insolum habita et habenda quecumque sint ubicumque. Renunciantes quantum ad hoc scienter et consulte beneficiis novarum constitutionum et dividendarum accionum et epistole Divi Adriani et si ac inquantum alter nostrum pro altero in hiis untercendere videretur legi sive iure, dicenti quod prius conveniatur is pro quo aliquis se obligat quam ille qui obligatur et nos dicta regina ad cautelam transitata de iuribus nostris beneficio Velleyanum, Senatus Consulti, et auctentice «si qua mulier» posita Codice ad Velleyanum et anibo omnibus aliis legibus iuribus, statutis, usaticis, constitutionibus, rationibus, usibus et consuetudinibus contra hec repugnantibus. Et ut predicta omnia et singula maiori robori fulciant, iuramus in animas nostras per dominum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, corporaliter per nos tacta, nos et utrumque nostrum predicta omnia et singula semper rata, grata et firma habere, tenere et observare, attendere et complere et contra ea non facere vel venire aliquo iure, causa vel eciam ratione. Supplentes nos dictus rex de certa sciencia et de plenitudine nostre regie potestatis omnem deffectum si quis in predictis vel aliquo predictorum ratione omnis solemnitates vel alia qualitercumque posset mode aliquo repedri apponi vel allegari propter quem deffectum premissa vel aliqua ex eisdem possent annullari vel irritaru seu in aliquo impediri vel viciari deterentes et volentes presentem vendicionem et contractum robur perpetue serenitatis et vim legis cunctis quaribus obtinere non obstantibus quibuscumque que hiis possent quomodolibet obiti vel apponi. Quoniam nos dictus rex ea omnia et singula quarum huic contractui obviare possent penitus tollimus et revocamus et pro sublati et revocatis haberi volumus et iubemus. Premissa igitur omnia et singula facimus, paciscimur, convenimus et promittimus nos, dicti rex et regina, per nos et omnes heredes et successores nostros quoscumque vobis dictis Elemosinariis procuratoribus et administratoribus dicte Elemosine pauperum Sedis Barchinone, et vestris successoribus elemosinariis procuratoribus et administratoribus ipsius Elemosine nomine et ad opus eiusdem Elemosine necnon et notario infrascripto tanquam publice persone per vobis et pro dicta Elemosina et pro aliis eciam personis quarum interest et intererit recipienti et paciscenti ac eciam legitime stipulanti.

Quod est datum et actum in civitate Gerunde, decimanona die mensis junii anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo nonagesimo regnique nostri dicti regis quarto. Pere Çacalm.

Signum (*signe*) Johannis, Dei gratia regis Aragone, Valencie, Mariorice, Sardinie et Corsice comitisque Barchinone, Rossilione et Ceritane, qui hoc laudamus, firmamus et iuramus sigillumque nostrum appendicium hic iussimus apponendum. Rex Johannis.

Signum (*signe*) Yolandis, Dei gratia regine Aragone, Valencie, Mariorice, Sardinie et Corsice, comicisseque Barchinone, Rossilione et Ceritane, qui hoc laudamus, firmamus et iuramus sigillumque nostrum appendicium hic iussimus apponendum. *La reyna.*

Testes sunt qui presente fuerint inclitus et magnificus dominus infans Martinus duc Montisalbi, nobilis Geraldus de Cervilione, domicellus, et Bernardus Medici, dictorum dominorum regis et regine secretarius.

Sig(*signe*)num mei, Guilelmi Muleti, scriptoris predictorum domini regis et domine regine ac regia auctoritate notarii publici per totam regiam dominacionem, qui premissis interfui eaque de mandato ipsorum scribi feci et clausi, corrigitur autem in lineis prima «iam concordati»; et XXXII^a, «caminis»; et XXXIX^a, «supplica»; et LXXXIII^a, «cubuer»; et LXXV^a, «regis seu eius».

397

1390, juny, 25. [Sitges]

Ban. *Pere Granada, major de dies, fa ban que les gallines de na Vilara no entrin al seu bort, sota pena d'un sou.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.118v

Disapte, a XXV de juny

En Pere Granada, major de dies, féu ban al seu ort per les gallines de na Vilara de I sou per cada vagada que entren lo seu ort.

398

1390, juny, 27. [Sitges]

Clam. *Miquelet Company es clama de Bernat Gausech de 6 lliures, 13 sous i 4 diners que li deu per raó d'una barca.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.118v

A XXVII dejuny

Clamà's en Miquellet Company d'en Bernat Gausech de VI lliures e XIII sous e IIII diners que li deu de resta de major quantitat del preu d'una barcha que lo dit Miquellet comanà al dit Bernat Gausech. E per los present clams, etcètera.

399

1390, juliol, 3. Barcelona

Àpoca. *Berenguer de Cortell, tresorer de Violant, reina d'Aragó, reconeix haver rebut de Domènec Ponç i Antoni de Fornells, canonges de la Seu de Barcelona i procuradors i administradors de l'Almoina, els 55.000 sous en concepte de la venda que els reis Joan I i Violant van fer a l'Almoina del mer i mixt imperi i tota la jurisdicció criminal i alta, així com tot domini i servitud i dret que els reis exerceien sobre el castell, vila i lloc de Sitges, situat a la vegueria del Penedès, a la quadra dels Gassons, situada dins el terme de Sitges, i sobre el castell de Campdàsens, també al Penedès.*

ACB, 4-70-468

400

1390, juliol, 14. [Sitges]

Clam. *Bonanat Martí es clama de Guillemó Clapers de 13 sous que li deu per raó d'un cup.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.119r

A XIII de juliol

Clamà's en Bonanat Martí d'en Guillemó Clapers de XIII sous, los quals li deu d'un cup, que dins x dies hage feta paga ho hage fet dret. E per los presents clams, etcètera.

401

1390, juliol, 14. [Sitges]

Debitori. *Miquel Company, del castell de Sitges, reconeix deure a Bernat Alegre 30 lliures de Barcelona per raó d'un corder de barca.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.119r

A XIII de juliol

En Miquelet Company, del castell de Citges, confessa deura en Bernat Alegra XXX lliures barcheloneses per rahó d'un corder de barcha, les qualls XXX lliures li promés pagar d'aquest dia tro a Santa Maria d'agost primer vinent, sots pena del terç, obligan<t> tots sos béns. E per major fematat jura-u per Déu, etcètera.

402

1390, juliol, 14. [Sitges]

Relació de saig. *Pere Romeu, saig del castell de Sitges, fa relació que havia posat pena de 10 lliures a Ponç Ferrer perquè tingüés ferro a la fàbrega per tot el mes de juliol. La pena s'allarga també al mes d'agost.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.119v

A XIII de julioll

En Pere Romeu, saig del castell de Citges, féu relació que havia posada pena de X lliures a·n Ponç Ferrer que per tot lo mes de julioll present lo dit Ponç hage férre qui tinga la fàbrega e fassa lo servey que·ls pròmens deuen haver, a instància d'en Pere Granada, manor de dies.

Aquesta pena apar per tot agost.

403

1390, juliol, 14. [Sitges]

Relació de saig. Pere Romeu, saig del castell de Sitges, fa relació que havia posat pena de 50 lliures a Miquel Company que no varés la seva barca fins que hagués pagat a Bartomeu Robert 30 lliures, 9 sous i 3 diners.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.119v

Digous a XIII de juliol

En Pere Romeu, saig del castell de Sitges, féu relació que havia posada pena a'n Miqualet Company de L lliures per manament del batle, que ell no gos varar ne fer varar la sua barcha tro age pagades a'n Barthomeu Robert XXX lliures e IX sous e III diners per rahó de la barcha.

404

1390, setembre, 2. [Sitges]

Venda en encant. Pere Amat comprà de mà del corredor 3 càvecs que van ser de Pere Ortolà, pel preu de 18 sous 3 diners.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.122v

En Pere Amat comprà III càvechs a X dies de mà del corredor, los qualls foren d'en Pere Ortolà, per preu de XVIII sous III diners.

405

1390, novembre, 30

Venda en encant. Romeu, corredor públic del castell de Sitges, ven en encant a Bartomeu Bardoi i Romeu Sastre del castell de Sitges el mas d'en Robert de la Sitja per 9 anys i nou esplets, després dels quals hauran de tornar el mas en les mateixes condicions i havent podat i cavat la vinya, pel preu de 37 lliures de Barcelona de tern. El mas paga llòssol, 4 quarteres i 9 quartans d'ordi de cens i una quartera d'ordi a Jaume Camps.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.130v

406

1391, gener, 4. Sitges

Lletra requisitòria. Bernat Alegre, batlle del castell de Sitges, fa saber al batlle de Sant Feliu de Guíxols que Joan Pellicer de Vilafranca va compareixer davant seu el 19 de febrer de 1390 per raó de 300 quarteres de civada que Guillem Mestre de Vilafranca havia venut a Simonell de Tossa però que aquest darrer no havia passat a recollir per Sitges (cfr. doc. 389). Per això, a requeriment de Joan Pellicer, li demana que emprengui les accions necessàries per actuar contra Simonell de Tossa i solucionar la situació.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.129r-v

407

1391, gener, 15. Sitges

Arrendament. Pere Romeu, corredor públic del castell de Sitges, arrenda a Francesc Ortals, forner, el forn o forns del castell de Sitges, per 5 anys i pel preu de 66 lliures de moneda de Barcelona, és a dir 13 lliures i 4 sous per any.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.129v

Dicmenge, a XV de janer de l'any M CCC XCI, foren vanuts los forns del castell de Citges a Francesch Ortals, forner, axí com a més donant per en Pere Romeu, corrador públich del dit castell, a V anys, ço és de Senta Creu de maig primervinent a V anys, per preu de LXVI lliures *barchinonensis* e per les pagues contengudes en lo primer arrandament e ab tots aquells drets qu'ell castell ha acustumats de aturar en los dits forns, de coure totes coses que sien necessàries franchament, e que haia a tanir los forns en condites, axí com és acustumat ne's conte en la carta del primer arrandament e pagar per los drets pagues, sots pena del terç sens tota requesta, ço és per any XIII lliures e IIII sous.

408

1391, febrer, 7. [Sitges]

Debitori. Miquel Company, del castell de Sitges, menor de dies, reconeix deure a Francesc Colell, del mateix castell, 74 lliures de Barcelona per rahó del terç de la barcha major que havien fet entre ells dos i en Paulaga, les quals li promet pagar l'endemà.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, 1372-91, 1385-1391, f.131r

En Miquell Company, del castell de Citges, manor de dies, confessa deura a'n Ffrancesch Colell, del dit castell, LXXIII lliures Barchelona per rahó de la barcha major que avien feta entre lo dit Miquellet e lo dit Ffrancesch Colell e en Paulaga, e lo dit Miquell Company comprà lo terç del dit Colell. E lo dit preu lo dit Miquell promés pagar al dit Ffrancesch Colell per dimecres primervinent, que serà a VIII del dit mes de fabrer per tot lo dia, sots pena del terç sens tota requesta. E renuncià, etcètera.

Fuit cencallata de voluntate partis

E lo dit Ffrancesch Colell encontinent fermà la dita venda e aquella loà e aprobà, però protestà lo dit Ffrancesch Colell que ell puscha damanar tot dret que li sia dagut per jornalls ho per qualsevuya rahó al dit Miquell e an Paulaga, etcètera.

409

1391, febrer, 27. [Sitges]

Comanda. Bonanat Godai reconeix rebre en comanda de Pere de Conamines, procurador de l'Almoina, i Bernat Alegre, batlle del castell de Sitges, les cases de na Valentina, que segons es deia havia marxat prenyada, dues bótes de mena i un carretell. Godai paga de present 18 sous, 7 diners i

malla de censos endarrerits al senyor i promet retornar els béns encomanats de seguida que sigui requerit.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.131v

410

1391, març, 4. [Sitges]

Crida. *Els almoiners, a requesta de Romeu Xifre o Palou, manen que, donat que és costum al castell de Sitges a tot hereu de vendre i comprar fins a la meitat de la seva heretat, que cap home del terme no faci cap impediment en les vendes que Romeu Xifre faci per les seves necessitats i si algú ho fa, que els seus béns siguin obligats a execució per les necessitats de Romeu i si és persona estranya, que sigui encorreguda en pena de 50 lliures. Romeu Xifre ha fet aquesta requesta al·legant que és vell, es troba en greus dificultats i no pot fer cap feina per guanyar-se la vila, pagar els censos al senyor i altres, a més de la necessitat de vestir i menjar quotidianes i, donat que no té altre bé per vendre's, vol vendre alguna partida de la seva heretat.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de cort, caixa 1372-1391, llibre 1385-91, f.132r-v

411

1391, agost, 18. Saragossa

Concessió. *Joan I, rei d'Aragó, València, Mallorca, Sardenya i Còrsega, comte de Barcelona, Rosselló i Cerdanya, concedeix als procuradors, rectors i administradors de l'Almoina que recullin o facin recollir imposicions o cises sobre pa, vi, carn i altres coses i mercaderies que es venguin i es comprin a la vila i parròquia de Sitges i els seus termes, per un període de vuit anys, amb l'objectiu de reparar, construir i acabar murs, torres, valls, barbacanes i altres fortaleses per a la defensa de la vila, construïda al litoral marítim.*

ACB, 4-70-42

Nos, Johannes, Dei gratia rex Aragone, Valencie, Maiorice, Sardinie et Corsice, comesque Barchinone, Rossilione et Ceritanie, ut vos, fideles nostri jurati et probi homines ville et parrochie de Cigiis, ad reparandum, construendum et perficiendum muros, turres, valla, barbacanas et alias fortitudines, tuicioni et deffensioni dicte ville, in litore maris constructe, necesarias et oportunas, et ad supportandum alia quam plura onera, que vitare comode non potestis sufficere melius valeatis, tenore presentis, ad supplicationem humilem pro parte procuratorum, rectorum et administratorum Elemosine Barchinone, cuius esse dicitur dicta villa, super hoc nobis factam, concedimus vobis et licenciam ac facultatem plenariam elargimur quod possitis imponere, statuere et ordinare in dictis villa et parrochia de Cigiis et earum terminis imposiciones sive adjutas in pane, vino, carnibus et aliis rebus et mercibus, que vendentur seu ementur aut alia contractabuntur in dictis villa et parrochia seu earum terminis aut ab inde quomodolibet extrahentur, prout dictis procuratoribus, rectoribus et administratoribus dicte Elemosine et vobis videbatur, easque colligere et levare seu colligi et levari facere aut vendere seu arrendare, et eorum precia recipere, impositasque augere vel diminuere, duraturas per octo annos a die qua imposite seu statute fuerint continue secuturos. In quibusquidem imposicionibus sive sisis contribuant et contribuere habeant ne dum privati sed extranei ad dictas villam et parrochiam seu earum terminos declinantes aut ibi quomodolibet contrahentes. Tota vero peccunia ex dictis imposicionibus sive sisis quomodolibet proventura per

dictos procuratores, rectores et administratores dicte Elemosine, presentes vel futuros, et vos in reparacionem, constructionem et perfeccionem dictorum murorum, turrium, vallorum, barbacanorum et fortitudinum ac necessitates alias dicte ville precise, converti habeat et non in alios quovis usus, sit tan quod de administracione dicte peccunie predicti procuratores, rectores aut administratores dicte Elemosine, vel vos coniunctim vel divisim, aut alii pro eis et vobis, non teneantur nec teneamini nobis aut quibusvis officialibus seu commissariis nostris reddere compotum nec aliquam rationem, mandantes per eandem gubernatori nostro generali necnon gubernatori Cathalonie ac quibusvis aliis officialibus et subditis nostris, presentibus et futuris, et dictorum officialium locatorum, ad quos spectet quantum concessionem et licenciam nostram, huiusmodi firmiter teneant et observent ac teneri et observari faciant, dictosque procuratores, rectores et administratores dicte Elemosine et vos inde uti libere permittant, omni obstaculo quiescente, in cuius rei testimonium hanc fieri et sigillo nostro pendenti iussimus communiri.

Datum Ceserauguste, vicesima octava die augusti, anno a Nativitate Domini millesimo CCC^o nonagesimo primo, regnique nostri quinto. Pere Çacalm.

412

1392, gener, 11. Barcelona

Presentació de carta. Pere Bleda, prevere beneficiat de la Seu de Barcelona, procurador de Francesc Castanyer, doctor en lleis, i Pere de Pujol, llicenciat en decrets, canonge de la Seu de Barcelona, procuradors de l'Almoina, i Guillem de Quart, jurat de la vila de Sitges, en nom de la universitat de la mateixa vila, presenten a Sanxo el Rei, porter del duc de Montblanc, una carta del mateix duc, l'infant Martí, on li mana que desisteixi de reclamar als jurats i proboms del lloc de Sitges els 500 sous de Barcelona en concepte de cena de presència que l'infant i el majordom els havien demanat quan va ser allà, fins que els escrivans de ració de la casa del rei Pere III, pare seu, i del rei Joan I, germà seu, aclareixin si ja abans no es cobrava i si està ordenat per capítol de cort general que cenes, albergues i acaptes no es demanen en llocs d'Església sinó en aquells on no es feia antigament.

ACB, 4-70-43

413

1392, febrer, 12. Sitges

Prestació d'homenatge. Guillem de Quart, Antoni Amat, Bonanat Amat, Francesc Jordà, Romeu Roig, Guillem de Vilanova, sabater, Francesc Novella, Ferrando de Muro, Guillem Paulega, Romicó Gibert, Martí Garcer, Bernat Roig, Gonsalbo Llopis, sastre, i Arnau Gibert reconeixen ser homes propis, solius, vassalls i afocats de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, senyora del castell, i prometen que li seran bons, fidels i legals. Presten homenatge de boca i mans en poder de Pere de Conamines, prevere procurador del castell de Sitges per l'Almoina, en nom d'aquesta. L'acte es fa després de la celebració de la missa d'aquell dia, a la plaça del castell, al costat del forn de la plaça.

ACB, 4-70-372

414

1392, abril, 29. Barcelona, palau episcopal

Convenença. Ramon d'Escales, bisbe de Barcelona, per una banda, i Francesc Castanyer, doctor en lleis, i Pere Pujol, llicenciat en decrets, canonges de Barcelona i procuradors i administradors generals de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, de l'altra, com a senyors de la jurisdicció civil i criminal, alta i baixa del castell de Ribes i del castell de Sitges, respectivament, acorden que per tal de perseguir els delictes cometuts en un castell o altre, que el batlle d'un castell pugui seguir amb sometent en el terme de l'altre i pugui manar als habitants d'aquell que l'ajudin a prendre'l o en cas contrari incorreran a una pena de 20 sous. Els batlles dels respectius termes s'hauran de fer sagrament i homenatge mútuament i els habitants de Sitges hauran de sortir a so de Ribes i al contrari, o se'ls imposarà una pena de 10 sous. I entenen ambdues parts que amb aquest pacte no es faci prejudici de les seves jurisdiccions i drets respectius.

ACB, 4-70-44

415

1392, maig, 22. Barcelona

Venda. Bernat Macip, mercader i ciutadà de Barcelona, procurador d'Antònia, víuda de Francesc Teulada, mestre d'aixa i ciutadà de Barcelona, hereva universal per intestat de Joan Bertó, habitant d'Atenes, i Antoni, fill seu mort en edat infantil, ven a Jaume Coll, major de dies, marinero del lloc de Sitges, unes cases que són al suburbi de la vila de Sitges, al carrer Nou, al costat del mar, que estan sota domini i alou de l'Almoina, pel preu de 20 lliures de Barcelona de tern. Francesc Castanyer i Pere Pujol, canonges i procuradors de l'Almoina, fermen la venda.

ACB, 4-70-143

416

1393, juliol, 3. Barcelona

Venda. Bartomeu Alegre, corder ciutadà de Barcelona, i la seva muller Margarida, filla de Martí Clapers i Alamanda, difunts, venen a Pere Novella, marinero de la vila de Sitges, un alberg o pati de cases amb pou, bort i arbres, situat a la vila de Sitges, al carrer d'en Gassó sota domini de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, a cens de 8 sous per Nadal pagadors a Joan Gassó, pel preu de 30 lliures. Els administradors de l'Almoina fermen la venda.

ACB, 4-70-45

[Noveri]nt universi quod nos, Bartholomeus Alegra, corderius civis Barchinone, et Margarita, eius uxor filiaque Martini Clapers et domine Alamande, eius uxor, ville de Cigiis, deffunctorum, gratis et ex certa sciencia, per nos et nostros, vendimus vobis, Petro Novella, marinero dicte [ville de Cigiis], perpetuo, totum illud hospicium sive quoddam spacium seu pati domorum cum puteo, orto et arboribus diversorum generum, introitibus, exitibus et omnibus iuribus et pertinenciis suis, quod scilicet ego, dicta Margarita, tanquam proprietaria, et ego, dictus Bartholomeus, ratione constitu[cionis doti] dictam uxor meam de hiis et aliis michi facte, habemus et possidemus in dicta villa, in vico de Gassó, et tenemus per Elemenam Sedis Barchinone et sub dominio et alodio suo, ad censum videlicet octo solidorum singulis annis [perpetuo] solvendorum in festo Nativitatis Domini [Johanni G]assoni, dicte ville, sicut terminatur ab oriente in dicto vico, a meridie in

tenedone Johannis Bertran, ab occidente in orto Johannis Payró, et a circio in alio vico qui ibi est. Hanc autem vendicionem facimus per [± 12] emptori et vestris perpetuo, [sicut m]elius dici et intelligi potest ad salvamentum et bonum intellectum vestri et vestrorum, extraentes predicta que vobis vendimus de iure, dominio et posse nostri et nostrorum, eademque in vestrum vestrorumque ius, dominium et posse mittimus et transfer[rimus irrevocabiliter pleno iure, [ad hab]endum et tenendum atque pacifice perpetuo possidendum et quicquis vobis placuerit libere faciendum, cedendo et mandando, ex causa predicta, nobis et nostris omnia iura et acciones, reales et personales et alias quascumque nobis et meis pertinencia et pertinentes in predictis [...] et contra etiam quascumque personas et res, ratione predictorum, quibus iuribus et actionibus nostris predictis possitis vos et vestri uti et experiri, agendo scilicet et respondendo, deffendendo, excipiendo, proponendo et replicando et omnia alia et singula faciendo in iudicio [et extra quem]admodum nos facere poteramus ante presentem vendicionem et iurum cessionem et possemus nunc et etiam postea quocumque. Nos, enim, facimus et constituimus vos et vestros in his dominos et procuratores, ut in rem vestram propriam, ad faciendum inde vestre libitum voluntatem [sine] contradicione nostri et nostrorum et alterius cuiuscumque persone, salvo tamen semper in hiis iure et dominio et censu dicte Elemosine et suorum venerabilium procuratorum, nomine eiusdem, et salvo etiam dicto censu dictorum octo solidorum dicto Johanni Gassoni et suorum, ut predictitur. Pro precio vero predicte [vendicionis s]oluistis nobis triginta libras Barchinone, quitias a laudimio inde pertinenti domino supradicto pro hac vendicione, super quibus renunciamus excepcioni peccunie predice non numerate et non solute et doli mali et accioni in factum et legi que subvenit deceptis ultra dimidiā iusti [prec]ii hiis obviante, dando et ex certa sciencia remitendo vobis et vestris donacione pura, perfecta, simplici et irrevocabili inter vivos, siquid predicta que vobis vendimus plus modo valent vel amodo valebunt precio antedicto. Insuper, stipulacione solemni, convenimus [vo]bis quod predicta que vobis vendimus faciemus vos et vestros habere, tenere et possidere in sana pace perpetuo contra omnes personas. Et quod tenebimus inde vobis et vestris semper de firma et legali eviccionē predictorum, et de litis expensis et de toto dampno ac etiam interesse [contra a]liqua persona faceret, proponeret vel moveret contra vos vel vestros aliquo tempore, aliquam actionem vel demandam in predictis que vobis vendimus, promittimus vobis quod incontinenti cum inde a vobis vel vestris fuerimus requisiti opponemus nos deffensioni vestre. Et quod respondebimus [...] pro vobis et vestris cuilibet inde querelanti et quod in principio litis suscipiemus onus litigii et quod agemus et ducemus causam seu causas nostris expensis, a principio usque ad finem, vel vos si volueritis possitis ipsas causas agere et ducere per vos ipsos et hoc sit in eleccione [...]os magis elegeritis ipsas causas agere et ducere per vos ipsos promittimus vobis quod resitutemus et solvemus vobis et vestri in dilatione omnes expensas et missiones que inde fient et quitquid et quantum a vobis inde emitum fuerit simil cum omni dampno et interesse, super quibus volumus vobis [...] verbo nullo alio probacionum genere requisito. Et pro hiis complendis et actendendis, obligamus utreque nostrum insolum vobis et vestris omnia bona nostra et utriusque nostrum insolum mobilia et inmobilia, habita et habenda, renunciantes quantum ad hec beneficio novarum constituciō[um] accionum et epistole Divi Adriani. Et specialiter ego, dicta Margarita, tanquam de iure meo cerciorata, renuncio quo ad hec auxilio Velleyanī Senatus Consulti in favorem mulierium et ambo renunciamus omni alii iuri hiis obvservanti. Et ut predicta omnia et [singula] gaudeant firmitate, sponte iuramus nos, dicti coniuges, in animas nostras per Deum et eius Sancta Quatuor Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, predicta omnia et singula actendere et completere, tenere et observare et contra ea vel eorum aliqua nunquam facere [vel veni]re modo iure, causa vel etiam ratione. Hec igitur que dicta fuerunt facimus, paciscimur, convenimus et promittimus nobis et nostris necnon et notario infrascripto, tanquam publice persone, pro nobis et pro aliis quorum intersit stipulanti.

Actum est hoc Barchinone, tercia die julii [anno a Nativitate Domini] millesimo CCC^o nongesimo tercio

Sig+num Bartholomei Alegra, sig+num Margarite, eius uxor, predictorum, qui hec laudamus, firmamus et iuramus

Testes huius rei sunt Johannes Clapers, Batholomeus Nera, dicte ville, et Berengarius Gibert, scriptor

[...]ius de Fontibus, canonicus Bachinone, procurator et administrator Elemosine pauperum Sedis Barchinone predicta, dominii nomine quo supra firmo, iuribus ipsius Elemosine in omnibus semper salvis

[...] Vallesii, canonicus Barchinone, procuratore et administratore Elemosine pauperum Sedis Barchinone predicta, ratione dominii firmo, iuribus dicte Elemosine in omnibus semper salvis

[sig(signe)num] Petri de Bruguera, auctoritate regia notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit

417

[1395 - 1409]

Capbreu. Relació dels drets de peix pertanyents a l'Almoyna dels pobres de la Senyoria de Barcelona al terme del castell de Sitges.

ACB, Pia Almoyna, Sitges, Capbreus, 1409, f.37v

Del dret de pex que l'Almoyna reeb dins lo terma e pregonia del castell de Ciges ab antigament acostumat. E fou contínua per en Bernat ça Carrera, procurador del dit castell, per informació p<r>esa de mossèn Pere de Conamines als procuradors del dit castell.

Dret de laüts

Primerament, que tota barcha que pesche en l'avent de Nadal de Nostro Senyor en les mars de Ciges ab palangres e prendrà pagells, l'Almoyna ne ha de dret III dotzenes. E si no pren pagells ha a pagar dos sòlidos barchelonins.

E si pesche en la Coresma, per semblant forma ha a pagar les III dotzenes de pagells. E si no'n pren, dos sòlidos barchelonins.

Dret dels IIII peys reials que paguen quarter a l'Almoyna

Los peys reials son aquests: dolfí, sturió, spasa e troç, tots aquests IIII són appellats reials e aquests paguen corder a l'Almoyna, ço és que del peys se fan V parts e l'Almoyna pren aquest corder que millis li agrada. E l'Almoyna no pren altre dret d'aquet peys reyal.

Dret que's paga de les tonyines que's pren en Ciges

Que tot pescador qui peschava tonyines en los mars de Ciges ha a pagar aquest dret a l'Almoyna, de XXX tonyines una, com axí los fou atorgat al començament per mossèn Pere Conamines, levores procurador del dit castell, en l'any de MCCCXCV, que pescadors de Blanes comensaren de pescar de les dites tonyines. Emperò és antès que si prenen moltes o poques tonyines, que deuen cer aforades o preciades, e ço que velran pagueran de XXX sòlidos 1 sou, e de XXX diners 1 diner e axí los acostuma a pagar en lo present.

1396, febrer, 21-22. Sitges

Prestació d'homenatge. *Miquel Company, Pere Guitart, Pere de Bosch, menor de dies, Gonsalbo Llopis, Guillem Amat, Salvador, fill d'en Serra, Joan Ros, Pere Guitart, picapedrer, Bonanat Robert, Pere Busquet, Guillem Bardoi, Antoni Pometa, Bernat Quart, Antoni Robert, Ferrer Brunet, Berenguer Bofill, Ferrer Messeguer, Bernat Guitard, Guillem Ortolà, Arnau Amat, Antoni Gibert, Joan Llobet, Bonanat Amat i Joan Clapers, tots de la vila de Sitges, es fan homes naturals, propis i sòlius, vassalls i afocats de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona i prometen que li seran fidels. Presten homenatge de boca i mans en poder de Pere de Conamines, prevere i procurador general al castell de Sitges per l'Almoina, en nom d'aquesta. L'endemà Jaume Gibert presta homenatge en mans del procurador.*

ACB, 4-70-369

Noverint universi quod die vicesima prima mensis febroarii, anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo nonagesimo sexto, in presencia mei, Berengarii de Casisnovis, vicarii et notarii publici auctoritate venerabilis Bernardi Sagura, rectoris et notarii publici parrochialis ecclesie castri et loci de Citgiis, et testium, videlicet Anthonii c'Olivella, civis Barchinone, Arnaldi Guitart et Jacobi Serra, dicti loci de Citgiis, ad hec vocatorum et sumptorum, Michael Company, Petrus Guitart, Petrus de Boscho, minor dierum, Gondissalbus Lopis, Guillelmus Amat, Salvator, filius Serra, Johannes Russi, Petrus Guitart, lapiscida, Bonanatus Ruberti, Petrus Busqueti, Guillelmus Bardoy, Anthonius Pometa, Bernardus Quart, Anthonius Ruberti, Fferrarius Bruneti, Berengarius Boffiy, Ferrarius Massaguerii, Bernardus Guitard, Guillelmus Ortolani, Arnaldus Amati, Anthonius Giberti, Johannes Luppeti, Bonanatis Amati et Johannes Clapers, dicte ville de Citgiis, omnes congregati intus castrum de Citgiis, coram honorabili viro domino Petro de Condominis, prebitero ac procuratore generali in dicto castro et loco de Citgiis pro Elemosina Sedis Barchinone, gratis et ex certa sciencia et spontanea voluntate quilibet ipsorum confessi fuerunt et recognoverunt, preffato honorabili procurator nomine ipsius Elemosine, se et quemlibet eorum esse homines naturales, proprios et solidos, vassallos et affocatos dicte Elemosine. Et promisserunt et convenerunt quilibet ipsorum, bona fide et sine enganno, dicto honorabili procurator nomine predicte Elemosine, et eciam nunch dicto et infrascripto notario, tanquam publice persone, hec ab ipsis hominibus et quilibet ipsorum, pro dicto honorabili procuratore nomine predicto, et pro dicta etiam Elemosina et nomine eius dictum, et nomine eciam omnium aliorum quorum interest et intererit legitime stipulanti et recipienti, quod ipsi et quilibet ipsorum erunt boni, fideles et legales et deffensores de corporibus et membris, rebus et honoribus dicto honorabili procuratori, nomine Elemosine antedicte, ac eciam honorabilibus procuratoribus et administratoribus, sindicis, yconomis, actoribus e ab eis substitutis ac baiulis ceterisque officialibus ipsius Elemosinum presentibus et futuris sicut boni, veri, fideles et legales homines, naturales, proprii, solidi, vassalli et affocati tenentur facere suo seniori seu domino directo et naturali, sub obligacione omnium bonorum suorum. Et ut predicti omnia et singula maiori gaudeant firmitate, non vi nec dolo sed sponte, quilibet ipsorum singulariter et disincte iurarunt, per dictum Deum et eius Sancta Quatuor Evangelia, manibus eorum corporaliter tacta, predicta omnia et singula se et quilibet eorum attendere et complere, tenere et observari et in aliquo non contrafacere vel venire aliquo iure, causa vel eciam ratione. Et nichilominus ad uberiorem cautelam et maiorem securitatem, omnium et singulorum predictorum in presencia mei, dicti et infrascripti notarium, et testium predictorum, quilibet eorum singulariter et disiuncte prestiterunt dicto honorabili Petro de Condominis, procuratori nomine iamdicto nomine Elemosine antedicte, homagium ore et manibus, commendatum iuxta usaticos Barchinone et constitucione Cathalonie generales quibus sit habitus tam dominis honorabilis procurator quam superius nominati petierunt et requisiverint de predictis omnibus et singulis fieri et tradi ipsis et utricuibet ipsorum unum et plura publicum et publica instrumentum et instrumenta, tot quot petierint et habere noluint per me, dictum et infrascriptum notarium, ad habendum de eiusdem memoriam in eternum.

Postea, vero die XXe die aprilis, anno a Nativitate Domini M^o CCC^o XC^o octavo, Jacobus Giberti, dicte ville, fecit et firmavit ac homagium prestitit, prout supradicti prestiterunt, dicto honorabili Petro de Condominis, nomine iamdicto, presentibus testibus Martino Jordani et Michaele Muyer, ville predicte de Citgiis.

Acta fuerunt hec diebus, loco et mensis predictis presente me, dicto et infrascripto notario, et presentibus etiam testibus, ut predictitur supradictis ad hec specialiter vocatis et assumptis.

Sig(signe)num Berengarii Casanove, prebitero notario publico ville castri de Citgiis pro discreto Bernardo Segura, rectore ecclesie eiusdem locis, qui hec scribi fecit et clausit.

419

1396, maig, 3 - 1397, maig, 2. [Sitges]

Llibre de comptes. Pere de Conamines, procurador de l'Almoina de la Seu de Barcelona al castell de Sitges, anota les rebudes en concepte de lluïsmes.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Comptes, 1396, f.2r-v

Reebudes de luïsmes

Ítem he rebuts d'en Pere Novella, del luïsma de la butiga que comprà e la carta fa afermar. Ja és fermada	LXXX sous
Ítem rebí d'en Bernat Gausech d'equelles XLV lliures que deu pagar de les cases d'en Bernat Arnau de terç, e la carta no és fermada	CCXL sous
Ítem en Moles avia comprat lo pati d'en Johan Bartran, lo qual vaneren dins l'an ho poch més ho menys a'n Monet de Quart e feren avinensa ab mi na Moles e'n Jacme Coll, si.ll vanien de present, que pagasen XV lliures per la primera e axís s'és saguit. E compren del seu ancant I ^a semfoniam, que no n'avia al castell, costà XXII sous, e I croch genovès per IIII sous, e I pavès vey, costà III sous, e I tapit, costà XLI sous, e I ^a asclavina per tapit, costà XII sous, e I ^a vànova per XVI sous, e altra vànova per XXIII sous VI diners, e altra vànova per XXX sous II diners, e I caularó sens anses per X sous, e III ^s pavesos rayals per XXI sous III diners, e I ^a bella olla gran de coura per XLVII sous. Rebí en robes per lo castell suma per CCXXIX sous XI diners, reebí comptades tro a XV lliures, la resta que és però d'aquesta primera venda no n'an presentada carta sinó de la compra d'en Quart, qui ha pagats CCCLXXVIII sous axí com apar detràs	LXX sous I diner
Ítem rebí d'en Martí Clapers de lou de II quarteres de forment que'n Bernat Arnau li comprà a IX anys	XI sous
Ítem rebí d'en Bonanat Brunet, beneficiat de Santa Maria, per mortificació del seu ort per mort de n'Arnau Martí	XXV sous
Ítem reebí d'en Bernat Capeller del luïsma de l'alberch que ha comprat de n'Arnau Brugués	DL sous
Ítem he rebuts d'en Monet de Quart de la compra que féu de na Moles del pati d'en Joan Bartran	CCCLXXVIII sous
Ítem he rebuts de na Muntanera de la compra que ha feta de la casa de na Moles	CCX sous
Suma	MDLXIII sous I ^{f.2v}

Ítem d'en rebí d'en Ffrancesch Ortals de luïsma	XXV sous
Ítem rebí d'un pati de casa ab portal lo qual avia comprat en Lorenç Guitart mentra era batla e no n'i a carta	XXII sous
Ítem he <re>buts d'una compra que'n Monet de Quart ha feta d'en Ramon de Quart	XXV sous
Ítem he d'altra part rebuts d'en Gosalbo Lopis, sartre, de XV florins que davia de luïsma del seu alberch ⁷⁷	CX sous
Ítem rebí d'en Ffransoy Novella d'altra butiga que comprà d'en Busayes	LXXX sous
Ítem rebí d'en Jordà d'un luïsma de cens que comprà d'en Payró per preu de LXXX sous	XL sous
Ítem rebí d'en Pere Guitart del pati que comprà de n'Anthoni Fferrer a la mar	LXXV sous
Ítem d'en Grau Coll rebí d'una compra de II quarteres d'ordi	L sous
Ítem met en rebuda e són-ma deguts d'en Gausech de luïsma	DCLX sous
Ítem rebí d'en Johan Clapers de luïsma vey	L sous
Ítem rebí de n'Amat de la butiga del terç ⁷⁸	CLXXX sous
Suma	MCCCXVII sous

420

1396, maig, 24. Sitges

Venda. *Pere Bisanya, àlies Modei, ciutadà de Barcelona i hereu universal de Llorenç Guitart, mercader de la vila de Sitges, ven a Pere de Conamines, procurador de l'Almoina, dues quarteres i mitja, quatre quartans i dues almostes d'ordi censals que rep d'un seguit de propietats: 1 quatera d'una peça de terra a l'Argilagosa; 1 quatera i 5 quartans d'una peça de terra de Guillem de Vilanova, que és a l'Argilagosa; 4 quartans i mig i 2 almostes que rep d'una peça de terra de Jaume Avellà, tot per 14 lliures, 12 sous i 3 diners de moneda de Barcelona de tern. A continuació, fa àpoca d'aquesta quantitat.*

ACB, 4-70-46

421

1397, gener, 20. Sitges

Venda. *Jaume Camps i Bernat Robert, de la vila de Sitges, procuradors de Joan Escuder, mariner de la ciutat de Barcelona, i de la seva muller Romia, filla de Berenguer Pigot, difunt, de la vila de Sitges, venen a Bernat Alegre, de la mateixa vila, dues vinyes que Romia té i posseeix al terme de*

⁷⁷ Segueix Ítem he rebuts d'en Pere Novella, d'una butiga que comprà d'en Busayes per VIII lliures, ja és primer de luïsmes ratllat.

⁷⁸ Segueix Suma, MCXII sous i Suma, MLXII sous ratllat.

Sitges, al lloc d'Aiguadolç, sota domini i alou de l'Almoina, a cens d'un parell de capons per Nadal, pel preu de 8 lliures de moneda de Barcelona de tern.

ACB, 4-70-106

422

1397, novembre, 22. Sitges

Venda. *Guillem Riera, de la vila de Sitges, procurador d'Agustí Vedell, ven a Bernat Alegre, de la mateixa vila, una peça de terra plantada de vinya, amb els seus arbres, que té al terme de Sitges, al lloc anomenat Camp Marí, sota domini i alou de l'Almoina a cens de 4 quartans de forment per Sant Pere i Sant Feliu, pel preu de 15 lliures i 7 sous de moneda de Barcelona de tern.*

ACB, 4-70-111

423

[s. XV in.], maig, 24. [Sitges]

Queixa. *Antoni Llorenç, mercader ciutadà de Barcelona, pare i administrador de Guillem Pere Llorenç, hereu de Guillem Llorenç, es queixa de Joan Clapers, patró de barca de Sitges, hereu dels béns de Miquel Clapers, perquè li lliuri 7 lliures i 10 sous de moneda de Barcelona de tern deguts a Guillem Pere Llorenç per raó d'una comanda que Guillem Llorenç va fer a Miquel Clapers.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. notarial, caixa 1343-1356, full solt

Die sabati XXIIII mensis madii

Conquerit Anthonius Lorenç, mercator civis Barchinone, pater et legitimus administrator Guilelmus Petri Lorenç, heredis donatarii Guilelmi Lorenç, olim habitantis infra muros villa castri de Cigiis, de Johanne Clapers, patrono barche de dicta villa, herede et bonorum que fuerunt Michaelis Clapers, quondam, filii Martini Clapers, quondam, predicte ville, tenente⁷⁹ quantum det, tradat et deliberet dicto conquerenti septem libras et decem solidos monete Barchinone de terno, quas sibi, dicto nomine, aut Guilelmo Petro Lorenç debet ratione comande seu quasi, quas dictus Guilelmus Lorenç dicto Michaeli fecit. Et firmat ius super bonis predicti filii sui pro decem solidos cum augmento.

424

1400, juny, 23

Venda en encant. *Pere Granada, Guillem Clapers de la vila de Sitges i Berenguer Garrofer, de Vilanova de Cubelles, marmessors de Saurina, primera muller de Pere Granada, que va instituir hereus universals seus Déu i els pobres, per raó d'alguns deutes que la difunta tenia, venen a Bernat Alegre, de la vila de Sitges, com a millor postor de la venda pública feta, una peça de terra plantada de vinya, amb arbres, al lloc anomenat lo Colomer, sota domini de l'Almoina i cens de mitja quartera d'ordi per Sant Pere i Sant Feliu, pel preu de 70 lliures de moneda de Barcelona de tern. Antoni de Fornells i Berenguer de Feu, canonges i procuradors de l'Almoina, fermen la venda.*

⁷⁹ tenente afegit a la interlínia.

ACB, 4-70-98

425

1401, març, 27. Sitges

Venda en encant. *Guillem Babau, prevere, Martí Jordà, Pere Amat i Jaume Coll, de la vila de Sitges, marmessors de Pere Granada, que va instituir hereus universals seus Déu i els pobres, venen a Bernat Alegre, de la vila de Sitges, com a millor postor de la venda pública feta, una peça de terra plantada de vinya, al lloc d'Aiguadolç, sota domini de l'Almoina i a cens de 3 sous per Nadal, pel preu de 25 lliures i 2 sous de moneda de Barcelona de tern. Antoni de Fornells i Berenguer de Feu, canonges i procuradors de l'Almoina, fermen la venda.*

ACB, 4-70-107

426

1401, maig, 15. Sitges

Venda en encant. *Guillem Babau, prevere, Martí Jordà, Jaume Coll i Per Amat, de la vila de Sitges, marmessors de Pere Granada, que va instituir hereus universals seus Déu i els pobres, venen a Bernat Alegre, de la vila de Sitges, com a millor postor de la venda pública feta, una peça de terra plantada de vinya, situada al lloc d'Aiguadolç, sota domini de l'Almoina, pel preu de 40 sous de moneda de Barcelona de tern. Guillem Vallès i Pere Guillem Jaufred, canonges de Barcelona i procuradors de l'Almoina, fan ferma de dret.*

ACB, 4-70-97

427

1404, abril, 9

Visita pastoral. *Joan Armengol visita la parròquia de Santa Tecla de Sitges, on comprova l'estat de l'altar major i els altars beneficiats de l'església parroquial, és a dir els de Sant Vicenç, Sant Pere Màrtir, Sant Llorenç i Sant Miquel i també el de Sant Macari, que està sense benefici. A continuació, s'interroga alguns proboms de la vila sobre el comportament moral dels parroquians.*

ADB, Visites Pastorals, T.10, f.135r-136r

428

1404, setembre, 8 - 11

Prestació d'homenatge. *Joan Garcer, sabater, Bartomeu Oliver, Bonanat Guitart, Bartomeu Massaguer, Antoni Gibert, menor de dies, Pere d'Abella, Bartomeu Busquet, Jaume Gibert àlies Ferrer i Bernardó Pagès, habitants de la vila del castell de Sitges, reconeixen ser homes propis, naturals, sòlius, vassalls i afocats de l'Almoina i que seran bons, fidels i legals seva. Presten*

homenatge de mans i boca a Pere de Conamines, procurador de l'Almoina, en nom d'aquesta. El dia 11, Joan Gibert, fill de Romen Gibert, presta homenatge.

ACB, 4-70-382

429

1405, gener, 5. Sitges

Venda. Martí Llorenç, de la quadra de Miralpeix, hereu d'Arsenda, primera muller de Guillem Gassó del Mas, del terme del castell de Sitges, i després muller de Berenguer des Clapers, del terme de Sitges, ven a Jaume Coll, Joan Llobet i Bonanat Amat, jurats de la universitat de la vila i castell de Sitges aquell any, una part d'una peça de terra, situada al terme de Sitges, al mas d'en Gassó, al torrent prop del camí dels Ferrers, sota domini i alou de l'Almoina, pel preu de 55 sous.

AHMS, pergamins, 29

430

1405, maig, 3. [Sitges]

Elecció de càrrecs municipals. Jaume Coll, Bonanat Amat i Joan Llobet, jurats de l'any 1404, amb el consell de nou prohoms, elegeixen Guerau Coll, Arnau Dalmau i Bonanat Robert com a jurats de 1405, els quals elegeixen cada un dos consellers. A continuació s'elegeixen Guillem Bardoi i Berenguer Cuquetas com a mostassafs i Antoni Dalman, Francesc Robert major de dies i Bernat Escofet com a fiters.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.27v

En nom de Déu Totpoderós, amén. Com de bon costum, per bé e profit de la cosa pública, e per ço que aquella cosa pública e sos drets sien mils e pus útilment sien guardats e deffesos, que jurats e lurs consellers, mostasaffs e ffiters se elegessen, ordenen e's posen en la vila e terme del castell de Ciges. Per ço, dicmenje, qui's celebra ve la feste de la Invenció de la Santa Vera Creu e se comptaven a tres dies del mes de maig de l'any M CCCC cinch, foren elegits per los honrats en Jacme Coll, Bonanat Amat e Johan Lobet, jurats en l'any proppassat, ab consell de nou prohomes, ensembs ab ells e per ells demanats, e ab consell encara general de la dita vila e terme del dit castell, present, en ço volent e consentint lo molt honrat e discret senyor en Pere de Coromines, prevere, procurador en lo dit castell per la honorabla Almoyna dels pobres de la Seu de Barchelona, senyora del dit castell, en jurats en l'any que começa a córrer lo dit dia de la dita festa en jurats los honrats en Garau Coll, Arnau Dalmau e Bonanat Robert, habitadors de la dita vila, los quals elegiren en lo dit consell per lur consellers, ço és, lo dit honrat en Garau Coll, lo honrat en Martí Jordà, carnicer, e Anthoni d'Olivella; lo dit honrat n'Arnau Dalmau, en Fferrando de Muro e Romeu Gibert; e lo dit honrat en Bonanat Robert, en Pere Amat e en Johan Clapers, tots habitadors de la dita vila.

Aprés los dits honrats presents jurats, stants lo dit consell general e los dits llurs consellers, e en açò present, volent e consentent lo dit molt honrat e discret procurador, per bé e utilitat de la dita cosa pública, elegiren en mostasaffs en Guillem Bardoy, forner, e en Berenguer Cuquetas, de la dita vila.

E en après los dits presents jurats, stants lo dit general consell e los dits llurs consellers, e en açò present, volent e consentent lo dit molt honrat e discret sènyer procurador, per bé e utilitat de la cosa pública, elegiren en fiters en Anthoni Dalmau, Ffrancesch Robert, major de dies, e en Bernat Scoffet, habitadors de la dita vila.

431

1406, maig, 3. [Sitges]

Elecció de càrrecs municipals. *Guerau Coll, Arnau Dalmau i Bonanat Robert, jurats de l'any 1405, elegeixen com a jurats de 1406 Francesc Jordà, Pere Amat i Joan Clapers, els quals elegeixen cada un dos consellers. A continuació Pere Guitart i Ferrer Brunet són elegits mostassafs i Berenguer Cuquetes, Bernat Pagès i Guillemó Segarra fiters.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.44v-45r

En nom de Déu Totpoderós, amén. Com de bon costum e per bé e profit de la cosa pública, e per ço que aquella cosa pública e sos drets sien myls e pus útilment sien guardats e deffesos cascun any se ordena en lo castell de Ciges jurats e consellers, mostasaffs e ffitters. Per tant, dicmenga qui a tres de maig de l'any M CCCC VI, foren ordenats per los honrats en Guerau Coll, Arnau Dalmau e Bonenat Robert, jurats dell'any proppassat en jurats los honrats en Fransoy Jordà e Pere Amat hoc e en Johan Clapers, e los quals foren elegits en consell general congregat com costuma és de congregrar consell general ab so de anafil.

Per los majors en Ffrancesc Jordà, lo qual pres en consallés } [en blanc]

Per los migans en Pera Amat, lo qual pres en consallés } en Jacme Coll e en Bonenat Amat

Per los menors en Johan Clapers, lo qual pres en consallés } en Monet Clapers e en Johan Lobet

Los quals jurats e consellers prestaren segrament de la usar bé e leyalment de l'offici en lo qual eran stats elegits per lo dit consell general, present lo venerable mossén Pere Conomines, prevera e procurador de la honorable [sic] castell de Ciges per la honorable Almoyna dels pobre<s> de la Seu de Barchelona, e present encara lo honrat n'Anthoni de Olivella, batla del dit castell per aquella dita honorable Almoyna, ab consentiment dels quals lo dit offici los fou atribuït.

Foren elagits més avant per los dits honrats presents jurats, consentint en açò lo dit venerable mossén Pere de Conamines, en nom que demunt, e lo dit honrat Anthoni d'Olivella, batla ja dit, en mostasaffs en Pere Guitart e Farrer Brunet, los quals present lo consell general juraren de usar bé e leyalment.

Foren alegits més evant per los dits presents jurats, consentint en açò los dits venerable mossén Pere Conamines e Anthoni d'Olivella, en noms que demunt, en ffitters en Berenguer Cuchetes, Bernat Paiès e Guillemó Sagarra, los quals, present lo consell general e los demundits juraren de usar bé e leyalment del lur offici.

432

1407, gener, 28. Sitges

Donació. *Pere de Conamines, prevere procurador del castell de Sitges per l'Almoina, i administrador de l'hospital i capella de Sant Joan, construïts a la mateixa vila, dóna a l'esmentat hospital, després de la seva mort, 90 sous de Barcelona de tern censals, que ell rep anualment per Sant Pere de febrer, per la venda d'un censal mort que li van fer Pere Gibert de la plaça, la seva muller Francesca i el seu fill Antoni Gibert. Nomena administradors dels 90 sous censals els jurats de la vila i mana de fer un aniversari per la seva ànima a l'altar major de l'església de Santa Tecla de Sitges, i que es paguin 12 diners al clergue que la faci. I també que es faci una absolució anual pel dia de Tots Sants, que es donin 12 diners al rector i 6 als preveres que hi intervinguin, i que els*

jurats rebin per la seva feina 12 diners. En cas que els Gibert vulguin recuperar els 90 sous censals, s'hauran d'invertir els diners en la compra d'altres censals.

ACB, 4-70-50

433

1407, setembre, 3

Concordia. Pere Muller, especier de Vilanova de Cubelles, Gem Roig de les Mates, del terme del castell de la Geltrú, com a representants de les universitats de Cubelles, de Vilanova i de la Geltrú, amb el consentiment de Bernat sa Illa, batlle dels dits castells, per una banda, i Martí Jordà, Joan Llobet i Gonsalbo Llopis, jurats de la universitat del castell de Sitges, per incitació de Ferrer des Pujol, canonge de la Seu de Barcelona i administrador i procurador de l'Almoina, i d'Antoni d'Olivella, batlle del castell de Sitges, per l'altra, acorden en una sèrie de capitols dur a terme la reparació del camí de les muntanyes de Garraf, que va des de les Arenes de Sant Salvador fins al territori del castell de Sitges, en benefici de les universitats dels castells de Sitges, Ribes, Miralpeix, Cubelles, Vilanova i la Geltrú.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de Cort, 1404-1410, f. 141r-142v

Die lune tercia die mensis september anno a Nativitate Domini millesimo quadrigentesimo septimo.

En nom de Déu.

Com alcun temps ha passat fos estat fet de nou i solmne camí en las muntanyas de Garraff, ço és de las Erenas tro en lo territori del castell de Ciges, lo qual camí d'abans ere molt estret desviat e els caminants molt perillós e no solament a personas cavalcants, las quals en diverses parts del dit camí, per esquivar perill, havien a descavalcar mas encare a caminants a peu entrant, que lo dit camí per la sua espresa romanie rònech e desert. Per ço, com quaix tots los caminants desemparaven lo dit camí, la qual cosa tornave en gran dan de las universitats dels castells de Ciges, de Ribes e de Miralpeix, de Cubellas, de la Vilanova e de la Guialtru e encare de tota la cosa pública. E en après, per esquivar los dits perills e dans lo dit camí fo en altra manera mellor e per altra parts de las ditas muntanyas ab gran dificultat e ab grans missions e despeses mudat e de nou fabricat, en tanta amplitud e decoració e seguretat que los caminants ací cavalcants com a peu molt volentariosament e ab gran pleir fehien e continuaven lo dit camí e encare vuy en die continuen. Però per antiguitat de temps e per pluges e encare per moltes malas personas lo dit camí se començ en moltes e |^{f.130v} diversas perdites e quaix per tot derruir, enderrocar e desviar. Entant que si prestament no hi és provehit de deguda reperació e encare en alscons lochs de novella fabricació se seguirà total destrucció del dit camí e per consegüent tornaran los inconvenients, casos perillosos e dans sobreditos.

Emperamor d'açó, per perfecció e reperació del dit camí, a tractament e inducció de l'honorabile en Fferrer des Pujol, canonge de la Seu de Barchelona, procurador e administrador de la Almoyna de la dita Seu, de la qual és lo dit castell de Ciges, és estat concordat, inhibit e finat entre los honrats en Pere Muyer, especier de la Vilanova de Cubelles del bisbat de Barchelona, en Gem Roig de las Matas, del terme del Castell de la Guialtrum, del dit bisbat, havents d'açò plen poder dels honrats jurats e prohòmens de las universitats de Cubellas e de la Vilanova e de la Guialtrum ab exprés consentiment de l'hornat en Bernat sa Illa, batle dels dits castell, de una part, e lo honrats en Martí Jordà, Johan Lobet e Gonsalbo Lopis, jurats l'any present de la universitat del dit castell de Ciges, ab exprés consentiment del dit honorabile en Fferrer des Pujol e de l'honrat n'Anthoni de Olivella, batle del dit castell de Ciges, de la part altra, los capitols devallscrits e las coses en aquells contengudas:

Primerament, que lo camí dessusdit se acab e's repar e s'adob bé e perfetament tant com és de la vinya d'en Pere Lobet, mercader ciutadà de Barchelona, situada en lo territori de Ciges, e continuant aquell tro a las ditas Erenas, anant vers la dita ciutat de Barchelona. E los dits acabament, reperació e adob se façen per la meytat a missions e despeses de las ditas universitats de Cubellas, de la Vilanova e de la Guialtrum, e per la altra meytat a missions e despeses de la universitats del dit castell de Ciges e del castell de Ribes e del castell de Miralpeix, axí en mestres, menobres e altres aiudants en la dita obra, com en ferraments e otras cosas tocants la obra dessusdita. Los quals mestres, manobres e aiudants hagen ésser ministrats e elegits la meytat per las ditas universitats ^{f.131r.} de la Guialtrum, de Cubellas e de la Vilanova, e per la altra meytat per la dita universitat de Ciges, de Ribes e de Miralpeix. E noresmenys, per mellor continuació de la dita obra, aquellas matexas universitats de Cubellas, de la Vilanova e de la Guialtrum elegesquen I altre los quals sobre estants o veedors cascú una sepmana veyen e entenen en la dita obra e en la continuació de aquella a tot profit e a tota utilitat e decoració del dit camí.

Ítem⁸⁰ és enprés e avengut entre las ditas parts que tota vegada que una part requerrà la altra que començen e continuen la acabament e reperació del dit camí encontinent la part requesta e la requirent hayen açó a fer a missions e despeses sobreditas e en la forma dessusdita. E no tant, solament és açó entés en lo acabament e reperació que de present se ha a fer necessàriament del dit camí, och encare tota vegada que lo dit camí se haurà adobar o reparar durant lo temps devallscrit.

Ítem⁸¹ és concordat e avengut entre las ditas parts que si's poran haver e trobar diners ne altres béns per acaptes o per lexas o per altra manera axí dels homens del Castelldeffels com d'altras vilas o lochs que tot ço e quant sie se hage a despendre en les missions comunas de la dita obra.

Ítem⁸² és encare concordat e avengut que, si per ventura serà atrobada alguna persona que haye destrovida o enderroçada en alguna part la obra del dit camí, e aquella tal persona serà presa per qualsevol official de las ditas universitats, convindrà aquella componer o fer avinença per la malafeta de la dita obra o del dit camí que tota aquella composició o avinença se haye a convertir e's convertesque en la obra del dit camí. ^{f.131v.}

Ítem⁸³ és avengut e concordat entre las ditas parts que la dessusdita avinença dur e aquella volen durar per deu anys continuus, qui començen a córrer en la festa de *Omnium Sanctorum* primer esdevenidora.

E⁸⁴ per complir totes e sengles coses dessusditas, se imposen de bon grat las ditas parts pena de deu lliures barcheloneses, en la qual sien caygudas las ditas parts tantes vegades com per aquellas serà contrafet e la qual pena comesa o no pagada o no noresmenys las ditas parts e cascuna de aquellas sien tengudas a tenir e complir e servar totes las cosas en los dits capítols e cascun de aquells contengudas. De la qual pena sie guanyada la meytat a la part obedient e complir volent, e per la altra meytat a la cort quin farie e'n faça execució, la qual meytat, però, no pusque la dita cort exhibir tro haye forçada la part contrafahent a complir les cosas en las quals haurie contrafet.

Ítem⁸⁵ és emprés que dels presents capítols e de las cosas en aquells contengudas sien fetes tantes cartas com per las ditas parts e cascuna d'aquellas ne seran demandadas dictadores largament per lo notari davallscrit ab totas obligacions, promissions, renunciacions, sagaments, stipulacions e altres clàusulas e cautelas, a coneугda del dit notari la sustancia no mudada.

⁸⁰ *Al marge esquerre*, II.

⁸¹ *Al marge esquerre*, III.

⁸² *Al marge esquerre*, IV.

⁸³ *Al marge esquerre*, V.

⁸⁴ *Al marge esquerre*, VI.

⁸⁵ *Al marge esquerre*, VII.

434

1407, setembre, 9

Manlleuta. Bonanat Brunet, prevere beneficiat de Santa Maria del Vinyet i vicari de l'església parroquial de Santa Tecla de Sitges, rep el permís de sortir de la presó del castell de Sitges, on està pres en poder del bisbe de Barcelona, durant vuit dies, després dels quals hi haurà de tornar, a canvi d'una obligació de 1.000 florins d'or d'Aragó, pels quals dóna fermances en Jaume Coll, Bernat Alegra, majors de dies, Per Amat i Martí Jordà, tots del castell de Sitges.

ACB, Pia Almoyna, Llibres de cort, 1404-1414, f.100r

Con en Bonanat Brunet, prevere beneficiat de Santa Maria del Vinyet e de present vicari de la esgleya parroquial de Santa Tecla de Siges, fos pres en poder de monsenyor bisba dins en les presones del castell de Citges, fo suplicat al dit reverent senior per los amichs del dit Bonant Brunet que fos dat a manlenta de VIII dies per què pusqués anar parlar an sos germans per fet de pau. Per què lo molt reverent senior, veent que la suplicació era bon consonant [± 4] quant és tractament de pau, ha consentit e atorgat per aquesta forma que lo dit Bonanat Brunet permeta ab obligació de M florins d'Aragó que de quest present dia a VIII dies primers vinents e contínuament següents lo dit Bonanat torn dins la presó en lo castell de Citges, en la quay a present stà.

Per què lo dit Bonanat Brunet dia present s'és manlavat per la forma desús dita del dit senyor, que sots la dita pena de mil florins el tornarà personalment dins spauy dels dits VIII dies ab sagrament dins la presó del dit castell de Citges. E dóna fermances al dit molt reverent senior, per rahó de la dita pena, primerament en Jacme Coll e en Bernat Alegra, maiós de dies, e en Pere Amat e en Martí Jordà, tots del castell de Citges, cascun d'els romanents en obligació de CCL florins a compliment entra tots als dits M florins e en açó obligaren tots los béns mobles e immobles *ubique sint*. E per maior fermetat lo dit Bonanat Brunet ha jurat per Déu e per los Sants IIII Evangelis, ab les sues mans corporalment tocats, totes les dites coses tanir e complir e en res no contravanir en nenguna manera ne rahó. E aprés lo dit Jacme Coll, Bernat Alegra, Pere Amat e Martí Jordà, cascun d'els an jurat per la forma demuntida per Déu e sebra los Sants IIII^a Evangelis, ab mans lus corporalment tocats, que totes les demuntides coses tendran e observaran e que en res no contravendran en nanguna manera. E que si lo dit Bonanat Brunet lo contrari feya, cascun de les fermances confessaren la dita pena dels dits M florins ésser goayada als cofres del dit molt reverent senyor mossèn en Joan, per la gràcia de Déu bisba de Barchinona, e que açò pus largament se pusqués ordonar a costum de l'oficillat de Barchinona.

435

1407, setembre, 22. [Sitges]

Ordinació. Pere de Conamines, procurador per l'Almoyna dels pobres de la Seu de Barcelona a la vila del castell de Sitges, ordena que tot el peix que sigui pescat de nit o de dia a la vila de Sitges i hagi de donar dret a l'Almoyna, sigui denunciat al procurador, sota pena de 60 sous de Barcelona de tern i de perdre el peix. A continuació, Antoni d'Olivella fa fer-ne crida pública al saig Joan Tarrés.

ACB, Pia Almoyna, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.109

Ordinació feta per mossèn Pere de Conamines, procurador de la vila del castell de Sitges per la honorable Pia Almoyna dels pobres de la Seu de Barchelona, sobre als uns fraus que los pescadós de la dita vila cometieren sobre les tonyines e altres pexs qui paguen dret a la dita Almoyna, axí com a senyora del dit castell, en la manera qui's segueix:

«Que tot pescador de la dita vila qui veraria en lo vespre o de dia en la dita vila, que tots los dits pexs que pendrà en aquella nit o dia qui fossen tenguts dar dret a la dita Almoyna que, honsevulla traguessen aquells peys que traurien, haguessen a denunciar al procurador d'aquella vila, sots pena de LX sous e de perdre lo pex.»

E feta aquella ordinació, encontinent la manà fer pública per los lochs acostumats de la dita vila per lo honorable n'Anthoni d'Olivella, batla de la dita vila, axí com se seguex:

«Ara hoyats què us fa saber lo honrat n'Anthoni d'Olivella, batle de la dita vila del castell de Sitges per lo honrat procurador de la Almoyna dels pobres de la Seu de Barchinona, senyora de la dita vila: que tot pescador qui verarà en la dita vila de nit e de dia e pendrà en aquella nit o de dia tonyines o altres peys de què s'haia pagar dret a la dita Almoyna que, honsevulla trague, haia a denunciar aquelles tonyines o peys que presés, e açò sots pena de LX sous e de perdre lo peix.»

Fou feta la dita crida per en Johan Terrés, sag, en los lochs acostumats.

436

1409, maig, 3. [Sitges]

Elecció de càrrecs municipals. Són elegits jurats Jaume Coll, Pere Amat i Guillem Paulega, els quals elegeixen cada un dos consellers. A continuació, Pere Guitart i Bernat Escofet són elegits mostassaffs i Antoni Roura, Francesc Company i Antoni Dalmau com a fiters.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.133r

Jurats de la vila e castell de Sitges fets lo dita de Sancta Creu del mes de maig de l'an M CCCC e nou.

Primerament, en Jacme Coll, e consellers seus Francesc Jordà e Bonanat Robert.

Ítem Pere Amat, e consellers Grau Coll e Pere Bosch.

Ítem Guillem Paulega, consellers en Johan Lobet e en Guillem Clapers.

Mostassaffs, Pere Guitart, Bernat Ascofet.

Fitters, Antoni Roura, Francesch Company e Antoni Dalmau.

437

1409, juliol, 11. [Sitges]

Llicència. Bernat de Sant Amans, canonge de la Seu de Barcelona i procurador i administrador de l'Almoina juntament amb Guillem Vallès, dóna llicència als jurats de la vila del castell de Sitges, Jaume Coll, Pere Amat i Guillem Paulega, per tal d'edificar una sagristia al costat de l'absis de l'església, treien espai de part de la plaça que allà hi ha. L'administrador, però, els mana que demanin llicència al bisbe, per tal com es tracta d'un espai sagrat i que el prelat el consagri.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.134r-135r

Com devant lo molt honorable e savi mossén Bernat de Sant Amans, canonge de la Seu de Barchinona, procurador e administrador una e insolum ab lo molt honorable e molt savi mossén Guillem Vallès, canonge de la dita Seu, defunt, de la Elmoyna dels pobres de la Seu de Barchinona, compreguessen los honrats en Jacme Coll e Pere Amat e Guillem Paulega, de la vila del castell de

Ciges, jurats en l'any present de la universitat del dit castell e supplicassen e exposassen al dit molt honorable e savi mossèn mossèn Bernat de Sent Amans, que com la esgleya parroquial de Santa Tecla de la dita villa freturàs et hagués gran fretura de sacrestia e no haguessen casa dins la dita esgleya casa en pogeuessen bé ne legudament metessen los vestiments ne otras joyas ne arreus de la dita esgleya en casa d'homes de la vila, demanaren llicència e ple poder per, en la plaça que és darrer lo cap de la dita esgleya, pusquessen fer e fahessen una casa de la qual fahessen sacrestia per metre e metessen los dits vestiments e autres joyas e autres arreus de la dita esgleya. Per això, el procurador els dóna plena llicència perquè prenguessin de la dita plaça çó del cantó de la capella de Sent Mecari construïda en la dita esgleya vers part de orient de tou franch de peret duas canas a cana de Barchinona anant fins al cap de la dita sgleya, e com fossen passat lo mig loch, prengués volta o redonesa per çó que lo cantó qui de la part d'en Guillem de Quart se farie no fahés nosa e embark al dit Guillem de Quart. Axí entés emperò que tots temps lo dit pati de las ditas duas canas sie franch e que la peret qui si ferà sie fora lo dit pati per çó que lo dit pati sie franc de las ditas diatas canas. E per çó que com tots lochs sagrats se hayen e's deguen fer construir de voluntat e consentiment de prelat da aquella província, vol lo dit molt honorable e molt savi mossèn Bernat de Sent Amans que ans que la dita casa o sacristia facen e construesquen que los dits honrats jurats demanen e obtenguen licència del molt reverent senyor bisbe de Barchelona per çó que aquella casa o sacrestia consagre.

438

1409, agost, 6-setembre, 17. Sitges

Prestació d'homenatge. Pere Gibert de la Plaça, fill i hereu universal de Pere Gibert de la Plaça, difunt, Antoni Company, fill de Miquel Company, difunt, Bartomeu Bosch, fill de Pere Bosch, difunt, pescadors, Jaume Robert, ferrer, Bernat Brunet, boter, fill i hereu universal de Bernat Brunet, difunt, Bartomeu Massaguer, pescador, Pere Font de l'Església, mariner, Guillem Mulner, fill de Francesc Mulner, de Vallcarca, del terme del castell de Campdàsens, parròquia de Santa Tecla de Sitges, vivent, Bernat Pagès, fill de Bernat Pagès, vivent, pescador, Bartomeu Oliver, pagès, Antoni Vidal, Marc Company, forner, fill de Francesc Company del Cap de la Vila, difunt i Joan Guerau, que va ser esclau d'Antoni Guerau, difunt, tots habitants de la vila del castell de Sitges, diòcesi de Barcelona, es fan homes naturals, propis i solius, vassalls i afocats de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona. Prometen que li seran fidels i legals i que no entraran en cap ciutat, vila, castell o altre lloc privilegiat. Presten homenatge de boca i mans a Antoni Olivella, batlle del castell de Sitges per l'Almoina, en nom d'aquesta.

ACB, 4-70-381

[N]⁸⁶overint universi quod nos, Periconus Giberti de la plaça, filius et heres universalis Petri Giberti de la plaça, quondam, Anthonius Company, filius Michaelis Company, quondam, Bartholomeus Bosch, filius Petri Bosch, quondam, piscatores, Jacobus Roberti, faber, Bernardus Bruneti, boterius, filius et heres universalis Bernardi Bruneti, quondam, Bartholomeus Massaguer, piscator, Petrus Font de l'asgleya, marinerius, Guillelmus Mulner, filius Ffrancisci Mulner, de Vallcarquera, de termino castri de Campoasinorum, parrochie ecclesie Sancte Tecle subscripte ville castri de Cigiis, viventis, Bernardus Pagès, filius Bernardi Pagès, viventis, piscator, Bartholomeus Oliver, agricultor, Anthonius Vidal, Marchus Company, fornerius, filius Ffrancisci Company des Cap de la Vila, quondam, et Johannes Garau, qui fui[t] [±3] sclavus et captivus Anthonii Garau, quondam, omnes habitantes et domiciliati in villa castri de Cigiis, Barchinone diocesis, attendentes et vere scientes nos omnia et singula hospicia sive domos et aliis ecciam honores, terras,⁸⁷ tenedones et possessiones ac alia etiam omnia et singula bona immobilia, que et quas nos habemus et

⁸⁶ Manca.

⁸⁷ terras afegit a la interlínia.

possidemus et habere et possidere debemus intus villam et terminum dicti castri de Cigiis tenere per honorabilem Elemosinam pauperum Sedis Barchinone, dominam ipsius castri et eius honorabiles et providos viros dompnos, procuratores et administratores generales ipsius nomine, et sub dominio et libero, franco et quitio alodio suo. Attendens eciam nos, pro predictis hospiciis sive domibus, honoribus, terris,⁸⁸ tenedonibus et possessionibus que et quas nos pro predicta honorabili Elemosina, ut predictitur, tenemus esse homines naturales, proprios et solidos vessallos et affocatos ipsius honorabilis Elemosine. Et cum scriptis nec per scripturam hec non appareat, eacum scriptis et per sciptura autentica firmam et validam apparere debeant, ac volumus et consentimus, idcirco, non vi nec dolo vel metu compulsi nec errore lapsi, sed gratis et ex certa sciencia, bona et ex mera voluntate ac libenti et gratuito animo, facimus et constituimus nos, et quemlibet nostrum, homines naturales, proprios et solidos vessallos et affocatos predice honorabilis Elemosine et vestrum eius honorabilium et providorum virorum dompnorum procuratorum et administratorum generalium, qui nunc estis, et aliorum vestrorum honorabilium et providorum virorum dompnorum in dicta vestra procuracione et administracione generali successorum, qui pro tempore fuerint nomine eiusdem. Et convenimus et bona fide et sine omnibus fraude et maxinacione promittimus vobis, dictos honorabilibus et providis viris dompnis procuratoribus et administratoribus generalibus⁸⁹ hec a nobis et a quolibet nostrum pro iamdicta honorabili Elemosina et nomine eiusdem ut infra patet recipientibus, paciscentibus et stipulantibus quod nos et quilibet nostrum et heredes et in hiis successores nostrum et cuiuslibet nostrum erimus et erunt preffate honorabili Elemosine et vobis dictis honorabilibus et providis viris dompnis procuratoribus et administratoribus generalibus et aliis eciam vestris honorabilibus et providis viris dompnis in predicta vestra procuracione et administracione generali successoribus, ac eciam omnibus et singulis procuratoribus baiulis, ac aliis officialibus et regentibus supradicte honorabilis Elemosine boni, fideles et legales ac deffensores in omnibus et per omnia de corporibus et membris rebus, bonis et honoribus sicut boni, fideles et legales ac deffensores homines naturales, proprii et solidi vessalli et affocati tenent et esse debent suo seniori sive suo domino directo et naturali. Necnon convenimus et bona fide promittimus vobis, predicto nomine, quod nos nec alter nostrum nec nostri heredes et in hiis successores dum predicta hospicia sive domos et alios eciam honores, terras, tenedones et possessiones aut aliquid de eisdem tenebimus pro dicta honorabili Elemosina non intrabimus aliquam civitatem, villam, castrum, aut alium locum clausum seu privilegatum, nec impetrabimus nec vocabimur nec impetrare nec vocari eciam possimus alium dominum sive dominos nisi tamen prelibatam honorabilem Elemosinam et vos, iamdictos honorabiles et providos viros dompnos procuratores et administratores generales, et alios in preffata vestra procuracione et administracione generali honorabiles et providos viros dompnos successores vestros. Et pro hiis complendis et firmitter acctendendis, tenendis et inviolabiliter ac indubitanter observandis nos, omnes et quolibet nostrum, obligamus antedicta honorabili Elemosine et vobis eciam iamdicatis honorabilibus et providis viris dompnis eius procuratoribus et administratoribus generalibus et vestris honorabilibus et providis viris dompnis in iamdicta vestra procuracione et administracione generali successoribus, specialiter omnia supradicta hospicia sive domos et dictos eciam honores, terras, tenedones et possessiones que et quas nos et quilibet nostrum in predictis villa et termino habemus et possidemus et decetero habebimus et possidebimus et generaliter omnia et singula⁹⁰ bona nostra et cuiuslibet nostrum mobilia et immobilia ac semovencia privilegiata et non privilegiata, ubique habita et habenda.

Et, ut predicta omnia et singula maiori gaudeant firmitate, non vi nec dolo seu sponte et gratuito animo, iuramus nos omnes in animas nostras per dominum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia manibus nostris et cuiuslibet nostrum corporaliter tacta, predicta omnia et singula attendere et complere, tenere et observare et in aliquo non contrafacere vel venire aliquo iure civili et canonico, causa, modo, titulo vel eciam ratione. Et ad iamfate honorabilis Elemosine et vestrum dictorum honorabilium et providorum virorum, dompnorum, procuratorum et administratorum generalium honorabilium et providorum virorum dompnorum vestrorum in preffata vestra procuracione et administracione generale successorum uberiorem et firmiorem cautelam et securitatem predictorum omnium et singulorum prestamus homagium venerabili Anthonio d'Olivella, baiulo nunc predicti castri de Cigiis pro dicta honorabili Elemosina, et vobis eciam preffatis honorabilibus et providi

⁸⁸ terris *afegit a la interlínia*.

⁸⁹ generalibus *afegit a la interlínia*.

⁹⁰ Segueix alia ratllat.

viris dompnis procuratoribus et administratoribus generalibus, ipsius nomine recipienti et paciscenti, ore et manibus comendatum, iuxta forum Aragone constituciones et usaticos Cathalonie et privilegia Barchinone. Hec igitur omnia et singula supradicta, ut melius, plenius, clarius, largius et seriosius superius continentur facimus paciscimur, convenimus et promittimus nos, supranominati Periconus Giberti, Anthonius Company, Bartholomeus Bosch, Jacobus Roberti, Bernardus Bruneti, Bartholomeus Massaguer, Petrus Font, Guillelmus Mulner, Bernardus Pagès, Bartholomeus Oliver, Anthonius Vidal, Marchus Company et Johannes Garau vobis iamdictis ho[nor]abilibus et providis viris dompnis procuratoribus et administratoribus generalibus prelibate honorabilis Elemosine, nomine ipsius, necnon et notario infrascripto, tanquam publice persone, pro iamdicta honorabili Elemosina et vobis et predictis vestris honorabilibus et providis viris dompnis in prelibata vestra procuracione et administra[cione] generali successoribus a eciam omnibus et singulis procuratoribus, baiulis et aliis officialibus et regentibus supradicte honorabilis Elemosine et pro aliis eciam personis omnibus quarum interest et intererit et interesse potest et poterit, recipienti et paciscenti ac eciam legittime stipulanti. Et volumus et consentimus nos omnes, superius [±8], quod de predictis fiant et tradantur et fieri et tradi possint vobis, dictis honorabilibus et providis viris dompnis procuratoribus et administratoribus generalibus, et vestris in dicta vestra procuracione et administracione generali successoribus, et dictis aliis omnibus et singulis procuratoribus baiulis ac aliis officialibus et [±9] et quilibet vestrum et eorum, tot publica originalia instrumenta quot inde per vos et alias vestros predictos et quemlibet vestrum et eorum petita fuerint seu eciam requisita per notarium infrascriptum.

Actum est hoc intus castrum de Cigiis, Barchinone diocesis, Sig+num Periconi Giberti, Sig+num Anthonii C[ompany, Sig]+num Bartholomei Bosch, Sig+num Jacobi Roberti, Sig+num Bernardi Bruneti, Sig+num Bartholomei Massaguer, Sig+num Petri Font, Sig+num Guillelm[i Mu]ller, Sig+num Bernardi Pagès, Sig+num Bartholomei Oliver predictorum, qui hec laudamus con[cedimus, firm]amus et iuramus ac eciam homagium prestamus, sexta die mensis augusti, anno a Nativitate Domini millesimo quadrigentesimo nono, presentibus testibus venerabili Martino Jord[ani, P]etro Jordani, eius nepoti sive *nét*, de villa castri de Cigiis, Barchinone diocesis, et Andrea Figuera, sutore [±4] [habi]tatore Barchinone.

Sig+num Anthonii Vidal, Sig+num Marchi Company predictorum, qui hec laudamus, concedimus, firmamus et iuramus ac eciam homagium prestamus septimad[ecim]a die mensis septembris, anno predicto, presentibus testibus Petro Carbonell, Ffernando de Muro, de dicta villa, [Joh]anne de Terrers, sagione predicti castri.

Sig+num Johannis Garau predicti, qui hec laudo, concedo, firmo et iuro ac eciam homagium presto die et anno proximedictis, presentibus te[stibus] Petro Oliver, Bernardo Corsà, alia *del Gayre*, et Arnaldo Robert, maiore dierum, de predicta villa castri de C[igi]is.

Sig(signe)num Guillelmi de Fonte, auctoritate regia notarii publici per totam terram et dominacionem illustrissimi domini regis Aragone, qui hec scripsit et clausit, cum litteris supperpositis in linea tercia ubi dicitur «terras»; et linea quinta ubi videtur «terris»; et in linea VIII, ubi ponitur «generalibus».

439

1410, febrer, 8

Ordinacions. *Els jurats i proboms del castell de Sitges regulen la pesca i venda del peix a plaça, fent referència especial a la pesca de la tonyina en temps de Quaresma, i manen que en signi feta crida pública.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.141v-142r

Die dominica, VIII^a mensis febroarii, anno a Nativitate Domini M^o CCCC^o decimo fuerunt facte ordinaciones sequentes, presente venerabili Anthonio de Olivella, baiulo castri de Cigües pro honorabile Elemosina pauperum Sedis Barchinone, domina dicti castri, per juratos et probos homines dicti castri.

Primerament, ordonaren los dits jurats e promes del dit castell que no sia negú de qualsevol condició sia qui gos vendra tonyhina, litxa, palomida, sinó a raó de VI diners per lliura	} VI diners lliura
Ítem bonítol e tot altre peix de escata, a raó de V diners per lliura	} V diners lliura
Ítem congra qui peserà I ^a lliura carnissera, a raó de VI diners la lliura	} VI diners lliura
Ítem congra qui no pesarà una lliura, a raó de V diners lliura	} V diners lliura
Ítem bogua, serra, vaca, revaya, sperrot, serdina e tot pex menut fins a bastina, a raó de IIII diners per lliura	} IIII diners lliura
Ítem tota bastina, a raó de III per lliura	} III diners lliura

Ítem més avant ordonaren los dit jurats e pròmens que quascun patró de laüt haia a portar la terça part del pex que Déus li haurà dat ho haurà pres a plaça. La qual terça part hi haia a tenir per spay de dues horas complidament e que l'haia a vendra a son for, segons demunt és ordenat. E si lo contrari feran, que per cascuna vegada cayguen en ban de X sous.

Ítem més ordonaren los dits jurats e pròmens del dit castell que no sia nagú qui guos portar lo pex que vuy haurà portat a plaça demà a plaça si no'l dóna a menys for, e açò sots lo ban de X sous.

Ítem volen e ordonan e requiren los dits jurats e pròmens que les presents ordinacions sien observades e obtengudes e que de les presents ordinacions sie posat un treslat en lo portxo de la plaça del dit castell.

Ítem ordonaren los dits jurats e pròmens del dit castel, de consentiment dels venerables mossèn lo procurador e batla que no sia negú, de qualsevol condició e stament sia, que en la present Coresma gos córrer tonayres ne neguna exarçia en totes les ma<r>s de la honorable Elmoyna, sots pena e ban de CC sous. E noresmenys que, si seran un laüt, dos o tres o més aquells qui correran, que entre tots per a quals parts encara que los dos no sien colpables, haian a pagar lo dan donat a aquell a qui'l daran. Le qual pena ho ban sia gonyada la una part a l'acusador e l'altra a la part a aquell qui pendrà lo dan e l'altre a la cort.

E volen los dits honrats jurats e pròmens, de consentiment dels venerables procurador e batla, que del present capítol sia feta crida públicament per la dita vila en los lochs acustumats.

1410, març, 27-28. [Sitges]

Talla. Bernat de Sant Amans, canonge de la Seu de Barcelona, procurador i administrador general juntament amb Francesc Pineda, canonge de l'Almoyna, proposa davant la universitat i de Jaume Coll i Pere Amat, jurats juntament amb Guillem Paulega, absent, de fer una talla per raó de les obres que s'han de fer als murs i valls de la vila i les guaites que ha de fer la universitat. Es nomena una comissió, formada per quatre representants de la senyoria –el batlle, el procurador, el jurisperit assessor i l'almoiner– i set representants de la universitat –dos prohoms de cada mà i un adjunt–. L'endemà es presenta davant la comissió la universitat, que declaren per la talla i fan jurament.

ACB, Pia Almoyna, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.152r-155r

441

1410, maig, 3. [Sitges]

Elecció de càrrecs municipals. *Són elegits jurats Francesc Jordà, Joan Llobet i Pere Bosch, els quals elegeixen cada un dos consellers. A continuació, Arnau Robert, sabater i Bernat Brunet són elegits mostassafs i Antoni Roura, Antoni Dalmau o Berenguer Cuquetes com a fiters.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.158r

Disapte, a III de maig que fo Sancta Creu

Foren elets jurats en Ffrancesc Jordà e en Johan Lobet en Pere Bosch del castell de Citges.

Consellés d'en Jordà, en Grau Coll e n'Arnau Dalmau.

D'en Johan Lobet, consellés en Ferrando e'n Romeu Gibert.

D'en Bosch, consellés en Anthoni Samar e en Jacme Gibert.

Mostassafs, Arnau Robert, sabater, e en Bernat Brunet.

Fiters, en Antoni Roura e Antoni Dalmau e Berenguer Cuquetes.

442

1412, abril, 12. Sitges

Establiment. *Guillem de Quart, de la vila de Sitges, estableix a Joan Pallarès, de la mateixa vila, una peça de terra situada al terme de Sitges, al lloc anomenat coma de n'Alegre, sota domini i alou de l'Almoina, a canvi d'un cens anual d'una quartera d'ordi per Sant Pere i Sant Feliu. Es paguen 5 sous i 6 diners de Barcelona de tern en concepte d'entrada. Guillem Alanya, canonge i procurador de l'Almoina, fermen l'establiment.*

ACB, 4-70-102

443

[abans del 14 d'abril de 1412]⁹¹

Ordinacions. *El batlle de Sitges, els jurats i proboms de la vila fan ordinació del preu de venda del peix en temps de Quaresma.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, 1448-1529, s/f

Ordinació feta per lo balla, jurats e pròmens de la vila del castell de Sitges sobre'l peix qui·s vendrà en la plaça

Ordonaren los honrats balle, jurats e pròmens que tots los peys qui·s vendran en la vila del castell de Sitges de así a Pasqua se agen a vendre en la forma següent:

⁹¹ Hem datat el document així perquè considerem que aquest i d'altres documents van ser copiats en el volum on es conserven ordenats cronològicament. Seguint aquesta lògica i donat que el segueix un document del 14 d'abril de 1412, creiem que ha de ser anterior a aquesta data.

*Primo, tonyina e congre e palomida e litxa que bast, la lliura carnicera se } sous VI <diners>
age a vendre la lliura a sis diners*

*Ítem, bonítol, sorell, varat, bis, pagell, sart, orada, déntol, corbay, reig, } sous V <diners>
roncola e llisa, la lliura a sinch diners*

*Ítem, sarra, vacha, lluc, sardina e aladrot e tot altra peix d'escata, la lliura a } sous IIII <diners>
quatra diners*

*Ítem, tota bastina, exceptat romaguera e poleta e canell, la liura tres } sous III <diners>
diners*

Ítem, que tot peix de pes se age a smocar a mar, sots lo ban davall escrit

*Ítem ordenaren los dits onrats balle, jurats e pròmens que los dits } V sous
pescadors hagen a portar la terça part de tot quant peix pendran a plaça,
sots ban de sinch sous*

444

1412, abril, 14

Crida. Nicolau Parer, canonge de la Seu de Barcelona i administrador general de l'Almoyna dels pobres, manà que tots els pescadors de la vila de Sitges que pesquin peix als mars dels castells de Sitges, Campdàsens i Miralpeix, l'hagin de portar a la plaça de la vila i vendre'l segons s'indica.

ACB, Pia Almoyna, Sitges, Doc. Notarial, 1448-1529, s/f

Crida sobre'l peix

Die jovis, quartadesima mensis aprilis, anno a Nativitate Domini millesimo CCCC duodecimo

Joannes de Setinya, sagio curie castri de Sitgiis, retulit quod ipse de mandato multum honore a providi viri domini Nicolai Pereri, canonici Sedis Barchinone ac procuratoris et administratoris generalis Elemosine pauperum dicte Sedis, domine castri de Citgiis, Barchinone diocesis, fecit in platea ville dicti castri alta voce, sono tube preconitzationem sequentem: | f.v

«Ara hoiats de part del molt honorable e molt savi mossèn Nicolau Parer, canonge de la Seu de Barcelona e procurador e administrador general de la Elmoyna dels pobres de la dita Seu, sennora del castell de Sitges, del bisbat de Barcelona, que tots e sengles pescadors de la vila del dit castell aporten tot quant peix pendran dins las mars del dit castell de Siges, dels castells de Campdàznes e de Miralpeix, en la plaça de la dita vila e aquí lo venen a tota perçona qui'n volrà a menut, la terça part o tot quant n'i aportaran o quant mester ne auran en la dita <plaça>, a conevida del molt honrat e discret procurador e de l'onrat balle del dit castell de Sitges o de tots ensembs si presens hi seran, e tenguen-hi lo dit peix de la hora que portat-le y auran fins a dotze horas. E presa la dita terça part o quant mester ne auran en la dita vila, los dits pescadors en la dita plaça venen e pusquen vendre lo restant peix a qualsevol perçona o perçonas, axí provades com estranyes, sots pena de deu sòlidos barchelonesos e de perdre lo dit peix, tot per casacuna vegada que contrafaran.

Açò retengut per lo molt honorable e molt savi mossèn Nicolau Parer, procurador e atministrador general de la dita Almoyna, que lo dit molt honrat procurador ne lo dit honrat balla no pusquen ne pusca remetra pena ho penes comesas ne part de aquelles, ne dar llesència ne pusquen ne pusque consentir o permetre que contra las ditas coses ne alguna de aquellas per algú o alguns se fasa en alguna manera».

445

1412, abril, 19. Sitges

Prestació d'homenatge. Arnau Robert, sabater del carrer Nou, Jaume Segarra, Joan Gausech, Antoniet Muntaner, Bartomeu Massaguer, Francesc Robert, fill de Guillem Robert, Joan Sanç, Mateu Company, habitants de Sitges; Mateu Rossell, que té un mas, habitant del castell de Miralpeix, parròquia de Sant Pere de Ribes, Ferrer Novella, pescador, fill de Francesc Novella, pescador, Antoni Coll, argenter, Antoni Capeller, pescador, fill i hereu universal de Bernardí Capeller, pescador, Guillem Mulner, fill de Francesc Mulner, de Vallcarca, al terme del castell de Campdàsens, parròquia de Santa Tecla de Sitges, Jaume Moles, mariner, fill i hereu universal de Guillem Moles, tots habitants de la vila de Sitges, per tots els seus albergs, cases, honors, terres, tinences i possessions i tots els béns immobles que tenen al terme de Sitges per l'Almoina, donat que no apareix per escrit i és necessari fer-ne escriptura vàlida, es constitueixen com a homes naturals, propis, solius, vassalls i afocats de l'Almoina, i prometen que no entraran en cap ciutat, vila, castell o altre lloc tancat o privilegiat ni reclamaran cap altre senyor.

ACB, 4-70-384

446

1413, gener, 27. Sitges

Donació “inter vivos”. Maria, viuda de Guillem des Clapers de la mar, de la vila del castell de Sitges, diòcesi de Barcelona, filla de Francesc Esparreguera i de dona Elisenda, difunts, en edat de vellesa i sense béns mobles, en total pobresa, fa donació “inter vivos” a Ramon de Soldevila, prevere, rector de l'església de Sant Salvador de Cabrera, diòcesi de Barcelona, oriünd de Vilafranca del Penedès, de tots els seus béns, mobles, immobles i semovents, albergs, cases, terres, possessions, honors, tant plantats de vinya com cultivables i ermes, censos i altres drets, amb la condició que li entregui quatre quarteres de forment en temps de la sega, quatre somades de vi i 44 sous de moneda de Barcelona el novembre i es reté l'alberg que té dins dels murs, a la plaça de la vila, i una peça de terra plantada de vinya i cultivada, que té a l'Estanyol, totes les quals coses passin a Ramon de Soldevila el dia de la seva mort. Es reté també 10 lliures de les quals podrà testar. Joan de Sant Hilari, canonge de Barcelona, procurador i administració de l'Almoina, en nom propi i de Guillem Alanyà, concanonge seu, absent, ferma la donació.

ACB, 4-70-147

447

[1413, març, 5]

Ordinacions. Pere de Conamines, procurador de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona al castell de Sitges, el batlle Antoni d'Olivella i Francesc Jordà, Joan Llobet i Arnau Dalmau, els jurats de la vila l'any present, fan ordinació del preu de venda del peix en temps de Quaresma.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, 1448-1529, s/f

La ordinació següent fonch feta lo diumenge de Carnestoltes

[684]

En nom de la santa Trenitat, Para e Fill e sant Sperit, amén. Segons és de bon costum, cascun any lo molt honrat e discret mossèn Pera de Conamines, procurador, lo molt honrat senyер n'Antoni d'Olivella, balla del castell de Sitges, del bisbat de Barcelona, per la molt honorable Elmoyna dels pobres de la Seu de Barcelona, senyora del dit castell, e los honrats en Francesch Jordà, Joan Lobet e n'Arnau Dalmau de la vila del dit castell e iurats en l'any present de la universitat de la dita vila, a consell de la dita universitat e singulars de aquella o la mejor partida dels dits singulars, faeren la ordinació del peix que's vendrà en la quaresma següent per la forma e manera que's segueix:

E primerament, que tot tonyí, congre gros, litxa e palomida qui cascú pes una lliura carnissera, se vene la lliura tendera	} sous VI <diners>
Ítem, tot bonítol qui pes lliura carnissera e pagell, orada, déntola, bis, sorell, moll e varat dels quals dos pesen lliura tendera, cinch dinés	} sous V <diners>
Ítem, los dits pagell, orada, déntola, bis, sorrell e varat dels quals dos pesen menys de lliura tendera, se vene la lliura tendera, quatra dinés	} sous IV <diners>
Ítem, tota morena, llus, serrans, sardina, saytó e espets se vene la lliura tendera, quatra diners	} sous IV <diners>
Ítem, tota bastina rodona e ampla se vene la lliura tendera, tres diners	} sous III <diners>
Ítem, tota boga, ravalla, mollicada, xucla e agulla se vene la lliura tendera a tres diners	} sous III <diners>
Ítem, poleta se vene la lliura tendera a un diner y malla	} sous I <diner> malla

448

1413, juliol, 5. Sitges

Donació “inter vivos”. *Andreu Girbau, prevere i rector de l'església de Sant Pere de Ribes, diòcesi de Barcelona, en agraiement dels serveis prestats, fa donació “inter vivos” a Joan de Sant Hilari, canonge de la Seu de Barcelona, com a persona laica i privada, de les cases o alberg que Andreu té a la vila de Sitges, extramurs, unes cases amb hort i eixida contigus que té prop de la vila, una peça de terra de conreu a la vila de Sitges, al lloc antigament anomenat la Parellada d'en Gassó, tot sota domini de l'Almoyna i la prestació de certs censos. També li fa donació d'un cup i dues vegetes o bôtes grans i tots els vasos grossos vinaris que té al terme del castell de Ribes. Guillem Alanyà, canonge de la Seu de Barcelona i procurador de l'Almoyna, ferma la donació.*

ACB, 4-70-146

449

1414, juny, 19 - juliol, 12. Sitges-Barcelona

Procés. *Guillem Perayer, jurista ciutadà de Barcelona, actua de jutge en el procés contra Gemonic Clapers de Sitges, acusat d'haver difamat Marió, donzella de 13 anys, filla de Pere Carbonell. El procés és incoat a instància d'Antoni d'Olivella, batlle del castell de Sitges per l'Almoyna i inclou les declaracions de diferents testimonis a Sitges i les inquisicions fetes a Barcelona per investigar sobre l'activitat de Gemonic com a alcavot a la ciutat.*

ACB, Pia Almoyna, Sitges, Processos, caixa segle XV/1412-1436, 1414

450

1414, juliol, 25

Visita pastoral. *Francesc Climent Sapera, bisbe de Barcelona, visita la parròquia de Santa Tecla de Sitges, on comprova l'estat de l'església parroquial i els seus altars, és a dir els de Santa Tecla, el Tabernacle del Sant Crist, Sants Bartomeu, Vicenç i Macari, Sant Pere Màrtir, Sant Llorenç, Sant Miquel. Visita també l'hospital dels pobres de Sant Joan Baptista, la capella de Santa Maria del Vinyet, la capella de Santa Bàrbara i la capella de la Santa Trinitat, on hi ha dos ermitans.*

ADB, Visites Pastorals, T.11, f.244v-247r

451

1414, setembre, 18. Barcelona

Reconeixement. *Berenguer de Montagut, cavaller, veguer de Barcelona, del Vallès, i Gilabert de Medalla, batlle de Barcelona, reconeixen que han rebut de Guerau Coll, batlle del castell per l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, un patró de nau, 16 homes delats i una nau castellana construïda sense llicència al vescomtat de Cabrera pels germans Jaume i Francesc Ferrer, i que exerceia la pirateria en mar i terra del rei.*

ACB, 4-70-145

Noverint universi quod nos, Berengarius de Muntagut, miles, vicarius Barchinone et Vallensis, Modiliani et Modilianensi, et Gilabertus de Medalia, baiulus dicte civitatis Barchinone, quia de relatu honorabilium consiliariorum civitatis eiusdem, accepimus vos, venerabilis Geraldus Coll, baiulus castri de Cigiis pro honorabilibus administratoribus Elemosine pauperum Sedis Barchinone, domine dicti castri, ad preces dictorum honorabilium consiliariorum, nomine dicte civitatis, amicabiliter concessistis eisdem honorabilibus consiliariis, gracie et ex mera liberalitate et non ex aliqua necessitate, dare liberaliter dicte civitati homines et navem subsequentes, videlicet, Johannem Barral, patronum cuiusdam navis castellane, civem Barchinone, et ipsam eciam navem, Guillermum Bou de València, Urbanum de Maçina, Georgium de Marino, Jacobo de Marçala, Bartholomeum de Palermo, Cristofolum de Portomorismo et Gabrielem Sabater del Forge et nonnullos alios tentos dicte navis, ac Gonditalium Ortis, de domo nobilis Gilaberti de Scintillis, militis, Martinum de Nardues, Michaelm Vicent, Johannem Boquet, Bernardum Marimon, mulnerium, Bernardum Payler, Guillermum Sabater et Narcissum Conques, tubicenam, et eciam quosdam alios delatos quod nuper iamdicti dederunt consilium, auxilium et favorem Jacobo Ferrarii et Ffrancisco Ferrarii, fratribus oriundis vicecomitatus de Capraria, in varando a terra, intus mare et armando quandam galiotam viginti duorum bancorum, quam idem Jacobus hoc anno fieri fecerat infra dictum vicecomitatum, quamque dictus Jacobus non erat crusus nec sibi licitum per se vel interpositam personam modo aliquo elevare a terra in qua constructa erat, nec intus maria ducere seu inimittere nec eciam armare, obstantibus sibi et prohibentibus capitulis, pacis seu treuge novissime inter dictum regem, ex una, et ducem et comune Janue, partibus ex altera, firmate ac securitate per dictum Jacobum inde prestita in posse nostri, dicti baiuli Barchinone, necnon emparis aliquibus super dicta galiota factis per baiulum de Muntpalau, dicti vicecomitatus, seu de eius mandato ac penis in ipsis capitulis et securitate appositis, exque supradicti post varamentum et armamentum jamdicta, in preiudicium et neglectum capitulorum et securitatis ac empararum predictorum et penis in eis appossum societatem et confedanciam una ad dictis Jacobo et Ffrancisco ac aliis de dicta galiota fecerunt ac eciam contraxerunt de exercendo vitam piraticam maria tam dicti nostri regis

quam alia indique insultantes ipsam societatem et confederanciam ab efectum operis dampnabiliter per ducentes illis de dicta galiota, ut dicitur, depredando, captivando et quam plurima alia dampna sumisis dicti domini regis, tam in mari quam in terra, inferendo ob quod non est dubium, gravia, crimina converserunt delatos eciam de pluribus aliis criminibus per eosdem iamdictos simul et divisum, ut dicitur, perpetratis utique et comissis pretextu quorum omnium predictorum jam supradicti delati et dicta navis, tam per mare quam per terram, ad dictum castrum de Citgiis declinantes fuerunt, ad instanciam dicte civitatis, in dicto castro et seu eius termino capti per vos, dictum baiulum eiusdem castri et vestris, carceribus mancipati. Inde ne unde meremini premium cum graciarum accione multiplici dampnum aliquod seu preiudicium predicta Elemosina vel vos, ut eius baiulus, reportare possitis, tenore presentis publici instrumenti, ubique firmiter valituri utreque nostrum dictorum vicarii et baiuli Barchinone, in quantum sue iureddicionis interest, ex parte domini regis et auctoritate officii quibus fungimur, in hac parte, volumus et consentimus quod per dacionem per vos, dictum Geraldum Coll, ut baiulum dicti castri, liberaliter fiendam predice civitati Barchinone de dictis delatis quos eadem civitas nobis, scilicet cuique nostrum sue iureddicioni summisso intendit tradere nullum prefate Elemosine vel eius iuribus preheminentiis et iureddicionibus aut superioritatibus fiat vel generetur preiudicium, novacio seu derogatio nec dicta vestra dacio liberalis unquam ad consequenciam trahi possit quinymo prefata iura preheminencie iureddiciones et superioritates dicte Elemosine et suorum successorum in suo pleno robore et valore remaneant, prout erant ante liberalem dacionem iamdictam, confidentes et vobis huiusmodi instrumenti serie recognoscentes quod vos et baiulus predictus seu alii officiales dicte Elemosine non tenemini ad tradicionem seu dacionem dictorum delatorum se mera liberalitate ipsos dicte civitate contemplacione et ad dicte civitate preces eidem civitati seu eius nuncio dedistis seu datus estis absque dicte Elemosine et sue iureddicionis preiudicio de presenti nec in futurum et quod nunquam ad consequenciam directe vel indirecte trahi possit.

Et nos, Ffranciscus Burguesii, Ludovicus de Gualbis, Petrus de Sanctus Clemente et Galcerandus Dusay, consiliari hec anno dicte civitatis, unacum honorabili Johanne ces Avasses, in firmantes, laudantes, approbantes, ratificantes et confirmantes predicta omnia et singula et eis consentes cum graciarum accione, confitemur vobis, dicto venerabili Gerlado Coll, baiulo dicti castri, quod ad preces dicte civitatis vos idem baiulus concessistis nobis, nomine dicte civitatis, liberaliter et bono amore et vestra mera liberalitate, absque aliqua necessitate, dare dictos delatos nobis, nomine dicte civitatis seu nostro nuncio, volentes, anuentes et expresse consentientes quod per predicta vel aliquis predictorum non fiat nec fieri possit seu generari dicte Elemosine aliquod preiudicium, lesio novacio seu derogatio in suis iuribus, iureddicionibus, preheminencieis aut superioritatibus nec dicta vera liberalis dacio unquam ad consequenciam trahi possit, immo prefata iura preheminencie iureddiciones superioritates dicte Elemosine et suorum successorum remaneant in suis plenis robore et valore, prout erant ante liberalem et amicabilem dacionem predictam.

Ad hec nos, Geraldus Alamannus de Cervilione, miles consiliarius domini regis, ac pro eo gubernator Cathalonie, predictis omnibus et singulis per dictos vicarium et baiulum Barchinone factis, de voluntate et consensu nostris consentimus, eaque omnia ex parte domini regis et auctoritate officii quo fungimus, in civitate Barchinone constituti, laudamus et firmamus, in quorum omnium et singulorum testimonium presens publicum instrumentum fieri et vobis tradi iussimus per notarium infrascriptum.

Actum est hoc Barchinone, decima octava die semptembris, anno a Nativitate Domini millesimo quadragesimo quartodecimo

Sig+num nostri, Berengarii de Muntagut, vicarii predicti, qui hec, ex parte et auctoritate iamdictis, laudamus, concedimus et firmamus dictis die et anno, presentibus testibus honorabili Guillermo Petri Buçot, legum doctore, Petro Guillermo Rabaça, iurisperito, Anthonio Vern, notario, et Ffrancisco Costa, argenterio, civibus Barchinone.

Sig+num nostri Gilaberti de Medalia, baiuli predicti, qui hec, ex parte et auctoritate predictis, laudamus, concedimus et firmamus predictis die et anno, presentibus testibus venerabili Matheo de Vallo, cive Barchinone, et discreto Petro Jacobi, notario ville Castilionis Impuriarum.

Sig+num nostri Geraldii Alamanni de Cervilione, gubernatoris Cathalonie predicti, qui auctoritate et ex parte supradictis, hiis omnibus consentimus eaque laudamus et firmamus dictis die et anno,

presentibus, testibus venerabilibus Guillermo de Masdovelles, domicello, et Matheo de Vallo, cive Barchinone, ac Petro Jacobi, notario dicte ville Castilionis Impuriarum.

Sig++++na nostri, Ffrancisci Burguesii, Ludovici de Gualbis, Petri de Sancto Clemente et Galceran Dusay, consiliariorum predictorum, qui hec concedimus et firmamus die et anno iamdictis, presentibus testibus Anthonio de Puig des Pi, mercatore cive Barchinone, et Guillermo Macot Virgario, dictorum honorabilium consiliariorum.

Sig(signe)num Bernardi de Espeluncis, auctoritate regia notarii publici et scribe honorabilis concilii civitatis Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit.

452

1415, juny, 16 - 30. Sitges

Prestació d'homenatge. *Guillem Robert de sa Cija, Jaume Font del carrer Nou, fill de Pere Font, calafat del carrer Nou, difunt, Jaume Bosch, pescador, fill de Pere Bosch, pescador, viu, (aquests tres primers el dia 16), Miquel Martí, Pere Robert, sastre, fill i hereu universal de Nicolau Robert, Joan de Mediona, Nicolau Domènec i Joan Salvador, àlies de Tarragona, (els restants el dia 30), tots habitants de la vila de Sitges, pels seus albergs i cases, honors, terres i tinences i tots els béns immobles que tenen al terme de Sitges per l'Almoina, donat que no apareix per escrit i és necessari fer-ne escriptura vàlida, es constitueixen homes naturals, propis, solius, vassalls i afocats de l'Almoina i prometen que no entraran en cap ciutat, vila, castell o altre lloc tancat o privilegiat. Presten homenatge de mans i boca a Bernat ça Carrera, procurador de l'Almoina, en nom d'aquesta.*

ACB, 4-70-383

453

1417, maig, 10 - agost, 23. Sitges

Prestació d'homenatge. *Antic Vendrell, àlies Mestió, Jaume Mostrarich, Francesc Rossell del carrer Nou, tots oriunds de la parròquia de Sant Boi de Llobregat, Bernat Font, pescador oriund de Vilafranca del Penedès (els quatre primers el dia 10 de maig), Joan Paulega, patró de Barca, Pere Mulner, fill de Bernat Mulner, difunt, patró de barca, Jaume Anglès, sastre, fill de Ramon angles, viu, i Berenguer Martí, hostaler (aquests darrers el 23 d'agost), tots habitants de la vila de Sitges pels seus albergs i cases, honors, terres i tinences i tots els béns immobles que tenen al terme de Sitges per l'Almoina, donat que no apareix per escrit i és necessari fer-ne escriptura vàlida, es constitueixen homes naturals, propis, solius, vassalls i afocats de l'Almoina i prometen que no entraran en cap ciutat, vila, castell o altre lloc tancat o privilegiat. Presten homenatge de mans i boca a Bernat ça Carrera, procurador de l'Almoina, en nom d'aquesta.*

ACB, 4-70-51

454

[1418]

Crida. *Bonanat Amat, saig de la vila, fa saber a instància de Gualda, muller de Guillem Clapers de la vila, que tota persona que tingui béns mobles del seu fill Pere Clapers, que li siguin estats venuts,*

[688]

alienats o empenyorats per la muller de Pere, Joana, ho notifiquin al batlle en el termini de 10 dies.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibre de Cort, 1418-1430, f.2r

Ara hoiats què us fa seber lo honrat en Bonanat Amat de le vila del castell de Citges a instància he requèstia de le dona ne Garalde, muller de Guillem Clapers de la dita vila, a tota persona de qualsevula ley, condició o stament sie que tengue béns mobles de Pere Clapers, fill de la dita Guerala, los quals los scyen stats vanuts, alianats o mesos en payora per la dona na Johana, muller del dit Pere, que dins spay de X dies los agen denunciats al dit honrat batle sots pena de X lliures.

455

1419, març, 15. Sitges

Establiment. *Ferrer de Pujol i Pere Regassol, canonges i administradors de la Pia Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona estableixen a Bernat Brunet, boter habitant de la vila de Sitges, una peça de terra erma, deserta i abandonada, situada al lloc anomenat lo Terme, sota cens per Nadal de 12 sous de moneda de Barcelona, a més del delme i la primícia. Es paguen 5 sous en concepte d'entrada.*

ACB, 4-70-148

Noverint universi quod nos, Fferrarius de Podiolo et Petrus Regassol, canonici et administratores honorabilis et Pie Elemosine pauperum Sedis Barchinone, utilitate dictae Elemosine in hiis prospecta, gratis et ex certa sciencia, ad bene meliorandum, colendum et habendum ac in pace possidendum, stabilimus sive in emphiteosim damus et concedimus vobis, Bernardo Bruneti, boterio, habitatori ville castri de Citgis, et vestris et quibus volueritis perpetuo quandam peciam terre heremam, sitam in termino dicte ville, in parte vocata *lo Terme*, quequem fuerat per vos deserta et derelicta propter miniam census prestacionem discreto Bernardo ca Carrera, tunc procuratore dicti castri, terminatur dicta pecie terre ab oriente cum quadam rasa, a meridie cum honore Jacobi Moles, a circio cum honore Anthonii Geraldi et ab occidente cum quodam manso qui fuit *d'en Masseguer*. Predictam vero peciam terre quam vobis stabilimus et in emphiteosim damus et concedimus, cum omnibus melioramentis que ibidem feceritis, habeatis, teneatis et possideatis vos et vestri pro dicta honorabili Elemosina et suis honorabilibus administratoribus ipsius nomine sub iure, dominio et alodo recto, tercio et alio plano iure et dominio universo, sub hiis pacto, forma et condicione, quod ipsam peciam terre melioreti et in aliquo non deterioreti, et quod pro censu dictae pecie terre et omnium melioramentorum que ibi fecerit vos et vestri detis et solvatis dictae honorabili Elemosine seu procuratori dicti castri de Citgiis, nomine dictae honorabilis Elemosine et successoribus suis in dicta procuracione, quolibet anno perpetuo in festo Nativitatis Domini duodecim solidos Barchinone, in hiis autem non proclametis neque eligatis alium dominum seu dominos nisi tamen dictam honorabilem Elemosinam et suos honorabiles administratores seu procuratores nomine eiusdem, liceat tamen vobis et vestris predictam peciam terre vendere et aliter alienare vobis tamen consimilibus et non aliis tamen non liceat vobis nec vestris dictam peciam terre deserere seu derelinquere ullo unquam tempore nisi fuerit bene culta et concreata. Pro intrata vero huiusmodi stabilimenti habuimus et recepimus a vobis quinque solidos Barchinone, super quibus renunciamus omni excepcioni intrate predice non habite e non recepte et doli mali et accioni infactum et omni alii iuri hiis obvianti, dantes et remittentes vobis et vestris donacione pura et irrevocabili inter vivos siquid predicta que vobis stabilimus et in emphiteosim damus et concedimus plus modo valent vel amodo valebunt censu et intrata predictis. Preterea confitemur et recognoscimus vobis, dicto Bernardo Brunet, atquisitori, et vestris quod in hiis nichil agitur in lesionem seu periudicium dictae honorabilis Elemosine quinymo condicio eiusdem fit utilior ex contractu presenti eo inter alia quia dicta pecia terra non est multum fructiffera ymo quasi est

sterelis et tenere ipsam peciam terre ad propriam culturam seu vomeram dicte honorabilis Elemosine esset eidem inutile seu dampnosum quia deductis expensis parum et quasi nichil superesset dicte honorabili Elemosine ex fructibus que percipi possent et dicta pecia terre quia fructus ipsius pecie terre et omnes qui in terra producuntur subjacent grandini et nebule et alii aeris tempestati et per consequens melius et utilius erit dicte honorabili Elemosine et eius honorabilibus administratoribus recipere, colligere et habere anno quolibet suo termino censem predictum et de presenti intratam predictam quam tenere ad propriam culturam dictam peciam terre quam vobis stabilimus et in emphiteosim damus et concedimus. Insuper convenimus et promittimus vobis, dicto Bernardo Brunet, atquisitori, et vestris quod predictam peciam terre quam vobis stabilimus et in emphiteosim damus et concedimus faciemus nomine dicte honorabilis Elemosine et successores nostri in administracione eiusdem, facient vos et vestros in hiis successores vobis tamen consimiles habere, tenere et possidere in pace et secure perpetuo contra omnes personas. Et quod tenebimur et tenebuntur vobis et vestris semper de firma et legali evicione eiusdem et de restitucione omnium missionum damnorum et interesse littis et extra, salvis tamen semper in predictis dicte honorabili Elemosine et suis honorabilibus administratoribus nomine eiusdem iure, dominio et alodio recto tercio dicto censu et omni alio pleno iure et dominio universo. Et pro hiis complendis et firmiter attendendis, tenendis et observandis, obligamus vobis et vestris omnia et singula bona dicte honorabilis Elemosine, mobilia et immobilia, ubique habita et habenda.

Ad hec ego, Bernardus Brunet, acceptans a vobis, dictis honorabilibus administratoribus predictam peciam terre per vos michi stabilitam et in emphiteosim datam et concessam, pro censu ac intrata predictis et alia predictis omnibus et singulis consciens prout melius et plenius superius continetur, gratis et ex certa sciencia, convenio et bona fide promitto vobis, dictis honorabilis administratoribus et vestris in dicta administracione successoribus quod quamdiu predicta tenebo in emphiteosim, ea meliorabo et in aliquo non deteriorabo et quod in dicto festo Nativitate Domini dabo et solvam venerabili procuratori dicti castri de Citgiis, nomine dicte honorabilis Elemosine, dictos duodecim solidos de censu et prestabo fideliter congruis temporibus decimam et primiciam et aliud ius solitum dari et prestari de omnibus fructibus que Deus dederit in dicta pecia terre, prout melius et plenius in termino dicti castri est actenus consuetum fieri et dictam peciam terre non reddam nec successores mei possint eam reddere seu derelinquere nisi cultam et conreatam ad usum boni agricultoris et omnia alia faciam et complebo, prout melius et plenius superius est expressum. Et pro hiis attendendis firmiter et complendis obligo vobis et successoribus vestris in dicta administracione specialiter ius emphiteoticum michi pertinens in dicta pecia terre. Et generaliter omnia alia bona mea, mobilia et immobilia, ubique habita et habenda, hec igitur quod dicta sunt supra racimus, paciscimur, convenimus et promittimus scilicet nos, dicti administratores, ex una parte et ego, dictus Bernardus Brunet, parte ex altera, scilicet pars parti et nobis adinvicem necnon et notario infrascripto, tanquam publice persone, pro utraque parte nostram et pro personis quarum intersit, legitime stipulanti et recipienti.

Actum est hoc in villa castri de Citgiis, quintadecima die mensis marci, anno a Nativitate Domini millesimo quadragesimo decimo nono.

Sig++na Fferrarii de Podiolo et Petri Regassol predictorum, qui dicto nomine hec laudamus et firmamus

Sig+num Bernardi Brunet, atquisitoris predicti, qui predicta accepto, laudo et firmo

Testes huius rei sunt Ffranciscus Jorda et Guillelmus Casals, habitatores ville castri de Citgiis

Sig(signe)num Guillelmi Miraylles, notarii publici ville castri de Citgiis pro honorabili domino Petro Pareti, rectore et notario publico eiusdem, qui hoc scripsit et clausit

Venda de censal mort. *Bartomeu Miró i Clara, del mas de Recreus, venen a Bartomeu Bosch, Pere Robert i Nadal Riera, jurats de la universitat de la vila de Sitges, 15 sous de Barcelona censals perpetus o morts, per a l'obra de set ciris blancs que cremen cada diumenge i festiu a la parròquia de Santa Tecla, en honor de Jesucrist, els quals Antoni Coll, difunt, va instituir en el seu testament. El preu de la venda és de 12 lliures de moneda de Barcelona de tern. Segueix l'àpoca.*

AHPS, s/c

457

1439, maig, 26. Barcelona

Testament. *Jaume Moles, mariner de la ciutat de Barcelona, abans habitant del castell de Sitges, atorga testament, en el qual elegeix marmessors seus Joan Sobrell, Jaume Rema, mercader de la ciutat de Barcelona i Eulàlia, muller de Rafel Puig, candelero ciutadà de Barcelona, i mana ser enterrat al cementiri dels Framenors de Barcelona. Mana que es faci inventari de tots els seus béns mobles i immobles, i que siguin venuts per comprar censals morts, les pensions anuals dels quals es reparteixin a parts iguals entre Pascàsia, muller de Francesc Masip, mariner ciutadà de Barcelona, i Elisenda, muller de Guillem Plana, neboda seva. Deixa constància que té mig quartó del lleny de Miquel Puig, de Tortosa, pel valor de 35 lliures i 11 sous de moneda de Barcelona de tern.*

AHPB, Gabriel Terrassa, Manual de testaments, 1415-1446 (93/25), f.65r-66r

In nomine Domini Iesuchristi, qui per redempcionem homini generis voluis ab vero sacratissime virginis Marie, eius matris, verus Deus et homo nostri circucendi et suum corpus humiliiter exponere passioni. Ego, Jacobus Moles, marinarius civis Barchinone olim habitatoris castro de Citgiis, actendens quod presentis vite condicio status habet inestabilem et eaque visibilem habent ese meam tendant vissibiliter ad me ese; actendens inquam quod finis universe carnis est mors, considerans que quomodo rapide multas vitas differre credentes mors paceiea prevenit et quod unaqueque dies tanquam ultima est providenda et pro unusquisque debet salubri meditacione pensata ut diem sue peregrinacionis extreme disposicione testamentaria posset pervenire et licet per Dei gratiam mente et corpore sanus et forma loquelo existencia, meum facio et ultimo testamentum in quo eligo manumissores meos et huius mei testamenti executores venerabiles Johannem Sobrelli, Jacobum Rema, mercatores cives Barchinone, et dominam Eulaliam, uxorem venerabilis Raphaelis Puig, candelarii, [±3] |^{f.65v} civis dicte civitatis, quos sicut lacius possum deprecor eisque pleam devo atque confero potestatem quod si me mori contigiter Antique aliud faciam seu ordinem testamenti ipsi omnes duo autem unus eorum un absencia vel deffectu aliorum compleant et exequantur sive compleat et exequatur hoc meum testamentum sive ultimam voluntatem pro ut inferius scriptum invenerant et ordinatum.

In primis et ante omnia, volo et mando quod omnia debita mea que die obitus meus debeam et omnes iniurie ad quarum restitucionem et solucionem tenear restituantur et solvantur de bonis meis breviter, simpliciter, sumariem et de plano secundum dictum Deum et forum anime, prout hec probari poterunt vel hostendi per testes vel instrumenta aut alia legitime documenta.

Eligo sepulturam corpori meo in cimiterio Fratrum Minorum civitatis Barchinone, quam mando fieri bene et honorifice ad cognitionem dictorum meorum manumissorum. Accipio autem de bonis meis, pro anima mea, sepultura et quibusdam legatis que inferius facio decem libras barchinonensis, de quibus volo celebrari, pro anima mea, triginta tres missas Sancti Amatoris pro quibus celebrandis dimito triginta tres solidos.

Item dimito cuilibet manumissore meo, pro onere manumissorie viginti solidos, ffacta mea sepultura et solutis legatis supradictas siquis superaverit ex predictis decem libras volo distribui et erogari amore Dei, pro anima mea, ad cognitionem dictorum meorum manumissorum. Omnia vero

alia bona mea mobilia et immobilia, iura, voces et acciones meas quascumque quecumque sint et etiam ubicumque, dimito domino Deo et anime mee, instituens dominum Deum et animam meam michi heredem universalem. Dans et concedens dictis meis manumissoribus meis plenam et liberam potestatem quod incontinenti post obitum meum, inventerent omnia bona mea tam mobilia quam immobilia et ipsis inventariatis ea vendant in encantu publico plus dantibus et offerentibus. Et de ipsis vendicionibus instrumenta firment cum illis clausulis et obligacionibus in ipsis necessariis et opportunis, iuraque et acciones meas cedant et ipsis emporibus possecionem seu quasi tradant de eviccionaque caveant et pro ipsa eviccione ceteri alia bona mea obligent precium seu precia recipiant et de ipsis preciis epochas, fines et cessiones faciant et firment et omnia alia faciant que in contentu empti et venditi fieri requirantur et que ego facere possem si viverem. Et de ipse preciis emant tot censualia mortua que inde emi possent in et sui locis et personis idoneis tutis et securis. Et eorum annuas pensiones annis singulis habeant et recipiant domina Paschasia, uxor Ffrancisci Macip, marineraii civis Barchinone, soror mea, et domina Elicsendis, uxor Guillelmi Plana, perpunterii civis dicte civitatis, neptis mea sive *neboda*, equis partibus de eorum vita cum et post earum obitum earum liberi equis partibus de eorum vita tam vestrorum si aliquis earum scilicet dictarum Paschasie et Elicsendis decesserint sive liberis pars dictarum animalium pen-[f.66r] sionum dictorum censualium mortuorum revertatur alteri eorundem superviventi. Et si omnes decesserint sine liberis vel cum liberis et ipsis mortuis sine difunctos tunc in dicto casu volo et mando quod dicte anuas pensiones dictorum censualium mortuorum dentur et distribuantur annis singulis per dictos meos manumissores inter puellas pauperes maritandas et captivos expianos redimendos a posse seriaccionum que puelle et captivi sint de genere meo si reperiri poterint et autem aliis pueris et captiuis ad cognitionem dictorum meorum manumissorum. Volo tamen quod si contiguerit aliquod ex dictis censualibus mortuis redurii suum lui, quod in dicto casu eorum precia deponant in tabula depositorum civitatis Barchinone et inde non leventur a dicta tabula usque quo fuerint sineorata in aliis consimilibus censualibus mortuis in et super personis et locis tutis et securis.

Item pono hac in memoriam quod habeo in lembo Michaelis Puig, civitatum Dertuse, medium quartum quod decustitit triginta quinque libras et undecim solidos barchinonensis.

Hec est autem ultima voluntas mea, quam volo valere iure testamenti que si non valet aut valere non potet seu poterit iure testamenti saltem valeat et valere possit iure codicillorum aut alterius ultime voluntatis, volens et mandans quod de presenti mea ultima voluntate suant et tradantur tot originalia testamenta quot inde fuerint potita per dictorum meos manumissores et alias quos interfuit per notario infrascriptum.

Actum est hoc Barchinone, XXVI die madii anno a Nativitate Domini millesimo CCCC° XXXVIII°.

Signum Jacobi Moles, testatoris predicti, qui hoc laudo et firmo.

APÈNDIX II:
LLIBRE CENSAL DE 1341-42

1342, novembre, 24

Llibre censal. Berenguer de Papiol, ardiaca del Penedès, i Bernat Rovira, canonge i almoiner, juntament amb Nicolau Cabot, sots-procurador l'any 1341-1342, anoten totes les rendes, delmes i drets que rep l'Almoyna per raó de la possessió del castell de Sitges, amb indicació de la tercera part que va rebre el paborde de juny de la Seu de Barcelona.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. diversa, capsas major segles XIII-XVIII

Libre sençal de Ciges qui's fo en l'any M CCC XLI per los honrats en Berenguer des Papiol, artiacha de Penedèz, e per en Bernat Rovire, canonges e almoyners, e per ells en Nicholau Cabot, sots-procurador en lo dit any, menys, però, de la terça part que'l prepordre de juny hi solia prendre, la qual part l'Almoyna après comprà del dit prepordre o cambià per la renda del carrer d'en Vidal, qui és sots lo palau del senyor rey, denant la Porta Nova, qui és en lo dit carrer de la Carniceria Major.

VIII° kalendas december, anno Domini M^o CCC XL° secundo, per en Simon Bisulo, notari.

Preseren pocessió del castell de Ciges lo primer jorn de febrer de l'any M CCC XLI. |^{f.3r}

De la masia del mas apellat Gamundí, qui és prop la capella de Santa Maria de Ciges.

En Barthomeu des Coll, del terme de Ciges, fa per la damuntida masia, oltra les altres sues, de blats a Sent Pere e a Sent Ffeliu de forment

En Bonanat Bardoy, del dit terme, fa per la masia sua,⁹² qui és prop d'aquella metixa de fforment

En Bernat Pagès, del dit terme, qui estava prop del damuntit Bardoy, parets migeres, fa per la masia que hi solia haver de forment

} I^a quatera
} I^a quatera
} III^a quartans

Suma de pàgina – II quarteres IIII quartans |^{f.3v}

Fforment

Ramon Company fa per una masia que ha prop delz damundits, a Sent Pere e a Sent Ffeliu de forment

Bonanat Goday, qui està prop dels damundits, fa de sens al dit terme de fforment

Pere Amat per una masia que ha prop dels damundits de forment

Lo mas qui fo d'en Fferrer Vives, que are laure en Cases e en Matheu de Campdàsens, fa per la dita masia, qui és del pupil, de forment

Pere Robert fa per la sua masia

Matheu de Campdàsens, per la masia que té a Ciges qui és als Solers, de forment

} mige quatera
} mige quatera
} I^a quatera
} I^a quatera
} I^a quatera
} mige quatera

Suma pàgina – IIII quarteres mige |^{f.4r}

Lo mas qui fo d'en Romeu d'Olivella fa per la masia que solia haver als Messeguers de forment

} III quartans

⁹² sua afegit a la interlínia.

En Fferrer Messeguer, qui està ⁹³ als Messeguers, fa per la sua masia, de fforment	}	mige quatera
La muller de n'Arnau Çamar de Recreus fa per la sua masia fa de forment II punyeres de fforment qui valen		VIII quartans
Ítem ella metixa per ço qui fo ⁹⁴ d'en Bernat Maretma		III quartans
Bernat Porell ⁹⁵ de Recreus fa per la sua masia, de forment		III quartans mig
Pere Marí per ço qui fo d'en Pere Ffebrer, fa per la sua ⁹⁶ masia qui és prop de la villa de Ciges, de forment		III quartans mig

Suma de pàgina – II quarteres VII quartans mig |^{f.4v}

Fforment

Bernat Sans de Recreus fa per la sua masia qui és a Recreus, de forment	}	III quartans mig
Bonanat de Recreus fa per la sua masia, de fforment		III quartans mig
Tachó de Recreus per la sua masia, ffa de fforment		III quartans
Lo mas d'en Guillem Çamar de Recreus que té ⁹⁷ en Brunet des Quadrell, de forment		I ^a quatera e mige
Lo mas d'en Guerau de Balenchs, que tenen entre en Pere Arnau e en Guillemó Vives e en March Lorens, fan entre tots de forment		III quartans
En Guillem Jorba per la sua masia fa de forment		III quartans

Suma de pàgina – III quarteres mig quartà |^{f.5r}

En Pericó Ferrer dues parts de I ^a quatera de fforment que fa per la sua masia II ^{es} parts de una quatera de fforment que valen	}	VII quartans II almostes
Goday forner fa per la sua masia de fforment		III quartans
Barthomeu Borràs fa per la sua masia qui fo d'en Ferrer ça Font, de forment		III quartans
Pere Robert fa per la sua masia de fforment		mige quatera
Anthoni Payró per la sua masia fa de forment		III quartans
Jordà fa per la ⁹⁸ masia dels Fferrers qui és are d'en Pericó Ferrer, fa de forment terça part de I ^a quatera qui ⁹⁹ fa		III quartans e IIII almostes

Suma de pàgina – II quarteres III quartans mig |^{f.5v}

Fforment

Bertran Vadell fa per la masia qui fo d'en Bernat Gibert, qui és ves lo mas d'en Pericó Marí, per I ^a peça de terra plantada vinya, fa de fforment	}	III quartans

⁹³ Segueix prop dels ratllat.

⁹⁴ ço qui fo afegit a la interlínia.

⁹⁵ Segueix per la sua ratllat.

⁹⁶ Segueix qui és ratllat.

⁹⁷ Segueix nen ratllat.

⁹⁸ Segueix solia ratllat.

⁹⁹ Segueix val ratllat.

Ítem en Bertran Vilar fa per la masia qui fo d'en Jacme Coniyll } II quartans

Suma – VI quartans¹⁰⁰

Suma que munta tot lo fforment damuntdit XVI quarteres V quartans. En les quals ha lo prepordre V quarteres¹⁰¹ I quartà e IIII almostes, e la Almoyna – X quarteres III quartans II almostes.

Ítem, oltra les X quarteres III quartans II almostes damundites, fa en } I^a quartera de
Guillem Goday de sens per lo forn fforment qui és
domenge|^{f.6r}

Summa de les parts que l'Almoyna pren en lo sens del fforment sençal ab I^a quartera, qui és pròpria de la Almoyna, que fa en Goday – XI quarteres III quartans II almostes¹⁰²|^{f.7r}

Ordi sençal

Primo fa n'Arnau des Coll per la sua masia, qui és prop la capella de Santa Maria, d'ordi de senç dues quarteres e lo quarter de una quartera, qui és

Berthomeu des Coll fa per la sua masia, qui és prop la damundita masia, fa de senç d'ordi a Sent Pere e a Sent Feliu

Bonanat Bardoy fa per altra masia, qui és aquí prop, fa de sens en lo terme damuntdit IIII quarteres menys lo quart de I^a quartera d'ordi qui fan

Suma de pàgina – XIIIII quarteres |^{f.7v}

} II quarteres e II^{os} quartans e IIII almostes mig, qui sien tan grans que VI facen I quartà
VIII quarteres
III quarteres VIII quartans I^a almosta e mig

Ordi sençal

Bernat Pagès fa per I^a masia prop Santa Maria que té de sens, la qual és partida per moltes parts de la qual fa en Pasqual carnicer VII quartans e mig menys lo quart.

Ítem en Guardiola VII quartans mig menys lo quart de mig quartà.

Ítem na Palau VII quartans mig *minus* lo quart de mig quartà.

Ítem en Torrent VII quartans mig *minus* lo quart de mig quartà.

Ítem en Bonanat Bardoy I^a quartera II quartans.

Ítem en Pere Robert ça Cige III quartans.

Que són per tots dels quals tots damundits pot hom haver e demanar sobre la I tot, car és estada masia qui s'és partida e munten entre tots ordi

} IIII quarteres e mig

¹⁰⁰ Segueix Domenge. Guillem Goday fa per lo forn de forment – I^a quartera *esborrat*.

¹⁰¹ Segueix V quarteres *repetit i ratllat*.

¹⁰² Segueix el f.6v en blanc.

Ramon Company fa per la sua masia que ha als Companys de sens de ordi	}	III	quarteres
mige			
Bonenat Goday fa, qui està sots los Companys, fa per la sua masia de sens de ordi XI quarteres menys lo quart de 1 ^a quatera	}	X	quarteres VIII
quartans e 1 ^a			

Suma de pàgina – XIX quarteres VIII quartans 1ª almosta e mige |*f.8r*

Bonanat Mayol fa per 1 ^a masia que ha damunt los Companys de sens d'ordi 1 ^a quatera e 1 ^a punyera qui val	}	I ^a	quatera III
Mas d'en Guillem Miró qui és sobre lo puig Otger prop en Bonanat Maiol fa per la sua masia de sens d'ordi		III	quarteres
Pericó Amat fa per la sua masia qui és sots lo mas d'en Guillem Miró de sens d'ordi VII quarteres <i>minus</i> lo quart de 1 ^a quatera qui és		VI	quarteres VIII

Guillem e

Pere Genovèç Janer, ¹⁰³ per la masia qui solia ésser d'en Guillem Seguer qui és decaüda, la qual masia o honor és al puig Otger fa de sens ordi XIII quartans e ras qui valen	}	I ^a	quatera I
Ramon Goday, per la masia qui fo d'en Fferrer Otger e d'en Berenguer Ioffre fa d'ordi de sens		II	quarteres

Suma de pàgina – XV quarteres VIII quartans mig |*f.8v*

Pere Maiol del Puig Otger fa per la sua masia II quarteres mig quartà de sens d'ordi	}	II	quarteres mig
Pere Gibert de Vallcarcara fa per la masia qui és al puig Otger de senç d'ordi		I ^a	quatera IX
Bartomeu Castell qui està als Tixidors fa		VIII	quartans
Los hereus d'en Bernat Guasch fa per la masia qui és als Solers de senç d'ordi V quarteres menys lo quart de una quatera qui és		III	quarteres VIII
Pere Robert de Solers fa per la masia que ha als Solers de ordi		III	quarteres
Arnaud Palou àlies Xifre fa per la sua masia qui és als Solers de sens de ordi II quarteres e lo quart de 1 ^a quatera qui són.		II	quartans I ^a
Ítem fa més per los Junyels mige quatera, qui ell metex denuncia, per manament que son pare li'n fo com se devia morir, que són per totes Bernat Matheu des Solers fa per la sua masia de senç d'ordi		II	quarteres I ^a

Suma de pàgina – XX^a quatera¹⁰⁴ VI quartans e mig |*f.9r*

Romeu Guitart e Jacme Capeller fa per la masia qui fo d'en Guillem Miró des Solers de sens d'ordi a Sent Pere e Sent Ffeliu II quarteres e quart de 1 ^a	}	II	quarteres e II
		quartans	III

¹⁰³ Janer afegit a la interlínia.

¹⁰⁴ Segueix mige I quartà ratllat.

quartera qui és

Guillem Matheu per la masia qui fo d'en Berenguer, saig, fa de sens II quarteres, el quart de l^a quartera d'ordi per la masia que ha¹⁰⁵ qui fan

En Ferrer Messeguer fa per la masia que ha als Messeguers de sens d'ordi

Guillem Goday, forner, fa per la sua masia que ha als Messeguers II quarteres e lo quart de una quartera d'ordi de sens que valen

Romeu d'Olivella fa per la massia aquí metex que hi ha, qui fo d'en Bernat Carbonell, II quarteres¹⁰⁶ e lo quart de l^a quartera que valen

} almostes mig
II quarteres II
quartans III
almostes mig
III quarteres
mige
II quarteres II
quartans III
almostes e mig
II quarteres II
quartans III
almostes mig

Suma de pàgina – XIII quarteres mig | f.9r

La muller qui fo de n'Arnaud Çamar de Recreus fa per la sua masia de sens d'ordi III quarteres VI quartans e les III quarters de l^a quartera qui fan

Bernat Portell fa per la sua masia que ha al loch dit Recreus IIII quarteres e III quartans e ras qui valen d'ordi sençal

Pere Marí fa per la sua masia que ha prop la vila, qui fo d'en Pere Febrer, II quarteres II quartans e ras d'ordi sençal que valen

Ítem ell metex per ço dels Ferrers

Bernat Sanç fa per la sua masia que ha a Recreus, qui fo d'en Pere Recreus, III quarteres IIII quartans e lo quart de una quartera qui val d'ordi

La muller d'en Guillem d'Olivella fa per la masia que ha a Recreus de sens d'ordi

} IIII quarteres III
quartans e
almostas mig
III quarteres III
quartans III
almostes
II quarteres II
quartans III
almostes
I^a quartera I
quartà
III quarteres VI
quartans III
almostes mig
II quartans mig

Suma pàgina – XV quarteres XI quartans I^a almostas mig | f.10r

Bonanat de Recreus fa per la masia que ha a Recreus III quarteres IIII quartans¹⁰⁷ d'ordi sençal e'l quart de l^a quartera qui val

Pere Tachó fa per la sua masia que ha a Recreus I^a quartera menys lo quart d'ordi sençal¹⁰⁸

Ítem fa més per aquella mesya X quartans qui muntem per tots

Guillem Çamar fa per la sua masia que ha a Recreus VII quarteres mig d'ordi sençal

March Lorens e Guillem Vives e Pere Arnaud fan per la masia qui fo d'en

} III quarteres VI
quartans III
almostes mig
I^a quartera VII
quartans I^a
almostes mig
VII quarteres
mige
II quarteres e II

¹⁰⁵ Segueix un espai en blanc de 35 mm.

¹⁰⁶ quarteres afegit a la interlínia.

¹⁰⁷ III quartans afegit a la interlínia.

¹⁰⁸ Segueix l^a quartera minus lo quart ratllat.

Guerau de Ballenchs, entre tots, II quarteres e l quart de I^a quarta, de les quals fa lo dit en March Lorens la meytat, qui és I^a quarta e I quartà e II almostes e la meytat de mige, e entre lo dit Guillem Vives e en Pere Arnau l'altre meytat, que són entre tots

Suma de pàgina – XIIIII quarteres mige V quartans I^a almosta mige |^{f.10v}

Ordi sençal

Guillem Jorba fa per la sua masia qui és prop la torre d'en Guillem de Pax de ordi	VIII quartes mige VI quarteres III quarteres VIII quartans I ^a almosta mige I ^a quarta mige V quartans I ^a quarta
Pericó Ferrer ffa per la sua masia	
Bernat Roig des Pujol fa per la sua masia IIII quarteres menys lo quart de una quarta qui fan	
La muller de n'Arnau Çamar, per ço qui fo d'en Bernat Maretme, fa per la masia de oltra IIII que'n fa atrás, e III quartans mig atrás en la altra carta	
Ffrancesch Joffre fa per les cases en què està	
N'Alegre Bardoy fa per la sua masia ¹⁰⁹ que ha en la plaça de Cige ordi sençal	I ^a quarta

Suma pàgina – XX quarteres VII quartans I^a almosta mige |^{f.11r}

Barthomeu Borràs per la sua masia qui fo d'en Fferrer ça Font de ordi sençal, I ^a quarta e I quartà e mig de ordi de sens.	II quarteres mige e I quartà mig II quarteres e II quartans IIII almostes mige II quarteres e I quartà d'ordi II quarteres I ^a quarta e I quartà mige quarta
Ítem fa ell metex per la honor de les terres I ^a quarta mige que són per totes	
Pere Robert denant lo castell fa per la sua masia, II quarteres e lo quart de I ^a quarta d'ordi qui fan	
La muller d'en Bernat Payró, argenter, per la masia qui fo d'en Berenguer Gibert II quarteres I quartà d'ordi	
Fferrer Vedell fa per la sua masia de ordi	
N'Anthoni Payró fa per una fexa qui és sobre lo castell	
Riera fa per la coma de la Ffiguerola d'ordi de sens	

Suma pàgina – X quarteres mige IIII almostes e mige |^{f.11v}

Bernat Lorens per ço qui fo de n'Arnau Vedell d'ordi de sens	III quarteres I ^a quarta II quartans I ^a quarta I ^a quarta III
Romeu Coll e en ¹¹⁰ Guerau Tordera fa per la masia qui fo d'en Jacme Conill	
Arnaud Xifré fa per la sua masia fa de sens d'ordi	
Pericó Bertran fa per la sua masia de sens d'ordi	

¹⁰⁹ Segueix fa ratllat.

¹¹⁰ Segueix Jacme Co ratllat.

Guillem des Torrent, per ço qui fo d'en Bernat Robert, fa Bernat Cases fa, per ço qui fo d'en Bonanat Plana de Font de Gallines, fa de sens	} quartans mig } I ^a quartera } mige quartera
---	--

Suma pàgina – VII quarteres mige V quartans mig |^{f.12r}

Ordi sençal

Romeu Payró fa de sens per la sua masia Pericó Marí <i>retro in IX cartes</i> Guillem de Pax per la sua torre e per l camp e per la vinyeta fa de sens d'ordi	} IIII quarteres mig } quartà
	} IX quartans

Suma pàgina – IIII quarteres mige e IIII quartans

Summa que munta tot l'ordi sençal de la VII^a carta tro hic – CLVIII quarteres VI quartans IIII almostes mige, en les quals pren lo prepordre la terça part, qui munta a LII quarteres IX quartans II almostes, e a la Almoyna les IIes parts¹¹¹ – CV quarteres VII quartans IIII almostes mige.

Ítem munten los establiments que'n Gaçó ha fets a senç d'ordi, los quals s'ic deuen metre en est libre *nominativam* a qui són¹¹² fets los stablimens,¹¹³ a XXXIII quarteres, en les quals ha entre lo prepordre e l'Almoyna la quarta part,¹¹⁴ qui són VIII quarteres e mige, de les quals ha¹¹⁵ cascun IIII quarteres II quartans IIII almostes mige. E axí munten les IIes parts de la pagesia de l'ordi de la Almoyna¹¹⁶ e ab la meytat d'açó que pren d'en Guillem Gaçó a

CX quarteres menys mig quartà

Suma de les II és entès ab aquesta part *dicti* Gaçó – LIX quarteres IIII almostes mige |^{f.12v}

Ordi domenge propri

En Pere Lorens, fill d'en Bonamich Lorens, fa per una peça de terre que ha al Colomer, qui és domenge del castell, ¹¹⁷ al loch enomenat Parellada del Forn, de ordi sençal	} mige quartera
En Guillemó Fferrer, qui està prop la esgleya de Santa Tecla, fa per una peça de terre, qui és prop de la damuntida e és domengedura per compre d'en Bernat Sentelles, de ordi sençal	} mige quartera

¹¹¹ les IIes parts *afegit a la interlínia*.

¹¹² *Segueix* dats *ratllat*.

¹¹³ fets los stablimens *afegit a la interlínia*.

¹¹⁴ *Segueix* e aquest *ratllat*.

¹¹⁵ *Segueix* IIII *ratllat*.

¹¹⁶ de la Almoyna *afegit a la interlínia*.

¹¹⁷ *Segueix* de *ratllat*.

En Gaconet Gaçó, fill d'en Pere Gaçó des Palau, fa per una peça de terre domenge qui és oltra la Madriguera, de ordi sençal } I^a quartera
 Summa de pàgina – II quarteres

Summa maior de tot ordi sençal de la pagesia, ab ço d'en Gaçó e ab domengedura damunt dita – CXII quarteres menys mig quartà d'ordi |^{f.13r}

Ordi de loçó¹¹⁸ |^{f.14r}

Ordi de loçol

N'Arnau des Coll fa de loço per la masia de ordi
 En Barthomeu des Coll, per ço qui fo d'en Gamundí, fa de loço semblantment per la sua masia
 Bonanat Bardoy per semblant rahó de ordi
 La masia d'en Bernat Pagès, qui fo, fa II quarteres III quartans de ordi de loço, de les quals fa en Pasqual Banyols mige quartera, en Guardiola mige quartera, Guillem des Torrent mige quartera, na Palau mige quartera, Pere Robert ça Cige III quartans, que són per totes } II quarteres
 } IIII quarteres
 } II quarteres
 } II quarteres III quartans
 Suma de pàgina – X quarteres III quartans |^{f.14v}

Ordi de loçó

Ramon Company fa per la sua masia e loço d'ordi
 Bonanat Goday fa axímetex per la sua masia
 Bonanat Maiol fa axímetex de ordi de loço per la sua masia
 Lo mas qui fo d'en Guillem Miró fa III quarteres I^a punyera de loço de ordi lo qual loço paga o fa pagar en Guitart e na Valls e en Pere Maiol de Pug Otger e'n Correger, qui són } IIII quarteres
 } III quarteres X quartans
 } IIII quarteres
 } III quarteres III quartans
 } III quarteres
 } I^a quartera
 } I^a quartera
 Suma de pàgina – XXI^a quarteres III quartans |^{f.15r}

Loçó

Pere Gibert de Vallcarquera per loço de la sua masia
 Ramon Goday mige
 Arnau Pagès per semblant rahó
 Los hereus d'en Bernat Guasch fa per la masia dels Solers } I^a quartera
 } mige quartera
 } II quarteres
 } I^a quartera mige

¹¹⁸ Segueix el foli 13r i v en blanc.

Pere Robert des Solers

Arnau Palou, en altre manera apellat Arnau Xifré, fa

Pere Matheu de Campdàsens per la masia dels Solers de loço

Romeu Guitart e en Jacme Capeller fan per la masia qui fo d'en Guillem Miró dels Solers

Guillem Matheu des Solers per semblant loço

Suma de pàgina – XII quarteres |^{f.15v}

I^a quartera e¹¹⁹
mige

II quarteres

mige quartera

II quarteres

I^a quartera

Loçó

Bernat Guerau fa de loço per la sua masia ordi

II quarteres

Ferrer Messeguer per loço

II quarteres

Romeu de Olivella per loço

I^a quartera

Goday fforner per loço

I^a quartera

Lo mas de Proençals, que solien tenir V peces, és la casa d'en Galceran de Ribes, ab sos venys entorn, no paguen I^a quartera mige de ordi de loçol que solien pagar antigament, segons lo capbreu d'en Bernat Sentelles

La muller de n'Arnau Çamar fa de loço per la sua masia

III quarteres

Ferrer Maiol una¹²⁰

I^a quartera

Bernat Porrell fa de loço

III quarteres

Pericó Marí fa de loço II quarteres I^a punyera qui fan

II quarteres IIII quartans mige

Suma pàgina – XV quarteres IIII quartans mig |^{f.16r}

Loçó

La muller d'en Guillem d'Olivella fa de loço de ordi

I^a quartera

Bernat Sans fa de loço per la sua masia

II quarteres

Muller d'en Bonanat de Recreus

II quarteres

Pere Tachó fa de loço

I^a quartera

Guillem Çamar

II quarteres

Muller d'en Guillem de Recreus

I^a quartera VIII quartans mig

March Lorens per loço

III quartans mig

Guillem Vives e Pere Arnau

III quartans mig

Guillem Jorba

II quarteres IX quartans

¹¹⁹ quartera e afegit a la interlínia.

¹²⁰ Segueix qua ratllat.

Romeu Payró	I ^a quatera
Bernat Lorens axímetex per loço	
Guillem Gaçó	
Bonanat Amat	

Suma pàgina – XVII quarteres III quartans mig |^{f.16v}

Loçó

Bernat Roig fa per loço de ordi	III quarteres
Anthoni Puig per loço	X quartans
N'Alegre Bardoy per loço	I ^a quatera mige
Barthomeu Borràs fa de loço per la sua masia	I ^a quatera
Pere Robert denant lo castell	I ^a quatera mige
La muller d'en Bernat Payró, argenter, fa de loço	I ^a quatera
Ferrer Vedell	I ^a quatera
Anthoni Payró per loço	mige quatera
Pericó Carbonell	I ^a quatera
Bernat Jordà per loço	I ^a quatera
Ponç Ferrer	I ^a quatera
Arnaud Vedell per loço	I ^a quatera
Arnaud Xifré per loço	I ^a quatera mige
Romeu Coll per loço	mige quatera

Suma pàgina – XVI quarteres III quartans mig |^{f.17r}

Loçó

Bertran Xifré fa de loço per la masia de ordi	I ^a quatera
Los hereus d'en Pere Bertran per loço de la sua masia	I ^a quatera
La muller d'en Barthomeu Çamar fa de loço	I ^a quatera
Ítem Guillem Riera per Bort degot	III quartans

Suma pàgina – III quarteres III quartans

Summa de tot l'ordi de loço – XCVI quarteres III quartans

Dels quals pren en Granada VIII quarteres.

Ítem en Guillem Çavall, cavaller, e sàpia hom per quina rahó, XXXII quarteres.¹²¹

Ítem lo ferrer, qui té la fàbrega per ell, entre abdosos XIIIII quarteres.¹²²

Ítem l'Almoyna XXIII quarteres III quartans mig.

¹²¹ Segueix Ítem en Pericó Ferrer dels Ferrers, XX quarteres.

¹²² Segueix menys mig quartà ratllat.

Resten a'n Pericó Ferrer dels Ferrers, abanida 1ª quarta que's solia fer per la casa dels Gaçons, e axí resta d'ell XVIII quarteres.

E axí munta la summa de tot l'ordi de sençal de pagesia, e domenge, e de loço que l'Almoyna ha a la sua part menys però dagués – CXXXV quarteres III quartans |^{f.17v}

Ítem munta aquest any de M CCC XLI lo delme del blat, mig delme, e quart, e mig quart, ordi mesclat ab avena, qui en aquest any desusdit fo	LXXIX quarteres VII quartans
Ítem en aquest any metex se hac del mestay XXXIII quarteres, lo qual porgam e hac-hi	
Ítem de ordi de mestay	
Ítem de mestay que romàs formentós	
Ítem haguem en l'ort de la lauró de forment	II quarteres

Summa maior de tot l'ordi sençal pertanyent a la nostra part de l'Almoyna¹²³ e pagat lo prepordre ço és de sençal, de domenge, de loço, de delme, mig delme, quart e mig quart, e de ordi triat de mestay, d'aquest any¹²⁴ que comença en lo primer dia de maig de l'any M CCC XLI e fení del dia d'abril de l'any M CCC XLII que és I any complit – CCXXX quarteres de ordi menys I quartà, venudes les L quarteres a raó de V sous V diners munten – CCLXXV sous.

Ítem XC VIII quarteres venudes,¹²⁵ a raó de V sous VIII diners diners munten – DLV sous IIII diners.

Ítem munten LXXXII quarteres, venudes comprades a raó de V sous VI diners – CCCCLI sous, que munten per tot l'ordi damuntdit – M CC LXXXI sous IIII diners.¹²⁶ |^{f.r}

Summa maior de tot lo forment de tot lo forment sençal e del triat del mestay ab dues quarteres que n'exiren de la lauró de l'ort – XXVIII quarteres III quartans, venudes¹²⁷ les XIII¹²⁸ quarteres III quartans a raó de IX sous per quarta munta – CXX VII sous

Els altres XIII a raó de VIII sous VI diners per quarta munten – CXIX sous que són per tots – CCXLV sous

Ítem munten IIII quarteres de mestay qui romàs formentós venut a raó de V sous VI diners munta – XXII sous

Ítem munta lo delme de les ffaves qui és delme, mig delme, de quart, e de mig quart, VII quarteres X quartans II almostes que a raó de VII diners lo quartà munta¹²⁹ – L sous IX diners

Ítem munta lo delme de les lenties, V quartans que a raó de VI diners munten – II sous VI diners

Suma de pàgina – CCC XX sous VI diners |^{f.v}

¹²³ de l'Almoyna *afegit a la interlínia*.

¹²⁴ Segueix M CCC XLI ratllat.

¹²⁵ quarteres venudes *afegit a la interlínia*.

¹²⁶ A partir d'aquí la correspondència entre la numeració original i la numeració donada canvia, ja que els dos següents folis no estan numerats.

¹²⁷ Segueix a raó ratllat.

¹²⁸ Segueix a raó ratllat.

¹²⁹ Segueix munta repetit.

Ítem munten los guixons a XV quartera a raó de V diners – un sou VI diners
 Ítem II almostes de pèsols, ciron e guixes -- un diner
 Suma – VIII sous I diner
 Summa maior de tot l'ordi, fforment, mestays, legums, axí com atràs se contenen de la primera carta tro a aquesta d'açò solament qui pertany per les dues parts a la dit· Almoyna – M DCIX sòlidos VIII diners¹³⁰ |^{f.18r}

Dret del vin

Arnau des Col fa ¹³¹ per la sua masia I quarter de vin la meytat blanch e la meytat vermell del qual se paga com aquest capbreu se fo e axí hac totstamps estat acustumat en temps passat	I quarter de most e I de reemost I quarter de most I de remost I quarter de most e I de reemost I de most I de remost I de most autre de reemost I de most autre de remost I de most autre de reemost I de most autre de reemost II quarteres de most e II de reemost
Bathomeu des Coll axímetex	
Lo mas d'en Bernat Pagès	
Ramon Company	
Bonanat Goday axímetex	
Guillem Miró axímetex	
Bonanat Maiol	
Pere Amat axímetex	
Ramon Goday per II masies qui fforen la I ^a d'en Fferrer Otger l'altre d'en Berenguer Xiffre	
Suma pàgina – X quarteres de most E de remost – X de remost ^{f.18v}	

Vi

Pericó Maiol I quarter de vi, mig blanch e mig, qui són	I quarter de most e I de reemost I quarter de most autre de reemost I quarter de most e I de reemost I quarter de most e I de reemost I quarter de most e I de reemost I de most e I de reemost I de most e I de reemost I quarter de most e I de reemost I de most e I de reemost
Pere Gibert de Vallcarquera fa per la sua masia	
Arnau Pagès	
L'areu d'en Bernat Guasch	
Pere Robert de Solers	
Arnau Xifré, àlies Palou des Solers, fa axímetex	
Bernat Matheu de Campdàsens	
Romeu Guitart e en Jacme Capeller per na Mirona des Solers	
Guillemó Matheu	
Suma de pàgina del most – IX quartés E de reemost – IX quartés ^{f.19r}	

¹³⁰ Segueix el f.19r i v en blanc.

¹³¹ Segueix I^a ratllat.

Guillem Messeguer per en Bernat de Campdàsens de vin	{ mig quarter de most e mig de reemost
Bernat Guerau	{ mig quarter de most e mig de reemost
Ferrer Messeguer	{ I quarter de most e I de reemost
Bernat Carbonell	{ I de most e I de reemost
Goday forner	{ I quarter de most e I de reemost
Berenguer Batle, qui està al terme de Ribes, per 1 ^a peça de terre que ha el terme de Ciges sots en Bonanat Goday	{ I quarter de most e I de reemost
La muller de n'Arnau Çamar	{ I quarter de most e I de reemost
Ferrer Maiol	{ I quarter de most e I de reemost
Bernat Porrell axímetex	{ I quarter de most e I de reemost
Suma de pàgina de most – VIII quartés	
E de reemost – VIII quartés ^{f.19v}	

Vin

Pericó Marí fa per la sua masia	{ I quarter de most e I de reemost
La muller d'en Guillem d'Olivella	{ I quarter de most e I de reemost
Bernat Sans fa per la masia sua I quarter de most e altre de reemost. Ítem per la masia d'en Bernat Maretme ¹³² II quartans de most e II de reemost que són per tots	{ II quarteres de most e II de reemost
La muller d'en Bonanat Recreus fa per la masia	{ I quarter de most e I de reemost
Pere Tachó per la sua masia	{ I quarter de most e I de reemost
Guillem Çamar axímetex	{ I quarter de most e I de reemost
La muller d'en Guillem de Recreus	{ mig quarter de most e mig de reemost
Guillem Jorba	{ I de most e altre de reemost
Suma pàgina de most – VIII quartés mig	
E de reemost – VIII e mig ^{f.20r}	

Vin

Guillem Gaçó fa per la sua masia	{ I quarter de most e I de reemost
Pere Robert fa	{ I quarter de most e I de reemost
Bonanat Amat	{ I quarter de most e I de reemost
Bernat Roig axímetex	{ I quarter de most e I de reemost
Arnau Robert	{ I de most e altre de reemost
Anthoni Puig	{ mig quarter de most e mig de

¹³² Segueix mig de most e mig de reemost que són ratllat.

	reemost
N'Alegra Bardoy	I quarter de most e I de reemost
Barthomeu Borraç	I quarter de most e I de reemost
Pere Robert denant lo castell	I quarter de most e I de reemost
La muller d'en Bernat Payró, argenter	I quarter de most e I de reemost
Fferrer Vedell	I quarter de most e I de reemost
	Suma pàgina del most – X quartés mig
	E de remost – X quartés mig ^{f.20v}

Vin

N'Anthoni Payró fa per la sua masia	mig quarter de most e mig de remost
Romeu Payró	mig quarter de most mige de remost
Bernat Xifré qui està prop lo ferrer	mig quarter de most mig de remost
Pericó Carbonell	mig quarter de most mig de reemost
Jacme Guerau	mig de most e mig de remost
Bonanat Buffiy	mig de most e mig de remost
Ramon Paxó	mig quarter de most mige de reemost
Arnaud Xifré fa per la sua masia	I quarter de most e I de reemost
Pere Capeller per en Bertran Xifré	mig quarter de most mig de remost
Hereus d'en Pericó Bertran	I quarter de most e I de reemost
Guillem des Torrent	mig de most mig de remost
Pericó Gibert, fill d'en Ponç Ferrer	mige quarter de most mig de remost
	Suma pàgina de most – VII quartés
	E de reemost – VII quartés ^{f.21r}

Vin

Pere Lorenç, fill d'en Bonamich Lorenç, fa per la sua masia	mig quarter de most e mig de remost
Arnaud Plana de Font de Gallines fa de la sua masia	I quarter de most e I de reemost
Guillem de Banyols qui està prop lo castell	mig quarter de most e mig de remost
Ffan entre en Bort des Fonollar e en Paullegua, cobertorer, per ço que tenen, qui fo d'en Pere Çamar	mig quarter de most mig de reemost
	Suma pàgina del most – II quartés mig
	E de reremost – II quartés mig

Summa que munta lo most – LV quarteres e lo reemost altre – LV quarteres, qui munten CX quartés, de les quals pren tansolament la Almoyna – XIX quartés grosses qui valen – XLVIII quartans

E entre en Pericó Fferrer e lo ferrer e en Granada tot lo sobrepús |^{f.21v}

Summa que monta lo vin, qui aquest any s'és haüt al castell, oltra lo reemost e menys d'aquell de l'ort¹³³ somades, a raó de¹³⁴ per somada monta¹³⁵ |^{f.22r}

Capons sençals qui·s paguen a Nadal per la pagesia, en què ha lo prepordre la III^a part

Primerament Arnau des Col fa per la sua masia	} II ^{os} parells de capons I parell de capons I parell de capons III parells
Barthomeu des Col per la sua masia	
Lo mas d'en Bernat Pagès fa de sens	
Bonanat Goday fa ¹³⁶ de capons	
Berenguer Barthomeu fa per la honor e per les cases que té als Gaçons, les quals cases té are en Galceran de Ribes, que són son alou, I parell de capons. No·s paguen vuy, sia demanat què és la rahó	
Bonanat Maiol fa per la sua masia	} II parells

Suma pàgina – X parells de capons |^{f.22v}

Capons en què ha lo prepordre lo terç

Lo mas d'en Guillem Miró fa	} II ^{os} parells de capons II parells mig capó e'l terç de I capó que valen XII diners malla
Pere Amat fa de capons	
Pericó Maiol fa per la honor d'en Guillem Seguer	
Ítem ell metex per la sua masia	} I capó e les IIes parts de mig capó que valen XX diners malla
Ramon Goday	
Ítem ell metex fa capons per ço qui fo d'en Fferrer Otger	
Guillem Bardoy per ço que té que fo d'en Fferrer Otger	
Pere Gibert de Vallcarquera per la sua masia que·n té a Ciges	} mig capó e la terça part d'altre capó. Valen XII diners malla
Barthomeu Castell qui està als Pons dels Tixidós, prop casa d'en Ramon Goday	

Summa – VIII parells de capons e terça part de mig capó qui valen – XX sous II diners
malla |^{f.23r}

Capons en què ha lo prepordre terç

Guillem Matheu fa per la sua masia de capons de sens	} I parell mig I parell
Fferrer Messeguer fa de sens capons	

¹³³ Segueix un espai en blanc per escriure la quantitat corresponent.

¹³⁴ Segueix un espai en blanc per escriure la quantitat corresponent.

¹³⁵ Segueix un espai en blanc per escriure la quantitat corresponent.

¹³⁶ fa afegit a la interlinia.

Romeu d'Olivella	I capó
Goday forner	I capó
Pericó Marí capons	II parells
Bernat Gaçó des Palau capons fa per les cases de la villa de Ciges de pagesia	III parells
Pere Fumat fa de sens	III capons
Fferrer de Castell Nou fa per les suas cases I capó.	I parell de capons
Ítem per les cases que comprà d'en Arnau Vedell altre capó qui són	
Guerau Tordera capons per les suas cases	I parell
Suma pàgina de capons – XII parells <i>f.23v</i>	

Capons en què ha lo prepordre terç

Los hereus de na Serra per les cases qui són ffora lo portall prop en Guillemó Fferrer, capons	I parell
Guillemó Fferrer fa per ¹³⁷ les cases e per l'ort que és als Cocons qui és de pagesia capons	II parells mig
En Berenguer Luerts, beneficiat de Sent Pere Màrtir, fa per les suas cases capons. E tota ora que beneficiat si mut deu dar en compensació de luïsme XV lliures de cera	I parell e la meytat de I capó
Bernat Xiffré per les cases qui fforen de na Moxa mig capó	mig capó
Arnau Bertran per les cases qui foren de na Moxa	mig capó
Guillem de Torrens fa per les cases que té capons	III parells mig
Bernat Ffont qui està en la plaça, per les cases, capons	I parell mig
Suma de capons – X parells e la meytat de I capó <i>f.24r</i>	

Capons en què ha lo prepordre terç

Los hereus d'en Bonanat Company per les cases, capons	I parell mig
Barthomeu Borràs per les	mig capó
Pere Robert denant lo castell	I capó
Anthoni Payró	mig capó
Ítem ell metex ab la ajuda que li fa en Romeu Payró capons	I parell
Arnau Xiffré per les cases que té en la villa de Ciges capons	I parell
Los hereus d'en Pericó Bertran	I capó
Riambau e en Barques	I capó
Pere Gibert, fill d'en Ponç Ferrer Gibert, fa per unes cases que són denant n'Anthoni Puig	I capó
Suma de capons – VI parells <i>f.24v</i>	

¹³⁷ Segueix la masia ratllat.

Capons de pagesia en què lo preprodre lo terç

Pere Lobet, per les cases en què està, capó	}	I capó
Guillem Ombert per unes cases que ha prop en Bonamich Lorens, capons		

Summa de capons – I parell mig

Summa que munten los capons de la pagesia, XLVII parells mig e la meytat de I capó,¹³⁸ qui valen a raó de II sòlidos VI diners, si hom los ne vol pendre a aquest preu – CXIX sòlidos, III diners, malla. En los quals ha lo preprodre la III^a part, qui és XV parells, e la III^a part de II parells mig de capons, e la III^a part de la meytat de I capó, que val – XXXIX sòlidos IX diners malla. E a la part de la Almoyna, per les II parts,¹³⁹ XXX parells de capons, e les dues parts de IIes parells mig de capons, e encare les IIes parts de la meytat de I capó, qui valen a la raó damuntida – LXXIX sòlidos VII diners |^{f.25r}

Capons domenges del castell de son propriis

N'Arnau Col fa de sens per la domengedura qui fo d'en Bernat Sentelles qui és prop la capella de Santa Maria, capons	}	II parells
N'Arnau Pagès fa per lo mas qui és prop dels Solers, qui és domengedura de la Almoyna, capons		

Ramon Company qui està als Solers, fa per la casa que hi ha

Bernat Guerau fa de sens per tot lo mas que és domegedura de la Almoyna qui és prop dels Gaçons capons	}	I capó
Bonanat Amat per la honor que té a la Orta Veya de què fa, qui és domegedura de la Almoyna, de què fa al castell de capons		

Suma de pàgina – VIII parells mig |^{f.25v}

Capons qui són domenges del castell

N'Anthoni Puig per I ort que té a la Orta Veylla, que és domengedura del castell, ¹⁴⁰ que fo de na Miquella e d'en Xifré	}	I capó
Guerau Tord<er>a fa per I ort que és aquí metex qui fo dels damuntids		

La muller d'en Pere Alegre fa per I ort que té sots l'Orta Vella que afronta ab l'arena de la mar capons

Barthomeu Borràs per I ort que té damunt l'Orta Vella qui fo d'en Fferrer ça Font	}	I capó
Berenguer de Espadamala per mig ort que té a la Orta Veylla		

La muller qui fo d'en Pere Alegre per mig ort que té a la Orta Vella

	}	mig capó

Suma de pàgina de capons – III parells |^{f.26r}

Capons qui són domenges del castell

¹³⁸ Segueix preporde lo ratllat.

¹³⁹ per les II parts afegit a la interlínia.

¹⁴⁰ Segueix capo ratllat.

N'Anthoni Payró fa de sens per la domengedura que té al Colomer capons domenges

Pere Ferrer, qui solia ésser batle, fa per les sues cases capons

Jacme Guerau fa per les cases qui foren d'en Bernat Barçalona capons

Suma pàgina – IIII parells mig

} I parell
} II parells
} I parell mig

Dels deiús escrits ha la meytat lo preprorde, en los loïsmes e en tot ço que és de la masia d'en Gaçó

Guillem Gaçó fa¹⁴¹ per les cases e per l'ort e per lo farregenal IIII parells de capons de domengedura de les quals lo preprorde ha¹⁴² II parells e la Almoyna altre

Guillemó Ferrer fa per l'ort que té al pou veyll III parells de capons dels quals pren lo preprorde I parell mig e l'Almoyna l'altre parell

Suma pàgina ab los damunt domenges – VIII parells mig |^{f.26v}

} II parells
} I parell mig

Capons

Pere ça Font fa per l'ort que té al pou veyll per la terça part de I parell de capons X diners qui's paguen ara per la¹⁴³ terça part de I parell de capons de la qual terça part l'Almoyna hi ha

Pere Gibert fa per I ort que té al pou veyll qui és domengedura de la Esgleya e d'en Bernat Sentelles les dites parts de I parell de capons d'aquell fetes IIIes parts¹⁴⁴ qui are valen XX diners dels quals dues parts ha l'Almoyna la meytat qui són X diners

Ítem fa en Pericó Fferrer per unes cases que ha al port I parell de perdius de les quals ha lo preprorde I^a partida e l'Almoyna

Romeu Guitart per unes cases que ha al port I parell de capons dels quals pren lo preprorde I capó e la Almoyna

Suma – I parell de capons que valen II sous VI e una perdiu |^{f.27r}

} la meytat de la terça part damuntida que són V diners
} la meytat de les dues parts
} I^a pardiu
} I capó

Summa que munten los capons domenges, XVI parells, qui valen a raó de II sous, VI diners – XL sous.

Ítem munten aquells de la masia d'en Gaçó, en que lo preprorde pren la meytat, IX parells de capons, dels quals ha lo preprorde la meytat qui valen IIII parells e mig a raó de II sous VI diners de capons valen XIII sous VI. E l'Almoyna¹⁴⁵ per la altra meytat IIII parells mig¹⁴⁶ que valen XIII sòlidos VI diners. E axí munten los capons domenges damuntids XL sous. E los migers de la masia d'en Gaçó a la part de la Almoyna V sòlidos VII diners e òbol qui fan per tots – XLV sòlidos VII diners òbol. |^{f.27v}

¹⁴¹ Segueix IIII ratllat.

¹⁴² ha afegit a la interlínia.

¹⁴³ Segueix meyt ratllat.

¹⁴⁴ d'aquell fetes IIIes parts afegit a la interlínia.

¹⁴⁵ Segueix per les dues parts ratllat.

¹⁴⁶ Segueix de capons e i capó e mig capó ratllat.

Sens qui són de gallines de pagesia en què lo preprendre ha lo terç

Primerament fa Arnau Coll fa per la sua masia	} }	mige galina
Barthomeu des Col per semblant rahó metexa		I ^a gallina
Romeu Guitar per lo mas qui fo d'en Torragaça e d'en Guillem Miró		mige gallina
Bonanat Buffiy per la sua masia		I ^a gallina
Guillemó Gaçó des Mas axímetex		I ^a gallina
Guerau Tordera axímetex per la sua masia és per la casa de la farina		I ^a gallina
Arnaud Xifré fa per çò que sobrepòsit que n Fonollar li establí al val qui és denant lo port		III ^{III} gallines
Bernat		

Suma de gallines de pagesia – IX galines | f.28r

Gallines de pagesia

Bernat Roig fa per la sua masia	} }	I ^a gallina
Romeu Guitart e en Jacme Capeller per ço qui fo de na Mirona des Solers		II ^{es} gallines
Suma – III gallines		

Summa XII gallines de pagesia¹⁴⁷ qui valen a raó de XII diners per gallina XII sous en les quals ha lo preprendre lo terç qui és IIII sous, e la Almoyna VIII sòlidos

Aquestes són domenges

Pere Messeguer, qui està als Solers, per les cases en què està, que foren d'en Bernat de Campdàsens	} }	II ^{es} gallines
Suma II gallines – II sous		

Summa de la part de les gallines pertanyens a la part de la Almoyna axí de pagesia com de domenge – X sòlidos¹⁴⁸ | f.29r

Pernes de carnsalada, qui són de pagesia,

per les quals se paguen per perna XI sòlidos per cascuna

Bartholomeu des Col fa per la sua masia	} }	I ^a perna
Ramon Company per la sua masia		I ^a perna
Bonanat Goday axímetex		I ^a perna mige
Pere Amat per la masia sua		I ^a perna
Romeu Guitart e en Jacme Capeller per ço qui fo de na Mirona des Solers		I ^a perna
Arnaud Xifré àlies ¹⁴⁹ o Arnaud Palou des Solers fa per la sua masia		I ^a perna

¹⁴⁷ de pagesia *afegit a la interlínia.*

¹⁴⁸ Segueix el f.28v en blanc.

Pere Robert des Solers per la sua masia } mige perna
 Suma – VII pernes qui valen a raó de XI sous per perna } LXX VII sòlidos |^{f.29v}

Pernes de pagesia, en què ha lo prepordre terç

Pere Matheu de Campdàsens fa per la sua masia	} I ^a perna mige perna mige perna mige perna mige perna mige perna XXII diners I ^a perna mige
Los hereus d'en Bernat Guasch	
Bernat Sans de Recreus	
La muller d'en Bonanat de Recreus per la masia sua	
Bernat Porrell de Recreus	
Pericó ¹⁵⁰ Marí	
Pere Tachó per la sua masia	
Pericó ¹⁵¹ Marí damuntdit fa per perna del mas dels Fferrers	
Guillem Çamar de Recreus per la sua masia	
Suma V pernes mige e XXVI diners, qui valen a raó de XI per perna – LXII sòlidos IIII diners ^{f.30r}	

Pernes de pagesia, lo terç del prepordre

March Lorens, Guillemó Vives e Pere Arnau fa per ço qui fo d'en Guerau de Balenchs	} I ^a quartó de perna I ^a perna e quarta IIes pernes e les IIes parts de dues pernes quart de I ^a perna mige perna quart de I ^a perna XI sòlidos
Guillem Jorba fa per la sua masia	
Pericó Fferrer fa per la sua masia qui és als Fferrers. Dues parts de les IIes pernes valen XIIIII sous VIII diners ¹⁵²	
Barthomeu Borràs per ço qui fo d'en Fferrer ça Font	
Pere Robert denant lo castell fa per la sua masia	
Anthoni Payró lo quart de una perna per la sua masia	
Per la masia d'en Bertran Xiffré qui fo d'en Berenguer Mox, la qual s'és partida per moltes parts fa per perna en la sua part, en Pere Capeller, III sous III diners. Ítem la muller d'en Bernat Payró, argenter, XVIII diners. Ítem en Bernat Roig II sous. Ítem en Jacme Coll II sous. Ítem en Porrell de Recreus, XVIII diners. Ítem Ponç Fferrer XVIII diners. Ítem en Riera VI diners que són per tots	
Suma pàgina – VI pernes mige III sous VIII diners qui valen a raó de XI sous per perna } LXXV sous II diners ^{f.30v}	

Pernes, en què ha lo prepordre lo terç

Romeu Payró per perna del mas dels Fferrers	} II sòlidos VIII
---	-------------------

¹⁴⁹ àlies *afegit a la interlínia.*

¹⁵⁰ *Al marge esquerre ·b·.*

¹⁵¹ *Al marge esquerre ·a·.*

¹⁵² Dues parts de les IIes pernes valen XIIIII sous VIII diners *escrit amb una altra tinta.*

Jordà per partida d'açó dels mas dels Ferrers en ajuda de la perna	diners
Guillem de Pax, en ajuda de la perna per ço que té dels mas dels Fferrers	XVI diners
Suma pàgina de pernes mige perne qui val – V sous VI diners	XVIII diners

Summa maior de totes les pernes XX qui, a raó de XI sòlidos per perna, munten CCXX sòlidos. En les quals ha lo prepordre la terça part LXXIII sòlidos IIII, e ab Almoyna, per les dues parts – CXLVI sous VIII diners¹⁵³ | f.31v

Títol de joves, tragins e ous, los quals joves, tragins solien ésser molt més segons lo libre d'en Bernat Sentelles que are no són, car molts mases se són deperits e establits.

E partexen-se axí les joves: que aquell qui ha I parell de bèsties aradores, fa III joves e ha'n lo prepordre la 1ª jova e l'Almoyna dues.

Ítem si són III joves e n'i ha I^a ascençada, la ascençada és de la Almoyna e les dues romanens són migeres.

Ítem aquella jova qui asçencada es sia, que y age bèstia o no, paga tots temps IIII <diners> a l'Almoyna.

Ítem si no hi ha sinó I^a bèstia, paga III miges joves de les quals ha les IIes l'Almoyna e la terça lo prepordre.

Dels tragins ne dels ous no pren res lo prepordre.

Primo Arnau des Coll fa	II ous
Primerament fa en Barthomeu des Col per la masia sua, qui's reemen VI diners per jova. Remeçen axímetex los tragins VI diners	III ioves I tragí III ous
Bananat Bardoy fa per la sua masia. Oltra aquestes ne fa I ^a ascençada XXXIII etcètera e aquestes II ^{es} mige joves ¹⁵⁴ són migeres ab lo prepordre	II miges joves I tragí IIII ous
Mas d'en Bernat Pagès	III ous
Ramon Company ha'n I ^a assençada e aquestes II miges joves són migeres	II ^{es} miges joves I tragí IIII ous
Suma – V joves	
Suma – IIII tragins	
Suma – XIII ous f.32r	

Bananat Goday	II ioves I tragí IIII ous
Bananat Maiol	III joves I tragí IIII ous
Romeu Guitart per en Tarrogaça	III ous
Pere Amat	III ous

¹⁵³ Segueix el f.31r en blanc.

¹⁵⁴ mige joves afegit a la interlínia.

Pericó Maiol	}	III miges joves I tragí IIII ous
Ramon Goday		VI ous
Pere Gibert de Vallcarquera		II ous
Hereus d'en Bernat Guasch		III ous
Pere Robert des Solers		III ous
Arnau Xifré àlies Arnau Palou		II joves I tragí IIII ous
Pere Matheu de Campdàsens		II ioves I tragí IIII ous
Bonanat Bofiy		III miges joves I tragí I ou
Suma XIII joves		
E VI tragins		
E XLV ous ^{f.32v}		

Joves, tragins, ous

Romeu Guitart per na Maura des Solers	}	III ous
Guillemó Matheu		III ous
Ramon Company, qui està als Solers		II ous
Bernat ¹⁵⁵ Guerau, qui és domenye, fa		I ^a jova II ous
Ferrer Messeguer		III ioves I tragí IIII ous
Goday forner		III miges joves I tragí II ous
Genovès Janer, marit de na Pigota, per ço que té d'en Romeu d'Olivella		II ous
Muller de n'Arnau Çamar de Recreus		II joves I tragí II ous
Bernat Porrell		II joves I tragí II ous
Pericó Marí		III joves I tragí II ous
Bernat Sans de Recreus		III mige joves I tragí III ous
Ítem ell metex per en Bernat Maretma		II ous
Suma XIVI joves		
E XXXI ous		
E VI tragins ^{f.33r}		

La muller d'en Bonanat de Recreus	}	III joves I tragí III ous
Pere Tachó		III joves I tragí III ous
Lo mas d'en Guillem Çamar		II ous
Guillem Jorba		II joves I tragí IIII ous
Pericó Ferrer		III miges joves I tragí e IIII ous entre ell e en Guillem de Pax

¹⁵⁵ Al marge esquerre domenye.

Bernat Roig	II joves I tragí IIII ous II ous II ous III joves I tragí II ous III miges joves I tragí II ous III miges joves I tragí
Barthomeu Borràs	
La muller d'en Bernat Payró, argenter	
Ferrer Vedell	
Anthoni Payró	
Pere Robert denant lo castell	
Suma XVII joves miges	
E VIII tragins	
E XXVII ous <i>f.33v</i>	

Joves, tragins e ous, no ha lo prepordre sinó de les joves

Arnaud Vedel	II ous III joves I tragí II ous II ous II joves I tragí III miges joves I tragí III miges joves I tragí III miges joves I tragí III miges joves I tragí
Arnaud Xifré	
L'areu d'en Pere Bertran	
Guillemó Gaçó des Mas	
Pasqual Banyols	
Busquet	
Romeu Guitart	
Guillemó Vives	
Suma – XI joves	
Suma de tragins – VI	
Suma de ous – VI <i>f.34r</i>	

Joves asençades qui paguen IIII diners, non a vós, lo prepordre

Bonanat Bardoy fa 1 ^a iova asençada ab carta per la qual done IIII diners	III diners III sólidos
Ramon Company altra jova IIII diners. Ítem Pere Amat 1 ^a , IIII diners. Ítem Arnaud Xifré des Solers altra, IIII diners. Ítem Matheu de Campdàsens una, IIII diners. Ítem en Ferrer Messeguer una, IIII diners. Ítem Bernat Porrell, IIII diners. Ítem lo mas d'en Guillem Çamar, IIII diners. Ítem la muller de n'Arnaud Çamar, IIII diners. Ítem Guillem Jorba, IIII diners. Ítem Bernat Roig, IIII diners. Ítem Pere Gibert de Vallcarquera, IIII diners, que són per tots XII joves, qui són pròpies nostres, que valen	

Summa que munten les joves qui no són asençadees, que són del senyor,¹⁵⁶ LX mige, qui valen a raó VI diners per jova – XXX sòlidos VI diners. És lo terç del prepordre, qui és X sous III diners, e de la Almoyna per les dues parts XX sous II diners.

Ítem munten los trlags, qui propriis són de l'Almoyna, XIIIII sous VI diners.

Ítem munten los ous CXXV qui, a raó de III ous per I diner, valen III sous V diners malla.

Ítem munten les joves ascençades, qui pròpies són de la Almoyna, axí com en aquesta pàgina són scrites, IIII sòlidos, que són per tots ço qui munta a la part de la Almoyna quiti – XLII sòlidos I diner malla¹⁵⁷ | f.35r

Diners de senç de pagesia, lo terç del prepordre

N'Aliccén Otgera fa per les cases que ha prop la esgleya	} II sòlidos } II sòlidos } I sòlido } I sòlido } VI diners
Guillem des Prats per les cases en què està	
La muller d'en Fferrer Gaçó per les cases en què està	
Guillemó Mola per les cases en què està	
Arnau Xiffré per la honor de la Pastera qui era quart e tornaren-lo a sens	

Suma de diners de la pagesia VI sòlidos VI diners dels quals ha lo prepordre lo terç, qui és II sous II diners, e l'Almoyna – IIII sòlidos IIII diners. | f.35v

Diners migers de la masia d'en Gaçó

Ítem fa en Bernat Gaçó, fill d'en Pere Gaçó, per les cases que n'Pere Gaçó li establí	} XV diners } III sòlidos
Ítem fa en Pere Granada per les cases que ha al port qui són de la masia d'en Gaçó	

Suma d'aquest diners migers IIII sòlidos III. Al prepordre II sous I diner òbol, e a la Almoyna altres – II sòlidos I diner e malla | f.37r

Diners domenges del carrer Nou, qui són propriis de la Almoyna

Primerament fa en Ffumat per la casa que n'Fonollar li donà per esmena d'açó que pres seu, per tal que l'carrer passàs a la mar	} I diner } VIII sòlidos IX diners } VIII sòlidos IX diners } VIII sòlidos IX diners } VII sòlidos VI diners
En Martí de Puigmoltó per I obrador mig V palms que n'pres a acapte	
Pere Parer, barber, fa per I obrador V palms	
Barthomeu Guerau per I obrador mig V palms	
Pere Lobet per I obrador e mig	

¹⁵⁶ que són del senyor *afegit a la interlínia*.

¹⁵⁷ Segueix el f.34v en blanc.

Suma pàgina – XXXIII sous X diners |^{f.37v}

Diners domenges del carrer Nou

Pere Marí, II obradors menys II palms e mig	}	IX	sòlidos	III	II
Ítem en Fferrer de Castellnou per I obrador que fou d'en Salvador		diners	e	òbol	
Pere Fferrer que solia ésser batle, per II ^{os} obradors		V	sòlidos		
Ítem en Fferrer de Castellnou per l'establiment de l'ort		X	sòlidos		
Guerau Tordera per ço que's partí ab en Fferrer de Castellnou ves lo vall derrera una casa sua	}	VI	sòlidos	VI	
		diners			
		III	sòlidos	VI	
		diners			

Suma pàgina – XXXIII sólidos III diners malla |^{f.38r}

March Lorens per ço qui fo d'en Ramon Majol qui fo I obrador mig	}	X	sòlidos		
Guillem Porrell per I obrador e mig		X	sòlidos		
Guillem de Bertó fa per les dues cases		VI	sòlidos	VIII	
Guillem Xiffré per semblant		VI	sòlidos	VIII	
		diners			
Guillem Alier per I obrador e mig		X	sòlidos		
Romeu Coll per ço qui fo d'en Guillem Çamar per I obrador mig e alguna cosa més	}	X	sòlidos	III	
		diners			

Suma pàgina – LIII sólidos VIII diners |^{f.38v}

Diners domenges del carrer Nou

Pasqual Banyols per I obrador e mig	}	X	sòlidos		

Los diners escrits són establiments del Palau, qui és domenge

Pere Lorens per lo coral que li establí en Bernat des Fonollar ves la plassa vella	}	V	sòlidos		
Romeu Gibert per una casa que acaptà del Palau		IX	diners		
En Pertxe fa per I ^a casera cuyna ab casa jusana		XII	sòlidos		
Pasqual Banyols fa per I ^a casa que li fo establida		VII	sòlidos		
Guillemó Mox fa per una casa que li fo establida		V	sòlidos		
Ítem en Guitart, genre de na Tibarra, fa per les cases qui són prop del portal d'en Torres		VI	diners		

Suma pàgina – XL sous III diners |^{f.39r}

Summa¹⁵⁸ que munten los establimens del carer Nou e de les pertinences del Palau qui fo des Sentelles,¹⁵⁹ axí com atrás en II cartes se contén – CLXIII sòlidos I diner òbol |^{f.39v}

Diners de les taules de les carniceries

Primo fa de sens en Pasqual Banyó vel carnicer per dues taules que'n té
 Ítem Ffrancesch Joffre per I taula
 Ítem Barthomeu Galí per una taula
 Ítem Bernat Xiffre per altre taula

} II sòlidos
 } I sòlido
 } XVIII diners
 } XVIII diners

Suma VI sòlidos, dels quals són les dues parts de la Almoyna que valen – IIII sòlidos |^{f.40r}

Ítem valgueren, en l'any M CCC XLI, V pescadors que pescaren ab V làüts, ço és Bernat Capeller. Ítem Jacme Gibert qui està a l'arena. Ítem Pere Capeller. Ítem Jacme Otger. Ítem Jacme Gibert, qui cascuns pagaren III dotzenes de pex. E si no pren hom lo pex, reemen-los per dotzena VIIIe diners, qui munten X sous, dels quals ha lo prepordre lo terç e la Almoyna les dues parts que valen
 Ítem atretantes fa en quaresma aquells metexs al prepordre lo terç e a l'Almoyna les dues parts qui valen axí matex qui valen un preu

} VI sous VIII diners
 } VI sous VIII diners

Suma a la part de l'Almoyna quiti – XIII sous III diners |^{f.40v}

Ítem munta lo delme del blat, mig delme, e quart, e mig quart ordi mesclat ab avena qui en aquest any de M CCC XLI hi fo a LXXIX quarteres, VII quartans, venut a raó de

Ítem en aquest any mateix munta lo mestay de delme de mig delme e quart e mig quart com fo porrat del que triam XV quarteres d'ordi

Ítem munta lo mestay que'n triam, qui roman I poch formenter

} IIII quarteres
 } XV quarteres

Ítem munta lo forment triat dels damuntids mestays

Ítem foren häüts en l'ort II quarteres mige de forment. Per ço és dapnat, car ja és tot en compta atrás, en XVII cartes

Ítem en aquest any mateix munta lo delme dels cabrits e dels anyells

} XVII sous II
 } XVIII diners

Ítem munta lo delme dels formatges IX formatges qui valen

Suma d'aquestes dues rebudes de cabrits, fformatges – XVIII sous VIII diners |^{f.41r}

Ítem munta lo delme de la lana¹⁶⁰ que pesa una, a raó e mige d'aquest any mateix M CCC XLI

} XIII sous VI diners
 } L sòlidos IX diners
 } II sòlidos VI diners

Ítem munta lo delme de les ffaves, qui és delme e mig delme de quart e de mig quart, VII quarteres X quartans II almostes que a raó de VII diners lo quartà munta

Ítem munta lo delme de les lenties V quartans qui a raó de VI diners

¹⁵⁸ A principi de pagina, ratllat, mig delme de l'oli e quart d'oli la on se dóna quart.

¹⁵⁹ qui fo des Sentelles afegit a la interlínia.

¹⁶⁰ lana afegit a la interlínia.

munta

Ítem les guixes a XV quartans II almostes a raó de V diners munta	} VII sòlidos VI VII diners XII sòlidos
Ítem II almostes de pèsols e II diners ciurons e una de guixes, per ço és dampnat car ja és en compta atràs en XVII cartes	
Ítem munta lo delme dels aylls e quart e mig quart a XXV forchs a raó de VIII diners e de VI e de IIII diners munten	
Suma pàgina d'aquestes dues reebudes, lana e delme d'aylls – XXV sous VI diners ^{f.41v}	

Ítem munta aquest any lo delme del seffrà	} IIII diners malla XII sòlidos II sòlidos XV sòlidos CLXXII sous VI diners LXXII sous V diners CXL sous VI diners
Ítem munta lo delme dels pollis XXIII pollis venuts a raó de VI diners per pol	
Ítem munta lo delme de li e de cà nem	
Ítem munta lo delme mig delme de cols	
Ítem munta lo dret de la ffarina d'aquest any tro al derrer dia d'abril	
Ítem munta la senra tro al derer dia d'abril qui és exida del forn	
Ítem munta l'ort tro per tot derrer dia d'abril	
Suma pàgina – CCCC XIII sous IX diners malla ^{f.42r}	

Ítem munten los bans e injúries que ageren aquest any ¹⁶¹ mesures narços	} nichil VIII sous IIII sous VI diners V sous LXXX sòlidos VI sòlidos nichil IIII sous VIII diners
Ítem bans que'l saig reebé de algunes persones que passaven per camins no deguts	
Ítem mig delme d'oli e quart de oli e quarta mig que val	
Ítem II quartans d'oli de la baça del truy	
Ítem XX somades de reemost a raó de IIII sòlidos munta	
Ítem reclams de la cort	
Ítem penic ne miy aquest any	
Ítem n'Anthoni Roure trobà II bigues en la mar e veneren-se XI sous e costaren d'axegar VI diners. Ítem donam-ne a ell per la troba lo terç qui és III sòlidos VI diners. Romanen VII sous dels quals ha lo prepordre la III ^a part II sous VI diners. Resta a l'Almoyna	

Suma CVIII sous II diners |^{f.42v}

Ítem homens estranys que preseren terre a Ciges apportaren I pex per hom. E ageren-ne per lo dret del castell quarter III sous dels quals pres lo prepordre I sou. Ítem a l'Almoyna	} II sous
Ítem tot hom que ha parell de bèsties lauradores una manta de palla	
Ítem pren-se lo senyor I tiyó tots anys a la festa de Nadal en qualche loch que l'atrop, qui no sia bo a ffer fruyt ne a cobrir cases	

¹⁶¹ Segueix i de ratllat.

Ítem tot hom que ha una quarterada de vinyes durà I fex de redordes,
mas si és menys de quarterada no res

Ítem pren per son dret lo senyor del castell de tot hom qui age 1^a
quarterada de vinya o més, mas no menys I fex de redortes

Ítem prenem IIII cavanyons de garbes d'ordi sobre les masias de Ciges
assignades

Ítem pren lo senyor per son dret una sistella de reyms aytal com la puga
aportar en la mà tro al castell

Suma II sous |^{f.43r}

Ítem tot hom qui venia mig kafic de vin o VIII somades que les age de la
sua lauró pague I quartà de vin con lo ven

Ítem aguem dels Carbonells e Xiffrens qui's tragueren les espaas e
vench-hi en Laurador e aguem-na XL sòlidos dels quals n'ach la
Almoyna

Ítem muntà lo forn aquest any damuntdit del primer dia de maig tro per
tot abrill de XLII

Ítem munten los loïsmes de les cartes aquest any lo qual és terç de tot
ço que venen a la part de la Almoyna quítia

Ítem aguem dels Carbonells e Xiffrens qui's tragueren les espaas e vench-hi en Laurador e aguem-na XL sòlidos dels quals n'ach la Almoyna	Ítem muntà lo forn aquest any damuntdit del primer dia de maig tro per tot abrill de XLII	Ítem munten los loïsmes de les cartes aquest any lo qual és terç de tot ço que venen a la part de la Almoyna quítia	XXVI sòlidos VIII diners	M CL sòlidos XI diners	CCCC LXIII sòlidos II diners
---	--	--	-----------------------------	---------------------------	---------------------------------

Suma pàgina – M DC XLI sous IX diners |^{f.43v}

Summa que munten les manudies e lo delme axí com se contén en III cartes atràs, ço és de
la rebuda del delme dels cabrits tro a aquesta a la reebuda dels luïsmes de les cartes – M CC
X sòlidos X diners malla |^{f.44r}

Summa maior de tota la reebuda de les rendes del castell de Ciges d'aquest any menys de la
reebuda de vin que presem a ops de la Almoyna e menys del delme que'n Galceran de
Ribes que deu d'aquest any M CCC XLI e menys de l'ort de la villa – III mille CCC XXXIX
sous II diners malla

[s. d.]

Nota. *Guillem Torrelles, marmessor de Bernat de Fonollar, dóna indicacions sobre el pes de la farina, el pa de puga, els pagament dels vinyògols i les clavegueres*

ACB, Pia Almoyna, Sitges, Documentació Diversa, capsà major segles XIII-XVIII, full solt
dins el llibre censal de 1341

Lo sènyer en Guillem Torreyes ordenà per lo pes de la farina que tot hom estrany e privat qui
asportàs I sach de farina en aguén III quarteres o IIII, paguàs IIII diners e si més hi havia més, si
menys menys, segons més o menys e açò sens neguna altra condició de seguir sachs I, axí com fan
are.

Ítem que de la puga del pa de les flequieres ne paguen sinó de pa cuyt neguna cosa tansolament
aprés les flaqueres.

Ítem que ell qui és ordonat per la casa de pagar als vinyògols

Ítem per les clavegueres e

Ítem n'Ortolà qui fa senyor d'ell

[s. d.]

Relació. *Relació de les persones que deuen el quart i els domenges a l'Almoina*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Documentació Diversa, capsa major segles XIII-XVIII, full solt
dins el llibre censal de 1341

(Col.1) Deuen quart a l'Almoyna tots, salvant en Pasqual carnicer, en què pren terç lo prepordre:
Arnau Coll; Bonanat Goday; Berenguer que està a Ribes; Na Corceguera se; Guillem Pagès; Arnau
Pagès; Ramon Anglès; Pasqual Arniter, aquest quart és entre tots los senyós; Pere Robert des Solers;
Amigó, sartre; Pericó Messeguer; Pere Messeguer; Balo; Bernat Carbonell;

(Col.2) Aquests són domenges qui deuen son proprii, que són a los que donen quart: Roig; Arnau
Vadell; Guillem Bretó; Ramon Trobat; Bernat Alegre; Guillem Ferrer; Bernat Capeller; Moreya;
Pere Robert del castell; Riera; Guerau Tordera; Riambau; Guitarda; Fferrer Vedell; Na Boscha; Na
germana d'en Robert; Pere Gibert; Jordà; Boràs; Pere Lorens; Gaçonet Gaçó, fill d'en Pere Gaçó
des Mas

APÈNDIX III:
ORDINACIONS DE
LES IMPOSICIONS

1404, setembre, 2. [Sitges]

Escriptura de terç. *Francesc Jordà, carnisser de la vila de Sitges, principal, i el seu pare Martí Jordà, fermaça, prometen als jurats de la vila de que pagaran 180 lliures de moneda de Barcelona de tern, en concepte de la imposició de les carns, que han comprat per dos anys. Inclou la cancel·lació de l'escriptura de terç i els capítols de la imposició de la carn.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.1v-2v

Die martis secunda die mensis septembbris, anno a Nativitate Domini millesimo quadrigentesimo quarto

En Francesch Jordà, carnicer de la vila del castell de Ciges, principal, e en Martí Jordà, pare seu, de la dita vila, fermaça, scriure e sots pena de terç pagar prometeren als honrats jurats de la demuntdita vila cent vuytanta lliures de moneda de Barchelona de tern, per preu de las quals lo dit Ffrancesch Jordà comprà dels dits honrats jurats la imposició de las carns a dos anys, qui començaran a córrer a V dies del present mes de setembre, a rahó de noranta lliures per any, en aquesta manera, ço és de III en tres mesos vint e dues lliures deu sous per quartà, sens tota dilació, etcètera. E que pagaran totes messions, etcètera. Sobre les quals messions, etcètera. E per açò obligaren tots lurs béns e de cascun d'ells per lo tot, etcètera. Renunciaren, etcètera. E ho juraren, etcètera.

Fuit cancellata dicta scriptura tertii per venerabiles Gueraldum Coll, Bonanatum Robert e Guillelmum des Casals, jurats hoc anno dicte universitatis, die sabbati ultima die mensis decembris, anno a Nativitate Domini millesimo quadrigentesimo octavo.¹⁶²

La tenor dels capítols de la dita imposició és aytal:

Que diu en la imposició de la carniceria que és exida a quatre de setembre de l'any M CCCC quatre e comense a cinch de setembre ja dit, qui haurà la imposició haurà la taula, que negú no gos tallar sinó aquell qui haurà comprada la dita imposició o aquell qui ell volrà e ven-se a dos anys primervinents.

I.¹⁶³ Ítem que qui's qui sie imposicioner que haye a fer de totes carns en son temps. Que tots joms faça moltó primal de la terra, si personnes hic haurà que hayen necessari. E porch e crestat de venemas, e ovellas e cabrets e cabres¹⁶⁴ e bou en lo temps cascuna carn en lo temps acustummat. E pague la dita carn de imposició al dit imposicioner dos diners per lliura carnicera de carn.

II.¹⁶⁵ Ítem que tota persona que face nosses dins la vila e parròquia de Ciges, haye a pagar de imposició de cascú porcell o cabrit qui s'hi menyarà en les sites nos-|^{f.2r}ses per ca[da] porcell o cabrit sis diners. E si fa convit ne batiar ne que negú lo menyg en casa sua, que no sie tengut de res a pagar.

III.¹⁶⁶ Ítem que tota persona qui faça porc enfre casa per çelar e fer carn selada, no sie tengut de res a pagar.

III.¹⁶⁷ E si lo imposicioner no fahie de las dites carns en lo temps acustummat, que negú qui'n vaye comprar de fora on se vulle, no sien tenguts al dit imposicioner de res a pagar si n'hic meten. E si lo dit imposicioner hic ha de las ditas carns, que per cascuna vegada que negú n'ich metrà, que pach LX sous de ban, les dues parts el senyor e la terça part a l'imposicioner.

¹⁶² Fuit cancellata dicta scriptura tertii per venerabiles Gueraldum Coll, Bonanatum Robert e Guillelmum des Casals, jurats hoc anno dicte universitatis die Sabbati ultima die mensis decembris, anno a Nativitate Domini millesimo quadrigentesimo octavo, *escrit d'una altra mà*.

¹⁶³ I *al marge esquerre*.

¹⁶⁴ e cabres *interlineat*.

¹⁶⁵ II *al marge esquerre*.

¹⁶⁶ III *al marge esquerre*.

¹⁶⁷ IIII *al marge esquerre*.

V.¹⁶⁸ Ítem que lo imposicioner haye a tenir esment a les jornades que la carn puyarà o avallarà, e que ho haye a dir als mostassaffs aquelles jornades que la pujarà o la abaxarà. E si no ho fa que aytants jornades com ell tallarà a més o a menys aytantes jornades com venut haurà a més la haye a donar a menys e que y faça tenir a esment a Vilafranca, d'on prenem for.

VI.¹⁶⁹ Ítem que tota persona que comprada haurà la dita imposició haye a pagar del preu que costat li haurà la dita imposició de tres en III mesos per pagues, e de donar fermances bestants e de assegurar bé al libre de la cort, a conevida dels honrats jurats e prohòmens de la vila.

VII.¹⁷⁰ Ítem més avant que lo carnicer qualsevulle que sie haye licència de tenir dins lo terme de Ciges L bèsties e si'n té més avant que pach lo ban qui hi és ordenat ab volentat del senyor e per los prohomes de la vila. E si fa tala a negú de pagar la dita tala.

Ítem més avant, que si per fet de ventura lo carnicer no tallarà de les carns qui's pertanyan en lur temps que los dits honrats jurats puschen donar licència de teyar carn a qui's volrà, pegant la imposició a l'imposicioner.¹⁷¹ |^{f.2v}

Retenen-se emperò los dits jurats que si alscunes coses en los dits capítols apparen obscures o duptoses, que aquellas pusquen adobar, interpretar, declarar e esmenar a conexença lur.

2

1404, setembre, 2. [Sitges]

Capítols d'arrendament. *Capítols referents a l'arrendament de la imposició del vi.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.2v

Tenor dels capitols de la imposició del vi:

I.¹⁷² Qui diu en la imposició del vi qui's vendrà dins lo terme e parròquia de Ciges, que començé a V de setembre de l'any M CCCC quatre, e pague lo dit vi qui's vendrà a menut al dit comprador de la dita imposició de VIII sous I sou.

II.¹⁷³ Ítem que tot hom e tota persona qui vendrà a menut dins la vila e parròquia de Ciges, lo haye a cridar e sie tengut de posar-hi toya, sots ban de LX sous les dues parts el senyor e la terça part a l'acusador.

III.¹⁷⁴ Ítem que tota persona qui vendrà vi a menut com request ne serà per lo dit comprador haye a fer sagrament com request ne serà per lo dit comprador de donar-li vuyté del vi bé e leyalment sots lo ban que demunt és ordenat.

III.¹⁷⁵ Ítem que tota persona qui comprarà les imposicions haye asegurar en lo libre de la cort e de donar fermances e de pagar del preu que costat li haurà de tres en III mesos e de fer-hi bon compliment.

¹⁶⁸ V al marge esquerre.

¹⁶⁹ VI al marge esquerre.

¹⁷⁰ VII al marge esquerre.

¹⁷¹ Item més avant que si per fet de ventura lo carnicer no tallarà de les carns qui's pertanyan en lur temps que los dits honrats jurats puschen donar licència de teyar carn a qui's volrà pegant la imposició a l'imposicioner, escrit d'una altra mà.

¹⁷² I al marge esquerre.

¹⁷³ II al marge esquerre.

¹⁷⁴ III al marge esquerre.

¹⁷⁵ IIII al marge esquerre.

1404, setembre, 2. [Sitges]

Escriptura de terç. Arnau Dalmau, de la vila, principal, i la seva muller Gemoneda, fermança, prometen als jurats de la vila de pagar 40 lliures i 1 sou de moneda de Barcelona de tern, en concepte de la imposició de la mercaderia, que han comprat per un any. Inclou els capítols de la imposició de la mercaderia.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.3r-4r

Semblant scriptura de terç féu n'Arnau Dalmau de la dita vila, principal, i la dona na Gemoneda, muller sua, fermança, de quarante lliures e I sou de la dita moneda, per preu de las quals lo dit Arnau comprà dels dits honrats jurats la imposició de la mercaderia a I any, qui començarà a córrer a V dies del present mes de setembre, etcètera.¹⁷⁶

La tenor dels capítols de la dita imposició és aytal. |^{f.3v}

I.¹⁷⁷ Qui diu en la imposició de la mercaderia qui començen a sinch de setembbre primervinent de l'any de M CCCC quatre, que totes robes e mercaderies e terres e alberchs e censals, de qual condició se vulle, qui's venen dins lo terme e parròquia de Ciges, e cals e tagell e llenya qui's vene, pach per lliura de diners dos diners lo comprador e dos diners lo venedor, e de X sous pach I diner, e de V sous malla.

II.¹⁷⁸ Emperò és entés que tots blats, llegums e bestiar gros e menut qui bast a les dites quantitats demunt anomenades sien tengudes de pagar lo dit dret de dos diners per lliura, dos diners lo comprador e II diners lo venedor.

III.¹⁷⁹ Ítem que tota persona qui trasque vi, ne senalles, ne carn selada o altres robes qualsseville, qui les haye de sa cullita qui's levaran dins lo terme o parròquia d'aquelles, que no sien comprades ne venudes qui qui's que comprrà la imposició les puxe estimar o fer estimar per lo preu que valran e que sien tengudes de pagar lo dit dret.

IV.¹⁸⁰ Ítem que tot peix qui isque dins lo terme o parròquia d'aquell qui no sie venut que sie tengut de pagar lo dit dret de XX sous dos diners, e de X sous I diner, e de V sous malla.

V.¹⁸¹ Ítem que tota persona qui haye robes, mercaderies dins lo terme e perròquia d'aquell ne les vendrà deffora que haye a pagar lo venedor dos diners per lliura e dos diners lo comprador.

VI.¹⁸² Ítem que tota persona qui compre o vene dins lo terme e parròquia d'aquell o traurà totes robes e mercaderies sie tengut de fer sa-|^{f.4r}grament de donar bon compte e leyalment a pagar lo dit dret aytantes vegades com request ne serà per lo dit comprador, sots pena de LX sous, guanyats¹⁸³ les dues parts al senyor e la terça part al comprador. E de pagar lo dit dret abans que les dites robes e mercaderies isquen del terme e parròquia d'aquell sots ban demunt anomenat.

VII.¹⁸⁴ Ítem que tota persona qui comprrà ne vendrà negunes robes ne mercaderies ne les haye liurades, que haye a donar lo dit dret al comprador com demanats li seran. E si missions s'i havien a fer, que lo venedor sie tengut de pagar-les al dit comprador de las imposicions les dites missions que fetes ne hauran.

¹⁷⁶ Segueixen intercalats tres documents que no tenen realació amb l'escriptura de terç ni els capítols.

¹⁷⁷ I al marge esquerre.

¹⁷⁸ II al marge esquerre.

¹⁷⁹ III al marge esquerre.

¹⁸⁰ IIII al marge esquerre.

¹⁸¹ V al marge esquerre.

¹⁸² VI al marge esquerre.

¹⁸³ guanyats afegit a la interlínia.

¹⁸⁴ VII al marge esquerre.

Retenen-se emperò los dits jurats e prohòmens que si alscunes coses apparien en los dits capítols que fossen duptoses, que aquellas puxen adobar e entrepretar, declarar e esmenar axí com los serà vist fahedor.

Ítem que tot comprador qui haye comprada la imposició, haye asegurar e dar fermances en lo libre de cort e de fer les pagues de III en III mesos. Qui hi diu que qui més hi darà aquell les haurà.

4

1406, setembre, 4. [Sitges]

Escriptura de terç. *Antoni Vidal i la seva muller Pericona prometen de pagar als jurats de la vila 20 lliures i 6 sous de moneda de Barcelona de tern en concepte de la imposició de les flequeries. Inclou els capítols de la imposició de les flequeries.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.58v

Antoni Vidal e Pericona, sa muller, obligaren de pegar sots pena del terç als honorables jurats, que ara són o per avant seran, *viginti libras et sex solidos monete Barchione de terno*, per les quals e per preu de les quals lo dit Anthoni e Pericona demundits han comprat de la vila la imposició de les flaquerias a un any, lo qual comensa de córrer a quatre de setembre de l'an demunddit. Les quals XX lliures e VI sous los dits obligats han a pegar de tres en tres mesos, V lliures VI diners, per les quals coses obligaren tots seus béns, etcètera. Renunciant, etcètera.

La tanor dels capítols de la dita imposició de les flaquerias és aytal:

Capítols de la imposició de las flaquerias del pa, qui's ven en la vila e parròquia e terme de Ciges, en la manera qui's segueix:

Primerament que tot flaquer o flaquera qui past e vena pa a manut en la dita vila, parròchia e terme de aquella, pach per pesa de farina II diners.

Ítem que tot flaquer e tota flaquera qui pesteran e vendran lo dit pa a menut haia a retrra compta bé e leyalment al dit comprador de la dita imposició ab sagrament, sots ban de XX sous pagadors la terça part al senyor, altre terça a l'acusador e l'altre terça al dit comprador.

Ítem que naguna persona no gos vendra a manut si flaquer no és, sots lo dit ban.

Ítem que lo comprador o compradors de la dita imposició haian a assegurar lo preu de la dita imposició ab scripture de terç ab bones seguretats e fermances en lo libre de la cort del castell de Ciges ab aquellas penas, obligacions, renunciacions, clàusules, cautelas a conexença del notari.

Retenen-se emperò los dits honrats jurats que si alscunes coses en les dits capítols apparien obscuras, que aquellas puxen adobar, declarar, interpretar e esmenar a conaxença lur.

5

1406, setembre, 4. [Sitges]

Escriptura de terç. *Arnaud Dalmau i Ferrando de Muntalba, del castell de Sitges, prometen als jurats de la vila de pagar 89 lliures de moneda de Barcelona de tern en concepte de la imposició de la mercaderia i del vuitè del vi, que han comprat per un any. Inclou els capítols de la imposició de la mercaderia i del vuitè del vi.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.58r-59r

Arnau Dalmau e Ferrando de Muntalba, del castell de Citges, obligaren de pegar sots pena del terç als honrats jurats que ara són e per avant seran, *octuaginta novem libras monete Barchinone de terno*, per les quals e per preu de les quals lo dit Arnau Dalmau e Ffarrando de Muro demuntdits han comprada les imposicions de les mercaderias e del vuytè del vi a un any, lo qual comensa de córrer a sinch de satembre de l'any present. Les quals LXXXIX lliures los dits obligats han appagar de tres en tres mesos, quascun paga XXII lliures e V sous, per les quals cosas obliguen, etcètera. Renunciant, etcètera. Juren, etcètera.

La tanor dels capítols de les mercadarias és tal:

I.¹⁸⁵ Qui y diu en la imposició de la mercaderia qui comensa a V de satembre primervinent de l'any de M CCCC VI, que totes robes e mercaderies, terras e alberchs e censals, de qual condició se vulle, qui's venen dins lo terme e parròquia de Ciges, calç e tagell e lenya qui's vena, per lliura de diners II diners lo comprador e II diners lo venedor, e de X sous pach I diner, e de V sous, malla.

II.¹⁸⁶ Emperò és entés que tots blats, lagums e bestiar gros e manut qui bast a les dites quantitats demunt anomenades sien tenguts de pegar lo dit dret de II diners per lliura, dos diners lo comprador e II lo venedor.

III.¹⁸⁷ Ítem que tota persona qui trascha vi, senalles, ni carn selada o altres robes qualsseuvre, qui les haia de sa cullita qui's levaran dins lo terme o parròquia de aquelles, que no sien comprades ne vanudes que qui's que compràrà la imposició les puxa astimar o fer estimar per lo preu que valran e que sien tengudes de pagar lo dit dret.

III.¹⁸⁸ Ítem que tot peix qui ischa dins lo terme o parròchia de aquell qui no sia vanut, que sie tengut de pegar lo dit dret de XX sous II diners, e de X sous I diner, e de V sous malla. |^{f.58v}

V.¹⁸⁹ Ítem que tota persona qui haia robes, mercaderias dins lo terma o perròquia de aquell ni les vendrà deffora que haia a pegar lo venador dos diners per lliura e dos lo comprador.

VI.¹⁹⁰ Ítem que tota persona qui compra o vena dins lo terme e parròquia de aquell o traurà totes robes e mercaderies, sia tengut de fer sagrament de donar bon compta e leyalment a pegar lo dit dret aytantes vegades com raquest ne serà per lo dit comprador, sots pena de LX sous, guanyats les dues parts al senyor e la terça part al comprador. E de pagar lo dit dret abans que las dites mercaderías hisquen del terme e parròquia d'aquell, sots ban demunt anomenat.

VII.¹⁹¹ Ítem que tota persona qui compràrà ni vendrà negunes robes ne mercaderies ni les haia liurades, que haia a donar lo dit dret al comprador com demanats li seran. E si massions hi havian affer, que lo venedor sie tangut de pagar-les al dit comprador de las imposicions les dites missions que fetes ne hauran.

VIII.¹⁹² Ítem que tot comprador que haia comprada la imposició, haia assegurar e dar fermançes en lo libre de la cort e de fer les pagues de III^s en III^s mesos. Qui hi diu que qui més hi darà aquell l'haurà.

VIII.¹⁹³ Ítem que si los dits honrats jurats de la dita vila en nom de la vila o síndich per ells compraven o venian censals morts o altres coses que la dita vila no sia tenguda de pegar la imposició.

¹⁸⁵ I *al marge esquerre*.

¹⁸⁶ II *al marge esquerre*.

¹⁸⁷ III *al marge esquerre*.

¹⁸⁸ IIII *al marge esquerre*.

¹⁸⁹ V *al marge esquerre*.

¹⁹⁰ VI *al marge esquerre*.

¹⁹¹ VII *al marge esquerre*.

¹⁹² VIII *al marge esquerre*.

¹⁹³ VIII *al marge esquerre*.

X.¹⁹⁴ Retenen-se emperò los dits jurats e prohòmens que si alscunes coses apparien en los dits capítols que fossen duptoses, que aquellas puxen adobar e entrepretar, declarar e esmenar axí com los serà vist fahedor. |^{f.59r}

La tenor dels capítols del vi és tal:

I.¹⁹⁵ Qui y diu en la imposició del vi qui's vendrà dins lo terma e parròquia de Ciges, qui comensa a V de setembre de l'any M CCCC e VI, e paga lo dit vi qui's vendrà a menut al dit comprador de la dita imposició de VIII sous I sou.

II.¹⁹⁶ Ítem que tot hom e tota persona qui vendrà a menut dins la vila e parròquia de Ciges, lo haia a cridar e sie tengut de posar-hi tolla, sots ban de LX sous les dues parts el senyor e la terça part a l'acusador.

III.¹⁹⁷ Ítem que tota persona qui vendrà vi a menut com raquest ne serà per lo dit comprador, haia affer sagrament de donar-li VIIIe del vi bé e leyalment sots lo ban que demunt és ordenat.

IV.¹⁹⁸ Ítem que tota persona qui comprarà les imposicions haia assegurar en lo libre de la cort e de donar fermances e de pegar lo preu que costat li haurà de III^s en tres mesos e de fer-hi bon compliment.

6

1406, setembre, 4. [Sitges]

Escriptura de terç. Bonamat Robert, sabater del castell de Sitges, principal, Monet Robert del castell, germà seu, Guerau Coll i Joan Llobet com a fermances, prometen a Bernat Alegre, que actua en nom de la vila, de pagar 213 lliures de moneda de tern, en concepte de la imposició de la carn, que ha comprat per dos anys. Inclou la cancellació de l'ecriptura de terç i els capítols de la imposició de la carn.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.54v-56r

En Bonenat Robert, sabater del castell de Citges, principal, e en Monet Robert des castell, son frara, e Guerau Coll e Johan Llobet, tots del castell de Ciges, com a fermances, scriviren e sots pena del terç pegar promateren ducentas e *terdecim libras barchinone de terno* a l'honrat en Bernat Alegra, en nom de la vila demunt dita e de tota la universitat, per les quals e per preu de les quals CC XIII lliures lo dit Bonenat Robert comprà dels honrats jurats del dit castell la imposició de la carn a dos anys. Les quals ducentas e *terdecim libras* los demunt obligats han appagar cascun any cent e VI lliures e X sous en la forma sagüent, so és de tres en tres mesos XXVII lliures e XII diners e VI diners barcelonesos, la qual imposició comensa a córrer a sinh del mes de setembre primer e contínuament sagüent.

Fuit cancellata predicta obligatio de voluntate Bernardi Alegre, presentibus testibus Martino Jordà, Johannes Llobet et Petro de Condaminis procuratore castri de Cigiis, VII die mensis setembris, anno a Nativitate Domini Mº CCCCº VIIIº.

¹⁹⁴ X al marge esquerre.

¹⁹⁵ I al marge esquerre.

¹⁹⁶ II al marge esquerre.

¹⁹⁷ III al marge esquerre.

¹⁹⁸ IIII al marge esquerre.

E lo dit Bernat Alegra promés al dit Bonenat Robert, compredor demuntdit, de donar-li al cap de cascuna paga un mes de spay, de la qual promesse ho reuertí lo dit comprador fer la present scriptura, acceptat la primera paga, etcètera. |^{f.55r}

La tenor dels capítols sots los quals lo dit Bonenat comprà la dita imposició és tal:

Qui diu a la imposició de la carniceria qui deu exir a quatra de setembre de l'any M CCC e sis e comença a cinch del dit mes e any. Qui haurà la imposició haurà la taula, que negú no gos tallar sinó aquell qui haurà comprada la dita imposició o aquell qui ell volrà e ven-sa a dos anys primer vinents. |^{f.55v}

Ítem que qui's qui sia imposicioner, que haia a fer de totes carns en son temps e que tots jorns fassa moltó primal de la terra, si personas hic haurà que haian necessari. E porch e crestat de venemas, he hovellas e cabrets e cabres e bou en lo temps cascuna carn en lo temps acustummat. E pague la dita carn, de imposició al dit imposicioner, dos diners per lliura carnicera.

Ítem que tota persona que face nosses dins la vila e parròquia de aquella, haia a pagar de imposició per quascun cabrit ho porçel qui s'i menyarà, so és en les dites nosses, VI diners. E si fa convit ne batiar ne que negú lo menyg en casa sua, que no sie tengut de res appellar.

Ítem que tota persona qui fassa porch en casa per çelar e fer carn selada, no sie tengut de res appellar.

Ítem que si lo dit imposicioner no feya de las dites carns, so és de totes e senglas e en lo temps acustummat, que tothom ne puxa enar comprar deffora hon li plaurà e metran en la vila sens algun dret que no haia a pegar. E si lo dit imposicioner de totes les demuntldites carns en son temps covinent en la dita vila desferà e algú o alguna defora comprar n'iyrà, que aquell o aquella qui n'ich metrà pach per cascuna vegada LX sous barchelonesos, de ban de dues parts al senyor e la terça part a l'imposicioner.

Ítem que lo imposicioner haia a tenir asment a les jornades que la carn pugarà o abexarà, e que haia a dir als mostassaffs aquella jornada que l'apuguerà o la abexarà. E si no ho fa que aytantes jornades com venut haurà més le haya a vendra a menys. E que y fassa tenir asment a Vilafranca, d'on prenem for. |^{f.56r}

Ítem que tota persona que comprada haurà la dita imposició haia a pegar del preu que costat li haurà la dita imposició quatra pagues, so és, de tres en tres mesos una paga. E que aquell qui la dita imposició comprerà sia tengut de donar fermances bones e bestants qui ab ell ensembs he sens ell ab obligació feta en lo libra de la cort sien tenguts de pegar les dites pagas en lur termini. E açò se haia assegurar a conejuda dels honrats jurats de la dita vila e prohòmens de aquella.

Ítem més avant que lo carnicer qualsevulle que puxa tenir dins lo terme de Ciges L bèstias e no pus. E si més avant ne tindrà, que pach lo ban qui hi és ordonat ab volentat del senyor e per los prohomes de la vila. E si lo dit bestiar ferà tala a algú, que lo dit carnicer sia tengut de pagar la dita tala.

Ítem més avant que si per fet de ventura lo carnicer no tellarà de les carns qui's pertanyen en lur temps, que los dits honrats jurats pugan donar licència de tellar carn a qui's volran, pegant la imposició a l'imposicioner.

Retenen-se emperò los dits jurats que si alscunes coses en los dits capítols apparien obscures o duptoses, que aquellas pusquen adobar, interpretar, declarar e esmenar a lur conexença.

mercaderia i del vuitè del vi. A continuació, Nicolau Domènech i la seva muller Elionor, de la vila, com a principals i Ferrando de Muro, hostaler, com a fermaçen, prometen de pagar 21 lliures de moneda de Barcelona de tern en concepte de la imposició de les flequeries.

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.89r-v

Die martis octavadeccima die mensis octobris, anno a Nativitate Domini millessimo quadrigentesimo septimo

N'Anthoni Vidal e la dona na Pericona, muller sua, e la dona na Maria, muller d'en Romeu Lobet, menor de dies, de la vila del castell de Ciges, principals, e l'onrat en Jacme Coll de la dita vila, fermaçen cascun d'ells per tot, lo scriviren e sots pena de terç promeseren pagar als honrats jurats de la dita vila e als lurs succehidors vuytante-sis lliures de moneda de Barchelones de tern per preu de las quals los dits principals compraren les imposicions de la mercaderia e del vuytè del vi, pagadores entre quatre pagues ço és vint-una lliures deu sous per pague, sens tota dilació, etcètera. Et que'n pagaran totes messions, etcètera. Sobre les quals messions, etcètera. E per açò cascú d'ells obligaren tots lurs béns mobles e immobles on que sien, haüts e havedors. E renunciaren a beneficet de novellas constitucions, etcètera. E ho juraren, etcètera.

Semblant obligació feheren en Nicholau Domènech e la dona na Elienor, sa muller, de la dita vila, principals, e en Ferrando de Muro, hostaler, de la dita vila, fermaçen cascú^{f.89v} d'ells per tot, scriviren e sots pena del terç prometeren pagar als dits honrats jurats vint-una lliures de moneda de Barchelones de tern per preu de las quals los dits principals compraren la imposició de las flaquerias, etcètera. Pagadores entre quatre pagues, ço és, cinc lliures cinc sous per cascuna paga, etcètera.

8

1408, juny, 18. [Sitges]

Escriptura de terç. *Francesc Jordà, carnisser de la vila de Sitges, fill de Martí Jordà, promet de pagar als jurats de la vila 250 lliures de moneda de Barcelona de tern, en concepte de la imposició de les carns, que ha comprat per dos anys a comptar des del 5 de setembre següent. Inclou la relació de Joan de Terrers, saig, referent a l'acte de venda i els capítols de la imposició de la carn.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.104v-106r

Die lune octavadeccima die mensis junii, anno a Nativitate Domini millessimo quadrigentesimo octavo

Ffranciscus Jordani, filius venerabilis Martini Jordà, de villa castri de Cigiis, Barchinone diocesis, ex certa sciencia scripsit et sub pena terci solvere promisit venerabilibus Martino Jordà, Johanni Lobet et Gonsalbo Lopiç, juratis anno presenti universitatis dicte ville et eorum successoribus in dicto officio ducentos quinquaginta libras monete Barchinone de terno, pro quibus seu quarum precio dictus Ffranciscus Jordà emit a dictis venerabilibus juratis impositione et tabulam carnium, que colligit in predicta villa et terminis dicti castri ad duos annos continue sequentes, qui currere incipient quinta die mensis septembribus proxime venientes, per hos terminos seu soluciones, videlicet, in principio dictorum duorum annorum, centum viginti quinque libras et residuas centum viginti quinque libras a principio secundi anni, ad tres menses tunc proxime sequentes triginta una libras et quinque solidos, et a dictis tribus mensibus ad alios tres menses alias triginta una libras et quinque solidos, et hoc tantum et tamdiu donech predicte ducentas quinquaginta libras fuerint persolute predictis venerabilibus iuratis integriter et complete, sine omni videlicet dilacione, excusione et excepcione et absque omni dampno, missionibus, sumptibus et interesse predictorum venerabilium iuratorum et suorum in dicto eorum officio iuratorum. Et promisit solvere omnes missiones, etcetera. Super quibus, etcetera. Et obligavit omnia bona, etcetera. Et juravit, etcetera. Et dedit in fideiussores Jacobum Giberti, alias Ferrer, cognatum suum sive cunyat, qui, etcetera.

Dicta die lune predicti venerabiles iurati confessi fuerint habuisse et recepisse a dicto Francisco Jordà dictas centum viginti quinque libras prime solucionis primi anni. | f.105r

Johannes de Terrers, sagio castri de Cigiis, Barchinone diocesis, dixit et retulit quod ipse, de voluntate et mandato venerabilium Martini Jordà, Johannes Lobet et Gonsalbi Lopiç, juratorum anno presenti universitatis dicte castri, vendidit et tradidit Francisco Jordà, de villa dicti castri, impositione et tabulam carnium que colligit in villa et termino dicti castri ad duos annos continue sequentes, qui currere incipient quinta die mensis septembris proxime venentis, precio <du>centum quinquaginta libre monete Barchinone de terno, ad rationem centum viginti quinque librarum pro anno que impositione sequitur sub hac forma:

I.¹⁹⁹ Qui diu en la imposició de la carniceria que deu exir a quatre de setembre de l'any M CCCC vuyt e comense a cinch del dit mes e any, qui haurà la imposició haurà la taula, que algú no gos tallar sinó aquell qui haurà comprada la dita imposició o aquell qui ell volrà e ven-se la dita imposició a dos anys primervents e contínuament següents, la qual comense a cinch del mes de setembre primervinent.

II.²⁰⁰ És entés emperò que quisque haye ne haurà la dita imposició que haye e sie tengut de pagar tota la meytat del preu que muntarà encontinent que la dita imposició li serà liurada e açò sens negun altra contradicció que no y farà axí mateix haye e sie tengut de pagar las pagas acustumadas ço és saber de tres en tres meses contínuament següents en lo segon any. |^{f.105v}

III.²⁰¹ Ítem que qui·s que sie imposicioner que haye a fer de totas carns en son temps e que tots jorns faça carn de moltó primal de la terra, se persones hi haurà qui hauran necessari. Axí mateix haie a fer porch, crestat, ovella, cabrits e bou, cascuna carn en son temps. E pague la dita carn de imposició al dit imposicioner dos diners per lliura carnicera de carn.

III.²⁰² Ítem que tota persona que faça nosses dins la vila e parròquia de aquella, haie a pagar al dit imposicioner per cescun cabrit o porcell qui s'i menjara en les dites nossas sis diners. Emperò, no sie entés que si algú batiave ne·n volie menjar en casa sua en aquell cas no sie tengut de pagar algun dret.

V.²⁰³ Ítem que tota persona que volrà fer porch en casa per salar ne fer carn selada, en aquell cas no sie tenguda de pagar alsun dret.

VI.²⁰⁴ Ítem que no sie algú estrany ne privat qui gos metre de alguna carn dins la vila ne tèrmens de aquella sens licència del dit imposicioner o pagar-li son dret e qui contrafarà, pagará per cescuna vegada sexante sòlidos barchelonesos de ban guanyadors las dues parts al senyor del dit castell qui farà la execució e la romanent terça part guanyadora al dit imposicioner.

VII.²⁰⁵ Ítem que si lo dit imposicioner o carnicer no fehie de las demunditas carns cascuna en son temps, que los senyors de jurats qualisque sien pusquen fer tallar a qui volran tota volta que lo dit imposicioner o carnicer en las demunditas carns fallirà, però pagant al dit imposicioner o carnicer lo dret acustumat.

VIII.²⁰⁶ Ítem més avant que lo dit imposicioner o carnicer qualsevulle |^{f.106r} sie, pusque tenir dins lo terme de Ciges cinquante bèsties e no pus, e si més avant n'i tendrà que pach lo ban qui és ordonat ab volentat del senyor e per los prohomes de la vila. E si lo dit bestiar farà tala alguna que lo dit carnicer sie tengut de pagar la dita tala que feta haurà.

VIII°.²⁰⁷ Ítem que quisque compre la dita imposició haye a dar bones fermançes e bastants a coneiguda dels senyors de jurats pagar las pagas cascuna en lur termini ab scriptura de terç que haien a fer en lo libre de la cort en poder del dit senyor.

¹⁹⁹ I al marge esquerre.

²⁰⁰ II al marge esquerre.

²⁰¹ III al marge esquerre.

²⁰² IIII al marge esquerre.

²⁰³ V al marge esquerre.

²⁰⁴ VI al marge esquerre.

²⁰⁵ VII al marge esquerre.

²⁰⁶ VIII al marge esquerre.

²⁰⁷ VIII° al marge esquerre.

X.²⁰⁸ Retenen-se emperò los jurats e prohomes que si alscunas cosas en los dits capítols apparien obscures o duptoses, que aquellas pusquen adobar, interpretar, declarar, esmenar tantes voltes com los serà vist fahedor.

9

[1408], setembre, 4. [Sitges]

Escriptura de terç. *Arnau Dalmau i Nicolau Domènec prometen de pagar als jurats de la vila 97 lliures i 1 sou de moneda de Barcelona de tern, en concepte de la imposició de la mercaderia i del vuitè del vi, que han comprat per un any i donen fermances.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Llibres de cort, 1404-1410, f.112v

Dimarts, a IIII del mes de setembre

Les imposicions de tota la marcadaria de tota la parròquia de Sitges, ab lo vuytè del vi, foren liurades per los jurats a n'Arnau Delmau e a'n Nicholau Domènec, d'aquest dia demunt scrit a un any complidament, per preu de XCVII lliures e I sou. Les XCVII lliures e I sou lo dit Arnau Dalmau e Nicholau Domènec promateren pagar de III en tres mesos, que és cascuna paga XXIIII lliures e V sous. Noresmenys, en Arnau Dalmau dóna fermança en Bonanat Robert, e en Nicholau Domènec dóna fermança en Bonanat Amat. Les quals fermançes obligaren tots lus béns ab los principals e sens ells tots lus béns, e cascuns d'els fermaren e juraren per Déus e sobre los Sants III^a Evangelis, ab lus mans corporalment tocats, totes les damuntides coses tanir e complir, e en res no contravanir en naguna manera.

10

1413, setembre, 6

Ordinacions. *Guillem Llansà i Joan de Sant Hilari, canonges de la Seu de Barcelona i administradors generals de l'Almoina dels pobres de la Seu de Barcelona, senyora del castell de Sitges, ordenen imposicions, cises o ajudes a la vila, parròquia i terme del castell de Sitges per un període de vint anys, segons concessió del rei Ferran I, datada a Barcelona el 26 de juliol de 1413.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, 1448-1529, s/f

Die mercurii, sexta dia mensis septembri, anno a Nativitate Domini millesimo quadrigentesimo terciodecimo

Cum honorabiles et providi viri domini Guillermus Lansani et Joannes de Santo Ylario, canonici sedis Barchinone, procuratores et administratores generales Elemosine pauperum Sedis Barchinone dominam castri de Sitgiis, Barbinone diosesis, ex consessione illustrissimi et excellentissimi domini domini Ferdinandi, Dei gratia regis Aragonum, Sicilie, |^{f.v} Valentia, Maioricarum, Sardinie et Coriœ, comesque Barchinone, ducis Atenarum et Neopatrie ac etiam comes Rosilionis et Ceritanie, cum eius charta pergamenea sigillo pendenti maiori o sigillo apendicio cum fillis cirici vermilii croceique coloris munita signataque manu, ut videtur, in pede dicti illustrissimi et excellentissimi domini regis, datum Barchinone, vicesima sexta die juli, anno a nativitate Domini millesimo quadrigentesimo tercio decimo, regnique sui secundo, obtinuissent et habuissent a predicto illustrissimo et excellentissimo domino rege licenciam et plenum posse impositionis, cises sive adiutas in ville castri de Sitgiis, termino dicti castri, et parroquia dicte ville, imponendi ad viginti annos a die qua impositae fuerint continue numerandos. Idcirco, autoritate et ex potestate dicte concessionis, imposuerunt impositiones in predictis ville, termino et parrochia in modum que sequitur.

²⁰⁸ X al marge esquerre.

Del vi

La impositió del vi que·s deu llevar e collir en la vila del castell de Sitges, del bisbat de Barcelona, és en e per la forma davall escrita:

I. Et primerament qui comprarà e aurà la dita impositió, haurà de tot vi qui·s vendrà a menut en la dita vila, terma e parròquia de aquella lo vuytè, com és de vuyt diners un diner, e de vuyt sous un sou.

II. Ítem, que tota perçona que vendrà vi a menut dins la dita vila, terma e parròquia d'aquella hage e sia tinguda de fer cridar lo dit vi segons és acostumat. E de posar toya en lo lloch on se vendrà lo dit vi, sots ban de xexanta sols barcelonesos, guanyadors les dues parts al sennor del dit castell, qui farà la execusió, e la romanent terça part al comprador ho llavador de la dita imposisió. |^{fr}

III. Ítem, que lo comprador o llavador de la dita impositió segell e pusque sagellar bótas e altres vexells en què serà lo dit vi qui·s vendrà a menut, e aquellas bótas e vaxells calar o fer calar.

IV. Ítem, que tota perçona que vendrà vi a menut hage e sia tenguda de fer sagrament en poder del comprador o cullidor de la dita imposició, request ne serà, de dar-li bon compta e leyal del dit vi que venut aurà a menut, sots lo ban damunt ordenat.

V. Ítem, que lo comprador de la dita impositió pach e sia tengut de pagar lo preu que li aurà costat la dita imposició de tres en tres messos, segons vendrà per cascuna paga e donar bonas e bastans fermances e de asegurar-la bé, ab escriptura de terç en lo llibre de la cort del dit castell, a coneугda dels molt honorables e molt savis sennors elmoyners de la Seu de Barcelona, que ara són o per tems seran.

VI. Retenen-se, emperò, los dits molt honorables e molt savis senyors los sennors almoyners, que si en los capítols damunt escrits apparian algunes coses obscures o duptoses, que aquelles pusquen hadobar, declarar, interpretar, esmenar e corregir aytantes vagades quantes los serà vis fahedor.

De la flaqueria

La impositió de la flaqueria que·s lleverà e·s collirà en la vila del castell de Sitges, del bisbat de Barcelona, és en e per la forma davall escrita: |^{fr}

E primerament, qui comprarà e aurà la dita imposesió, aurà per pesa de farina que tot flaquer o flaquera qui past o vene pa a menut en la vila desusdita, terma e parròquia d'aquella, pastarà e vendrà, dos dinés.

II. Ítem, que tot flaquer e tota flaquera qui pastarà e vendrà lo dit pa a menut, hage a retre compta, bé e llealment, al comprador o llevador de la dita impositió ab sagrament, tota vagada que per lo comprador o llevador de la dita impositió request ne serà, sots ban de vint sous barcelonesos, guanyadors la terça al sennor del dit castell qui farà la axecusió, la terça part al comprador ho llevador de la dita impositió, e la altra terça part a l'acusador.

III. Ítem, que alguna perçona no gos vendre pa a menut si flaquer ho flaquera no serà, sots lo dit ban.

IV. Ítem, que lo comprador de la dita impositió pach e sia tengut de pagar lo preu que li aurà costat la dita impositió de tres en tres mesos, segons vendrà per cascuna paga. E donar bonas e bastants fermances e de asegurar-lo bé ab escriptura de terç en lo llibre de la cort del dit casell, a coneuguda dels molt honorables e molt savis senyors, los sennors almoyners de la Seu de Barcelona, qui ara són o per temps seran.

V. Retenen-se, emperò, los dits molt honorables e molt savis sennors, los sennors almoyners, que si en los capítols damunt escrits aparien algunes coses obscures o duptoses, que aquellas pusquen hadobar, declarar, interpretar, asmenar e corregir aytantes vagades quantas los serà vist fahedor.

De la carniceria

La impositiò de la carniceria que's deu llevar e cullir en la vila del castell de Sitges, del bisbat de Barcelona, és en e per la forma davall escrita: |^{f,r}

E primerament qui compràrà e aurà la dita impositiò axí mateix aurà la taula de la dita carniceria ço és que algun altre carnicer ne altre qualsevol perçona no gos tallar carns de qualsevol natura sien en la dita vila, terma e parròquia d'aquella sinó aquell qui aurà comprada e aguda la dita impositiò o aquell que ell volrà.

II. Ítem, que aquella perçona que aurà comprada e auda la dita impositiò, que age e sia tinguda fer de totes carns en son temps e que tots dies fasa e tall carn de moltó primall de la terra, si perçonas haurà en las ditas vila, terma, que aien nesesari. Axí mateix, hage e sia tingut fer carns de porch, moltó, hovella, crestat, cabrits e bou, cascuna carn en son temps. E pague cascuna de les ditas carns de imposesió, al comprador o llevador de la dita imposetiò, dos diners per lliura carnícera de carn.

III. Ítem, que tota perçona que faça noças dins la dita villa, terma e parròquia d'aquella, pach e sia tenguda de pagar al comprador o llevador de la dita impositiò, per cascun cabrit o porcell qui hi despendrà en las ditas noces, sis diners. Emperò no i és entés que si algú bativa, no'n volia menjar en casa sua, que en aquell cars no sia tengut de pagar algun dret, bé que si dues ho tres o quatra personas compraven cabrit o porcell per menjar, que en aquell cars paguen e sien tenguts pagar lo dit dret, ço és sis diners per bèstia.

IV. Ítem, que tota perçona que volrà fer porch en sa casa per salar ne fer carnsalada, en aquell cars no pach ne sia tenguda de pagar algun dret.

V. Ítem, que no sia alguna perçona estranya ne privada que gos metre de alguna carn dins les ditas vila, terma e parròquia d'aquella, sens llicència del dit comprador o llevador, e que li pach son dret. E qui contrafarà, pagará per quiscuna vagada xexanta sous barcelonesos de ban, guanyadors les dues parts al sennor del dit castell, qui farà la executiò, e la romanant terça part al dit comprador o llevador.

VI. Ítem, que si lo dit comprador o carniçer no fahia de las damuntidas carns, ço és de cascuna en son temps, que mossén lo procurador del dit castell, ab consell dels honrats jurats de la universitat de la dita vila que llavors seran, pusquan fer tallar d'aquellas carns que y falran a qui ells volran, tota vagada que lo dit comprador o carniçer o tallarà o fallirà las damuntidas carns, però pagant tostems al dit comprador o collidor lo dret acostumat. |^{f,v}

Lo nombre del bestiar

VII. Ítem, més avant que lo dit comprador o llevador de la dita impositiò, qualsevulla sia, pusque tenir dins lo terma del dit castell sinquanta bèstias menudes, e no pus. E si més avant n'i tindrà, que pach lo ban qui és ordenat, ab voluntat del dit sennor e per los prohòmens de la dita vila. E si lo dit bestiar qualsevol farà tala alguna, que lo dit carniçer pach e sia tenigut pagar la dita tala que feta aurà.

VIII. Ítem, que lo comprador de la dita impositiò pach e sia tengut pagar lo preu que li aurà costat la dita impositiò de tres en tres messos, segons vendrà per cascuna paga. E donar bonas e bastants fermansas e de asegurar lo bé ab escriptura de terç en lo llibre de la cort del dit castell, a conevida dels molt honorables e molt savis sennors, los sennors de almoynés de la Seu de Barcelona, qui ara són ho per temps seran.

VIIIº. Retenen-se, emperò, los dits molt honorables e molt savis senyors almoynés que si en los capitòls damut escrits apparien algunas cosses opscuras o duptosas que aquelles pusquen adobar, declarar, interpretar, esmenar y corregir tantas vagadas quantas los serà vist fahedor.

De la mercadaria

La impositiò de la mercadaria que's deu llevar e collir en la vila del castell de Sitges, del bisbat de Barcelona, és en e per la forma davall scrita:

E primerament, qui comprarà e aurà la dita impositió aurà de tots alberchs, terras, honors e possesions, censos, censals morts, violaris, robas e marcadaries que's vendran dins la dita vila, terma e parròquia d'aquella, de las ditas cosas pagarà per lliura de diners, dos diners, e lo venedor altres dos diners, e deu sols, hun diner, e de sinch sols, malla.

II. Axímateix, és entés que tots blats, llegums, bestiar gros e menut, hoc, e vi qui's vendrà en gros, las quals coses muntan a las ditas cantitats, paguen lo dit dret los dits compradós e venedor, ço és, dos diners lo comprador, e altres dos diners lo venedor, per lliura. |^{f.r}

III. Ítem, que tota perçona qui traurà alguna de las coses damuntidas, que les aia de sa colleta, que's llavarán dins los dits termas e parròquia, que no sia comprada ne venuda que lo comprador o collidor de la dita impositió la pusque extimar o fer stimar per lo preu que volrà e aquell de qui serà, pach lo dit dret.

IV. Ítem, que tot peix que isque dins los dits terma e parròquia, que pach e sia tengut de pagar lo dit dret, ço és lo comprador dos diners per lliura de diners, deu sous, hun diner, e de sinch sols, malla. E axí mateix lo venedor.

V. És entés, emperò, que un peix de què isque sinch sols, pach malla; si n'hix deu sols, pach dos diners; e si n'hix vint sols, pach dos diners. E axí d'aquí avant. Més, emperò, que si una pesada de peix, vulles gros, vulles menut, muntava a sinch sols, pach malla; e si montava a deu sols, pach un diner; e si montava a vint sols, pach dos diners. E axí d'aquí avant. Mes axí mateix és entés que si lo pescador pendrà en un dia peix qui's vene a menut qui montarà a sinch sols, pach malla; e si montarà a deu sols, pach hun diner; e si montarà a XX sols, pach dos diners. E axí a més avant més.

VI. Ítem, que tota perçona que age de les ditas coses, robas e mercadaries dins los dits terma e parròquia, e les vendrà defora, que pach e sia tingut de pagar al comprador acollidor de la dita impositió tot lo dit dret, ço és, per lo comprador de las ditas coses, robas y mercadaries, dos diners, e per lo venedor altres dos diners per lliura.

VII. Ítem, que tota perçona que compra ne vene dins lo dit terma e parròquia o d'aquells ho traurà alsunes de las ditas coses, robas e mercadaries damuntidas, que fasa e fer sia tenguda sagrament en poder del comprador o llevador de la dita impositió, de donar-li bo e lleall compte de açó que comprat ho venut haurà, e bé e llealment tot lo dit dret aytantas vegadas quantas per lo comprador o llevador de la dita impositió request ne serà, sots ban de xaxanta |^{f.v} sòlidos barcelonesos guanyadors las dues parts al sennor del dit castell, qui farà la axecutió, e la romanent terça part al comprador o llevador de la dita impositió.

VIII. Ítem, que tota perçona que comprarà alguna de las ditas cosas, robas e mercaderies no gos aquellas traura ne sostraure de la dita vila, terma e parròquia d'aquella, sens llicència e voluntat del comprador o llevador de la dita impositió, ho aurà pagat lo dit dret.

VIIIº. Ítem, que tota perçona h<ab>itant de la dita vila, terma y e parròquia d'aquella, si compra de perçona stranya se atur e s'aia aturar lo dret de la dita impositió a la dita perçona stranya pertanyent a pagar. E axí mateix si ven a perçona estranya, se atur e s'aia de aturar lo dret de la dita impositió a la dita perçona estranya, pertanyent a pagar. Sinó la dita perçona h<ab>itant ho pach e sia tenguda de pagar del seu propi, sens alguna contradicció e empaxtament.

X. Ítem, que tota perçona que comprarà ne vendrà alsunes de las ditas cosas, robas e mercadaries do e sia tenguda donar lo dit dret complidament al comprador o llevador de la impositió sen<s> dan e mesions d'aquell.

XI. Ítem, que lo comprador de la dita impoció pach e sia tingut de pagar lo preu que li aurà costat la dita impositió de tres en tres mesos, segons vendrà per cascuna paga. E donar bones e bastants fermançes, e de asegurar-lo bé ab escriptura de terç en lo llibre de la cort del dit castell, a conevida dels molt honorables e molt savis sennors, los sennors almoynés de la Seu de Barcelona, qui ara són ho per temps seran.

XII. Retenen-se, emperò, los dits molt honorables e molt savis sennors, los sennors almoynés, que si en los capítols damut escrits apparguera adobar, declarar, interpretar, esmenar e corregir aytantas vagades quantes los serà vist faedor.

1414, abril, 22

Elecció d'administradors de la flequeria. Pere de Conamines, prevere procurador per l'Almoyna dels pobres de la Seu de Barcelona al castell de Sitges, el batlle Antoni d'Olivella i Bonanat Amat i Antoni Carbonell, jurats de la vila l'any present, elegeixen Guillem Casals, cirurgià, la seva muller Maria, Nicolau Domènec, hostaler, i la seva muller Elionor, com a administradors de la flequeria de la vila, amb la condició que compleixin les ordinacions que s'inclouen.

ACB, Pia Almoyna, Sitges, Doc. Notarial, 1448-1529, s/f

Die dominica, vicesima secunda die mensis aprilis, anno predicto millesimo quadrigentesimo quarto decimo

En nom de la santa Trinitat e indivídua unitat Para, Fill e sant Sperit, amén. Com lo bé e utilitat de la cosa pública se dega davant totas cosses preservar e per los senyors regidors e administradors de alguna ciutat, vila, castell e lloc conservar e totalment mantenir on com sia esdevengut moltes e diverses vegadas, axí en lo temps pasat com en lo present, en la vila del castell de Sitges, del bisbat de Barcelona, que axí en los hòmens caminans he faents llurs vias pasants per la dita vila com per los hòmens estranyans qui comunament |^{fr} cohabitent en la dita vila nos tròpia pa de flaqueria ne en altra manera a vendre, per la qual se segueix al senyor de la dita vila o als procurador e balle del dit castell per lo dit senyor hoc encara als privats d'aquella vila molt escàndol, derrició e vergonya, no solament en la dita vila mas encara per las parts del món d'on tals cossas se parla. Per què's cové als dits procuradors, balla e jurats en aytals coses ab remeys, corciments e oportuns proveir, emperamor de assó, lo molt honrat e discret en Pera de Conamines, prevere procurador en lo dit castell per la molt honorable Almoyna dels pobres de la Seu de Barcelona, senyora del dit castell, lo molt onrat sènyer n'Antoni d'Olivella, balla del dit castell per la dita honorable Almoyna e los onrats en Bonanat Amat e n'Antoni Carbonell de la dita villa jurats l'any present, ensembs ab lo onrat Arnau Robert, sabater de la dita vila, malalt, e en asó entrevenir nostradent d'aquella villa, atenents e considerants los grans escàndols, derrició e vergonya que a ells e als altres llurs antessessors és avenguda och e gran perill que se'n poria seguir esquivar, ab gran consell e d'eliberació concordan an provehir en e sobre las cosas demuntidas en e per la forma següent:

E primerament, per ço que lo profit, bé e utilitat de la cosa pública en la dita vila sia provehit e preservat e la dita vila sia en sos bons costums conservada, los dits molt honrat e discret en Pera de Conamines, procurador, molt honrat sènyer n'Antoni d'Olivella, balla, e honrats en Bonanat Amat e Antoni Carbonell, jurats, ab lo dit gran consell e d'eliberació concòrdia han elegits en tenir, governar, procurar e administrar la flaqueria de la dita vila lo discret en Guillem Casals, cirúrgich, la dona na Maria, sa muller, en Nicolau Domènec, hostaler, la dona na Elionor, sa muller, tots de la dita vila los quals tengan governen procuren e administren la dita flaqueria en e per la forma e manera que segueix:

Ço és, que los dits discrets en Guillem Casals e dona na Maria, sa muller, Nicholau Domènec e dona na Eleonor, sa muller, comunament e sens nengun entrevall, pastaran e tendran tota la vila e per tostems e en totas horas de pa de flequa, matent en cascun pa dobler o dinal lo pes que per los mostasafs, ab consell dels honrats jurats e ab voluntat del dit molt honrat balla, donat los serà. |^{fr}

Ítem, que los dits regidors, procuradors e administradors e leurs mullers convenen e en bona fe prometen al dit molt honrat sènyer balla e als dits honrats jurats qui ara son e per temps seran que ells tostems pastaran de la farina e forment que ara de present és del comú de la dita vila e que fins e en tant que la dita farina e forment del dit comú sia de tot en tot despès, ells de altra farina no pastaran ne pastar faran ne consintran.

E com sia molt rahonable cosa que pus per aventura los dits regidors, procuradors e administradors e llurs mullers hauran algun càrrec e afany en aviari e despendre la dita farina o forment del dit comú, e sia en dupte que ells ne avengue algun guany o profit. E seria greu cosa que a ells, per lo

servey de la cosa pública, en vingués algun guany o profit e sia escrit que “al bon llaurant la bocha no li deu ésser tancada” e que “algun càrrec és allegit del càrrec deu viure”, que despesa e aviada la dita farina e forment del dit comú, los dits regidors, procuradors e administradors de la dita flaqueria e llurs mullers llavors hagen e pusquen haver axí del pes de la dita vila com de altres qualsevol parts del món forment e farina per pastar.

És axí emperò entés que la dita farina e forment que auran e pastaran lo sobredits regidós procuradors e administradors de la dita flaqueria sia bo, bell, net e rehebedor d'aquesta terra e sens alguna mescla d'altres blats e sens tota frau.

E si molt iusta cosa que las perçons que los sennros regidors, governadors e administradors de alscuns ciutat, vila, castell e lloch, en regir, tenir, governar e administrar alguns oficis son allegides, aquells se pusquen es deguen mostrar e que altres perçons e aquell ofisi no's meten ne s'interposen, com sia escrit que “algú no deu metre les mans en meses estranyes”. Per ço, los sobredits molt honrats e discret en Pere Conamines, procurador, molt honrat senyer balla, honrats jurats volen e ordenen que alguna altra perçona de la dita vila e del terma del dit castell de Citges, de qualsevol lley, stament o condició sia, no past ne pastar pusque dins las ditas villa e terme pa de flaqueria ne per vendre, sens llicència e exprés voler d'ells, *[fr]* damunt nomenats regidors, procuradors e administradors de la dita flaqueria, sots ban de XX sòlidos barcelonesos per qualcina vagada que o faran, guanyadors la meytat a la cort e l'altra meytat a l'acusador.

E com seria molt odiosa cosa e evident perjudici que com los sobrenomens regidors, procuradors e administradors de la dita flaqueria en tot cors e eveniment hagen aver e sostener tot lo càrrec de la dita flaqueria, que alguna perçona estrana los vingués davant en tolre-los la venda aviatament del pa que pastaran, sens alguna justa causa o rahó. Per ço lo dit molt honrat e discret procurador, lo molt honrat sènyer balla e los honrats jurats volen e ordenen que alguna perçona estranya de qualsevol ley, condició e stament sia no meten ne gos metre pa a vendre dins las ditas villa e terma del dit castell de Citges, si donchs en lo dobler que hic aportarà no hia dues onres més e en lo pa dinal una onra més que no aurà en lo pa que en la dita vila se pastarà e·s vendrà, e axí dels altres pans, comptant més e menys sots ban de sinch sols e de perdre lo pa que aportarà per cascuna vegada.

E per ço que açò esquivar-se pusque mils, volen e ordenen lo desúsdit molt honrat e discret procurador, lo molt honrat sènyer balla e los honrats jurats que algun ostaller ne altre qualsevol per conta <propri>, de qualsevol condició sia o stament sia de la vila e terma del dit castell de Sitges, aquell o aquells qui lo dit pa per vendre aportaran en alguna manera, no gos acullir ans aquell o aquells qui lo dit pa a la plaça e per tota la dita vila a vendre sots ban de XX sòlidos, segons que damunt és dit.

E per tal que los dits discret en Guillem Casals, dona Maria, sa muller, Nicholau Domènech e la dona na Eleonora, muller, mils e pus útilment en lo dit regiment, procuració e administraicó regir e sostener se pusquen, convenen e prometen, ço és la una part a la altra e tots ensembs, que en cas que a una dia o a molts se esdevenga que pa dur y romanga, que aquella part a qui romandrà ho dirà a la altra part, que aquella part a qui non romandrà ajut a vendrà e vene del dit pa dur, e que de pa fresh no vene ne gos vendre fins lo dit pa dur sia de tot en tot venut.

12

[Finals del s. XV?]

Ordinacions. *Els jurats i prohoms de la vila, amb el consentiment de mossèn Pere Pasqual, majordom, i misser Joan Rufet, procurador general de la Pia Almoina, fan ordinacions relatives a l'adulteració del vi, l'assistència dels consellers al consell general, l'abastiment de carn en dates senyalades, la venda de diferents productes a plaça i la cocció del pa al forn.*

ACB, Pia Almoina, Sitges, Doc. Notarial, 1448-1529, s/f

Ordinations de la vila de Sitges fetas per los jurats e pròmens de la dita vila, ab voluntat e consentiment dels magnifichs mossèn Pera Pasqual, maiordom, e micer Joan Rufet, procurador general de la Pia Elmoyna.

Primo ordenaren que no sia ningú patró no barquer qui gos fer maldat alguna en lo vi que portarà a Barcelona ni en altres parts, sots ban e pena de cent sous e la barcha perduda, ço és metra aigua salada en lo vi ni dolça, ni cambiar un vi per altra sinó sols tretre o que comenat li serà, sens nungun frau sots la dita pena.

Ítem an ordenat que tota ora e quant seran demanats los conselés quant's farà lo consell general, sian tenguts nar, los que demanats seran, al dit consell per aconsellar dits honorables jurats. E qui contrafarà sia caygut per quiscuna vegada que contrafarà en ban de sis sous.

Ítem més ordenaren que lo carnicer, per les festes de Sant Bartomeu, Sinquagesma, Corpus Cristi hagen a dar a la vila compliment de carn de bou a coneuguda dels jurats e mostassaf, donant-li for segons la carn com serà bona *f.p.* a coneuguda dels desús dits. E la jornada que no darà compliment de bou, aia a dar compliment de moltó e altra carn franca de impositió per aquella jornada, que no darà bou attés que està en pràctica.

Ítem més és ordenat que tot hom o dona, fadrí o fadrina, que en la present vila aportarà per vendre gallines, polls, polles, ous, als, cols, tota mena de fruya secha o frescha, la aia aportar a la plaça de la present vila e aquí vendre a tothom qui u voldrà, al for qui comensarà e no pugue encarir o muntar a maior for del que aurà comensat. E qui de aquelles cosses comprarà en cantitat al for que comprat aurà, haia a fer part a tot hom ho tota dona qui u volrà, sots ban de sinch sous.

Ítem més hordenaren que tot hom e tota dona qui estranger sia, qui aportarà oli per a vendre en la presenta vila, lo age aportar a descarregar a la plaça de la present vila e aquell age a fer cridar al for que vendre lo volrà, ço és a quartans, mitx quartans, cortons o mitx cortons e del for que aurà comensat no'l puga muntar. E si ningú comprarà tot o part al for que l'aurà comprat, lo comprador ho venador n'age a for a tots aquells qui'n volran en las desús ditas mesures e que ningú no gos comprar per revendre fins dit oli age stat per spay de quatra horas en la plasa e après que haurà cridat, sots ban de sinch sous.

Ítem hordonaren que tot hom e tota dona qui tinga per a vendre e revendre holi, vin blanc o vemell, sal, forment, farina, formatges o qualsevulla mescaderia o vianda que sia per menjar o beura, que aquella mescaderia o vianda no gos muntar ne encarir sinó que l'age de acabar de vendre al for que concensat aurà. E que la puga abaxar de for si ben vist li serà, sots ban de vint sous.

Ítem més ordenaren que tot carnicer, flequer o flaquera, revenedor ho revenedora o tot altra homa o dona, tant de la vila com estranger, qui vendrà qualsevulla cosa a pes o a mesura, taverner o tavernera, haia a dar lo dret a cosa hu qui comprarà, sots ban de deu sous per cada pesada o mesura que feta aurà a pagar dit ban deu sous.

Ítem més que tot hom forner qui per masa escalfar lo forn o per poch escalfar o per qualsevulle altra rahó cermarà lo pa o farà mal pa o no serà prou cuyt aquel pa o pans qui no seran asaunats, a coneuguda del honorabla balle, donarà altra tant pa de la sort que aquell tal era o pach la farina o li fasa esmena que dit balle conexerà.